

DRACULA

Bram Stoker

Hledáte místo, kde...

... můžete celý den studovat nebo pracovat?

... seženete knížku pro zábavu, do školy, k poučení?

... stahujete e-knihy, posloucháte hudbu, tisknete 3D?

... osobně potkáte české i světové autory?

... můžete zajít na koncert, filmy artové i 3D?

Právě jste ho našli!

Městská knihovna v Praze

43 poboček, **3** pojízdné knihovny, **4 000** akcí ročně,
2 000 000 dokumentů, **60** Kč za registraci

www.mlp.cz

knihovna@mlp.cz

www.e-knihovna.cz

www.facebook.com/knihovna

Dracula

Bram Stoker

Přeložil Tomáš Korbař

Znění tohoto textu vychází z díla [Dracula](#) tak, jak bylo vydáno nakladatelstvím Odeon v Praze v roce 1970. Pro potřeby vydání Městské knihovny v Praze byl text redakčně zpracován.

§

Text díla (Bram Stoker: Dracula), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uveďte autora-Nevyžívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z 13. 3. 2020.

OBSAH

Poznámka autora	6
Kapitola 1	7
Kapitola 2	22
Kapitola 3	36
Kapitola 4	51
Kapitola 5	66
Kapitola 6	77
Kapitola 7	92
Kapitola 8	107
Kapitola 9	124
Kapitola 10	142
Kapitola 11	159
Kapitola 12	173
Kapitola 13	193
Kapitola 14	211
Kapitola 15	229
Kapitola 16	245
Kapitola 17	257
Kapitola 18	273
Kapitola 19	291
Kapitola 20	305
Kapitola 21	321
Kapitola 22	337
Kapitola 23	351
Kapitola 24	366
Kapitola 25	383
Kapitola 26	401
Kapitola 27	421
Poznámka	440
Nejslavnější horror	441

Poznámka autora

Teprve při četbě těchto stránek pozná čtenář způsob, jakým byly jednotlivé doklady uspořádány. Všechny zbytečné podrobnosti byly vynechány, a do popředí se proto dostává příběh tak, jak se skutečně odehrál. Je to příběh, který se téměř dostává do rozporu s naší současností; paměť však ani nemohla nikde selhat – už proto ne, že všechny zápisy byly pořizovány bezprostředně a zrcadlí hlediska i rozsah poznatků svých tvůrců.

Kapitola 1

DENÍK JONATHANA HARKERA

(Psán těsnopisem)

3. května. Bystřice. – Odjezd z Mnichova 1. května ve 20.35, příjezd do Vídně den nato časně ráno; měl jsem přijet v 6.46, ale vlak měl hodinu zpoždění. Jak se zdá, Budapešť je překrásné město, alespoň podle toho, co jsem viděl z vlaku a při krátké procházce ulicemi. Báł jsem se odejít příliš daleko od nádraží; i sem jsme přijeli se zpožděním a čas odjezdu se měl co nejméně odchylovat od doby stanovené jízdním řádem. Bylo mi, jako bychom opouštěli Západ a přijížděli na Východ; nejzápadnější ze skvělých mostů přes Dunaj, zde velmi široký a hluboký, nás zavedl přímo do říše tradic turecké moci.

Odjeli jsme celkem brzy a po setmění jsme dorazili do Kolozsváru. Zde jsem přenocoval v hotelu Royal. Povečeřel jsem kuře, připravené zvláštním způsobem na paprice a velmi chutné, ale dostal jsem po něm žízeň. (*Pozn.* Obstarat recept pro Minu.) Zeptal jsem se číšníka a ten mi řekl, že mu říkají „Paprikahendl“; určitě ho dostanu všude v Karpatech, je to totiž národní pokrm. Zjistil jsem, že mé ubohé znalosti němčiny mi zde jsou značně platné; ani nevím, jak bych se tu jinak vůbec domluvil.

V Londýně jsem měl před odjezdem ještě trochu volného času; navštívil jsem proto Britské muzeum a v jeho knihovně prohlédl mapy a knihy o Transylvánii. Napadlo mě totiž, že by při jednání s tamním šlechticem troška předběžných znalostí o této zemi určitě nemohla vadit. Kraj, který uvedl, leží v nejvýchodnější části země, přímo na pomezí tří států – Transylvánie, Moldavska a Bukoviny

uprostřed Karpat; je to jedna z nejdivočejších a nejméně známých oblastí Evropy. Mapu nebo knihu, udávající přesnou polohu zámku hraběte Draculy, se mi nepodařilo nalézt, protože o této zemi neexistují dosud žádné mapy, které by se podobaly našim generálkám. Zjistil jsem však, že město Bystřice, které hrabě Dracula uvedl jako poštovní adresu, je celkem dost známé. Zapiš si sem několik poznámek; alespoň mi pomohou osvěžit paměť, až budu Mině líčit zážitky z cesty.

Transylvánii obývají čtyři odlišné národnostní skupiny: na jihu jsou Sasové a mezi nimi žijí Valaši, kteří jsou potomky Dáků. Na západě jsou Maďaři a na východě a severu Sékelové. Já jedu mezi Sékely, kteří se považují za potomky Attily a Hunů. Je to pravděpodobné, vždyť Maďaři po dobytí země v jedenáctém století tu našli už usazené Huny. Dočetl jsem se, že v tomto podkovovitém cípu Karpat se vyskytují všechny pověry, co jich jen na světě je; kdysi tu prý byl pravý zdroj nejružnějších výplodů lidské fantazie. V takovém případě by můj pobyt mohl být velmi zajímavý. (*Pozn.* Musím se na tohle všechno vyptat hraběte.)

Nespal jsem dobře, přestože jsem měl poměrně pohodlné lůžko; měl jsem totiž nejpodivnější sny. Po celou noc mi pod oknem vyl pes a to snad s mými sny souviselo; nebo to možná způsobila paprika – vypil jsem totiž všechnu vodu ze stolní láhve, a přesto jsem se nemohl zbavit žízně. Usnul jsem až k ránu a probudilo mě vytrvalé klepání na dveře; zřejmě jsem pak spal velmi tvrdě. K snídani jsem měl další papriku, jakousi kaši z kukuřičné mouky, o níž mi řekli, že se nazývá „mamaliga“, a lilek s masovou nádivkou, výtečný pokrm, který tu nazývají „impletata“. (*Pozn.* Opatřit si i tento recept.) Musel jsem si se snídání pospíšet, protože vlak odjížděl krátce před osmou, nebo spíš měl v tuto dobu odjet; když jsem totiž udýchán dorazil v 7.30 na nádraží, proseděl jsem ještě víc než hodinu ve vagóně, než se vlak dal do pohybu. Připadá mi, že čím dál na východ se člověk dostává, tím jsou vlaky nepřesnější. Jaké asi jsou v Číně?

Celý den jsme se drkotali překvapivě krásnou krajinou. Na vrcholcích strmých kopců jsme zahlédli občas vesnice či hrady, jaké vídáváme ve starých misálech; chvílemi jsme míjeli řeky a potoky, jejichž široké břehy pokryté oblázky svědčily o častých záplavách. Řeka totiž musí mít hodně vody a prudký tok, aby čistě spláchla okraje svého řečiště. Na každé stanici postávaly skupinky nejrozličněji oblečených lidí, občas jich však byly celé houfy. Někteří z nich vypadali jako naši venkované nebo ti, které jsem viděl na cestě Francií a v Německu – měli krátké kazajky, široké klobouky a kalhoty z doma utkané látky; jiní však působili velmi malebně. Ženy vypadaly pěkně, pokud je ovšem člověk neviděl zblízka; byly však velmi silné v bocích. Všechny měly široké bílé rukávy různých tvarů a většina měla široké pásy, z nichž visely spousty jakýchsi třásní jako na baletních úborech; pod vrchní sukní měly spodničky. Nejzvláštěji vypadali Slováci se svými velkými pasteveckými klobouky, pytlovitými, špinavě bílými kalhotami, bílými plátěnými košilemi a obrovskými bytelnými koženými opasky, širokými téměř jednu stopu a hustě posázenými mosaznými cvočky. Byli obuti do holínek, v nichž měli nacpány kalhoty, měli dlouhé černé vlasy a husté černé kníry. Vypadají velmi malebně, ale nijak přitažlivě nepůsobí. Na divadle by jim okamžitě svěřili úlohu všelijakých starých loupežníků z Orientu, bylo mi však řečeno, že jsou velmi neškodní a že jim chybí jakákoli průbojnost.

Do Bystřice, velmi zajímavého starého města, jsme dojeli až po setmění. Bystřice leží přímo na hranici – odtud vede Borgoský průsmyk do Bukoviny –, a má proto velmi bouřlivou minulost, po níž tu najdeme mnoho viditelných stop. Před padesáti lety zde řádily velké požáry, které pětkrát za sebou způsobily obrovské škody. Hned na začátku sedmnáctého století byla Bystřice tři týdny obléhána a zahynulo tu 13 000 lidí; k válečným ztrátám přispěly stejnou měrou hlad a nemoci.

Hrabě Dracula mi doporučil hotel Zlatá koruna, který vypadal k mé velké radosti zcela starobyle; rád bych totiž viděl co nejvíc ze

zdejších kuriozit. Zřejmě jsem byl očekáván; jak jsem totiž přicházel ke vchodu, spatřil jsem dobromyslně vypadající starší ženu v obvyklých venkovských šatech – bílé spodní šaty, pro ženu jejího věku až příliš těsně přiléhající, s dlouhou dvojitou zástěrou z barevné látky, splývající vpředu i vzadu. Když jsem se přiblížil, uklonila se a zeptala se: „Pan Angličan?“ – „Ano,“ přitakal jsem. „Jonathan Harker.“ Žena se usmála a prohodila několik slov k staršímu muži v bílé košili bez kabátu, který s ní stál ve dveřích. Muž odešel, ale vzápětí se vrátil s tímto dopisem:

Milý příteli – buďte vítán v Karpatech. Netrpělivě Vás očekávám. Dobře se dnes v noci vyspěte. Zítra ve tři ráno odjíždí dostavník do Bukoviny; máte v něm zamluvené místo. V Borgoském průsmyku bude čekat můj kočár a odveze Vás ke mně. Doufám, že cesta z Londýna uběhla příjemně a že se Vám pobyt v mé krásné zemi bude zamlouvat.

Váš přítel DRACULA

4. května. – Zjistil jsem, že hostinský dostal od hraběte dopis s příkazem zajistit pro mne v dostavníku to nejlepší místo. Když jsem se však vyptával na podrobnosti, trochu se zřejmě zdráhal a předstíral, že mé němčině nerozumí. Určitě tomu tak nebylo, vždyť až posud mi dokonale rozuměl; alespoň mi odpovídal na otázky tak, jako by jim byl rozuměl. On a jeho manželka – ta stará paní, která mě přivítala – se na sebe vyděšeně podívali. Muž zamumlal, že mu peníze poslali v dopise, a nic víc neví. Na mou otázku, zda zná hraběte Draculu a zda mi něco může říci o jeho zámku, se oba pokřižovali, prohlásili, že nevědí vůbec nic, a prostě odmítli mluvit dál. Doba odjezdu se už tak přiblížila, že jsem neměl čas zeptat se někoho jiného; to, co se událo předtím, bylo totiž velmi záhadné a vůbec mi nedodávalo klid.

Těsně před odjezdem přišla ke mně nahoru do pokoje ta stará paní a velmi vzrušeně se mě zeptala:

„Musíte jet? Ach, mladý pane, musíte jet?“ Byla tak rozčilená, že snad zapomněla tu trošku němčiny, co znala, a pletla si ji s nějakým jiným jazykem, který jsem vůbec neznal. Mohl jsem jí rozumět jen díky tomu, že jsem jí kladl mnoho otázek. Když jsem jí sdělil, že musím odjet okamžitě a že musím vyřídit důležitou obchodní záležitost, zeptala se znovu:

„Víte, jaký je dnes den?“ Odpověděl jsem, že čtvrtého května. Zavrtěla hlavou:

„Ach ano! Samozřejmě, ovšem. Ale víte vy, jaký je to den?“ Namítl jsem, že jí nerozumím, a ona pokračovala:

„Je předvečer svátku svatého Jiří. Víte přece, že až dnes v noci odbijí hodiny půlnoc, bude mít všechno zlo na světě volnost? Víte vůbec, kam jedete a co vás tam čeká?“ Zmocnila se jí úzkost natolik zřejmá, že jsem se pokoušel ji uklidnit, leč marně. Nakonec přede mnou poklekla a úpěnlivě prosila, abych neodjížděl, nýbrž alespoň posečkal s odjezdem jeden či dva dny. Bylo to všechno velmi skličující a nebylo mi lehké u srdce. Jenže nezbyvá mi nic jiného než vyřídit svůj úkol, a nesmím připustit, aby mi cokoli stálo v cestě. Pokusil jsem se ji proto zvednout se země a co nejdůtklivěji jí říci, že jí děkuji, že však nemohu zanedbat své povinnosti a odjet musím. Nato vstala, otřela si oči, s krku sňala růženec a podala mi ho. Nevěděl jsem, co dělat. Jako příslušník anglikánské církve mám totiž hluboce vštípený názor, že takovýchle předměty jsou do jisté míry projevem modlářství, přesto však mi připadalo neslušné odmítnout takový dárek staré paní, která to určitě myslí dobře a je neobyčejně rozrušená. Zřejmě postřehla pochyby na mé tváři, protože mi se slovy „Kvůli vaší mamince“ pověsila růženec kolem krku a vyšla z pokoje. Tuto část deníku píši při čekání na dostavník, který se pochopitelně zpozdil; a růženec mám stále kolem krku. Nevím, zda to způsobily obavy té staré ženy, ale rozhodně nejsem tak klidný

jako obvykle. Kdyby snad Mina měla spatřit tento zápisník dříve než mne, necht' jí přinese můj pozdrav na rozloučenou! Už přijíždí dostavník!

5. května. Zámek. – Ranní šero se vytratilo a slunce stojí vysoko nad vzdáleným obzorem, jakoby vroubeným kopci nebo stromy – ani nevím, vždyť je to odsud tak daleko, že člověk nerozpozná, co je velké a co malé. Nejsem ospalý, a protože mě nikdo nevyhledá, dokud se neprobudím, budu pochopitelně psát tak dlouho, až mě spánek přemůže. Musím zaznamenat příliš mnoho podivných věcí, a aby si snad ten, kdo tyto řádky bude číst, nemyslel, že jsem před odjezdem z Bystřice nějak bohatě povečeřel, raději svou večeři přesně popíši. Měl jsem k večeři něco, co zde nazývají „zbojnická pečeně“ – kousky slaniny, cibule a hovězího, okořeněné paprikou, napíchnuté na jehlici a opékané nad ohněm stejně jednoduše jako londýnské „šláchotiny“. Víno bylo Zlatý mediáš; vyvolává zvláštní, nikoli však nepříjemný štiplavý pocit na jazyku. Vypil jsem pouze dvě sklenky, jiného nic.

Když jsem nastoupil do dostavníku, vozka ještě neseděl na kozlíku a viděl jsem ho mluvit s hostinskou. Hovořili zřejmě o mně, protože každou chvíli ke mně pohlédli; k nim přistupovali někteří z lidí, sedících před domem na lavici – pro kterou zde mají pojmenování znamenající „drbárna“ –, poslouchali, a pak se na mě podívali, většinou s výrazem soucitu. Zaslechl jsem, jak opakují několik slov, nesrozumitelných slov, neboť v zástupu bylo mnoho různých národností. Proto jsem opatrně vytáhl ze zavazadla svůj několikajazyčný slovník a vyhledal si je. Musím přiznat, že mě nijak nepotěšila, neboť mezi nimi bylo „ördog“ – satan, „pokol“ – peklo, „striga“ – čarodějnice, „vrolok“ a „vlkolak“ – která obě znamenají totéž: jedno je srbské, druhé slovenské, a je to buď vlkodlak, nebo upír. (Pozn. Zeptat se hraběte na tyto pověry.)

Zástup, který se shlukl před vchodem do hostince, mezitím podstatně vzrostl, a když jsme vyjížděli, všichni se pokřičovali a natáhli ke mně dva prsty. Dalo mi trochu námahy přimět jednoho spolucestujícího, aby mi řekl, co tím mysleli; zprvu mi nechtěl odpovědět, ale jak zjistil, že jsem Angličan, vysvětlil mi, že to je kouzlo nebo ochrana proti uřknutí. To mi nebylo právě příjemné, vždyť jsem se právě vydával na neznámé místo k setkání s neznámým člověkem; všichni se však zdáli tak laskaví, tak smutní a tak soucitní, že jsem se nemohl ubránit dojetí. Nikdy mi nevymizí z paměti poslední pohled na dvůr hostince a zástup křižujících se malebných postav, stojících kolem širokého klenutého průjezdu, za nímž bylo vidět bohaté listové oleandry a pomerančovníky, vyrůstajících ze zelených květináčů, rozestavěných uprostřed dvora. Potom vozka, jehož široké plátěné spodky pokrývaly celý předek kozlíku – říkají jim tady „gatě“ –, zapráskal velkým bičem nad čtyřmi malými koňmi, zapřaženými vedle sebe, a vydali jsme se na cestu.

Krásu krajiny, kudy jsme projížděli, brzy rozptýlila chmurné, obavami naplněné myšlenky a vzpomínky; kdybych ovšem znal jazyk nebo spíše jazyky, jimiž mluvili mí spolucestující, asi bych je nebyl tak lehce ze sebe setřásl. Před námi se pozvolna zvedal kraj plný lesů a hájů, tu a tam se tyčily srázné kopce korunované skupinkami stromů nebo selskými staveními, jež shlížela slepými štíty dolů k silnici. Všude byla přebohatá záplava rozkvetlých ovocných stromů – jabloní, švestek, hrušní, třešní, a jak jsme je míjeli, viděl jsem, jak zelená tráva pod nimi je poseta spadányými květy. A mezi těmito zelenými kopci kraje, který zde nazývají „Středozeří“, se vinula naše silnice, ztrácela se v ohbích travnatých zátáček a mizela nám z očí za roztroušenými výběžky jehličnatých lesů, které porůznu sbíhaly dolů po svazích kopců jako ohnivé jazyky. Vozovka byla hrbolatá, ale přesto nám připadalo, že po ní letíme v téměř horečnatém spěchu. Nechápal jsem tehdy důvod tohoto spěchu, ale vozka se zřejmě chtěl dostat k Borgoskému průsmyku co nejrych-

leji. Bylo mi řečeno, že v létě je tato silnice výborná, nebyla prý však po zimních sněžích ještě opravena. V tomto ohledu se ovšem liší od ostatních karpatských silnic, které podle dávných tradic ani nemají být udržovány v příliš dobrém stavu. Za starých dob je starostové nechtěli dát opravovat už jen proto, aby se Turci nedomnívali, že je připravují pro příchod cizích vojsk, a tak přivolávají válku, která totiž vždycky hrozila každou chvílí vypuknout.

Za zelenými, mírně se svažujícími kopci Středozemí se prudce zdvihala široká zalesněná úbočí až vzhůru k vysokým srázným svahům samotných Karpat. Tyčily se vpravo i vlevo od nás, odpolední slunce se o ně plně opíralo a v něm se jasně rýsovaly všechny skvělé barvy tohoto překrásného pohoří, temná modř a purpur ve stínech vrcholků, zeleň a hněd' v místech, kde se mísila tráva se skalami, i donekonečna se táhnoucí hřebeny rozeklaných skalisek a špičatých útesů, ztrácejících se do dále, kde se velebně vypínaly sněhem pokryté vrcholky. Hory byly místy rozeklané mohutnými trhlinami, v nichž se v záři sklánějícího se slunce znovu a znovu bíle leskly stružky potoků. Ve chvíli, kdy jsme obloukem objížděli úpatí hory a začali se drkotat vzhůru se klikatící silnicí, rozevřel se před námi výhled na vysoký, sněhem pokrytý horský vrcholek, který jako by se tyčil přímo před námi. Jeden ze spolucestujících se dotkl mé paže.

„Podívejte se! Isten szek! – Boží sídlo!“ – a pokorně se pokřičoval. Jak jsme stoupali nekonečnými serpentínami a slunce za námi neustále klesalo níž, začaly nás zvolna opřádat večerní stíny. A navíc dopadaly paprsky zapadajícího slunce na sněhem pokrytý vrcholek hory, z něhož jako by vycházela studená, jemně růžová záře. Čas od času jsme potkali Čechy a Slováky v malebných krojích; byli většinou postiženi, jak jsem si všiml, voletem. Při silnici stálo mnoho křížů, a kdykoli jsme je tryskem míjeli, všichni spolucestující se křížovali. Sem tam klečel před kapličkou nějaký venkovan nebo venkovanka, a ani se po nás neotočili; snad ve svém zbožném rozjímání neměli

oči ani uši pro vnější svět. Viděl jsem tu mnoho věcí, které byly pro mne nové; například stohy sena na stromech, občas překrásnou košatou smuteční břízu s bílými větvemi, zářícími jako stříbro v záplavě jemně zeleného listí. Někdy jsme potkali žebříňák, na zdejších venkově tak obvyklý, s dlouhou hadovitou nápravou upravenou tak, aby odpovídala nerovnostem vozovky. Na něm vždycky seděly celé skupiny vracejících se venkovanů, Čechů s bílými, Slováků s obarvenými ovčími kožichy; ti měli přes rameno jako kopí dlouhé hole se sekyrkou na konci. Jak se sklánělo k večeru a my zvolna stoupali průsmykem, začalo se silně ochlazovat a houstnoucí soumrak jako by stmeloval stíny stromů – dubů, buků a borovic – v jedinou tmavou mlhovinu; ale v údolích protínajících úbočí hor se tu a tam od čerstvě napadaného sněhu ostře odrážely rostoucí sosny. Občas, jak silnice vedla borovým lesem, ve tmě jakoby se nad námi uzavírajícím, vyvolávaly v nás chumáče šedi, jež se vznášely místy mezi stromy, podivně záhadný a slavnostní pocit. Ten oživoval myšlenky a chmurné představy, vyvolané již na sklonku dne, kdy červánky vytvářely tajuplné obrazce z hrůzu nahánějících mraků, zřejmě neustále se povalujících v údolích karpatských hor. Někdy byly kopce tak srázné, že přes vozkovo pobízení mohli koně stoupat jen velmi pomalu. Chtěl jsem seskočit a jít vedle nich, jako to dělááme doma, jenže vozka o tom nechtěl ani slyšet. „Ne, ne,“ řekl, „tady nemůžete jít, psi jsou tu příliš divocí.“ A pak s výrazem, který zřejmě považoval za uštěpačný – rozhlédl se totiž po souhlasném úsměvu ostatních –, dodal: „Jenom počkejte, stejně už budete mít takových věcí po krk, než půjdete spat!“ A zastavil na krátký okamžik jedině proto, aby zapálil svítilny.

Po setmění jsem měl dojem, že se cestujících zmocnilo jakési vzrušení; jeden přes druhého neustále mluvili na vozku, jako by ho vybízeli k větší rychlosti. Vozka nemilosrdně tloukl koně dlouhým bičem a nutil je divokými povzbuzujícími výkřiky k většímu úsilí. Pak jsem v temnotě před námi zahlédl jakousi světle šedivou skvrnu,

jako by se mezi horami rozvírala rozsedlina. Rozčilení cestujících vzrůstalo; chatrný dostavník se kolébal na velkých kožených pérech a kymácel se jako loď, zmítající se na rozbouřeném moři. Musel jsem se držet. Stoupání už celkem přestalo a měl jsem pocit, že přímo letíme vpřed. Potom jako by se hory k nám přiblížily z obou stran a zamračeně na nás shlížely – vjížděli jsme do Borgoského průsmyku. Jeden cestující po druhém mi nabízel dárky a vnucovali mi je tak naléhavě, že se nedaly odmítnout. Byly to dárky neobvyklé a různorodé, ale každý z nich byl poskytnut s prostou upřímností, s laskavým slovem, s požehnáním a s oněmi nezvyklými, strachem naplněnými posunků, které jsem viděl před hotelem v Bystřici – pokřikováním a znamením ochrany před úrčnutím. Potom, jak jsme uháněli dál, naklonil se vozků kupředu, cestující se vykláněli na obou stranách ven z vozu a všichni upřeně vyhlíželi do tmy. Asi se něco velmi vzrušujícího buď už dalo, nebo čekalo, ale ani jeden ze spolucestujících mi nedal na mé dotazy sebemenší vysvětlení. Konečně jsme před sebou spatřili východní konec průsmyku. Nad námi visely tmavé mraky a ve vzduchu bylo cítit těžkou, tísnivou předtuchu bouře. Připadalo mi, jako by horský hřeben odděloval dvě úplně rozdílné atmosféry a my právě přejeli do bouřkové. I já jsem se teď rozhlížel po bryčce, která mě měla zavést k hraběti. Každým okamžikem jsem čekal, že v černé temnotě spatřím záblesky svítlen, ale všude se rozprostírala tma. Jediným zdrojem světla byly mihotavé paprsky svítlen našeho dostavníku, v jejichž záři se dech divoce poháněných koní srážel v bílý obláček. Teď už jsme před sebou viděli světlou písčitou cestu, ale nikde ani vidu po nějakém povoze. Cestující usedli nazpět s úlevným oddechnutím, které jako by se vysmívalo mému zklamání. Začal jsem uvažovat o tom, co by bylo pro mne nejlepší; vtom pohlédl vozků na hodinky a řekl něco ostatním, co jsem jen stěží zaslechl, tak klidně a tiše to pronesl; znělo to jako „O hodinu dřív než jízdní řád“. Pak se obrátil ke mně a němčinou horší, než je má vlastní, mi pravil:

„Žádný kočár tu není. Pána tedy přece jen nikdo neočekává. Pán tedy teď pojedě dál do Bukoviny a vrátí se zítra nebo pozítří. Raději pozítří.“ Vtom začali koně ržát a frkat a prudce vyrazili, takže je vozka musel zastavit. A pak se za křiku vesničanů a všeobecného křižování objevila za námi bryčka tažená čtyřspřežím, předjela dostavník a zastavila vedle něho. Zář našich svítilen dopadla na překrásné koně, černé jako uhel. Řídil je vysoký muž s hnědým vousem a velkým černým kloboukem, který mu skrýval obličej. Obrátil se k nám a já jsem zahlédl pouze velmi jasné jiskrné oči, rudě zářící ve světle lampy. Muž oslovil vozku: „Dneska sis přispíšil, příteli!“

Vozka zakoktal v odpověď: „Anglický pán měl naspěch.“

„Proto jsi mu zřejmě doporučoval, aby pokračoval v cestě do Bukoviny. Mne neoklameš, příteli; vím toho příliš mnoho a koně mám rychlé.“ Při těchto slovech se usmál a záře svítilny dopadla na krutá ústa s neobyčejně rudými rty a ostrými zuby, bílými jako slonovina. Jeden ze spolucestujících zašeptal svému sousedovi verš z Bürgerovy *Lenory*:

„Denn die Toten reiten schnell.“

(Neboť mrtví cválají rychle.)

Neznámý to zřejmě zaslechl; vzhlédl totiž s rozzářeným úsměvem. Cestující odvrátil tvář a současně se dvěma prsty pokřižoval. „Podej mi pánova zavazadla!“ nařídil neznámý. S neobvyklou ochotou mu je podali a uložili v bryčce. Protože bryčka stála těsně vedle dostavníku, vystoupil jsem postranními dvířky. Neznámý vozka mi přitom pomáhal a rukou mi sevřel paži ocelovým stiskem; určitě má obrovskou sílu. Bez jediného slova trhl otěžemi, koně se otočili a my jsme vyrazili do ztemnělého průsmyku. Ohlédl jsem se a ve světle svítilen dostavníku jsem uviděl, jak se z nozder koní valí pára a jak se na jejím pozadí rýsují postavy mých bývalých společníků.

Křižovali se. Potom vozka zapráskal bičem, pobídl koně a dostavník vyrazil na další cestu do Bukoviny.

„Noc je chladná, pane, a můj velitel, pan hrabě, mi přikázal, abych se o vás staral co nejlépe. Pod sedadlem je láhev slivovice (tamní domácky vyráběná kořalka ze švestek); snad vám přijde vhod.“ Nenapil jsem se, ale pocit, že tam je, mě uklidňoval. Bylo mi poněkud divně, ale ani trochu jsem se nebál. Mít ovšem na vybranou, jistě bych nebyl pokračoval v této noční cestě do neznáma. Kočár se hnál rychle přímo kupředu, pak se obrátil do protisměru a jel jinou rovnou cestou dál. Připadalo mi, že vlastně jezdíme neustále sem a tam po stejné silnici; zapamatoval jsem si proto jedno nápadné místo, a vida, měl jsem pravdu. Byl bych se velmi rád zeptal kočího, co to všechno vlastně znamená, jenže jsem se to obával udělat; uvědomil jsem si totiž, že jde-li o úmyslné zdržování, pak stejně vzhledem k situaci by každý protest zůstal neúčinný. Za chvíli mě ovšem začalo zajímat, kolik času už uběhlo. Škrtl jsem zápalkou a v jejím světle jsem pohlédl na hodiny; jen několik málo minut chybělo do půlnoci. To mě trochu vyděsilo, neboť mé nedávné zážitky zřejmě rozjitřily obvyklý pověřený strach z půlnoci. S ochromujícím pocitem napětí jsem čekal, co bude.

Tu se v nějakém statku dole při silnici rozštěkal pes – dlouze a zoufale kvílel, jakoby ze strachu. K jeho štěkotu se přidal další pes a po něm mnoho jiných, až se spolu s větrem, který teď lehce vál průsmykem, začalo kolem dokola rozléhat divoké vytí, které, jak mi ve tmě noci připadalo, sem doléhalo snad ze všech koutů kraje. Při prvním zavytí se koně začali vzpínat a couvat, ale kočí k nim pronesl několik konejšivých slov, a tu se uklidnili; trásli se však a potili, jako by právě unikli nečekanému nebezpečí. Potom se ze vzdálených hor kolem nás začalo ozývat hlasitější a pronikavější vytí – tentokráte vlků – a vyvolalo stejnou reakci u mne i u koní. Málem jsem vyskočil z bryčky a dal se na úprk, ale koně se znovu vzepjali a divoce vyrazili, takže kočí musel napnout celou

svou mohutnou sílu, aby je strhl zpět. Za několik minut si však můj sluch na vytí zvykl a koně se uklidnili natolik, že kočí mohl seskočit a postavit se před ně. Poplácával je, konejšil a něco jim šeptal do uší, jak prý to dělávají cvičitelé koní; na koně to zapůsobilo mimořádně uklidňujícím dojmem; nepřestali se sice třást, ale už se dali opět ovládnout. Kočí se vrátil na kozlík, trhl otěžemi a prudce vyrazil. Jenže tentokráte nedorazil až na druhý konec průsmyku, nýbrž náhle zabočil na úzkou cestu, která se zatáčela prudce doprava.

Zanedlouho jsme se octli ve spleti stromů, které místy vytvářely nad cestou klenbu, takže to vypadalo, jako bychom projížděli tunelem; a z obou stran se nad námi opět hrozivě tyčily temné skály. Ač jsme byli chráněni, slyšeli jsme, jak se zvedá vítr a sténá a hvízdá mezi skalami; uháněli jsme kolem stromů, větve o sebe narážely. Stále víc se ochlazovalo a začal padat sníh, jemný jako prach, takže nás i všechno kolem brzy pokryla bílá přikrývka. Ostrý vítr k nám dosud přinášel postupně slábnoucí štěkot psů. Vytí vlků však zaznívalo ze stále větší blízkosti, jako by nás svírali ze všech stran. Zmocnil se mě hrozný strach a ten sdíleli se mnou i koně; jenom kočí se nedal nijak znepokojit. Neustále otáčel hlavou doprava a doleva, ale já jsem ve tmě nerozpoznával vůbec nic.

Pojednou jsem v dáli po levé straně zahlédl slabý, mihotavý modrý plamínek. Kočí ho spatřil současně se mnou; okamžitě zastavil, seskočil na zem a zmizel v temnotě. Nevěděl jsem, co dělat, tím spíš, že se vytí vlků stále blížilo. Než jsem dospěl k rozhodnutí, kočí se opět náhle objevil, bez jediného slova se vyšvihl na kozlík a pokračovali jsme v cestě. Nejspíš jsem usnul a ta příhoda se mi ve snu neustále vracela; mám totiž pocit, že se mi ten sen neustále opakoval. Jak teď na to myslím, byla to dokonalá noční můra. Jednou se plamen objevil tak blízko cesty, že jsem i ve tmě mohl rozeznat pohyby kočího. Rychle poodešel k místu, kde se modrý plamen vynořil – určitě byl velmi slabý, vždyť snad ani neozářil prostor kolem sebe –, zvedl několik kamenů a určitým způsobem je rozložil. Jednou

jsem byl svědkem podivného optického jevu; když kočí stál mezi mnou a plamenem, vůbec svou postavou plamen nezakryl a já jsem viděl přízračný plápol ohně. Překvapilo mě to, ale protože tento úkaz trval jen zcela krátce, usoudil jsem, že mě oklamal zrak, jak jsem ho usilovně upíral do tmy. Pak po nějaký čas nebylo vidět žádné modré plamínky a my jsme uháněli temnotou, obklopeni vytím vlků, kteří nás zřejmě sledovali a neustále kolem nás kroužili.

Jednou si kočí odskočil od silnice dál než předtím a za jeho nepřítomnosti se koně začali mnohem silněji třást, strachy frkat a ržát. Nejistil jsem proč, vždyť i vytí vlků úplně přestalo. Ale právě v této chvíli se za rozeklaným vrcholkem skalního útesu, porostlého sosnami, vynořil měsíc, plující až dosud za černými mraky, a v jeho světle jsem kolem nás uviděl kruh vlků s bílými tesáky a vyplazenými rudými jazyky, dlouhými šlachovitými nohama a zježenou srstí. Jejich zarputilé mlčení působilo stokrát hrozivěji než vytí. Strach jako by mě úplně ochromil. Pravou podstatu takových hrůz pochopí člověk teprve tehdy, když jim stojí tvář v tvář.

Vtom začali vlci výt, jako by na ně byla zapůsobila měsíční zář. Koně sebou trhali, vzpínali se a bezmocně se rozhlíželi vypoulenýma očima, na něž bylo smutno pohledět; ale strašný živý kruh je svíral ze všech stran a jim nezbývalo než v něm setrvat. Volal jsem na kočího, aby přišel blíž, protože podle mého názoru bylo naší jedinou nadějí pokusit se prorazit kruh a přispěchat mu tímto způsobem na pomoc. Křičel jsem a tloukl do boku bryčky v naději, že hluk odežene vlky z této strany a umožní kočímu dostat se k vozu. Vtom se rozlehl jeho velitelský hlas, a když jsem se otočil po zvuku, spatřil jsem ho stát u dveřík – jak se tam dostal, nevím. Mával dlouhými pažemi, jako by odstrkoval nějakou neviditelnou překážku, a vlci couvali víc a víc. Tu zakryl velký mrak tvář měsíce a my jsme se znovu octli v temnotě.

Když zase bylo trochu vidět, nasedal kočí právě na kozlík a vlci už zmizeli. To všechno bylo tak zvláštní a přízračné, že na mě dolehl

hrozný strach, a já se bál hlesnout nebo se pohnout. Čas se nekonečně vlekl a my jsme stále uháněli dál, tentokráte už v úplné tmě, protože převalující se mraky zakrývaly měsíc. Jeli jsme ustavičně do kopce, jen chvílemi jsme sjížděli prudce dolů, ale v podstatě jsme neustále stoupali. Pojednou jsem zjistil, že kočí zastavuje koně na nádvoří velkého pobořeného zámku; z vysokých tmavých oken nepronikal jediný paprsek a zvětralé cimbuří se rozeklaně rýsovalo proti obloze zalité měsíčním světlem.

Kapitola 2

DENÍK JONATHANA HARKERA

(Pokračování)

5. května. – Asi jsem spal, za bdělého stavu bych si byl totiž určitě všiml, že se blížíme k tak pozoruhodnému místu. V příšeří vypadalo nádvoří značně rozlehle, a protože do něho ústilo několik tmavých klenutých průjezdů, zdálo se snad větší, než ve skutečnosti bylo. Za denního světla jsem je dosud neviděl.

Hned jak bryčka zastavila, kočí seskočil a napřáhl ke mně ruku, aby mi pomohl vystoupit. Opět jsem si chtěl nechtěl musel uvědomit jeho obrovskou sílu. Jeho ruka mi připadala jako ocelový svěrák, který by mi rozdrtil prsty, kdyby si to přál. Pak kočí vytáhl má zavazadla a postavil je vedle mne na zem. Stál jsem přímo před starými širokými dveřmi, pobitými velkými železnými hřeby a zasazenými do dvevního oblouku z mohutných kvádrů, které vystupovaly ze zdi. I v nejasném světle jsem postřehl bohatou výzdobu kamene, pochopitelně již ohlordanou zubem času i nepřízní počasí. Jak jsem tam stál, vyskočil kočí opět na kozlík a trhl otěžemi; koně vyrazili kupředu, bryčka projela temnou branou a zmizela.

Zůstal jsem mlčky stát na místě, neboť jsem nevěděl, co dělat. Zvonek nebo klepátko nebyly nikde vidět a můj hlas by určitě nepronikl chmurnými zdmi a temnými otvory oken. Zdálo se mi, že už čekám nekonečně dlouho, a začaly se mě zmocňovat pochyby a obavy. Kam jsem se to vůbec dostal a mezi jaké lidi? Do jakého pochmurného dobrodružství jsem se to pustil? Je snad obvyklé, aby někdo poslal advokátního koncipienta vysvětlit cizinci, jak koupit nemovitost v Londýně? Advokátní koncipient! Tohle označení by se

Mině nezamlouvalo. Advokát – vždyť jsem se právě před odjezdem z Londýna dozvěděl, že jsem úspěšně složil zkoušku, a jsem teď řádný právní zástupce! Začal jsem si mnout oči a štípat se, abych se přesvědčil, zda nespím. Celá záležitost mi připadala jako strašná noční můra a čekal jsem, že se najednou probudím, budu doma a okny se bude prodírat rozbřesk, jako se mi občas stávalo zrána po dnech přeplněných prací. Jenže tělo reagovalo na štípnutí a oči nepodléhaly klamu. Ne, nebyl to sen a byl jsem uprostřed Karpat. Nezbyvalo než být trpělivý a čekat, až nadejde jítro.

Sotva jsem dospěl k tomuto rozhodnutí, zaslechl jsem za velkými dveřmi těžké kroky a škvírami probleskovaly paprsky blížícího se světla. Pak zachřestily řetězy a zařinčely odsunované mohutné závory. V zámku se s hlasitým skřípáním, svědčícím o dlouhém nepoužívání, otočil klíč a velké dveře se otevřely.

V nich stál vysoký starý muž, hladce vyholený až na dlouhý bílý knír, od hlavy k patě oděný černě, bez jediné barevné skvrny. V ruce držel starožitnou stříbrnou svítilnu bez cylindru nebo stínidla, jejíž otevřený plamen se zmítal v průvanu otevřených dveří a vrhal dlouhé mihotavé stíny. Starý muž mě dvorným posunkem pravé ruky vybídl k vstupu a výbornou angličtinou, ale s cizím přízvukem, pravil:

„Bud’te vítán v mém domě! Vejděte svobodně a z vlastní vůle!“ Nepohnul se, aby mi vykročil vstříc, nýbrž zůstal stát jako socha, jako by ho jeho posunek na uvítanou změnil v kámen. Jakmile jsem však překročil práh, prudce se naklonil, natáhl paži a sevřel mi ruku tak silně, až jsem sebou trhl – tím spíš, že se zdála studená jako led, víc ruka člověka mrtvého než živého. A znovu pravil:

„Bud’te vítán v mém domě! Vejděte svobodně. Bud’te přesvědčen, že jste tu v bezpečí! A zanechte tu něco ze štěstí, které přinášíte!“ Stiskl mi ruku tak pevně, až jsem si vzpomněl na kočího, jehož obličej jsem nezahlédl, a na chvíli jsem zaváhal, zda člověk, s nímž mluvím, není on. Chtěl jsem se ujistit, a proto jsem se otázel:

„Hrabě Dracula?“ Muž se zdvořile uklonil a odpověděl:

„Já jsem Dracula, pane Harkere. Vítám vás ve svém domě. Vejděte, vzduch noci je chladný a vám je zajisté třeba jídla a odpočinku.“ Při těchto slovech pověsil lucernu na konzolu ve zdi, přikročil ke mně a chopil se mých zavazadel; než jsem mu mohl zabránit, vnesl je dovnitř. Mé námitky odbyl slovy:

„Nikoli, pane, jste mým hostem. Je pozdě a mé služebnictvo tu už není. Dovolte, abych se sám postaral o vaše pohodlí.“ A skutečně mi odnesl zavazadla chodbou a potom nahoru po širokém točitém schodišti. Prošli jsme další širokou chodbou, po jejíž kamenné podlaze se naše kroky hlučně rozléhaly, a na jejím konci otevřel hrabě těžké dveře. Ke své radosti jsem uviděl jasně osvětlený pokoj s prostřeným stolem a obrovským krbem, v němž vesele praskala velká polena.

Hrabě se zastavil, postavil zavazadla na zem, zavřel dveře, prošel pokojem a otevřel další dveře, vedoucí do malé osmiúhlé místnosti, ozářené jedinou lampou a zřejmě bez okna. Prošel i touto místností, otevřel další dveře a pokynul mi, abych vešel. Naskytl se mi příjemný pohled: jasně osvětlená, velká ložnice, vytopená rovněž krbem, velikým a širokým, v němž hořela a dutě praskala polena. Hrabě donesl zavazadla dovnitř, a ještě než odešel a zavřel za sebou dveře, řekl:

„Jistě se potřebujete po cestě osvěžit a upravit. Jsem přesvědčen, že najdete všechno, co si budete přát. Až budete hotov, přijďte do druhého pokoje, najdete tam připravenou večeři.“

Světlo, teplo a dvorné uvítání hraběte jako by rozptýlily všechny mé pochyby a obavy. Jen co jsem se uklidnil, zjistil jsem, že napůl umírám hladu. Rychle jsem se opláchl a odešel do druhého pokoje.

Večeře již byla na stole. Můj hostitel stál vedle velkého krbu, opíral se o kamennou římsu, elegantním pohybem ruky mě vybídl, abych usedl ke stolu, a pravil:

„Posad'te se, prosím, a povečerte podle chuti. Jistě mě omluvíte, že si k vám nepřisednu; již jsem pojedl a v tak pozdní hodinu nic dalšího nejím.“

Podal jsem mu zapečetěný dopis, který mi svěřil pan Hawkins. Otevřel ho a s vážnou tváří ho přečetl; nato mi ho s okouzlejícím úsměvem vrátil k přečtení. Jedna část mě opravdu potěšila:

„Velmi lituji, že mi záchvat dny, této neustále mě sužující nemoci, na delší dobu zcela znemožňuje jakoukoliv cestu; s radostí Vám však sděluji, že Vám mohu poslat vhodného zástupce, k němuž chovám bezvýhradnou důvěru. Je to mladý muž, neobvykle energický, ve svém oboru nadaný a zcela důvěryhodný. Je diskrétní, mlčenlivý a vyrostl v mých službách. Za svého pobytu Vám bude kdykoli na Vaše přání k službám a převezme od Vás všechny příslušné příkazy.“

Hrabě přikročil ke stolu a zdvihl příklop z mísy. Bez meškání jsem se pustil do výtečného pečeného kuřete. Snědl jsem toto kuře, kousek sýra a salát a vypil dvě číše starého tokajského. Při jídle mi hrabě kladl řadu otázek o mé cestě a já mu postupně vylíčil všechny zážitky.

Po večeři jsem si na hostitelovo přání přitáhl křeslo k ohni a vykouřil doutník, který mi nabídl; hrabě se omluvil, že sám nekouří. Měl jsem teď příležitost si ho prohlédnout; měl opravdu velmi výraznou tvář.

Jeho obličej silně – dokonce velmi silně – připomínal dravého ptáka: dravčí úzký nos s neobyčejně vykrojeným chřípím, vysoké klenuté čelo, vlasy řídké kolem spánků, ale jinde bohatě rostoucí. Obočí měl velmi husté, nad nosem téměř srostlé, se záplavou bohatě se krouticích chloupků. Ústa, která téměř mizela pod silným knírem, byla pevná, dost krutá a s neobyčejně ostrými bílými zuby, ty přečnívaly přes rty, jejichž pozoruhodná rudost byla důkazem vitality, neobvyklé u muže jeho věku. Uši měl bledé a nahoře neobvykle zašpičatělé, bradu širokou a masívní a tváře pevné, i když hubené. Nápadná byla jeho mimořádná bledost.

Až dosud jsem viděl ve světle ohně toliko hřbet jeho rukou, jak mu spočívaly na kolenou, a připadaly mi celkem bílé a jemné; ale teď, když jsem je viděl z větší blízkosti, nemohlo mi uniknout, že jsou spíše hrubé – široké a s hranatými prsty. Kupodivu mu rostly uprostřed dlaní chloupky. Nehty měl dlouhé a jemné, velmi ostře zastřižené. Když se nade mnou naklonil a rukama se mě dotkl, nemohl jsem se ubránit zachvění. Nevím, snad mu páchlo z úst, ale mě se zmocnil hrozný pocit hnusu a přes všechno úsilí jsem ho nedokázal skrýt. Hrabě si toho zřejmě povšiml, stáhl se zpět a s odporným úšklebkem, který mu ještě víc než předtím odhalil přečnívající zuby, usedl zpět na své místo vedle krbu. Oba jsme se odmlčeli, a když jsem pohlédl k oknu, zahlédl jsem první kalný záblesk svítání. Nad vším jako by viselo zvláštní ticho; jak jsem však naslouchal, zaslechl jsem zezdola z údolí vytí početné vlčí smečky. Hraběti se zajiskřilo v očích a řekl:

„Poslechněte si je – děti noci! Jak krásná hudba, že?“ Výraz mé tváře ho zřejmě poněkud překvapil, a tak dodal: „Nu, pane, vy městští lidé se prostě nedokážete vžít do pocitů lovce.“ Potom vstal a pravil: „Určitě jste znaven. Vaše ložnice je připravena a zítra můžete spát podle libosti. Já budu mimo zámek až do pozdního odpoledne. Příjemný spánek a hezké sny!“ A s dvornou úklonou mi sám otevřel dveře do osmiúhlého pokoje a já vešel do ložnice...

Připadám si jako v Jiříkově vidění. Zmítají mnou pochybnosti i obavy a napadají mě podivné představy, které se neodvážuji přiznat ani své duši. Bůh mě ochraňuj, alespoň kvůli těm, kdo mi jsou drazí!

7. května. – Je opět časně ráno a já jsem si za těch uplynulých čtyřia-dvacet hodin příjemně a vydatně odpočinul. Spal jsem dlouho a probudil se sám až za bílého dne. Oblékl jsem se, pak jsem odešel do pokoje, kde jsem večeřel, a tam jsem našel připravenou studenou snídani; káva byla ovšem horká, konvice totiž stála na krbu. Na stole ležel lístek se vzkazem:

„Musel jsem nakrátko odjet. Nečekejte na mne. – D.“

Usedl jsem tedy ke stolu a s chutí se najedl. Po snídani jsem se rozhlížel po zvonku, abych mohl služebnictvu oznámit, že jsem skončil; nenašel jsem ho však. V tomhle domě, kde mě obklopuje tolik mimořádných důkazů bohatství, je kupodivu i mnoho nedostatků. Zlaté příbory jsou tak překrásně cizelované, že mají určité nesmírnou cenu. Záclony, potahy křesel a pohovek i závěsy mého lůžka jsou ze vzácných a krásných tkanin, a už v době, kdy byly vyrobeny, musely být nesmírně drahé, protože jsou staré několik staletí, a přesto skvěle zachovány. Podobné jsem viděl v Hampton Courtu, jenže tam byly vetché, odřené a vyžrané od molů. Ani v jednom pokoji však není zrcadlo. Dokonce chybí zrcátko i na mém toaletním stolku a já jsem musel vybalit vlastní holicí zrcátko, abych se mohl oholit a učesat. Až dosud jsem nikde nezahlédl sluhu a nezaslechl v okolí zámku jiný zvuk než vytí vlků. Když jsem dojedl – ani nevím, zda to byla snídane nebo oběd – jedl jsem totiž mezi pátou a šestou hodinou odpoledne –, poohlédl jsem se po nějaké četbě, protože jsem se bez dovolení hraběte nechtěl procházet po zámku.

V pokoji nebylo vůbec nic, ani kniha, ani noviny, ba ani psací potřeby; otevřel jsem proto další dveře a octl se v jakési knihovně. Stiskl jsem kliku protějších dveří, ty však byly zamčeny.

Ke své velké radosti jsem v knihovně našel police plné anglických knih a svázané ročníky časopisů a novin. Stůl uprostřed místnosti byl poset anglickými časopisy a novinami, ale ani jedny nebyly novějšího data. Knihy byly nejružnějšího zaměření – dějiny, zeměpis, politika, politická ekonomie, botanika, geologie, právo – a všechny pojednávaly o Anglii, o anglickém životě, anglických zvycích a obyčejích. Byly mezi nimi dokonce takové příručky jako Londýnský adresář, Parlamentní zpravodaj, Almanach šlechtických rodů, Whitakerův almanach, Seznamy důstojnictva pozemních a námořních sil a – srdce se mi zatetelilo radostí – Seznam advokátů a soudců.

Prohlížel jsem si tyto knihy a vtom se otevřely dveře a vešel hrabě. Srdečně mě pozdravil a vyjádřil naději, že jsem se dobře vyspal. Potom pokračoval:

„Jsem rád, že jste sem vstoupil; určitě tu najdete mnoho zajímavého. Tihle přátelé“ – a položil ruku na několik knih – „jsou mi dobrými druhy a už několik let, ode dne, kdy mě napadlo přestěhovat se do Londýna, mi poskytují mnoho, mnoho radostných hodin. Jejich prostřednictvím jsem se seznámil s vaší hrdou Anglií; a znát ji znamená milovat ji. Toužím procházet se rušnými ulicemi vašeho velkolepého Londýna, být uprostřed víru a shonu lidstva, účastnit se jeho života, jeho přeměny, jeho smrti a všeho, co ho činí tím, čím je. Ale běda! Až dosud jsem znal vaši řeč toliko prostřednictvím knih. Na vás, můj příteli, se spoléhám, že se jí naučím hovořit!“

„Ale hrabě,“ namítl jsem, „vždyť angličtinu ovládáte a znáte dokonale.“ Hrabě se vážně uklonil.

„Příteli, děkuji vám za vaše až příliš lichotivé uznání, přesto se však obávám, že jsem teprve na počátku cesty, po níž se hodlám ubírat. Vskutku, znám mluvnicki a výrazy, ale přesto nevím, jak jich používat v rozhovoru.“

„Naopak,“ řekl jsem, „mluvíte výborně.“

„Nikoli,“ odpověděl. „Jak dobře vím, každý, koho bych u vás v Londýně potkal a s kým bych mluvil, by bezpečně věděl, že jsem cizincem. S něčím takovým se nespokojím. Tady jsem šlechtic, bojar; prostý lid mě zná a já jsem tu pánem. Ale cizinec v cizí zemi je nikdo; lidé ho neznají – a neznat znamená nemít zájem. Budu spokojen, až budu jako všichni ostatní tam u vás, takže se nikdo nezastaví, když mě spatří, ani se nezarazí v řeči, když zaslechne má slova, aby řekl: ‚Hle, cizinec!‘ Jsem již tak dlouho pánem, že pánem chci být i nadále – či aby alespoň nebyl nikdo mým pánem. Vy ke mně nepřicházíte pouze jako zástupce mého přítele Petera Hawkinse z Exeteru, abyste mi podal informace o mém novém domě v Londýně. Věřím, že tu se mnou setrváte nějaký čas, abych se mohl za

našich rozmluv naučit anglickému přízvuku; a přál bych si, abyste mě upozorňoval i na sebemenší chybičky, jichž se při rozhovoru dopustím. Lituji, že jsem se dnes musel na tak dlouho vzdálit; jsem však přesvědčen, že to zajisté prominete někomu, kdo má na starosti tolik důležitých záležitostí.“

Pochopitelně jsem prohlásil, že to chápu, a otázal se, zda tuto místnost mohu navštěvovat, kdykoli se mi zachce. Odpověděl: „Ano, ovšem,“ a dodal:

„V zámku můžete vejít, kamkoli je vám libo, kromě do těch místností, jejichž dveře jsou zamčeny, a tam jistě nebudete chtít vkročit. Jsou důvody pro to, aby všechno bylo tak, jak je, a kdybyste viděl máma očima a věděl to, co já, snad byste tomu lépe rozuměl.“ Ujistil jsem ho, že ho plně chápu, a on pokračoval: „Jsme v Transylvánii, a Transylvánie není Anglie. Naše zvyklosti nejsou vašimi zvyklostmi a vám zde bude příliš mnoho věcí připadat podivnými. Vždyť podle toho, co jste mi pověděl o svých zážitcích, víte už leccos o tom, jak divné věci se tu mohou dít.“

Jeho slova dala podnět k dlouhé rozmluvě. A protože bylo zřejmé, že si hrabě chce popovídat, když už pro nic jiného, tak alespoň kvůli hovoru samému, položil jsem mu mnoho otázek, týkajících se věcí, které se mi přihodily nebo o nichž jsem se doslechl. Někdy odmítl o předmětu hovořit nebo obrátil směr rozhovoru pod záminkou, že mi nerozumí, většinou však všechny dotazy velmi ochotně zodpověděl. Potom, jak se připozdívalo a já se stále méně ostýchal, jsem se ho zeptal na některé ze záhadných zážitků minulé noci, například proč kočí odešel na místa, kde jsme zahlédli modré plameny. Je snad skutečně pravda, že ukazují, kde je skryto zlato? Vysvětlil mi, že podle obecného názoru mají v určitou noc roku – a tou byla právě minulé – všechny zlé síly neomezenou moc a nad každým místem, kde je skryt nějaký poklad, hoří modrý plamínek. „Není skoro pochyb o tom,“ pokračoval, „že v místech, kterými jste včera v noci projížděl, jsou skryty poklady; vždyť o toto území dlouhá staletí

bojovali Valaši, Sasové a Turci. V celém zdejšími kraji snad vskutku není jediná píď země, která by nebyla zbrocena lidskou krví ať už místních obyvatel, či vetřelců. Kdysi tu prožívali bouřlivé časy; kdykoli sem vtrhly hordy Rakušanů a Uhrů, domácí obyvatelstvo vytáhlo proti nim – muži, ženy a také starci a děti – a čekalo na jejich příchod ve skalách nad průsmyky, aby jim mohli umělými lavinami přivodit záhubu. A jestliže vetřelec zvítězil, pak tu nenalezl téměř nic, protože všechny cenné věci zakopali místní lidé do rodné půdy.“

„Ale jak to přijde,“ otázal jsem se, „že ty poklady mohly zůstat tak dlouho skryty? Vždyť by stačilo, aby je lidé jen trochu hledali – ty plamínky jsou přece bezpečná znamení, kde je hledat!“

Hrabě se usmál, a jak se mu při úsměvu odhrnulý dásně, objevily se jeho mimořádně dlouhé, ostré špičky. Odpověděl:

„Protože náš vesničan je v podstatě zbabělec a hlupák! Tyhle plameny se zjevují toliko v jedinou noc. A tuto noc se žádný obyvatel zdejšího kraje neodváží – pokud nemusí – opustit svůj příbytek. A i kdyby tak učinil, vážený pane, netušil by, co dělat. Vždyť i ten venkovan, o němž jste mi řekl, že si povšiml místa, kde hořel plamen, by už za denního světla nevěděl, kde by se vlastně měl pustit do práce. Vy byste přece asi také nebyl schopen ta místa znovu najít, na to bych se odvážil přísahat!“

„Máte pravdu,“ souhlasil jsem. „O místě, kde ty poklady hledat, vím zrovna tak málo jako mrtví!“ Pak jsme přešli k jiným záležitostem.

„Poslyšte,“ vyzval mě později, „povězte mi něco o Londýně a o tom domě, který jste pro mě obstarali.“ Omluvil jsem se za své opomenutí a zašel do svého pokoje, abych si vzal ze zavazadla příslušné doklady. Zatímco jsem je srovnával, zaslechl jsem z vedlejšího pokoje řinčení příborů a porcelánu, a když jsem jím procházel, všiml jsem si, že stůl už je sklizen a lampa rozsvícena; v té době se již hodně setmělo. Ve studovně či knihovně už bylo rozsvíceno a hrabě tam ležel na pohovce. Ze všech možných knih

si k četbě vybral zrovna Bradshawův jízdní řád anglických železnic. Když jsem vstoupil, odklidil se stolu knihy a časopisy a spolu jsme probírali nejrůznější plány, smlouvy a ceny. Zajímal se o všechno, kladl mi nesčetné otázky o usedlosti a jejím okolí a zřejmě si již předem prostudoval všechno, co se o něm mohl dozvědět, protože koneckonců o tom věděl mnohem víc než já. Když jsem se tomu podívil, odpověděl:

„A není snad, příteli, třeba, aby tomu tak bylo? Až se tam odstěhuji, budu úplně sám, a můj přítel Harker Jonathan – ach, promiňte mi, podlehl jsem zdejšímu zvyku klást rodné jméno na první místo – můj přítel Jonathan Harker nebude po mém boku, aby mě opravoval a pomáhal. Bude na míle daleko v Exeteru a nejspíš bude studovat právní listiny s mým dalším přítelem, Peterem Hawkinsem. Vidíte!“

Podrobně jsme probrali celou záležitost koupě usedlosti v Purfleetu. Když jsem mu sdělil všechny údaje a získal jeho podpis na potřebné doklady a napsal průvodní dopis, který jsem s nimi hodlal zaslat panu Hawkinsovi, začal se mě hrabě vyptávat, jakým způsobem jsem objevil tak příhodné místo. Přečetl jsem mu poznámky, které jsem si tehdy učinil a které sem vpisuji:

„V jedné zastrčené ulici v Purfleetu jsem narazil na usedlost, která celkem odpovídala předepsaným požadavkům a kde byl umístěn omšelý nápis, že dům je na prodej. Je obklopen vysokou starou zdí z bytelných kamenů a hezkou řádku let už nebyl opravován. Zamčená vrata byla z pevného starého dubu a úplně zrezavělého železa.

Usedlost se jmenuje Carfax, což je nepochybně zkomolenina dřívějšího *Quatre Faces*. Dům je totiž stavěn do krychle a jeho stěny odpovídají čtyřem světovým stranám. Usedlost se rozkládá asi na dvaceti akrech a je dokola obklopena už zmíněnou bytelnou kamennou zdí. Je tam mnoho stromů, které celému místu dodávají trochu chmurný vzhled, a hluboký tmavý rybník, spíše jezírko, napájené zřejmě z několika pramenů, protože voda je čirá a odtéká dost

širokým korytem. Dům je velmi rozlehlý a jsou v něm zastoupeny všechny stavební slohy až snad zpět ke středověku, protože jedna jeho část je vystavěna z neobyčejně mohutných kamenů a je v ní, vysoko nahoře, pouze několik málo oken, důkladně zamřížovaných železnými mřížemi. Vypadá jako část citadely a je napojena na starou kapli nebo snad kostel. Nemohl jsem vejít dovnitř, protože jsem neměl klíč od dveří, které tam vedou z domu, ale udělal jsem svým kodakem řadu snímků z nejrůznějších stran. Dům má mnoho přístavků značně nepravidelně vybíhajících, a soudě z rozlohy pozemku, který zabírá, je zřejmě značně velký. Nablízku je jenom velmi málo jiných domů; jeden z nich, kdysi dost rozlehlý, byl nedávno opatřen přístavbou a změněn v soukromý ústav pro choromyslné. Z pozemku ho však vidět není.“

Když jsem dočetl, pravil hrabě:

„Jsem rád, že dům je starý a velký. Sám pocházím ze starého rodu a žít v novém domě by byla má smrt. Dům se nedá učinit obyvatelným za jediný den; ostatně jak malý počet dnů má jedno století. Rovněž mě těší, že tam je starobylá kaple. My transylvánští šlechtici nemilujeme představu, že by naše kosti měly odpočívat mezi prostým lidem. Nevyhledávám ani veselí, ani radost, ani zářivé rozkošnictví přemíry slunečního svitu a jiskřících vod, jaké mají v oblibě lidé mladí a veselí. Už nejsem mlád. A mé srdce, znavené dlouhými roky truchlení po mrtvých, není naladěno na radostnou strunu. Navíc jsou hradby mého zámku rozbořeny, stíny jsou přetčetné a vítr mrazivě vane pobořeným cimbuřím a okny. Miluji šero a stín a jsem rád, mohu-li zůstat sám se svými myšlenkami.“

Mně se však zdálo, jako by tato slova byla v rozporu s výrazem jeho obličeje; připadalo mi totiž, že se mu na tváři usadil záštiplný, nestoudný úšklebek.

Hned nato se omluvil a odešel s prosbou, abych všechny doklady srovnal. Nevracel se a já jsem si začal prohlížet některé z knížek kolem sebe. Jednou z nich byl atlas, a ten byl pochopitelně otevřen

u mapy Anglie; bylo vidět, že se této mapy hodně používalo. Po-
všiml jsem si, že několik míst je označeno kroužkem, a při bližším
zkoumání jsem zjistil, že jedno je nedaleko Londýna směrem na
východ, zřejmě tam, kde stojí jeho nová usedlost; další dvě byla
Exeter a Whitby na yorkshireském pobřeží.

Hrabě se vrátil skoro za hodinu. „Podívejme se!“ prohlásil. „Stále
ještě ležíte v knihách? Dobře! Nesmíte však pracovat neustále. Pojd'-
te; bylo mi oznámeno, že máte prostřeno k večeři.“ Uchopil mě pod
paží a odvedl do sousedního pokoje, kde již byla připravena výborná
večeře. Hrabě se opět omluvil, že povečeřel mimo dům, přisedl si
však jako minulou noc a rozprávěl, zatímco jsem jedl. Po večeři
jsem si zakouřil jako předešlý večer a hrabě zůstal se mnou, dlouhé
hodiny hovořil a kladl mi otázky o nejrůznějších záležitostech. Zdálo
se mi, že čas už značně pokročil, ale nic jsem nenamítal; měl jsem
totiž pocit, že jsem povinen vyhovět přáním svého hostitele v kaž-
dém ohledu. Ospalý jsem nebyl, vždyť včerejší dlouhý spánek mi
dodal sílu; přesto mě rozechvěl onen pocit chladu, jaký se člověka
zmocňuje s příchodem svítání, které se svým způsobem podobá
změně odlivu v příliv. Tvrdí se, že lidé, kteří jsou na prahu smrti,
většinou umírají za svítání nebo v době, kdy odliv vystřídává příliv
či opačně; každý člověk, který takovou změnu ovzduší zažil, znaven
a neschopen opustit své stanoviště, tomu jistě uvěří. Pojednou jsem
zaslechl, jak se jasným ranním vzduchem rozlehlo nepřírozeně pro-
nikavé zakokrhání; hrabě Dracula prudce vyskočil a řekl:

„Hle, opět je ráno! Jak bezohledné ode mne nechávat vás tak
dlouho bdít! Budete se muset vynasnažit rozprávět méně zajímavě
o mé milované nové anglické vlasti, abych nezapomínal, jak rychle
nám čas letí,“ a s dvornou úklonou mě opustil.

Odešel jsem do svého pokoje a roztáhl záclony, ale mnoho toho
k vidění nebylo. Okno vedlo na nádvoří a neviděl jsem nic než tep-
lou šed' úsvitu. Zatáhl jsem tedy opět záclony a pustil se do popisu
dnešního dne.

8. května. – Původně, když jsem začal psát tyto zápisky, obával jsem se přílišné rozvláčnosti; nyní jsem však rád, že jsem se od samého začátku pouštěl do podrobností, protože tenhle celý zámek a všechno v něm je obklopeno něčím tak záhadným, že se chť nechť cítím nesvůj. Jak rád bych už byl odsud pryč a v bezpečí, a ještě lepší by bylo, kdybych sem nikdy nebyl přijel! Snad na mě začíná působit onen nezvyklý noční život; jenže kdyby to opravdu záleželo pouze v tom! Být tady někdo, s kým bych mohl mluvit, snad bych to vydržel, ale nikdo tu není. Tady mohu mluvit pouze s hrabětem, a on –! Jímá mě strach, že jedinou živou duší tady v zámku jsem já! Pokusím se být tak prozaický, jak jen to skutečnosti dovolují; to mi pomůže všechno vydržet a nepovolit uzdu fantazii. Kdybych povolil, jsem ztracen. Musím proto rovnou vyjavit, na čem jsem – anebo na čem se zdá, že jsem.

Když jsem ulehл na lože, spal jsem jen několik málo hodin. Protože se mi nechťelo už déle ležet, vstal jsem. Zavěsil jsem své zrcátko na holení vedle okna a začal se holit. Vtom jsem ucítil na rameni ruku a zaslechl hraběte, jak mi říká „Dobré jitro!“. Trhl jsem sebou, protože mě překvapilo, že ho nevidím – vždyť v zrcadle se odrážel celý pokoj za mnou. Jak jsem sebou škulbl, slabě jsem se řízl, ale v tom okamžiku jsem si toho nevšiml. Poděkoval jsem hraběti za pozdrav a obrátil jsem se zpět k zrcadlu, abych se přesvědčil o svém omylu. Tentokráte už nemohlo jít o omyl, vždyť ten člověk stál těsně u mne a já ho mohl vidět přes rameno. Ale v zrcadle jeho obraz nebyl! Bylo v něm vidět celou místnost za mnou, ale nikoho jiného nežli mne! Vyděsilo mě to a po tolika podivných věcech to ještě víc posílilo onen nejasný pocit strachu, který mě přepadne vždy, když je hrabě nablízku. Vtom jsem si všiml, že mi rána trochu krvácí a krev mi stéká po bradě. Odložil jsem břitvu a obrátil jsem se, abych se poohlédl po kousku náplasti. Jakmile hrabě spatřil můj obličej, zaplápolala mu v očích ďábelská posedlost a znenadání se mi rozehnal po hrdle. Uhnul jsem a jeho ruka se dotkla růžence

s křížkem. Jeho chování se okamžitě změnilo; uklidnil se tak rychle, že jsem skoro nevěřil, že byl vůbec kdy tak rozčilen.

„Dejte si pozor,“ řekl. „Dejte si pozor, abyste se neřízl. V tomto kraji to je nebezpečnější, než si umíte představit.“ Nato uchopil holicí zrcátko a pokračoval: „A zavinila to tahle bídná věc! Jaká odporná cetka lidské marnivosti! Pryč s ní!“ A jediným pohybem ocelové paže otevřel okno a vyhodil zrcadlo ven; na kamenném nádvoří hluboko pod námi se roztříštilo na tisíce kousků. Nato bez jediného slova odešel. Je to velmi mrzuté; nevím, jak se teď budu moci holit, leč snad s pomocí pláště od hodinek nebo spodku holicí misky, která je bohudík kovová.

Když jsem vešel do jídelny, bylo již prostřeno k snídani; hraběte jsem však nikde nezastihl. Až dosud jsem ho kupodivu nikdy neviděl jíst nebo pít. Jaký to zvláštní člověk! Po snídani jsem podnikl menší výzkumnou výpravu zámkem. Vyšel jsem na chodbu a našel pokoj vedoucí na jih. Byl odtud nádherný výhled – z místa, odkud jsem se díval, jsem ho mohl plně ocenit. Zámek stojí na samém okraji přehluboké strže. Kámen vržený z okna by padl tisíc stop hluboko, aniž by o cokoli zavadil! Kam zrak dohlédne, táhne se moře zelených vrcholků stromů, občas přerušované v místech, kde jsou úžlabiny, a protkané stříbrnými stužkami tam, kde se v lesích vinou hlubokými roklemi potoky.

Nemám však další chuť líčit krásu; když jsem se totiž dosyta potěšil vyhlídkou, pokračoval jsem v prohlídce: dveře, dveře, všude dveře, a všechny na závoru zamčené. Nikudy se nemohu ze zámku dostat – kromě okny v zámeckých zdech!

Zámek je opravdový žalář a já jsem vězeň!

Kapitola 3

DENÍK JONATHANA HARKERA

(Pokračování)

Když jsem zjistil, že jsem vlastně zajatec, posedla mě jakási zběsilost. Pádil jsem po schodech nahoru a dolů, dobýval se do všech dveří a vyhlížel z každého okna, které jsem našel. Netrvalo však dlouho a všechno bylo přehlušeno pocitem bezmoci. Když se teď po několika hodinách ohlídám zpět, myslím, že jsem byl chvíli zbaven smyslů a choval jsem se zřejmě jako myš chycená do pastí.

Sotva však jsem nabyl přesvědčení, že jsem bezmocný, klidně – stejně klidně jako při každém jiném konání ve svém životě – jsem usedl a začal uvažovat, jak dále nejvhodněji postupovat. Ještě o tom přemýšlím a nedospěl jsem dosud ke konečnému rozhodnutí. Jsem si jist pouze jednou věcí: nemá smysl vyjevit hraběti, co si myslím. On přece ví, že jsem vězněn; a protože to sám způsobil a bezesporu k tomu má své důvody, jen by mě klamal, kdybych se mu plně svěřil se svými závěry. Je mi jediné jasné, že si své poznatky a obavy musím nechávat pro sebe a že musím mít oči neustále otevřeny. Také se nesmím dát jako malé děcko ošálit vlastním strachem, dostal bych se tak totiž do zoufalé situace; a pokud se už do ní budu nucen dostat, pak potřebuji a budu potřebovat všechen rozum k tomu, abych vše zvládl. Sotva jsem dospěl k tomuto závěru, zaslechl jsem, jak se dole zavřely velké dveře; hrabě se tedy právě vrátil. Nezašel rovnou do knihovny, a tak jsem se opatrně vkradl do svého pokoje a přistihl ho, jak mi stele lůžko. Bylo to podivné, potvrzuje to ovšem mé podezření, které už dosti dlouho chovám, že v domě není žádné služebnictvo. V tomto přesvědčení jsem se utvrdil, když jsem ho

později škvírami v závěsech mezi dveřmi zahlédl, jak prostírá stůl v jídelně; koná-li totiž sám všechny takové domácí práce, je to jasný důkaz, že tu není nikoho, kdo by je vykonával. Vyděsilo mě to, vždyť není-li v zámku nikdo jiný, pak to musel být hrabě sám, kdo řídil bryčku, která mě sem zavezla. Je to hrůzná myšlenka; jak si totiž v tomto případě mám vysvětlit, že dokázal ovládnout vlky tak, jak to učinil – pouhým zvednutím paže a bez jediného slova? Čím si vysvětlit, že všichni ti lidé v Bystřici a v dostavníku měli o mne takový hrozný strach? Jaký mělo význam, že mi darovali růženec s křížem, česnek, šípkovou růži, větvíčku jeřábu? Bůh požehnej té předobré ženě, která mi zavěsila kolem krku růženec! Kdykoli se ho dotknu, dodá mi útěchu a sílu. Jak podivné, že předmět, který jsem až dosud považoval za nevhodný a modloslužebnický, mi v těchto chvílích samoty a nesnáží přináší pomoc! Není snad něco v samé podstatě tohoto předmětu nebo nezprostředkovává mi hmatatelně vzpomínky na lásku a soucit? Bude-li to možné, začnu se jednou touto záležitostí zabývat a vynasnažím se dospět k nějakému názoru. Zatím však musím zjistit o hraběti Draculovi, co jen budu moci, protože mi to snad pomůže ho pochopit. Dnes večer se třeba rozhovoří o sobě, pokud obrátím rozhovor tímto směrem. Musím si však dát velký pozor, abych nevyvolal jeho podezření.

Půlnoc. – Měl jsem dlouhou rozmluvu s hrabětem. Položil jsem mu několik otázek o historii Transylvánie a on na toto téma skvěle zabral. Při líčení událostí, lidí a zejména bitev mluvil tak, jako by se byl všech sám účastnil. Později to vysvětlil poznámkou, že každý *bojar* je hrdý na svůj rod i jméno, že sláva jeho rodu i jména dodává lesk i jemu, že osud jeho rodu a jména je i jeho osudem. Kdykoli se zmínil o svém rodu, říkal vždy „my“ a skoro vždycky používal množného čísla, jako král. Rád bych přesně vypsall všechno, co říkal a jak to říkal, bylo to totiž nesmírně fascinující. Připadalo mi, že se v jeho slovech odrážejí celé dějiny této země. V průběhu vyprávění

se víc a víc vzrušoval, přecházel po pokoji, hladil si hustý bílý knír a bral do rukou nejrůznější předměty, jako by je chtěl pouhou silou rozdrtit. Příběh svého rodu vyličil tak zajímavě, že se pokusím jej pokud možno co nejpřesněji reprodukovat.

„My Sékelové máme právo být pyšní, protože v našich žilách koluje krev mnoha statečných národů, které bojovaly jako lvi o nadvládu. Sem, do míst, kde se mísily evropské rasy, přinesl ugrijský kmen z Islandu onoho bojovného ducha, který jim dali Odin a Thor a který jejich Berserkrové tak sveřepě uplatňovali nejen na pobřežích Evropy, ale i Asie a Afriky, až se tamní národy domnívaly, že na ně vtrhli sami vlkodlaci. Když dorazili sem, našli tu Huny, jejichž krve-láčná zběsilost sežehla zemi jako živý oheň, takže se umírající národy domnívaly, že v jejich žilách koluje krev oněch dávných čarodějnic, které se po vyhnání ze Skythie pářily na poušti s ďábly. Pošetilci! Pošetilci! Který ďábel či která čarodějnice byli kdy tak mocní jako Attila, jehož krev koluje v těchto žilách?“ Hrabě rozpráhl paže. „Je snad div, že jsme rasou dobyvatelů, že jsme pyšní, jak jsme zahnali zpět tisíce a tisíce vojáků, které Maďar, Lombardan, Avar, Bulhar či Turek vyslal na naše hranice? Je na tom něco divného, že se Arpád přehnal se svými oddíly přes uherskou zem a po dosažení hranic nás tady našel a že honfoglalás, sjednocení maďarských kmenů, bylo dovršeno zde? A když se uherská záplava valila dál na východ, vítězní Maďaři prohlásili Sékely za své spojence a na dlouhá staletí nám svěřili ochranu tureckých hranic: střežit hranice byla pro nás nikdy nekončící povinnost, vždyť podle tureckého úsloví voda spí a nepřítel nezná spánek. Kdo ze čtyř národů přijal ‚krvavý meč‘ radostněji než my a kdo snad spěchal na jeho bojovou výzvu pod královu zástavu rychleji než my? Kdo jiný než příslušník mého rodu překročil jako vojvoda Dunaj a porazil Turky na jejich vlastní půdě, aby tak odčinil onu strašnou pohanu mého národa, pohanu Kosova pole, kdy se praporce Valachů a Maďarů sklonily před půlměsícem? Ano, byl to Dracula! A kdo jiný než jeho nehodný bratr prodal po jeho

smrti na válečném poli svůj národ Turkům a přivedl jej tak v potupné otroctví? A nebyl to vlastně právě onen Dracula, kdo pokračovateli svého rodu vnukl myšlenku, aby znovu a znovu převáděl svá vojska přes veletok do turecké země? A kdo, když byl odražen, znovu přicházel, opět a opět, třebas i musel přicházet sám z krvavého bitevního pole, kde byly pobíjeny jeho oddíly, protože věděl, že nakonec může zvítězit pouze on sám? Tvrdilo se, že myslel jedině na sebe. Pah! Co zможou sedláci bez vůdce? Jak skončí válka, když tu není mozek a srdce, které by ji vedly? A když jsme po bitvě u Moháče svrhli uherské jho, opět jsme my z krve Draculovy byli mezi vůdci, protože náš duch nesnesl pomyšlení, že nejsme svobodni. Ach, mladý pane, Sékelové – a s nimi Draculové jako krev jejich srdce, jejich mozky a jejich meče – se mohou pyšnit minulostí, jaké novopečenci jako Habsburkové nebo Romanovci nikdy nemohou dosáhnout. Dny válek skončily. V těchto dnech potupného míru je krev něčím příliš drahocenným a slavné činy mocných rodů zní spíš jako báchorky.“

V té chvíli se již blížil úsvit a my jsme se odebrali na lůžko. (*Pozn. Tento deník trapně připomíná „Pohádky tisíce a jedné noci“, protože každé vyprávění se musí přerušit před prvním zakokrháním – nebo ducha Hamletova otce.*)

12. května – Začněme fakty – holými, skrovnými fakty, ověřenými knihami a čísly, které jsou mimo veškerou pochybnost. Nesmím je zaměnit se zkušenostmi, které budou nezbytně vycházet z mých postřehů či z toho, co si z nich vtisknu do paměti. Když včera večer přišel hrabě ze svého pokoje, začal se mě vyptávat na různé právní problémy a způsoby uzavírání některých obchodů. Celý den jsem strávil únavným studiem knih, a abych trochu procvičil mysl, probral jsem několik otázek, které kandidáti musí zodpovědět při advokátních zkouškách. Protože dotazy hraběte prozrazovaly určitou soustavnost, pokusím se je vypsát v pořadí, jak mi byly kladeny; třeba mi to někdy bude ku prospěchu.

První otázka byla, kolik může mít člověk v Anglii právních zástupců, zda jednoho, či víc. Sdělil jsem mu, že – jestliže chce – může jich mít deset, že však není rozumné mít pro jednu transakci víc než jednoho advokáta, protože v danou chvíli může jednat pouze jeden a každá změna jen poškodí klientovy zájmy. Zdá se, že mu to bylo naprosto jasné. Nato se mě zeptal, zda by bylo nějak na záva-du mít například jednoho člověka, který by se staral o bankovní problémy, a druhého, který by dohlížel na lodní dopravu, zejména pro případnou pomoc v místě vzdáleném od sídla právního zástupce, pověřeného finančními otázkami. Abych mu náhodou nedal nesprávnou informaci, požádal jsem ho o bližší vysvětlení. Nato mi řekl: „Dám vám příklad. Náš společný přítel, pan Peter Hawkins, kupuje pro mě zpod stínu vaší krásné exeterské katedrály, tak vzdálené od Londýna, vašim laskavým prostřednictvím dům v Londýně. Správně! Nyní mi dovolu- te otevřené slovo, aby vám nepřipadalo podivné, že jsem vyhledal službu advokáta působícího tak daleko od Londýna, a nikoli někoho odtamtud. Mou pohnutkou totiž bylo, aby se vyhovělo jedině mému přání, a nikoli snad nějakým místním zájmům. A protože by londýnský právní zástupce snad mohl sledovat vlastní cíl nebo zájmy některého svého přítele, vyhledal jsem vzdáleného advokáta, jehož jedinou snahou bude vyhovět mým požadavkům. A nyní předpokládejme, že já, který vyřizuji hodně obchodních záležitostí, si přeji odeslat zboží řekněme do Newcastleu nebo Durhamu či Harwicke nebo Doveru. Nebylo by možná jednodušší svěřit tuto záležitost někomu v těchto přístavech?“ Odvětil jsem mu, že by to určitě bylo mnohem snazší, ale že my právní zástupci máme dohodu o vzájemném zastupování, takže se každá taková záležitost dá vyřídit přímo na místě na podkladě instrukcí od kteréhokoli právního zástupce. Klient, který se svěří do rukou jediného muže, má tedy jistotu, že jeho zástupce mu vyřídí každé přání bez jakýchkoli dalších obtíží.

„Stejně se však mohu obrátit na kohokoli, že?“ otázal se.

„Samozřejmě,“ ujistil jsem ho, „a obchodníci tímto způsobem také často postupují, jestliže nechtějí, aby jediná osoba znala všechny jejich obchodní transakce.“

„Dobře!“ prohlásil a začal se mě vyptávat na způsoby provádění lodních zásilek a nezbytných formalit i na to, jaké různé obtíže by mohly vzniknout a jak by se jim dalo předejít. Vysvětlil jsem mu všechno podle svých nejlepších znalostí a hrabě ve mně vyvolal neotřesitelný dojem, že by z něho byl skvělý advokát; neexistovalo totiž nic, na co by nepomyslel a co by nepředvídal. Na člověka, který nikdy nebyl v Anglii a zřejmě mnoho obchodní činnosti nevyvíjel, projevil neobyčejnou znalost a důvtip. Když se mu na veškeré dotazy dostalo uspokojivých odpovědí a já jsem si všechno podle možností ověřil v dosažitelných knihách, prudce vstal a řekl:

„Už jste po svém prvním dopise našemu příteli panu Peteru Hawkinsovi napsal další? Psal jste také někomu jinému?“ S jistou trpkostí v srdci jsem mu odpověděl, že jsem nenapsal, protože jsem až dosud neviděl možnost, jak vůbec někomu odsud dopisy odeslat.

„Tak pište teď, mladý příteli,“ vyzval mě a položil mi na rameno svou těžkou ruku. „Napište našemu příteli a komukoli chcete; a sdělte jim, prosím, že tu se mnou setrváte ještě jeden měsíc.“

„Opravdu si přejete, abych zde tak dlouho zůstal?“ zeptal jsem se, neboť mě při tomto pomyšlení zamrazilo.

„Toužebně si to přeji, ba dokonce nestrpím žádné odmítnutí. Když se váš velitel, či přejete-li si zaměstnavatel, zavázal, že ke mně někoho místo sebe vyšle, rozumělo se samosebou, že jediným důvodem je vyhovět mým potřebám. Nutný čas jsem nestanovil. Je tomu tak?“

Co jiného mi zbývalo než mu vyhovět? Byl to zájem pana Hawkinse, nikoli můj, a já musel myslet na něho, ne na sebe; a ke všemu mi hrabě Dracula při těchto slovech pohledem i chováním připomněl, že jsem zajatcem, a ať chci nebo ne, nemám svobodu volby. Hrabě dosáhl svého; bylo mu to jasné jak z mé úklony, tak ze

starostlivého výrazu mého obličeje. Ihned toho využil, ovšem svým typickým úlisným, odpor nepřipouštějícím způsobem.

„Prosím vás, milý mladý příteli, abyste se ve svých dopisech nezmiňoval o ničem jiném než o našich obchodních záležitostech. Vaše přátele potěší i pouhá zpráva, že jste zdráv a že se těšíte, až se s nimi doma shledáte. Je tomu tak, že?“ Při těchto slovech mi podal tři listy dopisního papíru a tři obálky. Byly z nejtenčího zahraničního materiálu. Pohlédl jsem napřed na ně, pak na něho, uviděl jeho klidný úsměv s ostrými špičáky, přečnávajícími rudý dolní ret, a okamžitě jsem pochopil, stejně jasně, jako by to byl řekl, že si musím dát při psaní pozor, protože bude mít možnost dopisy přečíst. Rozhodl jsem se tedy, že teď napíši jenom oficiální sdělení, ale úplnou zprávu napíši panu Hawkinsovi tajně, a rovněž Mině, protože jí budu moci psát těsnopisem, což hraběte při případném čtení jistě uvede ve zmatek. Když jsem dopsal své dva dopisy, zůstal jsem klidně sedět a četl knihu, zatímco hrabě psal několik dopisů a přitom nahlížel do různých knih, ležících na stole. Nato vzal mé dva dopisy, položil je vedle svých a odložil pero. Jakmile se za ním zavřely dveře, naklonil jsem se nad stůl a podíval se na jeho dopisy; ležely popsanou stranou dolů. Nehryzlo mě při tom svědomí, vždyť jsem za daných okolností byl přesvědčen, že se musím chránit všemi možnými způsoby.

Jeden z dopisů byl adresován Samuelu F. Billingtonovi, číslo 7, The Crescent, Whitby; druhý panu Leutnerovi ve Varně; třetí firmě Coutts & Co., Londýn, a čtvrtý pánům Klopstockovi & Billreuthovi, bankéřům v Budapešti. Druhý a čtvrtý nebyly zapečetěny. Právě když jsem se na ně chtěl podívat, spatřil jsem, jak se u dveří pohnula klika. Usedl jsem na křeslo, a sotva jsem položil dopis zpátky na místo a uchopil knihu, vešel hrabě do pokoje s dalším dopisem v ruce. Vzal dopisy se stolu, pečlivě je ofrankoval, a obrátiv se ke mně, řekl: „Jistě mě omluvíte, ale dnes večer musím vyřídit řadu soukromých záležitostí. Doufám, že najdete všechno, co potřebuje-

te.“ U dveří se obrátil a po krátké zámce dodal: „Dovolte, milý mladý příteli, abych vás s veškerou vážností varoval. Pokud byste snad opustil tyto místnosti, rozhodně se neukládejte ke spánku v nějaké jiné části zámku. Zámek je starý, hodně pamatuje a tomu, kdo se dá pošetile přemoci spánkem, přichystá zlé sny. Varuji vás! Jestliže vás teď či později začne přemáhat spánek, nebo se bude blížit, pospěšte do svého pokoje nebo do těchto místností, protože potom bude váš odpočinek nerušen. Jestliže však nebudete v tomto ohledu opatrný, pak –.“ Svou promluvu ukončil úděsným způsobem – učinil rukama pohyb, jako by si je myl. Dokonale jsem mu porozuměl; jenom jsem pochyboval, zda jakýkoli sen může být horší než onen nadpřirozený, hrůzný závoj příšeří a tajemství, který jako by mě začal ovíjet.

Později. – Chtěl bych jen potvrdit poslední řádky, protože tentokráte už vůbec nelze mít pochybnosti. Nebudu se už bát usnout na kterémkoli místě, kde on není. Pověsil jsem růženec nad hlavu svého lůžka v naději, že sny už nebudou tolik rušit můj odpočinek, a tam už zůstane.

Po odchodu hraběte jsem se odebral do svého pokoje. Všude panovalo hluboké ticho, a tak jsem za chvíli vyšel ven a vystoupil po kamenném schodišti na místo, odkud se dalo vyhlížet ven k jihu. Z rozlehlého prostoru, byť i pro mne nepřístupného, vanul ve srovnání se svíravou temnotou nádvoří určitý dech volnosti. Při tomto pohledu jsem si uvědomil, že jsem opravdu ve vězení, a zatoužil jsem po závanu čerstvého vzduchu, třebaš i nočního. Cítím, jak tohle ponocování na mě začíná neblaze působit. Ničí mi nervy. Lekám se vlastního stínu a zmocňují se mě nejrůznější strašné představy. Bůh ví, že člověk má v tomhle prokletém zámku všechen důvod pro hrozný strach! Vyhlížel jsem tedy ven do překrásné dálky, zalité měkce jantarovým měsíčním svitem, téměř tak jasným jako denní světlo. Vzdálené hory ztrácely v mdlém světle ostré obrysy a stíny v údolích a roklinách zčernaly jako samet. Ta

krása mě trochu povzbudila; každým vdechnutím jsem do sebe načerpával mír a útěchu. Jak jsem se vyklonil z okna, zachytil jsem koutkem oka jakýsi pohyb; bylo to o poschodí níž, trochu doleva, kde, jak jsem se domníval z polohy místností, byla okna pokoje hraběte Draculy. Okno, u něhož jsem stál, bylo vysoké, uprostřed rozdělené kamenným sloupkem a zvětralé, jinak však nepoškozené; ovšem skla vzala už dávno za své. Skryl jsem se za kamenný sloupek a opatrně vyhlédl.

To, co jsem předtím zahlédl, byla hlava hraběte, vynořující se z okna. Obličej jsem neviděl, ale hraběte jsem poznal podle krku a pohybu zad a paží. Nemohl jsem se přece zmýlit v rukou, které jsem měl tolikrát možnost studovat. Zprvu mě to zaujalo a trochu i bavilo; je opravdu neuvěřitelné, jaká maličkost dovede zaujmout a pobavit člověka, jestliže je vězněn. Jenže tyto pocity se změnily v úděs a hrůzu, sotva jsem spatřil, jak se hrabě vysouvá z okna celým tělem a začíná *hlavou dolů* slézat zámeckou zeď nad onou hrůzostrašnou propastí, s pláštěm rozprostřeným kolem sebe jako velká křídla. Nemohl jsem zprvu uvěřit svým očím. Domníval jsem se, že jde o klam vyvolaný měsíční září, o nějakou hru stínů; díval jsem se však dál, a klam to být nemohl. Viděl jsem, jak se hrabě prsty na rukou i nohou zachycuje kamenných výčnělků, z nichž zub času vydrolil maltu, jak využívá každého výstupku i nerovnosti a rychle jako ještěrka se sune dolů.

Co je to za člověka či bytost, která na sebe vzala lidskou podobu? Cítím, jak mě hrůzné ovzduší tohoto strašného zámku přemáhá; mám strach – úděsný strach – a možnost úniku nevidím. Ze všech stran mě obklopují hrůzy, na které se ani neodvažuj pomyslet...

15. května. – Opět jsem spatřil hraběte, jak slézal dolů jako ještěrka. Sestoupil několik set stop dolů, šikmo a hodně doleva. Ztratil se mi v jakémsi otvoru, snad oknu. Jakmile mu tam zmizela hlava, vyklonil jsem se v naději, že uvidím víc, ale marně – vzdálenost

byla příliš velká a zorný úhel příliš nepříhodný. Pochopil jsem, že teď už bude mimo zámek, a usoudil jsem, že bych měl této příležitosti využít a porozhlédnout se po budově trochu důkladněji, než jsem se až dosud odvážil. Vrátil jsem se do svého pokoje, vzal si svítilnu a zkoušel jedny dveře za druhými. Všechny byly zamčeny, jak jsem očekával, a zámky byly poměrně nové; proto jsem sešel dolů po kamenném schodišti do haly, kam jsem vstoupil po svém příjezdu. Závory se daly snadno odstrčit a řetězy vyháknout, jenže dveře byly zamčeny a klíč nikde! Určitě je v pokoji hraběte; musím tedy vyčkat, až bude jeho pokoj odemčen, pak ho vzít a prchnout! Pokračoval jsem v zevrubné prohlídce různých schodišť a chodeb a zkoušel všude jednotlivé dveře. Jeden či dva pokojíky vedle haly byly otevřeny, ale našel jsem tam jen starý nábytek, zšedlý prachem a rozežraný od molů. Nakonec jsem nahoře na konci schodiště přece jen našel jedny dveře, které, třeba se zdály zamčeny, trochu povolily, když jsem do nich strčil. Zatlačil jsem silněji a zjistil jsem, že vlastně nejsou zamčeny, ale kladou odpor jen proto, že závěsy se trochu uvolnily a těžké dveře dosedly na zem. Tahle příležitost se mi už podruhé nemusela naskytnout, a tak se mi s nasazením všech sil podařilo odtlačit je natolik, abych mohl vejít. Octl jsem se teď v zámeckém křídle ležícím o jedno poschodí níž, víc doprava než pokoje, které jsem znal. Z oken jsem zjistil, že se tyto pokoje táhnou po jižní straně zámku a že okna posledního pokoje vedou jak na jih, tak na západ. Pod oběma průčelími zela hluboká propast. Zámek byl vystavěn na okraji mohutného skalního útesu, takže je ze tří stran úplně nepřístupný. Střely z praků, luků a houfnic sem nemohly dolétnout; proto byla právě zde umístěna velká okna, zaručující světlo a pohodlí, jaké je nemožné tam, kde je třeba počítat s obranou. K západu se táhlo široké údolí a v dáli za ním se tyčily vysoké rozeklané hradby hor, korunované nesčetnými vrcholky, kde srázné útesy byly porostlé jeřáby a hlohem, jejichž kořeny se zachytily ve spárách, trhlinách a škvírách skal. Tato část zámku byla

v dřívějších dobách zřejmě obývána; nábytek vypadal totiž mnohem útulněji než ten, který jsem až dosud spatřil. Okna byla bez záclon a žlutavé měsíční světlo, vnikající broušenými okenními tabulkami, podtrhovalo jednotlivé barvy a současně trochu zmírňovalo nános prachu, který všechno pokrýval a do jisté míry i zakrýval spoušť, způsobenou zubem času a moly. Připadalo mi, že v jasné měsíční záři je má lampa celkem zbytečná, přesto jsem však byl rád, že ji mám s sebou, protože ze všeho kolem čpěla tak hrůzná opuštěnost, až mě mrazilo u srdce a chvěly se mi nervy. Určitě to však bylo lepší než pobývat sám v pokojích, které jsem se pro přítomnost hraběte naučil nenávidět. Pokusil jsem se trochu utiřit své nervy a za chvíli mě začal zaplavovat pocit sladkého klidu. A tak tu sedím u malého dubového stolku, k němuž si za starých dob nejspíš sedala krásná dáma, aby v hlubokém zamyšlení a s mnoha ruměnci skládala milostné psaníčko plné chyb, a zapisuji si do deníku těsnopisem všechny události, které se mi přihodily od doby, kdy jsem ho zavřel. Žijeme přece v úplně moderním devatenáctém století! A přesto, pokud mě ovšem neklamou smysly, chovala a chovají uplynulá staletí určité specifické síly, které pouhá „modernost“ nemůže zničit.

Později – ráno 16. května. – Bůh mě zachovej při zdravém rozumu, vždyť mi už nic jiného nezbyvá! Bezpečí a vědomí bezpečí patří minulosti. Dokud tu jsem, mohu doufat pouze v jedno: že nezešílím, nejsem-li ovšem šílený už teď. A pokud tedy jsem při smyslech, pak určitě je k zešílení představa, že ze všeho odporného, co na mě v tomto hnusném zámku cíhá, znamená pro mne hrabě to nejmenší nebezpečí; že pouze u něho mohu hledat klid, i když jenom na tak dlouho, dokud mu budu užitečný. Velký Bože! Milosrdný Bože! Dej, abych si zachoval rozvahu, jinak mi opravdu hrozí šílenství. Teď mi teprve začínají být jasné některé věci, které mě dříve mátlý. Až dosud jsem nikdy vlastně nevěděl, co Shakespeare myslel, když Hamletovými ústy pravil:

„Můj zápisník – to radno zaznamenat!“

Vždyť teď, když mám pocit, jako by mi mozek přestával fungovat nebo jako by nastal otřes, který mu nezbytně přinese zkázu, obracím se ke svému deníku, abych v něm našel klid. Snad mi můj návyk vést přesné záznamy přinese útěchu!

Záhadné varování hraběte Draculy mě tehdy vyděsilo a děsí mě ještě víc teď, když na ně myslím, protože napříště mě hrabě bude mít ještě víc ve své strašné moci. O jeho slovech už raději nikdy nezapochybuji!

Když jsem dopsal deník a knížku i tužku naštěstí uložil do kapsy, přemohla mě ospalost. Na mysli mi vytanulo varování hraběte, avšak s blaženým pocitem jsem ho nedbal. Zmáhala mě touha po spánku a s ní umíněnost, doprovázející spánek jako štolba. Měkká měsíční zář mě uklidňovala a široké prostory venku mě naplňovaly osvěžujícím pocitem volnosti. Rozhodl jsem se tedy, že se dnes v noci nevrátím do zatuchlých pokojů, ale zůstanu spát tady, kde za starých časů sedávaly dámy, zpívaly a oddávaly se nečinnosti, zatímco jejich něžná srdce truchlila po mužích, kteří jim odešli do krutých válek. Odtáhl jsem z kouta velkou pohovku, abych se vleže mohl kochat krásným výhledem na západ a jih, a zapomenuv na všechno, bez ohledu na prach jsem se uvelebil ke spánku.

Nejspíš jsem opravdu usnul; doufám v to, ale současně se toho i bojím, protože všechno, co pak následovalo, bylo tak překvapivě skutečné – tak skutečné, že teď, když tu sedím v jasném ranním světle, nemohu ani trochu věřit, že se to odehrálo jen ve spánku.

Nebyl jsem sám. Pokoj byl stejný, nijak se nezměnil od okamžiku, kdy jsem tam vešel; na podlaze jsem mohl vidět v jasné záři měsíce stopy svých nohou, jimiž jsem porušil mnohaletou vrstvu prachu. Naproti mně stály v měsíčním světle tři mladé ženy, podle oblečení a chování dámy. V okamžiku, kdy jsem je spatřil, jsem byl přesvědčen, že sním, protože nevrhaly na podlahu vůbec žádný stín, ačkoli je měsíční svit osvětloval zezadu. Přiblížily se ke mně, chvíli mě

pozorovaly a pak si spolu šeptaly. Dvě byly snědé, s orlími nosy jako hrabě a velkýma tmavýma, pronikavýma očima, které ve srovnání s bledě žlutým měsícem vypadaly skoro červené. Třetí byla překrásná, že snad žena ani krásnější být nemůže, s bohatou záplavou kadeřavých zlatých vlasů a očima jako bledé safíry. Její tvář mi připadala známá, jako by byla spjata s nějakým snovým strachem; v té chvíli jsem si však nemohl uvědomit, odkud a jak. Všechny tři měly oslnivě bílé zuby, zářící uprostřed rudých smyslných rtů jako perly. Vyzařovalo z nich něco, co mě naplňovalo neklidem, co ve mně vzbuzovalo temnou žádostivost a současně i smrtelný strach. V srdci jsem pocítil hanebnou, palčivou touhu, aby mě těmito rudými rty políbily. Není správné, že si zapisuji i toto, vždyť jednoho dne by si to Mina mohla přečíst a způsobilo by jí to bolest; je to však pravda. Šeptaly si a potom se všechny tři zasmály – zvonivým, melodickým smíchem, ale tak kovovým, jako by ten zvuk ani nevycházel z měkkých lidských rtů. Připomínal mi nesnesitelné, tetelivé vyzvánění sklenic naplněných vodou, na něž hraje dovedná ruka. Plavá dívka potřásla koketně hlavou a její družky ji pobízely. Jedna řekla:

„Tak běž! Jsi první, my přijdeme na řadu po tobě. Ty máš právo začít.“ Druhá dodala:

„Je mladý a silný; je tu dost polibků pro nás všechny.“ Ležel jsem nehybně a zpod víček jsem je pozoroval v trýzni rozkošnických předtuch. Plavá dívka vykročila vpřed a naklonila se nade mne, až jsem na sobě cítil její dech. Byl dost sladký, sladký jako med, a rozechvíval mi nervy stejným způsobem jako její hlas, ale pod sladkostí se skrývala jakási trpkost, odporná trpkost, jakou člověk cítí z krve.

Bál jsem se pozvednout víčka, přesto však jsem se podíval a viděl ji dokonale skrz řasy. Plavá dívka klesla na kolena a upřeně na mě hledíc sklonila se nade mnou. Čišela z ní uvážená smyslnost, současně vzrušující a odpudivá, a jak dívka natáhla krk, dokonce si olizovala rty jako zvíře, až jsem v měsíčním světle viděl odlesk slin

na šarlatových rtech a rudém jazyku, povystrčeném mezi bílými ostrými zuby. Níž a níž se skláněla její hlava, až mi její rty sklouzly pod ústa a bradu, jako by mi chtěly utkvět na hrdle. Vtom se zarazila a já slyšel, jak si jazykem mlaskavě olizuje rty a zuby, a na krku jsem ucítil její horký dech. Pak mě začala svědit kůže na hrdle asi tak, jako začíná svědit pokožka, když se víc a víc blíží ruka, která ji bude hladit. A už jsem cítil měkký, chvějivý dotek jejích rtů na neobyčejně citlivé kůži hrdla. Současně se mě dotkly tvrdé špičky dvou ostrých zubů a zarazily se. V mdlém vytržení jsem zavřel oči a čekal – čekal s bušícím srdcem.

Z tohoto opojení mě však jako blesk vytrhl jiný vjem. Uvědomil jsem si, že v místnosti je hrabě; věřil se sem rozzuřen na nejvyšší míru. Otevřel jsem bezděčně oči a zahlédl, jak silnou rukou uchopil plavovlasou ženu za krk a obří silou ji odtáhl; modré oči se jí zrůznily vztekem, bílé zuby skřípaly zlostí a krásné tváře zrudly chtivostí. Ale hrabě! V životě jsem si nepředstavoval, že by takový hněv, taková zuřivost mohly vůbec někde existovat, dokonce ani u ďáblů v pekle ne. Oči mu doslova žhnuly. Sálala z nich rudá záře, jako by uvnitř plápolaly plameny pekelného ohně. Obličej měl bledý jako smrt, rysy byly ztuhlé, jakoby vytesány z kamene, a hustá obočí srostlá nad nosem se podobala do běla rozžhavené pulsující kovové tyči. Prudkým máchnutím paže odhodil ženu od sebe a pak pokynul ostatním, jako by je odháněl; bylo to stejné vladařské gesto, jehož použil tehdy proti vlkům. Hlasem, který jako by roztál vzduch a odrážel se v místnosti, i když byl ve skutečnosti tichý, skoro šepot, se na ně osopil:

„Jak se ho vůbec odvažujete dotknout, vy tři? Jak se odvažujete na něj jen pohlédnout, když jsem to zakázal? Zpátky, pravím vám! Ten muž náleží mně! Chraňte se něco si s ním začít, nebo budete mít co dělat se mnou!“ Plavovlasá dívka se obrátila a s vyzývacím, chlplným úšklebkem odsekla:

„Ty sám nevíš, co je láska, ty neumíš milovat!“ Po těchto slovech se k ní přidaly obě družky a pokojem se rozlehlo tak tvrdé, nemilosrdné a bezcitné zasmání, že jsem téměř omdlel; znělo, jako by se sami ďablové radovali. Hrabě se obrátil, pozorně se mi zadíval do obličeje a zcela tiše řekl:

„Ale ano, dovedu milovat; z minulosti to přece víte samy. Mýlím se snad? Nuže, nyní vám tedy slibuji, že až s ním skoncuji, můžete si ho líbat po libosti. Teď odejděte! Odejděte! Musím ho probudit, protože nás čeká práce.“

„A to máme dnes v noci vyjít naprázdno?“ otázala se jedna z nich a s hlubokým smíchem ukázala na pytel, který hrabě odhodil na podlahu; hýbal se, jako by v něm bylo něco živého. Hrabě místo odpovědi kývl hlavou. Jedna z žen přiskočila a pytel otevřela. Pokud mě nezklamal sluch, ozval se vzdech a tiché zakvílení jakoby napůl zadušeného dítěte. Ženy se shlukly kolem pytle. Byl jsem na smrt vyděšen; když jsem však vzhlédl, zmizely, a s nimi i hrůzný pytel. Blízko nebyly žádné dveře a kolem mne nemohly proklouznout bez povšimnutí. Prostě se snad rozplynuly v měsíčních paprscích a vytratily se oknem. Venku jsem totiž jen na malou chvílku zahlédl jakoby rozmazané mlhavé postavy, a pak úplně zmizely.

Přemohla mě hrůza a já omdlel.

Kapitola 4

DENÍK JONATHANA HARKERA

(Pokračování)

Probudil jsem se na svém loži. Pokud to tedy nebyl sen, musel mě sem donést hrabě. Pokoušel jsem se ujasnit si to, nepodařilo se mi však dospět k žádnému jednoznačnému závěru. Jistě, měl jsem určité drobné důkazy, například můj oblek ležel vedle postele urovnán jinak, než je mým zvykem. Hodinky ještě nebyly nataženy a já je vždycky pečlivě natahuji těsně před spaním, a mnoho dalších maličkostí. Jenže tohle všechno nejsou žádné důkazy, může to být totiž pouze jen svědectví toho, že má mysl není v normálním stavu, a já přece jen jsem z nejrůznějších důvodů nadmíru rozrušen. Musím pátrat po nějakém důkazu. Jedno mě těší: jestliže mě sem donesl a svlékl sám hrabě, pak jistě velmi spěchal, protože v mých kapsách zůstalo vše, jak bylo. Tenhle deník by jistě byl pro něj tajemstvím, které by nedokázal odhalit. Ale buď by si ho vzal, nebo ho zničil. A tak se teď rozhlížím po tomto pokoji; vždyť je to moje útočiště, i když mě předtím naplňoval takovým strachem. Nic totiž nemůže být hrůznější než ty strašné ženy, které hodlaly – které hodlají – vysát mi krev.

18. května. – Sešel jsem dolů prohlédnout si ten pokoj znovu za denního světla, protože *musím* poznat pravdu. Došel jsem ke dveřím na konci schodiště, ale byly zavřeny. Někdo je tak prudce zarazil do veřejí, až se třísky odštípily. Všiml jsem si, že závora nebyla zastrčena, ale dveře byly zamčeny zevnitř. Zřejmě to tedy nebyl sen, a podle tohoto předpokladu se musím zařídit.

19. května. – Jsem jasně v pasti. Včera večer mě hrabě vyzval tím nejlichotivějším způsobem, abych napsal tři dopisy. Jedním mám oznámit, že má práce tady je téměř u konce a že se za několik dní vydám na zpáteční cestu; druhým, že odjíždím příštího rána od data dopisu, a třetím, že jsem opustil zámek a přijel do Bystřice. Rád bych se byl vzepřel, usoudil jsem však, že v dané situaci, kdy jsem tak naprosto v jeho moci, by bylo šílené pustit se s ním do otevřeného sporu, a odmítnout by znamenalo vzbudit jeho podezření a přivolat jeho hněv. Hrabě si je vědom, že toho vím až příliš a že nesmím zůstat naživu, protože by to pro něj bylo nebezpečné. Mou jedinou nadějí je tedy získat čas. Třeba se něco přihodí, co mi umožní útěk. V jeho očích jsem objevil rodící se odlesk stejné zběsilosti, jakou projevil, když odstrčil onu plavovlasou ženu. Vysvětlil mi, že pošta jezdí zřídka a nepravidelně a že moje dopisy zaručeně mé přátele uklidní. Velmi důrazně mě ujišťoval, že ony dva dopisy dá pozdržet v Bystřici až do mého skutečného odjezdu, protože je možné, že snad svůj pobyt náhodou prodloužím. Odmítnutí by znamenalo vyvolat další podezření; proto jsem s ním naoko souhlasil a otázal se, jaká data mám do dopisů napsat. Chvilí uvažoval a pak řekl:

„Do prvního 12. června, do druhého 19. června a do třetího 29. června.“

Znám teď dobu, která je mi vymezena k životu. Bůh mi pomoz!

28. května. – Naskytla se mi naděje na útěk nebo alespoň na možnost poslat domů zprávu. Do zámku přišla tlupa Szganyů a táboří na nádvoří. Je to cikánský kmen a vypsál jsem si o nich několik poznámek. Žijí pouze v této zemi, i když jsou spřízněni s cikány z celého světa. V Uhrách a Transylvánii jich žijí tisíce a jsou téměř zcela bezprávní. Obyčejně se svěřují pod ochranu některého velmože neboli *bojara* a přebírají jeho jméno. Neznají strach, nemají žádné náboženství, věří jen v pověry a ovládají pouze vlastní nářečí cikánského jazyka.

Napíše domů několik dopisů a pokusím se Szganye přimět, aby je odeslali. Už jsem na ně zavolal z okna a upozornil na svou existenci. Smekli klobouky, ukláněli se a různě posunkovali, jenže stejně jsem jim nerozuměl o nic víc, než kdyby něco říkali...

Ty dopisy jsem už napsal. Psaní Mině je těsnopisem a pana Hawkinse jen prosím, aby se s ní spojil. Jí jsem vysvětlil svou situaci, ovšem bez hrůz, které si třeba jenom namlouvám. K smrti by ji vyděsilo, kdybych jí odhalil své pocity. A jestliže se mi dopisy nepodaří odeslat, hrabě alespoň nepozná ani mé tajemství, ani rozsah mých poznatků...

Ty dopisy jsem odevzdal; vyhodil jsem je mřížemi v okně spolu se zlatákem a posunky jsem cikánům naznačil, aby je odeslali. Muž, který je chytil, je přitiskl k srdci, uklonil se, a pak je vložil na dno své čapky. Víc jsem udělat nemohl. Vkradl jsem se zpět do studovny a pustil se do četby. Hrabě stále nešel, a tak jsem si psal do deníku...

Hrabě přišel. Posadil se ke mně, začal rozlepovat mé dopisy a svým nejklidnějším hlasem mi řekl: „Szganyové mi dali tyto dopisy a já se o ně, ač nevím, odkud pocházejí, rozhodně postarám. Hle!“ – zřejmě si ho už prohlédl – „jeden je od vás pro mého přítele Petera Hawkinse, a druhý“ – tu, jak rozevřel obálku, spatřil záhadné značky, rysy mu výhrůžně ztvrdly a v očích se mu zlostně zablýsklo – „druhý je cosi odporného, urážka přátelství a pohostinství! Není podepsán. Tak! Nemůže nám tedy na něm záležet!“ A klidně přidržel dopis i obálku nad plamenem lampy, až shořel. Potom pokračoval:

„Ten dopis pro Hawkinse pochopitelně odešlu, je přece od vás. Vaše dopisy jsou pro mě posvátné. Jistě odpustíte, příteli, že jsem neúmyslně zlomil pečeť. Nevložíte ho znovu do obálky?“ Vydal mi dopis a s dvornou úklonou mi podal čistou obálku. Nezbyvalo než ji znovu opatřit adresou a mlčky mu ji vrátit. Když odešel z pokoje, slyšel jsem, jak se v zámku tiše otočil klíč. Za chvíli jsem přistoupil ke dveřím a zkusil je otevřít; byly zamčeny.

Asi za hodinu či dvě vešel hrabě tiše do mého pokoje. Jeho příchod mě vzbudil, usnul jsem totiž na pohovce. Byl velice zdvořilý, měl dobrou náladu a zjistiv, že jsem spal, prohlásil:

„Ale, příteli, přemohla vás únava? Odeberte se tedy na lůžko. Tam je odpočinek nejzaručenější. Dnes večer nebudu mít asi potěšení rozmlouvat s vámi, čeká mě totiž mnoho práce, ale vy prosím spěte.“ Odešel jsem do svého pokoje, ulehl a kupodivu jsem spal beze snů. I zoufalství má své klidné chvíle.

31. května. – Když jsem se dnes ráno probudil, řekl jsem si, že si vezmu ze zavazadla několik dopisních papírů a obálek a nechám si je v kapse pro případ, že by se mi naskytla příležitost k napsání dopisů. Ale nové překvapení, nový otřes!

Nebyl tam jediný kousek papíru, a zároveň zmizely všechny mé poznámky, záznamy o železničních spojích a dopravě, můj akreditiv, prostě všechno, co jsem mohl potřebovat, jakmile by se mi snad podařilo dostat se ze zámku. Chvilí jsem seděl a uvažoval a pak mě napadlo prohledat lodní kufr a skříň, kam jsem uložil šatstvo.

Oblek, v němž jsem cestoval, zmizel, a s ním svrchník a přikrývka. Nikde jsem po nich nenašel ani stopu. Zřejmě další zlotřilý kousek...

17. června. – Dnes ráno jsem seděl na pelesti postele a lámal si hlavu. Vtom jsem zaslechl praskání bičů a dusot kopyt, jak se koně hnali vzhůru kamenitou cestou k nádvoří. Pln radosti jsem přiskočil k oknu a spatřil, jak na nádvoří vjíždějí dva velké žebřinačky; každý táhlo osm statných koní. Na kozlících seděly dvojice Slováků, s širokými klobouky, s opasky posetými velkými cvočky, ve špinavých ovčích kožiších a holínkách. V rukou třímali jako obvykle dlouhé sekyrky. Řekl jsem si, že by vchod do hlavní haly mohl být pro ně otevřen, a rozběhl jsem se proto ke dveřím, abych sešel dolů. Další otřes: dveře byly zvenčí zamčeny.

Přiskočil jsem proto k oknu a zavolal na ně. Nechápatě ke mně vzhledli a ukazovali na mě, jenže právě v tomto okamžiku vyšel hejtman Szganyů, a když je viděl, jak ukazují na mé okno, prohodil k nim několik slov, která je rozesmála. Od toho okamžiku je už žádný můj pokus, žádné žalostné volání nebo zoufalá prosba nepřiměly, aby se na mě alespoň podívali. S rozhodným výrazem se ode mne odvraceli. Na žebříňácích byly naloženy velké, podlouhlé bedny s držadly z tlustého provazu. Byly zřejmě prázdné; usuzuji tak podle lehkosti, s níž je Slováci sundávali, i podle dutého rachotu, který vydávaly, jak je vlekli po zemi. Když je Slováci všechny složili a nakupili v jednom koutě nádvoří na velkou hromadu, dostali od Szganyů nějaké peníze, poplivali je, aby jim přinesly štěstí, a loudali se zpět ke kozlíkům. Krátce nato jsem slyšel, jak v dálce doznívá praskání jejich bičů.

24. června, před úsvitem. – Včera v noci mě hrabě brzy opustil a zamkl se ve svém pokoji. Jakmile jsem sebral odvahu, vyběhl jsem točitými schody a vyhlédl z okna vedoucího na jih. Říkal jsem si, že počkám, až se hrabě objeví – něco se totiž děje. Szganyové táboří někde v zámku a konají nějaké práce. Vím to proto, že chvílemi ke mně zdáli dolehne tlumený zvuk krumpáčů a rýčů, a ať už dělají cokoli, určitě jde zase o hanebnou lotrovinu.

Stál jsem u okna už téměř půl hodiny a vtom jsem uviděl, jak něco vylézá z okna pokoje hraběte Draculy. Stáhl jsem se zpátky a napínal zrak. Z okna se postupně vynořovala jeho postava a pro mne bylo další ranou zjištění, že hrabě si oblékl šaty, které jsem měl na sobě při cestě sem. Přes rameno nesl onen hrůzný pytel, který tehdy před mýma očima ty ženy odnesly. O jeho záměrech se nedalo pochybovat, a navíc v mých šatech! Pochopil jsem jeho nový hanebný plán; lidé se mají domnívat, že vidí mě, a proto být přesvědčeni, že jsem to byl já, kdo ve městech a vesnicích podával dopisy, a ke všemu mi budou místní obyvatelé připisovat všechny zločiny, jichž se hrabě třeba dopustí.

Pomyšlení, že k něčemu takovému může docházet, mi bere dech; vždyť já tu jsem zavřen jako opravdový vězeň, a přitom mi není dopřána ona ochrana zákona, jaká je právem a útěchou každého zločince.

Řekl jsem si, že vyčkám jeho návratu, a několik hodin jsem trpělivě seděl u okna. Najednou jsem si všiml, že v záři měsíčních paprsků poletují záhadné malé skvrnky. Vypadaly jako drobounká zrníčka prachu, vířily kolem dokola a shlukovaly se v mlžné chumáčky. Pohled na ně mě poněkud uklidnil a začal mě přemáhat pocit pohovy. Pohodlněji jsem se opřel o okenní výklenek, abych se těmito vzdušnými hrátkami mohl lépe kochat.

Pojednou jsem sebou trhl – odkudsi z hloubi údolí, skrytého mému zraku, se ozvalo tiché, žalostné, poznenáhlu sílící kvílení psů. Současně se mi zdálo, že ty poletující a v měsíční záři tančící částečky prachu na sebe berou novou podobu. Podvědomě mě něco burcovalo, abych se probudil; byla to vlastně má duše a mé napůl ochablé smysly se snažily vyhovět její výzvě. Byl jsem hypnotizován! Skvrnky tančily rychleji a rychleji a chvějící se měsíční paprsky mě mýjely a dopadaly do husté tmy za mými zády. Skvrnky se shlukovaly čím dál tím víc, až jako by se zhmotňovaly v přízračná zjevení. Vtom jsem se úplně probudil, prudce jsem vyskočil a opět při úplném vědomí jsem s křikem utekl. V záři měsíčních paprsků se postupně zhmotňovala přízračná zjevení – ty příšerné ženy, jimž jsem byl prisouzen. Uprchl jsem, a teprve ve svém pokoji jsem se cítil poněkud bezpečněji; měsíc dovnitř nesvítíl a lampa jasně zářila.

Po několika hodinách jsem uslyšel z pokoje hraběte jakési vrzání, pak vysoké, okamžitě utlumené zakvílení; nato zavládlo ticho, hluboké strašné ticho, z něhož mi tuhla krev v žilách. S bušícím srdcem jsem stiskl kliku, byl jsem však zamčen ve svém žaláři a nic jsem nemohl dělat. Posadil jsem se a bezmocně jsem se rozplakal.

Za chvíli jsem uslyšel venku z nádvoří zoufalý ženský nářek. Přiskočil jsem k oknu, prudce je otevřel a vyhlédl skrz mříže. Opravdu,

stála tam jakási žena, vlasy rozcuchané, ruce přitisknuté k srdci; vypadala jako člověk úplně vyčerpaný prudkým během. Opírala se o bránu, a když v okně zahlédla mou tvář, vrhla se vpřed a výhrůžně na mě vykřikla:

„Netvore, vrať mi mé dítě!“

Klesla na kolena, pozdvihla paže a hlasem, který mi rozdíral srdce, opakovala ta slova. Potom si rvala vlasy, bila se v prsa a zmítala se v projevech nejvyššího zoufalství. Nakonec vyskočila a vrhla se proti dveřím; nemohl jsem ji sice vidět, ale slyšel jsem, jak holýma rukama do nich tluče.

Tu jsem kdesi vysoko nad sebou, pravděpodobně na věži, zaslechl hraběte, jak svým drsným kovovým hlasem něco tiše volá. Na jeho výzvu jako by z daleka široka odpovědělo vytí vlků. Za několik okamžiků se jako řeka, která prorazí hráz, vřítla širokou branou na nádvoří smečka vlků.

Žena ani nevykřikla a vlci vyli jen krátce; zanedlouho se jeden po druhém loudali pryč, olizující si tlamy.

Ani mi jí nemohlo být líto; vždyť jsem věděl, co se stalo s jejím dítětem, a smrt jí byla jen vykoupením.

Co budu dělat? Co mohu dělat? Jak uniknout z toho úděsného otroctví noci a tmy a hrůzy?

25. června, ráno. – Každý, komu noc přináší utrpení, ví, jak sladké a drahé je lidskému srdci a zraku jitro. Když dnešního rána vystoupilo slunce na obloze tak vysoko, že se už přehouplo přes horní okraj široké brány proti mému oknu, připadalo mi, jako by se na oné jásavě zářné skvrně byla usadila holubice z Noemovy archy. Strach ze mne spadl jako šat z mlžných cárů, který se rozpustil v teple dne. Musím něco podniknout, dokud mi denní světlo dodává odvalu. Včera v noci byl odeslán jeden z mých dříve datovaných dopisů, první z osudné série, která má vyhladit ze země všechny stopy mé lidské existence!

Raději na to nebudu myslet! Jednat!

Jenom v noci jsem napadán a ohrožován, jenom noc mi vždy přináší nějakou trýzeň nebo nebezpečí. Až dosud jsem hraběte za denního světla ani nezahlédl. Že by snad spal, když jiní lidé jsou vzhůru; že by bděl, když jiní lidé spí? Kdybych jen mohl vniknout do jeho pokoje! Jenže nevidím žádnou možnost. Dveře jsou neustále zamčeny, jimi to nepůjde!

Jenomže přece jen existuje jedna možnost, pokud by to ovšem člověk riskoval. Proč by někdo jiný nemohl použít stejné cesty jako on? Na vlastní oči jsem ho viděl vylézat z okna; proč bych tedy ne učinil podobně a nevníkl k němu oknem? Byl by to zoufalý pokus, jenže má situace je ještě zoufalejší. Budu to riskovat! Přinejhorším to bude znamenat jenom smrt, ale člověk přece neumírá jako ovce, a snad by mě pak alespoň na onom světě nečekalo zatracení. Bůh mi pomáhej při mých činech! Jestliže neuspěji, pak sbohem, Mino; sbohem, můj věrný příteli a druhý otče; sbohem, všichni, a nakonec ještě jednou, sbohem, Mino!

Téhož dne, později. – S vypětím sil se mi to zdařilo a s boží pomocí jsem se vrátil sem do pokoje. Musím teď všechno po pořádku zaznamenat. Dokud ve mně byla odvaha, vylezl jsem rovnou z okna na jižním průčelí; venku jsem stanul na úzké kamenné římse, táhnoucí se po této straně budovy. Ze škvír mezi jednotlivými velkými, hrubě otesanými kameny smyl zub času všechnu maltu. Zul jsem si boty a pustil se na nebezpečnou cestu. Jenom jednou jsem se podíval dolů, aby mě případně nečekaný pohled na onu strašnou hloubku nepřemohl, ale od onoho okamžiku jsem tam už zrak raději nestočil. Věděl jsem celkem dobře, kde a jak daleko je okno hraběte, a zamířil jsem k němu podle svého nejlepšího odhadu, využívaje všech výhod, které se mi naskytly. Závrať jsem necítil – byl jsem nejspíš příliš rozčilen – a za chvíli, která mi připadala směšně krátká, jsem už stál na okenním pražci a pokoušel se otevřít okno.

Navýsost vzrušen jsem se skrčil a nohama napřed vklouzl dovnitř. Poohlédl jsem se po hraběti, ale čekalo mě milé překvapení. Pokoj byl prázdný! Bylo tu několik málo předmětů, které vypadaly, jako by nebyly nikdy používány; nábytek byl podobného slohu jako v jižním křídle a ležel na něm vysoko prach. Hledal jsem klíč, v zámku však netrčel, a nikde jsem ho nemohl najít. Zato jsem našel v jednom koutě velkou hromadu zlatých mincí nejrůznějších druhů, římských, britských, rakouských a uherských, a řecké i turecké peníze. Všechno bylo pokryto tenkou vrstvou prachu, jako by tam už ležely hodně dlouho. Žádná z mincí, které jsem viděl, nebyla mladší než 300 let. Byly tam také řetězy a šperky, některé z nich vykládané drahokamy, ale všechny starobylé a zašlé.

V jednom rohu byly těžké dveře. Stiskl jsem kliku; když už jsem totiž nemohl najít klíč od pokoje nebo od vnějších dveří, což bylo hlavním cílem mé prohlídky, musel jsem alespoň pokračovat v pátrání, jinak by všechno mé úsilí bylo marné. Dveře byly otevřeny a kamennou chodbou jsem se dostal k točitému schodišti, které vedlo příkře dolů. Sestupoval jsem a dával cestou pozor na každý krok, protože na schodech byla tma – světlo tam totiž vnikalo pouze skulinami v masívním zdivu. Schodiště ústilo do temné, tunelovité chodby, z níž mi zavanul v ústrety hnusný, odporný pach, pach čerstvě překopané hlíny. Procházel jsem chodbou a pach byl silnější a pronikavější. Nakonec jsem odtáhl těžké dveře, které byly pouze přivřeny, a ocitl se v rozvalinách staré kaple, kdysi zřejmě sloužící jako pohřebiště. Střecha byla zborcená a na dvou místech vedly schody dolů do krypty, ale podlaha byla nedávno překopána a hlína uložena do velkých dřevěných beden, zřejmě do těch, které dovezli Slováci. Nikdo tu nebyl a já jsem hledal nějaký další východ, jenže žádný tu nebyl. Nato jsem prozkoumal každou píd' půdy, aby mi určitě nic neuniklo. Nakonec, i když jen s nejvyšším odporem, jsem sestoupil dolů do přítmí krypty. Ve dvou výklencích jsem našel pouze pozůstatky starých rakví a spoustu prachu, avšak ve třetím jsem něco objevil!

V jedné z velkých beden – bylo jich tam celkem padesát – ležel na čerstvě nakopané hlíně hrabě! Nevím, zda byl mrtev, nebo spal – oči měl totiž otevřené a strnulé, ale bez skelného povlaku smrti, z tváří mu vanulo vzdor bledosti teplo života a rty měl jako vždy rudé. Nejevil však jedinou známku pohybu, žádný tep, žádný dech, žádný tlukot srdce. Sklonil jsem se k němu a hledal sebemenší náznak života, leč marně. Dlouho tam určitě neležel, protože pach čerstvosti vyprchá z hlíny za několik málo hodin. Vedle bedny leželo víko, provrtané na několika místech otvory. Usoudil jsem, že by mohl mít u sebe klíče, když jsem ho však chtěl prohledat, spatřil jsem jeho mrtvé oči a z nich, i když byly mrtvé a nevěděly ani o mně, ani o mé přítomnosti, vyzařovala taková nenávisť, že jsem odsud uprchl. Pokoj hraběte jsem opět opustil oknem a vyškrábal se vzhůru po zdi. Po návratu do svého pokoje jsem se celý udýchaný vrhl na lůžko a pokusil se přemýšlet...

29. června. – Dneškem je datován můj poslední dopis a hrabě učinil opatření, aby prokázal jeho pravost; opět jsem ho totiž spatřil, jak opouští zámek stejným oknem a v mém obleku. Jak slézal jako ještěrka dolů po zdi, zatoužil jsem po pušce nebo jiné smrtonosné zbrani, abych ho mohl zabít. Obávám se však, že by mu asi žádná zbraň vyrobená pouhou lidskou rukou neublížila. Tentokráte jsem se neodvážil čekat, abych byl svědkem jeho návratu; bál jsem se totiž, že spatřím ty strašidelné přítelkyně. Vrátil jsem se do knihovny a tam jsem četl, až jsem usnul.

Probudil mě hrabě a hleděl na mě tím nejzavilejším pohledem, jakého je člověk schopen. Privil:

„Zítřka se, příteli, musíme rozloučit. Vy se vrátíte do své krásné Anglie, já k určitému dílu, které možná skončí tak, že se už nikdy neuzříme. Váš dopis domů byl odeslán, zítra tu nebudu, všechno však bude připraveno pro váš odjezd. Ráno přijedou Szganyové, kteří tu mají něco na práci, a s nimi také Slováci. Po jejich odjezdu

vás můj kočár dopraví do Borgoského průsmyku, kde předsednete do dostavníku jedoucího z Bukoviny do Bystřice. Přesto doufám, že vás spatřím ještě častěji na zámku Dracula.“ Nevěřil jsem mu a rozhodl jsem se, že podrobím jeho upřímnost zkoušce. Upřímnost! Napsat toto slovo v souvislosti s takovým netvorem zní jako znesvěcení. Bez obalu jsem se ho zeptal:

„Proč nemohu odjet dnes večer?“

„Protože, můj drahý pane, jsem musel kočího a koně poslat pryč.“

„Jenže já bych ochotně šel i pěšky. Chci okamžitě pryč.“ Hrabě se usmál, tak úkosem, potouchle a ďábelsky, že jsem nezapochyboval, že pod jeho úlisností se skrývá nějaký úskok. Otázal se:

„A vaše zavazadla?“

„Nezáleží mi na nich. Mohu si pro ně poslat později.“

Hrabě vstal a s tak roztomilou dvorností, že jsem svým očím nevěřil, jak pravdivě působila, prohlásil:

„Vy Angličané máte úsloví, které je blízké mému srdci, protože vyjadřuje, čím se řídíme my *bojaři*: ‚Při příchodu hosta uvítej, v odchodu ho nezdržuj!‘ Pojd'te se mnou, milý mladý příteli. Ani hodinu nebudete setrvávat v mém domě proti své vůli, byť i mne mrzí váš odchod a vaše náhlá tužba odejít. Pojd'te!“ Uchopil lampu a s majestátní vážností scházel přede mnou dolů po schodišti a kráčel přes halu. Náhle se zastavil.

„Poslouchejte!“

Zcela nablízku se ozvalo vytí vlků. Vytrysklo v okamžiku, kdy natáhl paži, tak, jak se náhle rozehraje velký orchestr na znamení dirigentovy taktovky. Za okamžik přistoupil majestátním krokem ke dveřím, odtáhl bytelné závory, vyhákl těžké řetězy a začal dveře otvírat.

K svému nesmírnému údivu jsem si uvědomil, že nebyly zamčeny. Podezíravě jsem se rozhlédl kolem, ale nikde žádný klíč.

Jak se dveře otevíraly, vlci venku začali výt hlasitěji a vztekleji a v pootevřených dveřích se objevily jejich rudé tlamy s vyceněný-

mi tesáky i pracky s ostrými drápy, připravené ke skoku. Pochopil jsem, že teď odporovat hraběti je marné. Dokud ovládá takové spojení, jsem zcela bezmocný. Jenže dveře se pomalu otvíraly dál a v nich se rýsovala pouze postava hraběte. Náhle mě napadlo, že snad tohle má být chvíle i způsob mého zániku: mám být vydán vlkům, a to z vlastního popudu. Tenhle nápad byl vskutku ďábelsky zlotřilý a hodný hraběte. V posledním záchvěvu naděje jsem zvolal:

„Zavřete dveře! Počkám do zítřka!“ a sevřel jsem obličej do dlaní, abych skryl slzy zklamání. Jediným máchnutím silné paže přirazil hrabě dveře a síní se dunivě rozlehlo zarachocení velkých závor, zapadnuvších zpět na místo.

MLčky jsme se vrátili do knihovny a za jednu či dvě minuty jsem se odebral do svého pokoje. Když jsem se ještě jednou ohlédl, spatřil jsem hraběte Draculu, jak mi posílá rukou polibek. V očích mu zářil rudý plamínek triumfu a na rtech mu pohrával úšklebek, na který by mohl být hrdý sám Jidáš v pekle.

Chystal jsem se ulehnout, a tu se mi zazdalo, že se za dveřmi ozývá nějaký šepot. Tiše jsem k nim přistoupil a naslouchal. Pokud mě sluch neklamal, slyšel jsem hraběte říkat:

„Zpátky, zpátky, tam, kam patříte! Váš čas ještě nenadešel! Mějte trpělivost! Zítřa v noci, zítřa v noci bude váš.“ Ozvalo se tiché, sladké chichotání; v záchvatu vzteku jsem prudce otevřel dveře a venku spatřil ty tři hrozná ženštiny. Olizovaly si rty. Sotva mě uviděly, odporně se rozesmály a utekly.

Vrátil jsem se dovnitř a klesl na kolena. Je tedy můj konec už tak blízky? Zítřa! Zítřa! Bože, pomoz mně i těm, jimž jsem drahý!

30. června, ráno. – Toto jsou možná poslední slova, která do deníku zapisuji. Spal jsem téměř až do úsvitu, a když jsem se probudil, vrhl jsem se na kolena; usoudil jsem totiž, že má-li už smrt přijít, musí mě najít připraveného.

Konečně jsem pocítil onu nepatrnou změnu v ovzduší a poznal, že nastalo ráno. Potom se ozvalo kýžené zakokrhání a já jsem si byl jist, že už jsem v bezpečí. S radostí v srdci jsem otevřel dveře a seběhl dolů do haly. V noci jsem byl svědkem, že dveře byly nezamčené a cesta k úniku otevřená. Rukama třesoucíma se nedočkavostí jsem vyhákl řetězy a odtáhl mohutné závory.

Jenže dveře se nechtěly pohnout. Zmocnilo se mě zoufalství. Lomcoval jsem jimi a lomcoval, a cloumal tak dlouho, až se vzdor své masivnosti roztrásl ve veřejích. A tu jsem zahlédl, že zámek je zapadlý. Hrabě je po mém odchodu zamkl.

Zmocnila se mě zběsilá touha získat za každou cenu klíč a rozhodl jsem se okamžitě znovu slézt po zdi dolů a vniknout do pokoje hraběte. Ať mě třeba zabije, ale teď mi smrt připadala jako nejmírnější zlo. Bezodkladně jsem vyběhl k východnímu oknu a sešplhal se jako předchozího dne dolů po zdi do pokoje hraběte Draculy. Jak jsem očekával, byl prázdný. Žádný klíč jsem nikde neviděl, jen hromada zlata tam stále ještě byla. Vyšel jsem dveřmi v rohu pokoje a dostal se točitým schodištěm a tmavou chodbou do staré kaple. Nyní jsem už dobře věděl, kde najít netvora, jehož jsem hledal.

Velká bedna stála na stejném místě, těsně při zdi, ale tentokrát byla přikryta víkem. Nebylo přibito, hřebíky však byly připraveny na místech, kde měly být zatlučeny. Byl jsem si vědom, že musím hraběte prohledat, abych našel klíč; odklopil jsem proto víko a opřel je o zed'. A to, co jsem spatřil, naplnilo mou duši hrůzou. Hrabě tam ležel, jenže vypadal, jako by byl omládl; bílé vlasy a knír změnily barvu – teď byly už jenom naředlé, tváře měl plnější a bílou pletí prosvítal rubínově červený podklad. Ústa byla rudější než jindy, protože rty měl potřísněny kapkami čerstvé krve, která mu stekla z koutků úst na bradu a krk. Víčka a váčky pod očima byly naběhlé a tmavé, uhrančivé oči se v nich málem ztrácely. Jeho celá odporná bytost jako by prostě byla přesycena krví; ležel tam jako hnusná pi-

javice, unavená, protože se přejedla. Sklonil jsem se nad něj, abych se ho dotkl, odpor mě roztrásl a všechny smysly se mi při tomto dotyku bouřily. Musel jsem ho však prohledat, jinak jsem byl ztracen a příští noc bych mohl být předhozen oněm strašným ženštinám k hostině podobné té, jakou si uspořádaly nedávno. Prohmatal jsem ho po celém těle, ale klíč jsem nikde nenašel. Napřímil jsem se tedy a pohlédl na hraběte. Na napuchlém obličeji mu pohrával posměšný úšklebek; doháněl mě téměř k šílenství. Tomuhle tvorů tedy napomáhám při přestěhování do Londýna, aby tam mezi četnými milióny londýnských obyvatel mohl po mnoho příštích století ukájet touhu po krvi a vytvářet nový a stále se rozrůstající okruh polodémonů, tyjících z bezmocných. Už jen ta představa mě doháněla k šílenství. Přemohla mě nesmírná touha zbavit svět takového netvora. Po ruce nebyla žádná smrtící zbraň, uchopil jsem proto lopatu, s níž dělníci plnili bedny, pozdvihl ji do výše a hranou dolů ji prudce spustil na nenáviděnou tvář. V téže chvíli se hlava otočila a na mě se upřely oči, v nichž plápolala baziliščí nenávisť. Jejich pohled mě ochromil, lopata se stočila, svezla se po obličeji a sekla hraběte hluboko do čela. Pak mi vypadla z ruky na bednu, a jak jsem ji odtahoval, zachytila okrajem víko, to spadlo zpět a skrylo celou tu hrůzu mému zraku. Poslední, co jsem viděl, byl napuchlý, krví zbrocený obličej, zrůzněný tak zlovolným šklebem, že patřil do nejspodnějšího kruhu pekla.

Lámal jsem si hlavu, co dál, ale mozek jako bych měl v jednom ohni a jenom jsem prostě čekal, zatímco se ve mně pomalu šířil pocit zoufalé beznaděje. Tu jsem v dáli zaslechl cikánskou píseň; rozjařené hlasy se blížily a zpěv podmalovávalo drkotání těžkých kol a praskání biče. Přijížděli Szganyové a Slováci, o nichž hrabě mluvil. Naposledy jsem se rozhlédl a podíval na bednu, v níž leželo odporné tělo. Pak jsem odtud utekl a uchýlil se do pokoje hraběte, pevně rozhodnut vyběhnout v okamžiku, až se dveře haly otevřou. Napjatě jsem naslouchal a uslyšel, jak dole zaskřípal klíč ve velkém

zámku a těžké dveře znovu zapadly. Buď tedy existuje nějaký další vchod, nebo někdo měl klíč od jiných zamčených dveří. Pak se ozval zvuk mnoha kroků, rozléhajících se a postupně mizících v některé z chodeb a odrážejících se mnohonásobnou ozvěnou. Obrátil jsem se a chtěl seběhnout opět dolů ke kryptě, kde bych snad našel onen další vchod; jenže vtom se přihnal mohutný závan větru a tak prudce přirazil dveře vedoucí k točitému schodišti, až se z prahu zdvihl oblak prachu. Přiskočil jsem k nim, abych je otevřel, ani se však nepohnuly. Znovu jsem byl vězněm a zhoubná síť se kolem mne neúprosně uzavírala.

Ve chvíli, kdy píši tyto řádky, doléhá ke mně zezdola hřmot mnoha dupajících nohou a skřípání těžkých předmětů, někam ukládaných – zřejmě oněch beden naložených hlínou. Také je slyšet údery kladiv; nejspíš právě přitloukají jedno víko. Ted' slyším dusot těžkých kroků v síni, doprovázený šoupáním mnoha nohou.

Dveře se zavírají, řinčí řetězy, právě skřípe klíč v zámku. Ted' slyším, jak ho někdo vytahuje, nyní se otevírají a zavírají další dveře. Slyším vrzání zámku a závor.

Pozor! Po nádvoří dolů po kamenité cestě drkotají těžká kola, biče praskají a zpěv Szganyů pomalu mizí v dáli.

Jsem v zámku sám s těmi strašnými ženami. Br! Mina je také žena, ale s nimi, s těmi dcerami pekel, nemá nic společného.

Nezůstanu tu s nimi sám, pokusím se slézt po zdi zámku níž, než jsem se až dosud pokusil. Vezmu si s sebou trochu zlata, mohlo by mi později přijít vhod. Snad se mi přece jen podaří uniknout z tohotole hrozného zámku!

A potom rychle domů! Pryč k nejbližšímu a nejrychlejšímu vlaku! Pryč od tohoto prokletého místa, z téhle prokleté země, kde se dosud potulují ďáblové a jejich děti v lidské podobě.

Boží milosrdenství je alespoň lepší než milosrdenství těchto netvorů – a propast je srázná a hluboká. Na jejím dně může člověk spát – jako člověk. Sbohem, všichni, sbohem, Mino!

Kapitola 5

DOPIS SLEČNY MINY MURRAYOVÉ SLEČNĚ LUCY WESTENROVÉ

9. května.

„Nejdražší Lucy,

odpušť, že jsem Ti tak dlouho nepsala, ale prostě jsem měla práce nad hlavu. Život pomocné učitelky je občas únavný. Stýská se mi po Tobě a po našich procházkách po mořském břehu, kde jsme si mohly tak volně povídat a stavět vzdušné zámky. Poslední dobou velmi pilně pracuji, protože chci udržet krok s Jonathanem, a velmi usilovně se cvičím v těsnopise. Až budeme svoji, budu moci Jonathanovi pomáhat, a jestli budu těsnopis ovládat obstojně, budu moci tímto způsobem zachycovat jeho myšlenky a přepisovat je na psacím stroji. Psaní na stroji také velmi pilně cvičím. Občas si s Jonathanem píšeme dopisy těsnopisem a Jonathan si tak vede i svůj cestovní deník. Až budu u Tebe, povedu si deník také tak. Nemám na mysli onen druh deníků, v němž jsou každému týdnu věnovány dvě stránky, napsané ve spěchu v neděli, ale takový, který mohu psát, kdykoli se mi zachce. Nepředpokládám, že by byl pro někoho jiného příliš zajímavý; jenže stejně není pro nikoho určen. Nanejvýš ho příležitostně ukáži Jonathanovi, pokud ovšem bude obsahovat něco, o co bych se s ním měla podílet, ale v podstatě to bude pouze takový sešit pro domácí úlohy. Pokusím se o to, co zřejmě dělají novinářky: vyptávat se lidí, popisovat a snažit se vštípit si do paměti rozmluvy. S troškou praxe si prý

člověk může zapamatovat, co se v jednom dni událo nebo co zaslechl. No, uvidíme. Až budeme spolu, povím Ti o všech těchto soukromých plánech. Právě jsem dostala od Jonathana několik narychlo načrtnutých řádek z Transylvánie. Daří se mu dobře a vrátí se asi za týden. Už se těším, až mi bude o všem vyprávět. Je to jistě krása vidět cizí kraje. Jestlipak je my – totiž Jonathan a já – někdy spolu navštívíme? Právě bije deset. Sbohem. Tvá milující

MINA

Až mi budeš psát, napiš, co je nového. Už dlouho jsi mi nic nesdělila. Slyšela jsem různé pověsti, zejména o jakémsi vysokém, statném, kučeravém muži???”

DOPIS LUCY WESTENROVÉ MINĚ MURRAYOVÉ

Chatham Street, středa 17. května

„Nejdražší Mino,

musím prohlásit, že jsi ke mně *velmi* nespravedlivá, když prohlašuješ, že píši nepořádně. Od našeho rozloučení jsem Ti už napsala *dvakrát* a Tvůj poslední dopis byl teprve Tvým *druhým* psaním. Kromě toho nemám, co bych Ti sdělila. Opravdu se neděje nic, co by Tě mohlo zajímat. Ted' právě je ve městě velmi příjemně a my chodíme často na výstavy a procházky nebo si vyjíždíme do Hyde Parku. Pokud se zmiňuješ o vysokém, kučeravém muži, bude to zřejmě ten, kdo mě nedávno doprovázel na koncert. Zřejmě zase někdo šíří nějaké drby. Byl to pan Holmwood. Často k nám přichází na návštěvu a velmi dobře se shodne s maminkou; mají tolik společných zájmů! Před časem jsme se seznámili s jedním

mužem, který by byl zrovna ten *správný pro tebe*, kdybys už nebyla zasnoubena s Jonathanem. Je to báječná partie, je totiž statný, zámožný a z řádné rodiny. Je to lékař a opravdu velmi chytrý. Představ si, že mu je teprve dvacet devět, a už vede obrovský blázinec. Pan Holmwood mi ho představil. Přišel nás navštívit a teď už k nám chodí často. Řekla bych, že to je jeden z nejrezolutnějších, ale přitom z nejkldnějších mužů, které jsem kdy poznala. Nic jím zřejmě neotřese. Umím si představit, jakou báječnou moc asi má nad svými pacienty! Má podivný zvyk dívat se lidem přímo do očí, jako by se snažil číst jejich myšlenky. Velmi často to zkouší na mně, jenže já si lichotím, že jsem pro něj tvrdý oříšek. Znáš to ze zrcadla. Pokusila ses někdy číst ve vlastním obličejí? Já *ano*, a musím Ti říci, že to není k zahazení a že Tě to vyvede víc z míry, než by Tě vůbec napadlo, dokud jsi to ještě nezkusila. On tvrdí, že jsem pro něj pozoruhodnou psychologickou studií, a já skromně uznávám, že má pravdu. Jak víš, šaty mě nezajímají, ani co by se za nehet vešlo, a tak nejsem schopna popsat poslední módu. Šatit se je otrava. Tohle slovo je sice opět slangové, ale ať; Arthur je říká každý den. Tak, už je to venku. Mino, už od *dětství* si navzájem svěřujeme všechna tajemství, spolu jsme usínaly a spolu jsme jedly, spolu jsme prožívaly radosti i smutky. A teď, i když jsem to už vyřkla, ráda bych Ti toho pověděla ještě víc. Ach, Mino, copak to neuhádneš? Miluji ho. Červenám se, když tohle píši; ačkoli si totiž *myslím*, že mě miluje, ještě se nevyslovil. Jenže já ho, Mino, miluji; miluji ho; miluji ho! Tak, už je mi dobře. Jak ráda bych byla s Tebou, má milá, před spaním bychom spolu seděly u krbu, jak jsme to dělávaly, a já bych se Ti snažila vylíčit, co cítím. Ani vlastně nevím, proč Ti tohle teď vlastně píšu. Nechci přestat, jenže spíš bych měla tenhle dopis roztrhat; ale já nechci přestat, protože si *hrozně přeji* Ti všechno vylíčit. Dej o sobě *ihned*

vědět a napiš mi všechno, co si o tom myslíš. Mino, musím končit. Dobrou noc. Požehnej mi ve svých modlitbách; a modli se, Mino, za mé štěstí.

LUCY

P. S. Nemusím Ti snad zdůraznit, že je to tajemství. Ještě jednou dobrou noc.

L.“

DOPIS LUCY WESTENROVÉ MINĚ MURRAYOVÉ

24. května

„Nejdražší Mino,

díky, díky a ještě jednou díky za Tvůj sladký dopis. Jak je krásné, že jsem Ti to mohla vypsát a že mám Tvůj souhlas.

Má drahá, nikdy neprší, vždycky jen leje jako z konve. Jak pravdivá jsou stará rčení! Prosím – já, které bude v září dvacet a která dodnes nedostala ani jednu nabídku k sňatku, jsem dnes dostala tři! Představ si to! TŘI nabídky za jediný den! Není to fantastické? Dvou z těch ubožáků mi je líto, opravdu a skutečně líto. Ach Mino, já Ti jsem tak šťastná, že ani nevím, co mám se sebou počít! A tři nabídky k sňatku! Ale pro lásku boží, tohle žádnému z děvčat ani neříkej, nebo začnou mít ty nejbáznivější představy a budou si namlouvat, že se jim ubližuje a křivdí, jestli hned první den doma nedostanou nejméně šest nabídek k sňatku! Některé dívky jsou tak marnivé! My dvě, drahá Mino, můžeme ješitností opovrhovat, neboť jsme zasnoubeny a brzy se usadíme a budou z nás staré vdané ženy. Nuže, musím Ti tedy povědět o těch třech, ale Ty musíš zachovat tajemství před *každým*, pochopitelně s výjimkou

Jonathana. Jistě mu to povíš, protože já na Tvém místě bych to Arthurovi určitě pověděla. Žena má přece manželovi povědět všechno – nemyslíš, má drahá? A ani já nesmím nic skrývat. Muži jsou rádi, jestli ženy, tedy jejich manželky, jsou stejně upřímné jako oni. A ženy nejsou bohužel vždycky tak upřímné, jak by měly být. Nuže, má drahá, nápadník číslo jedna přišel krátce před obědem. Psala jsem Ti už o něm; je to dr. John Seward, ten z blázince, s pevnou bradou a hladkým čelem. Navenek byl velmi vyrovnaný, ale přesto z něho nervozita téměř kapala. Zřejmě si všechno až do nejmenších podrobností předem nastudoval a vryl do paměti. Jenže málem se mu podařilo sednout si na cylindr, což muži většinou ve vyrovnaném stavu nečiní, a potom, když chtěl působit přirozeně, pohrával si s lancetou tak, že jsem málem zaječela. Mluvil ke mně velmi otevřeně, Mino. Vylíčil mi, jak mě má rád, třebas mě zná teprve tak krátce, a jak krásný by pro něj byl život se mnou, protože bych mu mohla pomáhat a být mu v životě posilou. Chystal se mi říct, jak by byl nešťastný, kdybych o něj nestála, ale když uviděl mé slzy, prohlásil, že je surovec a že mě už nebude víc trápit. Nato se zarazil a otázel se, zda ho budu moci milovat někdy později; a když jsem zavrtěla hlavou, roztrásl se mu ruce a poněkud váhavě se mě zeptal, zda mám ráda někoho jiného. Byl přitom velmi milý a řekl, že ze mne nechce páčit nějaké důvěrnosti, ale chce to pouze vědět, neboť dokud je ženské srdce volné, může muž doufat. Nato jsem pocítila, Mino, povinnost mu sdělit, že tu někdo je. Víc jsem mu neřekla a on se zatvářil velmi statečně a velmi vážně, vzal mi obě ruce do dlaní a řekl, že doufá, že budu šťastna, a jestli někdy budu potřebovat přítele, abych ho považovala za jednoho ze svých nejbližších přátel. Ach, drahá Mino, nemohu se ubránit pláči a Ty mi jistě odpustíš, že celý dopis nese stopy po slzách. Dostat nabídku k sňatku je jistě

moc hezké a tak dále, jenže není vůbec nic radostného, jestli člověk musí vidět chudáka, o němž ví, že ho upřímně miluje, jak úplně zdrceně odchází, a jestli ví, že ať už v téhle chvíli řekne cokoli, ten druhý stejně opouští úplně jeho život. Má drahá, musím teď přestat, cítím se mizerně, i když jsem tak šťastná.

Večer.

Arthur právě odešel a já mám mnohem lepší náladu, než když jsem přerušila tento dopis. Mohu Ti tedy dál líčit dnešní den. Nuže, má milá, nápadník číslo dvě se dostavil po obědě. Je to moc milý chlapík, Američan z Texasu, a vypadá tak mladě a svěže, že se zdá téměř nemožné, aby už byl tak zcestovalý a zažil taková dobrodružství. Už chápu, jak asi bylo ubohé Desdemoně, když byl její sluch vystaven tak nebezpečnému toku slov, byť i od černocho. My ženy jsme zřejmě tak zbabělé, že pokládáme muže za někoho, kdo nás zbaví strachu, a proto se za něho provdáme. Vím už, co bych dělala, kdybych byla mužem a chtěla přimět dívku, aby mě milovala. Ne, nevím to, vždyť pan Morris nám vykládal své zážitky, a Arthur nikdy žádný nevyprávěl, a přesto... Má milá, trochu tady předbíhám. Pan Quincey P. Morris mě zastihl samotnou. Muž zřejmě vždycky zastihne dívku samotnou. Ne, nezastihne, vždyť Arthur se už dvakrát pokusil ovlivnit náhodu a já mu k tomu dopomáhala, jak jen jsem mohla; už se nestydím to přiznat. Musím ti rovnou říci, že pan Morris nemluví vždycky slangem – totiž někdy tak nemluví s cizími lidmi nebo před nimi, protože je opravdu dobře vychovaný a má vybrané způsoby –, zjistil však, že ho ráda poslouchám, když mluví americkým slangem. A proto v mé přítomnosti, pokud tam není nikdo, koho by tím šokoval, vždycky říká strašně směšné věci. Bohužel si všechna ta slova zřejmě vymýšlí; pokaždé to totiž dokonale zapadá do všeho

ostatního, co chce říci. Jenže to je právě pro slang typické. Nevím, jestli sama vůbec někdy dokážu mluvit slangem; nevím, jestli to má Arthur rád, protože jsem ho ještě nikdy neslyšela takhle mluvit. Pan Morris si tedy sedl ke mně a tvářil se tak šťastně a vesele, jak jen mohl. Jenže já jsem přesto postřehla, že je moc nervózní. Uchopil mě za ruku a řekl co nejsladším hlasem:

„Slečno Lucy, mně je jasné, že nejsem hoden zavázat vám tkaničky u střevíců. Ale podle mého názoru takového chlapíka hned tak nenajdete. A až ho přestanete hledat, mohlo by se stát, že byste ztratila i chuť k vdavkám! Co byste tomu řekla, kdybyste se se mnou spřáhla a my se spolu jako dvouspřeží vydali na tu dlouhou cestu?“

Víš, vypadal při tom tak vesele a rozjařeně, že mi nepřípadlo ani zpola tak tvrdé ho odmítnout jako ubohého dr. Sewarda. A proto jsem mu celkem bujaře prohlásila, že o žádném spřažení nevím a k žádnému dvouspřeží dosud nepatřím. Nato řekl, že mluvil lehkým tónem, a jestli snad bylo omylem hovořit takovým způsobem při tak vážné a důležité příležitosti, že mu jistě odpustím. Při těchto slovech vypadal opravdu seriózně a já jsem se také musela tvářit seriózně, jinak to ani nešlo. Víím, Mino, Ty si teď jistě budeš myslet, že jsem hnusná koketa – ale přesto jsem cítila určitou radost nad tím, že je to druhý nápadník v jednom dni. A potom mě dřív, než jsem mohla pronést jediné slovo, zaplavil dokonalým přívalem vyznání lásky a složil mi srdce a duši k nohám. Tvářil se při tom tak vážně, že si už nikdy nebudu myslet, že by muž, který je občas veselý, nemohl být nikdy vážný a musel za všech okolností žertovat! V mém obličejí zřejmě spatřil něco, co ho zarazilo. Náhle se totiž odmlčel a s mužskou horlivostí, za niž bych ho mohla milovat, nebýt zadaná, vyhrkl:

„Lucy, jste poctivá solidní holka, to vím. Nebyl bych tady a takhle bych s vámi nemluvil, nevědět, že jste charakter až do morku kosti. Povězte mi jako kamarád kamarádovi – je tu někdo, koho máte ráda? A jestli někdo takový existuje, pak už ode mne neuslyšíte ani sebemenší náznak, ale jestli dovolíte, budu vám tím nejvěrnějším přítelem.“

Drahá Mino, proč jsou muži tak ušlechtilí, když my ženy jich jsme tak málo hodny? Vždyť jsem si z toho velkodušného opravdového džentlmena málem dělala legraci! Vyhrkly mi slzy – obávám se, má milá, že tohle je víc ubrečený dopis, než je zdrávo – a v duši mi bylo opravdu velmi těžko. Proč se nemůže děvče provdat za tři muže nebo za všechny své nápadníky a uspořít si tyhle starosti? Jenže tohle je kacířství a nesmím to říkat. Jsem ráda, že jsem alespoň dokázala podívat se i v pláči panu Morrisovi do jeho statečných očí a upřímně mu říci:

„Ano, miluji někoho, i když on mi dosud neřekl, že mě vůbec miluje.“ Bylo správné, že jsem byla tak upřímná, protože jeho obličej se rozzářil, napřáhl obě ruce a uchopil mé – myslím, že jsem mu je podala sama – a řekl srdečně:

„Jste statečná holka! Je pro mne lepší promeškat příležitost u vás než přijít včas ke kterémukoli jinému děvčeti na světě. Neplačte, má drahá. Jestli pláčete kvůli mně, tak já jsem pěkně tvrdý oříšek k rozlousknutí a rány osudu přijímám vstoje. Jestli ten druhý o svém štěstí dosud neví, tak ať raději co nejdřív po něm sáhne, nebo bude mít co činit se mnou! Holčičko, svou upřímností a statečností jste ve mně získala přítele, a to je něco vzácnějšího než milenec; rozhodně je to méně sobecké. Má drahá, čeká mě tedy pěkně pustá a smutná cesta životem. Nedáte mi alespoň jednu pusu? Pomůže mi to aspoň občas zahnat stesk. Víte, můžete to udělat, chcete-li, protože ten druhý prima chlapík

– a určitě to je prima chlapík, má drahá, a pašák, jinak byste ho nemohla milovat – se ještě nevyslovil.' Tím si mě získal, Mino, protože to *bylo* od něho statečné a milé a také ušlechtilé vůči soku – nemám pravdu? Byl při tom tak smutný! A tak jsem se naklonila a políbila ho. Postavil se, držel mi ruce ve svých, a jak mi pohlédl dolů do tváře – bohužel jsem se nejspíš hrozně začervenala –, řekl:

„Holčičko, držím vaši ruku a vy jste mě políbila, a jestli nás tohle nespřátelí, tak už nic na světě. Děkuji vám za vaši milou upřímnost a sbohem.' Potřásl mi rukou, vzal klobouk a vzápětí vyšel z pokoje, bez ohlednutí, bez slzy, zachvění či zaváhání; a já pláču jako dítě. Ach, proč jsem musela takového muže učinit nešťastným, když je na světě tolik dívek, které by zbožňovaly půdu, po níž kráčí? Být volná, patřila bych mezi ně – jenže já nechci být volná. Má drahá, dost to mnou otřásl, a když jsem Ti tohle všechno vylíčila, tak se teď ihned nějak ani nemohu rozepsat o štěstí. A nechci Ti vyprávět o nápadníkově čísle tři dřív, dokud nebudu úplně šťastna.

Tvá milující LUCY

P. S. Ach, a musím Ti vlastně vůbec o nápadníkovi číslo tři vykládat? Navíc to bylo všechno tak zmatené; připadalo mi, jako by od jeho příchodu do pokoje uplynul jen zlomek vteřiny, než jsem cítila obě jeho paže kolem sebe a on mě políbil. Jsem moc, moc šťastná a nevím, čím jsem si to zasloužila. Musím jenom v budoucnu dokázat, že nejsem Bohu nevďěčná za laskavost, s níž mi poslal takového snoubence, takového manžela a takového přítele.

Sbohem.“

DENÍK Dr. SEWARDA

(Nahrávaný na fonograf)

23. dubna. – Dnes značné nechutenství. Nemohu jíst, nemohu spát, proto raději deník. Od včerejšího odmítnutí mám neurčitý pocit prázdnoty; jako by nic na světě nestálo za to, abych se tím zabýval... Protože vím, že jedinou léčbou takového stavu je práce, sešel jsem dolů k pacientům. Vybral jsem si jednoho a ten mi poskytuje mnoho materiálu k zajímavému studiu. Má tak podivuhodné myšlenky a je tak odlišný od normálních psychotiků, že jsem se rozhodl udělat všechno, abych pronikl do jeho myšlenkových pochodů. Dnes jsem se snad dostal blíže než jindy k jádru jeho tajemství.

Vyptával jsem se ho důkladněji než dříve; chtěl jsem totiž zjistit předměty jeho halucinací. Ted' už uznávám, že tento můj postup je poněkud surový. Přál jsem si, aby dosáhl vrcholného stupně svého šílenství – tedy něčeho, čemu se u pacientů vyhýbám jako moru. (*Pozn. Za jakých okolností bych se nevyhýbal moru?*) *Omnia Romae vernalia sunt*. I peklo se dá koupit! *verb. sap.* Pokud se za jeho představami opravdu něco skrývá, pak stojí za námahu dodatečně to *přesně* vystopovat. Raději s tím tedy začnu, takže...

R. M. Renfield, 59 let – sangvinik; mohutná fyzická síla; chorobná vznětlivost; období sklíčenosti končívají utkvělou představou, které nemohu přijít na kloub. Předpokládám, že jeho sangvinická povaha a rušivý vliv nakonec společně způsobují psychotický stav. Je to potenciálně nebezpečný typ, a pokud je nesobecký, spíš nebezpečný. U sobeckých lidí je opatrnost spolehlivým brněním jak pro jejich nepřátele, tak pro ně samotné. Ted' si o tomto případě myslím, že pokud je jeho ego ve středu jeho pozornosti, jsou dostředivá a odstředivá síla vyváženy; jestli je ve středu jeho pozornosti nějaká povinnost, záležitost atd., převládne odstředivá síla, a vyrovnat ji může pouze nějaká pohroma nebo řada pohrom.

DOPIS QUINCEYHO P. MORRISE CTIHODNÉMU ARTHURU HOLMWOODOVI

25. května

„Milý Arte,

tlachávali jsme spolu u táboráků v prérii; po pokusu o přistání u Markéz jsme jeden druhému vzájemně ošetřovali rány a na břehu Titicacy jsme si připíjeli na zdraví. Ještě hodně toho spolu natlacháme, ještě další rány si budeme hojit a častokrát si ještě připijeme na zdraví. Nechceš si připít zítra večer u mého táboráku? Vůbec neváhám pozvat Tě, protože vím, že jistá mladá dáma je zítra zadána na jistou večeři a že Ty jsi volný. Bude s námi pouze jeden další besedník, náš starý kámoš z Koreje Jack Seward. Také přijde a my oba chceme prolévat slzy nad sklenkami vína a připíjet z plna srdce na zdraví nejšťastnějšímu muži na tomto širém světě, který získal to nejušlechtlejší srdce, jaké Bůh kdy stvořil a nad jaké není. Slibujeme Ti srdečné a láskyplné uvítání a připitek tak poctivý jako Tvá pravice. A oba se zapřísáhneme, že Tě příště necháme doma, jestli na počest jistého páru očí vypiješ příliš mnoho! Přijed'!

Co nejsrdečněji Tvůj

QUINCEY P. MORRIS“

TELEGRAM ARTHURA HOLMWOODA QUINCEYMU P. MORRISOVI

„Rozhodně se mnou počítej. Přinesu zprávy, z nichž vám oběma budou brnět uši.

ART“

Kapitola 6

DENÍK MINY MURRAYOVÉ

24. června. *Whitby*. – Lucy mě čekala u vlaku. Vypadala půvabněji a roztomileji než jindy. Odjely jsme nahoru k domu na Crescentu, kde mají pronajaty pokoje. Je tam překrásně. Říčka Esk protéká hlubokým údolím, které se směrem k přístavu rozšiřuje. Přes údolí se klene mohutný viadukt na vysokých pilířích, a dívá-li se jimi člověk na přístav, zdá se vzdálenější, než je ve skutečnosti. Údolí kypí sytou zelení a je tak těsné, že z výšin po obou stranách je člověk úplně přehlédne, pokud ovšem není tak blízko, aby viděl dolů. Všechny domy starého města – na odvrácené straně – mají červené střechy a vypadají, jako by byly nějak nakupeny jeden na druhém, podobně jako vypadá na obrázcích Norimberk. Přímo nad městem se tyčí zřícenina Whitbyského opatství, které bylo zpustošeno Dány a v němž se odehrává ta scéna „Marmionu“, v níž zazdívají dívku. Je to překrásná zřícenina, značně rozlehlá, s mnoha půvabnými a romantickými zákoutími; podle jakési pověsti se v jednom z oken zjevuje bílá paní. Mezi zříceninou a městem stojí další kostel, farní, obklopený kolem dokola velkým hřbitovem, plným náhrobních kamenů. To je podle mého názoru nejpůvabnější místo ve Whitby; leží totiž přímo nad městem a poskytuje dokonalou vyhlídku na přístav a na celý záliv až tam, kde do moře ční mys Kettleness. Svah nad zálivem je tak srázný, že se půda místy sesula a některé hroby byly zničeny. Na jednom místě dokonce přecházejí náhrobní kameny nad písčitou cestu, vedoucí hluboko pod nimi. Na hřbitově jsou pěšinky a lavičky, lidé tam chodí a posedávají tam celý den, kochají se krásnou vyhlídkou a dávají se ovívat svěžím vánkem. Sem budu určitě často chodit a pracovat. I teď tady odpočívám s knihou

na klíně a naslouchám hovoru tří starců, sedících nedaleko mne. Zřejmě nemají celý den nic jiného na práci než tady nahoře sedět a povídat si.

Hluboko pode mnou se rozkládá přístav a na druhé straně vybíhá hluboko do moře žulové molo, zahnuté na konci do oblouku, uprostřed něhož stojí maják. Maják je od moře chráněn souběžně se táhnoucí masívní mořskou hrází. Na straně blíž ke mně se mořská hráz zahýbá opačným směrem a na jejím konci stojí rovněž maják. Úzká mezera mezi oběma moly tvoří přístup do přístavu, který se ovšem vzápětí rozšiřuje.

Za přílivu je v přístavu hezky; za odlivu však klesne voda natolik, že tam zbývá jen uzoučká stružka Esku, tekoucí mezi nánosy písku a tu a tam roztroušenými balvany. Za přístavem vybíhá na této straně asi půl míle dlouhý útes, jehož srázný okraj se téměř kryje s jižním majákem. Před jeho špičkou je bóje se zvonem, který se za špatného počasí rozhoupe, a vítr roznáší jeho varovné tóny. Podle zdejší pověsti je na moři slyšet vyzvánění zvonů, když nějaká loď ztroskotá. Musím se na to zeptat starého pána – právě přichází...

Je to takový legrační stařeček. Je určitě hrozně starý, vždyť obličej má celý zvrásněný a zbrázděný jako kůra stromu. Řekl mi, že mu je téměř sto let a že byl námořníkem grónské rybářské flotily v době, kdy byla vybojována bitva u Waterloo. Je bohužel zřejmě velmi skeptický; když jsem se ho totiž zeptala na vyzvánění zvonů na moři a bílou paní v opatství, velmi stroze mi odsekl:

„Já bych se takovejma věcma nezabíjval, slečinko. Sou to samý vobehraný písničky. Víte, neříkám, že to nikdy nebejvalo, ale určité to nebejvalo za mejch časů. Ať se tím třeba bavěj luftáci a vejletníci a podobný lidi, ale ne taková fajnová mladá slečinka jako vy. Ať si tomu věřej ty pozemský krysy z Yorku a Leedsu, co se furt cpou uzenejma slanečkama a nalejvaj čajem a koukaj, kde levně nakoupit jantar. Moc rád bych věděl, koho by vůbec bavilo nakukat jim takový lži – eště tak to dělaj noviny, který sou plný hloupejch povídaček!“

Usoudila jsem, že bych se od něho mohla leccos zajímavého dozvědět, a tak jsem ho poprosila, aby mi vyprávěl o tom, jak se za starých dob lovily velryby. Už se k tomu chystal, jenže vtom hodiny odbily šest a on s námahou povstal a řekl:

„Musím teď narukovat domů, slečinko. Má vnučka na mě moc nerada čeká s čajem, a mně to trvá hezky dlouho, než se po těch schodech, kterých tu je spousta, došourám domů. A když nedostanu mináž včas, tak mi to vadí, slečinko.“

Odbelhal se a já ho sledovala pohledem, jak v mezích možností spěchá dolů po schodech. Ty schody jsou pro Whitby typické. Vedou z města ke kostelu, je jich několik set – ani nevím kolik – a vinou se nahoru v ladném oblouku a s tak mírným stoupáním, že i pro koně by bylo snadné vyjít nahoru. Zřejmě měly původně něco společného s opatstvím. Půjdu také domů. Lucy odešla s matkou k nějakým známým, a protože šlo pouze o zdvořilostní návštěvy, nešla jsem s sebou. Teď už budou jistě doma.

1. srpna. – Asi před hodinou jsem si sem vyšla s Lucy a hezky jsme si popovídaly s mým starým přítelem a jeho dvěma druhy, kteří sem za ním vždycky přicházejí. Je zřejmě jejich vševědem a v mladších letech určitě býval velmi panovačný. Ani teď nepřipouští žádnou námitku a s každým se hádá. Když se mu nepodaří ostatní přesvědčit, vysmívá se jim a jejich mlčení potom pokládá za souhlas se svými názory. Lucy vypadala rozkošně ve svých bílých tenisových šatech; za zdejšího pobytu se krásně opálila. Všimla jsem si, že jak jsme se usadily, už tu byl i ten děda a hned si k Lucy přisedl. Lucy je moc milá k starým lidem; myslím, že se všichni do ní okamžitě zalíbují. I můj děda podlehl a vůbec jí neodporoval, zato mně to splácel dvojnásobně. Přiměla jsem ho, aby se rozhovořil o pověstech, a on k nám okamžitě pronesl hotové kázání. Snad jsem si je dobře zapamatovala; pokusím se je reprodukovat:

„Je to všecinko nesmysl, všecinko dohromady; nic jinýho to není, na mou duši. Tyhle čarodějnice a skřítki a duchové a strašidla a čerti a všechna ta pakáž sou dobrý jen k tomu, aby se jima strašily děcka a popletený baby! Dyk to není nic jinýho než vejmysly! Tohle všecinko i s vejstrahama a znameníma a varováníma bylo vymyšlený vod farářů a línejch budižničemů a cestáků, aby tím lidi děsili a poplašili a donutili dělat něco, do čeho by se jim jinak nechtělo. Až se mi z toho vzteky pění krev! Jako by jim nestačilo všechno to lhaní v novinách a lživý kázání z kazatelen, eště to musej vytesávat na náhrobní kameny! Vohlídněte se tady kolem dokola na všechny ty kameny; je to marný, ať se sebevíc vypínaj a tyčej do vejšky ve svý pejše, přeci jen se kácej pod tíhou lži, který sou na nich napsaný. Zde odpočívá tělo nebo ‚Svaté památce‘ je na nich všech napsaný, a přeci pod každým druhým už neleží žádný tělo a jejich památka nestojí za šňupku tabáku, natož aby pak byla svatá! To všecinko sou lži, samý lži, takový či vonaký! Panenko skákavá, to bude vohromná tlačence, až v soudnej den odtud vylezou ve svejch rubáších a jeden jako druhej se bude snažit táhnout svůj náhrobní kámen s sebou, aby dokázali, jak byli dobrý. A některý z nich se budou třást a chvět a jejich ruce přitom jsou rozežraný a voslizlý vod toho, jak ležej v mořský vodě, takže v nich už ani nic neudržej!“

Ze starcova ješitného výrazu a pohledu, jímž se rozhlédl po svých kamarádech, aby se mu od nich dostalo souhlasu, jsem poznala, že se „předvádí“, a tak jsem dodala, abych ho donutila pokračovat:

„Ale pane Swalesi, to jistě nemyslíte vážně! Přece snad všechny tyhle náhrobní kameny nelžou?“

„Šplechty! Některý snad vopravdu mluví aspoň špetku pravdy, ale určitě ne ty, kde se lidi moc vychvalujou; některý lidi si totiž myslí, že jim může patřit všecinko na světě. To všechno sou jenom lži. Podívejte se, vy ste sem přišla jako cizí, a vidíte tam ten krchov?“ Přikývla jsem v domnění, že bude lepší souhlasit, i když jsem

úplně neporozuměla jeho nářečí. Pochopila jsem, že to mělo něco společného s kostelem. „A vy si myslíte, že všechny tyhle kameny stojej nad lidma, co tu žili, prostě a jasně?“ Znovu jsem projevila souhlas. „No, a zrovna tohle je lež! Vždyť sou tady desítky rakví, který sou zrovna tak prázdný jako tabatěrka starýho Duna v pátek večír!“ Strčil loktem do jednoho z kamarádů a všichni se rozesmáli. „A jak by to propánakrále taky mohlo být jiný? Podívejte se na tenhle, co je nejdál za lavicí!“ Přikročila jsem k němu a četla:

„Edward Spencelagh, kapitán obchodní lodi, zavražděn ve věku 30 let piráty u pobřeží svatého Ondřeje v dubnu 1854.“ Vrátila jsem se a pan Swales pokračoval:

„To bych moc rád věděl, kdo ho přines domů a semhle ho uložil? Zavražděnej u pobřeží svatýho Ondřeje, a vy byste věřila, že pod tím leží jeho tělo! Páni, já bych vám moh vyjmenovat tucty lidí, co jejich kosti ležej v Grónském moři tam nahoře –“ a ukázal k severu – „nebo tam, kam je mezitím vodnesly mořský proudy. A tady všude kolem vás sou jejich náhrobní kameny! Vy svejma mladejma vočima dokážete přečíst ty lži tady vodsad! Tak třeba Braithwaite Lowrey – znal sem jeho tátu –, zahynul na Lively u Grónska v roce dvacátým; nebo Andrew Woodhouse, utopenej ve stejným moři v roce 1777; nebo John Paxton, utopenej u Cape Farewell vo rok pozdějc; nebo starej John Rawlings, však se jeho dědek plavil se mnou, utopenej ve Finským zálivu v roce padesátým. Myslíte si snad, že všichni tihle chlapi poběží do Whitby, až zazní trouby posledního soudu? Já si vo tom myslím svý! Povídám, dyby se sem dostali, tak by tu klopýtali jeden přes druhýho a strkali do sebe asi tak jako za starejch dob, dyž se pořádaly rvačky na ledě a my sme vod rána do večera do sebe prali, a pak se za svitu polární záře snažili vobvázat svý rány.“ Tohle byl zřejmě nějaký místní žert, protože stařec se zachechtal a jeho kamarádi se k němu s vervou přidali.

„Přesto však nemáte úplně pravdu,“ namítl jsem, „vždyť vycházíte z předpokladu, že všichni ti chudáci či jejich duše si o soudném

dnu budou muset vzít s sebou své náhrobní kameny! Myslíte, že to bude opravdu třeba?"

„No, k čemu jinému by tyhle kameny byly? Na tohle mi zodpovězte, slečinko!"

„Nejspíš aby to potěšilo příbuzenstvo!"

„Aby to potěšilo příbuzenstvo, vopravdu?" odsekl vztekle. „Jak může těšit jejich příbuzný, dyž věděj, že na tom sou napsaný lži, a dyž každej ve městě ví, že to sou lži?" Ukázal na náhrobní kámen, který tvořil desku, na níž byla postavena lavička těsně u okraje útesu. „Přečtěte si nápis na tomhle náhrobním kameni!" Z místa, kde jsem seděla, byla písmena pro mne vzhůru nohama, ale Lucy jim byla blíž, naklonila se proto a četla:

„Zasvěceno památce George Canona, který v naději na slavné vzkříšení zemřel 29. července 1873, zřítiv se ze skalisek Kettle-nessu. Tento náhrobek postavila truchlící matka milovanému synu. Byl jediným synem své matky a ona byla vdovou. Opravdu, pane Swalesi, já na tom nic tak legračního nevidím!" prohlásila Lucy vážným a poněkud káravým hlasem.

„Vy teda na tom nic směšného nevidíte? Cha! Cha! No jo, vy holt nevíte, že jeho máma byla setsakramentská potvora, která ho nenáviděla, poněvadž byl chromej – byl to úplnej lazar! – a von ji tak nenáviděl, že spáchal sebevraždu, aby nemohla dostat životní pojistku, kterou na něj uzavřela. Jedný noci se střelil do hlavy starou mušketou, co měl na plašení vran. Tehdy ji holt na vrány nepoužil, ale vpálil ty broky do sebe. A proto teda taky spad ze skály. A pokud de vo to slavný vzkříšení, často jsem ho sám slyšel povídat, že by se raděj dostal do pekla, protože jeho máma je prej tak pobožná, že vona určitě přijde do nebe, a von rozhodně nechce bejt tam, kde bude vona. A teď mi řekněte, esli tenhle náhrobní kámen není plnej lží?" a několikrát při těchto slovech udeřil holí na kámen. „A vo co, že se archanděl Gabriel podiví, až se Geordie vybelhá s tím náhrobním kamenem na hřbetě po schodech k němu nahoru a požádá ho, aby to považoval za důkaz?"

Nevěděla jsem, co říci, ale Lucy vstala a změnila námět rozhovoru slovy:

„Ach, proč jen jste nám o tom vyprávěl? Tohle je má oblíbená lavička a nemohu se jí vzdát; a jak teď vidím, budu tedy sedávat nad hrobem sebevraha.“

„To vám nic neudělá, srdíčko; a chudáka Geordieho třeba potěší, že mu bude sedět na klíně tak hezká holka. To vám neublíží. Já už tu sedávám večír co večír celejch dvacet let, a nic mi to neudělalo. Nemyslete na ty, co tady pod váma ležej, von tam totiž nikdo neleží! Máte dost času na to bejt vyděšená, až uvidíte, že všechny tyhle náhrobní kameny utíkaj pryč a tady zůstane louka prázdná jako strniště. Právě mi vyzváněj, musím mazat. Poroučím se, dámy.“ A odbelhal se.

Lucy a já jsme ještě chvíli zůstaly sedět a před námi se rozprostíralo tolik krásy, že jsme se vzaly za ruce. Lucy mi znovu pověděla všechno o Arthurovi a nastávající svatbě. Trochu mě to rozesmutilo, nemám totiž už celý měsíc zprávy od Jonathana.

Téhož dne. – Vyšla jsem si sem nahoru sama, jsem totiž moc smutná. Zase žádný dopis. Doufám, že se Jonathanovi nic nestalo. Právě odbila devátá. Pode mnou ve městě všude vzplanula světla v řadách, kde jsou ulice, jinde rozházeně. Svítí souběžně s Eskem a mizejí v záhybu údolí. Na levé straně mi brání ve vyhlídce černý hřeben střechy starého domu vedle opatství. V polích daleko ze mnou bečí ovce a jehňata a na dlažbě silnice pode mnou se rozléhá klapot oslích podkov. Kapela na molu hraje falešně rytmický valčík a kousek dál po nábřeží se v jedné postranní uličce koná pobožnost Armády spásy. Kapely se vzájemně neslyší, jenže já tady nahoře je vidím a slyším obě. Kde asi je Jonathan a zdalipak na mě myslí? Kéž by byl zde!

DENÍK Dr. SEWARDA

5. června. – Čím víc Renfielda poznávám, tím je jeho případ zajímavější. Některé vlastnosti má značně vyvinuty: sobeckost, tajnůstkářství a cílevědomost. Rád bych přišel na to, co je předmětem jeho cílevědomosti. Zdá se, že má nějaký vlastní promyšlený plán, dosud však nevím, jaký. Jeho nejlepší vlastností je láska ke zvířatům, i když v ní kupodivu dochází k tak nečekaným obrátům, že si občas říkám, že je vlastně abnormálně krutý. Má nejrůznější koníčky. Ted' právě je to chytání much. Má jich už takové množství, že jsem mu to musel sám vytknout. K mému překvapení nedostal záchvat zuřivosti, jak jsem čekal, ale vzal výtku vážně na vědomí. Chvilí přemýšlel a potom řekl: „Povolíte mi tři dny? Všechny je odstráním.“ Pochopitelně jsem souhlasil. Musím ho sledovat.

18. června. – Ted' zase upnul mysl k pavoukům a ve velké krabici chová několik pořádně velkých exemplářů. Krmí je svými mouchami, jejichž počet již znatelně poklesl, ačkoli používá poloviny svého jídla k tomu, aby zvenčí nalákal do pokoje další mouchy.

1. července. – Jeho pavouci jsou ted' už stejně na obtíž jako jeho mouchy a dnes jsem mu oznámil, že se jich musí zbavit. Mé rozhodnutí přijal se smutnou tváří, a tak jsem mu řekl, že alespoň některé z nich tedy musí odstranit. Radostně souhlasil a já mu povolil stejnou lhůtu jako předtím. Jak jsem byl u něho v pokoji, velmi se mi zhnusil. Dovnitř vlétla masačka, vypasená na mršíně, a on ji chytil, několik vteřin ji vzrušeně držel mezi ukazováčkem a palcem, a než jsem pochopil, co chce udělat, strčil ji do úst a snědl. Vyčínil jsem mu, ale on mi klidně namítl, že je to velmi chutné a velmi zdravé; že je to život, plný život, a dává to život i jemu. To mi vnuklo myšlenku, prozatím ovšem ještě zcela mlhavou. Musím sledovat, jak se bude zbavovat svých pavouků. Zřejmě se v mysli důkladně obírá

nějakým problémem; má totiž malý zápisník a neustále si do něho dělá poznámky. Celé stránky jsou popsány spoustou čísel, většinou jednotlivých číslic, sečítaných po kolonkách, a výsledky jsou znovu sečteny v kolonkách, jako by dělal, jak říkají účtaři, nějakou bilanci.

8. července. – V jeho šílenství je jakási soustavnost a má nejasná představa začíná dostávat přesnější tvar. Brzy však bude reálná, a pak budeš muset, mé podvědomí, ustoupit svému vědoucímu bratru. Několik dní jsem ke svému příteli nezašel, abych tak poznal, zda nastala nějaká změna. Vše zůstalo při starém až na to, že se rozloučil s některými svými miláčky a obstaral si nové. Podařilo se mu pořídit si vrabce a trochu ho ochočil. Není těžké uhádnout, čím – pavouků je už podstatně méně! Ty zbylé ovšem dále vydatně krmí mouchami, které láká do pokoje vlastním jídlem.

19. července. – Děláme pokroky. Můj přítel má teď úplnou kolonii vrabců a jeho mouchy a pavouci jsou už skoro všichni *decimováni*. Když jsem k němu vešel, přiběhl ke mně a prohlásil, že mě chce požádat o velkou laskavost – o hodně, hodně velkou laskavost; přitom se ke mně lísal jako pes. Zeptal jsem se ho, oč jde, a on mi se vzrušeným výrazem řekl:

„Kotě, rozkošné, malé, hladounké, hravé kotě, se kterým bych si mohl hrát a které bych mohl cvičit a krmit – a krmit – a krmit!“

Taková žádost mě celkem nepřekvapila, všiml jsem si totiž, jak mu jeho miláckové rostou a sílí. Představa, že by jeho pěkná rodinka vrabců byla vyhlazena stejným způsobem jako mouchy a pavouci, se mi ovšem příliš nezamlouvala; řekl jsem mu proto, že si to ještě rozmyslím, a otázal se ho, zda by spíš než kotěti nedal přednost kočce. Chtivost ho přemohla a vyhrkl:

„Ano, moc bych chtěl kočku! Báł jsem se, že byste mi kočku nepovolil, proto jsem poprosil jen o kotě. Kotátko by mi přece nikdo neodmítl, že?“ Zavrtěl jsem hlavou a prohlásil, že to zatím nejde, že

však o tom budu přemýšlet. Obličej se mu protáhl a z jeho výrazu jsem vycítil nebezpečí. Šlehl totiž po mně pohledem plným zášti a potměšilosti – jako by mě chtěl zabít. Je to jasně potenciální homi- cidní maniak. Ted' ho budu s tou jeho touhou napínat na skřípec, tak si ho vyzkouším a uvidím, co z toho vzejde; potom budu vědět víc.

Deset hodin večer. – Znovu jsem k němu zašel a zastihl ho, jak za- myšleně sedí v koutě. Sotva jsem vstoupil, vrhl se přede mne na kolena a úpěnlivě žadonil, abych mu povolil kočku, závisí prý na tom jeho spása. Pochopitelně jsem neustoupil a jeho prosbu jsem odmítl. Nato se beze slova otočil a hryzaje si nehty sedl si zpět do kouta, kde jsem ho předtím našel. Půjdu se na něho podívat časně ráno.

20. července. – Navštívil jsem Renfielda časně ráno, dřív než se ošetřovatel vydal na obchůzku. Našel jsem ho vzhůru, broukal si písničku a právě sypal uspořený cukr na okno. Zřejmě se zase pouštěl do lapání much; byl veselý a dobře naladěný. Rozhlédl jsem se po ptáčích, a když jsem je nikde nespatrił, zeptal jsem se ho, kde jsou. Ani se neobrátil a odpověděl, že všichni ulétli. V pokoji bylo roztroušeno pár peříček a na polštáři byla kapka krve. Neřekl jsem ani slovo, odešel jsem a nařídil ošetřovateli, aby mi hlásil, kdyby na něm během dne zpozoroval něco zvláštního.

Jedenáct hodin dopoledne. – Ošetřoval mi právě oznámil, že Ren- fieldovi se udělalo velmi nevolno a zvrátil spoustu peříček. „Podle mého názoru, pane doktore,“ řekl, „své ptáčky snědl; prostě je po- chytal a snědl syrové!“

Jedenáct hodin večer. – Dal jsem dnes večer Renfieldovi silné narko- tikum, aby tvrdě spal, a vzal si jeho zápisník, abych si ho prohlédl. Myšlenka, která mi poslední dobou vířila v mozku, se zformovala

a má domněnka se ukázala opodstatněnou. Můj homicidní maniak patří do zvláštní skupiny. Budu muset pro něj vynalézt novou klasifikaci a zatím ho budu nazývat zoofágním (život požírajícím) maniakem; jeho touhou je absorbovat co největší počet životů a tohoto cíle se snaží dosáhnout kumulativním způsobem. Dával mnoho much jednomu pavouku a mnoho pavouků jednomu ptáku, a potom chtěl, aby kočka sežrala mnoho ptáků. Jak by byl postupoval dále? Skoro by stálo za to experiment dokončit. Mít dostatečný důvod, dalo by se to provést. Lidé se vysmívali vivisekci, a podívejme se dnes na její výsledky! Proč by neměla věda dosáhnout pokroku ve svém nejobtížnějším a nejdůležitějším úseku – v poznání mozku? Odhalit tajemství alespoň jedné takové mysli – mít v ruce klíč k představivosti alespoň jednoho šílence –, pak bych dokázal dovést svůj vlastní vědní obor na takovou výši, ve srovnání s níž by Burdon-Sandersonova fyziologie nebo Ferrierova znalost funkcí mozkových nebyly ničím! Mít jenom dostatečný důvod! Nesmím na to tolik myslet, jinak nakonec podlehnu pokušení; vyhovující důvod by totiž mohl u mne přivodit zvrát, vždyť nakonec třeba mám i já podobně výjimečný mozek, ne?

Jak správně ten člověk uvažoval; tohle ovšem šílenci v rámci svého duševního rozhledu dokáží vždycky. Rád bych věděl, za kolik životů mu stojí člověk, anebo snad pouze za jeden? Svůj účet uzavřel skoro přesně a dnes otevřel nové konto. Kolik lidí otevírá každým dnem svého žití nové konto?

Vždyť jako by i pro mě ta včerejší ztráta nové naděje ukončila můj dosavadní život, a tak jsem si vlastně i já otevřel nové konto. A zřejmě to tak už zůstane, dokud mě nezhodnotí Velký účetní a neuzavře mé saldo ztrátovou nebo ziskovou položkou. Ach Lucy, Lucy, nemohu se na vás zlobit, a nemohu se zlobit ani na svého přítele, jehož štěstí je štěstím vaším; teď mi nezbývá než v beznaději čekat a pracovat. Pracovat! Pracovat!

Kdybych jen mohl mít tak silný důvod jako můj ubohý šílený přítel, tak správný a nesobecký důvod, aby mě přiměl k práci, která by byla opravdovým štěstím.

DENÍK MINY MURRAYOVÉ

26. července. – Mám starosti, a proto mě uklidňuje psaní poznámek; je to, jako bych si něco šeptala a současně tomu naslouchala. A navíc v sobě těsnopisné značky skrývají něco, co je odlišuje od písma. Jsem nešťastná kvůli Lucy a kvůli Jonathanovi. Už dlouho jsem od Jonathana nedostala zprávu a velmi mě to zneklidňovalo; ale včera mi milý pan Hawkins, který je vždycky tak laskavý, poslal Jonathanův dopis. Napsala jsem mu, jestli nemá od něho zprávu, a on mi vzkázal, že právě obdržel přiložený list. Byl napsán na zámku Dracula a obsahuje jednu řádku, v níž mi Jonathan oznamuje, že se právě vydává na cestu domů. Tohle není vůbec Jonathanovi podobné, nechápu to a jsem z toho celá nesvá. A Lucy, která je jinak tak zdravá, ke všemu trpí poslední dobou zase starým somnambulismem. Její matka mě na to upozornila a rozhodly jsme se, že budu každou noc zamykat dveře našeho pokoje. Paní Westenrová má totiž utkvělou představu, že náměsíčníci vždycky chodí po střeších nebo se procházejí na samém kraji skal, pak se náhle probudí a zřítí se dolů se zoufalým výkřikem, který se rozlehne kolem dokola. Chudinka si pochopitelně dělá o Lucy starosti, a řekla mi, že její manžel, Lucyin tatínek, měl stejný návyk. Probouzel se v noci, oblékl se a vyšel ven, pokud mu v tom někdo nezabránil. Lucy se má vdávat na podzim, a už teď uvažuje o šatech a o zařízení domu. Chápu ji, dělám přece totéž, jenže Jonathan a já začneme svůj život velmi jednoduše a budeme mít co dělat, abychom vyšli. Pan Holmwood – vlastně ctihodný pan Arthur Holmwood, jediný syn lorda Godalminga – sem velmi brzy přijede, jen co bude moci odjet

z Londýna, protože zdravotní stav jeho otce není právě nejlepší. Myslím, že drahoušek Lucy počítá minuty do jeho příjezdu. Chce ho vyvést nahoru k lavici na hřbitovním útesu a ukázat mu krásy Whitby. Nejspíš ji znervózňuje to čekání; až Arthur přijede, bude Lucy úplně v pořádku.

27. července. – Žádné zprávy od Jonathana. Začínám se o něho dost strachovat, i když nevím proč. Ale strašně bych si přála, aby napsal, aspoň jedinou řádečku. Lucy trpí somnambulismem víc než jindy, každou noc přechází po pokoji a tím mě probouzí. Naštěstí je tak teplo, že se nemůže nachladit; mě ovšem mé obavy a neustálé buzení začínají zmáhat, takže se sama stávám nervózní a trpím nespavostí. Jinak se Lucy bohudík těší dobrému zdraví. Pan Holmwood byl náhle odvolán ke svému otci, který těžce onemocněl. Lucy mrzí, že jejich setkání se odkládá, ale na její vzhled to nijak nepůsobí; trošičku zesílila a tváře jí jen kvetou. Nevypadá už tak chudokrevně jako dřív. Kéž by to tak zůstalo!

3. srpna. – Uplynul další týden a stále žádné zprávy od Jonathana; kdyby napsal panu Hawkinsovi, ten by mi dal jistě vědět. Ach, doufám, že není nemocen. Byl by určitě napsal. Občas se podívám na jeho poslední dopis, ale nijak mě neuklidňuje. Neodpovídá jeho stylu, i když je to určitě jeho rukopis. O tom nelze pochybovat. Minulý týden se už Lucy tak často nebudila, zato je nějak podivně ve střehu, až tomu nerozumím; připadá mi, jako by mě sledovala i ve spánku. Zkouší dveře, a když zjistí, že jsou zamčené, hledá po celém pokoji klíče.

6. srpna. – Další tři dny a stále žádné zprávy. Tohle napětí začíná být nesnesitelné. Kdybych věděla, kam psát nebo kam odjet, hned by mi bylo líp; jenže od posledního dopisu nikomu od Jonathana žádná zpráva nedošla. Musím se jen modlit k Bohu, aby mě obrnil

trpělivostí. Lucy je popudlivější než jindy, jinak je však v pořádku. Minulou noc to vypadalo dost hrozivě a rybáři říkají, že nás čeká bouře. Snad se mi podaří sledovat její průběh a naučit se rozpoznávat jednotlivé povětrnostní úkazy. Dnes je zataženo a ve chvíli, kdy píši, je slunce skryto za hustými mraky vysoko nad Kettle-nessem. Všechno je šedé – kromě zelené trávy, která se od šedi odráží jako smaragd; šedé jsou drsné skály; nad šedým mořem, do něhož jako prsty zasahují písečné ostrohy, visí šedé mraky, na okrajích ozářené sluncem. Mořské vlny se převalují nad mělčinami a písčinami a jejich šum tlumí šedé cáry mlhy, postupující do vnitrozemí. Obzor mizí v šedé mlze. Všechno je obrovské: mraky jsou nakupeny jako obří skály a nad mořem se rozléhá hukot, znějící jako předzvěst zkázy. Sem tam je možno na pobřeží zahlédnout temné postavy, čas od času napůl ponořené v mlze a podobající se „mužům chodícím jako stromy“. Rybářské čluny plují o závod domů a pohupují se na vzdutém moři, naklánějíce se až po odtokové otvory, jak pospíchají do přístavu. Právě přichází pan Swales. Míří přímo ke mně a podle způsobu, jakým smekl klobouk, usuzuji, že má řečnou náladu...

Dojalo mě, jak velmi se ten starý chudák změnil. Když si ke mně sedl, řekl mi velmi laskavě:

„Chci vám něco povědět, slečno.“ Viděla jsem, že je nesvůj, a proto jsem ho uchopila za zuboženou starou vrásčitou ruku a poprosila ho, aby mluvil bez okolků. Ponechal svou ruku v mé a pravil:

„Bojím se, má milá, že sem vás asi všema těma vošklivejma věcma, co sem minulej tejden napovídal vo mrtvejch a podobně, pořádně vystrašil. Já to tak nemyslel a chci, abyste si to zapamatovala, až tu nebudu. My starý lidi, kterejm už zdraví neslouží a který už jednou nohou stojíme v hrobě, neradi na to myslíme a nechceme mít strach ze smrti. Proto sem si taky z toho dělal šoufky, abysem trochu potěšil své starý srdce. Ale, ať vás Pánbu miluje, slečinko, já se ani trochu nebojím smrti, jenom nechci umřít, dokad' to ne-

musí bejt. Stejně se můj čas už blíží, dyk sem starej a málokomu se podaří, aby se dožil sta let. Má smrt je už tak blízko, že slyším, jak tý starý babě sviští kosa. Za nákej den zatroubí anděl smrti na pozoun a zavolá mě. Nebud'te z toho smutná, má milá," konejšil mě, protože uviděl, že pláče, „dyby třeba přišel tuhle noc, vůbec by mě nenapadlo vodmítnout jeho výzvu. Dyk život je třeba vlastně čekání na něco úplně jinýho, než co sme dělali, a smrt je možná to jediný, nač můžem mít spoleh. Ale já sem spokojenej, má milá, protože si už pro mě de a de si rychle. Třeba je v tom větru, co je tam nad mořem a co nese s sebou zkázu a ztroskotání a žal a smutný srdce. Podívejte! Podívejte!“ náhle zvolal. „V tom větru a v tý mlze je něco, co zní a vypadá a chutná a zapáchá jako smrt. Je to ve vzduchu; cejtím, jak se to blíží. Bože, dej, abych nebyl smutnej, až mě k sobě zavoláš!“ Stařec oddaně zdvihl paže a smekl. Pohyboval ústy, jako by se modlil. Po několika minutách ticha vstal, potřásl mi rukou, pokřižoval mě, rozloučil se se mnou a odbelhal se. To všechno mě dojalo a velmi rozrušilo. Byla jsem ráda, když kolem mne přešel pobřežní strážce s dalekohledem v podpaždí. Zastavil se, aby si se mnou jako obvykle popovídal, ale po celou dobu nespouštěl zrak z jakési záhadné lodi.

„Já vám se v ní nevyznám,“ řekl. „Podle vzhledu to je ruská loď, ale tak divně se zmítá! Vůbec neví, co chce; zřejmě vidí, že se blíží bouřka, ale nemůže se rozhodnout, jestli má vyplout na sever na volné moře, nebo přistát tady. Jen se podívejte! Kormidlují ji set-sakramentsky, vždyť vůbec nedbá ruky držící kormidlo; při každém poryvu větru se totiž otáčí! No, zítra touhle dobou už o ní budeme vědět víc.“

Kapitola 7

VÝSTŘÍŽEK Z „DAILYGRAPHU“ Z 8. SRPNA

(Vlepený do deníku Miny Murrayové)

Od našeho dopisovatele ve Whitby

Zažili jsme jednu z největších a nejprudších bouří, jaké tu kdy byly zaznamenány, a její průvodní jevy byly podivné a nevídané. Panovalo dusno, ale nebylo nijak větší, než je v srpnu obvyklé. V sobotu večer bylo neobvykle krásně a většina letních hostů se vypravila do Mulgrave Woods, k zálivu Robina Hooda, do Rig Millu, Runswicku, Staithesu a do dalších míst kolem Whitby. Parníky *Emma* a *Scarborough* pluly na výlety podél pobřeží a do Whitby i z Whitby proudily početné zástupy výletníků. Počasí bylo neobvykle krásné až do pozdního odpoledne; v té době si několik místních občanů, kteří často navštěvují hřbitov na Východním útesu a z této vyhlídky pozorují rozlehlou mořskou pláň, rozprostírající se k severu a východu, všimlo tmavých beránků, které se nečekaně objevily vysoko na nebi na severovýchodě. To už vál od jihozápadu mírný vítr, označovaný v meteorologickém názvosloví „Číslo 2: slabý vánek“. Službu konající pobřežní strážce to ihned hlásil a starý rybář, který z Východního útesu už déle než půl století sleduje povětrnostní úkazy, s jistotou tvrdil, že se blíží silná bouře. Západ slunce, mizejícího uprostřed záplavy bohatě zbarvených mraků, byl tak krásný a velkolepý, že přilákal na cestu, vedoucí podél útesů ke starému hřbitovu, početný zástup, aby se tou nádherou pokochal. Ještě než se slunce přehouplo přes černou hradbu Kettlenessu, rýsující se ostře na západním nebi, doprovázela jeho sestup myriáda mraků nejružnějších barev – ohnivá, purpurová, růžová, zelená,

fialová a zlatá všech odstínů. Bylo mezi nimi i několik nevelkých, ale úplně černých mráčků nejrůznějších tvarů, ostře se odrážejících jako obrovské siluety. Malíři jistě nezanedbali příležitost a některé z kreseb „Preludia k velké bouři“ budou v příštím květnu určitě zdobit stěny Královského institutu a Královské akademie. Nejen kapitán se v té chvíli určitě rozhodl, že jeho „kocábka“ zůstane v přístavu, než bouřka přejde. K večeru vítr zcela ustal a o půlnoci panoval mrtvý klid, dusné vedro a ono obvyklé napětí ve vzduchu, které spolu s blížící se bouří ovlivňuje každého citlivého člověka. Na moři bylo jen velmi málo světla, protože se i pobřežní parníky, které obvykle plují velmi blízko břehu, raději držely dál na moři, a bylo vidět jen několik rybářských člunů. Jediným větším plavidlem byl cizí škuner s plně rozvinutými plachtami, plující zřejmě na západ. Než se loď ztratila z dohledu, vyvolávala ztřeštěnost či neschopnost jejích důstojníků nejrůznější komentáře a došlo i k pokusům varovat ji, aby vzhledem k hrozícímu nebezpečí svinula plachty. Dokud se nesetmělo, bylo vidět, jak se škuner s nepatrně se třepotajícími plachtami lehce pohupuje na mírně vzdutém moři –

„Tak nehybně jako namalovaná loď na namalovaném oceánu.“

Krátce před desátou byla nehybnost vzduchu tak tíživá a ticho tak hluboké, že bylo zřetelně slyšet bečení ovcí ve vnitrozemí a štěkot psů ve městě; jediným rušivým tónem ve velké harmonii ztichlé přírody byla kapela na molu, vyhrávající veselou francouzskou písničku. Krátce po půlnoci dolehl na břeh z moře záhadný zvuk a vysoko ve vzduchu se rozlehl podivný, slabý, temný hukot.

V této chvíli bez varování bouře propukla. S rychlostí, která se tehdy zdála téměř neuvěřitelná a ani později ji vůbec nebylo lze pochopit, změnil se náraz vzhled celé přírody. Vlny se vzdouvaly divočeji a divočeji, jedna se převalovala přes druhou a v několika málo minutách se dosud hladké moře podobalo burácejícímu a vše

pohlcujícímu netvoru. Zpěněné vlny zuřivě dorážely na plochý písčítý břeh a šplhaly se vzhůru po srázných útesech; další se převálily přes mola a svou pěnou skropily světla majáků, tyčících se na koncích obou mol ve whitbyském přístavu. Vítr burácel jako hrom a vanul tak prudce, že i silní muži se stěží udrželi na nohou a ze všech sil se přidržovali železného zábradlí. Bylo nutno vyklidit mola od zvědavců, jinak by si totiž tato noc vyžádala mnohem vyšší počet obětí. Obtíže a nebezpečí, způsobená bouří, znásobila i hustá mlha, valící se od moře na pevninu – bílé, vlhké, jako duchové se ženoucí chuchvalce, tak mokré, lepkavé a sychravé, že si i člověk s malou představivostí mohl namlouvat, že se duchové mořských utopenců dotýkají svých živých bratří sliznatýma rukama smrti. Nejedem z nás se roztrásl, když se přes něj přehnal cár mořské mlhy. Občas se mlha zvedla a objevilo se moře, ozářené blesky, které se nyní míhaly jeden po druhém, následovány tak dunivým hromobitím, jako by prudký nástup bouřky roztrásl celou oblohu nad námi. Byla to místy velkolepá, neobyčejně úchvatná podívaná – moře, vzdouvající se závratně vzhůru, chrtilo s každou vlnou do výše obrovské chumáče bílé pěny, a bouře je uchvacovala a rozmetávala do vzduchu. Občas se objevil rybářský člun s roztrženou plachtou, spěchající v divoké rychlosti ukrýt se před vichrem, a někdy bylo vidět bílá křídla racka zmítaného bouří. Na vrcholku Východního útesu byl umístěn nový reflektor, jehož nebylo dosud nikdy použito. Policisté, kteří ho měli na starosti, ho uvedli v činnost a ve chvílích, kdy mlha nevnikala na pevninu, jím pročesávali hladinu moře. Jednou či dvakrát opravdu posloužil, a to ve chvíli, kdy rybářská loď, přes jejíž palubu se již hnala voda, vplula prudce do přístavu a vedena paprsky se mohla zachránit před roztrštěním o molo. Jakmile některý člun dosáhl bezpečí přístavu, vznesl se ze zástupu shromážděného na nábreží výkřik radosti, který jako by na zlomek vteřiny zadržel bouři, jenže vzápětí ho její nápor smetl do dáli. Netrvalo dlouho a reflektor zachytil v jisté vzdálenosti škuner s napjatými plachtami; zřejmě

to bylo totéž plavidlo, které bylo spatřeno již dřív. Mezitím se vítr obrátil k východu a divákům na útesu ztuhla krev v žilách při představě hrozného nebezpečí, v němž se teď škuner octl; mezi lodí a přístavem se totiž táhl dlouhý řetěz nízkých skalisek, kde čas od času ztroskotala mnohá dobrá loď. A protože vítr teď vanul jiným směrem, bylo zcela vyloučeno, aby škuner dosáhl vjezdu do přístavu. Příliv právě téměř vrcholil, ale vlny byly tak vysoké, že za jejich sedly se dal rozeznat písčitý břeh, a škuner s napjatými plachtami se hnal tak rychle, že podle slov jednoho starého mořského vlka „určitě někde skončí, i kdyby to mělo být v pekle“. Vtom dorazil na břeh další závan mořské vlny, hustší než všechny předcházející – mohutná, vlhká bílá clona, která obepínala všechno jako rubáš. Lidem už nezbyl jiný smysl pro vnímání než sluch, protože burácení bouře, údery hromu a jekot obrovských vln pronikaly lepkavou temnotou ještě hlasitěji než předtím. Paprsky reflektoru byly zaostřeny na vjezd do přístavu a osvětlovaly východní molo, kde, jak se čekalo, škuner ztroskotá. Lidé čekali, skoro nedýchali. Vtom se vítr stočil k severovýchodu, v jeho prudkém závanu se mlha zdvihla a potom, *mirabile dictu*, se mezi oběma moly objevil záhadný škuner. S plně rozvinutými plachtami přeskakoval z vlny na vlnu, řítil se vpřed a hnán víchrem vplul do bezpečí přístavu. Světlo reflektoru ho neopouštělo a všichni přihlížející se otřásli hrůzou – u kormidla byla uvázána mrtvola a její skleslá hlava se v rytmu lodi kymácela sem a tam. Nikoho jiného na palubě vidět nebylo. Sotva si lidé uvědomili, že loď dorazila do přístavu téměř zázrakem, neřízena ničím jiným než rukou mrtvého muže, zmocnilo se jich hluboké zděšení. Všechno se ovšem odehrálo mnohem rychleji, než lze vypsát. Škuner se nezastavil, nýbrž se hnal dál a zarazil se teprve na nánosu písku a oblázků, který v jihovýchodním koutě u mola, čnícího do moře pod Východním útesem a známého pod jménem Tatehillské molo, naplavily nesčetné přílivy a bouře.

Náraz, s nímž se loď zabořila do písčitého valu, byl prudký, a protože všechny záporny, lana a podpěry byly napjaty, část horního lanoví se s rachotem zřítila. Nejpodivnější však bylo, že přesně ve chvíli, kdy se škuner dotkl břehu, vyřítíl se z podpalubí, jakoby vymrštěn nárazem, obrovský pes, rozběhl se a seskočil z přídě na písek. Namířil si to přímo ke sráznému útesu, kde se hřbitov tak prudce svažuje nad cestu k Východnímu molu, že některé z ležících náhrobních kamenů doslova přečnívají v místech, kde se pod nimi oddrolila část útesu. Pes zmizel ve tmě, která tam, kam už paprsky reflektoru nedopadly, jako by ještě víc zhoustla.

V oné chvíli už nebyl na Tatehillském molu nikdo, protože všichni, jejichž domy jsou nedaleko, byli buď v posteli, nebo nahoře na kopcích. První proto vylezl na palubu škuneru pobřežní strážce, který konal službu na východní straně přístavu, a okamžitě seběhl dolů k malému molu. Muži obsluhující reflektor napřed ozářili vjezd do přístavu, a když tam nic nespátřili, zamířili světlo na vrak a už je tam ponechali. Strážce pádil na záď, a jak dorazil ke kormidlu, sehnul se, aby je prohlédl, ale náhle, jakoby něčím otřesen, prudce uskočil. To ovšem vzbudilo všeobecnou zvědavost a mnoho lidí se rozeběhlo k lodi. Ze Západního útesu je k Tatehillskému molu přes zdvihací most dost daleko, ale váš dopisovatel je celkem dobrý běžec a dostal se do čela zástupu. Když jsem však dorazil k molu, byl tam už dav lidí, jimž pobřežní stráž a policie bránily v přístupu na palubu. Díky ochotě jednoho kapitána mi bylo jako novináři povoleno vystoupit na palubu, a jsem proto jedním z několika málo svědků, kteří viděli mrtvého námořníka, dokud byl ještě přivázán ke kormidlu.

Není divu, že pobřežní strážce byl překvapen, nebo dokonce vyděšen; něco takového nelze příliš často vidět. Muž byl připoután jen ke špici kormidelního kola za ruce, jednu přes druhou. Mezi dlaní a dřevem měl křížek; růženec, na němž křížek visel, byl ovázán kolem obou zápěstí a kormidla, a obě ruce byly utaženy

silným provazem. Ten ubožák snad předtím nějakou dobu seděl, ale zmítání a vzdouvání plachet natolik roztáčelo kormidlo a cloumalo jím na všechny strany, že se mu provaz, jímž byl připoután, zařízl do masa až ke kosti. Všechno bylo přesně zaprotokolováno a lékař – Dr. J. M. Caffyn z East Elliot Place 33 –, který se dostavil vzápětí po mně, prohlásil po zevrubné prohlídce, že muž už je dva dny mrtev. V jeho kapse se našla pečlivě zazátkovaná láhev, prázdná až na malý svitek papíru, který, jak vyšlo najevo, tvořil dodatek k lodnímu deníku. Pobřežní strážce prohlásil, že si muž musel svázat ruce sám a uzly utáhl zuby. Skutečnost, že pobřežní strážce byl první na palubě, ušetří možná později některé komplikace u námořního soudu; pobřežní stráž se totiž nemůže dožadovat odměny, která podle práva připadne té civilní osobě, jež první vstoupí na palubu vraku. Přesto se už rozhýbaly právnické jazyky a jeden mladý student práv hlasitě rozhlašoval, že nároky majitele stejně už zcela pominuly, protože jeho majetek je v takovém držení, které je v příkrém rozporu s ustanoveními o nezczitelném majetku; kormidelní kolo, tento symbol, ne-li důkaz delegovaného vlastnictví, je totiž drženo *mrtvou rukou*. Není jistě třeba zdůraznit, že mrtvý kormidelník byl důstojně odstraněn z místa, kde konal svou čestnou stráž a hlídku až do smrti – houževnatost tak ušlechtilá jako vytrvalost mladého Casabianky –, a přenesen prozatím do márnice, než bude provedeno soudní ohledání.

Prudká bouře už pomalu slábne a její síla polevuje. Zástupy se rozcházejí k domovům a obloha nad yorkshireskou pahorkatinou začíná rudnout. Další podrobnosti o ztroskotané lodi, která tak zázračně našla za bouře cestu do přístavu, zašlu včas pro další vydání vašeho listu.

Whitby

9. srpna. – Okolnosti provázející záhadné příplutí lodi ztroskotané za včerejší noční bouře jsou snad ještě pozoruhodnější než případ

sám. Vyšlo najevo, že škuner je ruská loď z Varny jménem *Demeter*. Byla skoro úplně zatížena křemenným pískem a vezla jen nepatrný náklad – velké dřevěné bedny naplněné hlínou. Náklad byl určen pro S. F. Billingtona, právního zástupce ve Whitby, The Crescent 7. Ten se dnešního rána dostavil na palubu a formálně převzal zboží pro něj určené. Také ruský konzul převzal formálně za rejdaře plavidlo a zaplatil všechny přístavní poplatky atd. Dnes se tu nemluví o ničem jiném než o této podivné záležitosti. Úředníci ministerstva obchodu dbali co nejdůsledněji, aby se všechny formalities vyřídily podle platných předpisů. Celý případ vyvolal velký rozruch, a proto jsou zřejmě rozhodnutí učinit vše, aby nemohlo ani dodatečně dojít k nějakým stížnostem. Velký zájem mezi lidmi vyvolal pes, který vyskočil na břeh, když loď uvázla, a mnoho členů Spolku pro ochranu zvířat, jichž je ve Whitby značný počet, by se ho bylo rádo ujalo. K všeobecnému zklamání však nebyl nalezen; nejspíš z města úplně zmizel. Není vyloučeno, že se vylekal a utekl do vřesovišť, kde se dosud ze strachu skrývá. Někteří lidé hledí této možnosti s obavami vstříc, protože pak by se tento pes, který je zřejmě divoký, mohl stát pro okolí nebezpečným. Dnes brzy ráno byl nalezen velký pes, nečistokrevný tarač, patřící jednomu uhlíři bydlícímu nedaleko Tatehillského mola, na silnici proti skladu svého pána mrtvý. Zřejmě se serval se soupeřem, který byl určité velmi zuřivý; našli ho s rozervaným hrdlem a břichem rozsápaným jakoby prackou šelmy.

Později. – Laskavostí inspektora ministerstva obchodu mi bylo umožněno nahlédnout do lodního deníku *Demeter*. Je s výjimkou posledních tří dnů veden řádně, neobsahuje však nic mimořádně zajímavého kromě záznamů o pohřešovaných členech posádky. Větší zájem ovšem vyvolala listina nalezená v láhvi, předložená dnes při soudním ohledání mrtvoly. Nikdy jsem dosud nenarazil na podivnější vyprávění, než jsou ta dvě. Protože není žádného důvo-

du, aby zůstala utajena, bylo mi povoleno je uveřejnit, a proto vám je otiskuji. Vynechávám pouze technické podrobnosti o navigaci a nákladu. Vypadá to, jako by kapitán ještě před vyplutím na širé moře podlehl jakési utkvělé představě, a ta se průběhem plavby vytrvale zvětšovala. Tento můj názor je ovšem třeba přijmout *cum grano*, protože píši podle diktátu jednoho písaře z ruského konzulátu, který mi všechno vzhledem ke krátkosti času laskavě přeložil.

DENÍK „DEMETER“

Z Varny do Whitby

Zapsáno 18. července, neboť se dějí tak podivné věci, že od této chvíle až do přistání povedu přesné záznamy.

6. července jsme skončili nakládání – křemenný písek a bedny s hlínou. V poledne zdvižena kotva. Čerstvý východní vítr. Posádka: pět lodníků, dva důstojníci, kuchař a já (kapitán).

11. července za úsvitu jsme vpluli do Bosporu. Turečtí celníci na palubě. Bakšiš. Všechno v pořádku. Ve čtyři hodiny odpoledne odjezd.

12. července průjezd Dardanelami. Další celníci a vlajkový člun pobřežní stráž. Opět bakšiš. Prohlídka důkladná, ale rychlá. Chtějí se nás brzy zbavit. Za tmy jsme vpluli do Egejského moře.

13. července jsme minuli mys Matapan. Posádka s něčím nespokojena. Zřejmě vystrašení, nechtějí o tom mluvit.

14. července. Menší starost s posádkou. Všichni muži jsou silní chlapi, kteří se plavili se mnou už dříve. Prvnímu důstojníkovi se nepodařilo zjistit, co neklape; jenom mu řekli, že něco se děje, a pokřižovali se. První důstojník dnes ztratil trpělivost a jednoho lodníka udeřil. Očekával jsem pořádnou rvačku, ale byl klid.

Ráno 16. července oznámil první důstojník, že zmizel jeden člen posádky, Petrovskij. Neumí to vysvětlit. Včera v noci držel čtyři hodiny stráž na levoboku, byl vystřídán Abramovem, nevrátil se už do kajuty. Posádka sklíčenější než předtím. Všichni tvrdili, že takovou věc čekali, nechtěli však říci víc, než že je něco na palubě. První důstojník s nimi pomalu ztrácí trpělivost; obává se vzpoury.

Včera, 17. července, přišel do mé kajuty jeden z lodníků, Olgaren, a zděšeně mi oznámil, že podle jeho názoru je na palubě cizí muž. Při stráži se ukryl před prudkým lijákem za palubní domek, a vtom spatřil, jak po schůdkách vystoupil na palubu vysoký hubený muž, který se nepodobal nikomu z posádky, prošel přes palubu a pak zmizel. Opatrně ho sledoval, ale když došel na příď, nikoho tam nezastihl, a všechny průvlaky byly zavřené. Byl téměř šílený strachy a já se obávám, aby se panika nerozšířila. Zítra prohlédnu důkladně celou loď, abych zabránil nejhrošímu.

Později téhož dne jsem svolal celou posádku a oznámil, že pořádně prohlédneme celou loď, protože se podle jejich názoru zřejmě někdo na lodi skrývá. První důstojník se rozčilil; prohlásil to za nesmysl; ústupky takovým nesmyslným nápadům prý jenom muže demoralizují; k tomu, aby je uklidnil, mu prý postačí sochor. Poslal jsem ho ke kormidlu a ostatní zahájili s lucernami bok po boku důkladnou prohlídku; ani jeden kout nezůstal neprozkoumán. Na lodi jsou jenom ty velké dřevěné bedny, a proto tam nejsou žádné volné kouty, kde by se někdo mohl skrývat. Po skončení prohlídky si posádka oddychla a uklidněně se vrátila do práce. První důstojník brblal, ale nic neřekl.

22. července. – Poslední tři dny špatné počasí a celá posádka má neustále napilno s plachtami – není čas se bát. Muži už zřejmě zapomněli na strach. První důstojník má opět dobrou náladu a všechno klape. Pochválil jsem posádku za práci v nepohodě. Minuli Gibraltar a propuli Úžinou. Všechno v pořádku.

24. července. – Tahle loď je asi přece jen prokletá. O jednoho člena posádky jsme už byli připraveni, vplouváme do Biskajského zálivu a čekáme bouři, a přitom jsme přišli včerejší noci o dalšího muže – zmizel. Skončil stráž stejně jako ten první, a nikdo ho už nespatrił. Všechny mužů se zmocnil neznámý strach; poslali mi petici s žádostí, aby směli držet stráž ve dvojicích, bojí se zůstat sami. První důstojník zuří. Obávám se, že k něčemu dojde; buď on, nebo lodníci se uchýlí k násilí.

28. července. – Čtyři pekelné dny, kdy to námi zmítalo jako ve víru a vítr zuřil jako vichřice. Nikdo nespál. Všichni muži vyčerpaní. Ani nevím, jak postavit stráž, protože nikdo už se neudrží na nohou. Druhý důstojník ohlásil, že dobrovolně převezme stráž i kormidlo, aby se ostatní mohli několik hodin prospát. Vítr se utiňuje, moře dosud rozbouřené, ale loď se už tak nezmítá, pluje klidněji.

29. července. – Další tragédie. Na dnešní noc jsem nařídil stráž po jednom, protože posádka je příliš unavena, než abych mohl stavět dvojice. Když ranní stráž přišla na palubu, našla tam jenom kormidelníka. Zavolala na poplach a všichni vyšli na palubu. Důkladná prohlídka, ale nikoho jsme nenašli. Jsme teď bez druhého důstojníka a posádka je bez sebe strachy. Dohoda s prvním důstojníkem, že beze zbraně nebudeme vycházet a pozorně budeme sledovat všechny podezřelé úkazy.

30. července. – Poslední noc. Mám radost, že se blížíme k Anglii. Počasí krásné, všechny plachty napjaty. Ulehl jsem zcela vyčerpaný; tvrdě spal; probudil mě první důstojník se zprávou, že oba strážní a kormidelník zmizeli. K obsluze lodi zbývám jen já sám s prvním důstojníkem a dvěma lodníky.

1. srpna. – Dva dny mlha, a ani jedna loď v dohledu. Doufal jsem, že v Lamanšském průplavu budu moci signalizovat o pomoc nebo někde

přistát. Nemám dost lodníků k obsluze plachet, musím proto plout po větru. Neodvážuji se je svinout, už bych je nemohl znovu vytáhnout. Mám pocit, že plujeme vstříc nějakému strašnému osudu. První důstojník je teď sklíčenější než oba lodníci. Jako by ho jeho tvrdá povaha nahlodávala zevnitř. Ale lodníci se už nebojí, pracují usilovně a trpělivě, připraveni na nejhorší. Jsou to Rusové, první důstojník je Rumun.

2. srpna, půlnoc. – Z několikaminutového spánku mě probudil výkřik kdesi před mými dveřmi. V mlze nic nebylo vidět. Vyběhl jsem na palubu a srazil se s prvním důstojníkem. Rovněž prý uslyšel výkřik a vyběhl, ale po hlídce ani stopy! O dalšího míň! Bože, pomoz nám! První důstojník tvrdí, že už jsme jistě minuli Doverskou úžinu; ve chvíli, kdy se mlha zvedla, muž vykřikl, zahlédl totiž North Foreland. Pak tedy už jsme přímo v Severním moři a v téhle mlze, která jako by plula s námi, nás může řídit pouze Bůh; a ten nás snad opustil.

3. srpna. – O půlnoci jsem šel vystřídat muže u kormidla, ale když jsem tam došel, nikoho jsem nenašel. Vítr byl silný, měli jsme ho v zádech, a tak jsme nebočili. Báł jsem se odejít od kormidla, a tak jsem zavolal prvního důstojníka. Za pár vteřin vyběhl jen ve spodkách na palubu, vyděšený a se ztrhanými rysy. Zmocnil se mě strach, že zešlel. Přistoupil až ke mně a chraptivým hlasem, s ústy přitisknutými na mé ucho, jako by se báł, že by to i vzduch slyšel, šeptal: „Je To tady, teď už to vím. Včera v noci jsem To na stráži uviděl, vypadá To jako vysoký, hubený muž, bledý jako smrt. Stálo To na přídi a hledělo dopředu. Připlížil jsem se k Tomu a vrazil jsem do Toho nůž, jenže ten Tím projel, jako by to byl vzduch.“ Při těchto slovech vytáhl nůž a prudce se jím rozmáchl. Nato pokračoval: „Ale je To tady a já To najdu. Třeba To je v podpalubí, v jedné z těch beden. Vypáčím jednu za druhou a podívám se tam. Vy zatím buďte u kormidla.“ A s varovným posunkem a prstem na rtech sestoupil dolů. Právě se zdvihal řezavý vítr a já nemohl kormidlo opustit.

Viděl jsem, jak se vrací na palubu s bedničkou na nářadí a svítilnou a sestupuje průvlakem na přídi do podpalubí. Zbláznil se, dočista se zbláznil, a pokoušet se ho zarazit nemá vůbec smysl. A na těch velkých bednách stejně nemůže nic zkazit. Jsou deklarovány jako „hlína“ a nanejvýš je snad trochu odtáhne, a tím jim vůbec neuškodí. Zůstanu proto tady a budu hlídat kormidlo a přitom psát tyhle poznámky. Mohu jediné důvěřovat v Boha a čekat, až se mlha rozplyne. Potom, pokud bych nemohl s větrem za zády namířit do přístavu, svinu plachty, budu klidně vyčkávat a signalizovat o pomoc...

Nyní už je téměř po všem. Zrovna když jsem už začal doufat, že se první důstojník vrátí klidnější – slyšel jsem ho totiž, jak v podpalubí do něčeho buší, a práce mu jen prospěje – ozval se zdola průvlakem krátký, pronikavý výkřik, krev mi ztuhla v žilách, a na palubu vyskočil jako vystřelen z děla běsnící šílenec s koulejícíma se očima a obličejem zrůzněným strachem. „Zachraňte mě! Zachraňte mě!“ křičel a rozhlédl se po příkrovu mlhy. Jeho hrůza se změnila v zoufalství a pevným hlasem řekl: „Raději pojdte se mnou, kapitáne, než bude pozdě. *On* je tady. Už znám to tajemství. Moře mě před ním zachrání, nic jiného opravdu nezbyvá!“ Než jsem ze sebe mohl vypravit jediné slovo nebo k němu přiskočit a chytit ho, vyhoupl se na zábradlí a odhodlaně se vrhl do moře. I já teď už zřejmě znám to tajemství. Tenhle šílenec mě tedy připravoval o jednoho muže po druhém a teď je následoval sám. Bůh mi pomáhej! Jak zodpovím všechny ty hrůzy, až připluji do přístavu? Až připluji do přístavu! Dojde k tomu vůbec někdy?

4. srpna. – Neustále mlha, slunce ji neprorazí. Víím, že už svítá, vždyt' jsem námořník a musím to poznat. Neodvážil jsem se sestoupit dolů, neodvážil jsem se opustit kormidlo, a tak jsem zůstal tady celou noc a v šeru noci jsem To spatřil – Jeho! Bůh mi odpusť, ale první důstojník měl pravdu, když skočil přes palubu. Je líp umřít jako člověk, nikdo nemůže mít námitky, jestliže námořník zemře v mořských hlubinách. Jenže já jsem kapitán a nesmím opustit loď. Toho ďábla

či netvora však oklamu; jakmile mě začnou opouštět síly, přivážu si ruce ke kormidlu, a zároveň s nimi tam přivážu to, čeho se On – To! – neodváží dotknout. A tak zachráním svou duši i svou kapitánskou čest, ať už se zvedne příhodný, či nepříhodný vítr! Slábnu a noc už se blíží. Kdyby mi teď znovu pohlédl do tváře, asi by mi už nezbyval čas vykonat, co musím... Jestliže ztroskotáme, snad tuto láhev někdo nalezne, a ti, kdo ji naleznou, třeba pochopí; a pokud nepochopí... nu, pak budou alespoň vědět, že jsem splnil úkol, který mi byl svěřen. Necht' Bůh a Panna Maria a všichni svatí pomohou ubohé chybující duši, která se snaží dostát své povinnosti...

Porota pochopitelně nemohla vynést jednoznačný rozsudek. Žádný průkazní materiál se předložit nedal a nikdo nemůže dosvědčit, zda se kapitán dopustil těch vražd, či nikoli. Lidé se téměř jednomyslně domnívají, že kapitán je prostě hrdina a má mu být vypraven pohřeb na útraty obce.

Obřad se bude konat tím způsobem, že flotila člunů doprovází kapitánovu rakev proti proudu řeky Esk a pak bude dovezena zpět k Tatehillskému molu. Odtud ji vynesou nahoru po schodech k opatství, kde bude uložena na hřbitově na útesu. Svou účast na této poslední cestě již ohlásili majitelé více než jednoho sta člunů.

Po onom velkém psu jako by se slehla zem; lidé jsou tím dost rozladěni, protože při nynějším stavu veřejného mínění by ho jistě město adoptovalo. Zítra se koná pohřeb, a tak skončí jedno z mnoha „tajemství moře“.

DENÍK MINY MURRAYOVÉ

8. srpna. – Lucy byla celou noc neklidná a já jsem také spala jako na vodě. Bouře divoce zuřila a všechny stříšky nad komíny řinčely, že mi z toho běžel mráz po zádech. Kdykoli vítr prudce zadul, zaznělo

to jako výstřel ze vzdáleného děla. Lucy se kupodivu ani neprobudila, ovšem dvakrát vstala a oblékla se. Naštěstí jsem se pokaždé včas probudila, spící Lucy jsem svlékla a uložila zpět na lůžko. Somnambulismus je opravdu něco velmi podivného; jakmile její úmysl zkříží nějaká fyzická akce, zapomene Lucy, co chtěla – pokud vůbec něco chtěla –, a zase se skoro úplně podrobí běžnému chodu života.

Obě jsme vstaly časně zrána a šly se podívat dolů do přístavu, jestli se v noci něco nepříhodovalo. Lidí tam bylo poměrně málo, a ačkoli slunce jasně zářilo a vzduch byl čistý a svěží, probíjely se velké, sverepě vypadající vlny, od nichž se bíle odrážela pěna na hřebenech, úzkým vjezdem do přístavu jako bezohledný chlap, který si razí cestu zástupem. Byla jsem celkem ráda, že Jonathan nestrávil minulou noc na moři, nýbrž na pevnině. Jenže, ach, je vůbec už na moři, či je ještě na pevnině? Kde je a jak se mu daří? Začínám mít o něj hrozný strach. Kdybych jen věděla, co dělat, a mohla vůbec něco dělat!

10. srpna. – Pohřeb nešťastného lodního kapitána byl velmi dojemný. Účastnily se ho snad všechny lodi z přístavu a celou cestu z Tatehillského mola až nahoru na hřbitov nesli rakev jejich kapitáni. Vypravila jsem se s Lucy poměrně brzy na naši starou lavičku. Zatím doplula flotila člunů proti proudu až k Viaduktu a právě se vracela. Měly jsme krásný výhled a sledovaly jsme smuteční průvod téměř po celé jeho trase. Nešťastníka uložili k poslednímu odpočinku zcela blízko naší lavičky, a tak když jsme se na ni ve vhodný okamžik postavily, viděly jsme všechno. Chudák Lucy byla velmi rozrušena. Celou dobu byla neklidná a cítila se nesvá; ty noční můry jí určitě škodí. V jednom je hrozně divná: zásadně mi nechce přiznat, že její neklid je něčím vyvoláván; a pokud by snad byl, pak sama nechápe, čím. Rozrušilo ji též, že ubohý pan Swales byl dnes ráno nalezen mrtev se zlomeným vazem na naší lavici. Zřejmě se vylekal, tvrdí lékař, a spadl pozpátku z lavice. Měl totiž ve tváři výraz takového

úděsu a strachu, až očitým svědkům ztuhla krev v žilách. Ubohý hodný stařec! Třeba spatřil svýma umírajícíma očima Smrt! Lucy je tak jemná a citlivá, že vnější vlivy na ni doléhají mnohem silněji než na jiné lidi. Ted' právě ji vyvedla z míry jistá maličkost, jíž bych sama celkem nevěnovala pozornost, i když mám zvířata velice ráda. Jeden z mužů, kteří přicházívali sem nahoru dívat se na lodi, měl s sebou svého psa. Nikdy bez něho nechodí. Oba jsou tiší a nikdy jsem neviděla toho muže se zlobit, ani neslyšela psa štěkat. Při pohřebním obřadu odmítal pes jít ke svému pánu, který seděl s námi na lavičce, ale zůstával ve vzdálenosti několika yardů, štěkal a vyl. Pán mu domlouval napřed laskavě, potom přísněji a nakonec rozzlobeně; jenže pes ani nepřiběhl, ani nepřestal štěkat. Byl jako posedlý, oči mu divoce svítily a srst měl zježenou jako kočičí ocas, když je Micka na válečné stezce. Nakonec se jeho pán dopálil, přiskočil k němu, kopl ho, chytil ho za zátylek a napůl přivlekl, napůl hodil na náhrobní kámen, na němž je lavice postavena. Sotva se chudáček dotkl kamene, ztichl a začal se třást. Nesnažil se utéci, chvěl se však po celém těle, celý se skrčil a vypadal vyděšeně; marně jsem se ho pokoušela ukonejšit. Také Lucy ho velice litovala, nesnažila se ho však pohladit, nýbrž jenom na něj hleděla s výrazem zoufalství. Mám velké obavy, že Lucy je příliš citlivá, než aby se její cesta životem mohla obejít bez potíží. Dnes v noci se jí o tom všem bude určitě zdát. To všechno dohromady – loď zavedená do přístavu mrtvým mužem; jak byl s růžencem přivázán ke kormidlu; dojemný pohřeb; pes, napřed rozdivočelý, ted' vystrašený – jí určitě poskytne látku pro sny.

Jistě bude nejlepší, aby šla spát tělesně unavená; vyvedu ji proto na dlouhou procházku podél útesů až k zátoce Robina Hooda a zpět. Po takové túře by opravdu neměla mít příliš velkou chuť v noci vstávat a chodit ve spaní.

Kapitola 8

DENÍK MINY MURRAYOVÉ

Týž den, 11 hodin večer. – Ach, jak já jsem unavená! Nebýt toho, že jsem na sebe vzala povinnost vést si deník, tak jsem ho dnes neotevřela. Procházka byla moc hezká. Lucy dostala za chvíli báječnou náladu, nejspíš díky několika roztomilým kravičkám, které nás přišly na poli nedaleko majáku očichávat a k smrti nás vylekaly. Určitě jsme na všechno zapomněly a uvědomovaly si jen svůj osobní strach, a to zřejmě smazalo všechny minulé dojmy a my se cítily jako znovuzrozené. V zátoce Robina Hooda jsme bohatě posvačily v rozkošné starobylé hospůdce s arkýřem, vedoucím přímo na břeh pokrytý mořskými chaluhami. Časopis *New Woman* by byl určitě šokován naší chutí k jídlu! Muži jsou snášenlivější, Bůh jim žehnej! Cestou domů jsme několikrát, vlastně mnohokrát odpočívaly a celou dobu nám bušila srdce strachem z divokých býků. Lucy byla pořádně utahaná, a měly jsme proto v úmyslu jít co nejdřív na kutě. Přišel však mladý pastor a paní Westenrová ho pozvala na večeři. Při večeři jsme se s tím nudným panákem pořádně zapotily; dalo mi to obrovskou práci a cítím se jako hrdinka. Myslím, že jednoho dne se budou muset páni biskupové sejít a přemýšlet o výchově nové generace pastorů, kteří nepřijmou pozvání k večeři, ať už se na ně jakkoli naléhá, a kteří poznají, kdy jsou dívky unavené. Lucy spí a lehce dýchá. Má růžovější tváře než obvykle a vypadá tak půvabně! Jestliže se pan Holmwood do ní zamiloval, sotva jen ji spatřil v salónu, co by asi řekl, kdyby ji spatřil teď? Redaktoři ženských časopisů začnou jednoho dne vyhlašovat, že by se mužům a ženám mělo dovolit, aby jeden viděl druhého ve spaní ještě před nabídkou k sňatku či před jejím přijetím. Jenže podle mého názoru se moderní

žena v budoucnu nespokojí, aby nabídky k sňatku pouze přijímala – ona je bude dávat sama! A jak pořádně to bude provádět, panečku! Trochu mě to utěšuje. Jsem dnes večer moc šťastná, protože se Lucy zřejmě daří líp. Snad už má opravdu to nejhorší za sebou, snad už ji přestanou ty sny sužovat. A vědět, co je s Jonathanem, tak budu úplně šťastna...! Bůh mu žehnej a ochraňuj ho!

11. srpna, 3 hodiny ráno. – Opět deník. Nespím, mohu tedy klidně psát. Jsem příliš rozčilená, než abych spala. Jaké dobrodružství, jaký hrůzný zážitek jsme prožily! Sotva jsem sklapla deník, usnula jsem... Pojednou jsem se úplně probudila a posadila. Svíral mě pocit strašné úzkosti a prázdnoty. V pokoji byla tma, takže jsem nemohla vidět na Lucyino lůžko; tiše jsem se k němu přikradla a hledala ji po hmatu. Lůžko bylo prázdné. Rozškrtla jsem sirku a zjistila, že Lucy není v místnosti. Dveře byly zavřeny, nikoli zamčeny, a já je přece zamkla! Obávala jsem se probudit její matku, které se poslední dobou daří hůř, a tak jsem si jen přes sebe přehodila nějaké šaty a hodlala vyběhnout ven ji hledat. Ještě před odchodem mě napadlo, že by mi šaty, které si oblékla, mohly poskytnout klíč k tomu, kam ve spánku chtěla jít. Župan by znamenal dům, šaty venek. Župan i šaty byly na obvyklém místě. „Bohudík nemůže být daleko,“ oddychla jsem si, „má přece na sobě jenom noční košili.“ Seběhla jsem dolů a nahlédla do obývacího pokoje. Tam nebyla! Pak jsem nahlédla do všech nezamčených pokojů v domě a srdce mi svíral neustále vzrůstající strach. Nakonec jsem došla ke dveřím haly a našla je otevřené. Nebyly otevřeny dokořán, ale zámek nezapadl. Zdejší nájemníci dům každou noc velmi pečlivě zamykají, takže k mému úleku Lucy zřejmě odešla jen v tom, co měla na sobě. Nebyl čas přemýšlet, co by se mohlo stát; všechny podrobnosti mi zastíral mlhavý, vše převládající strach. Vzala jsem si velký tlustý šál a vyběhla ven. Vykročila jsem do Crescentu, právě když odbýjela jedna, a nikde nebylo vidět ani živáčka. Běžela jsem po Severní

promenádě, ale nikde ani stopa po bílé postavě, kterou jsem hledala. Z okraje Západního útesu nad molem jsem se podívala přes přístav až k Východnímu útesu ve strachu či naději – ani nevím –, že spatřím Lucy na naší oblíbené lavici. Měsíc v úplňku jasně svítil, po nebi se hnaly mraky černé jako uhel a vytvářely mihotavou diorámu světél a stínů. Náhle pokryl mrak svým stínem kostel Panny Marie a jeho okolí a já jsem vůbec nic neviděla. Sotva mrak zmizel, objevily se zříceniny opatství a v úzkém pruhu jasného světla, jakoby vyťatého ostrším meče, postupně vystával kostel a hřbitov. Mé očekávání se splnilo – stříbrný svit měsíce dopadl na lavici se sněhově bílou postavou, zakloněnou dozadu. Vtom se přihnul další mrak, takže jsem toho moc nezahlédla, neboť téměř okamžitě vystřídal stín světlo. Zdálo se mi však, že za lavicí, od níž se jasně odrážela bílá postava, stojí něco temného a sklání se nad Lucy. Nepoznala jsem, co to bylo, zda člověk či zvíře. Dál jsem už nečekala a seběhla po příkrých schodech k molu a po něm přes rybí trh k mostu; jediné tudy vedla cesta k Východnímu útesu. Město jako by bylo mrtvé, nikde ani živá duše. Byla jsem ráda, vždyť jsem nechtěla, aby někdo věděl o Lucyině stavu. Připadalo mi, že se čas zastavil a vzdálenost se vůbec nekrátí, a s třesoucími se koleny a těžce oddychujíc jsem stoupala po schodech nahoru k opatství. Velmi jsem spěchala, a přesto mi připadalo, jako by mi nohy zatěžovalo olovo a každý kloub mého těla byl úplně zarezavělý. Když jsem došla téměř až na konec schodů, byla jsem už tak blízko, že jsem i v mihotavých stínech mohla rozeznat lavici s bílou postavou. Nad dozadu zakloněnou Lucy se opravdu sklánělo něco dlouhého a černého. Vyděšeně jsem zvolala: „Lucy! Lucy!“ a ta postava zdvihla hlavu a z místa, kde jsem byla, jsem zahlédla bledou tvář a rudé žhnoucí oči. Lucy neodpověděla a já jsem běžela dál ke vchodu na hřbitov. Když jsem tam vběhla, octl se mezi mnou a lavicí kostel a asi na minutu jsem ztratila Lucy z očí. Jakmile jsem byla za kostelem, mrak již přešel a měsíc svítil tak jasně, že jsem ji

uviděla, jak sedí s hlavou spočívající na opěradle lavice. Byla zcela sama, široko daleko ani stopa po něčem živém.

Sklonila jsem se nad ni a zjistila, že dosud spí. Rty měla pootevřené a oddychovala – ne tak lehce jako obvykle, ale těžce a trhaně, jako by se při každém vdechnutí namáhavě snažila vpravit vzduch do plic. Jak jsem se blížila, zvedla ve spánku ruku a přitáhla si límeček noční košile blíž ke krku. Přitom se trochu zachvěla, jako by se jí dotklo něco studeného. Přehodila jsem přes ni teplý šál a stáhla jí okraj těsně kolem krku, protože jsem se strchovala, aby se neroznemohla z nočního chladu; byla příliš lehce oblečena. Bála jsem se probudit ji naráz, a tak jsem jí velkým spínacím špendlíkem zachytila šál těsně u krku, aby mi nic nebránilo v pohybech a abych jí mohla pomáhat. Strach mi však zřejmě ochromoval ruce a já jsem byla tak nemotorná, že jsem ji asi píchla nebo škrábala špendlíkem; chvílemi si totiž přikládala ruku ke krku a sténala, i když již oddychovala klidněji. Když jsem ji pečlivě zahalila, obula jsem jí své střevíce a začala ji jemně probouzet. Zpočátku nereagovala, ale zponenáhla spala čím dál tím neklidněji a občas vzdychla a zasténala. Jenže čas plynul příliš rychle a já ji chtěla dostat co nejdříve domů; začala jsem s ní proto cloumat silněji, až nakonec otevřela oči a probrala se. Vůbec se nezdála být překvapena, že mě vidí; ani trochu si totiž neuvědomovala, kde vlastně je. Lucy se vždycky s půvabem probouzí a rovněž při takové příležitosti, kdy byla určitě celá prokřehlá a vylekaná z představy, že se neoblečená probouzí na hřbitově, neztratila nic ze své líbeznosti. Lehce se chvěla a přitiskla se ke mně. Přikázala jsem jí, aby okamžitě šla se mnou domů, a ona bez jediného slova vstala, poslušná jako malé dítě. Cestou jsem si odřela nohu o ostrý kámen a Lucy zaslechla mé vyjeknutí. Zastavila se a naléhala, abych si obula své střevíce; odmítla jsem. Když jsme však došly na pěšinu za hřbitovem, kde ještě byla kaluž po bouřce, pomazala jsem si blátem jednu nohu o druhou, aby nikdo, koho bychom snad cestou domů potkaly, nepostřehl, že jsem bosa.

Štěstí nám přálo a my se dostaly domů, aniž jsme na někoho narazily. Jednou jsme zahlédly, jak před námi přechází ulici nějaký muž, zřejmě v nepříliš střízlivém stavu. Ukryly jsme se v jakýchsi vratech, dokud nezmizel v jedné z příkrých úzkých uliček, jakých je tady mnoho a kterým ve Skotsku říkají „wynds“. Srdce mi celou dobu bušilo tak silně, až jsem si občas myslela, že snad omdlím. Měla jsem velký strach o Lucy, nejen o její zdraví, vždyť pobytem na nočním chladném vzduchu mohlo být vážně ohroženo, ale i o její pověst, kdyby se o tom snad někdo dozvěděl. Když jsme došly domů a umyly si nohy, společně jsme se pomodlily a já ji uložila do postele. Než usnula, poprosila mě – vlastně mě úpěnlivě žádala –, abych se nikomu o jejím nočním dobrodružství nezmínila, dokonce ani matce ne. Zprvu jsem váhala a nechtěla to slíbit, ale při pomýšlení na zdravotní stav její matky, na rozrušení, které by zpráva o něčem takovém vyvolala, i na možné překroucení celého příběhu – k němuž by určitě došlo, kdyby pronikl na veřejnost –, jsem s tím nakonec raději souhlasila. Snad je to přece jen správné rozhodnutí. Zamkla jsem dveře a klíč jsem si uvázala k zápěstí, takže mě doufejme už nic nevyruší. Lucy spí jako dudek; v dáli se vysoko nad mořem objevuje odlesk svítání...

Téhož dne, v poledne. – Všechno klope. Lucy spala tak dlouho, dokud jsem ji neprobudila, a zřejmě se celou noc ani neobrátila. To noční dobrodružství jí snad ani trochu neublížilo; naopak, prospělo jí, protože dnešního rána vypadá lépe než za posledních několik týdnů. Je mi líto, že jsem byla tak neobratná a zranila ji spínacím špendlíkem. Málem to mohlo být dost vážné, vždyť má na hrdle propíchnutou pokožku. Nejspíš jsem jí uskrípla kousek uvolněné kůže a probodla ji, protože tam má dva malé rudé puntíky jako po bodnutí špendlíkem, a na stužce noční košile měla kapku krve. Omluvila jsem se jí a mrzela se na sebe, ale Lucy se smála, dobírala si mě a prohlásila, že to ani necítí. Naštěstí to nemůže zanechat jizvy, ranky jsou příliš drobné.

Téhož dne, v noci. – Strávily jsme klidný den. Vzduch byl jasný, slunce zářilo a vál chladný větřík. Naobědvaly jsme se v Mulgrave Woods, paní Westenrová tam jela po silnici a já s Lucy jsme šly podél útesu a setkaly jsme se s ní u brány. Bylo mi trochu smutno, protože jsem si uvědomovala, jak *úplně* šťastná bych byla, kdyby tu byl se mnou Jonathan. Nezbyvá mi ovšem než být trpělivá. Večer jsme se procházely po promenádě, poslechly si několik hezkých melodií od Spohra a Mackenzieho a odešly brzy na lože. Lucy vypadá klidněji než minulé dny a okamžitě usnula. Zamкну dveře a klíč si zase vezmu k sobě, i když dnešní noc nečekám žádné potíže.

12. srpna. – Mé očekávání se nesplnilo; dvakrát za noc mě totiž Lucy probudila, jak se pokoušela odejít z pokoje. Připadalo mi, že i ve spánku ji poněkud mrzelo, že našla dveře zamčené, a zdráhavě se vrátila na lože. Vzbudila jsem se za úsvitu; venku již švitořili ptáci. Probudila se i Lucy a já jsem s potěšením shledala, že vypadá ještě lépe než včera ráno. Snad se jí už opravdu vrátila její stará dobrá nálada. Přišla ke mně, přitulila se a vyprávěla mi o Arthurovi. Já zase jsem se jí svěřila se svými starostmi o Jonathana a ona se mě pokoušela konejšit. Přiznám se, že se jí to trochu podařilo; i když sympatie nedokáží změnit fakta, přece jen mohou dopomoci, aby se dala lépe unést.

13. srpna. – Další klidný den a do postele s klíčem na zápěstí jako předtím. Zase jsem se v noci probudila a zjistila, že Lucy sedí ve spánku na lůžku a ukazuje na okno. Tiše jsem vstala, odhrnula záclony a vyhlédla ven. Měsíc jasně zářil a v jeho něžném svitu splývaly obloha i moře v jediné velké a tiché tajemství, tak krásné, že se slovy vůbec nedá popsat. V měsíční záři se přede mnou třepotal velký netopýr a střídavě přilétal a odlétal ve velkých vířivých obloucích. Jednou či dvakrát přiletěl až do mé blízkosti, ale zřejmě se mě polekal a odletěl přes přístav směrem k opatství. Když jsem odstoupila od okna, Lucy už ležela a klidně spala. Po zbytek noci se už ani nepohnula.

14. srpna. – Celý den na Východním útesu, četla a psala. Lucy si nejspíš tohle zákoutí zamilovala stejně jako já, a když nastane čas odejít domů na oběd, svačinu nebo večeři, těžko ji odsud dostávám. Dnes odpoledne prohodila podivnou poznámku. Vracely jsme se domů k večeři a zastavily jsme se na horním konci schodiště vedoucího od Západního mola, abychom se jako obvykle pokochaly vyhlídkou. Slunce, zapadající daleko na nebi, právě klesalo za mys Kettleness a Východní útes se starým opatstvím byl zalit rudým odleskem, který jako by všechno obilil překrásným růžovým oparem. Chvilí jsme mlčely a pojednou Lucy zamumlala jakoby pro sebe:

„Zase ty jeho rudé oči! Jsou úplně stejné.“ Byl to tak podivný výrok, a navíc byl vysloven tak znenadání, že jsem se úplně vylekala. Nepatrně jsem se pootočila, abych na Lucy lépe viděla a nepůsobila přitom dojmem, že na ni upřeně hledím, a zpozorovala jsem, že je v jakémsi polospánku. Na obličeji měla záhadný výraz, ze kterého jsem nebyla moudrá; nic jsem tedy neřekla a jenom sledovala, kam míří její pohled. Zdálo se mi, že se dívá na naši lavičku, kde seděla jakási osamělá tmavá postava. Trochu jsem se polekala, protože i mně se na okamžik zdálo, že ten člověk má velké rudé oči, planoucí jako ohně. Tento dojem se však rozptýlil, jakmile jsem se podívala pozorněji. Slunce se rudě odráželo od oken mariánského kostela za naší lavičkou, a jak sklouzávalo za obzor, měnil se lom paprsků a jejich odraz natolik, že vyvolaly dojem, jako by se tam něco pohybovalo. Upozornila jsem Lucy na tenhle zvláštní jev a ona se prudce probrala ze snění. Tvářila se však i dál smutně, snad si vzpomněla na onu hroznou noc tady nahoře. Nikdy o ní nemluvíme. Proto jsem nic neřekla a šly jsme domů na večeři. Lucy rozbolela hlava a šla záhy na lůžko. Když jsem se ujistila, že spí, vypravila jsem se na malou procházku. Šla jsem podél útesů směrem na západ a vzpomínky na Jonathana ve mně vyvolaly sladkobolnou náladu. Cestou domů jsem pohlédla nahoru na průčelí našeho domu v Crescentu; bylo ve stínu, ale měsíční svit byl tak jasný, že vše na něm bylo zřetelně vidět.

Spatřila jsem, jak se Lucy vyklání hlavou z okna. Domnívala jsem se, že mě snad vyhlíží; vytáhla jsem tedy kapesník a zamávala. Vůbec si toho nevšimla a ani se nehнула. Vtom se svit měsíce přehoupl přes roh budovy a jeho paprsky dopadly přímo na okno. Tam se jasně rýsovala Lucyina hlava opřená o poprsník. Oči měla zavřené, tvrdě spala a vedle ní sedělo na poprsníku cosi, co vypadalo jako velký pták. Vylekala jsem se, aby se nenachladila, a vyběhla jsem nahoru; ale když jsem vešla do pokoje, vracela se právě v hlubokém spánku a těžce oddychujíc k posteli. Ruku si přidržovala u krku, jako by ho chránila před zimou. Neprobudila jsem ji, jen jsem ji teple přikryla. Bedlivě jsem zamkla dveře a dovřela pevně okno.

Lucy vypadá velmi sladce ve spánku, je však bledší než obvykle a rysy má unavené a ztrhané. Vůbec se mi nelíbí; obávám se, že ji něco trápí. Kéž bych mohla zjistit co.

15. srpna. – Vstala jsem později než jindy. Lucy byla malátná a unavená a neprobudila se, ani když nás volali k snídani. Spala dál. U snídane nás čekalo milé překvapení. Arthurovu otci se daří lépe a vyslovil přání, aby se svatba konala co nejdříve. Lucy září tichým štěstím a její matka se současně raduje i rmoutí. Později mi sdělila důvody. Trápí ji, že přijde o dceru, ale těší ji, že Lucy bude mít brzy někoho, kdo ji bude ochraňovat. Ubohá, drahá, hodná paní! Svěřila mi, že už nad ní byl vyneszen rozsudek smrti. Neoznámila to Lucy a já jí musela slíbit, že toto její tajemství zachovám. Lékař jí sdělil, že jí srdce slábne a že za několik málo měsíců musí zemřít. Ovšem jakýkoli náhlý úlek by jí kdykoli přivodil smrt, třebaš už teď. Ach, jak moudré bylo, že jsme se jí nezmínily o oné strašné Lucyině náměsíční noci!

17. srpna. – Celé dva dny ani řádka v deníku. Nechtělo se mi psát. Jako by se nad naším štěstím snášel příkrov stínu. Žádné zprávy od Jonathana, Lucy očividně slábne a hodiny její matky jsou téměř sečteny. Nechápu, jak je možné, že Lucy takhle schází! Jí dobře, spí

dobře a je hodně na čerstvém vzduchu; ale po celou tu dobu jí růže na tvářích blednou, den ode dne slábne a je unavenější a unavenější. V noci ji slyším, jak lapá po vzduchu. Klíč od dveří mám vždycky přivázán kolem zápěstí, Lucy ovšem vstává, přechází po pokoji a sedává u otevřeného okna. Včera v noci jsem se probudila a přistihla ji u otevřeného okna; pokoušela jsem se ji probudit, ale marně – vypadalo to, že je v mdlobách. Nakonec se mi podařilo přivést ji k sobě, byla však slabá jako třtina, dlouze a bolestně bojovala o dech a přitom tiše plakala. Zeptala jsem se jí, proč vlastně byla u okna, ale zavrtila hlavou a odvrátila se. Doufám, že její nevolnost není zaviněna oním neblahým píchnutím spínacím špendlíkem. Když spala, podívala jsem se jí na hrdlo, a drobné ranky se zřejmě nezhojily. Jsou stále otevřené a snad i větší než dřív; okraje mají bělavé. Jsou to malé bílé skvrnky s rudými tečkami uprostřed. Jestli se za jeden dva dny nezahojí, budu trvat na tom, aby si je prohlédl lékař.

DOPIS ADVOKÁTNÍ FIRMY F. BILLINGTON & SYN, WHITBY, FIRMĚ CARTER, PATERSON & SPOL., LONDÝN

17. srpna

„Vážení pánové,

v příloze Vám zasíláme dodací list na zboží, zaslané Vám prostřednictvím Great Northern Railway. Zásilku doručte ihned po převzetí na Kingscrossském nádraží do Carfaxu u Purfleetu. Dům je prozatím prázdný, ale v příloze naleznete klíče, z nichž každý je označen štítkem.

Zásilku, kterou tvoří celkem padesát beden, laskavě složte v částečně rozbořené budově, patřící k usedlosti a označené písmenem A na přiloženém náčrtku. Váš zástupce místo snadno pozná, protože je to bývalá kaple tohoto panského síd-

la. Zboží je vypraveno vlakem dnes večer v půl desáté a má být vyloženo na King's Crossu zítra odpoledne v půl páté. Protože si náš klient přeje, aby zboží bylo dodáno co nejrychleji, přistavte laskavě včas příslušné povozy a ihned vypravte zboží na místo určení. Abychom vyloučili jakékoli zdržení vyplývající případně z obvyklého uhrazování výloh u Vašich příslušných oddělení, přikládáme šek na deset liber (£ 10,-,-), jehož příjmem nám laskavě potvrďte. Jestliže budou výlohy nižší než tato částka, račte přeplatek vrátit; jestliže budou vyšší, ihned Vám na Vaši výzvu zašleme šek na úhradu nedoplatku. Při odchodu z domu račte zanechat klíče v hlavní hale domu, kde si je majitel převezme po příchodu; k odemčení použije duplikátů.

Nepokládejte prosím za porušení obchodní zdvořilosti, že Vás žádáme o všemožné urychlení celé záležitosti.

V dokonalé úctě

SAMUEL F. BILLINGTON & SYN“

**DOPIS FIRMY CARTER, PATERSON & SPOL., LONDÝN,
FIRMĚ BILLINGTON & SYN, WHITBY**

21. srpna

„Vážení pánové,

potvrzujeme tímto příjem £ 10,-,- a vracíme Vám šek na £ 1,17,9 za přeplatek podle přiložené stvrzenky. Zboží bylo dodáno přesně podle instrukcí a klíč byl podle příkazu zanechán v hlavní hale.

V dokonalé úctě za

CARTER, PATERSON & CO.“

DENÍK MINY MURRAYOVÉ

18. srpna. – Dnes jsem šťastná a píši na lavičce na hřbitově. Lucy se cítí podstatně lépe. Celou noc na dnešek dobře spala a ani jednou mě nevyrušila. Snad se jí už růže vrátí brzy na líčka, ačkoli je stále chorobně bledá a vůbec nemá barvu. Chápala bych to, kdyby byla chudokrevná, ale ona není. Je veselá, plná života a má dobrou náladu. Snad už ji opravdu ta chorobná zamlklost opustila, a dokonce mi právě připomněla – jako bych vůbec nějaké připomenutí potřebovala – *onu* noc a jak jsem ji nalezla spící tady, přímo na této lavičce. Když mi to říkala, poklepávala lehce podpatkem na kamennou náhrobní desku. „Tehdy mé ubohé nožičky mnoho hluku nenadělaly!“ řekla. „Chudák pan Swales by určitě řekl, že asi proto, abych neprobudila Geordieho.“ Měla celkem sdílnou náladu, a tak jsem se jí zeptala, jestli se jí tehdy v noci něco zdálo. Než odpověděla, nakrabilo roztomile čelo, o čemž Arthur – budu ho tak nazývat jako ona – prohlašuje, že to má velmi rád; a já ho opravdu chápu. Pak pokračovala svým zasněným způsobem, jako by se snažila vybavit si to v paměti:

„Ani to vlastně nebylo jako sen; připadalo mi to jako skutečnost. Prostě jsem toužila být tady, na tomhle místě – nevím proč, něčeho jsem se totiž bála – nevím čeho. Jenom si vzpomínám, že jsem zřejmě ve spánku prošla ulicemi a přes most. V té chvíli právě vyskočila nějaká ryba a já jsem se naklonila přes zábradlí, abych ji zahlédla. A jak jsem stoupala po schodech, zaslechla jsem štěkot mnoha psů – jako by celé město bylo najednou plné štěkajících psů. – Pak si jen mlhavě vzpomínám na něco dlouhého a temného s rudýma očima, jaké jsme tehdy viděly při západu slunce, a na to, že mě najednou obklopilo něco velmi sladkého a zároveň velmi trpkého. Pak mi připadalo, že klesám do hlubokých zelených vod, v uších mi zněl zpěv, jaký snad slyšávají tonoucí, a pak jako by se všechno ode mne vzdalovalo, jako by má duše opustila tělo a vznášela se ve vzduchu.

Dokonce si matně vzpomínám, že v jedné chvíli byl Západní maják přímo pode mnou a vzápětí jsem pocítila smrtelnou úzkost jako při zemětřesení, probudila jsem se a zjistila, že mnou cloumáš. Uviděla jsem tě ještě dřív, než jsem tě ucítila.“

Potom se rozesmála. Její smích působil poněkud neskutečně. Udivil mě a vůbec se mi nelíbil. Řekla jsem si, že ji raději přivedu na jiné myšlenky; začala jsem proto rozhovor na jiné téma a Lucy zase byla stejná jako dřív. Procházka na svěžím vzduchu ji osvěžila a bledé tváře jí zrudověly. Její matka se zaradovala, když ji spatřila, a všechny tři jsme strávily velmi šťastný večer.

19. srpna. – Sláva! Sláva! Sláva! Ačkoli to tak úplně slavné zase není! Konečně zprávy od Jonathana! Ten drahoušek byl nemocný, proto nepsal. Ted' už se to nemusím bát myslet nebo vyslovit, když to vím. Pan Hawkins mi poslal dopis a sám k němu připsal několik milých slov. Zítra ráno odjízďím přímo za Jonathanem. Bude-li třeba, pomůžu ho ošetřovat a odvezu si ho domů. Pan Hawkins říká, že by nebylo špatné, kdybychom se tam vzali. Tolik jsem se naplakala nad dopisem té hodné sestřičky, až byl celý mokrý od slz; cítím to, když mi ted' leží na řadrech. Ten dopis je o Jonathanovi a musí být blízko mému srdci, protože on je v mém srdci. Cesta je už přesně stanovena a zavazadlo připraveno. Vezmu si pouze jedny šaty na převlečení; kufr mi později přiveze Lucy do Londýna a ponechá ho tam, dokud si pro něj nepošlu, protože třeba... Víc psát už nesmím; všechno ostatní si musím ponechat pro Jonathana, svého manžela. Zatím, než se setkáme, mi musí přinášet útěchu dopis, který viděl a jehož se dotýkal.

DOPIS SESTRY AGATHY Z NEMOCNICE SV. JOSEFA A SV. MARIE V BUDAPEŠTI SLEČNĚ WILHELMINĚ MURRAYOVÉ

12. srpna

„Vážená slečno,

píši na přání pana Jonathana Harkera, který sám nemá dost sil psát, ačkoli díky Pánubohu a svatému Josefu a Panně Marii se již pozdravuje. Je v naší péči již téměř šest týdnů, měl prudký zánět mozkových blan. Požádal mě, abych Vám tlumočila jeho pozdravy a vzkázala Vám, že současně píše za něho i panu Peteru Hawkinsovi z Exeteru, jehož mám uctivě pozdravovat. Mám mu také vyřídit, že se omlouvá za zpoždění a že všechny uložené práce provedl. Pan Harker bude před návratem potřebovat několikátýdenní rekonvalescenci v našem horském sanatoriu. Současně Vám mám vyřídit, že nemá s sebou dost peněz a že by svůj zdejší pobyt rád zaplatil, aby jiní, kteří pomoc potřebují, nebyli o ni zkráceni.

Se srdečnými pozdravy a požehnáním

SESTRA AGATHA

P. S. – Protože můj pacient právě spí, otevírám tento dopis, abych ho doplnila. Pan Harker mi všechno o Vás pověděl, i to, že se zakrátko stanete jeho manželkou. Žehnám Vám oběma!

Pan Harker utrpěl nějaký strašný otřes – jak tvrdí náš pan doktor – a ve svém deliriu blouznil o hrozných věcech: o vlčích a jedu a krvi, o přízracích a démonech a bojím se napsat, o čem ještě. Dbejte neustále bedlivě na to, aby ho na dlouhý čas nic takového nerozrušovalo; následky choroby, kterou prodělal, totiž tak rychle nezmizí. Byli bychom měli napsat už mnohem dříve, jenže jsme neznali jeho přátele a u něho se nenašlo nic, co

by nám poskytlo vodítko. Přijel vlakem z Kolozsváru a tamní přednosta stanice řekl průvodčímu, že přiběhl na nádraží a naléhal, že chce jízdenku domů. Z jeho rozčilených výkřiků poznali, že je Angličan, a proto mu dali jízdenku až do konečné stanice na oné trati.

Bud'te ujištěna, že je o něho dobře pečováno. Svou dobrotou a laskavostí si nás všechny získal. Opravdu se dobře zotavuje a nepochybuji, že za několik týdnů bude zcela v pořádku. Ale pro jistotu bud'te na něho opatrná. Modlím se k Bohu a svatému Josefu a Panně Marii, aby Vám oběma dopřáli mnoho, mnoho šťastných let.“

DENÍK Dr. SEWARDA

19. srpna. – Dnes večer u Renfielda podivná náhlá změna. Asi k osmé hodině se ho zmocnilo jakési vzrušení a začal čenichat po pokoji jako ohař na stopě. Ošetřovatele jeho chování překvapilo, a protože ví, že se o něho zajímám, pobídl ho k řeči. Obvykle je Renfield k ošetřovateli uctivý, jenže dnes večer se prý choval úplně povýšeně. Neprojevilo sebemenší ochotu k rozhovoru. Řekl jedině:

„S vámi mluvit nechci; teď jste úplná nicka, Mistr je nablízku.“

Ošetřovatel se domnívá, že se ho zmocnila nějaká nečekaná náboženská posedlost. V tom případě musíme ovšem počítat se záchvaty, protože silný člověk s vražednou a současně náboženskou posedlostí může být nebezpečný. Je to velmi úděsná kombinace. V devět hodin jsem k němu zašel. Choval se ke mně stejně jako k ošetřovateli; cítil se tak povznešeně, že mu rozdíl mezi mnou a ošetřovatelem připadal nicotný. Vypadá to na náboženskou posedlost a zřejmě se brzy bude považovat za Pánaboha. Pro všemohoucí bytost jsou přece tyhle nepatrné rozdíly mezi lidmi úplně bezvýznamné! Jak snadno se tihle šílenci prozradí! Skutečný Bůh nedá ani vrabci ze střechy spadnout, avšak Bůh stvořený lid-

skou ješitností nevidí rozdíl mezi orlem a vrabcem. Ach, kdyby jen lidé věděli!

Renfieldovo vzrušení se stupňovalo asi půl hodiny či ještě déle. Naoko jsem se tvářil, jako bych mu nevěnoval vůbec žádnou pozornost, bedlivě jsem ho však sledoval. Pak se mu náhle v očích mihl onen potouchlý pohled, jaký vidáme pokaždé, když si šílenec něco usmyslí, a začal rozpačitě kroutit hlavou a krkem, což je typickým znamením pro zkušené ošetřovatele choromyslných. Poměrně se zklidnil, přistoupil k lůžku, rezignovaně usedl na pelest a strnule hleděl do prázdna. Ve snaze zjistit, zda jeho netečnost je opravdová či pouze předstíraná, pokoušel jsem se zavést rozhovor na jeho miláčky a tím jako pokaždé vyvolat jeho pozornost. Zprvu neodpovídal, ale za chvíli nedůtklivě odsekl:

„K čertu s nimi! Ani za mák mi na nich nezáleží!“

„Cože?“ podivil jsem se. „Přece mi nechcete namluvit, že vám na pavoucích nezáleží?“ (Pavouci jsou právě teď jeho koníčkem a zápisník je plný sloupců nízkých čísel.) Renfield záhadně odpověděl:

„Pohled na družičky naplňuje radostí oči, jež čekají na příchod nevěsty; když se však nevěsta blíží, pak oči naplněné slzami již nevnímají světlo družiček.“

Renfield odmítl podat bližší vysvětlení a celou dobu, kdy jsem byl u něho, seděl zatvrzele na lůžku.

Jsem dnes velmi sklíčen a unaven. Musím neustále myslet na Lucy a na to, jak všechno mohlo být jiné. Jestliže ihned neusnu – chloral, ten moderní Morfeus, $C_2HCl_3O \cdot H_2O$! Musím si dát pozor, aby se z toho nevyvinul návyk! Ne, dnes večer si žádný nevezmu! Myslil jsem na Lucy a tuto vzpomínku přece nemohu takhle znesvětit! Nepůjde-li to jinak, nebudu dnes spát...

Jsem rád, že jsem pojal toto rozhodnutí, a jsem ještě raději, že jsem je dodržel. Převaloval jsem se ze strany na stranu, a právě když odbila druhá, přiběhl ke mně noční hlídač se vzkazem z oddělení, že Renfield utekl. Rychle jsem se oblékl a seběhl okamžitě dolů;

můj pacient je příliš nebezpečný na to, abychom ho nechali volně pobíhat po okolí. Jeho utkvělé představy by se mohly ve vztahu k lidem projevit velmi škodlivě. Ošetřovatel už na mě čekal. Řekl, že se ještě před necelými deseti minutami podíval špehýrkou do pokoje a viděl ho zřejmě spícího na lůžku. Jeho pozornost vyvolal řinkot vypáčeného okna. Rozeběhl se zpátky a zahlédl v okně už jen Renfieldovy nohy. Ihned pro mě vzkázal. Renfield měl na sobě pouze noční košili a nemohl utéci příliš daleko. Ošetřovatel se domníval, že raději bude sledovat oknem směr, kam běží, než aby se ihned za ním vydal, protože by se mu mohl ztratit z dohledu dřív, než by stačil vyběhnout dveřmi z domu. Ošetřovatel je totiž silný chlapík a oknem by neprolezl. Já jsem štíhlý, a tak jsem s jeho pomocí vylezl oknem, nohama napřed; bylo jen několik stop nad zemí, takže jsem seskočil bez pohromy. Ošetřovatel mě upozornil, že pacient zabočil doleva a běžel přímo dál. Utíkal jsem o sto šest, a když jsem proběhl stromořadím, zahlédl jsem jakousi bílou postavu, jak přelézá vysokou zeď, oddělující náš pozemek od parku obklopujícího opuštěný dům.

Běžel jsem ihned zpátky a nařídil hlídači, aby okamžitě sehnal tři čtyři muže a přišel s nimi za mnou do carfaxského parku pro případ, že by se náš kamarádíček bránil. Sám jsem si zatím opatřil žebřík, vylezl na zeď a seskočil na druhou stranu. Ještě jsem zahlédl, jak Renfield právě mizí za rohem domu. Rozeběhl jsem se za ním a našel ho na opačné straně domu, jak se tiskne ke starým, kovaným dubovým dveřím kaple. Něco zřejmě někomu říkal, ale bál jsem se přiblížit se k němu na doslech; byl by se totiž mohl polekat a utéci. Honit letící roj včel je maličkost ve srovnání se stíháním polonahého šilence, posedlého myšlenkou na útěk! Za několik minut jsem však postřehl, že vůbec nevnímá, co se kolem něho děje, a tak jsem se odvážil k němu blíž – tím spíš, že moji lidé už mezitím přelezli zeď a obkličovali ho. Zaslechl jsem, jak říká:

„Přišel jsem na vaši výzvu, Mistře. Jsem vaším otrokem a vy mě odměníte, protože vám budu věrný. Už dlouho se vám zdáli kořím. Ted', kdy už jste nablízku, čekám na vaše rozkazy, a vy mě jistě, drahý Mistře, neopomenete, až budete rozdílet své lahůdky!“

Přece jen to je starý chtivý žebrák! I ve chvíli, kdy se domnívá, že je skutečně v boží blízkosti, myslí pouze na chléb a ryby. Má podivuhodně propletené utkvělé představy. Když jsme k němu přiskočili, bránil se jako tygr. Má neobyčejnou sílu a připomínal spíš divokou šelmu než člověka. Ještě nikdy jsem neviděl tak rozzuřeného šílence a doufám, že něco takového už nikdy nespatřím. Jaké štěstí, že jsme včas odhadli jeho sílu i nebezpečnost! Člověk jeho síly a odhodlání by dokázal napáchat strašnou spoušť, dříve než by ho zdolali. Ani ten lotr Jack Sheppard by se nevyprostil ze svěřací kazajky, kterou jsme mu navlékli, a v cele s vypolštářovanými stěnami jsme ho připoutali řetězem ke zdi. Občas spustí strašný řev, ale ještě hrůzněji působí zámlky a z každého jeho obratu a pohybu vyzařuje touha vraždit.

Ted' zrovna pronesl první srozumitelná slova:

„Budu trpělivý, Mistře. Přichází to – přichází – přichází!“

Vzal jsem to tedy na vědomí a odešel. Byl jsem příliš rozčilen, než abych usnul, ale deník mě uklidnil a ted' už věřím, že mi dnes v noci bude dopřáno trochu spánku.

Kapitola 9

DOPIS MINY HARKEROVÉ LUCY WESTENROVÉ

Budapešť, 24. srpna

„Má nejdražší Lucy,

vím, že se celá třeseš na novinky o všem, co se přihodilo od našeho rozloučení na whitbyském nádraží. Nuže, má milá, dojela jsem v pořádku do Hullu, stihla loď do Hamburku a odamtud vlak až sem. Na cestu samu si už skoro ani nedokážu vzpomenout, věděla jsem jen jediné, že jedu za Jonathanem, a že bych tedy toho měla co nejvíce naspát pro případ, že ho budu muset ošetřovat... Svého miláčka jsem našla strašně bledého, vyhublého a zesláblého. Z očí mu zmizela všechna odhodlanost a z obličeje ona klidná důstojnost, o nichž jsem Ti vyprávěla. Je z něho úplná lidská troska a vůbec si nepamatuje, co se mu v minulých týdnech přihodilo, nebo přinejmenším chce, abych tomu věřila, a já se ho nikdy nebudu vyptávat. Utrpěl nějaký strašný otřes a bojím se, že vzpomínání by mohlo mít nepříznivý účinek na jeho mozek. Sestra Agatha, takové dobráčisko a rozená ošetřovatelka, mi řekla, že blouznil o příšerných věcech, když nebyl při smyslech. Prosila jsem ji, aby mi o tom něco pověděla, ale ona se jenom pokřivovala a odmítla mi cokoli sdělit. Blouznění nemocných jsou prý boží tajemství, a jestliže je ošetřovatelka při výkonu povolání vyslechne, nesmí je prozradit. Je to milá, dobrá duše, a když příštího dne uviděla, že se rmoutím, vrátila se k této záležitosti a prohlásila, že není pro ni možné mluvit o tom, o čem můj miláček blouznil. Pak však dodala: „Jedno

vám říci mohu, má milá: netýkalo se to ničeho, co by si mohl vyčítat, a vy jako jeho budoucí manželka nemáte žádný důvod k starostem. Nezapomněl ani na vás, ani na to, čím vám je povinován. Jeho strach se týkal věcí závažných a hrozných, které jsou mimo dosah každého smrtelníka. Ta zlatá duše si zřejmě myslela, že bych mohla žárlit, jestli se snad ten můj ubohý miláček nezamíloval do nějaké jiné dívky. Jako bych já mohla na Jonathana žárlit! Ale přesto se Ti tichounce přiznám, má milá, že mnou prolétl záchvěv radosti, když jsem si *uvědomila*, že příčinou jeho utrpení není žádná jiná žena. Sedím teď u jeho lůžka, abych mu viděla do obličeje, když spí. Právě se probouzí...! Sotva se probudil, chtěl na mně svůj plášť, aby si něco vyndal z kapsy. Poprosila jsem sestru Agathu a ta přinesla všechny jeho věci. Zhlédla jsem mezi nimi i jeho zápisník a hodlala jsem ho požádat, abych do něho směla nahlédnout – věděla jsem totiž, že bych snad tam mohla nalézt klíč k jeho utrpení –, jenže Jonathan mi zřejmě vyčetl toto přání z očí a poslal mě k oknu, protože prý chce zůstat chvíli sám. Pak mě zavolał k sobě, a když jsem k němu přistoupila, držel ruku na zápisníku a velmi slavnostně pravil:

„Wilhelmino,“ – a tu jsem pochopila, že mluví smrtelně vážně, protože od chvíle, kdy mě požádal o ruku, mě tímto jménem už víc neoslovil, jistě víš, má drahá, jaké mám názory na důvěru, jež má být mezi manželem a manželkou: nic si nemají zatajovat, nic před sebou skrývat. Utrpěl jsem velký otřes, a když se pokouším vzpomenout si, co to vlastně bylo, cítím, jak se mi motá hlava, a nevím, zda to všechno byla skutečnost nebo sen šílence. Víš přece, že jsem měl zápal mozkových blan, a ten může vyvolat šílenství. To tajemství je tady uvnitř a já je nechci znát. Naším sňatkem chci začít úplně nový život. (Rozhodli jsme se totiž, má drahá, že se vezmeme, jen co se provedou všechny formality.) Chceš, Wilhelmino,

sdílet se mnou mou nevědomost? Tady máš zápisník. Vezmi si ho a ponech si ho; chceš-li, tak si ho přečti, ale mně se nikdy o ničem nezmiňuj, pokud by mě ovšem nějaká svatá povinnost nepřiměla vrátit se k oněm hořkým chvílím tady zaznamenaným, ať už jsem je probděl či prosnil, zdráv nebo šílený.' – Vyčerpaně klesl nazpět a já mu s polibkem vložila zápisník pod polštář. Poprosila jsem sestru Agathu, aby nám představená povolila uzavřít sňatek dnes odpoledne, a teď čekám na její odpověď...

Právě přišla a oznámila mi, že poslali pro kaplana anglické misijní kaple. Za hodinu uzavřeme sňatek, nebo jen co se Jonathan probudí...

Lucy, ten okamžik uplynul jako voda. Měla jsem velmi slavnostní pocit, ale současně jsem byla moc, moc šťastná. Jonathan se probudil za víc než hodinu a všechno už bylo připraveno. Posadil se na lůžku, za záda mu narovnali polštáře, a své ‚Ano‘ pronesl pevným a zvučným hlasem. Já sama jsem stěží mohla promluvit, srdce mi totiž tak přetévalo, že i toto jediné slovo jako by mě dusilo. Sestřičky byly strašně milé. Dej Bůh, abych nikdy, nikdy nezapomněla ani na ně, ani na tu hlubokou a sladkou odpovědnost, kterou jsem na sebe vzala. Musím Ti povědět o mém svatebním daru. Když mě kaplan a sestřičky nechali o samotě s mým manželem – ach, Lucy, právě jsem poprvé napsala slova ‚můj manžel‘ –, tedy když mě nechali o samotě s mým manželem, vytáhla jsem zpod polštáře Jonathanův zápisník, zabalila ho do bílého papíru, převázala ho bledě modrou stužkou, kterou jsem měla kolem krku, uzel jsem zapečetila pečetním voskem a jako pečetí jsem použila snubního prstenu. Pak jsem balíček políbila, ukázala ho svému manželovi a oznámila mu, že ho tak nechám po celý náš život jako vnější viditelný důkaz naší vzájemné důvěry a že ho nikdy nerozpečetím, pokud by to snad nebylo nezbytně

nutné kvůli němu nebo kvůli nějaké závažné povinnosti. Nato mi Jonathan sevřel ruku do své, a ach, Lucy, bylo to poprvé, co uchopil ruku *své ženy*, a prohlásil, že to je ta nejkrásnější věc na celém širém světě a že by v případě nutnosti ochotně prožil znovu celou minulost, jen aby znovu získal mou ruku. Ten chudáček milý chtěl zřejmě říci jen ‚část minulosti‘, zřejmě totiž dosud nemá představu o čase a vůbec se nepodívám, bude-li si zpočátku plést nejen měsíce, ale i roky.

Co jsem mu tedy na to mohla odpovědět, má drahá? Jen to, že jsem nejšťastnější ženou na celém širém světě a že mu nemohu dát než sebe, svůj život a svou důvěru, a spolu s tím svou lásku a oddanost pro všechny dny svého života. A když mě potom, má drahá, políbil a svýma ubohýma slabýma rukama přitáhl k sobě, bylo to jako náš vzájemný velmi slavnostní slib...

A víš vůbec, drahá Lucy, proč Ti tohle všechno píši? Nejenom proto, že mě to naplňuje nezměrným štěstím, ale i proto, že jsi mi byla a stále jsi neobyčejně drahá. Když jsi vyšla ze školních lavic, aby ses připravovala na společenský život, bylo mi dopřáno být Ti přítelkyní a rádkyní. Chci, abys teď viděla očima přešťastné ženy, až kam ji dovedl smysl pro povinnost, ať i Ty jsi ve svém manželském životě šťastná jako já. Dej Bůh, má drahá, aby Ti život splnil všechna očekávání, aby byl dlouhým dnem plným slunce, bez drsného větru, bez opomenutých povinností a nedůvěry. Nesmím Ti přát život bez bolesti, protože ten není možný; doufám však, že budeš *vždycky* tak šťastná, jak já jsem *ted’*. Sbohem, má drahá! Toto psaní ihned odešlu a snad Ti velmi brzy zase napíši. Musím skončit, Jonathan se probouzí – musím pečovat o svého manžela.

Tvá milující MINA HARKEROVÁ“

DOPIS LUCY WESTENROVÉ MINĚ HARKEROVÉ

Whitby, 30. srpna

„Má nejdražší Mino,

posílám Ti moře pozdravů a milióny polibků, a ať už jsi brzy ve svém domově se svým manželem. Nemohla bys uspišit Váš příjezd domů a zůstat i s manželem tady u nás? Zdejší silný vzduch by jistě Jonathana brzy postavil na nohy, stejně jako postavil na nohy mne. Mám chuť k jídlu jako vlk, kypím životem a spím dobře. Jistě Tě potěší, že už netrpím somnambulismem. Myslím, že jsem se už celý týden nehnula z postele, totiž v noci, jakmile jsem ulehla. Arthur říká, že tloustnu. Mimochodem jsem Ti zapomněla oznámit, že Arthur je tady. Chodíme spolu na procházky, na výlety, jezdíme na koni, na člunu, hrajeme tenis a rybaříme; a já ho miluji čím dál tím víc. On *mi tvrdí*, že mě miluje víc, jenže já o tom pochybuji, protože hned napoprvé mi prohlásil, že mě už víc milovat nemůže. Jenže to je nesmysl. Právě přichází a volá mě. To je tedy zatím všechno od Tvé milující

LUCY

P. S. Maminka Tě srdečně pozdravuje.

Zdá se, že se jí, chudince, vede líp.

P. P. S. Naše svatba se koná 28. září.“

DENÍK Dr. SEWARDA

20. srpna. – Případ Renfield je čím dál tím zajímavější. Pacient se uklidnil natolik, že už neustále nezuří. První týden po záchvatu nepřestával běsnit. Potom jednu noc, právě když vyšel měsíc, se

utišil a pořád mumlal: „Teď už můžu čekat, teď už můžu čekat.“ Ošetřovatel mi to přišel ohlásit a já ihned seběhl dolů, abych se na něho podíval. Byl stále ve svěrací kazajce a ve vypoštětované cele, ale z obličeje mu už zmizel vytřeštěný výraz a oči opět měly v sobě něco z dřívější doprošující se – řekl bych dokonce podlízavé – dobráckosti. Jeho stav mě uspokojil, a proto jsem nařídil, aby mu kazajku svlékli. Ošetřovatelé váhali, ale nakonec uposlechli bez námitek. Pacient měl kupodivu natolik snášenlivou náladu, že si uvědomil jejich nedůvěru, přistoupil těsně ke mně, úkosem na ně pohlédl a zašeptal mi:

„Oni si myslí, že bych vám mohl ublížit. Já a vám ublížit! Blázni!“

Představa, že mysl toho ubohého šílence rozlišuje i mou osobu od jiných, mi poněkud zalichotila, stejně mi však není jasné, co tím vlastně chtěl vyjádřit. Znamená to snad, že s ním mám něco společného, takže prostě musíme stát při sobě, nebo chce snad ode mne získat tak nesmírnou přízeň, že je pro něj nezbytné, aby se mi nic nestalo? Tomu musím později přijít na kloub. Dnes večer odmítá mluvit. Nepohne ho k tomu ani nabídka, že dostane kotě nebo dokonce dospělou kočku. Na to jenom prohlásil:

„O kočky nestojím. Mám teď jiné věci na mysli a můžu čekat; můžu čekat.“

Po chvíli jsem od něho odešel. Ošetřovatel mi hlásil, že byl mírný až téměř do svítání, kdy znovu začal být neklidný, pak se rozzuřil a nakonec dostal záchvat, který ho vyčerpал až k mdlobám.

...Tři noci za sebou stejný úkaz – celý den zuří a od východu měsíce do východu slunce je klidný. Jak rád bych tomu přišel na kloub! Málem to vypadá, jako by podléhal nějakému vlivu, který se dostavuje a mizí. Dobrý nápad! Dnes v noci uskutečníme souboj zdravého rozumu s šíleným. Minule utekl bez naší pomoci, dnes v noci mu tedy k útěku pomůžeme. Poskytneme mu příležitost a v případě potřeby ho budu sledovat i se svými lidmi...

23. srpna. – „Vždy se přihodí to, co nečekáme.“ Jak dobře znal Disraeli život! Když náš ptáček shledal, že klec je otevřena, nechtěl vylétnout, takže všechna naše rafinovaná opatření byla zbytečná. Jedno jsme však s jistotou zjistili: že údobí klidu trvají dost dlouho. Napříště ho budeme moci denně uvolnit vždy na několik hodin ze svěřací kazajky. Nařídil jsem už noční službě, aby ho, jakmile se uklidní, jen zavírala do vypolštářované cely a teprve hodinu před úsvitem ho zase spoutala. Ubožákovu tělu se jistě uleví, i když to jeho duch neocení. Pozor! Zase něco nečekaného! Volají mě, pacient opět uprchl.

Později. – Další noční dobrodružství. Renfield lstivě vyčkával, až ošetřovatel vejde do cely na inspekci. Pak kolem něho proběhl a prchal chodbou. Vzkázal jsem ošetřovatelům, aby ho pronásledovali. Renfield utekl znovu do parku u opuštěného domu a našli jsme ho na stejném místě, jak se tiskne ke dveřím staré kaple. Sotva mě spatřil, rozběsnil se, a kdyby ho ošetřovatelé včas neuchopili, byl by se pokusil mě zabít. Jak jsme ho drželi, došlo k něčemu podivnému. Náhle zdvojnásobil svůj odpor, ale vzápětí se stejně rychle uklidnil. Mimovolně jsem se rozhlédl kolem, ale nic jsem neviděl. Zachytil jsem však pacientův pohled a sledoval, kam se dívá, ale na obloze zalité měsíčními paprsky jsem spatřil pouze velkého netopýra, odlétávajícího tiše jako duch směrem k západu. Netopýři obvykle létají a třepotají se v kruzích, jenže tenhle zřejmě letěl přímo, jako by věděl, kam má namířeno, nebo měl něco v úmyslu. Pacient se postupně uklidňoval, až řekl:

„Nemusíte mě spoutat, půjdu s vámi klidně!“ Bez nesnází jsme se vrátili domů. Z jeho netečnosti jako by vyzařovalo něco neblahého; na tuhle noc jistě nezapomenu...

DENÍK LUCY WESTENROVÉ

Hillingham, 24. srpna. – Musím napodobit Minu a všechno si zapisovat. Až se shledáme, hezky si o tom popovídáme. Kdy to asi jen bude? Kéž by už opět byla u mě, připadám si tak nešťastná. V noci na dnešek jsem asi zase měla stejné sny jako ve Whitby. Snad to je změnou vzduchu nebo tím, že jsem zase doma. Na nic si nevzpomínám, ze všeho mám jenom pocit tmy a hrůzy. Svírá mě však neurčitý strach a cítím se strašně slabá a vyčerpaná. Arthur přišel na oběd, a když mě uviděl, velmi se zasmušil, a já jsem ani neměla sílu být veselá. Co kdybych dnes v noci spala v mamčině pokoji? Vymyslím si nějakou záminku a zkusím to.

25. srpna. – Další zlá noc. Maminka na můj návrh ani nezabrala. Zřejmě jí není příliš dobře a asi se bojí přidělovat mi starosti. Snažila jsem se neusnout a nějakou dobu se mi to dařilo; ale jak hodiny odbíjely půlnoc, probudila jsem se z dřímoty, takže jsem asi přece jenom usnula. Venku na okně něco škrabalo a šustilo, jenže já jsem si toho nevšímalá. Na víc si nepamatuji, zřejmě jsem tedy usnula. A zase noční můry. Kdybych si je alespoň zapamatovala! Dnes ráno jsem strašně zesláblá. Tváře mám bílé jako křída a bolí mě krk. Mám asi něco v nepořádku s plícemi, jako bych totiž stále měla nedostatek vzduchu. Musím se sebrat, než přijde Arthur, jinak bude nešťastný, když mě takhle uvidí.

DOPIS ARTHURA HOLMWOODA Dr. SEWARDOVI

Hotel Albermarle, 31. srpna

„Milý Jacku,

chci Tě poprosit o laskavost. Lucy je nemocná; netrpí sice žádnou specifickou chorobou, ale vypadá špatně a den ode

dne se cítí hůř. Zeptal jsem se jí, jestli ví, co jí chybí; její matky se neodvažují ptát, protože rozrušit ubohou paní dotazem na dceru by při jejím dnešním zdravotním stavu mohlo být osudné. Paní Westenrová se mi svěřila, že její dny jsou sečteny – srdeční vada –, ale chudák Lucy o tom ještě neví. Jsem si jist, že něco tu mou chudinku trápí. Jak jen si na to vzpomenu, jsem celý rozrušen, a pohled na ni mi rozdírá srdce. Řekl jsem jí, že Tě poprosím, aby ses na ni podíval, a ačkoli se zpočátku vzpouzela – vím proč, kamaráde –, nakonec přece jen souhlasila. Víím, starý brachu, že to pro Tebe bude svízelný úkol, ale je to pro její blaho a já nesmím váhat Tě o to požádat a Ty nesmíš váhat to udělat. Máš přijít zítra ve dvě hodiny do Hillinghamu na oběd, abys u paní Westenrové nevzbudil podezření, a po obědě si už Lucy najde příležitost zůstat s Tebou o samotě. Já pak přijdu na čaj a pak odejdeme společně. Svírá mě úzkost, a až budeme sami, rád bych se s Tebou poradil o tom, cos vyšetřil. Jistě mi vyhovíš, vid'!

ARTHUR“

TELEGRAM ARTHURA HOLMWOODA Dr. SEWARDVI

1. září

„Volají mě k otci; jeho stav se zhoršil. Poslal jsem Ti dopis. Zašli mi dnes večer podrobnou zprávu na otcovu adresu. V případě potřeby telegrafuj.“

DOPIS Dr. SEWARDA ARTHURU HOLMWOODOVI

2. září

„Milý kamaráde,

pokud jde o zdraví slečny Westenrové, chci Ti co nejrychleji sdělit, že podle mého názoru se u ní neprojevuje žádná porucha funkcí nebo choroba. Přitom ovšem nejsem ani trochu spokojen s jejím vzezřením; od posledního setkání se změnilo k horšímu. Musíš si ovšem uvědomit, že jsem neměl příležitost vyšetřit ji tak důkladně, jak bych si přál; naše přátelství je přece jen trochu na překážku, a tu nedokáže překlenout ani lékařská věda, ani zvyk. Raději Ti vyličím, jak se všechno odehrálo, a z toho si můžeš vyvodit vlastní závěry. Poslyš tedy, co jsem učinil a co navrhuji.

Zastihl jsem slečnu Westenrovou v dobré náladě. Byla u ní její matka a já jsem v několika vteřinách poznal, že se slečna Westenrová všemožně snaží matku oklamat a nepůsobit jí starosti. Ví, že k ní musí být ohleduplná, a pokud už nezná přesný důvod, tak ho alespoň vycítila. Naobědvali jsme se společně, a protože jsme se všichni snažili být veselí, dokázali jsme nakonec vnést do rozhovoru trochu nelíčené radosti. Chvilí nato si šla paní Westenrová lehnout a já zůstal s Lucy sám. Odebrali jsme se do jejího pokoje a cestou se Lucy tvářila stále vesele, protože jsme potkávali služebnictvo. Jakmile se však za námi zavřely dveře, spadla jí maska z tváře, Lucy sklesla s hlubokým povzdechem na židli a rukou si přikryla oči. Sotva jsem viděl, že její dobrá nálada vzala za své, využil jsem této reakce ke stanovení diagnózy. Lucy mi velmi něžně pravila:

„Ani vám nemusím zdůraznit, jak je mi proti mysli mluvit sama o sobě.“ Upozornil jsem ji, že vše, co lidé lékařům svěřují, je tajemstvím a že si o ni děláš vážné starosti. Ihned pochopi-

la, kam mířím, a bez okolků rozhodla: „Řekněte Arthurovi, co uznáte za vhodné. Nejde přece vůbec o mne, nýbrž jen a jen o něho.“ Mohu být tedy úplně otevřený.

Bylo zcela zjevné, že je pobledlá, nezpozoroval jsem však obvyklé příznaky chudokrevnosti a čirou náhodou jsem dokonce mohl prozkoumat i složení její krve. Když totiž otvírala vzpříčené okno, sesmeklo se lanko a Lucy si nepatrně pořezala ruku o střepeinu. Samo o sobě to nebylo nic vážného, poskytlo mi to však vítanou příležitost; vzal jsem jí několik kapek krve a podrobil je rozboru. Kvalitativní analýza ukazuje na zcela normální složení, a dokonce si dovoluji tvrdit, že svědčí o výborném zdravotním stavu. Ani další vyšetření ostatních funkcí nedává důvod k obavám; někde však nějaká příčina být musí, a já jsem proto dospěl k závěru, že to je asi něco psychického. Lucy si stěžuje, že občas má potíže s dýcháním, že mívá těžké, letargické spaní se zneklidňujícími sny, z nichž si však nic nepamatuje. Tvrdí, že už jako dítě trpěla náměšičností a že se jí za pobytu ve Whitby tento návyk vrátil. Jednou dokonce odešla v noci z domu a došla až na Východní útes, kde ji našla slečna Murrayová; v poslední době však se jí tento návyk už nevracel. Dělá mi to starosti, a proto jsem učinil to, co považuji za nejlepší: napsal jsem svému starému příteli a učiteli, profesoru Van Helsingovi do Amsterdamu. Ten zná o záhadných nemocech víc než kdokoli jiný na světě. Požádal jsem ho, aby sem přijel, a protožes mi řekl, že všechny výdaje hradíš Ty, zmínil jsem se i o Tobě a Tvém vztahu ke slečně Westenrové. Tento postup je, milý brachu, jenom ve shodě s Tvými přáními, a jsem přešťasten a velmi hrdý, že něco pro ni mohu udělat. Vzhledem k našemu osobnímu vztahu bude totiž Van Helsing ochoten učinit pro mě cokoli. Ať už tedy přijede z jakéhokoliv podnětu, budeme se muset zařídit podle jeho přání. Je to zdánlivě panovačný chlapík, takový je ovšem

jen proto, že to, o čem mluvím, zná lépe než kdokoli jiný. Je filosof, metafyzik a jeden z nejvzdělanějších vědců naší doby; a podle mého přesvědčení je absolutně svobodomyšlný. Navíc má nervy ze železa, je chladný jako ocel, ničím se nedá zvíkat, dokonale se ovládá, je snášenlivý; má tedy samé ušlechtilé vlastnosti, které jsou přímo požehnáním, a k tomu všemu má to nejlaskavější a nejupřímnější srdce na světě. To všechno dohromady tvoří jeho výzbroj pro ušlechtilé dílo, které koná pro lidstvo, dílo jak teoretické, tak praktické, protože jeho rozhled je stejně široký jako jeho všeobjímající soucit. Sděluji Ti tato fakta proto, abys pochopil, proč k němu chovám takovou důvěru. Požádal jsem ho, aby přijel okamžitě. Slečnu Westenrovou uvidím zase zítra. Setkáme se v obchodním domě, abych příliš častými návštěvami nepolekal její matku.

Srdečně Tvůj JOHN SEWARD“

**DOPIS MUDr., PHDr., LITDr. atd. atd. ABRAHAMA
VAN HELSINGA Dr. SEWARDovi**

2. září

„Můj milý příteli,

obdržel jsem Váš dopis a ihned se k Vám rozjíždím. Naštěstí mohu odjetí okamžitě, aniž ublížím těm, kteří se svěřili do mé péče. Jinak by na to ti, kdo se svěřili do mé péče, doplatili, protože jakmile mě můj přítel zavolá na pomoc kvůli svým drahým, ihned se k němu rozjedu. Vyličte svému příteli, jak jste mi kdysi rychle vysál z rány jed ze sněti z onoho nože, který se našemu druhému příteli, příliš nervóznímu, smekl. Tím jste pro něho ve chvíli, kdy se dožaduje mé pomoci a Vy o ni prosíte, učinil víc, než by mohlo dokázati všechno jeho velké

jmění. I když je pro mě dvojnásobná radost učiniti něco pro něho, Vašeho přítele, přece jen přijíždím za Vámi. Objednejte mi tedy pokoje v hotelu Great Eastern, abych Vám mohl býti nablízku, a zařídte prosím, abychom tu mladou dámu mohli navštívit zítra nepřiliš pozdě, protože se pravděpodobně budu muset ještě týž večer vrátit do Amsterdamu. Jestliže toho ovšem bude třeba, přijedu znovu za tři dny a v případě nezbytnosti pobudu déle. Zatím sbohem, příteli Johne.

VAN HELSING“

DOPIS Dr. SEWARDA CTIHODNÉMU ARTHURU HOLMWOODOVI

3. září

„Milý Arte,

Van Helsing přijel a odjel. Zajel se mnou do Hillinghamu a Lucy už zařídila, aby matka obědvala mimo dům, takže jsme s ní byli sami. Van Helsing pacientku velmi důkladně vyšetřil. Podá mi zprávu a já Ti ihned napíši, protože jsem se pochopitelně nezúčastnil prohlídky. Bohužel si zřejmě dělá velké starosti, řekl však, že si to musí promyslet. Když jsem mu pověděl o našem přátelství a jak mi v této záležitosti důvěřuješ, řekl: „Musíte mu říci vše, co si myslíte. Domníváte-li se, že víte, co si myslím, řekněte mu to, chcete-li. Ne, já nežertuji. Tohle není žert, ale otázka života a smrti, snad i víc.“ Otázal jsem se ho, co tím myslí; byl totiž velmi vážný. To bylo krátce poté, co jsme se vrátili do města a Van Helsing před návratem do Amsterdamu ještě svačil. Víc mi však prozradit nechtěl. Nesmíš se na něj zlobit, Arte, protože právě tato zdrženlivost svědčí, že mu mozek pracuje na plné obrátky k jejímu dobru. Ujišťuji

Tě, že promluví zcela otevřeně, až nadejde čas. Pověděl jsem mu tedy, že Ti podám zprávu o naší návštěvě tak, jako bych sepisoval nějakou odbornou stat' pro *Daily Telegraph*. Ani na to nezareagoval, jenom prohlásil, že v Londýně už není tolik špíny jako za jeho studentských dob. Jeho zprávu mám dostat zítra, pokud ji stačí vyhotovit. Rozhodně mi však napíše.

A teď k návštěvě. Lucy byla veselejší než onoho dne, kdy jsem se s ní setkal poprvé, a rozhodně vypadala líp. Není už tak příšerně bledá, což Tě tehdy tak vyděsilo, a její dech byl normální. K profesorovi byla velmi milá (taková ostatně bývá vždycky) a celou záležitost se mu snažila ulehčit; bylo ovšem jasné, že se chudinka musí hodně přemáhat. Van Helsing si toho zřejmě také všiml; zachytil jsem totiž jeho rychlý pohled zpod hustého obočí, který znám už tak dlouho. Nato se rozhovořil o všem možném, jen ne o nás a o nemocech, a počínal si přitom tak neobyčejně obratně, že se Lucyina předstíraná veselost změnila ve skutečnou. Pak zavedl jakoby mimochodem rozhovor na svou návštěvu a přívětivě pravil:

„Má milá mladá slečno, velmi mě těší, že jsem vás poznal, zejména proto, že vás mají všichni rádi. To značí hodně, má drahá, i kdyby tu bylo něco, co nevidím. Řekli mi, že jste sklíčená a bledá jako smrt. Těm říkám: Pf!“ A luskl prsty na mě a pokračoval: „Ale já a vy jim dokážeme, jak se mýlí. Jak jen on,“ a vyznamenal mě týmž pohledem i gestem, kterým mne kdysi vyznamenal ve svém semináři při jedné zvláštní příležitosti, či spíše po ní, kterou mi nikdy neopomene připomenout, „může něco vědět o mladých dámách? Vždyť se zabývá jen těmi svými blázny a navrácí je šťastnému životu i těm, kdo je milují. Je to trudná práce, ale, ach, patří k těm, za něž se nám dostává odměny, že můžeme rozsévat štěstí. Jenže mladé dámy! Vždyť nemá ani manželku, ani dceru, a mladí se nesvěřují o sobě mladým, ale starým, jako jsem já, kdo znají tolik bolestí a jejich

příčiny. Proto ho, má drahá, pošleme do zahrady, aby si tam vykouřil doutník, a sami si tady zatím hezky popovídáme.' Zařídil jsem se podle jeho pokynu a procházel se po zahradě. Za chvíli přistoupil k oknu a zavolal mě dovnitř. Tvářil se vážně a řekl: ‚Provedl jsem důkladné vyšetření, ale žádnou funkční poruchu jsem nezjistil. Souhlasím, že ztratila hodně krve; byla tu, ale už tu není. Její stav ovšem žádným způsobem nesvědčí o chudokrevnosti. Požádal jsem ji, ať mi sem pošle služebnou, abych jí mohl položit jednu či dvě otázky a nic neopomenul. Stejně vím, co mi poví. A přesto tu musí existovati nějaký důvod; každá věc nutně má svůj důvod. Musím se vrátiti domů a přemýšleti. Musíte mi každý den posílati telegram. Kdyby se něco stalo, opět přijedu. Ta choroba – vždyť necítiti se dobře je přece choroba – mě zajímá, a ta sladká mladá dáma mě zajímá také. Okouzluje mě a přijedu kvůli ní, pokud bych nepřišel kvůli vám nebo té chorobě.‘

Víc mi toho nebyl ochoten říci, jak jsem Ti už napsal, i když jsme byli sami. A teď tedy, Arte, víš zrovna tolik co já. Budu na ni dávat bedlivý pozor. Doufám, že se Tvému ubohému otci daří líp. Musí to být pro Tebe strašné, milý starý brachu, octnout se v takové situaci mezi dvěma lidmi, kteří jsou Ti oba tolik drazí. Víím, co považuješ za svou synovskou povinnost, a je správné, že ji dodržuješ; bude-li ovšem třeba, vzkážu Ti, abys okamžitě přijel k Lucy. Nemusíš si proto dělat zbytečné obavy, dokud Ti nenapíšeš.“

DENÍK Dr. SEWARDA

4. září. – Náš zoofágní pacient neustále upoutává náš zájem. Měl zatím pouze jeden záchvat, včera v neobvyklou hodinu. Krátce před polednem začal být neklidný. Ošetřovatel včas rozpoznal symptomy

a přivolal pomoc. Naštěstí muži rychle přiběhli a dostavili se v nejvyšší čas, protože v okamžiku, kdy odbíjelo poledne, Renfield se tak rozzuřil, že ho ošetřovatelé ovládli jen s vypětím všech sil. Asi za pět minut se však začal postupně uklidňovat a nakonec upadl do melancholie, v níž stále setrvává.

Podle ošetřovatelova vyjádření Renfield při záchvatu strašlivě křičel; když jsem se vrátil, čekala na mě spousta práce; musel jsem se postarat o několik pacientů, kteří z toho křiku byli úplně vyděšeni. Chápu, že to na ně tak zapůsobilo, vždyť křik rozrušil i mě, ačkoli jsem byl dost daleko. Ted' už v ústavu skončilo podávání oběda a můj pacient stále ještě sedí zadumaně v koutě s tupým, zachmuřeným a truchlivým výrazem v obličeji, jenž spíš něco naznačuje, než přímo dokazuje. Stále tomu ještě nemohu přijít na kloub!

Později. – Další změna u mého pacienta. V pět hodin jsem k němu zašel a zastihl ho navenek šťastného a spokojeného jako kdysi. Chytil mouchy, pojídal je a jejich počet zaznamenával nehtem na okraj dveří do mezer mezi polštářováním. Když mě spatřil, přistoupil ke mně, omlouval se za své špatné chování a velmi pokorně a podlízavě prosil, abych ho poslal zpět do jeho pokoje a vrátil mu zápisník. Považoval jsem za správné mu vyhovět. Ted' je tedy zpět ve svém pokoji, okno má otevřené, na okenní parapet vysypal cukr, který dostal k čaji, a sklízí na něm celkem slušnou úrodu much. Zatím je nejí, nýbrž je dává do krabice a jako kdysi už hledá v koutech pokoje pavouky. Pokoušel jsem se přimět ho k rozhovoru o minulých dnech, protože by mi nesmírně pomohla jakákoli stopa vedoucí ke sledu jeho myšlenek, jenže on se nedal nacytat. Chvilku se tvářil velmi smutně a neosobním hlasem, jako by mluvil spíš k sobě než ke mně, řekl:

„Je po všem! Je po všem! Opustil mě. Ted' už nemám žádnou naději, pokud se o to nepostarám sám.“ Nato se ke mně prudce a odhodlaně obrátil a pravil: „Doktore, mohl byste být tak převelice laskav a opatřit mi o něco víc cukru? Myslím, že by mi to prospělo.“

„A mouchy?“ zeptal jsem se.

„Ano! Mouchy ho také mají rády a já mám rád mouchy; proto ho mám rád.“ A pak si někteří ignoranti myslí, že šílenci neumějí argumentovat. Přinesl jsem mu dvojitou dávku, a když jsem od něho odcházel, byl snad tím nejšťastnějším člověkem pod sluncem. Kéž bych jen dokázal vniknout do jeho mysli!

Půlnoc. – Další změna. Právě když jsem se vrátil z návštěvy u slečny Westenrové, které se daří mnohem lépe, a pozoroval od naší brány západ slunce, dolehly ke mně jeho výkřiky. Renfieldův pokoj je na stejné straně budovy, a proto jsem všechno slyšel zřetelněji než ráno. Zdrtilo mě, že jsem se musel obrátit od nádherné, jakoby do oparu ponořené krásy západu slunce nad Londýnem a jeho sinavými světly, fialovými stíny a nejrozmanitějšími skvělými odstíny objevujícími se stejně na šedivých mracích jako v kalných vodách, a že si musím uvědomit onu zachmuřenou strohost té chladné kamenné budovy, plné dýchajících ubožáků, i své opuštěné srdce, které tohle všechno musí vydržet. Vešel jsem k Renfieldovi právě ve chvíli, kdy slunce zapadalo. Oknem bylo vidět klesající rudý kotouč. Čím hlouběji slunce zapadalo, tím víc se mírnil Renfieldův záchvat, a v okamžiku, kdy se slunce ztratilo za obzorem, vysmekl se Renfield jako neživá hmota z rukou, které ho držely, a zhroutil se na podlahu. Je ovšem fantastické, jak neobyčejně velkou intelektuální rekuperační schopnost mají šílenci – za několik málo minut se úplně klidně zvedl a podíval se kolem sebe. Pokynul jsem ošetřovatelům, aby ho nechali volně stát; byl jsem zvědav, co udělá. Šel rovnou k oknu a smetl krystalky cukru, nato uchopil krabičku s mouchami, obsah vytřepal z okna a krabičku vyhodil. Pak okno zavřel, přešel přes pokoj a usedl na lůžko. Velmi mě to všechno překvapilo a zeptal jsem se ho: „To už nebudete chytat žádné mouchy?“ „Ne,“ odpověděl, „všechno tohle neřádstvo mi už leze krkem!“ Ten chlapík je opravdu ohromně zajímavým předmětem pro studium. Kdybych mu jen mohl na okamžik nahlédnout do mysli nebo

vystihnout příčiny těch náhlých výbuchů zuřivosti. Počkat! Třeba tu je nějaký klíč – co kdyby se dalo zjistit, proč dnes došlo k záchvatům přesně v poledne a při západu slunce? Může snad slunce mít v určitých obdobích škodlivý vliv na některé lidi – jaký u jiných lidí vyvolává někdy měsíc? Uvidíme.

**TELEGRAM Dr. SEWARDA, LONDÝN, VAN HELSINGOVI,
AMSTERODAM**

„4. září. – Pacientce dnes opět lépe.“

**TELEGRAM Dr. SEWARDA, LONDÝN, VAN HELSINGOVI,
AMSTERODAM**

„5. září. – Zdravotní stav pacientky podstatně lepší. Chuť k jídlu dobrá, spánek pravidelný, nálada znamenitá, barva se vrací.“

**TELEGRAM Dr. SEWARDA, LONDÝN, VAN HELSINGOVI,
AMSTERODAM**

„6. září. – Zdrucující změna k horšímu. Přijed'te ihned, neztrácejte ani hodinu. Holmwoodovi zatelegrafuji až po rozmluvě s vámi.“

Kapitola 10

DOPIS Dr. SEWARDA CTIHODNÉMU ARTHURU HOLMWOODOVI

6. září

„Milý Arte,

mé dnešní zprávy nejsou tak dobré. Ráno se Lucy trochu přitížilo. Má to alespoň jednu výhodu: Paní Westenrová si pochopitelně dělá o Lucy starost a chtěla na mně jako na lékaři radu. Využil jsem této příležitosti a sdělil jí, že mě přijede navštívit můj starý učitel, slavný specialista Van Helsing, a že budeme Lucy ošetřovat společně. Ted' tedy budeme moci přicházet a odcházet, aniž bychom matku zbytečně znepokojovali, protože každý šok by pro ni znamenal okamžitě smrt, a to by mohlo Lucy při jejím zeslabeném organismu vážně ublížit. Prostě na nás ze všech stran dotírají nesnáze, starý brachu, avšak dá-li Bůh, tak je ve zdraví překonáme. Bude-li třeba, napíši Ti; jestliže tedy nebudeš mít ode mne žádné zprávy, buď si jist, že prostě jenom čekám na další novinky.

Ve spěchu Tvůj

JOHN SEWARD“

DENÍK Dr. SEWARDA

7. září. – První, co mi Van Helsing řekl, když jsme se setkali na Liverpoolstreetském nádraží, bylo:

„Už jste něco řekl svému mladému příteli, jejímu snoubenci?“

„Ne,“ odpověděl jsem. „Čekal jsem až na rozmluvu s vámi. Napsal jsem pouze dopis, v němž jsem mu sdělil, že přijedete, protože se slečně Westenrové nedaří příliš dobře, a že mu v případě potřeby podám další zprávy.“

„Správně, příteli,“ řekl. „Zcela správně! Bude lepší, nebude-li zatím nic věděti, snad se to ani nikdy nedozví. Byl bych tomu rád, ale jestliže to bude nutné, dozví se všechno. A teď, milý příteli Johne, mi dovolte, abych vás varoval. Vy jako lékař máte co činiti s blázný. Každý člověk je víceméně blázen; a stejně šetrně, jak zacházíte se svými blázný, zacházejte i s blázný božími – se zbytkem světa. Vy svým bláznům nevykládáte, co děláte nebo proč to děláte; nevykládáte jim, co si myslíte. To, co se tedy dozvíte, uchovejte si pro sebe, ať to někde odpočívá, kde to může nabírat další podobné poznatky a prohlubovati je. To, co my dva se dozvíme, budeme tedy uchovávat od nynějška tady a tady.“ Van Helsing mi přiložil dlaň na srdce a čelo a pak se dotkl sám sebe na týchž místech. „Já už o tom mám určité představy. Později vám je vyložím.“

„Proč ne teď?“ namítl jsem. „Třeba by to bylo k něčemu dobré; třeba bychom něco rozřešili.“ Profesor se zastavil, pohlédl na mě a řekl:

„Milý příteli Johne, v době, kdy je obilí vzrostlé, třebas ještě nedozrálo, obsahuje už v sobě mléko matky země, jenže slunce je dosud nezačalo zbarvovati do zlata. Tu přijde hospodář, uchopí klas, začne ho mnouti drsnými dlaněmi, odfoukne zelené plevy a řekne: ‚Hle, jak dobré obilí! Dá dobrou úrodu, až nadejde čas.‘“ Nechápal jsem, kam míří, a řekl jsem mu to. Místo odpovědi se ke mně naklonil, chytil mě za ucho a se stejným úsměvem jako před mnoha lety při přednáškách mě za ně zatahal a řekl: „Dobrý hospodář to prohlásí teprve tehdy, až si je tím jist, nikoli dříve. Určitě však nepřistihnete dobrého hospodáře, jak vytrhne a vykope zasazené zrno, aby zjistil, zda vzklíčilo; něco takového činí děcka, jež si hrají na hospodáře, a nikoli ti, pro které to je životním posláním. Chápete už, příteli

Johne? Zasil jsem své zrno a příroda teď musí učinit své, aby vzklíčilo; a pokud vzklíčí, máme naději, a já počkám, až se klas začne nalévati.“ Postřehl, že jsem ho pochopil, a po krátkém odmlčení pokračoval, tentokráte už velmi vážně:

„Vy jste vždy byl pečlivým studentem a váš poznámkový sešit byl vždycky víc popsán než sešity ostatních. To ovšem bylo v dobách, kdy jste byl pouze studentem; dnes jste už hotový lékař a já věřím, že jste od toho dobrého návyku neupustil. Pamatujte si, příteli, že vědění je silnější než paměť a že na slabšího se nemáme spoléhati. I když jste nezachovával onen dobrý zvyk, dovolte mi, abych vám řekl, že tenhle případ naší drahé slečny je takového druhu, že *by mohl* – všimněte si, že říkám *by mohl* – býti tak zajímavým pro nás i pro jiné, že všechno ostatní bude při porovnání s ním státi za bačkoru, jak se u vás říká. Proto si všechno pořádně zapisujte. Každá maličkost je důležitá. Radím vám, zapisujte si i své pochybnosti a domněnky. Časem vás třeba bude zajímati, jak správně jste se dohadoval. Učíme se z neúspěchu, nikoli z úspěchu!“

Když jsem profesorovi popisoval symptomy Lucyiny nemoci – tytéž jako předtím, avšak podstatně výraznější –, zatvářil se velmi starostlivě, ale názor nevyslovil. Přinesl si velký vak s mnoha nástroji a léky – „tu hnusnou výstroj našeho užitečného řemesla“, jak kdysi při jedné přednášce nazval výzbroj umění lékařského. Po příjezdu nás přivítala paní Westenrová. Byla znepokojena, nikoli však tolik, jak jsem se obával. Příroda je natolik milosrdná, že i samu smrt obdařila protilékem proti hrůzám, které způsobuje. Tady, u případu, kde by se každý šok mohl projevit osudně, je všechno uspořádáno tak, jako by se jí snad ani vůbec nedotýkaly věci nevztahující se přímo k její osobě – tedy i strašná změna, k níž u její milované dcery došlo. Je to něco podobného, jako když matka Příroda opatří cizí těleso obalem z necitlivé tkáně a ochrání je tak před poškozením, ke kterému by jinak mohlo dojít při jakémkoli dotyku. A pokud to snad je samovolně vytvořená sobeckost, pak bychom se měli střežit

kohokoli obviňovat z neřesti egoismu, protože jeho kořeny mohou být mnohem hlubší, než vůbec tušíme.

Použil jsem proto svých znalostí této fáze psychické patologie a rozhodl, že paní Westenrová nesmí být často s Lucy nebo myslet na její nemoc víc, než je absolutně třeba. Souhlasila ochotně, tak ochotně, až jsem v tom opět spatřoval ruku Přírody bojující o život. Potom mě spolu s Van Helsingem uvedli do pokoje k Lucy. Jestliže jsem se včera, když jsem ji spatřil, lekl, pak dnes jsem se zhrozil. Byla chorobně bílá jako křída, ze rtů i dásní jako by jí vymizela všechna červeň a lícní kosti měla nápadně vysedlé; dýchala tak trhavě, až to rvalo sluch i zrak. Van Helsingův obličej strnul jako mramor a obočí svraštil tak, až se mu nad nosem téměř stýkala. Lucy ležela bez hnutí a zdálo se, že ani nemá sílu promluvit. Po chvilce mlčení mi Van Helsing pokynul a oba jsme se po špičkách vytratili z pokoje. Sotva jsme za sebou zavřeli dveře, profesor rychle prošel chodbou k dalším dveřím, které byly otevřeny, prudce mě vtáhl dovnitř a dveře zavřel.

„Bože!“ vydechl, „to je strašné! Nesmíme ztráceti ani vteřinu. Půjde-li to tak dál, zemře na ztrátu krve, vždyť ani nemůže udržeti činnost srdce. Ihned musíme udělati transfúzi krve. Chcete vy, nebo já?“

„Jsem mladší a silnější, profesore. Musím to být já.“

„Tak se okamžitě připravte. Přinesu si brašnu. Mám všechno připraveno.“

Jak jsme spolu scházeli ze schodů, zaklepal někdo na domovní dveře. Než jsme sešli do haly, otevřela služebná dveře a dovnitř rychle vkročil Arthur. Přiskočil ke mně a překotně zašeptal:

„Johne, já ti měl takový strach! Četl jsem ve tvém dopise mezi řádky a umíral jsem hrůzou. Tatínkovi se daří líp, tak jsem se sem rychle vypravil, abych se přesvědčil na vlastní oči. Není tohle pan doktor Van Helsing? Jsem vám velmi vděčen, profesore, že jste přijel.“

V prvním okamžiku po něm Van Helsing šlehl očima, protože ho vyrušení v takovou chvíli rozzlobilo; když si však změřil jeho statnou postavu a vycítil silnou mladou mužnost, která z něho vyzařovala, zaplálo mu v očích. Podal mu ruku a bez zaváhání vážně pravil:

„Pane, přicházíte právě včas. Vy jste snoubencem naší drahé slečny. Je na tom zle, velmi, velmi zle. Ale mladíku, takhle se tomu nepoddávejte!“ Arthur totiž náhle zbledl a klesl téměř v mdlobách na židli. „Vy jí musíte pomoci. Můžete toho dokázat více než všichni ostatní a vaše odvaha je vaším nejlepším pomocníkem.“

„Co mohu udělat?“ zeptal se Arthur chraptivě. „Povězte mi to a já to udělám. Můj život patří jí a pro ni bych vycedil poslední kapku krve.“ Profesor velmi rád žertuje, a tak jsem v jeho odpovědi postřehl známou stopu humoru.

„Mladý pane, tolik toho ani nepožaduji – tu poslední určitě ne!“

„Co mám udělat?“ V očích mu zaplálo a chřípí se mu zachvělo odhodláním. Van Helsing ho poplácal po rameni. „Pojďte!“ vyzval ho. „Jste muž a muže právě potřebujeme. Jste vhodnější než já a můj přítel John.“ Arthur se zatvářil nechápavě a profesor mu svým přívětivým způsobem vysvětloval:

„Mladá slečna je na tom zle, velmi zle. Potřebuje krev, a když ji nedostane, zemře. Můj přítel John a já jsme se poradili a právě chceme provést to, čemu říkáme transfúze krve – to značí převod krve z něčích plných žil do prázdných žil, jež po ní dychtí. John hodlal darovati svou krev, protože je mladší a silnější než já“ – v tu chvíli mě Arthur chytil za ruku a beze slova ji pevně stiskl –, „ale teď, když jste tady vy, hodíte se lépe než my dva, protože my se přespříliš lopotíme ve světě myšlenek. Naše nervy nejsou tak klidné a naše krev tak čistá jako vaše!“ Arthur se k němu obrátil a řekl:

„Kdybyste jen věděl, jak ochotně bych za ni zemřel, pak byste pochopil...“ Zarazil se a hlas se mu zadrhl.

„Jste dobrý hoch!“ pravil Van Helsing. „V brzké budoucnosti budete určitě šťasten, že jste pro svou milovanou tohle všechno udělal. Ted' pojd'te s sebou a buďte zticha. Ještě dřív, než to ukončíme, ji políbíte, ale potom, jakmile vám dám znamení, musíte odejít. A ani slovo milostivé paní, víte přece, jak je na tom! Nesmí dostati šok, a jestliže se o tom dozví, tak ho dostane. Pojd'te!“

Všichni jsme šli nahoru k Lucy. Na Van Helsingův pokyn zůstal Arthur venku. Lucy obrátila hlavu, pohlédla na nás, ale neřekla slovo. Nespala, byla prostě příliš slabá, než aby se na cokoliv zmohla. Mluvíly k nám její oči, to bylo vše. Van Helsing vytáhl z brašny několik věcí a rozložil je na stolek tak, aby je Lucy neviděla. Pak namíchal narkotikum, přistoupil k lůžku a vesele řekl:

„Tak, slečinko, tady máme lék. Vypijte ho jako hodné děťátko. Počkejte, nadzdvihnu vás, abyste to snadno spolkla.“ Lucy se totiž chtěla posadit, ale byla příliš slabá.

Překvapilo mě, jak dlouho trvalo, než prostředek zabral. Byl to důkaz, jak hodně je zesláblá. Teprve po nekonečně dlouhé době se jí víčka začala zachvívat spánkem. Nakonec přece jenom narkotikum zapůsobilo a Lucy tvrdě usnula. Když se profesor přesvědčil, že je vše v pořádku, přivolal Arthura a vyzval ho, aby svlékl sako. Pak dodal: „Můžete jí ted' dátí lehký polibek, já sem zatím přenesu stolek. Příteli Johnne, pomozte mi!“ A tak se ani jeden z nás nedíval, když se nad ni sklonil.

Van Helsing se obrátil ke mně a řekl:

„Je tak mladý a silný a má tak čistou krev, že ji ani nemusíme defibrinovati.“

Nato provedl Helsing rychle a absolutně spolehlivě transfúzi. Při jejím průběhu se vracel do tváří ubohé Lucy život a z pomalu blednoucího Arthurova obličeje vyzařovala neskrývaná radost. Za chvíli jsem začínal mít starost, protože ztráta krve už na Arthura působila, přestože byl dost silný. Uvědomil jsem si, jak značně musel utrpět Lucyin organismus; vždyť to, co Arthura tak oslabilo,

pomohlo jí pouze částečně. Jenže profesor se tvářil neústupně, stál s hodinkami v ruce a střídavě hleděl na pacientku a na Arthura. Panovalo takové ticho, že jsem slyšel tep vlastního srdce. Vtom profesor tiše přikázal: „A teď se na okamžik ani nehýbejte! To už stačí. Vy ošetříte jeho, já se postarám o ni.“ Když bylo po všem, postřehl jsem, jak hodně to Arthura vyčerpalo. Ošetřil jsem mu ránu a chopil ho za paži, abych ho odvedl, ale vtom Van Helsing řekl, aniž se ohlédl – ten člověk snad má oči vzadu na hlavě –:

„Statečný snoubenec si zaslouží další polibek, tak mu ho ještě dopřejme.“ Mezitím už Lucy ošetřil a narovnával jí polštáře pod hlavou. Přitom se jí trochu posunula úzká černá sametka se starobylou diamantovou přezkou (dárkem jejího snoubence) a odhalila zarudlou skvrnu na hrdle. Arthur si jí ani nepovšiml, zaslechl jsem však, jak se Van Helsing zhluboka sykavě nadechl – jeden ze způsobů, jímž obvykle prozrazoval vzrušení. Nic však neřekl, jen se obrátil ke mně se slovy: „Odved'te teď statečného mladého snoubence dolů, dejte mu sklenici portského, a ať si na chvíli lehne. Pak ho pošlete domů. Tam ať si odpočine, pořádně se vyspí a nají, aby si nahradil ztrátu toho, co daroval své milované. Nesmí tu zůstat. Počkejte na okamžik. Jistě jste, pane, zvědav na výsledek. Vězte tedy, že operace je po všech stránkách úspěšná. Tentokráte jste jí zachránil život a můžete jít domů s klidným svědomím, že se vykonalo vše, co se vykonati dalo. Až se zotaví, všechno jí vylíčím; za to, co jste pro ni učinil, vás bude milovati ještě víc. Sbohem.“

Po Arthurově odchodu jsem se vrátil do pokoje. Lucy spala klidně, ale oddychovala již zhluboka, až se jí příkrývka zdvíhala na prsou. Van Helsing seděl na pelesti lůžka a pozorně na ni hleděl. Sametka opět zakrývala zarudlou skvrnku. Zeptal jsem se profesora šepem:

„Co soudíte o té skvrně na jejím hrdle?“

„Co vy o ní soudíte?“

„Ještě jsem si ji neprohlédl,“ odpověděl jsem a ihned jsem stuhu rozvázal. Přímo nad vnější krční tepnou byla dvě píchnutí, celkem

nevelká, ale přece jen podezřelá. Nevypadala jako boláky, ale okraje měla bílé a roztřepené, jakoby něčím rozedřené. Okamžitě mě napadlo, že právě tohle zranění, či co to je, může být příčinou oné velké ztráty krve, ale vzápětí jsem od této myšlenky upustil, protože něco takového je nemožné. Pak by přece muselo být celé lůžko zbarveno do ruda krví, kterou dívka jistě ztratila, když před transfúzí byla tak bledá!

„Tak co?“ zeptal se Van Helsing.

„Hm,“ řekl jsem, „je mi to nejasné.“ Profesor vstal. „Musím se ještě dnes večer vrátit do Amsterdamu,“ prohlásil. „Mám tam knihy a věci, které potřebuji. Vy tu musíte setrvať celou noc a nesmíte od ní odvrátit zrak.“

„Mám dát zavolat nějakou ošetrovatelku?“

„Nejlepšími ošetrovateli jsme my dva. Celou noc na ni dávejte pozor; dohlédněte, aby byla dobře živena a aby ji nic nerušilo. Do rána nesmíte zamhouřiti oči. Později se my dva můžeme vyspat. Vráťím se, jak nejdřív budu moci. A pak začneme!“

„Začneme?“ vyhrkl jsem, „Co tím probůh chcete říci?“

„Uvidíme!“ prohlásil a vyběhl z pokoje. Za okamžik se vrátil, strčil hlavu do dveří, vztyčil varovně ukazováček a řekl:

„Pamatujte, že ji máte na starosti! Jestliže ji opustíte a stihne ji pohroma, pak nebudete mít klidného spánku!“

DENÍK Dr. SEWARDA

(Pokračování)

8. září. – Celou noc jsem probděl u Lucy. Do setmění vyprchal účinek narkotika a Lucy se probudila sama od sebe. Vypadala úplně jinak než před operací. Měla i dobrou náladu, byla rozverná, plná života, ale přece jen na ní byly vidět stopy naprostého vyčerpání, které prodělala. Když

jsem sdělil paní Westenrové, že mám podle příkazu dr. Van Helsinga u její dcery probdít celou noc, málem se mi vysmála s poukazem na její obnovenou sílu a výbornou náladu. Trval jsem však na svém a vykonal přípravy pro dlouhé bdění. V době, kdy služebná připravovala Lucy na noc, jsem se navečeřel, pak jsem k ní vešel a usedl na křeslo u jejího lůžka. Neměla sebemenší námitky, naopak, kdykoli jsem zachytil její pohled, vyzařovala z něho vděčnost. Po delším čase mi připadalo, že upadá do spánku, ale pak jako by se přemohla a násilím se držela vzhůru. Tohle se opakovalo několikrát, a čím víc se připozdívalo, tím víc úsilí ji to stálo a tím kratší byly jednotlivé přestávky klidu. Zřejmě nechtěla usnout, a tak jsem se na to bez zábran zeptal:

„Vy nechcete usnout?“

„Ne, bojím se.“

„Bojíte se usnout? Proč? Vždyť je to dobrodiní, po němž všichni touží!“

„Ach, kdybyste na tom byl jako já, tak ne! Kdyby pro vás byl spánek předzvěstí hrůzy!“

„Předzvěstí hrůzy? Co tím probůh chcete říci?“

„Nevím, ach nevím. A to je právě to strašné. Všechna ta slabost mě zmáhá ve spánku a já už se děším pouhého pomyslení na spaní!“

„Ale milá slečno, dnes v noci můžete spát. Budu tu nad vámi bdít celou noc a mohu vám slíbit, že se nic nestane.“

„Ach ano, na vás se ovšem mohu spolehnout!“ Využil jsem příležitosti a řekl: „Slibuji vám, že vás okamžitě probudím, jakmile zpozoruji, že máte nějaký zlý sen.“

„Probudíte mě? Opravdu? Jste ke mně tak hodný! To tedy budu spát!“ A téměř současně si úlevou povzdychla, klesla naznak a usnula.

Probděl jsem u ní celou noc. Ani jednou se nepohnula, naopak, celou noc spala hlubokým, klidným, životodárným, zdraví přinášejícím spánkem. Rty měla lehce pootevřené a ňadra se jí zdvíhala a klesala s pravidelností kyvadla. Na tváři měla úsměv a zřejmě se jí nezdálo nic, co by jí rušilo klid mysli.

Časně zrána přišla služebná a já jí předal péči o Lucy. Odjel jsem domů, protože jsem měl nejrůznější starosti. Van Helsingovi a Arthurovi jsem poslal telegramy a informoval je o skvělém výsledku transfúze. V práci jsem měl hodně co dohánět a to mi zabralo celý den; byla už tma, když jsem se konečně mohl vyptat na svého zoofagního pacienta. Zpráva byla příznivá: minulý den i noc byl zcela klidný. Při večeři došel z Amsterodamu telegram od Van Helsinga, v němž mě vyzýval, abych zítra večer zase přijel do Hillinghamu, protože mě tam možná bude zapotřebí. On sám odjede nočním parníkem a přibude časně ráno.

9. září. – Do Hillinghamu jsem dojel značně unaven a vyčerpán. Už dvě noci jsem téměř nezamhouřil oko a v mozku se mi začala rozpínat ona tupá prázdnota, která svědčí o duševním vyčerpání. Lucy byla vzhůru a v dobré náladě. Když jsme si potřásli rukama, pohlédla mi pátravě do obličeje a prohlásila:

„Dnes v noci u mne bdít nebudete! Jste vyčerpán. Já už jsem celkem zase v pořádku – ano, opravdu –, a když už tu někdo má bdít, tak to budu já!“ Nehodlal jsem se s ní o tom dohadovat a odešel jsem se najíst. Lucy mě doprovodila a dělala mi společnost; byla tak roztomilá, že mi báječně chutnalo; dokonce jsem vypil několik sklenic jejich víc než výborného portského. Pak mě Lucy zavedla nahoru do pokoje vedle její ložnice. V krbu hořel oheň a Lucy pravila: „Tak, a vy zůstanete hezky tady. Tyhle dveře nechám otevřené a své taky. Můžete si lehnout sem na pohovku; vím totiž, že vás doktory nedonutí nic, abyste si lehli do postele, když je pacient v dohledu. Jestli budu něco potřebovat, zavolám vás, a budete moci ihned ke mně zajít.“ Nezbývalo než souhlasit, stejně jsem byl „utahaný jako pes“ a nedokázal bych se udržet vzhůru, i kdybych se sebevíc snažil. A když mi tedy znovu slíbila, že mě zavolá, jakmile bude něco potřebovat, uleh jsem na pohovku a zapomněl na celý svět.

DENÍK LUCY WESTENROVÉ

9. září.– Dnes večer je mi moc blaze. Cítila jsem se strašně slabá, a teď už zase mohu přemýšlet a pohybovat se, a připadám si, jako bych se po několika dnech sychravého větru z ocelově šedé oblohy zase jednou hrála ve sluneční záři. Zdá se mi, že Arthur je velmi, velmi blízko a že dokonce cítím kolem sebe jeho vřelou přítomnost. Zřejmě nás nemoc a slabost činí sobeckými a obracejí náš vnitřní zrak a náchylnost k sobě samým, zatímco zdraví a síla popřávají volnost Amorovi, a ten pak řídí naše myšlenky a city tam, kam chce. Víím, kde teď jsou mé myšlenky. Kéž by to jen Arthur věděl! Můj drahý, můj drahý, ty spíš a určitě ti zní v uších, a mně v nich zní, když bdím! Ach, ty blažený odpočinku minulé noci! Jak krásně jsem spala, když nade mnou bděl ten milý, hodný dr. Seward! A dnes v noci se spánku nebojím, vždyť doktor je vedle a může přijít na pouhé zavolání. Díky všem, že jste ke mně tak hodní! Díky, Bože! Dobrou noc, Arthure!

DENÍK Dr. SEWARDA

10. září. – Ucítil jsem na hlavě profesorovu ruku a ve zlomku vteřiny jsem se zcela probudil. Tohle je rozhodně jedna z věcí, kterým se člověk v blázinci naučí.

„A jak se daří naší pacientce?“

„Když jsem od ní odcházel, či spíš když ona odcházela ode mne, dobře,“ odpověděl jsem.

„Nuže, pojďme se podívat!“ vyzval mě Van Helsing. A odešli jsme spolu do jejího pokoje.

Záclony byly spuštěné. Přistoupil jsem k oknu, abych je opatrně vytáhl. Mezitím přešel Van Helsing svým měkkým kočičím krokem k lůžku.

Jak jsem vytahoval záclonu a ranní slunce zaplavovalo pokoj, zaslechl jsem profesorovo tiché, sykévé, překvapené vdechnutí. Věděl jsem, jak bývá řídké, a srdcem mi prolétl šíp smrtelného strachu. Otočil jsem se k němu ve chvíli, kdy se právě odvrátil od lůžka s výkřikem hrůzy: „Gott im Himmel!“ Víc říkat nemusel, stačil pohled na jeho zrůzněnou tvář. Pozdvihl ruku a ukázal k lůžku. Jeho tvář, jindy jako z kamene vytesaná, byla ztrhaná a popelavě šedá. Rozklepala se mi kolena.

Na lůžku, zřejmě v mdlobách, ležela ubohá Lucy a vypadala ještě strašněji a bledší než předtím. I rty byly bílé a dásně jako by obnažovaly zuby, jak to občas vidáme u lidí zemřelých po delší chorobě. Van Helsing pozvedl nohu, aby si zlostí dupl, ale instinkt a dlouhými lety získané sebeovládání mu v tom zabránily a on ji zase tiše spustil dolů. „Rychle!“ přikázal. „Přineste brandy!“ Odběhl jsem do jídelny a vrátil se se stolní lahví. Profesor svlažil Lucyiny bledé rty a společně jsme jí masírovali chodidla, zápěstí a hrud'. Pak Van Helsing poslouchal tep a po několika okamžicích smrtelné úzkosti řekl:

„Ještě není příliš pozdě. Bije, i když jen slabě. Vše, co jsme až dosud podnikli, je vniveč; musíme začít znova. Ted' tu žádného mladého Arthura nemáme po ruce; musím se tedy tentokrát obrátit na vás, příteli Johne.“ Při těchto slovech sáhl do brašny a vytáhl nástroje pro transfúzi. Svlékl jsem si sako a vyhrnul rukáv košile. Pro naléhavost se už nedalo použít narkotika, a ani ho nebylo třeba; proto jsme bez jediného okamžiku zdržení přistoupili k operaci. Po jisté době – a nezdála se nijak krátká, protože odčerpávání krve, ať už se poskytuje sebedobrovolněji, je hrozný pocit – zvedl Van Helsing varovně prst. „Nehýbejte se,“ vyzval mě. „Mám pouze obavu, aby se neprobudila, jak jí postupně přibývá sil. To by bylo nebezpečné, ba dokonce velmi nebezpečné! Proto uděláme preventivní opatření. Dám jí podkožní morfiiovou injekci.“ Pak rychle a obratně uskutečnil svůj záměr. Injekce jí zřejmě prospěla, mdloba přešla

téměř nepozorovatelně v narkotický spánek. S pocitem hrdosti jsem sledoval, jak se jí do bledých tváří a rtů vkrádá zpět slabý nádech červeně. Kdo to sám nezažil, nemůže pochopit, co člověk cítí, když jeho vlastní krev proudí do žil milované ženy.

Profesor mě bedlivě pozoroval. „Stačí,“ prohlásil. „Už?“ namítl jsem. „Od Arta jste vzal mnohem víc!“ Profesor se tomu poněkud smutně usmál.

„On je jejím snoubencem, *fiancé*. Vy máte před sebou práci, mnoho práce pro ni i pro jiné; to, co jste teď poskytl, stačí.“

Po skončení transfúze ošetřil profesor Lucy; já jsem si zatím přidržel prst na vpichu. Ulehl jsem a čekal, až bude mít čas ošetřit mě. Cítil jsem se sláb a bylo mi trochu nevolno. Za chvíli mi obvázal ránu a poslal mě dolů, abych se napil vína. Jak jsem odcházel z pokoje, vyšel za mnou a pološeptem pravil:

„Prosím vás, abyste o tom nikomu neřekl ani slůvko. Kdyby se náš mladý snoubenec objevil stejně nečekaně jako minule, tak ani slovo! Polekal by se a také by žárlil. A k tomu nesmí dojít! Jděte!“

Když jsem se vrátil, starostlivě na mě pohlédl a pak řekl:

„Už vám je mnohem líp. Jděte do pokoje, lehněte si na pohovku a na chvíli si odpočiňte. Potom se pořádně nasnídejte a přijďte sem za mnou.“

Zařídil jsem se podle jeho příkazů. Věděl jsem totiž, jak jsou správné a rozumné. Splnil jsem, co se ode mne čekalo, a teď bylo mou další povinností zachovat si sílu. Cítil jsem se značně zesláblý, a tak jsem si ani úplně neuvědomoval celou hrůzu toho, co se stalo. Lámal jsem si jen neustále mysl otázkou, proč došlo v Lucyině stavu k takovému zvratu a jak mohla přijít o takové množství krve, aniž po ní někde zbyly stopy. Nakonec jsem na pohovce usnul a zřejmě jsem o tom přemýšlel i ve spaní, protože ať jsem spal či bděl, myšlenky se mi neustále vracely k oněm malým rankám na jejím hrdle a jejich přesto tak rozedřeným, bílým okrajům.

Lucy spala dlouho do bílého dne, a když se konečně probudila, cítila se celkem dobře a posíleně, i když zdaleka ne tak dobře jako včera. Van Helsing k ní zašel a pak se vydal do města. Péči o ni svěřil mně a přísně mi uložil, že ji nesmím ani na okamžik nechat o samotě. Z haly ke mně dolehl jeho hlas, tázající se na cestu k nejbližšímu telegrafnímu úřadu.

Lucy si se mnou bez zábran povídala a mě napadlo, že snad ani neví, co se jí přihodilo. Matka, která k ní přišla nahoru, u ní zřejmě také nepostřehla žádnou změnu; vděčně mi totiž řekla:

„Jsme vám tak zavázáni, doktore Sewarde, za všechno, co jste udělal, jenže teď byste už opravdu měl být opatrný, abyste se nepřepřacoval. Jste nějak velmi bledý. Potřebujete manželku, aby vás ošetřovala a trochu se o vás starala, to potřebujete!“ Lucy se při jejích slovech začervenala, i když jenom na vteřinku, protože její ubohé zpustošené žíly nemohly dlouho vydržet nevíтанý nával krve do hlavy. Vzápětí zbledla jako stěna a prosebně ke mně obrátila zrak. Usmál jsem se, přikývl a přiložil prst ke rtům; Lucy s povzdechem klesla zpět do polštářů.

Van Helsing se vrátil za několik hodin a ihned mi přikázal: „Vy teď běžte domů a pořádně se najezte a napijte! Posilněte se. Já tu zůstanu přes noc sám a budu bdít u naší mladé slečny. Tenhle případ musíme sledovati oba, a nikdo jiný se o něm nesmí dozvědět. Mám pro to vážné důvody. Ne, neptejte se mě na ně; myslete si, co chcete. A nebojte se myslet si i tu největší nemožnost! Dobrou noc!“

V hale ke mně přistoupily dvě služebné a zeptaly se, zda by jedna z nich nemohla bdít u slečny Lucy. Žadonily, abych jim to dovolil, a když jsem jim řekl, že podle přání doktora Van Helsinga bude u ní bdít jeden z nás dvou, velmi úpěnlivě mě prosily, abych se za ně u toho „cizího pána“ přimluvil. Jejich obětavost mě opravdu dojala. Snad to udělaly proto, že viděly, jak hodně jsem zesláblý, nebo snad tím chtěly projevit oddanost k Lucy; při podobných příležitostech jsem se totiž velmi často setkával s příklady ženské

laskavosti. Vrátil jsem se sem ještě včas k večeři, udělal vizitu – všechno v pořádku – a než se dostavil spánek, zapsal jsem, co se událo. A spánek už přichází.

11. září. – Dnes odpoledne jsem zajel do Hillinghamu. Van Helsinga jsem zastihl ve výborné náladě a Lucy se daří mnohem lépe. Krátce po mém příchodu byl profesorovi doručen velký balík z ciziny. S dychtivostí – pochopitelně předstíranou – ho otevřel a vytáhl z něho velký svazek bílých květů.

„Ty jsou pro vás, slečno Lucy,“ řekl.

„Pro mne? Ach, pane doktore!“

„Ano, má drahá, jenže nejsou k tomu, abyste si s nimi hrála! Jsou to totiž léky.“ Lucy protáhla obličej. „Nebudete je ovšem užívat jako odvaru nebo v nějaké jiné odporné formě, takže nemusíte krčiti svůj rozkošný nosánek; jinak bych totiž musel upozorniti svého přítele Arthura na to, jaké trápení ho bude čekati, až se bude muset dívat na to, jak se ten krásný obličej, který tak miluje, dovede pitvořiti. Aha, má krásná slečinko, už se vám ten nosánek narovnal. Tohle je léčivý prostředek, jenže vy nevíte, co s tím. Rozložím vám ty květy na okno, upletu z nich krásný věnec a ten vám pověším kolem krku, abyste dobře spala. Ano, stejně jako květy lotosu vám i tyhle květy dají zapomenouti na vaše utrpení. Voní jako vody řeky Léthé a jako ona studna mládí, kterou hledali konquistadoři na Floridě a našli ji tam sice, ale už pozdě.“

Mezitím si Lucy prohlížela květy a přivoněla k nim. Vzápětí je odhodila a napůl se smíchem, napůl s odporem prohlásila:

„Ale profesore, vy si určitě děláte ze mne žerty! Tyhle květy jsou přece jenom obyčejný česnek!“

K mému překvapení Van Helsing vstal a neobvykle přísně, se sevřenými zuby a svraštěným hustým obočím pravil:

„Tak žádné laškování! Já nikdy nežertuji! Všechno, co dělám, má hluboký důvod, a ať vás ani nenapadne mi odporovati! Mějte se na

pozoru, když už ne kvůli sobě, tak alespoň kvůli ostatním!“ Tu si povšiml, že se chudák pochopitelně vylekala, a pokračoval laskavějším tónem: „Milá slečno, nebojte se mě. To, co dělám, dělám jen pro vaše dobro. Ale v tomto obyčejném květu je skryta síla, která vám může hodně prospěti. Podívejte se, sám vám je rozmístím tady v pokoji. Sám z nich uviji pro vás věnec, který budete nositi. Ale pst! Nikomu o tom neříkejte, i kdyby se vás sebevíc vyptávali. Musíme být poslušní, a mlčení je součástí poslušnosti. A poslušnost vás přivede silnou a zdravou do milující náruče, která vás očekává. Teď ještě chvíli klidně sed'te! Vy pojd'te se mnou, příteli Johne, a pomozte mi vyzdobiti pokoj česnekem, který sem došel až z Haarlemu, kde můj přítel Van der Pool tuto rostlinu pěstuje ve svých sklenících po celý rok. Musel jsem mu včera zatelegrafovati, jinak by tu ještě nebyly.“

Vzali jsme květy a odešli do Lucyiny ložnice. Profesorovo počínání bylo opravdu neobvyklé a určitě by se nenašlo v žádném ze známých lékopisů. Napřed zavřel okna a pečlivě zastrčil všechny petlice. Pak vzal do hrsti několik květů a přetřel jimi všechny rámy, jako by chtěl zabezpečit, že každý závan vzduchu, který by snad dovnitř pronikl, bude prosycen vůní česneku. Dále pak potřel chomáčkem květů celý rám dveří, dole, nahoře a po stranách, a totéž udělal kolem krbu. Připadalo mi to směšné, a proto jsem nakonec řekl:

„Pane profesore, vím, že vždycky máte důvod pro všechno, co děláte, jenže z tohohle jsem opravdu zmaten. Ještě že tu nemáme žádného posměváčka, ten by totiž prohlásil, že tu čarujete, aby sem nemohl vniknout nějaký zlý duch.“

„Třeba by měl pravdu,“ prohodil profesor klidně a začal víť věnec, který Lucy měla mít kolem krku.

Pak jsme počkali, až Lucy dokončí večerní toaletu, a když už byla na lůžku, přišel k ní profesor do pokoje a sám jí zavěsil věnec z česnekových květů kolem krku. Před odchodem jí upozornil:

„Dejte pozor, abyste ho nepřetrhla, a i kdyby vám bylo tady dusno, neotvírejte dnes v noci ani okno, ani dveře.“

„Slibuji,“ řekla Lucy, „a tisíckrát vám oběma děkuji za všechnu vaši laskavost. Čím jsem si zasloužila, že mě nebesa obdařila tolika přáteli?“

Před domem na mě čekala bryčka. Když jsme odjížděli, řekl Van Helsing:

„Dnes v noci mohu klidně spáti, a já se chci vyspat – dvě noci na cestách, mnoho četby během dne mezi oběma nocemi, hodně strachu následujícího dne a další noc probdělá, aniž jsem oka zamhouřil! Zítra časně ráno pro mě přijed'te a pojedeme se spolu podívati na naši krásnou slečnu, které ‚kouzlo‘, jež jsem vyrobil, určitě dodá novou sílu.“

Byl zřejmě tak pln důvěry, že jsem si bezděčně vzpomněl, jak jsem byl přede dvěma nocemi také pln důvěry a jak žalostně to skončilo. Tato myšlenka mě naplnila strachem a neurčitou hrůzou. Jistě mi jen slabost zabránila, abych svému příteli nevyjevil, co mi blesklo hlavou, ale tím víc mě to tížilo, jako neprolité slzy.

Kapitola 11

DENÍK LUCY WESTENROVÉ

12. září. – Všichni jsou ke mně strašně hodní! Do toho drahouška doktora Van Helsinga jsem se úplně zamilovala! Jen se divím, proč se kvůli těm květům tak rozčilil! Docela mě vylekal svou prudkostí. Ale stejně asi měl pravdu, vždyť mi už teď přinášejí úlevu. Dnes se ani nebojím, že budu sama, a určitě bez obav usnu. A nějakého třepotání venku za oknem si prostě nebudu všímat. Jak já jsem se poslední dobou úporně bránila spánku, to bylo opravdu strašné! Jak zlé je volit mezi úzkostí z nespavosti a úzkostí ze spánku naplněného strachem, přinášejícího mi tolik tajemných hrůz! Jak šťastni jsou někteří lidé, kteří v životě nepoznají ani strach, ani hrůzu, a kterým je spánek požehnáním, dostavujícím se noc co noc a přinášejícím pouze sladké sny! A teď je tedy večer, čekám na spánek a ležím jako Ofélie s „vínkem panenským a dívčím obsypáním květinami“. Až dosud mi byl česnek protivný, ale dnes večer mi je milý. Vůně, která z něho vane, přináší mír a já cítím, jak mě už pomalu zmáhá spánek. Dobrou noc, drazí!

DENÍK Dr. SEWARDA

13. září. – Přišel jsem do hotelu Berkeley a zastihl Van Helsinga jako obvykle připraveného. Objednaný kočár už čekal. Profesor si vzal svou brašnu, kterou teď stejně stále nosí s sebou.

Musím všechno uvést hezky po pořádku. S Van Helsingem jsme dorazili do Hillinghamu v osm hodin. Jitro bylo překrásné; jasné slunce a svěží dech přicházejícího podzimu korunovaly celoroční

dílo přírody. Listí na sebe bralo nejnádhernější barvy, ale ještě nezačalo padat ze stromů. Vešli jsme do domu. Paní Westenrová právě vycházela z přijímacího pokoje. Odjakživa byla ranní ptáče. Srdečně nás přivítala a řekla:

„Jistě vás potěší, že se Lucy daří lépe. To ubohé dítě ještě spí. Podívala jsem se na ni od dveří pokoje, ale nešla jsem dovnitř, abych ji nerušila.“ Profesor se usmál a zatvářil se vítězoslavně. Zamnul si ruce a prohodil:

„Vida! Přece jen jsem udělal správnou diagnózu. Má léčba má účinek.“ Jenže paní Westenrová namítla:

„Jen si nepřičítejte všechnu zásluhu sám, doktore! Dceřin dnešní stav je částečně i mou zásluhou!“

„Jak to myslíte, milostivá paní?“ podivil se profesor.

„Víte, dělala jsem si v noci o to drahé dítě starosti a šla jsem se na ni podívat. Spala tvrdě – tak tvrdě, že ji můj příchod ani neprobudil. Ale v pokoji bylo hrozné dusno. Všude byla spousta těch odporných, pronikavě zapáchajících květů a Lucy z nich měla dokonce věnec kolem krku. Bála jsem se, aby ten ohavný pach mému drahému dítěti neublížil, vždyť je tak zesláblá, a proto jsem všechny ty květy odnesla a pootevřela okno, abych tam vpustila trochu čerstvého vzduchu. Určitě se vám bude Lucy líbit.“

Nato se vzdálila do svého budoáru, kde obvykle časně snídávala. Zatímco mluvila, díval jsem se profesorovi do obličeje. Tváře mu úplně zpopelavěly. Dokud tam ubohá paní byla, ovládal se, protože znal její zdravotní stav i to, jak nebezpečný by pro ni byl šok. A dokonce se na ni usmál, když jí otvíral dveře do jejího pokoje. Sotva však vešla, prudce mě vtáhl do jídelny a zavřel za námi.

A zde jsem poprvé v životě spatřil Van Helsinga zhrouceného. V jakési němé beznaději zdvihl paže nad hlavu, v bezmocném gestu spráskl ruce, klesl na židli, obličej skryl do dlaní a rozvzlykal se hlasitým, přerývaným pláčem, který mu snad vycházel z nejskrytějších koutů srdce. Potom znovu rozpřáhl paže a zvolal, jako by

se chtěl dovolávat celého vesmíru: „Bože! Bože! Bože! Čeho jsme se dopustili, čeho se dopustila ta ubohá dívka, že jsme tak krutě stíháni? Může snad k něčemu tak strašnému dojít jen proto, že mezi námi stále ještě řádí ta osudná zhouba, seslaná ze starodávného pohanského světa? Ta nešťastná matka provede v úplně nevědomosti a nejlepším úmyslu věc, která je s to připravit její dceru o duši a tělo, a my jí to nesmíme říci, dokonce ji ani nesmíme varovati, neboť by zemřela, a pak by zemřela i dcera. Ach, jak jen nás osud stíhá! Jak se proti nám spikly všechny síly pekla!“ Vtom prudce vyskočil. „Pojďte!“ vyzval mě, „pojdte, musíme se přesvědčiti a jednati. Dáblové nedáblové nebo všichni dáblové dohromady, na tom teď nesejde; přesto se s ním pustíme do křížku!“ Zašel do haly pro brašnu a spolu jsme šli nahoru do Lucyina pokoje.

Znovu jsem vytáhl záclony, zatímco Van Helsing přistoupil k lůžku. Tentokrát už sebou při pohledu na stejně zuboženou, voskově bledou tvář netrhl. Na obličeji se mu rozhostil výraz hluboké bolesti a nezměrného soucitu.

„Jak jsem čekal,“ zamumlal se svým typickým sykavým nadechnutím. Mlčky se vrátil ke dveřím, zamkl je a na malém stolku začal rozkládat nástroje pro další transfúzi krve. Usoudil jsem už dříve, že jí bude třeba, a začal jsem se svlékat, ale profesor mě zarazil zamítavým posunkem paže.

„Ne!“ prohlásil a odkládal sako. „Dnes provedete operaci vy. Krev poskytnu já. Jste už dost zesláblý.“

A opět transfúze, opět narkotikum, opět týž návrat červeně do popelavých tváří a pravidelný dech zdravého spánku. Tentokrát jsem u ní seděl já a Van Helsing se zotavoval a odpočíval.

Za chvíli využil profesor příležitosti a upozornil paní Westarovou, že z Lucyina pokoje nesmí bez rady s ním nic odstranit; ty květy mají totiž léčivé vlastnosti a vdechování jejich vůně je součástí léčebného postupu. Pak jí sdělil, že celou péči o Lucy přebírá sám a že bude u ní tuto i příští noc bdít a mně vzkáže, kdy mám přijít.

Hodinu nato se Lucy probírala ze spánku, svěží a veselá, jako by jí ta těžká zkouška ani nebyla příliš ublížila.

Co to všechno znamená? Nezačínají mít snad ta dlouhá léta strávená mezi choromyslnými neblahý vliv na můj mozek?

DENÍK LUCY WESTENROVÉ

17. září. – Čtyři dny a noci klidu. Už jsem nabyla tolik sil, že si připadám jako znovuzrozená. Je mi, jako bych přestála dlouhou noční můru, právě se probudila, uviděla nádherný sluneční jas a všude kolem sebe cítila svěží ranní vzduch. Nejasně a mlhavě si vzpomínám na dlouhé, úzkostné chvíle čekání a obav; na tmu, v níž nebylo jediného bolestného záblesku naděje, takže mé zoufalství bylo ještě hlubší; na dlouhá období nicoty a návraty k životu, kdy jsem si připadala jako potápěč vynořující se z velkých hlubin na hladinu. Jelikož je však celou dobu se mnou dr. Van Helsing, všechny ty zlé sny snad zmizely. Přestaly také šelesty, které mě přiváděly na okraj šílenství – třepetání o okna, vzdálené hlasy, které mi připadaly tak blízké, drsná slova přicházející nevím odkud a prikazující mi ani nevím co. Uléhám teď do postele bez jakékoli obavy před spánkem. Dokonce se ani nepokouším udržet v bdělém stavu. Česnek mi už celkem nevadí a každý den mi ho sem z Haarlemu posílají plnou bedničku. Dnes večer dr. Van Helsing odjíždí, protože musí strávit jeden den v Amsterdamu. Mne však už nemusí nikdo hlídat; je mi už natolik dobře, že mě mohou nechat o samotě. Děkuji za to Bohu kvůli mamince a drahému Arthurovi a kvůli všem našim přátelům, kteří jsou tak laskaví. Stejně ani nepocítím žádný velký rozdíl, včdyť včera spal dr. Van Helsing hezky dlouho v křesle. Dvakrát jsem se probudila a přistihla ho spícího. Přesto se však nebojím usnout, ačkoli mi do okenních tabulí skoro zlostně tloučou nějaké větve nebo netopýři či něco jiného.

„THE PALL MALL GAZETTE“, 18. ZÁŘÍ UPRCHLÝ VLK

Nebezpečné dobrodružství našeho dopisovatele
Rozhovor s dozorcem zoologické zahrady

Po mnoha dotazech a neméně mnoha odmítnutích se mi díky věčně opakovaným slovům *Pall Mall Gazette*, jimiž jsem se oháněl jako talismanem, podařilo najít dozorce oddělení zoologické zahrady, kde jsou umístěni vlci. Thomas Bilder bydlí v jednom z domků v ohradě za pavilónem slonů a ve chvíli, kdy jsem ho konečně našel, sedal si právě k čaji. Thomas a jeho manželka jsou pohostinní, postarší lidé, bezdětní, a jestliže pohostí každého tak jako mne, pak si jistě žijí velmi dobře. Dozorce odmítal hovořit o tom, čemu říkal „má práce“, dokud se v klidu nenasvačíme. Když pak bylo sklizeno se stolu, zapálil si dýmku a řekl:

„Tak, pane, teďka můžete spustit a ptát se, na co budete chtít. Musíte mě vmluvit, že před jídlem vodmítám mluvit vo ouředních záležitostech. Dyk v celým našem voddělení dám vlkům, šakalům a hyenám vždycky najíst dřív, než se jich na cokoli voptám.“

„Jak to myslíte, optat se jich na něco?“ vyzvídá jsem v naději, že se rozhovoří.

„No, buď je praštím klackem přes hlavu, nebo, dyž mě požádaj prachatý páni, co se chtěj blejsknout před svejma ženskejma, je podrbu za ušima. To první – praštit je klackem přes hlavu, dřív než jim předhodím žrádlo – mi nedělá žádný vobtěže, ale než se pokusím je podrbat, tak raděj počkám, až si dají svý šery či kafe, abych tak řekl.“ Pak rozvážně dodal: „Víte, my lidi máme v sobě podobnej kus náтуры jako tyhle zvířata. Vy si sem přídete, vyptáváte se na mou rachotu a nebejt toho, že ste mi dal půl libry, tak já, starej mrzout, bych raději viděl, aby vás vzal d'as, než abych vám vodpovídal. A vůbec mi nevadilo, že ste se mě kousavě voptal, esli

teda chci, abyste se vobrátil na řiditele, esli se mi smíte vyptávat. Neráčeť se urazit, ale že sem vám řek, abyste šel do háje?“

„Ano, to jste mi řekl.“

„A dyž ste mi vyhrožoval, že oznámíte řiditelství, že sem sprostěj, to bylo, jako byste mě praštil přes hlavu. Ale ta půl libry to spravila. Hádat sem se nechtěl, a tak sem čekal na jídlo a zblajzl ho stejně, jako to dělaj vlci a lvi a tygři. Ale ted'konc, zaplat' pánbu, dyž mi stará nacpala chřtán svejma koláčema a nalila do mě svůj zpropadenej starej čajník, tak sem celej vobživ, a vy si mě drbejte za ušima, jak dlouho chcete, já ani nezavrčím. Tak ven s těma votázkama! Stejně vím, vo co vám de – vo toho uprchlýho vlka!“

„Správně. Chtěl bych slyšet váš názor. Povězte mi, jak k tomu došlo, a až se od vás dozvím okolnosti, tak mi řeknete, co to podle vás způsobilo a jak to všechno podle vás dopadne.“

„Prosím, šéfe. Bylo to asi takhle. Tenhle vlk – říkali sme mu Bersicker – byl jeden z těch třech šedejch vlků, co byli dodaný z Norska Jamrachovej, vod kerejch sme je asi před čtyřma roky vodkoupili. Byl to milej, poslušnej vlk a nikdy nám nezpůsobil žádnou mrzutost, aby stála za řeč. To, že se vodtud chtěl dostat pryč, mě u něj překvapuje mnohem víc než u vostatných zvířat. Jak vidíte, člověk může důvěřovat vlkům zrovna tak málo jako ženskej!“

„Nedejte na něj, pane!“ vpadla jeho manželka s hlasitým smíchem. „Von vám tak dlouho s těma zvířatama zachází, že už je sám jako starej vlk! Jenže nikomu neublíží!“

„Tak teda včera asi dvě hodiny po krmení sem zaslech nějakěj hluk. Zrovna sem sbíral ve vopičím pavilónu stelivo pro jednu mladou pumu, co je nemocná, ale dyž sem slyšel štěkot a vytí, mazal sem rovnou pryč. Ten Bersicker vám jako šílenej vrážel do mříží, jako by se chtěl dostat ven. Moc lidí tu kolem zrovna nebylo, jen nablízku byl jeden člověk, takovej vysokej chlap jak tyčka, s orlím nosem a špičatou bradkou, trošku bíle prokvetlou. Měl tvrdej, studenej pohled a rudý voči a byl mi hned protivnej, protože mi

připadalo, že ti vlci sou rozčilený kvůli němu. Na rukách měl bílý kozinkový rukavice, ukazoval na zvířata a řek: ‚Dozorče, tyhle vlky zřejmě něco rozčililo.‘

‚Třeba zrovna vy,‘ odsek sem, protože se mi vůbec nezamlouvalo, jak se tváří. Nenaštval se, jak sem doufal, ale usmál se vám tak pohrdavě, až vycenil bílý, ostrý zuby. ‚Nikoli, na mně by si nepochutnali,‘ řek.

‚Navopak, pochutnali,‘ namít sem stejným tónem. ‚Dycky si moc rádi daj k svačině jednu dvě kosti, aby si na nich vočistili zuby, a vy těch kostí máte plnej pytel!‘

Víte, a to bylo vopravdu divný – dyž nás ty zvířata viděly povídat, tak si lehly, a dyž sem přistoupil k Bersickerovi, nechal se vode mě podrbat za ušima jako jindy. A pak tam přistoupil i ten chlap, a ať se propadnu, esli taky neprostrčil ruku mřížema a nepohladil tomu starýmu vlkovi uši!

‚Dejte si pozor!‘ upozornil sem ho. ‚Bersicker je rychlejš.‘

‚Nevadí,‘ odpověděl. ‚Já jsem na ně zvyklý.‘

‚Vy ste z oboru?‘ zeptal sem se a smek klobouk, protože chlapík, kerej obchoduje s vlkama atakdál, to je dobrej přítel dozorců.

‚Nikoli, z oboru právě ne,‘ řekl, ‚ale mám jich doma několik ochočených.‘ A nato smek zdvořile jako nákej lord a vodešel. Starej Bersicker se za ním koukal tak dlouho, dokad nezmizel z dohledu, pak si šel lehnout do kouta a celej večír se z něj nechtěl hnout. A minulou noc, sotva vyšel měsíc, začli tady všici vlci výt. A přitom tam nebylo nic, na co by mohli výt. Nikdo nebyl nablízku a jenom kdesi na cestě daleko za parkem volal někdo na nákyho psa. Jednou nebo dvakrát sem se šel podívat, esli je všechno v pořádku, a taky že bylo, a pak to vytí přestalo. Krátce před půlnocí sem se vypravil na poslední vobchůzku před spaním, a ať se na místě propadnu, esli sem nepřišel ke kleci starýho Bersickera a neviděl, že mříže sou vylomený a překroucený a klec prázdná! A to je všechno, co vo tom vopravdicky vím.“

„A jinak nikdo nic neviděl?“

„V tý době se zrovna vracel jeden z našejch zahradníků vod muziky a zahlídl, jak z keřů vybíhá velkej šedivej pes. To alespoň tvrdí, jenže já tomu zrovna moc nevěřím, protože dyž přišel domů, tak svý starý vo tom ani nežblebt. Dyk sme celou noc honili Bersickera po parku, a von vám si teprve ráno vzpomene, že něco viděl! Podle mýho mu prostě muzika stoupla do hlavy!“

„Poslyšte, pane Bildere, čím si tedy vysvětľujete útěk toho vlka?“

„Víte, pane,“ odpověděl s podezřelou skromností, „myslím, že si to dovedu vysvětlit, jenomže nevím, esli vás má teorie uspokojí.“

„Určitě. Jestliže už člověk jako vy, který má tolik zkušeností se zvířaty, by to nedokázal uhodnout, kdo jiný by se o to mohl pokusit?“

„Tak teda, pane, mám tohle vysvětlení: řek bych, že ten vlk utek – protože prostě chtěl zdrhnout!“

Podle toho, jak se Thomas s manželkou tomuto vtipu srdečně smáli, jsem usoudil, že ho už vyslovil víckrát a že celý jeho výklad směřoval k tomu, aby mě napálil. Se ctihodným Thomasem jsem v žertování soupeřit nemohl, ale myslím, že znám bezpečnější cestu k jeho srdci. Proto jsem řekl:

„Dobrá, pane Bildere, řekněme, že jste si tu první půl libry už odpracoval. Ted' už tedy čeká její sestřička na vaše zavolání, jen co mi povíte, co se podle vás asi stane.“

„Máte pravdu, pane,“ opáčil rychle. „Jistě mi vodpustíte, že sem si z vás dělal šoufky, jenže tady stará na mě mrkla, a tím mi naznačila, abych to rozšoup.“

„No tohle! Nikdy!“ ohradila se manželka.

„Můj názor je takovejhle: že se tenhle vlk ted'ka někde potuluje. Ten zahradník, kerej si na to původně ani nevzpomněl, povídal, že prej cválal směrem k severu rychlejc než kůň. Jenže já mu nevěřím, protože víte, pane, vlci necválaj vo nic rychlejc než psi, nejsou na to stavěný. Vlci sou tak dobrý pro pohádky, a vochoťně eště uznám, že dyž se shluknou do smečky a ženou se za něčím, co má eště víc nahnáno než voni, pak dokážou ztropit ďábelskej randál a rozcu-

povat na kousky všecko, co jim přijde do cesty. Ale, Bůh chraň, ve skutečným životě je vlk jen ubohej tvor, ani zpoloviny tak chytřej nebo odvážnej jako pes, a není v něm ani vosmina bojovnýho ducha, jakej je ve psech. A tenhle vlk vůbec nebyl zvyklej bojovat nebo dokonce sám se živit, a zřejmě se tu někde vokolo parku schovává a celej se třese, a esli mu to vůbec myslí, tak asi uvažuje, vod koho by sehnal snídani. Třeba taky vlez do nákýho baráku a sedí ted' ve sklepe. Páni, určitě náká kuchařka vezme do zaječích, až uvidí ty jeho zelený voči, jak na ni zářej ze tmy! Esli se mu nepodaří najít náký žrádlo, tak je bude muset shánět, a třeba se mu poštěstí včas narazit na řeznictví. Esli ne a náká guvernanka pude se svým vojákem za křoví a nechá dítě v kočárku – pak bych se nedivil, že by při sčítání lidu mohlo bejt vo jedno dítě míň. To je všecko.“

Jak jsem mu podával jeho půl libry, mihlo se něco za oknem a panu Bilderovi se protáhl překvapením obličej.

„Panenko skákává!“ vyhrkl. „Dyk se nám starej Bersicker sám vod sebe vrátil!“

Přistoupil ke dveřím a otevřel je; považoval jsem to za dost přehnané. Vždycky jsem byl názoru, že šelma vypadá nejlíp, je-li mezi ní a člověkem zaručeně pevná přehrada, a osobní zkušenost tuto mou představu spíš posílila než oslabila.

Koneckonců je ovšem všechno pouze zvyk, protože ani Bilder, ani jeho manželka si z toho vlka nedělali víc, než já bych si dělal ze psa. Šelma byla tak mírná a poslušná jako praotec všech pohádkových vlků – expřítel Červené Karkulky, který se v převlečení snažil získat její důvěru.

Celý výjev byl nevylicitelnou směsí komedie a tklivosti. Zlý vlk, který na půl dne naplnil celý Londýn hrůzou a na nejvyšší míru vyděsil všechny děti ve městě, se kajícně vrátil a byl přijat a hýčkán jako nějaký vlčí marnotratný syn. Starý Bilder ho s téměř něžnou starostlivostí ohmatl po celém těle, a když skončil kajícníkovu prohlídku, prohlásil:

„Vida, já sem dobře věděl, že se tomu starýmu chudákovi něco přihodí; copak sem to celej čas neříkal? Prosím, hlavu má pořezanou a plnou skleněnejch střepů. Určitě lez přes řákou zatracenou zeď či co. Je to hanba, že lidi směj zastrkávat na vršky svejch zdí rozbítý flašky. To má z toho. Pod', Bersickere!“

Bilder odvedl vlka a zamkl ho do klece s kusem masa, které alespoň množstvím odpovídalo nejpodstatnějším částem tučného telete, a odešel podat hlášení. A po něm jsem následoval i já, abych o této záležitosti mohl napsat jedinou informaci, kterou se o záhadném útěku ze zoologické zahrady podařilo dnešního dne získat.

DENÍK Dr. SEWARDA

17. září. – Po večeři jsem seděl v pracovně a snažil se dohnat všechny záznamy, s nimiž jsem se pro nával jiné práce a četné návštěvy u Lucy hodně opozdil. Pojednou se rozlétly dveře a dovnitř vrazil můj pacient s obličejem zrůzněným vášní. Do mne jako by udeřil blesk; je to totiž něco téměř nebývalého, aby pacient z vlastní vůle vnikl do ředitelovy pracovny. Renfield se hnál rovnou ke mně. V ruce držel nůž, a protože jsem okamžitě pochopil, že mi hrozí nebezpečí, pokusil jsem se přistrčit stůl mezi sebe a jeho. Byl však rychlejší a silnější než já, a než se mi to podařilo, rozmáchl se po mně a dost hluboko mě řízl do levého zápěstí. Než mě však dokázal bodnout podruhé, uhodil jsem ho pravičkou a on padl naznak na podlahu. Zápěstí mi silně krvácelo a na koberec nakapala malá kaluž krve. Přesvědčil jsem se, že se můj přítel už nebude mít k ničemu dalšímu, a ovazoval jsem si zápěstí. Přitom jsem ovšem nespouštěl ani na okamžik zrak z ležící postavy. Mezitím přiběhli ošetřovatelé a obrátili jsme pozornost k němu. Právě dělal něco, co mě naplnilo odporem. Ležel na břicho a jako pes lízal krev, která skapala z rány na zápěstí. Snadno jsme ho přemohli a k mému překvapení se dal

ošetřovateli odvést klidně jako beránek. Jenom neustále opakoval: „Krev je život! Krev je život!“

Právě teď si nesmím dovolit ztrácet krev; poslední dobou jsem jí ztratil až příliš na úkor svého zdraví, a navíc mě už začalo vyčerpávat napětí vyvolané strašnými fázemi dlouhé Lucyiny nemoci. Jsem předrážděný a unavený a potřebuji odpočinek, odpočinek, odpočinek. Naštěstí mě Van Helsing nezavola, takže si nemusím odepřít spánek; dnes v noci bych se bez něho asi těžko obešel.

TELEGRAM OD VAN HELSINGA, ANTVERPY, Dr. SEWARDVI, CARFAX

(Zaslán do Carfaxu, Sussex, protože nebylo udáno hrabství; doručen s dvaadvacetihodinovým zpožděním.)

17. září. – „Určitě přijďte dnes v noci do Hillinghamu. Pokud nebudete bdít celou noc, často navštěvujte a dohlédněte, aby květy zůstaly na svém místě. Spoléhám na vás! Dostavím se co nejdřív po příjezdu.“

DENÍK Dr. SEWARDA

18. září. – Chystám se k vlaku do Londýna. Van Helsingův telegram mě naplnil chmurnou předtuchou. Celá noc ztracena – a já vím z trpké zkušenosti, co se za jednu noc může přihodit. Ovšem, všechno snad dopadne dobře, jenže co se vlastně *mohlo* stát? Zřejmě nad námi visí nějaká strašná hrozba a každá nepředvídaná okolnost může asi zvrátit všechno, čeho se pokoušíme dosáhnout. Vezmu si tento váleček s sebou a svůj záznam pak budu moci dokončit na Lucyině fonografu.

POZNÁMKY ZANECHANÉ LUCY WESTENROVOU

17. září. Noc. – Píši tyto poznámky a zanechávám je zde, aby se rozhodně nikdo nedostal mým přičiněním do neštěstí. Je to přesný zápis toho, co se událo dnešní noci. Cítím, že umírám slabostí, a nemám už téměř sílu psát, ale musím to udělat, i kdyby mi psaní přivodilo smrt.

Šla jsem si lehnout jako obvykle, a ještě jsem dohlédla, aby květy byly na místech určených dr. Van Helsingem. Brzy jsem usnula.

Probudil mě onen šelest na okenních tabulích, který poprvé začal po noční procházce na útesu ve Whitby, kdy mě zachránila Mina, a který už tak dobře znám. Nebála jsem se, ale mrzelo mě, že ve vedlejšíh pokoji není dr. Seward – jak mi dr. Van Helsing slíbil –, protože bych ho mohla zavolat. Pak se opět dostavil onen starý strach ze spánku a já jsem se rozhodla, že budu bdít. Ale jako naschvál se spánek snažil dostavit právě tehdy, kdy jsem ho nechtěla; a protože jsem se tedy bála zůstat sama, otevřela jsem dveře a zavolala: „Je tu někdo?“ Nikdo neodpovídal. Nechtěla jsem probudit maminku a raději jsem zase dveře zavřela. Potom se zvenku ze zahrady ozvalo nějaké vytí, podobné psímu, ale divočejší a hlubší. Šla jsem k oknu – a vyhlédla ven, ale neviděla jsem nic kromě velkého netopýra, který zřejmě tloukl křídly o okno. Vrátila jsem se proto zpět na lůžko rozhodnuta nespát. Vtom se otevřely dveře a do pokoje nahlédla maminka. Všimla si, že jsem se hýbala a nespím, vešla dovnitř a sedla si ke mně. Laskavěji a něžněji než jindy mi řekla:

„Měla jsem o tebe starost, miláčku, a přišla jsem se podívat, zda ti nic nechybí.“

Obávala jsem se, že se nachladí, když tu bude tak sedět, a poprosila jsem ji, aby si lehla ke mně a spala se mnou. Ulehla proto do postele a uvelebila se vedle mne; ani si nesvlékla župan, protože, jak řekla, prý zde zůstane jen chvilku, a pak se vrátí do vlastního lůžka.

A jak jsme tam ležely v objetí, ozval se znovu na okně šelest a třepot. Maminka se podivila, malinko se vylekala a vykřikla: „Co je to?“ Uklidňovala jsem ji, jak jen jsem mohla. Podařilo se mi to a maminka už ležela klidně; slyšela jsem však, jak její ubohé drahé srdce prudce tluč. Za chvíli se opět ozvalo venku na zahradě mezi křovinami ono hluboké zavytí, krátce nato se s třeskem rozbilo okno a na podlahu se rozlétla spousta střepů. Průvan odhrnul záclonu a v rozbitém okně se objevila hlava velkého vychrtlého šedého vlka. Maminka zděšeně vykřikla, pokoušela se posadit a divoce tápala rukama po všem, co by jí pomohlo. Mimo jiné uchopila i věnec květů, který jsem podle příkazu dr. Van Helsinga měla stále nosit kolem krku, a strhla mi ho. Jednu dvě vteřiny strnule seděla a ukazovala rukou na vlka, pak se jí z hrdla vydralo podivné, hrozné zachroptění, padla naznak, jako by ji zasáhl blesk, a hlavou mi narazila na čelo, až se mi na malou chvíli zamotala hlava. Připadalo mi, jako by se celý pokoj se vším všudy začal se mnou točit kolem dokola. Nespustila jsem oči z okna. Vtom stáhl vlk hlavu zpět a rozbitým oknem vletly do pokoje tisíce drobných skvrnek a kroužily a vířily jako sloup písku, jaký bývá podle líčení cestovatelů při samumu na poušti. Snažila jsem se pohnout, ale byla jsem jako uhranutá, a navíc na mně těžce spočívalo ubohé tělo drahé maminky, které už chladlo – její srdce už přestalo bít. Pak jsem na chvíli pozbyla vědomí.

Zanedlouho jsem přišla k sobě, ale bylo mi hrozně, nevýslovně hrozně. Někde nablízku vyzváněl umíráček; v celém okolí vyli psi a v našem křoví, snad těsně pod okny, prozpěvoval slavík. Byla jsem celá zmámená a otupená bolestí, strachem a slabostí, ale slavičí zpěv mi připadal jako hlas drahé maminky, vracející se zpět, aby mě konejšila. Hluk zřejmě probudil také služky, za dveřmi jsem slyšela přešlapovat jejich bosé nohy. Na mé zavolání vešly dovnitř, a když uviděly, co se stalo a co vlastně leží přes postel, daly se do křiku. Rozbitým oknem vnikl do pokoje vítr a prudce přirazil dveře. Vstala jsem, služebné nadzdvihly maminčino tělo, položily je na

mou postel a přikryly prostěradlem. Byly tak vystrašené a nervózní, že jsem jim přikázala, aby se šly do jídelny napít sklenky vína. Dveře se na okamžik rozlétly a znovu zabouchly. Služky vyjekly a všechny najednou odběhly do jídelny. Mezitím jsem nakladla všechny květy, které jsem měla, mamince na prsa. Když už tam ležely, vzpomněla jsem si na příkaz dr. Van Helsinga, ale nechtěla jsem je vzít zpět, a kromě toho jsem hodlala dát příkaz, aby u mne zůstala jedna ze služebných přes noc. Bylo mi divné, že se nevracejí. Volala jsem je, ale neodpovídaly. Zašla jsem proto za nimi do jídelny.

Sotva jsem spatřila, co se stalo, opustila mě všechna naděje. Všechny čtyři ležely bezvládně na zemi a těžce oddychovaly. Stolní láhev, v níž bylo sherry, byla zpoloviny plná, ale vanul z ní podivný, ostrý zápach. Pojala jsem podezření a prohlédla láhev. Byla cítit opiovým extraktem, a když jsem pohlédla na příborník, zpozorovala jsem, že lahvička, ze které mamince její lékař dává – ach! vlastně dával – užívat, je prázdná. Co mám dělat? Co mám dělat? Vrátila jsem se zpět do pokoje k mamince. Nemohu ji přece opustit a jsem v domě sama kromě služebných, které někdo uspal. Sama s mrtvou! A odejít z domu se bojím, protože rozbitým oknem doléhá do pokoje hluboké vytí vlka.

Vzduch jako by byl plný skvrnek, poletujících a kroužících v průvanu od okna, a světla planou modře a mdle. Co mám dělat? Bože, chraň mě této noci všeho zlého! Tento list skryji na řadrech, kde ho najdou, až mě přijdou položit do rakve. Má drahá maminka skonala! Je čas, abych odešla také. Jestliže tuto noc nepřežiji, pak sbohem, můj drahý Arthure! Nechť tě Bůh ochrání, můj drahý, a mně nechť pomůže!

Kapitola 12

DENÍK Dr. SEWARDA

18. září. – Odjel jsem okamžitě do Hillinghamu. Protože bylo ještě brzy ráno, nechal jsem kočár čekat u branky a šel stromořadím k domu. Tiše jsem zaklepal a co nejohleduplněji zazvonil, abych snad neprobudil Lucy nebo její matku. Doufal jsem, že mi přijde otevřít pouze služka, jenže nikdo nešel. A tak jsem za chvíli znovu zaklepal a zazvonil. Pak mě popadl vztek, že služby mohou být tak líné a být ještě tak pozdě v posteli – bylo už totiž deset hodin, a klepal jsem a zvonil dál, tentokráte netrpělivěji. Přesto nikdo nepřicházel. Až do této chvíle jsem podezíral jenom služebnictvo, jenže pomalu na mě začínala dotírat hrozná úzkost. Není tohle mrtvolné ticho jenom dalším článkem v řetězu zhouby, který se snad kolem nás stahuje? Nepřišel jsem snad opravdu už pozdě do domu smrti? Jestli Lucy dostane opět jeden z těch strašných záchvatů, pak každá minuta nebo dokonce vteřina zpoždění pro ni může znamenat hodinu plnou nebezpečí. Obešel jsem proto dům, zda náhodou nenajdu otevřený jiný vchod.

Nikudy se však nedalo vejít. Všechna okna a všechny dveře byly zavřeny na závoru a zamčeny. Zklamaně jsem se vrátil k hlavnímu vchodu. Vtom jsem zaslechl prudký dusot uhánějících koní. Zastavili se u branky a za několik vteřin mi stromořadím spěchal vstříc Van Helsing. Jakmile mě spatřil, vyhrkl:

„Tak to jste vy! Právě jste přijel? Jak je jí? Přišli jsme už pozdě? Vy jste nedostal můj telegram?“

Co nejrychleji a nejsouvisleji jsem mu vysvětlil, že jsem jeho telegram obdržel teprve dnes časně ráno, že jsem neztratil ani minutu, abych se sem dostavil, a že se mi zatím nepodařilo nikoho v celém

domě vyburcovat. Van Helsing chvíli přemýšlel, pak smekl klobouk a vážně pravil: „V tom případě se tedy obávám, že jsme přišli pozdě. Děj se vůle boží!“ Vzápětí se jako obvykle vzchopil a pokračoval: „Pojďte! Pokud tedy nemůžeme do domu vniknouti po dobrém, musíme tam vniknouti násilím. Teď už záleží pouze na čase!“

Obešli jsme dům dozadu, kde bylo kuchyňské okno. Profesor vytáhl z brašny malou chirurgickou pilku, podal mi ji a ukázal na železné mřížce chránící okno. Ihned jsem se do nich pustil a zanedlouho jsem tři z nich přepiloval. Potom jsme dlouhým úzkým skalpelem nadzdvihli zástrčku a okno otevřeli. Pomohl jsem profesorovi dovnitř a prolezl za ním. V kuchyni a pokojících pro služebné, které byly hned vedle ní, nikdo nebyl. Postupně jsme prohlédli všechny místnosti a v jídelně, mdle osvětlené denními paprsky, pronikajícími okenicemi, našli jsme čtyři služby na podlaze. Nemuseli jsme se obávat, že jsou mrtvé; sípavý dech a štiplavý zápach opiového extraktu nás nenechával na pochybách o jejich stavu. Pohlédli jsme s Van Helsingem na sebe, a jak jsme odcházeli, usoudil: „O ně se můžeme postarati později.“ Pak jsme vyšli po schodech k Lucyinu pokoji. Nepatrnou chvíli jsme postáli u dveří a naslouchali, ale vůbec nic nebylo slyšet. Zbledlí, s třesoucíma se rukama jsme pomalu otevřeli dveře a vešli do pokoje.

Jak jen vylicít pohled, který se nám naskytl? Na lůžku ležely dvě ženy, Lucy a za ní její matka pod bílým prostěradlem, jehož cíp byl shrnut závanem vzduchu z okna a odhalil tak ztrhanou, bílou, hrůzou vytřeštěnou tvář. Vedle ní ležela Lucy s bílým a ještě zuboženějším obličejem. Věnc květů, který měla mít kolem krku, jsme našli na matčině hrudi, a na obnaženém hrdle byly dvě malé ranky, jichž jsme si všimli už dříve, jenže tentokrát byly hrozně bílé a rozdrásané. Profesor se mlčky sklonil nad lůžko, hlavou se málem dotýkal nader ubohé Lucy, pak se najednou prudce otočil, jako by něčemu naslouchal, rychle se napřímil a zvolal: „Ještě není pozdě! Rychle! Rychle! Přineste brandy!“

Seběhl jsem dolů a vrátil se s lahví. Napřed jsem k ní pochopitelně přičichl a ochutnal, jestli není brandy také otráveno jako sherry ve stolní láhvi, kterou jsem našel na stole. Služebné již nedýchaly tak klidně; narkotikum začalo zřejmě ztrácet účinek. Nezůstal jsem tam, abych se o tom ujistil, ale vrátil jsem se k Van Helsingovi. Ten jako už předtím potíral Lucy kořalkou rty, dásně, zápěstí a dlaně. Pak mi pravil:

„Tohle je vše, víc zatím nelze učiniti. Vy běžte k těm služebným, vezměte mokrý ručník a pořádně je pleskejte po tvářích. Ať rozdělají oheň, roztopí ho a připraví horkou lázeň. Tahle ubohá duše je skoro tak vychladlá jako ta, která leží vedle ní. Potřebuje se zahřátí, než s ní můžeme podniknouti něco dalšího.“

Ihned jsem seběhl dolů a tři z žen jsem celkem bez nesnází probudil. Čtvrtá byla ještě velmi mladá, narkotikum na ni zřejmě zapůsobilo silněji; přenesl jsem ji tedy z podlahy na pohovku a nechal ji spát dál. Ostatní byly zpočátku úplně omámené, ale sotva se vzpamatovaly, rozplakaly se a křečovitě štkaly. Osopil jsem se však na ně a nepustil je ke slovu. Už je dost zlé, že došlo ke ztrátě jednoho života, prohlásil jsem, a jestli budou otálet, bude ohrožen i život slečny Lucy. A tak, napůl oblečené, pustily se s pláčem a vzlyky do práce, přiložily a přihřály vodu. V kuchyňském sporáku a pod kotlem oheň naštěstí dosud neuhasl a horké vody bylo brzy dost. Služky připravily koupel a my jsme Lucy, tak jak byla, vynesli a položili do vany. Právě jsme ji masírovali, když někdo zaklepal na domovní dveře. Jedna ze služebných vyběhla, přehodila něco přes sebe a šla otevřít. Vrátila se a šeptem nám sdělila, že přišel nějaký pán se vzkazem od pana Holmwooda. Prikázal jsem jí, aby mu vyřídila, ať počká, že teď nemůžeme nikoho přijmout. S tímto vzkazem odešla a my jsme se tak zabrali do práce, že jsem na návštěvníka dočista zapomněl.

Ještě nikdy jsem nezažil, aby profesor pracoval soustředěněji. Stejně jako on jsem věděl, že vede úporný boj se smrtí, a ve chvíli,

kdy odpočíval, jsem mu to řekl. To, co mi odpověděl, jsem nepochopil, ale důraz, s nímž svá slova vyřkl, byl neobvykle zarputilý:

„Kdyby zde šlo pouze o toto, nechal bych věci tak, jak jsou, aby v klidu zesnula, protože nad obzorem jejího života už žádné světlo svítiti nemůže.“ A znovu a snad ještě horlivěji se pustil do práce.

Netrvalo dlouho a my jsme poznávali, že teplo začíná účinkovat. Stetoskopem jsme zjistili, že tlukot Lucyina srdce je silnější. Hrud' se jí už znatelně zdvíhala. Van Helsingův obličej se rozzářil, a když jsme ji vynesli z koupele a zabalili do nahřátého prostěradla, aby uschla, profesor prohlásil:

„První tah jsme vyhráli! Šach králi!“

Pak jsme odnesli Lucy do druhého pokoje, který služebné mezi tím připravily, položili ji na lůžko a vnutili jí několik kapek brandy. Jak jsem si všiml, ovázal jí Van Helsing kolem krku hebký hedvábný šátek. Byla stále v bezvědomí a bylo jí velmi zle, ne-li hůř než kdy předtím.

Van Helsing zavolal do pokoje jednu ze služek a přikázal jí, aby do našeho návratu zůstala u Lucy a nespustila z ní oči. Pak mě vyzval k odchodu.

„Musíme se uradit o dalším postupu,“ řekl, jak jsme scházeli dolů. V předsíni otevřel dveře jídelny, a když jsme vešli dovnitř, zavřel pečlivě dveře. Okenice byly otevřeny, ale záclony již byly zataženy, jak káže smuteční mrav, který britské ženy nižších tříd vždy tak přísně zachovávají. V místnosti bylo proto celkem tma. Van Helsing se už netvářil tak zarputile; vypadal spíš rozpačitě. Zřejmě si něčím lámal hlavu. Za chvíli řekl:

„Co budeme činiti nyní? Ke komu se můžeme uchýlit o pomoc? Musíme provést další transfúzi krve, a to brzy, jinak by jí totiž už příliš života nezbývalo. Vy jste už vyčerpán, já jsem rovněž vyčerpán. Nerad bych se obrátil na některou z oněch žen, i kdyby měly odvahu se tomu podrobiti. Jak najdeme někoho, kdo by pro ni byl ochoten otevřít své žíly?“

„A já vám snad nevyhovuji?“

Hlas zazněl z pohovky na druhé straně pokoje. Jeho zvuk mě naplnil radostí a pocitem úlevy, vždyť je pronesl Quincey Morris. Van Helsing sebou zprvu zlostně trhl, ale jakmile jsem zvolal: „Quincey Morrisi!“ a rozběhl se k němu se vztaženýma rukama, obličej se mu vyjasnil a v očích se mu mihl radostný záblesk.

„Co tě sem přivedlo?“ zvolal jsem, když jsme si stiskli ruce. „Přijel jsem kvůli Artovi.“

Podal mi telegram:

„Už tři dny žádné zprávy od Sewarda. Mám velké starosti. Nemohu odjet. Otcův zdravotní stav nezměněn. Neprodleně mi pošli zprávu, jak se daří Lucy.“

HOLMWOOD“

„Zřejmě jsem tedy přijel v pravý čas. Jen mi prostě řekněte, co mám dělat.“

Van Helsing k němu přistoupil, uchopil ho za ruku a pohlédl mu přímo do očí.

„Když je žena v nouzi, je pro ni tím nejlepším na světě krev statečného muže. Vy jste muž, o tom není pochyby. Nuže, byť i ďábel bojuje proti nám všemi svými silami, Bůh nám přece jen posílá muže, kdykoli je potřebujeme.“

A znovu jsme uskutečnili onu nepříjemnou operaci. Nemám odvahu vylíčit všechny podrobnosti. Lucy prodělala strašný šok, který jí uškodil mnohem víc než předešlé otřesy. Ačkoli jsme jí vpravili do žil mnoho krve, nereagoval organismus na transfúzi tak dobře jako při minulých příležitostech. Přihlížet a poslouchat, jak se probíjí zpět k životu, bylo úděsné. Činnost srdce i plic se však nakonec přece jen zlepšila a Van Helsing jí dal jako předtím podkožní injekci morfia, a to s dobrým výsledkem. Její mdloba se změnila v hluboký spánek. Profesor zůstal u ní, já jsem s Quinceym Morrisem sešel dolů a poslal

ven služku, aby zaplatila jednomu z drožkářů čekajících před domem. Quincey vypil sklenici vína, ulehl na pohovku a já jsem nařídil kuchařce, aby připravila vydatnou snídani. Pak mě něco napadlo a vrátil jsem se do pokoje, kde ležela Lucy. Tiše jsem vešel a zastihl Van Helsinga s několika listy dopisního papíru v ruce. Zřejmě už je přečetl a s hlavou v dlaních o nich přemýšlel. Na tváři měl výraz ponurého zadostiučinění, jaké mívá člověk, který právě rozluštil nějakou záhadu. Podal mi těch několik listů se stručnou poznámkou: „Když jsme přenášeli Lucy do lázně, vypadlo jí to ze západří.“

Jakmile jsem si to přečetl, pohlédl jsem nechápavě na profesora a za chvíli jsem se ho zeptal: „Proboha, co to vlastně všechno znamená? Byla či snad je šílená, nebo jaké strašné nebezpečí jí hrozí?“ Byl jsem tak zmaten, že jsem nevěděl, co dodat. Van Helsing natáhl paži, vzal si poznámky zpět a řekl:

„Teď se tím netrapte. Prozatím na to zapomeňte. Až nastane vhodný čas, všechno se dozvíte a pochopíte; k tomu však dojde až později. A co jste mi teď vlastně přišel říci?“ Jeho slova mě vzpamatovala a přivedla zpět k sobě.

„Přišel jsem za vámi kvůli úmrtnímu listu. Jestli nebudeme postupovat vhodně a rozumně, mohla by nastat možnost soudního ohledání, a pak by bylo třeba předložit tuto listinu. Jsem přesvědčen, že k soudnímu ohledání nebude muset dojít; kdyby se totiž uskutečnilo, určitě by z toho ubohá Lucy měla smrt, pokud už nezemře na něco jiného. My všichni, já, vy i lékař, který ji ošetřoval, víme, že paní Westenrová trpěla srdeční vadou, a můžeme dosvědčit, že na ni zemřela. Vyplňme okamžitě úmrtní list; zanesu ho osobně k matrikářovi a odtud zajdu do pohřebního ústavu.“

„Správně, příteli Johne! Skvělý nápad! I když má slečna Lucy nepřátele, kteří ji ohrožují, má naproti tomu alespoň štěstí, že má přátele, kteří ji milují. Vy tři jste pro ni otevřeli své žíly, a kromě vás ještě jeden starý člověk. Ano, vím, příteli Johne, nejsem přece slepý! Tím víc vás všechny mám rád! A nyní jděte!“

V hale jsem potkal Quinceyho Morrise s telegramem Arthurovi. Sděloval mu, že paní Westenrová je mrtvá, že se Lucy přitížilo, ale že se jí už daří líp; a že Van Helsing i já jsme u ní. Oznámil jsem mu, kam jdu, a on mě rychle doprovodil ke dveřím. Před odchodem mi řekl:

„Mohu si s tebou, Jacku, promluvit, až se vrátíš? Ale o samotě?“ Souhlasně jsem přikývl a vyšel z domu. U matrikáře prošlo vše hladce a s majitelem místního pohřebního ústavu jsem se dohodl, že večer přijde vzít míry na rakev a zařídít, co bude třeba.

Když jsem se vrátil, Quincey už na mě čekal. Řekl jsem mu, že k němu zajdu, jen co se informuji o Lucy, a zašel jsem k ní nahoru do pokoje. Ještě spala a profesor se z židle u její postele zřejmě ani nehnul. Jen přiložil prst ke rtům a já jsem usoudil, že se Lucy nejspíš co nejdříve probudí a že profesor nechce předcházet přírodu. Vrátil jsem se tedy dolů ke Quinceymu a zavedl ho do pokoje, kde se podává snídaně. V této místnosti nebyly záclony staženy, a proto tu bylo poněkud příjemněji, či spíše nikoli tak nepříjemně jako jinde v domě. Sotva jsme osaměli, Quincey mi řekl:

„Jacku Sewarde, nerad se cpu někam, kam nemám právo, jenže tohle není žádný obyčejný případ. Víš, že jsem to děvce miloval a chtěl se s ní oženit, a i když už je to všechno za mnou, mám, ať chci nebo nechci, o ni strach. Co jí vlastně chybí? Ten Holanďan – a je to zřejmě báječný starý pán, to je vidět, řekl, když jste přišli do pokoje, že musí mít *další* transfúzi krve a že jste oba už vyčerpaní. Já ovšem vím, že vy páni doktoři spolu rozmlouváte *in camera* a to, o čem se soukromě dohodnete, se člověk prostě nedozví. Tohle ovšem není žádná normální záležitost, a ať už je to cokoli, já jsem své učinil. Je to tak?“

„Je,“ přitakal jsem a Quincey pokračoval.

„Soudím, že ty i Van Helsing jste už udělali to, co jsem dnes udělal já. Je to tak?“

„Je.“

„A podle všeho platí totéž i pro Arta. Vypadal moc divně, když jsem se s ním před čtyřmi dny u nich setkal. Naposledy jsem viděl nějakého tvora tak rychle sejít v pampách; za jedinou noc mi tam zahynula oblíbená klisna. V noci ji napadl jeden z těch velkých netopýrů, kterým se říká upíři. Ráno měla prokousnuté hrdlo i tepnu a zůstalo jí tak málo krve, že se nemohla postavit na nohy. Bezmocně ležela a já jí musel prohnat kulku hlavou. Jacku, jistě mi nevyzradíš nic důvěrného – že byl Art první? Mám pravdu?“ Chudák se při těchto slovech tvářil velmi ustaraně. Trápilo ho nebezpečí hrozící milované ženě, a navíc ho mátlá úplná neznalost hrůzné záhady, která ji zřejmě obklopovala. Srdce mu krvácelo a musel sebrat všechnu mužnou sílu – a té měl požehnaně –, aby se nezhroutil. Na okamžik jsem se zarazil, protože jsem si uvědomil, že nesmím vyzradit nic z toho, co si profesor přeje uchovat v tajnosti, jenže Quincey už toho věděl a uhádl tolik, že už nebylo proč mu neodpovědět. Odvětil jsem stejnými slovy: „Máš pravdu.“

„A jak dlouho to už trvá?“

„Asi deset dní.“

„Deset dní! Pak tedy, Jacku, dostala za tuhle dobu ta ubohá krásná bytost, kterou všichni milujeme, do svých žil krev čtyř silných mužů. Člověče! Tolik by se přece ani do jejího těla nevešlo!“ Nato přistoupil těsně ke mně a důrazně zasykl: „Kdo ji o ni připravil?“

Pokrčil jsem rameny: „V tom je právě ta záhada,“ odpověděl jsem. „Helsing má z toho zamotanou hlavu a já jsem s důvtipem v koncích. Ani si nedovolím něco hádat. Dokonce došlo zcela náhodou k úplné sérii nepatrných příhod a ty úplně zmařily všechna opatření, která jsme podnikli, abychom zajistili nad Lucy řádný dohled. To už se však opakovat nebude. Zůstaneme tady, dokud všechno neskončí dobře – nebo špatně!“ Quincey mi podal ruku.

„Počítejte se mnou. Ty a ten Holanďan mi řeknete, co mám dělat, a já to udělám.“

Sotva se Lucy na sklonku odpoledne probudila, sáhla za řadra a k mému překvapení vytáhla poznámky, které mi dal Van Helsing přečíst. Prozíravý profesor je vrátil tam, odkud vypadly, aby se při probouzení nevylekala. Její zrak spočinul na Van Helsingovi, pak na mně a svitla v něm radost. Potom se rozhlédla po pokoji, a když zjistila, kde je, zachvěla se. Vzápětí pronikavě zakvílela a ubohýma vyhublýma rukama si přikryla bledou tvář. Pochopili jsme, co to znamená – plně si uvědomila matčinu smrt. Pokusili jsme se ji ukonejšit, jak jen se dalo, a naše účast jí zřejmě přinesla jistou úlevu. Byla však velmi sklíčená a smutná a dlouho tiše a vylekaně plakala. Řekli jsme jí, že teď už po celou dobu u ní vždycky zůstane jeden z nás dvou, a to jí zřejmě uklidnilo. K večeru si zdřímla. Tehdy se stalo něco podivného. Ještě ve spánku vytáhla list ze zářadří a roztrhla ho v půli. Van Helsing k ní přistoupil a vzal jí roztržený papír z ruky. Nicméně pohybovala rukama, jako by ho trhala dál, nakonec ruce nadzdvihla a rozevřela prsty, jako aby rozhodila útržky do vzduchu. Van Helsinga to zřejmě překvapilo, zamyšleně sraštil obočí, ale nic neřekl.

19. září. – Celou noc na dnešek prospala Lucy neklidně, stále se bránila spánku, a kdykoli se probudila, byla o něco slabší. Střídali jsme se s profesorem u jejího lůžka a nenechali ji ani na jediný okamžik o samotě. Quincey Morris nám o svých záměrech neřekl nic, ale vím, že celou noc hlídkoval kolem domu.

Pronikavé světlo úsvitu odhalilo, jak strašně nešťastná Lucy zeslábla. Neměla už skoro sílu otočit hlavu a to nepatrné množství potravy, které byla schopna přijímat, jí snad ani nesvědčilo. Chvilkami usínala a spolu s Van Helsingem jsme si všimli, jak rozdílně vypadá ve spánku a ve bdění. Ve spaní nevypadala tak vyčerpaně, i když její rysy byly ostřejší, a dýchala klidněji; pootevřená ústa odhalovala bledé dásně, které jako by se stáhly zpět, takže zuby se zdály delší a ostřejší než jindy. Jakmile se však probudila, ihned jí

zjihla tvář něhou, prýštící z očí – byla to prostě opět bývalá Lucy, i když umírající. Odpoledne se ptala po Arthurovi, a my jsme mu tedy zatelegrafovali. Quincey mu šel naproti k vlaku.

Arthur dorazil krátce před šestou; bylo teplo, slunce právě plně zapadalo, oknem vnikalo dovnitř jeho purpurové světlo a zbarvilo Lucyinu bledou tvář do růžova. Když ji Arthur spatřil, přemohlo ho vzrušení a nikdo z nás ze sebe nevypravil jediné slůvko. V minulých hodinách se chvíle spánku, či spíš stav bezvědomí, v nějž spánek přecházel, dostavovaly stále častěji, a chvíle, kdy se dalo hovořit, se zkrátily. Ale Arthurova přítomnost na ni zapůsobila jako vzpruha; vzchopila se a rozprávěla s ním tak živě, jak od našeho příchodu dosud nikdy. I Arthur se držel a choval se vesele, takže oba ze setkání vytěžili co nejvíce.

Ted' už je téměř jedna. Arthur a Van Helsing sedí u Lucy, já je mám za čtvrt hodiny vystřídat a namlouvám tohle na její fonograf. Pak se oba pokusí spát až do šesti. Obávám se, že zítřkem naše bdění skončí. Šok byl příliš velký, to ubohé dítě se už nemůže uzdravit. Bůh nám všem pomáhej!

DOPIS MINY HARKEROVÉ LUCY WESTENROVÉ

(Neotevřen adresátkou)

7. září

„Nejdražší Lucy,

mám pocit, že od doby, kdy jsem od Tebe naposledy obdržela dopis nebo Ti sama napsala, už uplynula hezká *řádka let*. Jistě mi všechny mé hříchy odpustíš, až si přečteš tu spoustu novinek. Tedy: svého manžela jsem v pořádku dovezla zpět, v Exeteru nás po příjezdu už čekal kočár a v něm seděl pan Hawkins, přestože měl zrovna záchvat dny. Zavezl nás do své-

ho domu, kde oba máme hezké a pohodlné pokoje, a společně jsme povečeřeli. Po jídle nám pan Hawkins řekl:

„Moji draží, chci vám připít na zdraví a štěstí; oběma vám přeji všechno požehnání. Znáám vás od dětství a s láskou a hrdostí jsem vás viděl vyrůstat. Teď si přeji, abyste se usadili u mne. Nemám už nikoho na širém světě, všichni mi zemřeli a v poslední vůli jsem odkázal všechno vám dvěma.“ Když si Jonathan a ten starý pán stiskli ruce, úplně jsem se rozplakala. Byl to moc, moc šťastný večer.

A tak jsme teď tady, usazení v tomhle krásném domě, a z mé ložnice i salónu vidím katedrálu, obklopenou jilmy, jejichž mohutné černé kmeny se odrážejí od žlutého zdiva. Celý den slyším nad sebou krákorat a krákorat a štěbetat a žvatlat vrány, tak jak to vrány – a lidé dělávají. Ani Ti snad nemusím říkat, že mám nad hlavu práce s různým zařizováním a vedením domácnosti. Jonathan a pan Hawkins jsou celý den v kanceláři; teď, když se Jonathan stal jeho společníkem, chce mu pan Hawkins sdělit všechno o svých klientech.

A jak se daří Tvé drahé mamince? Jak ráda bych zajela na den dva do města Tě navštívit, ale mám toho zatím tolik na starosti, že si to nemohu dovolit, a Jonathan stále ještě potřebuje péči. Už se mu sice pomalu začínají obalovat kosti masem, ale ta dlouhá choroba ho hrozně zeslabila; dodnes se ještě někdy najednou probudí, prudce si sedne, a dokud ho neukolébám do obvyklého klidu, třese se na celém těle. Ale bohudík postupem doby takových případů ubývá a já věřím, že za nějaký čas úplně ustanou. A teď, když jsem Ti vypověděla své novinky, budu se Tě ptát na Tvé. Kdy budeš mít svatbu a kde, kdo vás bude oddávat, jaké budeš mít šaty, a bude to svatba veřejná nebo soukromá? Napiš mi o tom všechno, má drahá, o všem mě informuj, protože nic, co se Tebe týká, mi není lhostejné. Jonathan mě prosí, abych Ti vyřídila jeho „uctivý pozdrav“,

ale já si myslím, že tohle od mladšího společníka významné firmy Hawkins & Harker nestačí. A protože Ty miluješ mne a on miluje mne a já miluji Tebe v plném významu tohoto slova, posílám Ti prostě místo toho pozdrav od ‚milujícího‘ Jonathana. Sbohem, má nejdražší, a Bůh Ti žehnej!

Tvá MINA HARKEROVÁ“

**ZPRÁVA Dr. PATRICKA HENESSEYHO,
ČLENA KRÁLOVSKÉ LÉKAŘSKÉ SPOLEČNOSTI,
ABSOLVENTA KRÁLOVSKÉ LÉKAŘSKÉ KOLEJE atd. atd.
Dr. JOHNU SEWARDovi**

20. září

„Vážený pane doktore,

podle Vašeho přání přikládám zprávu o stavu záležitostí, které mi byly svěřeny do péče... O pacientu Renfieldovi Vám musím sdělit ještě toto. Pokusil se o další útěk z ústavu, který mohl skončit neblaze, ale naštěstí se obešel bez nepříznivých následků. Dnes odpoledne přijeli dva muži s nákladním povozem do prázdného domu, jehož pozemky sousedí s našimi – právě do onoho domu, k němuž, jak si jistě vzpomínáte, pacient již dvakrát utekl. Povozníci nebyli odtud a zastavili u naší brány, aby se zeptali vrátného na cestu. Právě jsem stál u okna studovny, kouřil po obědě doutník, a vtom jsem zahlédl jednoho z povozníků přicházet k domu. Jak šel okolo Renfieldova okna, pacient mu z pokoje začal spílat a zahrnul ho těmi nejrůznějšími nadávkami, které mu slina přinesla na jazyk. Chlapík, který působil celkem slušným dojmem, se spokojil tím, že mu odsekl: ‚Zavři klapačku, sprostáku!‘, ale náš pacient ho obvinil, že ho okradl a chce zavraždit, a pro-

hlásil, že mu v tom zabrání, i kdyby měl viset. Otevřel jsem okno a posunkem upozornil povozníka, aby toho nedbal. Ten se tedy rozhlédl, a když si zřejmě teprve v té chvíli uvědomil, kde vlastně je, prohodil: „Bůh vás potěš, šéfe, mně je fakt úplně putna, co se mi řekne v takovém zatraceném cvokhausu. Jenže mi je líto vás a vašeho direktora, že musej žít v jednom baráku s takovou bestíí!“ Pak se zdvořile zeptal na cestu a já jsem mu řekl, kde je vjezd do opuštěného domu. Nato odešel, pronásledován hrozbami, kletbami a nadávkami našeho pacienta. Sešel jsem dolů, abych zjistil důvod jeho běsnění, vždyť Renfield se obvykle chová dobře a kromě záchvatů zuřivosti dosud u něho k ničemu podobnému nedošlo. K svému překvapení jsem ho zastihl již zcela klidného a v dobré náladě. Snažil jsem se ho přimět, aby se o této příhodě rozhovořil, jenže on se mě udiveně zeptal, na co vlastně narážím, a tvářil se, jako by si celé záležitosti vůbec nebyl vědom. Musím však bohužel doznat, že to byl pouze další příklad jeho lstivosti. Za půl hodiny jsem s ním totiž měl znovu co dělat. Tentokráte utekl z pokoje oknem a prchal stromořadím. Zavolal jsem ošetřovatele, aby mě následovali, a pustil jsem se za ním. Měl jsem strach, že zamýšlí něco nekalého. Mé obavy byly oprávněné. Po cestě právě přijížděl povoz, který předtím jel kolem našeho ústavu; bylo na něm naloženo několik velkých dřevěných beden. Povozníci si otírali pot z čela a byli v obličeji zrudlí jako po velké námaze. Než jsem Renfielda dohonil, vrhl se na ně, jednoho strhl z vozu a začal mu tlouci hlavou o zem. Kdybych ho vzápětí nebyl srazil zpět, byl by toho člověka ubil. Jeho druh seskočil dolů a udeřil násadou těžkého biče Renfielda do hlavy. Byl to strašný úder, ale Renfield jako by ho nedbal; naopak se pustil i do něho a rval se s námi třemi, smýkáje námi sem tam, jako bychom byli kořata. Jak víte, nejsem právě pápěrka a ti dva povozníci byli rozložití chlapi. Renfield zprvu zápasil mlčky,

když jsme ho však začali zdolávat a ošetřovatelé mu navlékali svěrací kazajku, rozkřičel se: „Já jim ukážu! Mě neoloupí! Nenechám se od nich poznenáhlu zamordovat. Budu bojovat za svého Pána a Mistra,“ a nepřičetně běsnil. Dalo hodně práce dotáhnout ho zpět do domu a umístit ho do vypolštářované cely. Ošetřovatel Hardy má zlomený palec. Ošetřil jsem ho a už je celkem v pořádku.

Ti dva povozníci se napřed důrazně domáhali náhrady škody a vyhrožovali, že proti nám použijí všech zákonných opatření. Z jejich vyhrožování však zazníval i jakýsi bezděčný stud, že se dali přemoci slabým šilencem. Prohlašovali, že byli vysílení přenášením a zvedáním těžkých beden na vůz, jinak by si s ním byli snadno poradili. Za další důvod porážky označovali velkou žízeň; jejich práce prý byla velmi prašná a tam, kde nakládali, nebyla nablízku žádná hospoda. Pochopil jsem ovšem jejich narážky, a tak jsem každému z nich nalil sklenici silného grogu, vlastně několik sklenic, a vtiskl do ruky zlaták. Poté už začali rvačku brát na lehkou váhu a zapřísahali se, že jsou ochotni kdykoli se pustit do křížku i s horším bláznem, jen kdyby přitom měli to potěšení setkat se s ,tak zatraceně prima chlapem,‘ jako je pisatel těchto řádků. Pro případ potřeby jsem si poznamenal jejich jména a adresy. Jsou to: Jack Smollet z Dudding’s Rents, King George’s Road, Great Walworth, a Thomas Snelling z Peter Parley’s Row, Guide Court, Bethnal Green. Oba jsou zaměstnání u stěhovací a dopravní firmy Harris & synové, Orange Master’s Road, Soho.

Budu Vás nadále informovat o všem, co se zde zajímavého přihodí, a ihned Vám zatelegrafuji, kdyby snad došlo k něčemu důležitému.

S veškerou úctou Váš PATRICK HENESSEY“

DOPIS MINY HARKEROVÉ LUCY WESTENROVÉ

(Neotevřen adresátkou)

18. září

„Nejdražší Lucy,

postihla nás hrozná rána. Pan Hawkins zcela nečekaně zemřel. Někteří lidé si možná pomyslí, že to pro nás není nic tak zlého, ale oba jsme ho měli tak rádi, že nám opravdu připadá, jako bychom přišli o otce. Sama jsem nepoznala ani otce, ani matku, takže mi smrt tohoto hodného starého pána zasadila těžkou ránu. Také Jonathan je velmi sklíčen. Pociťuje zármutek, hluboký zármutek pro toho dobrého milého člověka, s nímž byl celý život spřátelen a jenž s ním teď na konci života zacházel jako s vlastním synem a odkázal mu majetek, který je pro nás prosté lidi bohatstvím, o jakém se nám nikdy nesnilo; ale Jonathan se trápí i z jiných příčin. Tvrdí, že ho znervózňuje tíha odpovědnosti, která na něho dolehla. Začíná o sobě pochybovat. Snažím se ho povzbudit a *má* víra v *něho* mu dodává sebedůvěru. A právě v tomto směru na něj stále ještě působí onen těžký otřes, který zažil. Je opravdu smutné, že taková milá, prostá, ušlechtilá a silná povaha, jako je jeho – povaha, která mu za pomoci našeho drahého, dobrého přítele umožnila povznést se za několik málo let z praktikanta na šéfa –, mohla být tak hluboce nahlodána, že vyprchala sama podstata její síly. Promiň mi, má drahá, že Tě uprostřed Tvého štěstí obtěžuji svými starostmi; ale já se musím, drahá Lucy, někomu vypovídat, protože mě velmi vyčerpává nutnost neustále se před Jonathanem tvářit statečně a odvázně, a nemám tady nikoho, komu bych se mohla svěřovat. Děším se cesty do Londýna, kam se musíme vypravit pozítří, protože chudák pan Hawkins ustanovil v závěti, že si

přeje být pohřben do otcovy hrobky. Protože pan Hawkins nezanechal žádné pozůstalé, bude Jonathan hlavní osobou smutečních obřadů. Pokusím se, má nejdražší, zaskočit k Vám alespoň na několik minut. Odpusť, že Ti přidělávám starosti. S nejlepšími přáními

Tvá MINA HARKEROVÁ“

DENÍK Dr. SEWARDA

20. září. – Jen sebeovládání a zvyk mě nutí dnes večer zaznamenat všechny události. Cítím se hrozně mizerně, hrozně sklíčeně, a tak žehráám na celý svět a všechno v něm, i na život samý, že by mi bylo zcela lhostejno, kdyby v této chvíli nade mnou zamávaly perutě anděla smrti. A jeho perutě se tu přece zcela nedávno rozevřely – Lucyina matka, Arthurův otec, a teď... Nu, raději se pustím do práce.

Podle dohody jsem vystřídal Van Helsinga v péči o Lucy. Chtěli jsme, aby si Arthur šel rovněž odpočinout, jenže on zprvu odmítal. Teprve když jsem ho upozornil, že pravděpodobně budeme potřebovat jeho pomoc zítra a že se nesmíme všichni zhroutit vyčerpáním, neboť by to mohlo Lucy uškodit, dal si říci. Van Helsing se k němu choval velmi ohleduplně.

„Pojďte, hochu,“ vyzval ho. „Pojďte se mnou. Jste nemocen a zesláblý, zažil jste mnoho zármutku a duševní trýzně a také vaše síla musela zaplatiti svou daň, jak všichni víme. Nesmíte zůstatí sám, protože býti sám znamená býti pln strachu a úzkosti. Pojďte se mnou do salónu, je tam rozdělán velký oheň a jsou tam dvě pohovky. Lehnete si na jednu, já na druhou a náš soucit se slečnou Lucy nám bude oběma útěchou, i když nebudeme spolu rozmlouvati a budeme spáti.“ Arthur s ním odešel; předtím ještě vrhl roztoužený pohled na Lucy, jak s obličejem bledším než plátno spočívá v poduškách. Ležela celkem klidně a já jsem se porozhlédl po pokoji, abych

se přesvědčil, že je všechno v pořádku. Jak jsem zjistil, profesor tak jako v jiných pokojích důsledně rozmístil česnek i zde; okenní rámy ho byly plné a přes hedvábný šátek, který Van Helsing ovázal Lucy kolem krku, měla hrubě spletený věnec týchž páchnoucích květů. Lucy oddychovala trochu sípavě a v obličeji vypadala strašně, protože otevřená ústa odkrývala bledé dásně. V mdlém, mihotavém světle se její zuby proti ránu jakoby ještě víc prodloužily a zašpičatěly. Zejména špičáky se snad následkem nějakého světelného klamu jevíly delší a špičatější než ostatní zuby. Sotva jsem si k ní sedl, neklidně se pohnula. Vtom jsem zaslechl na okně jakýsi tupý šelest a harašení. Tiše jsem tam přistoupil a za poodhrnutým cípem záclon vyhlédl ven. Ve světle úplňku jsem spatřil, že šramot způsobil velký netopýr, který zřejmě přilákán světlem, třebaš bylo mdlé, kroužil kolem dokola a pokaždé narazil křídlem na okno. Když jsem se vrátil k židli, zjistil jsem, že Lucy změnila polohu a strhla si z krku česnekové květy. Umístil jsem je zpět, jak nejlépe jsem mohl, usedl a bedlivě ji pozoroval.

Za chvíli se probudila. Dal jsem jí něco k jídlu, jak mi Van Helsing nakázal. Pozřela velmi málo a ještě s nechutí. Onen podvědomý boj o život a sílu, kterým se až dosud její choroba vyznačovala, už nebyl zjevný. Udivilo mě, že kdykoli byla při vědomí, tiskla k sobě česnekové květy. A jakmile se dostala do letargického stavu, kdy sípavě oddychovala, květy ze sebe kupodivu strhávala; ale sotva se probrala, přitiskla je zase k sobě. Nemohl jsem se mýlit, protože v následujících dlouhých hodinách se u ní střídal mnohokrát spánek s bděním a Lucy tyto pohyby pokaždé opakovala.

Van Helsing mě přišel v šest hodin vystřídat. Arthur právě upadl do dřímoty a profesor ho ze soucitu nechal spát. Když pohlédl Lucy do obličeje, zaslechl jsem, jak sykavě vdechl. Rychle mi pošeptal: „Roztáhněte záclony, potřebuji světlo!“ Pak se sklonil a s tváří téměř se dotýkající Lucyina obličeje ji bedlivě prohlížel. Odstranil květy a sňal jí z hrdla hedvábný šátek. Vzápětí prudce couvl a já jsem

zaslechl, jak se mu ze sevřeného hrdla vydralo zvolání: „Mein Gott!“ Sklonil jsem se rovněž a podíval se na Lucy. Z toho, co jsem zpozoroval, mi přejel mráz po zádech.

Ranky na krku úplně zmizely.

Plných pět minut stál Van Helsing nad ní a strnule na ni hleděl. Potom se ke mně obrátil a pravil:

„Umírá. Už to nebude dlouho trvat. Na jedno vás ovšem upozorňuji – je velký rozdíl, jestliže zemře ve spánku či při plném vědomí. Probud'te toho ubohého hochu a přiveďte ho sem, ať je přítomen její poslední chvíle. Věří nám a my jsme mu to slíbili.“

Šel jsem do jídelny a probudil Arthura. V prvním okamžiku byl ještě celý omámený, když však uviděl, že pod okraji okenic proniká do pokoje sluneční světlo, vylekal se, že už je po všem. Ujistil jsem ho, že Lucy ještě spí, ale co nejšetrněji jsem ho upozornil, že Van Helsing i já se obáváme nejhoršího. Arthur si přikryl rukama obličej, klesl vedle pohovky na kolena a s hlavou v dlaních se asi minutu modlil. Ramena se mu chvěla bolem. Uchopil jsem ho za ruku a pozdvihl ho. „Pojď, kamaráde, seber všechnu sílu!“ vyzval jsem ho. „Jenom tím jí pomůžeš a ulehčíš.“

Když jsme vešli k Lucy, zjistil jsem, že Helsing dal mezitím s obvyklou předvídavostí všechno do pořádku a pokoj upravil tak, aby vypadal co nej příjemněji. Dokonce Lucy upravil vlasy, takže jí teď splývaly po polštáři v obvykle lesklých kadeřích. Sotva jsme vešli, otevřela Lucy oči, a když spatřila Arthura, něžně zašeptala:

„Arthure! Má lásko, jak jsem ráda, že jsi přišel!“ Arthur se sklonil, aby ji políbil, ale Helsing ho posunkem zadržel. „Ne, ještě ne!“ zašeptal. „Vezměte ji za ruku, to ji potěší víc.“

Arthur ji tedy uchopil za ruku a poklekl k ní. Vypadala tak dobře jako nikdy předtím a měkké linie obličeje jen zdůrazňovaly andělskou krásu jejích očí. Pak se jí pomalu začala klížit víčka a nakonec upadla do spánku. Chvilí se jí ňadra klidně zvedala a klesala a Lucy oddychovala jako unavené dítě.

Jenže pak znenáhla nastávala ona podivná změna, kterou jsem pozoroval už v noci. Začala sípavě oddychovat, ústa se jí otevřela a zuby v bledých, odkrytých dásních vypadaly delší a špičatější než dříve. Mdle a nejistě, jakoby náměsíčně, rozevřela oči, které teď byly bez lesku, tvrdé, a sladkým, smyslným hlasem, jaký jsem z jejích rtů dosud nikdy nezaslechl, řekla:

„Arthure! Má lásko, jak jsem ráda, že jsi přišel! Polib mě!“ Arthur se toužebně naklonil, aby ji políbil. Jenže v tu chvíli k němu přiskočil Van Helsing, zřejmě stejně jako já překvapený jejím hlasem, oběma rukama ho chytil za ramena a s prudkostí, jakou bych u něho nikdy nepředpokládal, strhl ho zpět a doslova jím smýkl přes celý pokoj.

„Za nic na světě!“ zvolal. „Pro spásu své i její duše – nikoli!“ A postavil se mezi ně jako lev připravený k obraně.

Arthur byl tak zaražen, že v prvním okamžiku nevěděl, co dělat nebo co říci, a než se vzchopil k bezděčnému protestu, uvědomil si, kde je a proč zde je, a zůstal tedy mlčky stát a vyčkával.

Protože jsme ani já, ani Van Helsing nespustili zrak z Lucy, zahlédli jsme, jak se jí jako stín mihl přes obličej křečovitý záchvěv vzteku; zlostně stiskla špičaté zuby. Pak zavřela oči a těžce dýchala.

Zakrátko je však, tentokráte plné něhy, opět otevřela, napřáhla svou ubohou, bledou hubenou paži a uchopila Van Helsingovu velkou, snědou ruku. Přitáhla ji k sobě a políbila ji. „Můj opravdový příteli!“ pravila slabým hlasem, prosyceným hlubokou oddaností. „Můj i jeho opravdový příteli! Ach, střežte ho a zajistěte mu klid!“

„To přísahám!“ prohlásil profesor slavnostně, poklekl k ní a pozdvihl ruku jako k přísaze. Pak se obrátil k Arthurovi a vyzval ho: „Pojďte, hochu, vezměte ji za ruku a polibte ji na čelo, ale pouze jednou.“

Místo rtů se setkaly jejich oči a tak se rozloučili.

Lucy zavřela oči a Van Helsing, který ji bedlivě pozoroval, uchopil Arthura za paži a vzal ho stranou.

A pak se opět stal její dech sípavým a pojednou ustal.

„Je po všem,“ prohlásil Van Helsing. „Je mrtva!“

Vzal jsem Arthura za paži a odvedl ho do salónu. Tam se posadil, přikryl si obličej rukama a tak se rozvzlykal, že jsem se z pohledu na něho málem zhroutil.

Vrátil jsem se do pokoje a zastihl Van Helsinga, jak se dívá na ubohou Lucy pohledem ještě zachmuřenějším než kdy dříve. Její tělo doznalo určité změny. Smrt jí vrátila část dřívější krásy, čelo i líce se částečně vyhladily a rty dokonce pozbyly mrtvolné bledosti. Vypadalo to, jako by krev, které již nebylo třeba k udržování činnosti srdce, chtěla co nejvíc zmírnit drsné stopy smrti.

*My mysli, že umírá, a ona vlastně spala,
a zatímco když zmírala, my mysli, že spí.*

Stál jsem vedle Van Helsinga a prohodil jsem:

„Ubohá dívka, konečně tedy došla míru. Už je konec.“

Profesor se ke mně obrátil a vážně poznamenal:

„Nikoli, bohužel nikoli! To je pouze začátek.“

Otázal jsem se ho, co tím myslí, ale on pouze zavrtěl hlavou a odpověděl:

„Zatím nemůžeme nic podniknouti. Můžeme jen čekat a míti oči otevřeny.“

Kapitola 13

DENÍK Dr. SEWARDA

(Pokračování)

Pohřeb byl stanoven na pozítří, aby Lucy mohla být uložena do hrobu společně s matkou. Postaral jsem se o všechny ty nepříjemné formality a shledal jsem, že i personál pohřebního ústavu byl trochu nakažen – nebo snad obdařen – funebráckou nasládlostí svého uhlazeného šéfa. Dokonce zaměstnankyně, která prokazovala mrtvé poslední služby, mi při odchodu z pokoje, kde Lucy byla vystavena, důvěrným, kolegiálně profesionálním tónem sdělila:

„To je vám moc krásná mrtvola, pane doktore. Je to úplné vyznamenání ji upravovat. Určitě nepřeháním, jestli řeknu, že bude dělat čest našemu podniku!“

Všiml jsem si, že se Van Helsing neustále zdržoval poblíž. Snad si tak počínal kvůli zmatku v celé domácnosti. V Londýně neměli Westenrovi příbuzné, Arthur se musel druhého dne vrátit, aby se postaral o otcův pohřeb, a tak rychle jsme nemohli povolát nikoho z těch, kterých se obě úmrtí týkala. Za těchto okolností jsme se s Van Helsingem sami jali prohlížet doklady atd. Profesor trval na tom, že Lucyiny písemnosti projde sám. Zeptal jsem se ho na důvod; obával jsem se totiž, že jako cizinec asi nezná zcela přesně anglické právní předpisy a z nevědomosti že by mohl způsobit zbytečné zmatky. Odpověděl mi:

„Vím, vím. Zapomínáte, že jsem stejně tak právník jako lékař. Jenže já ty listiny nechci prohlížeti jenom kvůli zákonu. To jistě víte, proto jste zabránil soudnímu ohledání. Já zase musím zabránit mnoha jiným věcem. Snad tu naleznu víc podobných zápisů,“ a vy-

táhl ze zápisníku listinu, kterou měla Lucy ukrytou na prsou a kterou roztrhla v půli.

„Jestliže zjistíte jméno právního zástupce zesnulé paní Westenrové, zapečetěte všechny její doklady a ještě dnes večer mu napište. Já zůstanu po celou noc tady v bývalém pokoji slečny Lucy a budu pátrati, zda tam něco nenaleznu. Nebylo by radno, aby se její myšlenky dostaly do cizích rukou.“

Sháněl jsem proto dále potřebné informace; asi za půl hodiny jsem našel jméno i adresu právního zástupce paní Westenrové a napsal mu dopis. Všechny její doklady byly v pořádku; dokonce obsahovaly přesné pokyny pro místo pohřbu. Sotva jsem zapečetil dopis, vešel k mému překvapení do pokoje Van Helsinga a otázal se: „Mohu vám pomoci, příteli Johne? Jsem volný, a jestliže dovolíte, jsem vám k službám.“

„Našel jste, co jste hledal?“ zeptal jsem se ho, načež mi odpověděl:

„Nehledal jsem nic určitého. Jen jsem chtěl nalézt – a také jsem našel – všechno, co tam bylo: nějaké dopisy a několik zápisků a čerstvě načatý deník. Všechno mám zde a prozatím se o tom nikomu nezmíníme. Zítra večer navštívím toho ubohého mládence a s jeho svolením některé z nich použiji.“

Když jsme zařídili, co bylo třeba, pravil mi profesor:

„A teď bude podle mého nejlépe, příteli Johne, jestliže si půjdeme lehnouti. Oba se potřebujeme vyspat a odpočinouti, abychom se zotavili. Zítra toho budeme mít hodně na práci, ale dnes v noci nás není třeba. Bohužel!“

Než jsme ulehli, šli jsme se podívat na ubohou Lucy. Pohřební ústav odvedl dobrou práci, celý pokoj byl změněn v malou *chappelle ardente*. Všude byla spousta překrásných bílých květín a odporná tvář smrti byla co nejvíce zjemněna. Lucyin obličej byl zakryt cípem prostěradla. Profesor se shýbl a opatrně ho nadzvedl. Oba jsme užasli nad krásou, jež se nám zjevila v mdlém světle vysokých vos-

kovic. Smrt navrátila Lucy všechn půvab a uplynulé hodiny nejen nezanechaly stop po „ničivých prstech zkázy“, nýbrž naopak natolik obnovily krásu života, že jsem opravdu nemohl uvěřit svým očím, že hledím na mrtvolu.

Profesor se tvářil zachmuřeně a vážně. Nemiloval ji jako já a nebylo tedy důvodu, aby měl slzy v očích. Vyzval mě: „Počkejte, hned se vrátím,“ a odešel z místnosti. Za chvíli přišel zpět, v ruce měl hrst divokého česneku z bedýnky, která zůstala neotevřená ležet v hale, a rozložil květy k ostatním na lůžko i kolem něho. Pak sňal s krku, zpod límce, malý zlatý křížek a položil jí ho na ústa. Nato ji opět přikryl a oba jsme odešli.

Právě jsem se svlékal v pokoji, když profesor zaklepal na dveře a vstoupil se slovy:

„Potřebuji, abyste mi zítra před setměním přinesl sadu pitevních nožů.“

„Musíme snad provést pitvu?“

„Ano a ne. Chci provést operaci, nikoli však tak, jak si myslíte. Prozradím vám to, ale nikomu ani slovo! Chci jí odříznouti hlavu a vyjmouti srdce. Ale jděte, jste přece lékař, a tolik vás to překvapuje? Vás, jehož jsem viděl vykonávati bez jediného zachvění ruky či srdce operace, při nichž šlo o život či o smrt a kde se všichni ostatní třásli. Ach ano, nesmím ovšem zapomínati, že jste ji miloval, příteli Johne. Jenže já na to nezapomněl, a proto provedu operaci já, a vy mi jenom budete muset pomáhati. Rád bych ji provedl ještě dnes v noci, ale kvůli Arthurovi nesmím. Zítra po otcově pohřbu bude mít čas a bude ji chtít viděti – to uviděti. Potom ji uloží do rakve a připraví na příští den; a až všichni budou spáti, zajdeme za ní. Odšroubujeme víko rakve a provedeme operaci. Pak vše dáme zpět na místo, takže nikdo kromě nás dvou o tom nebude věděti.“

„Ale proč to vůbec chcete dělat? Ta dívka je mrtvá. Proč zbytečně mrzačit to ubohé tělo? A jestli je pitva zbytečná a nic se jí nezís-

ká – jestli tedy neprospěje ani jí, ani nám, ani vědě, ani lidskému vědění –, tak proč to dělat? Vždyť by to byla zrudnost!“

Profesor mi v odpověď položil ruku na rameno a neobvykle vlídně mi pravil:

„Příteli Johne, cítím s vaším krvácejícím srdcem a mám vás o to raději, že vám tolik krvácí. Kdybych mohl, sám bych vzal na sebe břímě, které vás tíží. Je tu však všelicos, co neznáte, co však budete mít možnost poznati, a pak mi budete žehnati, že to znáte, byť to není nic příjemného. Johne, hochu, jste mým přítelem už mnoho let. Zažil jste už někdy, že bych udělal něco bez nějakého správného důvodu? Mohu se mýlit, jsem pouze člověk; ale ve všechno, co konám, věřím. Nevzkázal jste mi snad právě z těchto důvodů, když bylo tak zle? Ano! Nebyl jste snad zaražen, ba dokonce zděšen, když jsem Arthurovi nedovolil políbiti jeho snoubenku – ačkoli umírala – a když jsem ho s takovou silou od ní odtrhl? Ano! A přece jste musel viděti, jak mi krásnýma umírajícíma očima a slábnoucím hlasem poděkovala, jak mi políbila starou vrásčitou ruku a požehnala mi? Ano! A neslyšel jste snad, co jsem se jí zapřisáhl splniti, takže mohla plna vděku zavřít oči? Ano!“

Nuže, mám tedy dobré důvody pro všechno, co hodlám učiniti. Už mnoho let chováte ke mně hlubokou důvěru, věřil jste mi i v uplynulých týdnech, kdy se dály věci tak podivné, že mohly vyvolati vaše pochyby. Věřte mi ještě nějaký čas, příteli Johne. Jestliže mi nebudete důvěřovati, budu vám muset vyjeviti svůj názor; a to by možná ještě bylo předčasné. A jestliže budu nucen pracovati – a pracovati budu, ať mi důvěřujete či nikoli – bez přítelovy důvěry, pak budu pracovati s těžkým srdcem a v době, kdy snad budu potřebovati pomoc a povzbuzení, se budu cítiti velmi osaměle.“ Na chvíli se odmlčel a pak slavnostním hlasem pokračoval: „Příteli Johne, čekají nás podivné a těžké dny. Nebudme rozdvojeni, ale stůjme při sobě, abychom své dílo dovedli ke zdárnému konci. Nechcete mi přece jen věřiti?“

Podal jsem mu ruku a slíbil mu to. Při odchodu jsem mu podržel dveře a díval se za ním, až zašel do svého pokoje a za sebou zavřel. Jak jsem tam nehnutě stál, zahlédl jsem jednu ze služebných, jak tiše kráčí chodbou – byla ke mně obrácena zády, takže mě neviděla – a vchází do pokoje, kde ležela Lucy. Pohled na ni mě dojal. Oddanost je velmi vzácná věc, a snad proto jsme vděční lidem, kteří ji bez vyzvání prokazují těm, koho milujeme. To ubohé děvče odložilo přirozený strach ze smrti jen proto, aby mohlo bdít u rakve své milované velitelky, takže její tělesná schránka nebude sama, než bude uložena k věčnému odpočinku...

Zřejmě jsem spal dlouho a tvrdě; byl už bílý den, když mě probudil Van Helsingův příchod. Přistoupil k lůžku a pravil:

„S těmi noži se neobtěžujte, neprovedeme to.“

„Proč?“ zeptal jsem se. Vážnost, kterou minulou noc dal najevo, na mě totiž silně zapůsobila.

„Protože je příliš pozdě – nebo příliš brzy,“ řekl zachmuřeně. „Podívejte se!“ a ukázal malý zlatý křížek. „Tohle bylo v noci ukradeno.“

„Proč ukradeno,“ otázal jsem se udiveně, „když to máte v ruce?“

„Protože jsem to odňal té bídné ženštině, která to ukradla, té ženě, která okrádá mrtvé i živé. Trest ji určitě nemine, nikoli však mým přičiněním. Ani nevěděla, čeho se dopouští, a protože to nevěděla, dopustila se pouze krádeže. Teď budeme muset čekat.“

S tím odešel a nechal mě, abych se trápil další záhadou a lámal si hlavu další hádankou.

Dopoledne se vleklo, ale v poledne přijel právní zástupce: pan Marquand od firmy Wholeman, synové, Marquand & Lidderdale. Byl velmi ochotný a pln vděku za vše, co jsme udělali, a sňal z nás všechny další starosti o nejružnější podrobnosti. Při obědě nám řekl, že paní Westenrová už delší čas čekala, že jí srdce přivodí náhlou smrt, a všechny své záležitosti dala úplně do pořádku. Sdělil nám, že majetek po Lucyině otci připadne jedné vzdálené větvi rodiny, protože není přímého dědice, a ostatní pozůstalost, movitá

i nemovitá, je zůstavena Arthuru Holmwoodovi. Po této informaci pokračoval:

„Upřímně řečeno, takovémuto testamentárnímu ustanovení jsme se ze všech sil bránili a upozorňovali jsme paní Westenrovou na určité okolnosti, které by mohly způsobit, že by její dcera zůstala buď bez haléře, nebo by v případě jiného sňatku musela počítat s jistými omezeními. Naléhali jsme na ni tak silně, až jsme se dostali do rozporu, a ona se nás zeptala, zda jsme či nejsme ochotni vyhovět jejím přáním. Pak už nám ovšem nezbývalo nic než se podrobit. V zásadě jsme měli pravdu a v devadesáti devíti případech ze sta bychom byli logickými důkazy prokázali správnost svého úsudku. Musím ovšem nepokrytě přiznat, že v tomto případě by jakákoli jiná formulace poslední vůle znemožnila uskutečnění přání paní Westenrové. Protože totiž matka zesnula dřív než dcera, byla by všechen majetek zdělila dcera, i kdyby přežila matku o pouhých pět minut. A pokud by pak neexistovala žádná závěť – a v našem případě by závěť byla prakticky vyloučena –, celé tohle jmění by muselo být při dceřině úmrtí považováno za majetek neodkázaný nikomu poslední vůlí. A v takovém případě by lord Godalming, ať už byl sebebližší přítel, neměl sebemenší nárok, a dědici, byť i to byli nejvzdálenější příbuzní, by se stěží vzdali svých práv z nějakých sentimentálních ohledů ke zcela cizímu člověku. Ujišťuji vás, vážení pánové, že mě výsledek celé věci potěšil, opravdu zcela potěšil.“

Byl to dobrák, jenže jeho radost z nepatrné části tak velké tragédie, na níž měl profesionální zájem, byla školním příkladem toho, jak omezený může být pocit soustrasti.

Dlouho zde nepobyl, jenom prohlásil, že se během dne ještě dostaví a promluví si s lordem Godalmingem. Jeho příjezd nás ovšem do jisté míry uklidnil, protože se nám dostalo ujištění, že nám za náš dosavadní postup nemůže nikdo nic vytknout. Arthura jsme čekali k páté, a proto jsme krátce předtím ještě navštívili úmrtní pokoj. Teď už si toto pojmenování zasloužil, protože v něm byly

vystaveny matka i dcera. Majitel pohřebního ústavu, věren svému řemeslu, předvedl nejlepší ukázkou své profese, a celý pokoj byl prosycen smuteční náladou, která nás okamžitě sklíčila. Van Helsing však nařídil, aby pokoj byl upraven stejně jako minulého dne, protože co nevidět měl přijít lord Godalming a bude pro něho lehčí, jestliže uvidí pozůstatky své snoubenky vystaveny samostatně. Majitel pohřebního ústavu se zatvářil, jako by ho vlastní hloupost překvapila, a co nejrychleji uvedl všechno do stavu jako včera večer, takže Arthur nebyl po svém příjezdu vystaven zbytečnému otřesu.

Chudák. Vypadal k zoufání smutně a zdrceně; i jeho mužná postava jako by se nalomila pod tíhou strašných událostí. Víím, že svého otce miloval upřímnou a oddanou láskou, a jeho úimrtí v tak těžkou dobu bylo pro něj zlou ranou. Ke mně se choval přátelsky jako vždy a k Van Helsingovi byl mile zdvořilý, ale vyzařovalo z něho jakési vnitřní napětí. Profesor si toho rovněž všiml a pokynul mi, abych ho odvedl nahoru. Učinil jsem tak a přede dveřmi Lucyina pokoje jsem se v domnění, že s ní bude chtít zůstat sám, obrátil k odchodu. Arthur mě však uchopil za paži a zavedl mě dovnitř. Zastřeným hlasem řekl:

„Tys ji, kamaráde, také miloval. Všechno mi o tom řekla a víím, že žádný přítel nebyl jejímu srdci blíž než ty. Ani nevím, jak ti mám poděkovat za všechno, cos pro ni učinil. Stejně si ještě neumím představit...“

Vtom se zarazil, ovinul mi paže kolem ramen, hlavu mi opřel o hruď a rozplakal se:

„Ach, Johne, Johne! Co budu dělat! Jako by ze mne naráz vyprchal život, a na širém světě už není nic, pro co bych žil!“

Utěšoval jsem ho, jak nejlépe jsem dovedl. V takových případech nepotřebují muži mnoho slov. Stisk ruky, položení ruky na rameno, společný vzlyk – to všechno jsou projevy soustrasti, blízké mužskému srdci. Nehybně a tiše jsem stál, až přestal vzlykat, a pak jsem ho tiše vyzval:

„Pojď se na ni podívat.“

Spolu jsme přistoupili k lůžku. Nadzdvihl jsem prostěradlo z její tváře. Bože! Byla překrásná, jako by jí každá hodina dodávala na kráse. Trochu mě to vylekalo a udivilo; Arthur se začal chvět a nakonec ho pochyby roztráslly jako zimnice. Po delší chvíli se mě šeptem otázel: „Johne, je opravdu mrtvá?“

Smutně jsem ho ujistil, že skutečně, a protože jsem usoudil, že takovou hroznou pochybnost musím co nejrychleji sprovodit ze světa, upozornil jsem ho, že rysy obličeje často po smrti měknou a dokonce někdy nabývají bývalého mladistvého půvabu. Stává se to zejména tehdy, když smrti předcházelo těžké nebo dlouhé utrpení. Zřejmě jsem tím rozptýlil jeho pochyby; chvíli totiž zůstal klečet u pohovky a vytrvale, dlouze hleděl na Lucy, ale pak poodstoupil. Upozornil jsem ho, že se teď musí rozloučit, protože je třeba uložit ji do rakve. Ustoupil tedy, uchopil mrtvou ruku do své, políbil ji, pak se sklonil nad Lucy a vtiskl jí na čelo polibek. Při odchodu se po ní ještě jednou zdrceně ohlédl.

Nechal jsem ho v salónu a oznámil Van Helsingovi, že už vyslovil své poslední sbohem. Profesor tedy odešel do kuchyně a přikázal zřízcům pohřebního ústavu, aby pokračovali v přípravách a zašroubovali rakev. Když se vrátil, pověděl jsem mu o Arthurově otázce, a on odpověděl:

„Mne to nepřekvapuje. I já jsem o tom právě před chvílí zapochyboval.“

Večeřeli jsme společně. Bylo vidět, že se Arthur přemáhá, aby na sobě nedal nic znát. Van Helsing celou večeři mlčel, ale když jsme si zapálili doutníky, pravil:

„Lorde...“ jenže Arthur ho přerušil:

„Ne, ne, tak ne, probůh! Alespoň teď ještě ne! Promiňte mi, profesore, neměl jsem v úmyslu mluvit tak příkře, ale vždyť je to tak nedávno, co jsem otce ztratil!“

Profesor velmi laskavě odpověděl:

„Použil jsem tohoto oslovení pouze z nejistoty. Pane vás oslovovati nesmím a zamiloval jsem si vás – ano, můj milý hochu, mám vás velice rád, – jako Arthura.“

Arthur ho uchopil za ruku a vřele mu ji stiskl.

„Říkejte mi, jak chcete,“ řekl. „Doufám, že mě vždycky budete považovat za svého přítele. A dovolte, abych vám řekl, že nenalézám slov, jak vám poděkovat za všechno, co jste pro mou ubohou snoubenku udělal.“ Na chvíli se odmlčel, pak pokračoval: „Vím, že si vaši laskavost uvědomovala ještě lépe než já, a jestliže jsem snad byl hrubý nebo nezdvořilý, když jste tehdy zasáhl tak – vzpomínáte si –,“ profesor přikývl – „pak mi prosím odpusťte.“

Profesor odvětil s vážnou laskavostí:

„Vím, že tehdy bylo pro vás obtížné mi věřiti, protože věřiti ve správnost tak násilného činu vyžaduje, aby člověk ten čin pochopil. A předpokládám, že nevěříte – nemůžete věřiti – ani nyní, protože ještě nic nechápete. A snad nastanou ještě další okolnosti, kdy vás budu žádati, abyste mi věřil, a kdy mě ještě nebudete moci – a ani nebudete chtít – pochopiti, a také mě nepochopíte. Ale jednou nastane doba, kdy mi budete zcela plně věřiti a kdy všechno pochopíte, jako byste náhle prohlédl. Pak mi budete žehnati za všechno, co jsem vykonal, kvůli sobě, kvůli ostatním i kvůli ní, jíž jsem se zapřisáhl, že ji budu chrániti.“

„Jistě, pane profesore, jistě,“ přitakal Arthur vřele. „Budu vám věřit ve všem. Vím a jsem o tom přesvědčen, že máte velmi šlechetné srdce, jste Johnovým přítelem a byl jste jejím přítelem. Čiňte, co uznáte za vhodné.“

Profesor několikrát odkašlal, jako by se odhodlával něco říci, a konečně pravil:

„Smím se vás nyní na něco zeptati?“

„Zajisté.“

„Víte, že vám paní Westenrová odkázala všechnen majetek?“

„Ne. Chuděra! To mě vůbec nenapadlo.“

„A protože všechno patří vám, máte právo se vším naložit podle své vůle. Chci, abyste mi dovolil přečísti všechny písemnosti i dopisy slečny Lucy. Věřte mi, to není zbytečná zvědavost. Mám k tomu důvod, který by mi jistě schválila. Všechny listiny mám zde. Vzal jsem je, aby se jich nemohla dotknouti žádná cizí ruka – aby žádné cizí oko nemohlo jejími slovy nahlédnouti do Lucyiny duše ještě předtím, než jsem se dozvěděl, že všechno bude patřiti vám. Jestliže dovolíte, ponechám si je; ani vy do nich raději zatím nenahlížejte; u mne budou v bezpečí. Nic z nich neztratím, a až nastane vhodný čas, vrátím vám je. To, co na vás chci, není lehké, ale vy mi vyhovíte, že ano, už kvůli Lucy?“

Arthur prohlásil způsobem mu vlastním:

„Doktore Van Helsingu, dělejte, co uznáte za správné. Jsem přesvědčen, že tak vyslovuji něco, co by má milovaná jistě schválila. Nebudu vás obtěžovat otázkami, dokud nenastane čas.“

Starý profesor vstal a se slavnostním důrazem pravil:

„A máte pravdu. Všechny nás čeká bolest, ale nebude to pouze bolest, a ta bolest nebude také poslední. My a také vy – vy nejvíc ze všech, milý hochu – budeme se muset přebrodití kalnou vodou, než dorazíme k čiré. Musíme však býti srdnatí a nezištní a konat i svou povinnost, a všechno dobře dopadne.“

Tu noc jsem spal na pohovce v Arthurově pokoji. Van Helsing vůbec neulehl. Přecházel po domě, jako by držel stráž, a ani na okamžik nespustil z očí pokoj, kde ležela Lucy v rakvi, posypané květy divokého česneku, jehož těžký pach přehlušoval vůni lilíí a růží a linul se ven do noci.

DENÍK MINY HARKEROVÉ

22. září. – Ve vlaku do Exeteru. Jonathan spí. Připadá mi, jako bych naposledy zapisovala své zážitky teprve včera, jenže kolik se toho zatím událo! Tehdy jsem byla ve Whitby, přede mnou celý svět,

Jonathan v cizině a žádné zprávy od něho; a teď jsem vdána za Jonathana, Jonathan je zámožný právní zástupce, majitel vlastní firmy, pan Hawkins je mrtev a pochován a Jonathana stihla nová rána, která mu může ublížit. Jednoho dne se mě na to třeba bude vyptávat. A teď všechno zapsat! V těsnopise už zase trochu pokulhávám – důkaz, co může člověku natropit nečekané štěstí – určitě tedy neuškodí, když se v něm zase začnu trochu cvičit.

Obřad byl velmi prostý a dojemný. Zúčastnili jsme se ho pouze my, služebnictvo, několik starých přátel z Exeteru, londýnský agent a pán zastupující sira Johna Paxtona, předsedu Sdružení právníků. Jonathan a já jsme stáli ruku v ruce a uvědomovali si, že nás opustil nejbližší a nejdražší přítel...

Nasedli jsme do autobusu jedoucího na Hyde Park Corner a mlčky se vraceli do města. Jonathan se domníval, že by mě mohlo potěšit, kdybychom se na chvíli odebrali do Stromořadí v Hyde Parku; sedli jsme si, lidí tu však bylo velmi málo a pohled na tolik prázdných židlí nás naplňoval smutkem a bezútěšností. Připomínal nám opuštěnou židli u nás doma. Raději jsme vstali a šli se projít po Piccadilly. Jonathan mě držel pod paží jako za starých dob, než jsem začala učit. Pak mi to totiž připadalo velmi nevhodné; člověk nemůže několik let vštěpovat dívkám správné způsoby a chování, aniž by se jemu samotnému troška té pedanterie nezažrala do kůže. Jenže tohle byl Jonathan a Jonathan je můj manžel, a lidi, které jsme potkávali, jsme ani neznali – a bylo nám jedno, zda nás znají oni. A tak jsme kráčeli dál. Právě jsem se dívala na překrásnou dívku s velkým širokým kloboukem, sedící v otevřeném kočáru před Giulianem, když mi náhle Jonathan tak silně sevřel paži, až mě zabořila, a vyhrkl přitlumeným hlasem: „Můj Bože!“ Mám pořád starosti o Jonathana; obávám se, aby ho zase nějaký nervový záchvat nesklátil, a tak jsem se rychle k němu obrátila a zeptala se, co ho tak znepokojilo.

Byl nadmíru bledý, oči mu vylézaly z důlků a napůl s hrůzou, napůl nechápavě hleděl upřeně na vysokého hubeného muže s orlím no-

sem, černým knírem a špičatou bradkou, který rovněž pozoroval tu hezkou dívku. Hleděl na ni tak soustředěně, že si nevšiml ani mne, ani Jonathana, a mohla jsem si ho důkladně prohlédnout. Z jeho obličeje nevyzařovalo nic dobrého; byla to tvrdá, krutá a smyslná tvář a jeho velké bílé zuby, pronikavě se odrážející od výrazně rudých rtů, byly špičaté, jako mají zvířata. Jonathan z něho nespouštěl zrak, až mě popadl strach, že by si toho ten neznámý mohl všimnout. Obávala jsem se, aby mu to neměl za zlé, vypadal totiž velmi zarputile a protivně. Zeptala jsem se Jonathana, proč je tak rozrušen, a on mi odpověděl, zřejmě v domněnání, že toho vím právě tolik jako on: „Víš, kdo to je?“

„Ne, můj milý. Neznám ho; kdopak?“ Jeho odpověď mě úplně ohromila a vyděsila, protože ji vyřkl tak, jako by ani nevěděl, že mluví ke mně, k Mině:

„Je to on sám!“

Můj ubohý miláček byl zřejmě z něčeho vyděšen – dokonce značně vyděšen; určitě by se byl zhroutil k zemi, nebýt toho, že se o mě opíral a já ho podpírala. Jonathan hleděl upřeně na neznámého; mezitím vyšel z obchodu poslíček s balíčkem, podal ho dámě a ta hned odjela. Snědý cizinec z ní nespouštěl zrak, a sotva se kočár rozjel po Piccadilly, vykročil za ním a zastavil dvoukolou drožku. Jonathan se chvíli za ním díval a řekl jakoby pro sebe: „To je určitě hrabě, omládl však. Panebože, je to vůbec možné? Ach, panebože, panebože! Kdybych to jen věděl určitě! Kdybych to jen věděl určitě!“ Byl z toho tak rozrušen, že jsem se ho raději na nic neptala; bála jsem se, že by se téhle myšlenky nezbavil, a mlčela jsem. Zlehka jsem ho táhla dál a Jonathan, ruku na mé paži, nekladal odpor. Po kratší procházce jsme vešli do Green Parku a na chvíli tam usedli. Přestože je podzim, bylo poměrně horko a my jsme našli na stinném místě pohodlnou lavičku. Jonathan se několik minut díval do prázdna, pak mu klesla víčka a s hlavou na mém rameni pokojně usnul. Řekla jsem si, že mu spánek určitě prospěje, a nerušila jsem ho. Asi za dvacet minut se probudil a celkem vesele mi pravil:

„Jakže, Mino, já jsem spal? Promiň mi, prosím, že jsem byl tak nezdvořilý. Pojd', zajdeme si někam na šálek čaje.“ Zřejmě na toho snědého cizince zcela zapomněl, tak jako za své nemoci zapomněl na vše, co mu tato příhoda zřejmě připomněla. Tahle zapomnětlivost se mi ani trochu nelíbí; bojím se, aby mu nějak nepříznivě neovlivňovala mozkovou činnost nebo popřípadě nezhoršovala již existující chorobu. Nesmím se ho vyptávat; tím bych mu totiž víc ublížila, než prospěla. Musím ovšem zjistit, co se vlastně za jeho pobytu v cizině přihodilo. Bojím se, že nastal čas, kdy musím otevřít ten balíček a dozvědět se, co je v něm napsáno. Ach, Jonathane, určitě mi odpustíš, jestli se dopustím něčeho nesprávného, ale učiním to pouze kvůli tobě, miláčku.

Později. Byl to v každém ohledu smutný návrat domů – dům bez oné drahé duše, která k nám byla tak hodná; Jonathan stále pobledlý a znavený lehkou recidivou choroby; a navíc telegram od jakéhosi Van Helsinga, jehož ani neznám:

„Jistě vás zarmoutí zpráva, že paní Westenrová zemřela před pěti dny a Lucy předevčírem. Obě byly pohřbeny dnes.“

Kolik smutku v těch několika slovech! Ubohá paní Westenrová! Ubohá Lucy! Odešly, odešly od nás a nikdy víc už se nevrátí! A ubohý, ubohý Arthur – o kolik radosti je jeho život ochuzen! Bůh nám všem pomáhej nést náš žal!

DENÍK Dr. SEWARDA

22. září. – Je po všem. Arthur se vrátil domů a odvedl s sebou Quinceyho Morrise. Ten Quincey je opravdu báječný chlapík!

V hloubi srdce jsem přesvědčen, že nad Lucyinou smrtí truchlil stejně jako my všichni; svou bolest však nesl hrdinně jako bájný Viking. Jestli bude Amerika i nadále rodit muže, jako je on, určitě se stane velmocí. Van Helsing si šel lehnout, chce si před cestou ještě odpočinout. Večer odjíždí do Amsterdamu; prý se však vrátí zítra večer. Musí však ještě zařídit něco, co se dá provést jen osobně.

Jestliže to bude možné, ubytuje se potom u mne; má prý v Londýně práci, která si možná vyžádá nějaký čas. Chudák starý pán! Obávám se, že ten namáhavý poslední týden podryl jeho železné zdraví. Při pohřbu se totiž musel velmi přemáhat. Když bylo po všem, stáli jsme s Arthurem a ten nešťastník se rozhovořil o své účasti na transfúzi, při níž byla jeho krev převedena do Lucyiných žil; a Helsing při tom střídavě bledl a rudl. Arthur prohlásil, že mu od té doby připadá, jako by opravdu byli manželé a Lucy byla před Bohem jeho ženou. Ani já, ani Van Helsing jsme se nezmínili o druhých transfúzích a nikdy se o nich nikomu nezmíníme. Arthur a Quincey odjeli na nádraží a já jsem se s Van Helsingem vrátil sem. Sotva jsme nasedli do kočáru, dostal úplný hysterický záchvat. Později sice popřel, že to byla histerie, a tvrdil, že jedině tak mohl za těchto smutných okolností dát průchod svému smyslu pro humor. Smál se, až mu z očí tekly slzy, a já musel zatáhnout záclonky, aby nás náhodou někdo nezahlédl a neudělal si falešný názor. Potom plakal tak dlouho, dokud se zase nerozesmál, a nakonec se současně smál a plakal, jako se to stává ženám. Pokoušel jsem se ho okřiknout, jak to člověk dělává za takových okolností u ženy, ale ničeho jsem nedosáhl. Muži a ženy jsou tak odlišní v projevech morální síly nebo slabosti! Nakonec nabyl jeho výraz obvyklé vážnosti a přísnosti, a proto jsem se ho zeptal, jak jen se mohl v takové chvíli rozveselit. Jeho odpověď byla pro něj příznačná; byla totiž logická, pádná a záhadná.

„Aha, vy to tedy nechápete, příteli John! Nemyslete si, že snad nejsem zkrušen, třeba se směji. Vždyť jsem plakal i ve chvílích, kdy mě dusil smích. Současně si však nemyslete, že pouze truchlím, když pláču; stejně se pak dostaví smích. Nikdy nezapomínejte, že takový smích, který zaklepe u vašich dveří a zeptá se: ‚Smím vstoupiti?‘, není pravý smích. Nikoli! Smích je král a dostaví se, kdy a jak se mu zlíbí. Nikoho se neptá, neohlíží se na vhodnost okamžiku. Prostě řekne: ‚Jsem tu.‘ Zde máte příklad: mé srdce truchlí pro onu sladkou, mladou dívku; daroval jsem jí krev, ačkoli jsem starý a unavený člověk;

poskytl jsem jí svůj čas, svůj um, svůj spánek. Ostatní pacienty jsem nechal strádati, jen aby ona měla všechno. A přece se dokážu smáti přímo nad jejím hrobem – smáti se ve chvíli, kdy hlína z hrobníkovy lopaty dopadá na její rakev a každým úderem mi tak rozbuší srdce, až mi vyžene krev z tváří. Srdce mi krvácelo pro toho ubohého hochu – toho drahého hochu, stejně starého, jako by byl můj vlastní chlapec, kdyby mu bývalo dopřáno zůstatí naživu, se stejnými vlasy a stejnýma očima. Tak, teď alespoň víte, proč ho mám tak rád! Ale i když Arthur mluvil o věcech, z nichž se rozbušilo mé manželské srdce a které způsobily, že mé otcovské srdce k němu přilnulo víc než ke komukoli jinému – dokonce i víc než k vám, příteli Johne, protože vzhledem ke společným zkušenostem jsou naše vztahy na jiné úrovni než vztahy otce a syna –, dostavil se ke mně král smích a křičel a řval mi do ucha: „Jsem tu! Jsem tu! Jsem tu!“, až se mi krev klokotem navrátila a vnesla mi do tváří trochu slunečního svitu, který s sebou nosí. Ach, příteli Johne, je to zvláštní svět, smutný, plný bídy, strážní a zmatků; ale jakmile přijde král smích, všichni se roztančí podle jeho melodie. Krvácející srdce, vyschlé kosti umrlců a palčivé slzy stékající po tvářích – všechno to tančí podle melodie, kterou vyluzuje svými bezúsměvnými ústy. Ach, věřte mi, příteli Johne, ten smích, který takhle přichází, pomáhá a konejší. Vždyť my, muži a ženy, jsme jako natažená lana, kterými zmítá jakási síla. Pak přijdou slzy a napnou nás, jako déšť napne lana, až je nakonec napětí třeba tak velké, že se zhroutíme. Jenže král smích přijde jako sluneční svit a ten zase napětí uvolní; takže se znovu můžeme lopotiti dál s naším konáním.“

Nechtěl jsem se ho dotknout poznámkou, že mi uniká smysl jeho slov; ale protože jsem důvod jeho smíchu přece jen nepochopil, ptal jsem se dál. Tvář mu zvážněla a zcela odlišným tónem mi odpověděl:

„Ach, vyvolala to právě celá ta trpká ironie – ta tak krásná slečna tonoucí v záplavě květin a vypadající vábně, jako by byla živá. Vždyť každý z nás v duchu uvažoval, zda je vskutku mrtvá; leží v překrásném mramorovém náhrobku na osamělém hřbitově, kde

odpočívá tolik jejích předků, leží tam se svou matkou, která ji milovala a kterou i ona milovala; a ten posvátný umíráček zvonil hranu tak smutně a pomalu; a ti zbožní muži v bílých andělských rouchách předstírali, že si čtou v knihách, a zatím jim celou tu dobu oko ani jednou nespočinulo na stránce; a my všichni s hlavami sklopenými. A nač to všechno? Je mrtva, tak co! Či ne?"

„Nu, profesore, za nic na světě v tom všem nevidím nic směšného! Vaše vysvětlení mi celý problém ještě víc zamotalo. Ale i když tedy vám ten pohřební obřad připadal směšný, tak co ten chudák Art a jeho bolest? Vždyť mu málem puklo srdce!"

„Ovšem. Neřekl snad, že transfúze jeho krve do Lucyiných žil z ní učinilo jeho opravdovou manželku?"

„Ano, a tato představa mu byla určitě sladkou útěchou!" – „Jistě. Jenže v tom je právě ta potíž, příteli Johne! Jestliže je to pravda, tak co potom s těmi ostatními? Ha! Ha! Pak je ta sladká dívka vinna mnohomužstvím a já, který svou drahou ženu, zbavenou rozumu, už dávno považuji za mrtvou, ač církev ji pokládá za živou, tedy já, který jsem věrným manželem bez manželky, jsem vlastně bigamista!"

„Přesto nevidím, co je tady směšného!" namítl jsem a musím přiznat, že mě jeho slova popudila. Profesor mi položil ruku na paži a řekl:

„Příteli Johne, promiňte mi, jestliže vám dělám bolest. Své pocity jsem neprojevil před ostatními, protože by je to mohlo zranit, nýbrž pouze před vámi, svým starým přítelem, jemuž mohu důvěřovati. Kdybyste mi mohl nahlédnouti do srdce ve chvíli, kdy se mi chtělo smáti; kdybyste tak byl mohl učiniti, když se smích dostavil; kdybyste tak mohl učiniti teď, kdy král smích sbalil svou korunu a všechno, co mu náleží, protože odchází daleko, daleko ode mne a na dlouhý, dlouhý čas – pak byste snad litoval ze všech nejvíc právě mne!"

Vroucnost jeho slov mě dojala a zeptal jsem se ho na důvod.

„Protože vím!"

A tak jsme se všichni rozjeli; na našich střechách teď bude dlouho sedět stesk se schlíplými křídly. Lucy leží daleko od živo-

tem kypícího Londýna pod honosným náhrobkem v hrobce svých předků na opuštěném hřbitově, kde vzduch je svěží a slunce vychází nad Hampsteadským návrším, porostlým divokými květinami.

Mohu tedy uzavřít tento deník pouze Bůh ví, zda v něm ještě někdy budu pokračovat. Pokud ano a pokud tedy někdy zase začnu zaznamenávat své zážitky, bude se deník týkat jiných lidí a jiných záležitostí, protože teď, kdy už jsem dopověděl milostný příběh svého života, vracím se zpět, abych se znovu vpravil do koloběhu své celoživotní práce, a smutně a bez naděje pravím

FINIS.

„WESTMINSTER GAZETTE“, 25. září HAMPSTEADSKÁ ZÁHADA

V okolí Hampsteadu došlo v poslední době k řadě událostí nápadně připomínajících případy, které novináři označovali titulky „Kensingtonský postrach“ nebo „Žena s dýkou“ či „Žena v černém“. Za poslední dva tři dny se několikrát stalo, že se malé děti vzdálily z domova nebo dlouho nevracely domů z luk, kde si hrály. Ve všech těchto případech šlo o děti, které byly příliš malé, než aby mohly uvést opravdu spolehlivé důvody, ale všechny shodně se vymlouvaly na to, že byly s „krvavou dámou“. Ztrácely se vždy pozdě k večeru a při dvou příležitostech byly nalezeny až druhého dne časně ráno. V okolí se všeobecně předpokládá, že první dítě, po němž byla shánka, zřejmě udalo jako důvod nepřítomnosti, že je „krvavá dáma“ pozvala na procházku, a ostatní děti tuto výmluvu převzaly a při vhodné příležitosti použily. Je to tím vysvětlitelnější, že právě teď si tamní drobotina nejraději hraje hru, kde se jeden druhého snaží úskočně někam vylákat. Jeden dopisovatel nám píše, že tihle caparti, vydávající se za „krvavou dámu“, jsou opravdu k smíchu. Podle jeho názoru by se mnohý z našich karikaturistů mohl zdokonalit v umění

vyhmátnout ironii groteskních situací, kdyby tam mohl srovnat skutečnost s fantazií. A obecným podstatám lidské povahy jen odpovídá, že nejoblíbenější rolí těchto hrátek pod širým nebem je právě role „krvavé dámy“. Náš dopisovatel prostoduše prohlašuje, že ani Ellen Terryová by nemohla působit tak půvabně, jak to některá z oněch děcek předstírají nebo si dokonce namlouvají.

Celá záležitost má ovšem i svou vážnou stránku, protože některé děti, vlastně všechny, které se v noci ztratily, mají na krku drobná škrábnutí nebo ranky. Tato zranění vypadají, jako by je způsobila krysa nebo malý pes, a i když sama o sobě nejsou nijak závažná, přece jako by nasvědčovala tomu, že zvíře – ať už jakékoli –, které je způsobilo, má nějaký vlastní systém či metodu. Tamní policejní komisařství dostalo příkaz bedlivě dohlížet na všechny děti, zejména na nejmenší, potulující se po Hampsteadských lukách, a rovněž na zatoulané psy, kteří by se tam mohli vyskytnout.

„WESTMINSTER GAZETTE“, 25. září

Zvláštní vydání

POSTRACH HAMPSTEADU

Další dítě zraněno
„Krvavá dáma“

Právě jsme dostali zprávu, že další dítě, zmizelé minulou noc, bylo nalezeno teprve pozdě ráno pod hlodašovým keřem na shooters-hillském úbočí Hampsteadských luk, tedy na místě nejméně vyhledávaném. Dítě má stejné drobné zranění na krku, jaká byla zjištěna u ostatních případů, bylo velmi zesláblé a vypadalo značně vyčerpaně. Když se poněkud zotavilo, vyprávělo již otřepanou historku o tom, že je odlákala „krvavá dáma“.

Kapitola 14

DENÍK MINY HARKEROVÉ

23. září. – Jonathan měl zlou noc, ale dnes se už cítí líp. Jsem tak ráda, že má tolik práce, alespoň nemyslí na ty strašné věci; a opravdu mě blaží, že nové odpovědné postavení ho nijak netíží. Věděla jsem, že neselže, a jsem hrdá, když vidím, jak je můj Jonathan práv své nové kariéry a jak nezanedbává ani jednu z povinností, které mu náleží. Bude dnes až do pozdního večera pryč; oznámil mi totiž, že nebude doma obědovat. Domácí práce jsem už vykonala, vezmu si tedy jeho deník z ciziny, zamknu se v pokoji a přečtu si ho...

24. září. – Včera večer jsem neměla sílu psát; ty hrůzné Jonathanovy zápisky mě úplně vyvedly z míry. Ubožák! Co asi vytrpěl, ať to už byla skutečnost, nebo pouhá fantazie. Ráda bych věděla, zda je na tom vůbec něco pravdy! Sepsal snad všechny ty hrůzné věci až po zápalu mozkových blan, nebo měl pro to vše jiné důvody? Tohle se nejspíš nikdy nedozvím, vždyť se ani neodvážím tuto otázku být i hodně zdaleka nakousnout... Ale co onen muž, jehož jsme včera viděli? Jonathan se zdál zcela jist, že je to on... Ubožák! Pohřeb ho nejspíše rozrušil a přivedl na takové myšlenky... Sám tomu ovšem věří. Vzpomínám si, jak mi ve svatební den řekl: ‚Pokud mě ovšem nějaká svatá povinnost nepřiměje vrátit se k oněm hořkým chvílím, ať už jsem je probděl, či prosnil, šílený, nebo zdrav!‘ A přece jako by tu všechno zapadalo do sebe... Ten odporný hrabě měl namířeno do Londýna... A jestliže opravdu přibyl do Londýna, kypícího milióny obyvatel...? Snad budeme muset splnit svou svatou povinnost, a dojde-li k tomu, nebudeme smět před ní couvnout... Připravím se na všechno. Hned si přinesu psací stroj a začnu přepisovat. Pak

to alespoň bude připraveno, aby si to v případě nutnosti přečetly i jiné oči. A jestli bude třeba, pak, pokud budu připravena, nebude snad ubohý Jonathan vydán rozčilení, protože budu moci mluvit za něho a tak zabránit jeho dalším strachům a starostem. A pokud někdy překoná Jonathan svou úzkost a třeba mi o tom všem bude chtít vyprávět, pak se ho já budu moci vyptávat a všelicos si ověřit. A teprve potom budu vědět, jak ho uklidnit.

DOPIS VAN HELSINGA PANÍ HARKEROVÉ

Důvěrné!

24. září

„Milostivá paní,

raďte mi prosím prominouti, že Vám píši; znáte mě potud, že jsem Vám oznámil truchlivou zprávu o smrti slečny Lucy Westenrové. Tíží mě starosti o jisté životně důležité záležitosti, a proto mi lord Godalming laskavě umožnil přechísti si její dopisy a listiny. Mezi nimi jsem našel několik Vašich dopisů, z nichž vyplývá, že jste byly upřímnými přítelkyněmi a že jste ji velmi milovala. Ach, paní Mino, ve jménu této lásky Vás zapřísahám, abyste mi pomohla. Žádám Vás o to kvůli blahu ostatních lidí – aby se odvrátilo velké zlo a předešlo se mnoha strašným nebezpečím, která jsou možná větší, než si umíte představit. Mohl bych Vás navštívit? Můžete mi věřit. Jsem přítelem dr. Johna Sewarda a lorda Godalminga (Arthura slečny Lucy). Prozatím musím všechno uchováti v tajnosti. Přijedu Vás neprodleně navštívit do Exeteru, jakmile mi dáte svolení, abych se dostavil, a sdělíte místo a čas. Prosím za prominutí, milostivá paní, ale četl jsem Vaše dopisy ubohé Lucy a vím, jak jste laskavá a jak Váš manžel velmi trpěl. Prosím Vás

proto, abyste mu nic nevyjevila, mohlo by mu to ublížiti. Ještě jednou se omlouvám a prosím za prominutí.

VAN HELSING“

TELEGRAM PANÍ HARKEROVÉ VAN HELSINGOVI

„25. září. – Přijed'te dnes vlakem ve čtvrt na jedenáct, stihnete-li jej. Mohu Vás kdykoli přijmout.

WILHELMINA HARKEROVÁ“

DENÍK MINY HARKEROVÉ

25. září. – Jsem hrozně rozčilená a nemohu se tomu ubránit – blíží se už chvíle, kdy mě navštíví dr. Van Helsing, a já doufám, že se něco dozvím o Jonathanových truchlivých zážitcích. A protože profesor ošetřoval ubohou Lucy při její poslední nemoci, bude mi moci všechno o ní povědět. Proto zřejmě chce přijet – týká se to Lucy a jejího somnambulismu, a nikoli Jonathana. Jenže pak se té pravé pravdy už nikdy nedopátrám! Jsem to ale hloupá! Ten odporný deník upoutal mou fantazii a všechno přibarvuje svým koloritem. Pochopitelně přijíždí profesor kvůli Lucy. Chudinka zase podlehla svému starému návyku a ta hrozná noc na útesu jí zřejmě dodala. Měla jsem tolik starostí, že jsem málem zapoměla, jak zle jí potom bylo. Zřejmě mu vyprávěla o své noční vycházce na útes a že já o všem vím; a teď nejspíš chce, abych mu to vylíčila. Jedině tak totiž může celou záležitost objasnit. Doufám, že jsem jednala správně, když jsem se o tom paní Westenrové nezmínila; nikdy bych si neodpustila, kdyby jakýkoli můj čin, třeba i nesprávný, ubohé Lucy nějak ublížil. Doufám také, že mi dr. Van Helsing nic nevytkne. Zažila jsem poslední dobou tolik starostí a úzkostí, že víc bych jich dnes už určitě nesnesla.

Člověku občas pomůže, jestli si popláče – pročistí to vzduch jako déšť. Snad mě včera rozrušila četba novin a nato dnes ráno Jonathan odjel, na celý den a noc, poprvé od doby, co jsme se vzali. Doufám, že si drahoušek dá na sebe pozor a že sem doktor brzy přijede. O Jonathanově deníku se mu nezmíním, pokud se mě nezeptá. Jsem velmi ráda, že jsem svůj deník přepsala na stroji, alespoň mu ho budu moci dát, kdyby se mě snad ptal na Lucy. Ušetří se tím mnoho otázek.

Později. – Přišel a zase odešel. Bylo to divné setkání, až se mi z něho hlava točí. Připadám si jako ve snu. Je tohle všechno vůbec možné, nebo dokonce i jen část toho? Kdybych si nebyla předtím přečetla Jonathanův deník, nebyla bych takovou možnost nikdy ani připustila! Ubohý, ubohý drahý Jonathan! Co všechno musel protrpět! Dej Bůh, aby mu tohle zase znovu neublížilo! Pokusím se ho před tím uchránit, ale – třebas je to hrozná představa s nedozírnými následky – snad by mu bylo útěchou i pomocí, kdyby věděl najisto, že ho neoklamal ani zrak, ani sluch, ani mysl a že všechno byla skutečnost. Není vyloučeno, že ho trýzní právě pochybnosti a že by byl spokojenější a odolnější proti dalším otřesům, kdyby se jich zbavil a přesvědčil se o pravdivosti všeho, ať už to byl zážitek skutečný, nebo jen snový. Van Helsing je jistě dobrý člověk, a také moudrý, vždyť je Arthurovým přítelem i přítelem doktora Sewarda a oni ho sem pozvali až z Holandska, aby ošetřoval Lucy. Už z našeho setkání jsem vycítila, že je to dobrý, laskavý a ušlechtilý člověk. Až zítra přijde, zeptám se ho na Jonathana; a potom snad, dá Bůh, povedou všechen ten strach a úzkost k dobrému konci. Kdysi jsem si myslela, že bych ráda dělala interviewy; Jonathanův přítel z *Exeter News* mu řekl, že při takovém povolání je nejdůležitější paměť – člověk musí umět zachytit téměř každé vyslovené slovo, i kdyby se později mělo něco vylepšovat. Konečně se mi dostává vzácné příležitosti k takovému interview; pokusím se ho zaznamenat *verbatim*.

V půl třetí se ozvalo zaklepání. Sebrala jsem všechnu odvalu a čekala. Za několik minut otevřela Mary dveře a ohlásila: „Doktor Van Helsing.“

Vstala jsem, uklonila se a on ke mně přistoupil; je prostřední postavy, rozložitý, s širokými rameny nad klenutým hrudníkem. Krk mu sedí pevně na trupu a na něm stejně pevně hlava. Už na první pohled z něho vyzařuje inteligence a síla; hlavu má ušlechtilou, pěkně utvářenou a s širokým týlem. Měl hladce vyholený obličej, energickou hranatou bradu, široká, rozhodná a tvárná ústa, výrazný, celkem rovný nos s pohyblivým, citlivým chřípím, které jako by se rozšiřovalo v okamžiku, kdy svraští silná, hustá obočí a sevře rty. Jeho čelo je široké a hladké, velmi rovné a teprve potom ustupuje zpět přes dva široce od sebe vzdálené hrboly či rýhy. Přes takové čelo mu ovšem nemohou nazrzlé vlasy padat, nýbrž mu volně splývají dozadu a po skráních. Jeho velké, tmavomodré oči jsou posazeny daleko od sebe a podle nálady se dívají buď bystře, něžně, nebo přísně. Oslovil mě:

„Paní Harkerová, že?“ Na souhlas jsem se uklonila.

„Dřívější slečna Mina Murrayová?“ Opět jsem přitakala.

„Přišel jsem navštívit Minu Murrayovou, která byla přítelkyní toho ubohého drahého dítěte Lucy Westenrové. Paní Mino, přicházím kvůli ní.“

„Pane doktore, nemůžete mít lepší doporučení, než že jste byl přítelem a ochráncem Lucy Westenrové,“ odvětila jsem a podala mu ruku. Uchopil ji a vroucně pravil:

„Ach, paní Mino, věděl jsem, že přítelkyně té ubohé nevinné dívky je určitě dobrá bytost, ale musel jsem se o tom přesvědčiti na vlastní oči...“ Svůj proslov ukončil zdvořilou úklonou. Otázala jsem se ho, proč mě vyhledal, a on okamžitě spustil:

„Četl jsem vaše dopisy slečně Lucy. Promiňte mi to, ale někde jsem se svým pátráním začít musel, a nebylo nikoho, koho bych se mohl tázati. Víím, že jste s ní pobývala ve Whitby. Občas si vedla deník – není důvodu tvářiti se překvapeně, paní Mino; začala ho psát až po vašem odjezdu a jenom se řídila vaším příkladem – a v tomto deníku se mimo jiné zmiňuje o svém somnambulismu a uvádí, že jste ji zachránila. Nevím, oč jde, a proto k vám přicházím

s prosbou, abyste mi o tom laskavě pověděla všechno, na co si pamatujete.“

„Myslím, pane doktore, že vám o tom mohu povědět úplně všechno.“

„Máte tedy zřejmě dobrou paměť na fakta, detaily. Něco takového není u mladých dam obvyklé.“

„Ne, pane doktore, ale já jsem si tehdy všechno zapisovala a své zápisky vám mohu ukázat, pokud máte zájem.“

„Ach, paní Mino, budu vám vděčen; prokážete mi tím velkou službu.“ Nemohla jsem odolat pokušení uvést ho trochu do rozpaků – nám ženám zřejmě stále ještě zůstalo v ústech něco z chuti onoho jablka z ráje – a podala mu těsnopisně psaný deník. S vděčnou úklonou ho vzal a řekl:

„Smím si to přečíst?“

„Jak si přejete,“ odvětila jsem co nejskromněji. Zalistroval v něm a obličej se mu protáhl. Nato vstal a uklonil se.

„Jste opravdu moudrá žena!“ prohlásil. „Už dlouho vím, že pan Jonathan je velmi všestranný člověk; ale podívejme se, i jeho manželka má všechny dobré vlastnosti. Nemohla byste mě však poctití svou přízní a přečísti mi tento deník? Neznám bohužel těsnopis!“ Tady už můj žertík končil a já jsem se téměř styděla; vytáhla jsem proto z pracovního košíčku svůj strojopis a podala mu ho.

„Odpusťte, nemohla jsem odolat pokušení,“ omlouvala jsem se. „Předpokládala jsem, že se mě budete chtít vyptávat na Lucy, a abyste nemusel čekat – nejde o mne, ale vím, že váš čas je vzácný –, přepsala jsem pro vás své záznamy na psacím stroji.“

Doktor vzal opis a oči mu zazářily. „Jste velmi hodná,“ pravil. „A mohu si to přečísti hned? Třeba bych se vás chtěl při čtení na něco zeptati?“

„Ovšem, jen si čtete a já mezitím dám pokyny pro oběd. Při jídle mi pak můžete klást otázky.“ Uklonil se a uvelebil se v křesle zády k oknu. Zahloubal se do zápisků. Nechtěla jsem ho rušit a odešla jsem zařídit všechno pro oběd. Při návratu jsem ho zastihla, jak

přechází rychle po pokoji, obličej rozčilením celý zrudlý. Přiskočil ke mně a uchopil mě za obě ruce.

„Ach, paní Mino,“ vyhrkl, „jak vám jen mohu poděkovati? Tyhle listiny jsou jako svit slunce! Otevírají mi bránu. Jsem omámen, oslněn tolika světlem, a přece se za tím světlem neustále kupí mra-ky. Jenže to nepochopíte, nemůžete pochopiti. Ach, jak jen jsem vám vděčný, vy moudrá ženo! Paní Mino,“ pokračoval velmi slavnostně, „jestliže Abraham Van Helsing bude někdy moci něco učiniti pro vás anebo pro vaše drahé, pak doufám, že mě o tom vyrozumíte. Bude mi potěšením a radostí, jestliže mi dovolíte sloužiti vám jako přítel, ano, pouze jako přítel, ale všechno, co jsem si osvojil a co kdykoli učiním, bude pro vás a pro ty, jež milujete. V životě jsou stíny, ale také světla; vy jste jedním z oněch světél. Váš život bude šťastný a spokojený a pro svého manžela budete požehnáním.“

„Ale pane doktore, přespříliš mě chválíte, a – a vůbec mě neznáte.“

„Já že vás neznám – já, starý člověk, který celý svůj život studoval muže a ženy; já, který se specializoval na mozek a všechno, co s ním souvisí a co z něho plyne? A právě jsem dočetl váš deník, který jste pro mě tak laskavě opsala a z jehož každé řádky dýše pravda! Já že vás neznám? Vždyť jsem četl váš tak milý dopis ubohé Lucy o vašem sňatku a vašich nadějích! Ach, paní Mino, dobré ženy vypovědí všechno o svém životě, a každý den, každou hodinu, každou minutu řeknou takové věci, které mohou čísti jen andělé – a my muži, kteří se pídíme po poznání, máme tak trochu andělské oči. Váš manžel je ušlechtilý a vy jste také ušlechtilá, protože věříte, a člověk podle povahy nemá víru. Povězte mi však něco o svém manželovi. Už se uzdravil? Nemá už horečky, vrátily se mu síla a svěžest?“ Usoudila jsem, že to je příležitost zeptat se na Jonathana, a řekla jsem:

„Už se skoro uzdravil, jenže smrt pana Hawkinse ho velmi rozrušila.“ Vpadl mi do řeči:

„Ach ano, to vím, to vím. Četl jsem vaše dva poslední dopisy.“ Pokračovala jsem:

„Je z toho zřejmě stále ještě vyšinut; když jsme totiž byli minulý čtvrtek ve městě, měl úplný nervový šok.“

„Šok, a tak brzy po zápalu mozkových blan! To není dobré. Proč měl ten šok?“

„Měl pocit, že spatřil někoho, kdo mu připomněl cosi strašného, to, co mu způsobilo zánět mozkových blan.“ A vtom mě všechno náraz přemohlo. V jediném přívalu mě zaplavily soucit s Jonathanem, hrůza, kterou prožil, celá ta úděsná záhada jeho deníku, i strach, který mě od té doby svírá. Asi jsem dostala hysterický záchvat; klesla jsem totiž na kolena, vztáhla k němu ruce a úpěnlivě ho prosila, aby mému manželovi vrátil zdraví. Uchopil mě za ruce, pozdvihl, posadil na pohovku a usedl ke mně. Mou ruku podržel ve své a s nesmírným soucitem mi pravil:

„Můj život je pustý a osamělý, ale přitom tak přeplněn prací, že nemám mnoho času pro přátelství. Jenže od té doby, co mě pozval můj přítel John Seward, jsem poznal tolik dobrých lidí a byl svědkem tolika ušlechtilosti, že si víc než kdy předtím uvědomuji osamělost svého života, a čím jsem starší, tím jsem osamělejší. Věřte mi proto, že jsem sem přišel naplněn úctou k vám, a vy jste mi dala naději – nikoli že naleznu to, po čem pátrám, nýbrž že dosud ještě existují dobré ženy, které dovedou učiniti život blaženým – dobré ženy, jejichž život a pravda mohou býti dobrým příkladem dětem, jež přijdou na svět. Jsem rád, opravdu rád, že vám mohu něčím prospěti; neboť jestliže váš manžel trpí, pak trpí v dosahu mého vědění a mé zkušenosti. Slibuji vám, že milerád učiním pro něho *všechno*, co dokážu – všechno, abych jeho životu vrátil sílu a odvahu a učinil váš život blaženým. A teď se dejte do jídla. Jste přetažena a snad i příliš vystrašena. Váš manžel Jonathan by vás určitě nerad viděl tak bledou, a jestliže u své milované zahlédne něco, co se mu nelíbí, uškodí mu to. Už pro jeho blaho tedy musíte jísti a usmívat se. O Lucy jste mi již všechno pověděla, a proto nyní o tom již nebudeme mluvit, aby vás to nermoutilo. Zůstanu přes noc v Exeteru,

protože chci hodně přemýšlet o tom, co jste mi vyprávěla, a až všechno promyslím, budu se vás dále vyptávat, jestliže dovolíte. A také mi ještě povíte, co všechno víte o soužení svého manžela, teď však ještě ne. Teď se musíte najísti, potom mi všechno povíte.“

Po obědě jsme se vrátili do salónu a dr. Van Helsing mě vyzval:

„A teď mi všechno o něm povězte.“ Jenže ve chvíli, kdy jsem měla tomuto velkému učenci vylíčit, co vím, začala jsem se obávat, aby mě nepokládal za pošetilou slabou ženu a Jonathana za šilence – ten deník je totiž tak podivný –, a zaváhala jsem. Doktor však byl velmi laskav a slíbil mi pomoc. Důvěřovala jsem mu, a proto jsem pravila:

„Pane doktore, mé vyprávění bude tak zvláštní, že vás prosím, abyste se nevysmál ani mně, ani mému manželovi. Od včerejška mnou zmítá horečka pochybností, musíte být ke mně shovívavý a nesmíte mě považovat za blázna, jestli jsem kdy i napůl uvěřila těm opravdu podivným věcem.“ Jeho chování i slova mě uklidnila. Řekl:

„Ach, má drahá, kdybyste jen tušila, jak podivná je záležitost, kvůli níž jsem sem přijel, vysmála byste se vy mně. Naučil jsem se nepodceňovat ani trochu úsudek druhých, ať už je jakkoli zvláštní. Odjakživa se snažím udržovat si nezaújatou mysl a zatemniti ji nemohou běžné životní jevy, nýbrž pouze věci zvláštní, mimořádné, věci, o nichž člověk pochybuje, zda jsou šílené nebo normální.“

„Děkuji vám, děkuji vám, tisíckrát vám děkuji. Šňal jste mi z mysli velké břímě. Jestli dovolíte, dám vám něco přečíst. Je to dlouhé, ale opsala jsem to na stroji. Dozvíte se tam všechno o mém i Jonathanově trápení. Je to opis jeho deníku, kam si zapisoval všechno, co se mu přihodilo za pobytu v cizině. Raději se k tomu vůbec nevyjádřím; přečtěte si to sám a udělejte si úsudek. A až se setkáme, snad mi laskavě povíte, co si myslíte.“

„To vám slibuji,“ prohlásil, když jsem mu dávala přepsaný deník. „Jestliže dovolíte, přijdu sem ráno, jak nejdříve budu moci, a navštívim vás a vašeho pana manžela.“

„Jonathan tu bude v půl dvanácté a vy k nám musíte přijít na oběd a promluvit si s ním. Potom byste mohl stihnout odpolední rychlík ve tři třicet čtyři, kterým přijedete před osmou na Paddingtonské nádraží.“ Překvapilo ho, že jsem tak z rukávu vysypala jízdní řád; neví totiž, že jsem se naučila nazpaměť všem zdejšími odjezdům a příjezdům, abych mohla pomoci Jonathanovi, kdyby náhodou byl v časové tísní.

Doktor si tedy odnesl mé zápisky a já tu sedím a přemýšlím – přemýšlím, ani nevím, o čem.

VAN HELSINGŮV DOPIS (RUKOU PSANÝ) PANÍ HARKEROYÉ

25. září, 6 hodin večer

„Milá paní Mino,

přečetl jsem si ten podivuhodný deník Vašeho manžela. Můžete klidně spát. Ať je to sebezvláštnější a sebestrašnější, je to skutečnost! Za to Vám ručím vlastním životem. Jiní na tom mohou být i hůř, ale jemu a Vám žádné nebezpečí nehrozí. Váš manžel je ušlechtilý muž; a dovolte, abych Vás ujistil na podkladě svých zkušeností s lidmi, že člověk, který jako on slezl dolů po oné zdi a do onoho pokoje – a svůj čin dokonce opakoval –, nemůže býti vystaven trvalému nervovému otřesu. Jeho mozek a srdce jsou v pořádku, to Vám mohu odpřisáhnouti, i když jsem ho dosud neviděl. Buďte tedy klidná. Chci se ho vyptati na hodně věcí. Jsem šťasten, že jsem Vás dnes mohl navštívit. Dozvěděl jsem se toho najednou tolik, že opět jsem oslněn, oslněn víc než jindy, a musím přemýšlet.

V upřímné úctě Váš VAN HELSING“

DOPIS PANÍ HARKEROVÉ VAN HELSINGOVI

25. září, půl sedmé večer

„Vážený pane doktore,

tisícerý dík za Váš milý dopis; po jeho přečtení mi spadl kámen ze srdce. A pokud to je tedy skutečnost, jak strašné věci jsou na světě a jak hrozná je představa, že by ten člověk, ten netvor mohl být opravdu v Londýně! Bojím se na to pomyslit! Zatímco jsem psala tento dopis, dostala jsem od Jonathana telegram, že odjíždí dnes večer v 6.25 z Launcestonu a přijede sem v 10.18, takže se dnešní noc nemusím ničeho obávat. Nepřišel byste k nám proto raději než na oběd už na snídani v osm hodin, pokud to není pro Vás příliš časně? Spěcháte-li s návratem, můžete pak odjet vlakem v 10.30, kterým přijedete na Paddingtonské nádraží ve 2.35. Odpověď mi nemusíte posílat; nedáte-li mi vědět, počítám s tím, že přijdete na snídani.

Se srdečným pozdravem Vaše vděčná přítelkyně

MINA HARKEROVÁ“

DENÍK JONATHANA HARKERA

26. září. – Nemyslíl jsem, že budu ještě někdy pokračovat v tomto deníku, ale okolnosti toho vyžadují. Když jsem se včera večer vrátil domů, Mina už na mě čekala s večerí, a po ní mi pověděla o Van Helsingově návštěvě a o tom, že mu dala přepisy obou deníků. Také mi řekla, jak se o mne strachovala, a na podkladě doktorova dopisu mě přesvědčila, že všechno, co jsem si poznamenal, je skutečnost. Udělalo to ze mě úplně nového člověka. Až do této chvíle mě vlastně ničilo nejistota, zda se to všechno skutečně událo. Připadal jsem si úplně bezmocný, jako bych tápal ve tmách; vůbec jsem si ne-

důvěřoval. Ale teď, kdy už *vím*, vůbec se nebojím, ani hraběte ne. Zřejmě tedy uspěl ve svém záměru dostat se do Londýna a byl to on, koho jsem zahlédl. Omládl, ale jak? Jestliže je Van Helsing takovým člověkem, za jakého ho Mina pokládá, pak dokáže hraběte odhalit a najít. Seděli jsme dlouho do noci a důkladně jsme všechno prohovořili. Mina se právě obléká a já za několik minut dojdu pro doktora do hotelu a přivedu ho sem...

Byl zřejmě překvapen, když mě uviděl. Sotva jsem k němu vešel do pokoje a představil se, uchopil mě za rameno, obrátil mě obličejem k oknu, bedlivě si mě prohlédl a prohlásil:

„Jak to, paní Mina mi přece sdělila, že jste nemocen, že jste utrpěl nervový šok!“ Připadalo mi směšné, že tento laskavý, rázně se tvářící starý pán nazval mou ženu „paní Mina“. Pousmál jsem se a řekl:

„*Byl* jsem nemocný, *měl* jsem nervový šok, jenže vy jste mě už vyléčil.“

„Čím?“

„Svým včerejším večerním dopisem Mině. Byl jsem na pochybách, všechno bylo zahaleno oparem neskutečna a já jsem nevěděl, čemu věřit, zda dokonce věřit vlastním očím. Protože jsem nevěděl, čemu věřit, nevěděl jsem ani, co dělat. A tak mi nezbývalo než pokračovat v životě stejným způsobem jako dosud. Jenže takový život začínal pro mě ztrácet smysl a já jsem ztrácel víru v sebe. Doktore, vy nevíte, co znamená, když člověk pochybuje o všem, dokonce i o sobě samém. Ne, to vy nevíte; člověk s obočím jako vy by to ani nedokázal!“ Zřejmě mu to zalichotilo a s úsměvem pravil:

„Podívejme! Tak vy jste fyziognomik. Každou hodinou se tu naučím něčemu novému. Těší mě, že k vám mohu jít na snídani, a potom, pane, jistě nebudete zazlívati starému člověku, jestliže vám zalichotí a řekne, že vaše žena je pro vás úplným požehnáním.“ Celý den bych mu naslouchal, jak vychvaluje Minu, a proto jsem pouze přikývl a zůstal mlčky stát.

„Je jednou z žen stvořených rukou Boha, aby nám mužům i jiným ženám ukázal, že je nebe, do něhož můžeme vejít i jehož světlo září již zde na zemi. Je tak věrná, tak sladká, tak ušlechtilá, tak nesobecká – a to je v tomto tak skeptickém a sobeckém věku něco vskutku výjimečného. A protože jsem četl všechny dopisy určené ubohé slečně Lucy a v některých se hovoří o vás, znám vás tedy již několik dní z líčení jiných. Ale s vaším pravým já jsem se seznámil teprve včera večer. Podáte mi ruku, ano? A budme přáteli na celý život.“

Stiskli jsme si ruce a on se při tom tvářil tak vážně a vlídně, že jsem musel potlačit dojetí.

„A mohu vás teď požádati o pomoc?“ zeptal se mě. „Musím vykonat důležitý úkol, a než začnu, musím všechno znáti. V tom mi můžete pomoci právě vy. Můžete mi vylíčiti, co se událo před vaším odjezdem do Transylvánie? Později vás možná požádám o další přispění, a to se bude týkat jiných věcí, jenže zatím mi postačí toto.“

„Poslyšte, pane profesore,“ řekl jsem, „týká se to, co hodláte učinit, hraběte?“

„Ano,“ přitakal vážně.

„Pak jsem tělem i duší váš. Protože odjedete vlakem v půl jedenácté, nebudete mít čas přečíst si všechny listiny; já vám je ale dám dohromady. Můžete si je vzít s sebou a přečíst si je ve vlaku.“ Po snídani jsem ho doprovodil na nádraží. Rozloučil se se mnou slovy: „Doufám, že přijedete do Londýna, kdybych vám vzkázal, a vezmete s sebou také paní Minu.“

„Jestliže si budete přát, přijedeme oba.“

Opatřil jsem mu raníky a včerejší londýnské večerníky, a zatímco jsme mluvili u okna vozu, čekající na odjezd vlaku, profesor v nich listoval. Vtom mu utkvěl zrak na nějaké zprávě – bylo to ve *Westminster Gazette*, poznal jsem ji podle papíru – a zbledl jako křída. Soustředěně četl a povzdechl si: „Mein Gott! Mein Gott! Tak brzy, tak brzy!“ Připadalo mi, jako by mě v té chvíli ani nevnímal. Vtom se

ozval hvizd lokomotivy a vlak se dal do pohybu. Tu se vzpamatoval, vyklonil se z okna, zamával a zavolał: „Pozdravujte paní Minu! Co nejdříve vám napíší!“

DENÍK Dr. SEWARDA

26. září. – Nic definitivního zřejmě neexistuje. Před necelým týdnem jsem řekl „FINIS“, a dnes už zase začínám znovu, nebo spíše pokračuji ve svých záznamech. Až do dnešního odpoledne nebylo důvodu uvažovat o běžných věcech. Renfield je zatím po všech stránkách tak klidný, jak až dosud nikdy nebyl. S lovem much dospěl již značně daleko, teď se už také pustil do pavouků, takže mi nedělá vůbec starosti. Od Arthura jsem dostal dopis, psaný v neděli, a z něho jsem usoudil, že se už se vším postupně báječně vyrovnává. Quincey Morris je u něho a to mu velmi prospívá, protože Quincey je nevyčerpatelným zdrojem dobré nálady. Připsal mi několik řádek a v nich mi sděluje, že se Arthur už konečně pomalu vrací do starých kolejí, takže si kvůli nim starosti dělat nemusím. Začínal jsem se už věnovat své práci se stejným zápalem jako dřív a mohl jsem tedy klidně prohlašovat, že rána, kterou mi ubohá Lucy zasadila, se už pomalu zaceluje. Jenže teď se opět otevřela, a jak všechno skončí, ví jen Bůh. Mám nejasné tušení, že Van Helsing se domnívá, že to ví, jenže to, co vždycky prozradí, jen vyvolává mou další zvědavost. Včera odjel do Exeteru a zůstal tam přes noc. Dnes se vrátil a asi v půl šesté málem vlétl do mého pokoje a do ruky mi vrazil včerejší večerní vydání *Westminster Gazette*. Pak poodstoupil, a zkrříživ paže, zeptal se mě:

„Co tomu říkáte?“

Přelétl jsem noviny očima, protože jsem opravdu nevěděl, co má na mysli. Vzal mi je proto z ruky a ukázal na článek o dětech, které byly kýmsi odlákány z domova. Dokud jsem nedorazil k odstavci, kde se hovořilo o malých bodných rankách na krku, nic mi to

celkem neříkalo. Ale to mi něco připomnělo a vzhlédl jsem. „Nuže?“ zeptal se.

„Stejně jako u ubohé Lucy!“

„A co vy o tom soudíte?“

„Nic, jen že v tom je nějaká souvislost. To, co ublížilo jí, ať už to bylo cokoli, zraňovalo i je.“

„To je pravda jen obecně, nikoli konkrétně,“ odpověděl zcela záhadně.

„Jak to myslíte, profesore?“ Měl jsem sto chutí brát jeho serióznost na lehkou váhu, vždyť koneckonců čtyři dny odpočinku a pokoje od palčivé, sužující úzkosti člověka osvěží – ale při pohledu na jeho tvář jsem vystřízlivěl. Nikdy, ani když jsme si nad nebohou Lucy nejvíce zoufali, nevypadal zachmuřeněji.

„Tak mi to řekněte!“ vyzval jsem ho. „Já sám nevím, co si myslet, a ani nemám podklady, které by mě vedly k nějakému úsudku.“

„Chcete mi říci, příteli John, že vůbec nemáte tušení, na co ta ubohá Lucy zemřela? Ani po všech těch náznacích, které vám poskytl nejen události, nýbrž i já sám?“

„Nervovým vysílením v důsledku velké ztráty či úbytku krve.“

„A jak došlo k té ztrátě či úbytku krve?“ Pokrčil jsem rameny. Van Helsing ke mně přistoupil, usedl vedle mne a pokračoval:

„Jste bystrá hlava, příteli John; dobře uvažujete a jádro věcí vám neuniká. Jste však příliš předpojat. Nedopřáváte svým očím viděti a uším slyšeti, a už vůbec si nevšímáte toho, co je mimo rámec vašeho každodenního života. Nemyslíte, že existují věci, které se vymykají vašemu chápání, a přesto jsou skutečné? Že některým lidem je dopřáno viděti věci, které ostatní nevidí? Existují však věci staré i nové, na které se nesmí pohlížeti lidským zrakem, protože lidé znají – nebo si namlouvají, že znají – pouze to, o čem jim pověděli jiní lidé. Nedostatek naší vědy spočívá právě v tom, že chce všechno vysvětliti; a jestliže něco nevysvětlí, pak prostě tvrdí, že tu není co vysvětlovati. Ale přesto můžeme kolem sebe denně sledovati

vznik nových názorů, které samy sebe považují za nové; jsou to však stejně názory staré a jen předstírají, že jsou mladé – stejně jako krásné dámy v opěře. Proto také předpokládám, že nevěříte v převtělování. Ne? Ani ve zhmotňování. Ne? Ani v astrální bytosti? Ne? Ani ve čtení myšlenek? Ne? Ani v hypnotismus?“

„To ano,“ vpadl jsem mu do řeči. „Charcot to velmi dobře dokázal.“ Profesor pokračoval s úsměvem: „Pak tedy jste o tom pevně přesvědčen! Že ano? A potom ovšem také víte, jak postupovati, a dokážete vniknouti pomocí myšlenek velkého Charcota – jaká škoda, že ho již není! – až do hlubin duše pacienta, na něhož chcete míti vliv. Ne? Mám tedy, milý příteli, míti za to, že prostě berete na vědomí fakta a spokojíte se s tím, že mezi premisou a výsledkem je neprozkoumaný prostor? Ne? Pak mi tedy vysvětlíte – zabývám se přece studiem mozkové činnosti –, proč akceptujete hypnotismus a zamítáte čtení myšlenek? Dovolte mi, abych vás ujistil, příteli, že ve vědě o elektřině se dnes dají uskutečniti věci, které by sami vynálezci elektřiny považovali za odsouzeníhodné, a přitom by ještě poměrně nedávno byli upáleni jako čarodějníci. Život je neustále pln záhad. Jak jen mohl Metuzalém žíti devět set let a ‚starej Parr‘ sto šedesát devět, a přitom ta chuděrka Lucy, v jejížž zubožených žilách kolovala krev čtyř mužů, nemohla žíti ani o den déle? Kdyby totiž byla mohla žíti o jediný den déle, byli bychom ji asi zachránili. Znáte všechna tajemství života a smrti? Znáte celou srovnávací anatomii a můžete vysvětliti, proč v některých lidech dřímají zvířecí vlastnosti, a v jiných nikoli? Můžete mi prozraditi, proč někteří pavouci hynou drobní a záhy a jeden velký pavouk žil dlouhá staletí ve věži jakéhosi starého španělského kostela, až se jednoho dne spustil dolů a dokázal vypít olej ze všech kostelních lamp? Můžete mi vysvětliti, proč v pampách i jinde žijí netopýři, kteří přilétávají v noci, vrhají se na dobytek a koně a vysají jim z žil všechnu krev? A proč na některých ostrovech západních moří žijí netopýři, kteří po celý den visí na stromech, takže je očití svědkové

líčí jako obrovské ořechy nebo lusky, ale v noci, kdy námořníci spí kvůli vedru na palubě, na ně slétnou a pak... a pak ráno najdou námořníky mrtvé, bílé, jako byla slečna Lucy?“

„Probůh, pane profesore!“ vyhrkl jsem. „Chcete mi tvrdit, že takový netopýr pokousal Lucy a že se něco podobného může stát v Londýně v devatenáctém století?“ Van Helsing netrpělivě mávl rukou, abych zmlkl, a pokračoval:

„Můžete mi vysvětliti, proč želva přežije několik lidských generací? Proč slon žije tak dlouho, až přežije celé dynastie? Proč papoušek zemře teprve tehdy, až ho pokouše kočka nebo pes či až ho stihne podobná nehoda? Můžete mi vysvětliti, proč lidé všude a odjakživa věří, že je na světě několik málo bytostí, které budou žítí věčně, pokud jim to bude dopráno; že existují muži a ženy, kteří prostě nemohou zemřít? Všichni víme – vždyť nás o tom přesvědčila věda –, že se našly ropuchy, které žijí snad už kolik tisíc let od stvoření světa uzavřeny v malých skalních dutinách, kde bylo místo jen pro ně. Můžete mi snad vysvětliti, proč může indický fakir zemřít, dáti se pohřbít do zapečetěné hrobky, nad níž se zaseje obilí, a když to obilí dozraje a poseče se, znovu se zaseje, znovu dozraje a znovu se poseče, a pak přijdou lidé, odstraní neporušenou pečeť a v hrobě leží indický fakir, ne mrtev, ale vstane a vykročí jim vstříc?“ V té chvíli jsem ho přerušil. Byl jsem zmaten; vyjmenoval mi totiž tolik výstřelků přírody a možných nemožností, až se mi z toho začala motat hlava. Měl jsem nejasné tušení, že mě poučuje, jako to kdysi činíval ve své pracovně v Amsterodamu. Tehdy mi ovšem vždy vysvětlil, oč jde, abych mohl jeho myšlenkový postup neustále sledovat. Dnes však nic nenaznačil, a protože jsem nechtěl ztratit nit jeho výkladu, poprosil jsem ho:

„Pane profesore, dovolte, abych se zase stal vaším oblíbeným žákem. Vysvětlete mi svou tezi, abych mohl souvisle sledovat vaše vývody. Zatím jenom přeskakují v duchu z jednoho problému na druhý asi tak, jako když se něčemu snaží porozumět blázen, a ne

člověk normální. Připadám si, jako bych se octl poprvé v životě v mlze na nějakém močále a skákal z drnu na drn v zoufalé snaze dostat se dál, aniž bych vůbec znal cíl své cesty.“

„To je dobré přirovnání,“ uznal profesor. „Dobrá, povím vám to. Má teze je tato: chci, abyste uvěřil.“

„Uvěřil čemu?“

„Uvěřil ve věci, ve které se vzpíráte věřit. Dám vám příklad. Kdysi jsem zaslechl výrok jakéhosi Američana, a ten víru definoval takto: ‚To, co nám umožňuje uvěřiti ve věci, o nichž víme, že neodpovídají pravdě.‘ Já osobně s tím mužem souhlasím. Chtěl tím říci, že nemáme míti žádné předsudky a že nesmíme připustiti, aby úlomek pravdy zabránil v náporu velké pravdy, tak jako kámen dokáže vykolejit železniční vagón. Napřed jsme zjistili malou pravdu. Dobře! Vezmeme ji tedy na vědomí a zhodnotíme ji! Přesto však si nesmíme namlouvati, že tahle pravda je veškerou pravdou na světě.“

„Podle vás tedy nemám dopustit, aby můj předem pojatý úsudek usměrňoval mou chápavost tam, kde jde o nějaký zcela zvláštní úkaz. Chápu správně vaši lekci?“

„Ano, jak vidím, nepřestal jste býti mým nejnadanějším žákem! Stojí za to vás učit! Ted', kdy už chcete pochopiti, jste učinil první krok k pochopení. Vy si tedy myslíte, že ty malé ranky na dětských hrdlech pocházejí od téhož tvora, který je způsobil slečně Lucy?“

„Podle mého ano.“ Profesor vstal a vážně pravil:

„Pak jste na omylu. Kéž by tomu tak bylo! Jenže bohužel tomu tak není! Je to horší, mnohem, mnohem horší.“

„Probůh, pane profesore, co tím chcete říci?“ zvolal jsem.

Van Helsing sklesl s výrazem zoufalství do křesla, opřel se lokty o stůl, obličej skryl do dlaní a řekl: „Způsobila jim je slečna Lucy!“

Kapitola 15

DENÍK Dr. SEWARDA

(Pokračování)

V prvním okamžiku se mě zmocnila čirá zlost; bylo to, jako by živou Lucy udeřil do tváře. Uhodil jsem prudce do stolu a vstal se slovy:

„Pane doktore, zbláznil jste se snad?“ Profesor zdvihl hlavu a pohlédl na mě; tvář měl prozářenu takovým soucitem, že jsem se okamžitě uklidnil. „Bohužel nikoli! Šílenství by v porovnání s takovou pravdou bylo celkem snesitelné. Proč jsem asi, příteli, dělal tak velké okolky, proč jen jsem tak dlouho otálel, než jsem vám řekl něco tak prostého? Snad proto, že vás nenávidím a že jsem vás odjakživa nenáviděl? Snad proto, že jsem vám chtěl způsobiti bolest? Snad proto, abych se vám teprve nyní pomstil za to, že jste mi zachránil život před hroznou smrtí? Nikoli!“

„Odpusťte!“ vyhrkl jsem. Profesor pokračoval:

„Stalo se to proto, milý příteli, že jsem vám chtěl tuto zprávu sdělit co nejšetrněji – vím přece, že jste tu půvabnou slečnu miloval. Ani teď ovšem neočekávám, že tomu uvěříte. Je velmi těžké naráz přijmouti nějakou abstraktní pravdu, o níž jsme vždycky pochybovali a v jejíž nemožnost jsme věřili. A ještě těžší je přijmouti tak smutnou konkrétní pravdu, a zejména o někom takovém, jako je slečna Lucy. Dnes v noci to půjdu dokázati. Odvážíte se jíti se mnou?“

To mě ohromilo. Takovouhle pravdu člověk jen nerad dokazuje; pouze Byron učinil výjimku u žárlivosti:

„A dokázat právě tu pravdu, již si nejvíc ošklivil...“

Profesor postřehl mé rozpaky a pravil:

„Tohle je zcela prostá logika, nikoli logika šilence, přeskakujícího v mlze z drnu na drn. Jestliže to nebude pravda, důkaz nám přinese útěchu; rozhodně to neuškodí. A jestliže to bude pravda? Nuže, v tom tkví ta hrůza; jenže právě tato hrůza by mi měla přispěti v mém konání, protože předpokládá alespoň trochu víry. A teď vám povím, co mám v úmyslu: rozjedeme se za tím dítětem. Podle novin je v Severní nemocnici a tam mám přítele, doktora Vincenta. Ostatně je to také váš přítel, chodili jste přece v Amsterdamu spolu na přednášky. A jestliže by neukázal svého pacienta dvěma přátelům, ukáže ho určitě dvěma vědcům. Neřekneme mu nic víc, než že nás ten případ zajímá. A potom...”

„A potom?“ Profesor vytáhl z kapsy klíč a ukázal mi ho.

„Potom oba strávíme noc na hřbitově, kde leží Lucy. Tohle je klíč k hrobce. Dal mi ho hrobník, abych ho předal Arthurovi.“ Srdce se mi sevřelo; uvědomil jsem si, že nás čeká nějaká strašná zkouška. Nedalo se ovšem nic dělat. Sebral jsem tedy všechnu zbývající odvalu a navrhl, abychom si raději pospíšili, že se už chýlí k večeru...

Dítě jsme zastihli vzhůru. Trochu se už vyspalo, něco pojedlo a celkem se mu dařilo dobře. Doktor Vincent mu sňal obvaz z krku a ukázal nám ranky. Zcela nepochybně vypadaly stejně jako ty, které měla Lucy na krku. Byly jen menší a okraje zřejmě čerstvější; to bylo vše. Zeptali jsme se Vincenta, co je asi mohlo způsobit. Odpověděl, že nejspíše bylo to dítě pokousáno nějakým zvířetem, asi krysou; on osobně se však domnívá, že je má na svědomí nějaký netopýr, jichž je teď tolik na severních londýnských pahorcích. „Mezi mnoha neškodnými exempláři,“ prohlásil, „mohou se vyskytovat i někteří divocí netopýři nebezpečnější odrůdy z jižních krajů. Třeba ho sem přivezl nějaký námořník a zvířeti se podařilo uletět, nebo je to nějaké mládě obyčejného netopýra nebo upířího netopýra, které prchlo ze zoologické zahrady. Takové věci se stávají, opravdu. Vždyť asi před deseti dny utekl ze zoologické zahrady nějaký vlk a stopy, myslím, vedly až sem. Celý týden potom si děti hrály na

Hampsteadských lukách a v každé aleji jenom na Karkulku, dokud nevypukla ta panika s ,krvavou dámou'. Tu si děti obzvlášť oblíbily. Vždyť i tenhle ubohý capart se ráno probudil a prosil sestru, aby mu dovolila odejít. A na otázku, proč chce odejít, řekl, že si chce jít hrát s ,krvavou dámou'."

"Až to dítě propustíte z nemocniční péče domů, neopomeňte upozorniti rodiče, aby na ně dávali dobrý pozor," podotkl Van Helsing. „Tyhle sklony k toulání bývají velmi nebezpečné, a kdyby to dítě zůstalo ještě jednu noc mimo dům, mohlo by to pro ně míti osudné následky. Předpokládám ovšem, že si je tu jistě ještě několik dní ponecháte."

"Ovšem, přinejmenším jeden týden; a jestli se zranění nezhojí, tak i déle."

Strávili jsme v nemocnici delší dobu, než jsme měli v úmyslu, a když jsme vyšli, bylo již slunce za obzorem. Van Helsing usoudil, že už se dost setmělo, a řekl:

"Nemusíme pospíchati. Je později, než jsem předpokládal. Víte co? Pojdme se někam najísti, a pak se vydáme, kam máme namířeno."

Navečeřeli jsme se v *Jack Straw's Castle* s hloučkem cyklistů a jiných hostů, oplývajících bujarou náladou. Asi v deset hodin jsme vyšli z hostince. Panovala již hluboká tma, a jakmile se člověk dostal z dosahu jednotlivých luceren, stojících daleko od sebe, octl se v ještě větší temnotě. Profesor si zřejmě zaznamenal, kudy půjdeme, protože kráčel bez váhání, ale já jsem vůbec nevěděl, kde jsem. Čím jsme byli dále, tím méně lidí jsme potkávali, takže nás celkem překvapilo, když jsme se setkali s jízdní policejní hlídkou na obvyklé objíždce předměstím. Konečně jsme dorazili ke hřbitovní zdi a přelezli ji. S určitými obtížemi – nebylo vidět na krok a celé místo nám připadalo úplně cizí – jsme nakonec našli hrobku rodiny Westenrových. Profesor vyňal klíč, otevřel skřípající dvířka a zdvořile, ovšem zcela nevědomky, ustoupil, aby mi dal přednost.

V tom zdvořilém posunků, jímž mi dával při tak příšerné příležitosti přednost, byla ztajena určitá roztomilá ironie. Můj společník mě rychle následoval a obezřele zavřel dvířka, ale napřed se pečlivě přesvědčil, že zámek je na západku, a nikoli na péro. V tomhle případě bychom byli v pěkné bryndě. Potom prohrabával brašnu, vytáhl krabičku zápalek a svíčku a zapálil ji. Hrobka vypadala dost nevlídně a ponuře již za dne, kdy byla vyzdobena čerstvými květinami. Jenže teď, několik dní po pohřbu, působila dojmem mnohem chmurnějším a truchlivějším, než si lze vůbec představit. Zvadle květiny ochable visely, jejich běloba se změnila v rez a zeleň v hněd; pavouci a broučci se už zase ujali vlády; odlesk slabě plápolající svíčky se odrážel od kamenů, zsedlých věkem, od malty pokryté prachem, od zrezavělého, vlhkého kování, od vyrudlé mosazi i matně stříbrných destiček. Z celého prostředí dotírala na člověka vtíravá představa, že zániku je zasvěceno mnohem víc než pouhý život – animální život.

Van Helsing se dal systematicky do práce. Ze svíčky, kterou zvedl nad hlavu, aby mohl přečíst štítky na rakvích, skapával vosk a bíle tuhl na kovu. Když našel Lucyinu rakev, zašmátral znovu v brašně a vytáhl šroubovák.

„Co chcete dělat?“ zeptal jsem se.

„Otevřít rakev. Musím vás přece přesvědčiti!“ A bez okolků začal vytahovat šrouby a nakonec odklopil víko, pod nímž byl olověný příkrov. Přihlížet bylo téměř nad mé síly. Připadalo mi, že je to pro mrtvou stejná urážka, jako kdyby ji někdo ještě za jejího života svlékal ve spánku ze šatů; dokonce jsem chytil profesora za ruku. Ten jen pravil: „Uvidíte!“, znovu něco hledal v brašně a vyndal drobnou lupenkovou pilku. Pak prudce vrazil šroubovák do olověné desky, až jsem sebou trhl, a tak probil malý otvor, ovšem dost velký na to, aby do něho nasadil hrot pilky. Čekal jsem, že z rakve vyrazí plyn z týden staré mrtvoly. My lékaři, kteří známe nebezpečí, jež nám hrozí, jsme na takové věci zvyklí, a proto jsem ustoupil ke dvířkům. Ale profesor se ani na okamžik nezastavil; udělal

podél jedné strany olověné rakve zářez několik stop dlouhý, pak zajel pilkou napříč a zpátky po druhé straně. Potom uchopil volný okraj výřezu, vyvrátil ho k nohám rakve, k otvoru přidržel svíčku a pokynul mi, abych nahlédl dovnitř. Přistoupil jsem a podíval se. Rakev byla prázdná.

Ustrnul jsem a vyrazilo mi to dech, jenže profesora jako by se to netklo. Ted' si byl svou věcí ještě víc jist, a tím i víc odhodlán pokračovat v uskutečnění svého záměru. „Tak co, jste už přesvědčen, příteli Johne?“ zeptal se.

Ucítil jsem, jak se mne zmocňuje má zarputilá hádavost, a odsekl jsem:

„Přesvědčil jsem se, že Lucyino tělo není v této rakvi; to ovšem dokazuje pouze jedno.“

„A co tedy, příteli?“

„Že tam není.“

„To je báječná logika,“ podotkl, „jenže jen do jisté míry. Ale jak si vysvětlíte – jak si dokážete vysvětliti –, že tam není?“

„Třeba nějaký zloděj mrtvol,“ nadhodil jsem. „Mohl ji ukradnout někdo z pohřebního ústavu.“ Uvědomoval jsem si, že říkám nesmysly, ale bylo to jediné možné vysvětlení, které jsem mohl nadhodit. Profesor povzdychl. „No dobře! Musím vám tedy poskytnouti další důkaz. Pojd'te se mnou.“

Přiklopil víko, sebral všechny své věci, uložil je do brašny, sfoukl světlo a svíčku dal rovněž do brašny. Otevřeli jsme dvířka a vyšli. Profesor je zavřel a zamkl. Podal mi klíč a pravil: „Vezměte si ho. Alespoň budete mít větší jistotu.“ Zasmál jsem se – nebyl to nijak veselý smích, přiznávám – a namítl: „Klíč nic neznamená. Mohou od něho existovat duplikáty a otevřít takový zámek není stejně nic těžkého.“ Profesor na to nic neřekl a vložil si klíč do kapsy. Pak mě vyzval, abych dával pozor na jednu stranu hřbitova, zatímco on bude střežit druhou. Postavil jsem se za jeden tis a pozoroval, jak se jeho tmavá postava ztrácí mezi náhrobky a stromy, až mi zmizela z očí.

Byla to smutná hlídka. Krátce poté, co jsem se postavil na vykázané místo, zaslechl jsem v dálce odbíjet půlnoc, později odbila jedna a odbily dvě. Byl jsem prokřehlý, zmalátnělý a mrzel se na profesora, že mě vzal na takovou výpravu, i na sebe, že jsem šel. Byl jsem příliš prokřehlý a ospalý, než abych byl schopen dobře hlídkovat; natolik ospalý jsem však nebyl, abych nesplnil, co jsem vzal na sebe. Strávil jsem prostě několik strašných, mučivých hodin.

Náhle jsem se otočil a zahlédl, jak se mezi dvěma tisy na druhé straně hřbitova mihlo cosi bílého. Současně se z místa, kde stál profesor, zdvihla temná postava a rozběhla se k bílému stínu.

I já jsem vykročil, musel jsem však obcházet náhrobní kameny a plůtky u náhrobků a klopýtal jsem přes rovny. Obloha byla pokryta mraky a kdesi v dáli zakokřhal první kohout. Kousek ode mne, za řádkou jalovcových keřů, lemujících cestu ke kostelu, vznášela se směrem ke hrobce bílá, nejasná postava. Hrobka sama byla zakryta stromy, takže jsem nemohl vidět, kde postava zmizela. Z místa, kde jsem ten bílý jev poprvé spatřil, ozval se jakýsi šustot; a když jsem tam došel, zastihl jsem profesora, jak drží v náručí malé dítě. Sotva mě uviděl, ukázal mi je se slovy:

„Tak už jste přesvědčen?“

„Ne,“ odsekl jsem tónem, který mi připadal urážlivým.

„Nevidíte to dítě?“

„Ano, je to dítě, jenže kdo je sem přinesl? A je zraněno?“

„Podíváme se,“ řekl profesor a oba jsme neprodleně opustili hřbitov. Profesor nesl spící dítě.

Když jsme poodešli kus cesty, zastavili jsme se mezi několika stromy, rozškrtli zápalku a podívali se dítěti na krk. Nebylo na něm ani stopy po škrábnutí nebo zranění.

„Tak co, mám pravdu?“ otázel jsem se vítězoslavně.

„Přišli jsme v nejvyšší čas,“ usoudil profesor s úlevou.

Museli jsme se okamžitě rozhodnout, co s dítětem, a dohadovali jsme se o tom. Kdybychom je odnesli na policejní strážnici, mu-

seli bychom vysvětlovat, kde jsme v noci chodili, a přinejmenším bychom byli nuceni oznámit, jak jsme dítě našli. Nakonec jsme se rozhodli, že odneseme dítě na Hampsteadská luka; jakmile zaslech-
neme, že se blíží strážník, položíme je na takové místo, aby je určitě našel, a co nejrychleji se odebereme domů. Dopadlo to dobře. Na okraji Hampsteadských luk jsme zaslechli těžký krok strážníka, dítě jsme položili na cestu a vyčkávali, až je strážník v mihotavém svitu své svítilny spatří. Zaslechli jsme, jak údivem vzkřikl, a tiše jsme se vzdálili. Štěstí nám přálo a nedaleko hostince *The Spaniards* jsme sehnali drožku a vrátili se do města.

Nemohu usnout, a proto tohle všechno zaznamenávám. Musím se však pokusit o několik hodin spánku, protože Van Helsing pro mě v poledne přijde. Trvá na tom, že ho musím doprovodit na další výpravě. 27. září. – Vhodná příležitost pro další pokus se nám naskytla teprve ve dvě hodiny. Pohřeb, který se konal v poledne, už skončil a zbytek okolujících pozůstalých loudavě odcházel. Vyhlédli jsme opatrně z hustého olšové a zahlédli správce hřbitova, jak za sebou zamyká hřbitovní bránu. Pochopili jsme, že jsme v bezpečí třebas až do rána, pokud bychom si to přáli. Profesor mi však řekl, že nám postačí nanejvýš jedna hodina. Opět jsem si uvědomil onen hrůzný pocit, kdy všechno je chladná skutečnost a pro fantazii tu vůbec není místa. Také jsem si uvědomil, jaké nebezpečí nám hrozí ze strany zákona, kdybychom byli přistiženi při této svatokrádežné činnosti. A navíc mi připadalo, že je to úplně zbytečné. Stejně tak, jak už bylo zneuctívajícím činem otevřít olověnou rakev v úmyslu přesvědčit se, že žena téměř týden mrtvá je opravdu mrtva, považoval jsem teď další otevření hrobky za vrchol šílenství. Vždyť jsme se už na vlastní oči přesvědčili, že rakev je prázdná! Nicméně jsem pokrčil rameny a mlčel, protože Van Helsing svůj záměr provede vždycky, byť by mu ho kdokoli vymlouval. Profesor vyndal klíč, odemkl hrobku a opět mi zdvořile pokynul, abych vešel první. Uvnitř už

to sice nevypadalo tak strašidelně jako včera v noci, ale sluneční paprsky, které sem vnikaly, stejně vyvolávaly chmurný dojem. Van Helsing přikročil k Lucyině rakvi a já šel za ním. Naklonil se a znovu odklopil vyříznutou část. Jako blesk mnou projel pocit překvapení a hrůzy.

V rakvi ležela Lucy; vypadala tak, jak jsme ji viděli večer před pohřbem. Pokud to vůbec bylo možné, byla ještě oslnivěji krásná než dříve; ani jsem nemohl uvěřit, že je mrtva. Rty měla rudé, rudější než předtím, a na tvářích jemně růžový nádech.

„Není to nějaký trik?“ otázal jsem se.

„Už jste konečně přesvědčen?“ odpověděl mi na to profesor a natáhl ruku, odhrnul mrtvé rty, až jsem se zachvěl, a odhalil bílé zuby.

„Pohleďte,“ pokračoval, „jsou ještě špičatější než dříve. S tímto a tamtím –“ a dotkl se jednoho horního a jednoho dolního špičáku – „lze kousnout malé děti. Už tomu věříte, příteli Johne?“ Ještě jednou ve mně vzkypěla vzpurná hádavost. Tu ohromující představu, kterou mi vnucuje, jsem přece nemohl přijmout. I když mi bylo stydno znovu mu odpovídat, namítl jsem:

„Třeba ji sem včera v noci někdo donesl.“

„Ale jděte! Hm, a kdo by to tak mohl být?“

„Nevím. Někdo to udělal.“

„A přesto už je týden mrtva. Většina zemřelých by za takovou dobu takhle nevypadala.“ Nevěděl jsem, co na to odpovědět, a raději jsem mlčel. Van Helsing si snad mého mlčení ani nevšiml; rozhodně nedal najevo ani zklamání, ani pocit vítězství. Upřeně hleděl mrtvé ženě do tváře, odhrnul jí víčka, podíval se na oči, ještě jednou jí vyhrnul rty a prohlédl zuby. Potom se obrátil ke mně a pravil:

„Podívejte se, tohle je jev, který se naprosto liší od všeho, co věda zaznamenala. Jde tu o podvojný život, zcela odlišný od obyčejného života. Když byla v bezvědomí, v somnambulním stavu, kousl ji upír – nelekejte se, příteli, tohle ještě nevíte, ale všechno se dožívá. A v tomto bezvědomí mohl nejlépe přicházeti a sáti jí další

krev. V bezvědomí skonala a v bezvědomí je také Nemrtvá. A právě tím se liší od všech ostatních. Obvykle, když Nemrtví spí ve svém domově, – při těchto slovech se rozmáchl paží, aby naznačil, co je podle něho pro upíra ‚domov‘, – „lze jim již z tváře poznati, co jsou zač, jenže tahle sladká zesnulá bere na sebe ve chvílích, kdy není Nemrtvou, podobu normálních nebožtíků. Z obličeje jí nevyzařuje žádná zloba, vidíte, a proto mi bude zatěžko zabít ji ve spánku.“ Při těchto slovech mi ztuhla krev v žilách a začalo mi být jasné, že už přistupuji na Van Helsingovy teorie. Jestli však je skutečně mrtvá, tak co je hrozného na záměru znovu ji zabít? Profesor na mě pohlédl a zřejmě si povšiml změny v mé tváři; řekl totiž téměř radostně:

„Aha, už tomu věříte?“

Odvětil jsem: „Nechtějte na mně všechno najednou! Jsem ochoten přijmout váš názor. Jak chcete to krvavé dílo provést?“

„Odříznu jí hlavu, ústa vyplním česnekem a tělo probodnu kůlem.“ Z představy, že takhle chce zohavit tělo ženy, kterou jsem miloval, přeběhl mi mráz po zádech, ale přesto jsem nepocítil tak silný odpor, jak bych předpokládal. Naopak, přítomnost této bytosti, této Nemrtvé, jak ji Van Helsing nazýval, mě začala naplňovat hrůzou a hnusem. Je možné, že lásku lze posuzovat buď čistě subjektivně, nebo čistě objektivně?

Čekal jsem hodnou chvíli, až Van Helsing promluví, ale on jen mlčel, jako by byl pohroužen do myšlenek. Nakonec zaklapl s cvaknutím zámeček brašny a řekl:

„Přemýšlel jsem a právě jsem se rozhodl, co bude nejlepší. Kdybych se řídil pouze svým přáním, udělal bych to, co je třeba udělati, hned teď, v tuto chvíli. Jenže člověk se musí řídit ještě mnoha jinými věcmi a tyhle věci jsou tisíckrát nesnadnější tím, že o nich nic nevíme. Je to prosté. Nikoho ještě nepřipravila o život, byť i na to čas měla, a kdybychom jednali ihned, zneškodnili bychom ji navždy. Jenže my možná budeme potřebovat Arthura,

a jak bychom to pak vysvětlili jemu? Vy jste viděl ranky na Lucyině krku i ty ranky na krku dítěte v nemocnici, které se jim tak podobaly. Vy jste viděl včera v noci rakev prázdnou a dnes jste viděl, že v ní leží žena, která se za celý týden po smrti změnila jen v tom, že má ještě růžovější tváře a je ještě krásnější. Tohle všechno víte a víte také o bílé postavě, která včera v noci přinesla dítě na hřbitov – a přesto jste vlastním smyslům nevěřil! A jak tedy mám chtít na Arthurovi, který o tom nic neví, aby tomu uvěřil? Měl mi za zlé, když jsem zabránil, aby ho políbila ve chvíli, kdy umírala. Víím, že mi již odpustil, neboť se domnívá, že jsem mu jen pro nějakou mylnou představu zabránil rozloučiti se s ní, jak se sluší. Teď by se ovšem mohl domnívati, že byla pro nějakou ještě mylnější představu pohřbena zaživa, anebo že jsme ji snad dokonce zabili pro jakousi už zcela bludnou představu. Rozhodně by nám potom vyčítal, že jsme ji zabili kvůli našim mylným představám, a v tom případě by byl navždy nešťasten. A pak by si ovšem nikdy nemohl býti jist – a to je vůbec nejhorší! A také by si třeba namlouval, že jeho milovaná byla pohřbena zaživa, a ve snách by si líčil hrůzy, jež asi vytrpěla. A jindy by si zase myslil, že jsme snad měli pravdu a že jeho milovaná snad skutečně byla Nemrtvou! Ne! Jen jednou jsem mu něco řekl, a od té doby jsem se již mnohému naučil. Nyní, kdy už vím, že to všechno je pravda, jsem stotisíckrát pevněji přesvědčen, že se musí přebrodit kalnou vodou, aby dorazil k čiré. Ten ubohý hoch bude muset prožít hodinu, kdy mu nebesa zčernají jako peklo; teprve pak budeme moci vše vykonati a vrátiti mu klid. Už jsem se rozhodl! Pojdme! Vy se dnes večer vraťte do svého ústavu a postarejte se, aby tam všechno bylo v pořádku. Já zatím strávím noc tady na hřbitově; musím zde něco zařídit. Zítra večer v deset hodin přijďte pro mne do hotelu Berkeley. Vzkážu také pro Arthura a onoho skvělého mladého Američana, který rovněž poskytl krev. Všichni pak spolu půjdeme vykonati určité dílo. Teď

vás doprovodím až na Piccadilly a poobědvám tam. Musím se totiž vrátit do západu slunce.“

Zamkli jsme hrobku a odešli; celkem bez nesnází jsme přelezli hřbitovní zeď a odjeli zpět na Piccadilly.

ZPRÁVA ZANECHANÁ VAN HELSINGEM V JEHO CESTOVNÍM VAKU V HOTELU BERKELEY A ADRESOVANÁ Dr. JOHNU SEWARDOVI

(Nedoručena)

27. září

„Milý příteli,

píši toto pro případ, kdyby se mi něco stalo. Jdu sám na hřbitov a budu tam hlídati. Chtěl bych, aby ta Nemrtvá, slečna Lucy, dnes v noci nevyšla z hrobky, takže by zítra v noci byla lačnější. Proto vezmu s sebou několik věcí, kterých se štítí – česnek a křížek –, umístím je před dvířka hrobky, a tak je pro ni zapečetím. Lucy je teprve krátkou dobu Nemrtvá a dá se tím odradit. Tyhle věci jí ovšem mají zabránit pouze v odchodu z hrobky; proti návratu nic nezmohou, protože pak je Nemrtvý odhodlán ke všemu a dokáže najít místo nejmenšího odporu, ať je už jakékoli. Budu tam po celou noc od západu slunce až do jeho východu a snad tam získám nějaké vědomosti, kterých budu moci využít. Nebojím se ani o slečnu Lucy, ani jí; jenže ten druhý, jehož vinou se stala Nemrtvou, může nyní vyhledávat její hrob a skrývat se v něm. Je rafinovaný – to vím od pana Jonathana i z toho, jak s námi bojoval o život slečny Lucy a zvítězil; a Nemrtví mají obrovskou sílu. Tenhle Nemrtvý má v pažích sílu dvaceti mužů a patří mu nyní i síla, kterou jsme my čtyři poskytli slečně Lucy. Navíc si může povolati k pomoci i svého vlka a ani nevím co ještě.

Jestliže tedy sem tuto noc přijde, nalezne zde mě; nikdo jiný mě tu nenajde, pokud ovšem nedojde k nejhoršímu... Snad se sem ani nevypraví. Vlastně k tomu nemá důvod; jeho loviště oplývá bohatší kořistí než hřbitov, kde spí Nemrtvá žena a bdí jeden starý muž.

Píši tento vzkaz pro případ, že... Vezměte pak přiložené listiny, deníky manželů Harkerových a ostatní, přečtěte všechno, najděte toho nejdůležitějšího Nemrtvého, uřízněte mu hlavu a jeho srdce buď spalte, nebo probodněte kulem, aby svět byl od něho osvobozen. A v takovém případě pak žijte blaze.

VAN HELSING“

DENÍK Dr. SEWARDA

28. září. – Je báječné, jak blahodárně může na člověka zapůsobit dobrý spánek. Ještě včera jsem byl málem ochoten akceptovat Van Helsingovy nestvůrné představy, jenže teď se mi začínají jevit jako urážky zdravého rozumu. Nepochybuji, že jim profesor věří. Rád bych jen věděl, zda jeho rozum nedošel nějaké úhony. Vždyť přece pro všechny tyhle záhadné úkazy musí existovat *nějaké* racionální vysvětlení! Je možné, aby pachatelem byl sám profesor? Je nadán tak abnormální inteligencí, že kdyby propadl šílenství, určitě by svou utkvělou představu realizoval tím nejbrilantnějším způsobem. Tahle myšlenka mi není příjemná a zjištění, že Van Helsing je šílenec, by se vymykalo všem představám. Rozhodně ho budu bedlivě pozorovat. Snad tak vnesu trochu světla do této záhady.

29. září, ráno... Včera večer krátce před desátou přišli Arthur a Quincey do Van Helsingova pokoje; profesor nám všem pověděl, co od nás očekává, ale obracel se zejména na Arthura, jako by ho pokládal za našeho mluvčího. Napřed vyjádřil naději, že s ním pů-

jdeme všichni, „protože,“ jak řekl, „nás tam čeká těžká povinnost. Můj dopis vás jistě překvapil, že?“ Tento dotaz byl určen přímo lordu Godalmingovi.

„Ano. Dokonce mě trochu vyvedl z míry. Poslední dobou jsem osobně zažil tolik nepříjemností, že bych se bez dalších už klidně obešel. Jsem ovšem také zvědav, co vlastně zamýšlíte. Debatovali jsme o tom s Quinceym, jenže čím déle jsme hovořili, tím víc jsme byli zmateni, takže teď mohu o sobě klidně prohlásit, že tomu všemu ani za mák nerozumím.“

„Já také ne,“ řekl Quincey Morris stroze.

„Pak ovšem jste oba blíž kořenu problému než tady přítel John, který musí ujít hezký kus cesty nazpátek, než se bude moci dostat tam, kde jste vy.“

Nepronesl jsem sice ještě jediné slovo, nicméně profesor zřejmě poznal, že jsem zase upadl do dřívějších pochybností. Nato se s naléhavou vážností obrátil na Arthura a Quinceyho:

„Chci vás požádat i o svolení, abych dnes v noci směl vykonati to, co uznám za správné. Víím, že toho žádám až příliš, a až se dozvíte, co mám v úmyslu provést, pak teprve pochopíte, kolik toho na vás chci. Proto si vás také dovoluji požádati, abyste mi to slíbili slepě, i když mi to možná budete nějaký čas trochu zazlívati – nesmím si namlouvati, že taková možnost tu neexistuje –, ale vy si alespoň potom nebudete moci nic vyčítati.“

„Tohle je alespoň upřímné slovo,“ vpadl mu Quincey do řeči. „Ručím za profesora. Nevím sice, kam míří, ale vzal bych na to jed, že je poctivec. A to mi stačí.“

„Děkuji vám, pane,“ řekl Van Helsing hrdě. „Už od začátku považuji za čest, že vás smím počítati ke svým přátelům, a váš projev důvěry mě potěšil.“ Podal mu ruku a Quincey mu ji stiskl.

Nato se vyslovil Arthur:

„Doktore Van Helsingu, dost nerad kupuji zajíce v pytli, jak se říká, a jestliže jde o něco, co by se týkalo mé šlechtické cti a křesťanské

víry, pak nic takového slíbit nemohu. Pokud mě ovšem můžete ujistit, že to, co zamýšlíte, není v rozporu s těmito zásadami, dám vám své svolení okamžitě, i když na mou věru vůbec nechápu, kam míříte.“

„Vaše výhrady přijímám,“ pravil Van Helsing, „a žádám vás pouze o jedno: dříve, než se rozhodnete odsouditi některý můj čin, dobře si ho rozvažte a usud'te, zda opravdu je v rozporu s vašimi výhradami.“

„Souhlasím,“ pravil Arthur. „Tak je to správné. A teď, když vyjednávání je ukončeno, smím se vás zeptat, co od nás budete chtít?“

„Chci, abyste se se mnou tajně vypravili na Kingsteadský hřbitov.“

Arthur se zatvářil zaraženě a udiveně se otázel:

„Tam, kde je pohřbena ubohá Lucy?“ Profesor přikývl. Arthur pokračoval: „A až tam budeme?“

„Vejdeme do hrobky!“ Arthur vstal.

„Myslíte to vážně, profesore, nebo to je nějaký odporný žert? Promiňte, vidím, že to myslíte vážně.“ Znovu se posadil, ale viděl jsem, že sedí vzpřímeně a hrdě jako někdo, kdo si je vědom své důstojnosti. Po chvilce mlčení položil další otázku:

„A až budeme v hrobce?“

„Otevřeme rakev!“

„To už je přespříliš!“ vzkypěl Arthur a znovu se vztyčil. „Jsem ochoten trpělivě vyslechnout všechno, co je alespoň trochu rozumné, ale tady jde o – o zneuctění hrobu – té, kterou –“ Téměř se dusil rozhořčením. Profesor na něho soucitně pohlédl.

„Bůh ví, jak rád bych vás ušetřil této bolesti, ubohý příteli. Jenže dnes v noci musí naše nohy kráčet po trnité stezce; jinak by totiž nohy vaší milované musely věčně kráčet po cestách plných plamenů.“

Arthur na něho pohlédl s bledou, strnulou tváří a řekl:

„Mějte se na pozoru, profesore, mějte se na pozoru!“

„Neměl byste přece jen vyslechnouti, co vám chci sdělit?“ namítl Van Helsing. „Alespoň se tak dozvíte dosah toho, co zamýšlím učiniti. Mám pokračovati?“

„To je pouze správné,“ vyhrkl Morris.

Van Helsing za chvíli s určitým přemáháním pokračoval: „Slečna Lucy je mrtva, že? Ano! Nic jí tedy nemůže ublížiti. Jestliže však není mrtva...“ Arthur prudce vyskočil.

„Panebože!“ zvolal. „Co tím chcete říci? Stal se snad nějaký omyl? Byla pohřbena zaživa?“ Z jeho zasténání zazněla úzkost, kterou nedokázala zmírnit ani naděje.

„Neřekl jsem, že je živá, chlapče; to si vůbec nemyslím. Netvrdím nic víc, než že by mohla býti Nemrtvá.“

„Nemrtvá? Není živá? Co tím myslíte? Co je tohle za příšerné představy?“

„Existují tajemství, která člověk může jen tušiti a která dokáže za dlouhá staletí rozluštit jen částečně. Věřte mi, nyní právě jsme na prahu jednoho z takových tajemství. Ještě jsem však neskončil. Smím mrtvé slečně Lucy uříznouti hlavu?“

„Proboha, nikoli!“ vzkřikl Arthur vzrušeně. „Za nic na světě nedám souhlas k nějakému zhanobení její mrtvolky. Doktore Van Helsingu, zacházejte příliš daleko. Co jsem vám udělal, že mě tak trýzníte? Čeho se dopustila ta ubohá, něžná dívka, že chcete takovým způsobem zneuctít její hrob? Zešílel jste snad, že něco takového říkáte, nebo jsem snad zešílel já, že vám naslouchám? Už se ani neopovažte na takové znesvěcení pomýšlet; odmítám vám poskytnout svolení k čemukoli. Mou povinností je uchránit její hrob před zneuctěním, a to, přísámbůh, také učiním!“

Van Helsing povstal ze židle, na níž doted' seděl, a s trpkou vážností pravil:

„Můj lorde, i já mám povinnosti, povinnost k druhým, povinnost k vám, povinnost k zesnulé; a ty splním, na mou věru! Ted' chci od vás pouze jedno – abyste šli se mnou, dívali se a naslouchali. A jestliže si později, až se na vás znovu obrátím se stejnou žádostí, budete přátí její splnění stejně toužebně jako já, pak vykonám svou povinnost, ať už mi při tom bude jakkoli. A potom budu Vaší Milosti

k dispozici, abych se vám ze svého konání zodpovídal, kdy a kde budete chtít.“ Hlas mu poněkud selhal a z dalších slov zazníval hluboký soucit:

„Snažně vás však prosím, abyste se nerozešel se mnou v hněvu. Za svůj dlouhý život, naplněný často činy, které jsem nekonal rád a které mi někdy rozdíraly srdce, jsem ještě nikdy nestál před tak strašlivým úkolem jako nyní. A až nastane čas, kdy mi zase budete nakloněn, pak, věřte mi, smaže váš jediný pohled tyto truchlivé chvíle, protože bych učinil vše, co je v lidských silách, jen abych vás uchránil před zármutkem. Uvažujte přece! Proč bych se jinak tolik namáhal a trápil? Přijel jsem sem z vlasti, abych byl prospěšným. Chtěl jsem vyhověti svému příteli Johnovi a pomoci roztomilé mladé dámě, kterou jsem si rovněž zamiloval. A jí – říkám to nerad, ale nikoli s výčitkou – jsem daroval to, co jste jí daroval i vy: krev ze svých žil. Daroval jsem ji, i když jsem nebyl jako vy jejím snoubencem, nýbrž pouze jejím lékařem a přítelem. Dal jsem jí své noci a dny – před smrtí i po smrti; a kdyby jí má smrt mohla prospět i teď, kdy je tou mrtvou Nemrtvou, rád jí svůj život poskytnu.“ Tato slova, pronesená s vážnou, procítěnou hrdostí, Arthura velmi dojala. Uchopil starcovu ruku a přerývaným hlasem řekl:

„Ach, ano, je to trudné pomyšlení a já ničemu nerozumím. Rozhodně však půjdu s vámi a uvidím.“

Kapitola 16

DENÍK Dr. SEWARDA

(Pokračování)

Nízkou hřbitovní zeď jsme přelézali právě ve tři čtvrti na dvanáct. Noc byla temná, jen občas probleskovaly měsíční paprsky zpod okrajů těžkých mraků, ženoucích se po obloze. Drželi jsme se v hloučku, jen Van Helsing krácel kousek před námi; vedl nás. U hrobky jsem pozorně pohlédl na Arthura; obával jsem se, že ho příchod na místo, naplněné tak truchlivými vzpomínkami, rozruší. Držel se však dobře; pro naše tajuplné počínání zřejmě zapomínal na zármutek, který ho trápil. Profesor odemkl dvířka, a když zjistil, že každý z nás z nějakého důvodu váhá vstoupit, vyřešil problém tak, že vešel první. Následovali jsme ho a profesor za námi zavřel. Pak rozsvítil zlodějku a ukázal na rakev. Arthur zdráhavě přistoupil. Van Helsing mě oslovil:

„Včera jste tu byl se mnou. Bylo tělo slečny Lucy v téhle rakvi?“

„Ano.“ Profesor se obrátil k ostatním: „Slyšeli jste; a přece mi jeden z přítomných nevěří.“ Vyndal šroubovák a znovu odklopil víko rakve. Arthur, bledý jako stěna, mlčky přihlížel, a když profesor odstranil víko, přikročil k rakvi. Nejspíš nevěděl, že uvnitř je ještě olověná rakev, nebo si to snad neuvědomil. Při pohledu na rozříznutou kovovou desku mu na okamžik stoupla krev do tváří, ale stejně rychle se zase vytratila, takže znovu až chorobně zbledl. Stále však mlčel. Van Helsing odsunul olověný plát a všichni jsme nahlédli do rakve. Zděšeně jsme sebou trhli. Rakev byla prázdná!

Několik minut nikdo nepromluvil. Mlčení protřhl Quincey Morris:

„Profesore, zaručil jsem se za vás. Ted' chci, abyste mi poctivě odpověděl. Normálně bych se na něco takového nezeptal – přece bych vás neurazil tím, že bych o vás zapochyboval. Jenže tohle je záhada, která už nemůže mít se ctí nic společného. Máte tohle vy na svědomí?“

„Přísahám vám při všem, co mi je svaté, že jsem ji neodklidil, ba ani jsem se jí nedotkl. Stalo se pouze toto: Předevčírem v noci jsem sem přišel s přítelem Sewardem – s dobrým záměrem, to mi musíte věřit. Otevřel jsem tuto rakev, která tehdy byla ještě zaletována, a tak jako ted' jsme ji našli prázdnou. Čekali jsme tedy a spatřili míhati se něco bílého mezi stromy. Příštího dne jsme sem přišli za dne a ona zde ležela. Je tomu tak, příteli John?“

„Ano.“

„Tehdy v noci jsme přišli v poslední chvíli. Zase zmizelo jedno děcko, jenže my jsme je bohudík našli nezraněné mezi hroby. Včera jsem sem přišel dříve, než slunce zapadlo, protože do té doby nemohou Nemrtví vycházeti. Čekal jsem tu celou noc až do východu slunce, ale nezahlédl jsem vůbec nic. Stalo se to nespíš proto, že jsem ucpal škvíry v těchto dvířkách česnekem, který Nemrtví nesnesou, a jinými věcmi, jichž se štítí. V noci ze včerejška na dnešek tedy nemohla odejít z hrobky, a proto jsem dnes před západem slunce odstranil česnek a všechno ostatní. Z toho důvodu jsme rakev našli prázdnou. Ale mějte strpení. Čekejte se mnou venku, kde nás nikdo neuvidí a neuslyší, a dočkáte se věcí ještě podivnějších. Tak –“ a zaklapl temné víčko lucerny – „a ted' ven!“ Otevřel dvířka, my jsme vyšli a profesor za námi zamkl.

Jak svěže a čistě působil noční vzduch proti zatuchlé hrobce! Jak milé bylo vidět oblohu s uhánějícími mraky, mezi nimiž se na chvilku objevovaly záblesky měsíce – jako poslové radostí a smutků lidského života. Jak milé bylo dýchat svěží vzduch, nepáchnoucí smrtí a rozkladem! Jak povzbudivý byl pohled na rudě ozářené nebe za kopci, jak milé bylo slyšet zdáli tlumený šum, svědčící o ruchu

velkoměsta! Každý z nás byl svým způsobem prodchnut pocitem vážnosti a dojetí. Arthur byl zamlklý, a jak jsem pozoroval, snažil se pochopit účel a vnitřní smysl našeho záhadného počínání. Sám jsem celkem neprojevoval netrpělivost a opět jsem byl napůl ochoten odhodit pochyby a přijmout Van Helsingovy závěry. Quincey Morris byl flegmatický jako člověk, který bere všechno na vědomí s pocitem chladnokrevné statečnosti a riskuje vše, co lze dát v sázku. Protože nemohl kouřit, uřízl si pořádný žvanec tabáku a začal ho žvýkat. Jedině Van Helsing se zřejmě něčím cílevědomě zabýval. Nejprve vytáhl z brašny cosi pečlivě zabaleného v bílém ubrousku; jak se ukázalo, byla to tenká oplatka. Dále vytáhl velkou hrst jakési bělavé hmoty, vypadající jako těsto nebo tmel. Oplatku rozdrobil na drobné kousky a spolu s onou hmotou ji prohnětl v dlaních. Pak směs rozválel na tenké proužky a těmi ucpal mezery mezi dvířky a jejich rámem. Nepochopil jsem smysl jeho počínání, a protože jsem mu byl nejbližší, zeptal jsem se ho, co dělá. Arthur s Quinceym také přistoupili; i oni byli zvědaví. Profesor odpověděl:

„Uzavírám hrobku, aby Nemrtvá nemohla vejítí.“

„A ta hmota, co ji tam dáváte, tomu zabrání?“ podivil se Quincey. „Panenko skákává! To je nějaký trik?“

„Ano.“

„A co je to?“ zeptal se tentokráte Arthur. Van Helsing pokorně smekl a odpověděl:

„Hostie. Přivezl jsem ji z Amsterdamu. Mám k tomu církevní svolení.“ Tato odpověď překvapila i toho největšího skeptika mezi námi a každý z nás si uvědomil, že opravdu nelze pochybovat o ryzosti profesorových úmyslů, jestliže k jejich uskutečnění používá věci pro něj nejsvětější. V uctivém tichu jsme zaujali v blízkosti hrobky taková místa, kde nás žádný příchozí nemohl spatřit. Bylo mi líto mých dvou přátel, zejména Arthura. Z obou předcházejících návštěv jsem už byl zvyklý na toto úděsné čekání, a ačkoli jsem ještě před hodinou odmítal profesorovy důkazy, přece jen jsem cítil, jak se

mi svírá srdce. Bílé náhrobky probleskovaly hrůzněji než předtím; z cypřišů, tisů a jalovců vanulo nebyvalé smuteční příšeří; stromy a tráva se rozšuměly a rozechvěly tak zlověstně jako ještě nikdy; větve tajuplně praskaly a vzdálený štěkot psů naplňoval noc neblahou předtuchou.

Dlouho panovalo naprosté ticho, pusté a tísnivé, až náhle profesor ostře zasykl: „Pst!“ a ukázal rukou. V dálce před námi se alejí tisů blížila bílá postava – nejasná bílá postava, která si tiskla něco tmavého k hrudi. V okamžiku, kdy se zastavila, vytryskl ze ženoucíh se mraků měsíční paprsek a jasným svitem oblil tmavovlasou ženu, oblečenou do rubáše. Do obličeje jí vidět nebylo; právě se totiž skláněla nad něčím, v čem jsme rozpoznali plavovlasé dítě. Za okamžik se ozval slabý výkřik, jako když dítě vykřikne ze spaní nebo jako když pes, ležící před krbem, zaskučí ze sna. Chtěli jsme se rozběhnout, ale profesor, stojící za jedním z tisů, nás varovným posunkem zadržel. Pak jsme spatřili, jak bílá postava opět vykročila. Byla už tak blízko u nás, že jsme ji jasně viděli, a měsíc se dosud neskryl za mraky. Srdce se mi proměnilo v kus ledu a Arthur zalapal hlasitě po dechu, když rozpoznal rysy Lucy Westenrové. Ano, Lucy Westenrové – jenže jak změněné! Z té kdysi líbezná tváře teď vyzařovala diamantově tvrdá, bezcitná krutost; cudnost se změnila ve smyslnou chlípnost. Van Helsing vykročil a na jeho pokyn jsme vystoupili také my, a všichni čtyři jsme se postavili do řady před dvířka hrobky. Van Helsing pozdvihl svítilnu, odklopil víčko; na Lucyinu tvář dopadlo ostré světlo a ozářilo její rty, rudě zbrocené čerstvou krví. Stékala jí po bradě dolů a třísnila bílý plátěný rubáš.

Zachvěli jsme se hrůzou. Van Helsingovi se roztrásla paže se svítilnou; i jemu zřejmě povolily železné nervy. Arthur stál vedle mne a určitě by se byl zhroutil, kdybych ho nebyl uchopil za paži a podepřel.

Když nás Lucy spatřila – nazývám to zjevení, které stálo před námi, Lucy, protože vypadalo jako ona –, trhla sebou a zavrčela

zlostně jako kočka, kterou nečekaně něco překvapilo; pak zamířily její oči za nás. Tvarem i barvou to její oči byly, žhnuly však záštím a ohněm pekla, nikoli čistotou a něhou jako dřív. V tu chvíli se to, co z mé lásky ještě zbývalo, změnilo v nenávist a odpor, a kdyby bylo třeba ji v tom okamžiku zabít, byl bych to s divokou chutí učinil. Pak stočila zrak na nás, oči jí zaplály nestoudným světlem a obličej se jí rozzářil chlípným úsměvem. Až do morku kosti mě zamrazilo, když jsem ho uviděl. Nato bezcitně jako ďábel odhodila na zem dítě, které až dosud pevně tiskla k hrudi a nad nímž vrčela jako pes nad kostí. Dítě pronikavě vykřiklo a s pláčem zůstalo ležet. Z Lucyina počínání prýštila taková krutost, že Arthur zaúpěl; a když k němu vykročila s rozevřenou náručí a vyzývavým úsměvem, couvl a rukama si přikryl obličej.

Ale ona kráčela dál a smyslným, touhou naplněným hlasem ho lákala:

„Pojď ke mně, Arthure! Odejdi od těch druhých a pojď ke mně! Má náruč po tobě dychtí. Pojď, odpočineme si spolu. Pojď, můj manželi, pojď!“

Z jejího hlasu zněla jakási ďábelská něha, připomínající zvonění skla, rozezvučeného malým kladívkem – a ta projela až do morku kostí i nám, i když Lucyina slova byla určena někomu jinému. Arthur byl jako omámen, pomalu odtáhl ruce z obličeje a široce rozevřel náruč. Lucy se k němu vrhla, ale Van Helsing skočil mezi ně a zvedl svůj malý zlatý křížek. Lucy couvla a s tváří náhle zrůzněnou a plnou vzteku proběhla vedle něho, aby vklouzla do hrobky.

Jenže jeden či dva kroky před dvířky se náhle zarazila, jako by ji zadržela neodolatelná síla. Obrátila se a na obličej jí plně dopadl svit měsíce i svítilny, kterou nyní Van Helsing už držel bez jediného zachvění v ruce. Ještě nikdy jsem nespatrił výraz tak hluboké zášti a doufám, že lidský zrak ani v budoucnu nic podobného nespatrił. Do růžova zbarvená plet' jí zesinala, z očí jako by šlehalý blesky pekelného ohně, čelo se jí svažtilo, vrásky jako by se změnilý ve

svíjející se Medusiny hady a krásná, krví zbrocená ústa se roztáhla v zející čtverec jako u divadelních masek starých Řeků a Japonců. Jestliže kdy věštila tvář smrt – jestliže by pohled mohl zabíjet –, pak jsme toho v oné chvíli byli svědky.

Asi půl minuty, která nám připadala věčností, zůstala nehybně stát mezi zdviženým křížkem a hostií, která jí nedovolovala návrat do hrobky. Van Helsing přerušil ticho otázkou určenou Arthurovi:

„Odpovězte mi, příteli! Mám pokračovati ve svém díle?“

Arthur klesl na kolena, obličej skryl do dlaní a odpověděl:

„Čiňte, jak uznáte za vhodné, příteli; jak uznáte za vhodné. Nic hroznějšího snad člověk ani nemůže zažít!“ a zoufale zasténal. S Quinceym jsme k němu přikročili a chopili ho za paže. Zaslechli jsme, jak Van Helsing s cvaknutím sklopil víčko svítilny, pak přistoupil k hrobce a začal ze škvír odstraňovat části posvátného tmelu, jimiž je ucpal. Pak poodstoupil a my jsme s hrůzným údivem přihlíželi, jak se žena, jejíž tělesnost nám v onu chvíli připadala stejná jako naše, protáhla štěrbinou, kterou by stěží prošla čepel nože. A při pohledu na profesora, znovu ucpávajícího okraje dvířek, se nám všem upřímně ulevilo.

Když skončil, zdvihl dítě ze země a vyzval nás:

„Pojďme, přátelé; do zítřka už nic nemůžeme podniknouti. V poledne se tu koná pohřeb, dostavíme se sem tedy krátce poté. Do dvou už všichni smuteční hosté odejdou, a až správce zamkne vrata, zůstaneme tu sami. Pak nás ovšem čeká další práce; bude jiná než ta, kterou jsme vykonali tuto noc. Tomuto dítěti se celkem nic nestalo a zítra večer bude úplně v pořádku. Necháme je někde, kde je najde strážník, tak jako minule. A pak rovnou domů!“ Potom přistoupil k Arthurovi.

„Příteli Arthure, zažil jste trpké chvíle, ale později, až se budete ohlížeti nazpět, pochopíte, jak nezbytné to bylo. Nyní jste v kalných vodách, chlapče. Ale zítra v tuto dobu se snad s pomocí boží už přes ně přebrodíte a octnete se v čirých vodách. Příliš se tedy nermuťte. Do té doby vás nebudu prositi, abyste mi odpustil.“

Arthur a Quincey odjeli ke mně domů a cestou jsme se snažili jeden druhému dodávat odvahy. Dítě jsme položili na bezpečné místo. Byli jsme unaveni, a tak jsme se všichni jakžtakž dobře vyspali.

29. *září, noc.* – Krátce před polednem jsme se – Arthur, Quincey a já – zastavili pro profesora. Kupodivu jsme se – aniž jsme se předtím domluvili – všichni oblékli do černého. Arthur teď pochopitelně nosí černý oblek, má přece smutek, ale my ostatní jsme se tak oblékli instinktivně. V půl druhé jsme dorazili na hřbitov a procházeli jsme se tam tak, aby si nás nikdo z účastníků pohřbu nevšiml. A když tedy hrobníci dokončili práci a správce zamkl vrata v přesvědčení, že všichni už odešli, měli jsme celý hřbitov sami pro sebe. Van Helsing tentokrát nepřinesl s sebou svou malou brašnu, nýbrž dlouhý kožený vak, jako bývá na kriketové hole; zřejmě však nebyl těžký.

Když jsme osaměli a venku na silnici dozněly poslední kroky, zamířili jsme v naprostém tichu a jako bychom se řídili nějakým profesorovým pokynem k hrobce. Profesor odemkl dvířka, vešli jsme a on je za námi zamkl. Potom vyndal z vaku svítilnu, rozžehl ji, vytáhl dvě voskovice, zapálil je, na dolních koncích je natavil a postavil na sousední rakve, aby nám poskytovaly dostatek světla pro další práci. Nato znovu odklopil z Lucyiny rakve víko. Nahlédli jsme dovnitř – Arthur se při tom chvěl jako list – a uviděli tam její tělo v celé kráse smrti. Jenže já už jsem v srdci neměl lásku, byla v něm jen nenávist k hnusnému přízraku, který na sebe vzal Lucyinu podobu, ale její duši si nepřisvojil. Zahlédl jsem, jak Arthurovi ztuhla tvář. Otázal se Van Helsinga:

„Je to opravdu Lucyino tělo, nebo je to démon, který vzal na sebe její podobu?“

„Je to její tělo, a přece to její tělo není. Nyní však chvíli posečkejte a uvidíte ji takovou, jakou byla a jakou je.“

Jak tam ležela, vypadala jako hrůzný přízrak: špičaté zuby, zakrvácená smyslná ústa – při pohledu na ně jsme se otráslí –, chlípné

vzezření bez jediné jiskry duše, to všechno působilo jako ďábelský výsměch Lucyině nevinné čistotě. S metodičností jemu vlastní začal Van Helsing vytahovat z vaku jednotlivé předměty a rozkládal je tak, aby je měl po ruce. Nejprve vytáhl pájku a pájidlo, nato malou olejovou lampičku, kterou po zapálení postavil do kouta hrobky, kde hořela modrým plamenem; a nakonec kulatý dřevěný kůl, dva a půl až tři palce tlustý a asi tři stopy dlouhý. Jeho konec byl do tvrda vypálen a ostře zahrocen. Spolu s kůlem vyňal těžké kladivo, jakého se používá ve sklepě na roztloukání velkých kusů uhlí. Já osobně sleduji přípravy k jakékoli lékařské činnosti rád a se zájmem, jenže Arthura a Quinceyho tohle náčiní poněkud ohromilo. Ovládli se však a zachovávali mlčení a klid.

Po skončení příprav řekl Van Helsing:

„Než vůbec začneme, dovolte mi, abych vám sdělil toto: vše, co učiním, je vyvozeno z vědomostí a zkušeností minulých generací a všech těch, kdo studovali síly, jimiž vládnou Nemrtví. Jakmile se někdo stane Nemrtvým, vyvolá u něho tato změna kletbu nesmrtelnosti. Nemrtví nemohou zemřít, nýbrž musí století za stoletím zvětšovati počet svých obětí a zvyšovati hrůzy tohoto světa, protože každý, kdo zahyne jako kořist Nemrtvého, stane se sám Nemrtvým a působí zlobu dalších lidí. A tak se kruh neustále rozšiřuje jako vlnky vyvolané kamenem vhozeným do vody. Příteli Arthure, kdybyste byl přijal od Lucy polibek ještě předtím, než skonala, jak si jistě vzpomínáte, nebo kdybyste ji byl včera v noci sevřel do náručí, byl byste se sám po své smrti stal *nosferatu*, jak nazývají upíra ve východní Evropě, a v budoucnosti byste měl na svědomí mnoho dalších hrozných Nemrtvých. Činnost této tak ubohé drahé slečny však teprve právě začala. Dětem, jimž zatím vysála jen trochu krve, se celkem nic nestalo; kdyby však tato Nemrtvá žila dál, ztrácely by víc a víc krve a ona by nad nimi získala takovou moc, že by za ní přicházely samy a ona by jim svými hanebnými ústy sála krev. Jestliže však zemře opravdu, všechno skončí, drobné ranky

na dětských hrdlech zmizí a děti se vrátí ke svým hrám, a nikdy už nebudou vědět, co se jim vlastně přihodilo. A když se tato prozatím Nemrtvá dočká pravé smrti, pak bohudík dosáhneme toho, že duše této ubohé dámy, kterou milujeme, bude opět svobodna. A místo aby za noci páchala zlo a tím ve dne propadala stále větší zkáze, zaujme své místo mezi anděly. Proto jí ruka, která zasadí osvobozující ránu, přinese požehnání. Jsem připraven to učiniti; není však mezi námi někdo, kdo má na to větší právo? A ten, až bude o svém činu za bezesných nocí přemýšlet, jistě ho bude uklidňovati představa, že to byla jeho ruka, která ji poslala na nebesa; že to byla ruka toho, jenž ji miloval nejvíce; ruka, kterou by ze všech ostatních vybrala jistě sama, kdyby mohla voliti. Povězte mi, není snad mezi námi někdo takový?"

Všichni jsme pohlédli na Arthura. A on stejně jako my pochopil, z jak upřímného srdce prýští profesorův návrh, aby to byla jeho ruka, která v našich myslích vrátí Lucy její světlou památku. Ruka se mu roztrásla, obličej mu zbělel jako plátno, ale přesto statečně prohlásil:

„Drahý příteli, děkuji vám z hloubi svého zlomeného srdce. Řekněte mi, co mám udělat, a ničeho se nezaleknu.“ Van Helsing mu položil ruku na rameno:

„Jste statečný mladík! Jen okamžik odvahy a bude po všem! Tento kůl musíte prohnati jejím srdcem. Čin to bude strašný – o tom nelze pochybovati –, potrvá ovšem pouze krátce. Vaše radost pak bude větší než bolest a z této hrobky odejdete ve slavnostní náladě. Jakmile však začnete, nesmíte couvnouti! Myslete pouze na to, že my, vaši opravdoví přátelé, jsme tu s vámi a celou dobu se za vás modlíme.“

„Pokračujte,“ vybídl ho Arthur chraptivě. „Povězte mi, co mám udělat.“

„Uchopíte tento kůl levou rukou tak, aby hrot mířil přímo do jejího srdce, a do pravé ruky vezmete kladivo. Nato začneme odříkávati

modlitbu za mrtvé – předříkávati ji budu já, mám tu modlitební knihu, a ostatní ji budou opakovati po mně – a pak ve jménu božím udeřte, aby byla zachráněna mrtvá, kterou milujeme, a Nemrtvá byla zahubena.“

Arthur uchopil kůl a kladivo, a protože už byl k činu pevně odhodlán, ruce se mu netřáslly, dokonce se mu ani nechvěly. Van Helsing rozevřel modlitební knihu a začal předříkávat; Quincey a já jsme po něm opakovali, jak nejlépe jsme dovedli. Arthur přiložil hrot kůlu na srdce a já jsem zahlédl, jak se bílé maso pod ním promáčklo. Potom vší silou udeřil.

Přízrak v rakvi se začal svíjet; z rozevřených rudých rtů se vydral odporný skřek, až nám ztuhla krev v žilách. Tělo se otřásalo a kroutilo a zmítalo v prudkých křečích; ostré bílé zuby skřípaly a prokously rty, ústa byla potřísněna krvavou pěnou. Ale Arthur necouvl. Jak zdvíhal a spouštěl pevnou paži, vypadal jako bůh Thor; stále hlouběji vrážel spásonosný kůl, zatímco z probodávaného srdce prýštila krev a rozlévala se kolem. Z nehybně strnulé tváře jako by mu vyzařovalo vědomí svaté povinnosti; pohled na ni nám dával sílu a naše hlasy se zvukně rozléhaly pod nízkou klenbou.

A pak se pomalu přestávalo tělo svíjet a kroutit, zuby cvakat a obličej se zachvívat. Nakonec všechno zcela znehybnělo. Strašné dílo bylo dokonáno.

Arthur se zapotácel, kladivo mu vypadlo z ruky, a kdybychom ho nezachytili, byl by upadl. Na čele mu vyvstaly velké kapky potu; trhavě oddychoval. Byl nesmírně vyčerpán, a kdyby ho k tomuto činu nevedly vysoce mravní zásady, jistě by ho nebyl mohl vykonat do konce. Několik minut jsme si hleděli pouze jeho a neměli jsme ani čas nahlédnout do rakve. A když jsme se k tomu konečně dostali, překvapením jsme vydechli. Hleděli jsme tam tak upřeně, že se Arthur, který odpočíval sedě na zemi, zvedl, přistoupil k rakvi a také se podíval dovnitř. A tu mu radost rozjasnila obličej a rozptýlila výraz zármutku, který ho až dosud pokrýval.

V rakvi již neležel onen odporný přízrak, jehož jsme se báli, který jsme nenáviděli a jehož odstranění jsme přenechali jako výsadu tomu, jenž na to měl největší právo, nýbrž Lucy, jak jsme ji znali za jejího života, s nesrovnatelně krásným a nevinným obličejem. Ten ovšem nesl, jako když ještě žila, stopy starostí, bolestí a nemoci; nám ovšem byly nesmírně drahé, protože jen dosvědčovaly, že před sebou opravdu máme Lucy. Všichni jsme cítili, že posvátný klid, spočívající jí jako sluneční svit na zubožené tváři a těle, jsou pozemským znamením a symbolem míru, který teď už pro ni zavládne navždy.

Van Helsing přistoupil k Arthurovi a položil mu ruku na rameno.

„Tak co, příteli Arthure, drahý hochu, odpustíte mi teď?“

Teprve nyní povolilo strašné napětí, v němž Arthur až dosud žil. Uchopil profesorovu ruku, pozdvihl ji k ústům, přitiskl k ní rty a vyhrkl:

„Odpustit! Bůh vám žehnej, že jste jí vrátil duši a mně klid.“ Pak položil profesorovi ruce na ramena, hlavu mu opřel o hrud' a chvíli tiše slzel. Mlčky, nehnutě jsme přihlíželi. Když Arthur zdvihl hlavu, vyzval ho Van Helsing:

„A teď ji, hochu, můžete políbiti. Chcete-li, polibte ji na mrtvé rty, jak by si jistě přála, kdyby vás o to mohla požádati. Teď už totiž není hnusným démonem ani odporným přízrakem odsouzeným k věčnosti. Už ani není Nemrtvou z pekel. Nyní už zesnula v Pánu a její duše je na nebesích.“

Arthur se sklonil a políbil ji. Potom jsme ho poslali s Quinceym ven a já s profesorem jsme odřízli konec kůlu; hrot zůstal trčet v těle. Nato jsme jí uřízli hlavu, ústa naplnili česnekem, zaletovali olověnou rakev, přišroubovali víko, sebrali všechny věci a opustili hrobku. Profesor zamkl dvířka a klíč dal Arthurovi.

Venku vál svěží vzduch, slunce zářilo, ptáci zpívali a nám připadalo, že se celá příroda přeladila na jinou notu. Všude jako by panovala radost, veselí a mír, v našich duších se konečně rozhostil klid a naplňovala nás radost, i když nebyla nijak bouřlivá.

Dříve než jsme se vydali na cestu, řekl Van Helsing:

„Nuže, přátelé, první krok, ten zajisté pro nás nejtěžší, jsme už vykonali. Čeká nás však úkol mnohem svízelnější – naléztí původce všeho našeho utrpení a zničití ho. Mám stopy, jež můžeme sledovati, je to však úkol dlouhodobý a nesnadný, plný nebezpečí a bolesti. Pomůžete mi? Všichni jsme se už naučili věřit, že? A jelikož tomu tak je, víme, co jest naší povinností, že? A proto si slibme, že půjdeme spolu až k hořkému konci!“

Jeden po druhém jsme mu stiskli ruku a složili slib. Při odchodu nám profesor pravil:

„Pozítří se všichni sejdem v sedm hodin u našeho přítele Johna a povečeříme tam. Pozvu ještě dva další přátele, které neznáte. Vložím vám, co hodlám udělati, a vysvětlím vám své plány. Vy, příteli Johne, mě teď doprovodíte domů; musím se s vámi poraditi o různých věcech a vy mi v tom můžete pomoci. Dnes večer odjíždím do Amsterdamu, ale zítra večer se vrátím a zahájíme velké pátrání. Ale napřed vám budu muset mnoho pověděti, abyste věděli, co vám bude vykonati a čeho se budete muset vyvarovati. Potom obnovíme svůj slib, neboť nás bude čekati strašný úkol, a jakmile se dáme na pochod, nebudeme už smět couvnouti.“

Kapitola 17

DENÍK Dr. SEWARDA

(Pokračování)

Na Van Helsinga už čekal v hotelu Berkeley telegram:

„Přijíždím vlakem. Jonathan ve Whitby. Důležité zprávy. –
MINA HARKEROVÁ“

Profesor byl nadšen. „Ach, ta báječná paní Harkerová! Ta perla mezi ženami! Přijede, jenže já tu nemohu zůstat. Musí odejít k vám, příteli. Musíte jí jít naproti k vlaku. Ihned jí zatelegrafujte, aby s tím počítala.“

Po odeslání telegramu si profesor vypil šálek čaje a přitom mi pověděl o deníku, který si Jonathan Harker vedl za svého pobytu v cizině; také mi dal jeho opis přepsaný na stroji a přepis whitbyského deníku paní Harkerové. „Oboje si vezměte a pořádně to prostudujte. Až se vrátím, budete znáti všechna fakta, a tak se budeme moci lépe pustiti do pátrání. Dobře to opatrujte, je tam mnoho cenného. Budete muset sebrati všechnu svou víru přesto, že jste dnes prožil tak nevšední zkušenost. To, co je zde napsáno,“ a při těchto slovech těžce položil ruku na svazek listin, „může pro vás, pro mě i pro mnoho dalších znamenati začátek konce; ale také to může být vyzváněním hrany pro Nemrtvé, kteří se pohybují po našem světě. Všechno si, prosím, přečtěte bez předsudků, a jestliže budete moci něčím přispěti k příběhu, který se zde líčí, tak to laskavě učiňte, neboť to je nesmírně důležité. Vedl jste si přece o všech těch podivných věcech deník, že ano? A až se sejdem, všechno spolu probereme, vidíte?“ Pak se připravil k odjezdu a krátce nato se dal odvézt k Liverpoolstreetskému

nádraží. Já jsem odjel na Paddingtonské nádraží a dorazil jsem tam asi čtvrt hodinu před příjezdem vlaku.

Na nástupišti panoval obvyklý ruch a šum, a když už se cestující začali rozcházet, jala mě obava, abych svou návštěvnicku neminul. Vtom ke mně přistoupila roztomilá a půvabná dívka, bystře na mne pohlédla a pravila: „Doktor Seward, že ano?“

„A vy jste paní Harkerová,“ odpověděl jsem ihned. Nato mi podala ruku.

„Poznala jsem vás podle toho, jak vás popsala ubohá, drahá Lucy; ale...“ Náhle se zarazila a tváře jí zahořely.

Zrudl jsem také a to nás oba zbavilo rozpaků, protože jsem jí tím beze slov zodpověděl otázku. Vzal jsem jí zavazadla, mezi nimiž byl i psací stroj, a podzemní drahou jsme odjeli na Fenchurchstreetské nádraží. Ještě předtím jsem poslal telegram hospodyně, aby okamžitě připravila pro paní Harkerovou pokoj s ložnicí.

Nepřijeli jsme nijak pozdě. Paní Harkerová sice věděla, že bydlím v ústavu choromyslných, přesto se však, jak jsem si povšiml, nemohla ubránit slabému zachvění, když jsme tam vešli.

Prohlásila, že by nejraději zašla okamžitě ke mně do pracovny, že toho má mnoho na srdci. Čekám teď na její příchod a zatím dokončuji svůj fonografický záznam. Až dosud jsem neměl příležitost nahlédnout do dokladů, které mi Van Helsing předal, i když leží rozevřené přede mnou. Musím ji nějak zabavit, abych si je mohl přečíst. Nevím, jak cenná je každá minuta a jak velký úkol nás čeká. Rozhodně ji nesmím vylekat. Už jde!

DENÍK MINY HARKEROVÉ

29. září. – Trochu jsem se upravila a sešla dolů do pracovny dr. Sewarda. Před dveřmi jsem se na okamžik zarazila, protože mi připadalo, že ho slyším s někým mluvit. Jelikož mě však prosil, abych si pospíšila, zaklepala jsem a na jeho výzvu „Dále!“ jsem vešla.

K svému velkému překvapení jsem ho zastihla samotného! Nikdo s ním nebyl a na stole před ním stál jakýsi přístroj, ve kterém jsem okamžitě podle popisu poznala fonograf. Dosud jsem žádný neviděla a velmi mě zaujal.

„Doufám, že jste na mě dlouho nečekal,“ řekla jsem, „ale když jsem došla ke dveřím, slyšela jsem vás mluvit. Chvíli jsem tedy čekala, protože jsem se domnívala, že zde někoho máte.“

„Ach tak,“ pousmál se. „Právě jsem zaznamenával svůj deník.“

„Deník?“ podivila jsem se.

„Ano, zapisuji si ho tady do toho,“ odpověděl a položil ruku na fonograf. To mě nadchlo a vyhrkla jsem:

„Panečku, to tedy předčí i můj těsnopis! Můžete mi něco na tom pustit?“

„S radostí,“ odpověděl ochotně a chystal se uvést přístroj do chodu. Vtom se zarazil a zatvářil se ustaraně.

„Víte, já tu vlastně namlouvám jen svůj deník,“ zaváhal. „A ten se zcela – téměř zcela – týká mých případů. Mohlo by být trapné – totiž, víte –“ Zarazil se a já se pokusila pomoci mu z rozpaků.

„Pomáhal jste ošetřovat ubohou Lucy až do její smrti. Dovolte, abych si poslechla, jak zemřela; budu vám velmi vděčna za vše, co se o ní mohu dozvědět. Měla jsem ji velmi, velmi ráda.“

K mému překvapení mi vyděšeně odpověděl:

„Povědět vám o její smrti? Za nic na světě!“

„Proč ne?“ podivila jsem se. Přepadlo mě zvláštní, hrozné tušení. Doktor se znovu odmlčel a já jsem poznala, že v duchu hledá nějakou výmluvu. Nakonec začal koktat:

„Víte, já vlastně ani nevím, jak tady najít jednotlivé části deníku.“ Přitom ho něco napadlo a s nevědomou prostoduchostí a dětskou naivitou prohlásil zcela jiným tónem: „Je to pravda, na mou čest. Ať se propadnu!“ Nemohla jsem se ubránit úsměvu. Doktor se zazubil: „Tentokráte jsem se sám prozradil. Opravdu, vedu si tenhle deník už několik měsíců, ale ještě nikdy mě nenapadlo zjistit, jak najít

některou jeho část, kdybych ji snad potřeboval.“ V tu chvíli jsem už dospěla k názoru, že deník Lucyina ošetřujícího lékaře může nějakým způsobem přispět k souhrnu našich poznatků o oné hrůzné bytosti, a bez okolků jsem prohlásila:

„V tom případě by bylo lépe, pane doktore, kdybyste mi dovolil ten váš deník přepsat na stroji.“ Doktora polila smrtelná bledost a odpověděl:

„Ne! Ne! Ne! Za nic na světě vás do toho strašného příběhu nezasvěťím!“

Tak přece jen je ten příběh strašný! Mé tušení mě tedy nezklamalo! Na chvíli jsem se zamyslela, zrak mi pomalu kroužil po pokoji a mimoděk hledal nějakou příležitost nebo věc, která by mi pomohla, a vtom jsem si všimla tlustého svazku strojem psaných listů, ležícího na stole. Doktorovy oči postřehly můj pohled a bezmyšlenkovitě sledovaly jeho směr. Když spočinuly na svazku listin, pochopil, co myslím.

„Vy mě vlastně neznáte,“ prohlásila jsem. „Až si přečtete tyhle listiny – můj deník i deník mého manžela, který jsem opsala na stroji –, budete mě znát lépe. Vložila jsem celé srdce do téhle záležitosti a ničím jsem se nedala odradit. Vy mě ovšem neznáte – dosud, a já zatím nemohu očekávat, že mi budete věřit.“

Dr. Seward je zřejmě ušlechtilý člověk; chudák Lucy ho správně odhadla. Vstal, vytáhl velkou zásuvku, ve které byla srovnána sada dutých kovových válečků potažených tmavým voskem, a řekl:

„Máte úplně pravdu. Nevěřil jsem vám, protože jsem vás neznal. Jenže teď vás už znám a dovoluji mi, abych se přiznal, že vás už vlastně mám znát hezky dlouho. Víím, že Lucy vám o mně vyprávěla; mně také o vás vyprávěla. Dovolíte, abych se kál jediným pro mě možným způsobem? Vezměte si tyhle válečky a přehrajte si je – první půltucet se týká pouze mé osoby a nijak vás nevyděsí; až je vyslechnete, budete mě znát líp. Do té doby už bude hotova večere. Mezitím si přečtu některé z těchto listin a jistě mi leccos bude

jasnější.“ Potom odnesl fonograf do mého salónku a nařídil mi ho. Ted’ se určitě dozvím něco milého, vždyť vyslechnu druhou stranu opravdového příběhu lásky, z něhož znám zatím první stranu...

DENÍK Dr. SEWARDA

29. září. – Byl jsem tak zahloubán do skvělého deníku Jonathana Harkera a deníku jeho ženy, že jsem si ani neuvědomil, jak čas utíká. Když služebná oznámila, že je prostřeno k večeři, nebyla paní Harkerová ještě dole. Prohlásil jsem: „Asi je unavena, počkáme s večeří ještě hodinu,“ a pokračoval v četbě. Paní Harkerová vešla právě ve chvíli, kdy jsem dočetl její deník. Vypadala velmi půvabně, ale zároveň i velmi smutně a oči měla zarudlé od pláče. Hluboce mě to dojalo. Poslední dobou jsem měl několikrát důvod k slzám, ale jejich úleva mi byla pokaždé odepřena, takže pohled na tyto milé oči, ještě se třpytící nedávnými slzami, mi sevřel srdce. Oslovil jsem ji proto co nejprátelštěji:

„Bohužel jsem vám zřejmě způsobil zármutek.“ „Ach ne, nezarmoutil jste mě,“ odpověděla, „ale váš bol mě dojal víc, než dokáži vyjádřit. Je to báječný přístroj, ale krutě věrný. Zcela nezkresleně mi vylíčil, jak jste trpěl. Znělo to, jako by duše volala Všemohoucího o pomoc. Tato slova už nesmí nikdo jiný vyslechnout! Podívejte se, pokusila jsem se být prospěšnou. Opsala jsem je na svém psacím stroji a už nikdo nemusí tak jako já slyšet, jak vám tlouklo srdce.“

„Nikdo se to už nemusí dozvědět, nikdo se to už nedozví,“ souhlasil jsem tiše. Paní Harkerová položila svou ruku na moji a vážným hlasem pravila:

„Nikoli, musí se to dozvědět!“

„Musí? Proč?“ otázal jsem se.

„Protože je to součást strašného příběhu, protože to souvisí se smrtí naší drahé Lucy a se vším, co její smrt způsobilo; protože v zápase, který nás čeká, abychom zbavili svět toho hrozného netvora,

má pro nás velkou cenu každý poznatek a každá pomoc, kterou si můžeme opatřit. Ty válečky, které jste mi zapůjčil, obsahovaly zřejmě víc, než jste mi měl v úmyslu sdělit: ve vašich záznamech je mnoho bodů, které vrhají světlo na onu temnou záhadu. Dovolíte mi, abych vám pomohla, že ano? Zním všechno do určitého okamžiku, a ačkoli mě váš deník zavedl pouze až k sedmému září, poznala jsem už, jak zle na tom Lucy byla a jak ji pomalu začal drtit její neúprosný osud. Od onoho dne, kdy nás profesor Van Helsing navštívil, jsme s Jonathanem pracovali ve dne v noci. Jonathan právě odjel do Whitby pro další informace a zítra sem přijede, aby nám pomohl. Nesmíme mít mezi sebou žádná tajemství; ve společné práci a vzájemné důvěře budeme určitě silnější, než kdyby třeba jen jeden z nás tápal v tmách.“ Hleděla na mě tak úpěnlivě a současně z ní vyzařovala taková odvaha a rozhodnost, že jsem jejímu přání bez váhání vyhověl. „Počínejte si v této záležitosti, jak uznáte za vhodné,“ ujistil jsem ji. „Bůh mi jistě odpustí, kdybych snad nepostupoval správně! Zřejmě se ještě dozvíme o strašných věcech, ale když už jste se dostala tak daleko po cestě vedoucí k Lucyině smrti, určitě se nespokojíte s tím, abyste tápala v temnotách. Jenom konec – skutečný konec – vám může poskytnout záblesk naděje. Pojd'te, večeře je na stole. Abychom ve zdraví přestáli to, co nás čeká, musíme být silni; máme před sebou těžký a trudný úkol. Až se najíte, dozvíte se zbytek a já vám zodpovím všechny otázky, které mi položíte – pokud něčemu snad neporozumíte, i když to nám, kdo jsme byli přítomni, bylo všechno jasné.“

DENÍK MINY HARKEROVÉ

29. září. – Po večeři jsem šla s dr. Sewardem do jeho pracovny. Přenesl tam fonograf z mého pokoje a já jsem vzala s sebou psací stroj. Doktor mě posadil do pohodlného křesla a umístil fonograf tak, abych na něj bez vstávání dosáhla. Také mi ukázal, jak ho za-

stavit, kdybych snad chtěla přestat psát. Potom se velmi ohleduplně posadil do křesla zády ke mně, abych se cítila co nejvolněji, a pustil se do četby. Nasadila jsem si sluchátka na uši a zaposlouchala se.

Když jsem doposlouchala hrůzný příběh Lucyiny smrti a všeho, co následovalo, zůstala jsem bezvládně sedět v křesle. Naštěstí nemám sklon k mdlobám. Sotva se na mě doktor Seward podíval, zděšeně vykřikl, vyskočil, popadl z příborníku láhev a nalil mi trochu brandy; to mě za několik minut trochu vzpružilo. V mozku mi všechno vířilo a určitě bych byla ztropila pořádnou scénu, kdyby všemi těmi hrůzami nepronikal slabý paprsek útěchy, že mé předražené Lucy je konečně dopřán mír a klid. Všechno je tak zmatené, záhadné a nepochopitelné, že neznat Jonathanovy zážitky v Transylvánii, určitě bych ničemu neuvěřila. Jenže stejně jsem nevěděla, čemu věřit, a abych se zbavila rozpaků, obrátila jsem raději pozornost k něčemu jinému. Sňala jsem víko z psacího stroje a řekla dr. Sewardovi:

„Dovolte mi, abych to teď všechno napsala. Musíme se připravit, než přijede doktor Van Helsing. Poslala jsem telegram Jonathanovi, aby po návratu z Whitby do Londýna zajel přímo sem. U takové záležitosti jsou časové údaje nesmírně důležité. Jestli si tedy předem připravíme všechen materiál a seřadíme všechny údaje chronologicky, vykonáme záslužný čin. Řekl jste mi, že také přijede lord Godalming a pan Morris. Připravme se proto, abychom je mohli hned po příjezdu o všem informovat.“ Doktor tedy nařídil fonograf na pomalý chod a já jsem začala opisovat na psacím stroji jeho záznamy, počínaje sedmým válečkem. Tak jako u ostatních opisů jsem dělala tři kopie. Dr. Seward zatím obešel své pacienty, po skončení vizity se vrátil do pracovny a usedl vedle mne, aby mi při práci nebylo příliš smutno. Je strašně milý a ohleduplný; na světě je snad opravdu plno dobrých lidí – i když v něm žijí netvoři. Před odchodem jsem si vzpomněla na Jonathanův zápis o tom, jak profesor zneklidněl, když si v Exeteru na nádraží něco přečetl ve večerníku. Všimla jsem si,

že si doktor Seward schovává noviny, vypůjčila jsem si tedy několik výtisků *Westminster Gazette* a *Pall Mall Gazette* a odnesla je do svého pokoje. Vždyť nám mé výstřižky z *Dailygraphu* a *Whitby Gazette* tolik napomohly k pochopení hrozných událostí ve Whitby, když tam přistál hrabě Dracula. Prohlédnu si tedy večerníky od té doby a snad z nich vyčtu něco nového. Nejsem ospalá a práce mi alespoň pomůže zachovat rozvahu.

DENÍK Dr. SEWARDA

30. září. – Pan Harker přijel v devět hodin. Telegram své ženy obdržel krátce před odjezdem. Je neobyčejně inteligentní, pokud lze z tváře usuzovat, a překypuje energií. Jestli je jeho deník pravdivý – a podle mých vlastních neobyčejných zkušeností pravdivý je –, je to také neslýchaně statečný člověk. Jeho druhý sestup do krypty byl neobyčejně smělým činem. Po přečtení jeho zápisků jsem čekal, že se setkám s typickým představitelem mužné síly, a nikoli s klidným, věcným džentlmenem, který sem dnes přijel.

Později. – Po obědě se Harkerovi vrátili do svého pokoje, a když jsem před chvílí šel kolem, slyšel jsem klapání psacího stroje. Pilně pracovali. Paní Harkerová říká, že všechny, i sebemenší důkazy seřadí chronologicky. Harker si obstaral korespondenci mezi příjemcem beden ve Whitby a londýnským dopravcem, který je převzal. Teď právě čte strojový opis mého deníku, který pořídila jeho manželka. Jsem velmi zvědav, co z něho vyčtou. Právě přichází...

Později. – Je opravdu podivné, že mě nikdy nenapadlo, že by právě sousední dům mohl být úkrytem hraběte Draculy! Renfieldovo chování nás skutečně mělo uvést na stopu! K strojopisu byl přiložen i svazek dopisů týkajících se prodeje toho domu. Ach, kdybychom je byli měli dříve, snad jsme stačili zachránit ubohou Lucy! Dost! Tohle

je nejlepší cesta k šílenství! Harker se vrátil a pokračuje v pořádání svého materiálu. Prohlásil, že po večeri budou moci předložit příběh v celé souvislosti. Mezitím bych se měl, jak se domnívají, podívat na Renfielda, protože se až dosud z jeho chování dalo usuzovat na příchody a odchody hraběte. Mně to sice tak nepřipadá, ale až si srovnám data, dám jim nejspíš za pravdu. Je dobře, že paní Harkerová přepsala mé válečky na stroji. Jinak bychom se těch dat vůbec nemohli dopátrat...

Renfielda jsem zastihl, jak sedí klidně ve svém pokoji, ruce sepjaté a na obličeji dobrácký úsměv. Ted' zrovna vypadal normálně jako každý jiný. Posadil jsem se a rozmlouval s ním o řadě věcí; ke všem se stavěl zcela přirozeně. Potom se sám od sebe rozhovořil o přání odejít domů, tedy o záležitosti, o níž se, pokud vím, za mého zdejšího pobytu ještě nikdy nezmínil. Dokonce vyjádřil pevné přesvědčení, že co nevidět bude propuštěn. Nebýt rozmluvy s Harkerem a toho, že jsem četl dopisy a srovnal je s daty jeho záchvatů, byl bych po krátkém pozorování ochoten zaručit se za něho. Takto ovšem chovám jakési temné podezření. Všechny jeho záchvaty souvisely tak či onak s přítomností hraběte. Co tedy znamená ta jeho bezvýhradná spokojenost? Je snad podvědomě přesvědčen o upírově konečném vítězství? Počkat! Je přece sám zoofágní a při záchvatech zuřivosti u dveří kaple opuštěného domu mluvil vždycky o „mistrovi“. To všechno jako by jen potvrzovalo naši představu. Po chvilce jsem ovšem odešel; můj přítel je dnes až příliš normální, takže není radno na něho příliš dotírat s otázkami. Mohl by začít uvažovat, a pak...! Raději jsem ho tedy opustil. Tomu jeho klidnému chování nedůvěřuji; upozornil jsem proto ošetřovatele, aby na něho bedlivě dohlížel a měl pro případ potřeby připravenu svěrací kazajku.

DENÍK JONATHANA HARKERA

29. září, ve vlaku do Londýna. – Když se mi dostalo od pana Billingtona zdvořilého ujištění, že mi poskytne všechny dosažitelné informace, považoval jsem za nejlepší zajet přímo do Whitby a provést na místě všechno potřebné šetření. Mým cílem bylo zjistit, do které části Londýna dal hrabě dopravit svou odpornou zásilku. Snad se s tím později bude moci něco udělat. Billington junior, sympatický mládenec, mě čekal na nádraží a zavezl mě do otcova domu, kde bylo rozhodnuto, že tam musím přenocovat. Jsou velmi pohostinní, jak všude v Yorkshiru; hostu všechno poskytnou a nechávají mu volnost. Všichni věděli, že mám práce nad hlavu a že se zdržím jen krátce, a pan Billington už měl v kanceláři připraveny všechny listiny týkající se zásilky beden. Vzalo mi dech, když jsem znovu spatřil jeden z oněch dopisů, který jsem zahlédl u hraběte na psacím stole ještě předtím, než jsem zjistil jeho ďábelské plány. Všechno bylo pečlivě promyšleno a systematicky i přesně provedeno. Hrabě byl zřejmě připraven na každou překážku, která by mu náhodou mohla zkřížit provedení jeho záměrů. Řeceno po americku „nic neriskoval“ a logickým důsledkem jeho péče byla právě absolutní přesnost, s níž byly splněny jeho instrukce. Viděl jsem fakturu a opsal jsem si ji: „Padesát beden obyčejné hlíny k experimentálním účelům.“ Také jsem si opatřil kopie dopisu firmě Carter Paterson a její odpovědi. Více informací mi pan Billington nemohl poskytnout; odešel jsem proto do přístavu a promluvil s pobřežními strážci, celníky a správcem přístavu. Každý z nich přispěl nějakým poznatkem k záhadnému příjezdu oné lodi, která už od té doby zaujala své místo v místní tradici, ale o těch bednách nevěděl nikdo víc, než že to bylo „padesát beden obyčejné hlíny“. Nato jsem zašel za přednostou stanice, a ten mě zavedl k mužům, kteří bedny převzali. Jejich záznaky souhlasily s fakturou a oni sami mně neřekli nic víc, než že ty bedny byly „velký a zatraceně těžký“ a že jim z jejich přenášení

pořádně vyschlo v krku. Jeden z nich dodal, že tam tehdy bohužel nebyl žádný džentlmen „jako vy, milospañe“, který by jim projevil vděčnost tekutou formou; další zažertoval, že žízeň, kterou tehdy měli, byla tak velká, že ji neuhasil ani dlouhý čas, jenž už mezitím uplynul. Snad ani nemusím dodat, že jsem se ještě před odchodem postaral, abych je navždy a přiměřeným způsobem zbavil příčiny k takové výčitce.

30. září. – Přednosta stanice mi velmi ochotně napsal několik řádek pro svého starého kamaráda, přednostu na Kingscrossském nádraží, takže jsem se dnes ráno po příjezdu mohl u něho informovat, jak došly ony bedny. I on mě ihned zavedl k příslušným zřízencům a ti mi ukázali své záznamy, které se shodovaly s fakturou. Zde už ovšem byla možnost dostat abnormální žízeň omezena; přesto však jí zřízenci plně využili a já jsem byl opět nucen vyrovnat se s touto záležitostí *ex post facto*.

Odtud jsem odešel do centrály firmy Carter Paterson, kde mi nanejvýš ochotně vyšli vstříc. Vyhledali transakci v denní i v poštovní knize a okamžitě zatelefonovali do kingscrosské pobočky o další podrobnosti. Přálo mi štěstí. Muži, kteří tehdy ty bedny přepravovali, tam právě čekali na práci; vedoucí pobočky je okamžitě poslal do centrály a jednomu z nich dal s sebou i nákladní list se všemi doklady, týkajícími se dodání beden do Carfaxu. Opět počet přesně souhlasil a povozníci dokonce byli s to doplnit strohé údaje listin několika podrobnostmi. Ihned jsem ovšem zjistil, že se týkaly téměř výhradně prašné povahy jejich práce a žízně, jež následkem toho u nich vzniká. A když jsem jim tedy pomocí platného oběživa poskytl možnost dodatečně uhasit tuto nepříjemnou trýzeň, poznával jeden z mužů:

„Tenhle barák, šéfe, patří k nejpodivnějším, jaký sem kdy viděl. Páni, tam snad už přes sto let nev kročila lidská noha! Vono vám tam bylo tolik prachu, že by se v něm člověk mohl vyspat a vůbec

si přitom nevotlačil kosti. Bylo to tam tak zanedbaný, až to smrdělo, jako by tam žilo hejno vopic! Jenže vrchol všeho byla ta stará kaple. Já a můj kámoš sme měli co dělat, abysme vodtamtad co nejrychlejc vypadli. A abysem tam zůstal po setmění třeba jedinou minutu, to by mi museli zaplatit alespoň jednu libru!“ Znal jsem ten dům a klidně jsem mu věřil; kdyby však věděl to, co já, jistě by svůj požadavek zvýšil.

Jednou věcí jsem si už jist: že *všechny* bedny, které došly na *Demeter* z Varny do Whitby, byly v pořádku složeny ve staré carfaxské kapli. Mělo by jich tam být padesát, pokud nebyly mezitím některé odvezeny – k čemuž podle deníku dr. Sewarda zřejmě došlo.

Pokusím se najít povozníky, kteří odváželi bedny z Carfaxu a které Renfield napadl. Z téhle stopy snad budeme moci leccos zjistit.

Později. – Mina a já jsme celý den pracovali a všechny doklady jsme dali do pořádku.

DENÍK MINY HARKEROVÉ

30. září. – Jsem tak šťastná, že snad provedu něco bláznivého. Je to zřejmě reakce na tíživý strach, který mě až dosud pronásledoval: že by ten hrůzný případ a otevření staré rány mohly mít na Jonathana zhoubný účinek. Při jeho odjezdu do Whitby jsem se sice tvářila co nejstatečněji, ale srdce se mi svíralo neblahou předtuchou. To nové úsilí mu však prospělo. Ještě nikdy nebyl tak odhodlaný, tak silný, tak plný výbušné energie jako teď. Ten milý, hodný profesor Van Helsing měl úplně pravdu: Jonathan je odvážný chlapík a pod tlakem, který by člověka slabšího charakteru zabil, rozkvétá. Vrátil se pln života, naděje a odhodlání; pro dnešek večer máme už všechno připraveno. Jsem rozčilením málem bez sebe. Člověk by vlastně měl mít soucit s někým tak pronásledovaným, jako je hrabě. Jenže

on není člověk, ba ani ne zvíře! Kdo si přečte zprávu dr. Sewarda o Lucyině smrti a o tom, co následovalo, tomu už v srdci vyschne i ten nejmenší pramének soucitu.

Později. – Lord Godalming a pan Morris přijeli dřív, než jsme je čekali. Dr. Seward byl služebně mimo dům a Jonathana vzal s sebou, takže jsem je musela přivítat sama. Bylo to pro mne bolestné setkání, vždyť mi připomnělo, kolik nadějí chovala ubohý drahoušek Lucy ještě před několika málo měsíci. Lucy jim pochopitelně o mně vyprávěla a zřejmě i dr. Van Helsing na mne „pěl chvalozpěvy“, jak se vyjádřil pan Morris. Chudáčkové, ani jeden z nich netuší, že vím všechno o tom, jak se ucházeli o Lucy. Nevěděli, co mají mluvit a jak si mají počínat, protože jim nebylo jasné, do jaké míry jsem informována, a raději se omezili na bezvýznamné záležitosti. Protože však už považuji celou věc za skončenou, dospěla jsem k závěru, že je raději zasvětím do všeho, co se až dosud událo. Z deníku dr. Sewarda vím, že byli při Lucyině smrti – její skutečné smrti –, takže se nemusím obávat, že bych předčasně vyzradila nějaké tajemství. Sdělila jsem jim tedy co nejšetrněji, že jsem přečetla všechny listiny a deníky, že jsme je s manželem přepsali na stroji a právě dorovnali. Každému z nich jsem dala kopii s tím, aby si ji v knihovně přečetli. Když si lord Godalming vzal svou kopii a rozevřel ji – je to hezky tlustý balík –, otázal se mě:

„Tohle všechno jste napsala vy, paní Harkerová?“

Přikývla jsem a on pokračoval:

„Nechápu sice, jaký to má vůbec smysl, jenže vy všichni jste tak hodní a milí a tak seriózně a energicky se tím zabýváte, že musím vaše názory slepě přijmout a snažit se vám pomoci. Už jednou se mi dostalo lekce o tom, že člověk má fakta brát na vědomí, a tahle lekce mě naučila skromnosti až do konce života. Kromě toho vím, že jste měla mou ubohou Lucy velmi ráda...“ Vtom se obrátil a skryl obličej v dlaních. Slyšela jsem, jak se zalyká slzami. Pan Morris mu

s bezděčnou ohleduplností položil na okamžik ruku na rameno a vzápětí tiše vyšel z pokoje. V ženské povaze je zřejmě něco, co umožňuje muži, aby se před ženou poddal bolesti a projevil svou něhu i dojetí, aniž by se domníval, že se tím jako muž před ní ponižuje. Sotva totiž lord Godalming se mnou osaměl, klesl na pohovku a bez jakýchkoli zábran dal volný průchod svým citům. Posadila jsem se vedle něho a vzala ho za ruku. Snad mi to nezazlíval, a pokud si na to někdy v budoucnosti vzpomene, jistě si o tom nebude myslet nic ošklivého. V tom mu ovšem křivdím – vždyť vím, že k tomu nikdy nedojde – je příliš dokonalým džentlmenem. Viděla jsem, jak trpí, a tak jsem mu řekla:

„Milovala jsem drahou Lucy a vím, čím vám byla a čím vy jste byl jí. Byly jsme jako sestry; nedovolil byste mi tedy nyní, když je mrtva, abych se stala ve vašem zármutku vaší sestrou? Víím, jak jste trpěl, i když nedokáží odhadnout hloubku vašeho utrpení. Jestli vám ve vaší bolesti mohou sympatie a soucit nějak pomoci, pak mi dovolte, abych vám trochu pomohla – už kvůli Lucy.“

Tu se ten chudáček zármutkem úplně zhroutil. Připadalo mi, jako by se najednou prodrala ven celá jeho trýzeň, která ho doteď tiše rozdírala. Skoro ho přemohl záchvat hysterie, lomil rukama a v neskonalém zoufalství spínal dlaně. Vstal, zase si sedl, a slzy mu stékaly po tvářích. Bylo mi ho nesmírně líto a bezděky jsem rozevřela náruč. Vzlykl, položil mi hlavu na rameno a rozplakal se jako zmořené dítě; chvěl se celý pohnutím.

My ženy máme v sobě vždy cosi mateřského, co nás povznáší nad malichernosti, jakmile se v nás probudí mateřský pud. Bylo mi, jako by hlava toho velkého, truchlícího muže, opírající se o mne, patřila děťátku, které mi snad jednou bude ležet na řaděch; hladila jsem ho po vlasech, jako by byl mým vlastním dítětem. Tehdy mi to nepřipadalo ani trochu podivné.

Za krátkou chvíli přestal vzlykat a s omluvou vstal; vůbec se však nesnažil skrýt své rozrušení. Svěřil se mi, že za poslední dny a noci –

smutné dny a bezesné noci – nedokázal vůbec s nikým promluvit tak, jak si člověk potřebuje promluvit, když mu je smutno. Neznal žádnou ženu, která by mu věnovala soucit nebo s ním by vzhledem k strašným okolnostem, spojeným s jeho zármutkem, mohl bez zábran promluvit. „Znám už hloubku svého utrpení,“ řekl a utíral si přitom oči, „jenže ani teď ještě nevím – a nikdo jiný se to nedozví –, jak velmi mi váš drahý soucit dnes pomohl. Časem to jistě poznám mnohem lépe; i když už teď nejsem nevděčným, má vděčnost určitě poroste úměrně s tím, jak hlouběji to budu poznávat. Dovolíte mi, abych vám byl bratrem na celý život – kvůli drahé Lucy, ano?“

„Kvůli drahé Lucy,“ pravila jsem, když jsme si stiskli ruce. „Ano, a rovněž kvůli vám,“ dodal, „protože jestli je mužská úcta a vděčnost něco, co stojí za získání, pak jste je dnes získala. A jestli někdy v budoucnu budete potřebovat něčí pomoc, pak – a to mi věřte – mě nebudete volat marně. Dej Bůh, aby nikdy nenadešel čas, který by zastřel mrakem slunce vašeho žití; ale kdyby někdy nastal, pak mi slibte, že mě o tom zpravíte.“ Choval se při tom tak vážně a jeho bol byl tak upřímný, že jsem cítila, jak ho utěším, když mu řeknu: „Slibuji.“

Jak jsem procházela chodbou, uviděla jsem pana Morrise; díval se z okna. Zaslechl mé kroky, otočil se a zeptal se: „Jak je Artovi?“ Pak si povšiml mých zarudlých očí a pokračoval: „Ach tak, vidím, že jste ho utěšovala. Chudák, potřebuje to. Muži, kterého trápí láska, může pomoci pouze žena, a on neměl nikoho, kdo by ho utěšoval.“

Pan Morris nesl vlastní zármutek tak statečně, že mi srdce pro něj krvácelo. Viděla jsem, že má v ruce můj rukopis, a uvědomila jsem si, že si ho už zřejmě přečetl, a tedy ví, o čem všem jsem zpravena. Proto jsem mu řekla:

„Jak ráda bych dodala útěchu všem, kdo trpí pro lásku. Dovolíte, abych vám byla přítelkyní, a přijdete si ke mně pro útěchu, až ji budete potřebovat? Jednou pochopíte, proč vám to říkám.“ Pan Morris si uvědomil, že to myslím vážně, sklonil se, uchopil mou

ruku, pozdvihl ji ke rtům a políbil. Připadalo mi to jako příliš malá útěcha pro tak nesobeckou a odvážnou duši, v náhlém hnutí mysli jsem se k němu naklonila a políbila ho. Do očí mu stoupily slzy a hlas se mu na okamžik zadrhl v hrdle; tiše řekl:

„Holčičko, co živa budete, nikdy nebudete litovat, že jste byla tak strašně hodná a milá!“ Nato se vrátil do pracovny ke svému příteli.

„Holčičko!“ – stejně oslovil kdysi i Lucy, a také prokázal, jak dobrým je přítelem!

Kapitola 18

DENÍK Dr. SEWARDA

30. září. – Vrátil jsem se domů v pět hodin. Godalming a Morris nejen už přijeli, nýbrž si už také prostudovali přepisy všech deníků a dopisů, které pořídili a uspořádali Harker se svou báječnou manželkou. Harker se dosud nevrátil z návštěvy u povozníků, o nichž mi kdysi napsal dr. Hennessey. Paní Harkerová nám podala čaj a musím poctivě doznat, že jsem si poprvé od doby, co tu bydlím, připadal v téhle staré budově *jako doma*. Když jsme posvačili, pravila paní Harkerová:

„Pane doktore, smím vás poprosit o laskavost? Chtěla bych se podívat na vašeho pacienta, na pana Renfielda. Dovolte mi ho navštívit. Velmi mě zaujalo, co jste o něm ve svém deníku napsal.“ Podívala se na mě tak prosebně a mile, že jsem ji nemohl odmítnout, a ani jsem neviděl pádný důvod, proč bych tak měl učinit. Proto jsem ji tam odvedl. Vešel jsem k Renfieldovi do pokoje a oznámil mu, že by ho ráda viděla nějaká dáma. Odpověděl jen: „Proč?“

„Prochází celým domem a chce vidět každého, kdo tu pobývá,“ odpověděl jsem. „Ach tak, dobře, to ji sem tedy rozhodně přivedte; jenom chvíli počkejte, než to tady uklidím.“ Jeho způsob úklidu byl opravdu svérázný; dříve než jsem mu mohl zabránit, prostě všechny mouchy a pavouky z krabiček spolykal. Snad se vylekal, že by mu je chtěli vzít. Jakmile dokončil nechutnou hostinu, spokojeně řekl: „Ať ta dáma vejde,“ a posadil se na pelest lůžka s hlavou sklopenou a víčky pozdviženými, aby mohl vidět, jak vchází. Na okamžik mě napadlo, zda snad nemá vražedné úmysly; vzpomněl jsem si totiž, jak byl klidný krátce před tím, než mě v mé pracovně napadl. Proto jsem se postavil tak, abych ho mohl zadržet, kdyby se snad na ni

chtěl vrhnout. Paní Harkerová vešla do místnosti s přirozeným půvabem, jaký si okamžitě vynutí respekt u každého šílence – přirozenost je totiž jednou z vlastností, kterých si šílenci nejvíc cení. Přistoupila k němu s milým úsměvem a podala mu ruku se slovy:

„Dobrá večer, pane Renfielde. Já vás totiž znám, pan doktor Seward mi už o vás vyprávěl.“ Renfield hned neodpověděl, nýbrž si ji zamračeně měřil. Za chvíli přešla jeho podmračenost v údiv, pak v nejistotu a k mému obrovskému překvapení se otázel:

„Nejste snad ta dívka, se kterou se pan doktor chtěl oženit? Ne, tou vlastně nemůžete být, ta přece zemřela.“ Paní Harkerová mu se sladkým úsměvem odpověděla:

„Ach ne, jsem vdána a svého muže jsem si vzala ještě dříve, než jsem se seznámila s panem doktorem nebo on se mnou. Já jsem Mina Harkerová.“

„Tak co tady vlastně děláte?“

„Můj manžel a já jsme přišli navštívit pana doktora Sewarda.“

„Tak tu raději nezůstávejte!“

„Ale proč ne?“

Usoudil jsem, že by se takový způsob rozmluvy nemusel paní Harkerové zamlouvat, a proto jsem vpadl:

„Jak víte, že jsem se chtěl ženit?“ Z jeho odpovědi číselo pohrdání; přitom odvrátil jen na okamžik oči od paní Harkerové ke mně, a vzápětí zase hleděl na ni:

„To je ale hloupá otázka!“

„To bych vůbec neřekla, pane Renfielde,“ řekla paní Harkerová, a postavila se tak na mou stranu. Renfield jí odpověděl stejně zdvořile a uctivě jako mně předem pohrdavě:

„Jistě pochopíte, paní Harkerová, že naši malou obec velmi zajímá vše, co se týká muže, který je tak milován a vážen jako náš hostitel. Doktor Seward je oblíben nejen u svého personálu a přátel, ale také u svých pacientů, a ti, protože někteří z nich mají porušenou duševní rovnováhu, rádi zaměňují příčiny za následky. A protože sám jsem

chovancem ústavu choromyslných, pochopitelně jsem si všiml, že sofistické sklony některých zdejších chovanců směřují k omylům *non causae a ignoratio elenchi*." Tenhle nový vývoj mi vzal dech. Tady je prosím můj oblíbený blázen – nejvýznačnější představitel svého typu, s jakým jsem se kdy setkal – a rozpráví o filosofických zásadách jako uhlašený džentlmen. Rád bych věděl, zda přítomnost paní Harkerové nerozezněla nějakou strunu v jeho paměti. Ať už je tahle nová fáze spontánní nebo bezděčně vyvolaná jejím vlivem, má zřejmě paní Harkerová nějaké vzácné nadání či sílu.

Chvíli jsme pokračovali v rozmluvě, a když paní Harkerová usoudila, že Renfield reaguje celkem rozumně, tázavě na mě pohlédla a začala ho pozvolna přivádět k jeho oblíbenému námětu. Opět jsem žasl, protože otázku zodpověděl s nestranností duševně zcela zdravého člověka; při zmínkách o některých jevech dokonce poukazoval sám na sebe.

„Podívejte se, já například jsem člověk, který měl zvláštní životní názor. Není divu, že se mí přátelé polekali a trvali na tom, abych byl dán pod dozor. Namlouval jsem si totiž, že život je absolutní a věčná entita a že požíváním určitého množství živých tvorů třeba i nejnižšího vývojového stupně lze život prodlužovat donekonečna. Pan doktor tady mi dosvědčí, že jsem se ho jednou pokusil zabít jen proto, abych do svého těla vstřebal krev jeho život, a tak rozmnožil své životní síly; vycházel jsem ovšem ze slov Písma ‚Neboť krev je život‘. Je ovšem pravda, že jistý mastičkář tuto samozřejmost z vulgarizoval přímo nechutně. Že ano, pane doktore?“ Souhlasně jsem přikývl, neboť jsem byl tak zmaten, že jsem ani nevěděl, co si mám myslet nebo říkat. Vůbec mi totiž nešlo na rozum, že ještě před pěti minutami jsem tohohle chlapíka viděl pojídat pavouky a mouchy. Mrkl jsem na hodinky a zjistil, že bych měl jít naproti k vlaku Van Helsingovi. Upozornil jsem proto paní Harkerovou, že je na čase odejít. Ihned mi vyhověla a ještě předtím prohodila vlídně k Renfieldovi: „Sbohem, a doufám, že se ještě často setkáme

za okolností pro vás příhodnějších.“ K mému překvapení Renfield odvětil:

„Sbohem, má drahá. Dej Bůh, abych už nikdy nespatrił vaši milou tvář. Bůh vás opatruj!“

K vlaku, kterým měl přijet Van Helsing, jsem odjel sám. Chudák Art se poprvé od doby, kdy Lucy onemocněla, tvářil trochu veseleji, a Quincey byl konečně po mnoha dnech zase pln dřívější životní pohody.

Van Helsing vystoupil z vlaku svižně jako mladík. Sotva mě zahlédl, spěchal ke mně a pravil:

„Tak co, příteli Johne, jak se daří? Dobře? Výborně! Pracoval jsem jako kůň, protože tu chci zůstat tak dlouho, jak bude třeba. Všechno jsem už zařídil a mám toho mnoho na srdci. Je paní Mina u vás? Ano? A její báječný manžel? A Arthur a můj přítel Quincey jsou také u vás? Dobře!“

Cestou domů jsem vyprávěl o všem, co se přihodilo, a o tom, jak se z podnětu paní Harkerové stal i můj deník trochu užitečným. Tu mě profesor přerušil:

„Ach, ta skvělá paní Mina! Má mozek muže – mozek, jaký by měl mít neobyčejně nadaný muž – a srdce ženy! Bůh ji ve své dobrotivosti stvořil k určitému úkolu, to mi věřte, jinak by nebyl učinil tak dobrou kombinaci. Příteli, až dosud nám štěstěna přála, že nám tato žena pomáhala; ale od zítřka už s touto strašnou záležitostí nesmí mít nic společného! Nesmí se vydávati v tak velké nebezpečí. My muži jsme odhodláni – ba dokonce zavázáni přísahou – toho netvora zničiti; jenže zde není místa pro ženu. I kdyby vyvázla bez pohromy, strašné zážitky by určitě neušetřily její srdce; později by mohla trpěti – ve dne by ji trápily nervy, ve spaní zlé sny. A navíc je to mladá žena a teprve krátký čas vdaná; později, i když ne ještě dnes, bude nucena myslet na jiné záležitosti. Říkáte, že všechno napsala; musí se tedy zúčastniti naší porady. Avšak zítra se s touto prací rozloučí; my ji budeme prováděti sami.“ Upřímně jsem s ním

souhlasil a sdělil jsem mu, co jsme za jeho nepřítomnosti zjistili: že dům, který hrabě zakoupil, sousedí přímo s mým. Překvapilo ho to a zřejmě mu to dělalo starost. „Škoda že jsme to nevěděli dříve,“ povzdychl si. „Byli bychom ho totiž včas našli a Lucy zachránili! Nemá ovšem smysl plakati nad rozlitym mlékem, jak se říká. Nebudeme na to mysliti, ale půjdeme svou cestou až do konce!“

Pak setrval v mlčení až do okamžiku, kdy jsme vjeli do vrat ústavní zahrady. Než se odešel převléci k večeři, řekl paní Harkerové:

„Můj přítel John mi sdělil, paní Mino, že jste se svým manželem chronologicky seřadili zápisy o všech událostech, které se až do této chvíle odehrály.“

„Nikoli až do této chvíle, pane profesore,“ vyhrkla paní Harkerová, „nýbrž až do dnešního rána.“

„Ale proč ne do této chvíle? Už jsme se přesvědčili, jaký prospěch nám přinesla každá maličkost. Vyzpovídali jsme se ze svých tajemství, a přece to nikomu z nás není na újmu!“

Paní Harkerová se začervenala a vytáhla z kapsy list papíru:

„Pane doktore, přečtěte si to a povězte mi, zda to mám také zapsat. Je to můj zápis z dneška. I já chápu nutnost zapisovat prozatím všechno, i to sebemalichernější. Jenže v tomhle jsou snad pouze ryze osobní poznatky. Musí se to tam zapsat?“ Profesor vážně četl a vrátil jí list se slovy:

„Jestliže si to nepřejete, nemusíte to tam zapisovati; já vás však prosím, abyste tak učinila. Váš manžel vás tím bude jen víc milovati a my všichni, vaši přátelé, vás tím jen víc ctíti – a vážiti si i milovati.“ Paní Harkerová se znovu zarděla a s jasným úsměvem vzala list zpět.

Tedy tedy jsou všechny záznamy úplné, v pořádku a dovedeny až do této hodiny. Profesor si po večeři odnesl jednu kopii, aby ji prostudoval ještě před naší schůzkou, kterou jsme stanovili na devátou hodinu. My ostatní jsme už všechno přečetli; až se setkáme

v mé pracovně, budeme znát fakta a budeme moci stanovit válečný plán proti tomu strašnému a záhadnému nepříteli.

DENÍK MINY HARKEROVÉ

30. září. – Povečeřeli jsme v šest hodin a dvě hodiny nato jsme se sešli v pracovně dr. Sewarda. Zcela podvědomě jsme se sesedli jako nějaké kolegium či správní rada. Profesor Van Helsing zaujal na výzvu dr. Sewarda místo v čele stolu. Mne posadil dr. Seward po jeho pravici a požádal mě, abych dělala zápis; Jonathan usedl vedle mne, proti nám lord Godalming, dr. Seward a pan Morris, a to lord Godalming vedle profesora a dr. Seward uprostřed.

„Mohu, myslím, míti za to, že jsme všichni seznámeni se skutečnostmi uvedenými v těchto dokladech,“ pravil profesor úvodem. Souhlasně jsme pokývali a profesor pokračoval:

„Bylo by tedy správné, abych vám pověděl něco o tom, s jakým nepřítelem máme tu čest. Poté vás seznámím s minulostí toho člověka, jak se mi ji podařilo vypátrati. Teprve pak se budeme moci poraditi o dalším postupu a stanoviti příslušné kroky.

Na světě existují bytosti, které se nazývají upíři; někteří z nás už mají o jejich existenci důkazy. I kdybychom o tom neměli doklady z vlastní smutné zkušenosti, pak určité vědomosti a záznamy z dob minulých poskytují tolik důkazů, že jim normální člověk musí uvěřiti. Přiznávám, že i já jsem byl zpočátku skeptický. Nebýt toho, že jsem se za dlouhá léta naučil na všechno pohlížeti zcela nezaujatým pohledem, sám bych něčemu takovému nebyl uvěřil, dokud by mi skutečnost nezahřměla do uší: ‚Pohled! Pohled! Zde je důkaz! Zde je důkaz!‘ Běda! Kdybych od samého začátku byl věděl to, co vím teď – kdybych alespoň byl něco takového tušil –, byl by jeden cenný život zůstal zachován těm, kdo ji milovali. Ale stalo se a my musíme postupovati tak, aby nezahynuly další ubohé duše, které ještě

můžeme zachrániti. *Nosferatu* neumírá jako včela, která bodne jen jednou. Je silnější, a protože je silnější, může páchat více zla. Ten upír, který je mezi námi, má sám sílu dvaceti mužů; je lstivější než kterýkoli smrtelník, protože jeho lstivost rostla po staletí. Napomáhá mu i nekromancie, což, jak původ slova svědčí, je vzývání mrtvých; a všichni mrtví, kteří jsou v jeho blízkosti, ho poslouchají. Je ukrutný, a víc než ukrutný; je ďábelsky bezcitný a nemá srdce. S určitými omezeními se může podle libosti kdykoli, kdekoli a v kterékoli podobě objevovat. V dosahu své moci ovládá živly: bouři, mlhu, hrom; také poroučí menším živočichům – krysám, sovám, netopýrům, mūrám, liškám a vlkům. Dokáže se zvětšiti nebo zmenšiti a mizí i nepozorovaně přichází podle svých potřeb. A jak tedy zahájíme svůj boj za jeho zničení? Jak nalezneme jeho úkryt, a až ho nalezneme, jak toho upíra zničíme? Není to hračka, přátelé; úkol, který na sebe bereme, je těžký a může mít důsledky, při nichž se bude chvěti i ten nejstatečnější. Jestliže totiž v tomto boji prohrájeme, zvítězí nutně on – a jak potom skončíme my? Život neznamena nic, na něm mi nezáleží! Jenže prohra není pouze otázkou života či smrti! Pak by nám totiž hrozilo, že se staneme takovým, jakým je on; že se navěky změníme v ohavné stvůry noci jako on – bez srdce či svědomí, ničící těla i duše těch, koho nejvíce milujeme. Pak by pro nás byly navždy uzavřeny brány nebes, neboť kdo by nám je opět otevřel? Byli bychom odsouzeni k věčnému životu a všichni by námi opovrhovali; byli bychom skvrnou na rozzářeně tváři boží, kopím v boku Toho, jenž zemřel pro lidstvo. My však stojíme tváří v tvář své povinnosti; smíme vůbec v takovém případě couvnouti? Já osobně tvrdím, že nikoli; jenže jsem starý a život plný slunečního svitu, krás, ptačího zpěvu, hudby i lásky již leží daleko za mnou. Vy jste mladí. Někteří z vás již zažili zármutek, ale přesto máte ještě před sebou jasné dny. Co si o tom myslíte?”

Při jeho slovech mě Jonathan uchopil za ruku. Když jsem spatřila, jak ke mně napřahuje paži, popadl mě strach, že ho snad přemáhá hrůzná předtucha nebezpečí, které nám hrozí; jakmile jsem se jí

však dotkla, vjel do mne život – tak byla pevná, tak sebejistá, tak odhodlaná. Ruka odvážného muže dokáže mluvit sama za sebe; ani ženiny lásky není třeba k tomu, aby jí bylo porozuměno.

Když profesor domluvil, pohlédli jsme si s Jonathanem do očí; mezi námi nebylo třeba slov.

„Ručím za Minu i za sebe,“ prohlásil Jonathan.

„Počítejte se mnou, profesore,“ vyjádřil se pan Quincey Morris úsečně jako vždycky.

„Jdu s vámi,“ pravil lord Godalming. „I kdybych neměl jiný důvod, tak přinejmenším už kvůli Lucy.“

Dr. Seward jen přikývl. Profesor vstal, položil na stůl svůj zlatý křížek a rozpráhl obě paže. Uchopila jsem ho za pravou ruku a lord Godalming za levou. Jonathan mně levičkou stiskl pravici a druhou natáhl přes stůl k panu Morrisovi. Tak jsme si všichni navzájem spojili ruce a uzavřeli tím náš posvátný spolek. Cítila jsem, jak mě mrazí u srdce, ale ani mě nenapadlo couvnout. Usedli jsme pak zase na místa a doktor Van Helsing se rozhovořil. Z jeho slov prýštila tichá radost, dosvědčující, že nám už nastává vážná práce. Teď se k této záležitosti budeme muset postavit stejně vážně a věcně jako k jiným životním otázkám.

„Nuže, už víte, s čím nám bude zápoliti; my ovšem také nejsme slabí. Naší výhodou je možnost spolupráce – upíři něco takového neznají; pomáhá nám věda, můžeme bez překážek jednati a uvažovati; denní i noční hodiny jsou nám k dispozici stejnou měrou. V mezích našich možností nejsou naše síly ničím omezovány a my jich můžeme libovolně používat. Svému poslání se můžeme plně věnovati a snažíme se dosáhnouti cíle, který je zcela nesobecký. To všechno má velkou váhu.“

Nyní rozvažme, do jaké míry jsou omezeny síly, které bojují proti nám, a co všechno jedinec mezi nimi nezmuže. Přesněji řečeno uvažujme o hranicích možností, které upíři nemohou překročiti obecně, a o těch, kterými je omezen náš upír.

Jediné, z čeho můžeme vycházeti, jsou tradice a pověry. Na první pohled se to nezdá mnoho, uvážíme-li, že jde o věci života či smrti – či dokonce o víc než o život či smrt. Přesto se tím musíme spokojiti; za prvé proto, že nám nic jiného nezbyvá – žádné jiné prostředky k dispozici nemáme –, a za druhé proto, že stejně všechno spočívá v těchto dvou věcech – v tradicích a pověrách. Neplyne snad víra v upíry u ostatních lidí – bohužel nikoli u nás! – právě z tradic a pověr? Kdo z nás by ještě před pouhým rokem uznal, že v našem vědeckém, skeptickém, střízlivém devatenáctém století je něco takového možné? Vždyť jsme dokonce odmítali uvěřiti tomu, co se odehrávalo přímo před našima očima! Vycházejme tedy z názoru, že víra v upíry, v jejich omezený vliv a v obranu proti nim vychází ze stejného základu. Vždyť upír, a to mi věřte, je znám všude, kde žijí lidé. Ve starém Řecku, ve starém Římě, řádil v Německu, ve Francii, v Indii, dokonce i na Krymu! Ba vyskytuje se i v Číně, tak vzdálené od nás, a lidé se ho bojí dodnes. Kráčel ve stopách islandských Berserků, peklem zplozených Hunů, Slovanů, Sasů i Maďarů. Můžeme vycházeti z jejich poznatků a já vám pravím, že značná část jejich názorů je ověřena stejnou nešťastnou zkušeností, jakou jsme zažili na vlastní oči. Upír žije dál a tok času mu smrt nepřivodí. Dobře se mu daří tak dlouho, dokud se může sytit krví žijících lidí. A navíc, jak jsme sami byli svědky, může dokonce omládnouti; při dostatku oné specifické stravy vzkvétají jeho životní síly, jako by se neustále obnovovaly. Bez krve však existovati nemůže; živí se přece jinak než ostatní. Ani náš přítel Jonathan, který s ním strávil několik týdnů, ho nikdy neviděl jísti, nikdy! Upír ani nevrhá stín, ani se neodráží v zrcadle, jak rovněž Jonathan zpozořoval. Má větší sílu než několik mužů dohromady – vzpomeňme si Jonathanova svědectví, jak zabouchl dveře proti vlkům a jak mu pomáhal vystoupiti z dostavníku. Může se přeměnit ve vlka, jak lze usuzovati z příjezdu lodi do Whitby, kdy rozsápal psa. Může se změnit i v netopýra; paní Mina ho tak viděla u okna ve Whitby, přítel John ho viděl odlétávati ze sousedního

domu a přítel Quincey ho spatřil za oknem pokoje slečny Lucy. Může se přiblížit v závoji mlhy, kterou si sám vytvoří – jak to prokázal onen statečný lodní kapitán; vzdálenost, do které dokáže tuto mlhu vytvořit, je ovšem, jak víme, omezená pouze na okruh kolem něho. Může se pohybovat po měsíčních paprscích jako pouhý prach, jak byl Jonathan svědkem u oněch sester v Draculově zámku. Může se udělati nepatrně malým – sami jsme viděli slečnu Lucy, ještě než jí byl dopřán mír, jak se provlékla uzoučkou škvírou pod dvířky do hrobky. Jakmile si najde cestu, může vniknouti kamkoli a vyjíti odkudkoli, ať je to místo sebevíc utěsněno nebo i stmeleno plamenem – pájkou, jak tomu říkáte. Vidí ve tmě – důležitá schopnost ve světě, jenž polovinu svého bytí tráví bez světla. Vyslechněte mě však do konce. Tohle všechno dokáže, ale přesto nemůže jednati tak, jak se mu zachce. Je dokonce větším vězněm než otrok na galejích, než šílenec ve své cele. Nemůže jít, kam se mu zlíbí; ačkoli stojí mimo přírodu, musí se řídit některými jejími zákony. Proč, to nevíme. Nemůže do žádného domu vejít, dokud ho k tomu někdo z domácnosti nevyzve; později už ovšem může přicházeti podle libosti. Jeho moc končí za rozbřesku, stejně jako moc jiných zlých sil. Svě omezené svobodě se může těšiti pouze v určitou dobu. Pokud se nenalézá na místě, k němuž je vázán, může se přeměňovati pouze v poledne nebo přesně při západu či východu slunce. Toto mi bylo řečeno a důkazy si můžeme odvoditi z vlastní zkušenosti. Zatímco tedy může v rámci svých omezení libovolně jednati tehdy, když má k dispozici hlínu z domácí půdy, vlastní rakev, místo zasvěcené peklu nebo nevysvěcený hrob, jak víme z Whitby, kdy se uchyloval do hrobu sebevrahova, za jiných okolností se může přeměňovati jen tehdy, až nastane vhodný čas. Tekoucí vodou se prý může přebrodit pouze v mezidobí mezi přílivem a odlivem nebo při přílivu. Některé věci ho činí zcela bezmocným, například česnek, jak už víme, nebo posvěcené předměty, jako tento symbol, můj křížek, který tu je s námi i teď při našem rozjímání. Na ně nemá sebemenší vliv, naopak před nimi co nejvíce ustupuje

a setrvává v uctivé vzdálenosti. Existují i jiné zažehňavací prostředky a povím vám o nich, protože je možná při našem pátrání budeme potřebovati. Větvička plané růže na rakvi mu zabráni opustiti ji; posvěcená kulka vystřelená do rakve ho opravdu usmrtí; blahodárný účinek kůlu, jímž se mu prorazí srdce, jsme již poznali; uříznutí hlavy mu přivodí klid a mír. Viděli jsme to na vlastní oči.

Až tedy nalezneme úkryt tohoto kdysi-člověka, uzavřeme ho do rakve a zničme ho; musíme se ovšem držeti toho, co víme. Tento upír je však chytrý. Požádal jsem svého přítele Arminia z budapeštské university, aby mi o něm podal zprávu, a on mi na podkladě všech dosažitelných pramenů oznámil, kdo to vlastně byl. Zřejmě to byl onen vojvoda Dracula, který si získal slávu v bitvě s Turky u oné velké řeky přímo na tureckých hranicích. Nebyl by to tedy žádný obyčejný člověk; již tehdy a také v následujících staletích se o něm mluvilo jako o neobyčejně chytrém, lstivém a stejnou měrou statečném synu „země za lesy“. Tu nadmíru nadanou mysl a železnou odhodlanost vzal s sebou do hrobu a s nimi nyní proti nám vytáhl do boje. Podle Arminia byli Draculové rodem mocným a vznešeným, i když vrstevníci o některých jeho příslušnících tvrdili, že se spolčili se satanem. Tajemství pekel si osvojili ve Scholomance uprostřed hor nad Nagyszebenským jezerem, kde si ďábel bere za odměnu každého desátého žáka. V listinách se vyskytují slova jako ‚striga‘ – čarodějnice, ‚ordog‘ a ‚prokol‘ – Satan a peklo, a v jednom rukopise se právě o tomto Draculovi hovoří jako o ‚vampýrovi‘; význam tohoto slova bohužel dobře chápeme. Tento Dracula zplodil významné muže a ušlechtilé ženy, jejichž hroby posvěcují zemi, na níž mohou existovati i takové hnusnosti. A nikoli nejmenším zlem tohoto odporného netvora je skutečnost, že jeho kořeny sahají hluboko do říše dobra; v půdě zbavené svatých vzpomínek totiž nemůže pobývati.“

Při profesоровých slovech se pan Morris náhle zahleděl na okno. Pak klidně vstal a vyšel z pokoje. Po krátké zámlece profesor pokračoval:

„A nyní si musíme stanovit další postup. Máme tu mnoho údajů a musíme si naplánovat své tažení. Na základě Jonathanova šetření víme, že do Whitby došlo ze zámku padesát beden hlíny a všechny byly dopraveny do Carfaxu. Dále také víme, že určitě bylo odtud odvezeno několik beden. Podle mého názoru bychom měli nejprve zjistit, zda všechny zbylé bedny zůstaly v domě za touhle zdí, na kterou se nyní díváme, nebo zda byly odvezeny ještě další. Pokud se tak stalo, pak musíme vystopovat...“

Vtom nás přerušilo něco zcela nečekaného. Před domem se rozlehl výstřel z pistole, okenní tabuli roztříštila kulka, odrazila se od výklenku a vlétla do protější stěny. Nejspíš jsem v hloubi duše zbabělá, vykřikla jsem totiž. Muži vyskočili, lord Godalming přeběhl k oknu a otevřel je. Tu zvenčí dolehl dovnitř hlas pana Morrisse:

„Odpusťte! Určitě jsem vás vylekal. Hned za vámi přijdu a všechno vám vysvětlím.“ Za minutu vešel do pokoje a řekl:

„Byla to ode mne úplná pitomost a já vás co nejpokorněji prosím o prominutí, paní Harkerová. Stalo se totiž tohle: když profesor hovořil, přiletěl velký netopýr a usedl na okenní pražec. Poslední události mě naplnily takovým odporem k těm potvorám, že je vůbec nesnáším, a proto jsem vyšel ven, abych po něm střílil, jak to poslední dobou večer dělávám, jakmile nějakého zahlédnu. Ty ses mi kvůli tomu přece vysmíval, Arte.“

„Zasáhl jste ho?“ otázal se dr. Van Helsing.

„Nevím, asi ne. Uletěl směrem k lesu.“ A bez dalšího slova si znova sedl na své místo. Profesor pokračoval ve výkladu.

„Musíme najít každou z oněch beden; a až se nám to podaří, pak toho netvora budeme muset buď v jeho doupěti zajmouti nebo zabít, nebo sterilizovat hlínu, aby v ní již nemohl hledat bezpečí. Tím způsobem ho nakonec dopadneme v lidské podobě mezi polednem a západem slunce a zničíme ho ve chvíli, kdy je nejslabší.“

A vy, paní Harkerová, se dnešního večera zúčastňujete našeho počínání naposledy. Jste nám příliš drahá, než abyste se vystavovala

takovému nebezpečí. Až se dnes večer rozejdeme, nesmíte se už více vyptávat. Jsme muži a leccos vydržíme; jenže vy musíte být naší hvězdou a naší nadějí. Budeme moci jednati mnohem svobodněji u vědomí, že vám nebude hrozit stejné nebezpečí jako nám.

Všem mužům včetně Jonathana se zřejmě ulevilo; mně však připadalo nesprávné, že by se oni měli vystavovat nebezpečí a z ohledů na mě snad i ohrozit sami sebe – vždyť síla je nejjistější ochranou. Jejich rozhodnutí však bylo pevné, a byť i to byla pro mne hořká pilulka, nezbývalo mi než souhlasit s jejich rytířskou péčí.

Pan Morris shrnul diskusi:

„Nemůžeme si dovolit ztrácet čas, proto navrhuji, abychom si neprodleně prohlédli ten sousední dům. Čas je pro hraběte všechno a náš rychlý zákrok může zachránit další oběť.“

Přiznám se, že se mi sevřelo srdce, když se čas k akci tak náhle přiblížil; nic jsem však neřekla, protože jsem se mnohem víc bála, aby si snad o mně nezačali myslet, že jejich činnost zdržuji, nebo jí dokonce překážím, a nevyloučili mě proto vůbec ze svých porad. Zatím již odešli do Carfaxu a vzali s sebou nářadí, kterým si vymohou přístup do domu.

Jako typičtí muži mi uložili, abych šla na lůžko a spala; může snad žena spát, když těm, koho miluje, hrozí nebezpečí? Půjdu si lehnout a při Jonathanově návratu se budu tvářit, že spím; alespoň nebude mít strach i o mne!

DENÍK Dr. SEWARDA

1. října, 4 hodiny ráno. – Ve chvíli, kdy jsme hodlali odejít z domu, dostal jsem od Renfielda naléhavou prosbu, abych k němu neprodleně zašel; prý mi chce sdělit něco nesmírně důležitého. Vzkázal jsem mu, že k němu přijdu ráno, že teď mám plné ruce práce. Ošetřovatel však namítl:

„Je velmi neodbytný, pane doktore. Dosud nikdy tak nenaléhal. Jen aby zase nedostal jeden ze svých záchvatů zuřivosti v případě, že k němu nezajdete!“ Věděl jsem, že by něco takového neřekl bezdůvodně, a proto jsem souhlasil: „Dobrá, půjdu tam hned.“ Ostatní jsem požádal, aby na mne několik minut počkali, že musím navštívit jednoho z pacientů.

„Vezměte mě s sebou, příteli Johně,“ požádal mě profesor. „Jeho případ mě ve vašem deníku velmi zaujal, vždyť má několikrát jistou souvislost s naším případem. Velice rád bych ho spatřil, zejména ve chvíli, kdy je jeho mysl zatemněna.“

„Smím rovněž jít?“ nadhodil lord Godalming.

„Já také?“ zeptal se Quincey Morris. Přikývl jsem a všichni jsme vyšli na chodbu.

Renfielda jsme zastihli ve stavu silného vzrušení, avšak hovořil a choval se mnohem střízlivěji než jindy. Byl si neobvykle jist sám sebou; až dosud jsem se u šílence s něčím takovým nesetkal. Byl dokonce přesvědčen, že jeho argumenty budou přijímány stejně jako argumenty zcela normálních lidí. Vešli jsme k němu všichni čtyři, ale zpočátku žádný z mých druhů nepromluvil. Renfield mě požádal, abych ho okamžitě propustil z ústavu a poslal domů. Svou žádost odůvodnil úplným vyléčením a podepřel bezvadným zdravotním stavem. „Obracím se na vaše přátele,“ prohlásil. „Jistě nebudou mít námitky, aby posoudili můj stav. Mimochodem jste mě nepředstavil.“ Byl jsem natolik překvapen, že mě v onu chvíli ani nenapadlo, jak podivné je představovat šílence v ústavu choromyslných. Z Renfieldova chování prýštila jakási důstojnost, ohlas bývalé společenské rovnoprávnosti, a proto jsem mu ihned vyhověl: „Lord Godalming; profesor Van Helsing; pan Quincey Morris z Texasu; pan Renfield.“ Renfield stiskl každému ruku a postupně pravil:

„Lorde Godalmingu, měl jsem tu čest být ručitelem vašeho otce pro přijetí do Windhamu; ke svému zármutku jsem z vašeho titulu usoudil, že ho již více není mezi námi. Všichni, kdo ho znali, ho

ctili a milovali; a jak jsem se doslechl, v mladých letech začal jako první připravovat hořící rumový punč, nápoj velmi oblíbený večer při dostizích v Derby. Pane Morrisi, jistě jste hrdý na svůj velký stát. Jeho přijetí do Unie je precedentem, který ještě může přinést dalekosáhlé následky v budoucích dobách, až se póly i tropy budou chtít zavázat přísahou vlajce s pruhy a hvězdami. Taková smlouva se stane mocným nástrojem rozmachu teprve tehdy, až konečně vyjde najevo, že Monroeova doktrína je politický podvod. A jak jen vyjádřit radost, že konečně poznávám Van Helsinga? Vážený pane, ani trochu se neomlouvám, že jsem opomenul uvést váš titul. Když někdo jako vy způsobí objevem neustálého vývoje mozkové hmoty revoluční změnu léčby, pak je jakákoli konvence nemístná, protože by ho degradovala na řadového člověka. A proto vás, pánové, kteří jste svou národností, původem či vrozenými vlastnostmi předurčení zaujímat určitá postavení v tomto měnícím se světě, беру za svědky, že jsem právě tak normální jako přinejmenším většina lidí, kteří plně požívají svých svobod. A jsem přesvědčen, že i vy, doktore Sewarde, který jste současně lidumil, soudní znalec a vědec, budete považovat za svou morální povinnost jednat se mnou jako s člověkem žijícím v mimořádných okolnostech.“ Svou poslední prosbu přednesl se zdvořilou sebejistotou, nepostrádající určité kouzlo.

Všechny nás to pochopitelně zarazilo. Přestože jsem znal Renfieldovu povahu i historii, byl jsem přesvědčen, že nabyl rozumu. Zatoužil jsem ujistit ho, že jsem přesvědčen o jeho duševním zdraví a že zařídím všechny formality potřebné k tomu, aby byl ráno propuštěn. Nakonec jsem však usoudil, že s tak závažným rozhodnutím ještě raději posečkám; věděl jsem přece již z dřívějšíka, k jak náhlým změnám je tento pacient náchylný. Spokojil jsem se proto s obecným prohlášením, že se zřejmě velmi rychle zotavuje, že si s ním ráno déle pohovořím a pak usoudím, co by se dalo učinit, abychom mu vyšli vstříc. To ho ovšem vůbec neuspokojilo, protože mi rychle odvětil:

„Pane doktore, bohužel jste zřejmě nepochopil mé přání. Chci odejít okamžitě – teď – hned – v tuto hodinu – v tuto chvíli, jestli bych směl. Čas kvapí a v naší výslovné dohodě se zubatou tvoří přece čas podstatu smlouvy. Jsem přesvědčen, že tak skvělému praktikovi jako doktoru Sewardovi stačí předložit tak prostou, a přesto tak závažnou prosbu, aby ji on zaručeně splnil.“ Ostře na mne pohlédl, a když mi z obličeje vyčetl odmítnutí, obrátil se k ostatním a pozorně se na ně zadíval. Nenašel žádanou odezvu, a proto pokračoval:

„Je možné, že můj předpoklad byl mylný?“

„Ano, byl,“ odpověděl jsem mu otevřeně, ale přitom zřejmě i dosti stroze. Po delší zámлке pozvolna pravil:

„Pak tedy asi budu muset uvést jiný důvod své prosby. Dovolte mi, abych vás tedy směl požádat o ústupek – o dobrý skutek, o výsadu, či jak to chcete nazvat. Nyní už na vás nenaléhám z osobních důvodů, nýbrž v zájmu druhých. Nesmím vám prozradit všechny své důvody, můžete mi však věřit, že jsou správné, prospěšné a nesobecké a plynou z nejvyššího smyslu pro povinnost. Kdybyste mi, pane doktore, mohl nahlédnout do srdce, jistě byste schválil pohnutky, které mě vedou. Víc, jistě byste mě zahrnul mezi své nejlepší a nejupřímnější přátele.“ Znovu na nás ostře pohlédl. Ve mně sílilo přesvědčení, že tahle náhlá změna argumentace je pouze další formou či fází duševní choroby, a proto jsem se rozhodl, že ho nechám ještě chvíli mluvit. Ze zkušenosti totiž vím, že se nakonec jako všichni šílenci sám prozradí. Van Helsing na něho hleděl pevně a neobyčejně pronikavě; nad soustředěně upřeným pohledem se mu hustá obočí téměř spojovala. Tónem, který mě v onu chvíli ani nepřekvapil, protože mluvil jako k sobě rovnému – překvapil mě až později, když jsem si na něj vzpomněl –, se Renfielda otázal:

„Nemůžete nám otevřeně prozraditi skutečný důvod, proč chcete býti ještě dnes v noci na svobodě? Jestliže vaše odpověď uspokojí mne – člověka cizího, nezaujatého a zvyklého posuzovati věci bez

jakýchkoli zábran –, pak vám slibuji, že vám doktor Seward poskytne na vlastní odpovědnost a riziko výsadu, o niž ho žádáte.“ Renfield smutně zavrtěl hlavou. Tvářil se velmi lítostivě. Profesor pokračoval:

„Nuže, pane Renfielde, rozmyslete si to. Dovoláváte se toho, že zcela ovládáte své smysly, a snažíte se nás přesvědčiti o tom, že jste úplně normální. Něco takového činíte vy, člověk, o jehož duševním zdraví máme důvody pochybovati; nebyl jste přece dosud propuštěn z lékařského ošetřování, jemuž jste právě z tohoto důvodu podrobován. Jak tedy máme splniti povinnost, kterou jste nám sám uložil, jestliže nám nepomůžete v úsilí naléztí nejvhodnější postup? Buďte rozumný a pomozte nám; a jestliže nám to bude možné, vyjdeme vám vstříc a splníme vaše přání.“

Renfield znovu zavrtěl hlavou. „Doktore Van Helsingu, nemám k tomu co říci. Máte zcela pravdu, a kdybych směl mluvit, ani na okamžik bych nezaváhal. Jenže v této záležitosti nejsem svým pá-nem. Mohu vás jedině požádat, abyste mi věřili. Jestli mě odmítnete, pak odpovědnost neleží na mně.“ Usoudil jsem, že je už na čase ukončit tento výstup, který začínal působit až příliš tragikomicky. Obrátil jsem se ke dveřím se slovy:

„Pojďte, přátelé, čeká nás práce. Dobrou noc.“

Jakmile jsem však stál u dveří, nastala u pacienta další změna. Přiskočil ke mně tak rychle, že jsem ho na okamžik podezíral z nového vražedného útoku. Mé obavy však byly bezpodstatné, protože prosebně vztáhl paže a velmi úpěnlivě žadonil. Když pochopil, že právě jeho velké vzrušení nás staví proti němu ještě víc, protože se tak vracíme do dřívějších vztahů, naléhal na mne ještě důrazněji. Pohlédl jsem na Van Helsinga a v jeho očích jsem zahlédl stejný názor. Zatvářil jsem se proto ještě trochu neústupněji, snad i tvrději, a naznačil mu posunkem, že jeho úsilí je marné. Už dříve jsem u něho několikrát postřehl stejné, stále vzrůstající rozčilení, když se doprošoval něčeho, oč právě hodně stál, například když chtěl kočku. Byl jsem proto připraven, že i při této příležitosti pak vzápětí

zase upadne do tupé odevzdanosti. Mé očekávání se však nesplnilo; naopak, jakmile zjistil, že jeho prosba nebude vyslyšena, rozčilení ho téměř přemohlo. Vrhł se na kolena, pozdvihł paže, pokorně lomil rukama a zaplavil mě proudem proseb; přitom mu po tvářích stékaly slzy a obličej i celé tělo vyjadřovaly nejhlubší pohnutí.

„Doktore Sewarde, snažně vás prosím, vyslyšte mě a okamžitě mě propustte z tohoto domu. Pošlete mě pryč, jak a kam chcete; pošlete se mnou dozorce s karabáci a okovy; ať mě třeba dopraví do žaláře ve svěrací kazajce, spoutaného na rukou i na nohou; jenom mě odsud vyvedte! Nevíte, čeho se dopouštíte tím, že mě tu necháváte. Mluvím z hloubi srdce – z hloubi duše. Vůbec nevíte, komu tím ublížíte a jak; a já vám to nesmím říci. Běda mně! Nesmím vám to říci! Při všem, co je vám svaté, při všem, co je vám drahé – při lásce, kterou jste ztratil – při naději, která žije – ve jménu Všemohoucího, odvedte mě odsud a zachraňte mou duši před zkázou. Copak mě neslyšíte, člověče? Copak mi nerozumíte? To se nikdy nepoučíte? Což nevíte, že teď jsem zcela zdrav a při smyslech, že nejsem žádný šílenec, který dostal záchvat, nýbrž zcela normální člověk bojující o svou duši? Ach, vyslyšte mě! Vyslyšte mě! Pustte mě! Pustte mě! Pustte mě!“

Obával jsem se, že čím déle tohle potrvá, tím víc bude rozčilenější, až ho nakonec přemůže záchvat. Uchopil jsem ho proto za ruku a pozdvihł ho.

„Tak toho už nechte!“ vyzval jsem ho příkře. „Už s tím přestaňte! To stačí! Běžte si lehnout a snažte se chovat trochu klidněji.“

Renfield okamžitě ustal a několik vteřin na mne upřeně hleděl. Pak bez jediného slova vstal, přešel na druhou stranu pokoje a usedl na pelest. Jak jsem čekal, došlo u něho opět k rezignaci. Odcházel jsem z místnosti jako poslední a Renfield mi tichým, zdvořilým hlasem pravil:

„Pane doktore, doufám, že si ráčíte do budoucna zapamatovat, že jsem dnes v noci učinil všechno, co bylo v mých silách, abych vás přesvědčil.“

Kapitola 19

DENÍK JONATHANA HARKERA

1. říjen, 5 hodin ráno. – Vypravil jsem se s ostatními na prohlídku domu s klidnou myslí; vždyť jsem ještě nikdy neviděl Minu tak naprosto rozhodnou a svěží. Těší mě, že se bude držet stranou a nechá jednat nás muže. Vlastně mě i trochu děsilo, že je vůbec do této strašné záležitosti zapletena; teď však už její úloha skončila, díky její energii, důvtipu i předvídavosti máme celý příběh ve všech souvislostech jasně před sebou a všechno ostatní už může Mina přenechat nám. Ten výstup s panem Renfieldem mé druhy poněkud vyvedl z míry. Mlčky se vrátili z jeho pokoje do pracovny. Tam se pan Morris obrátil k dr. Sewardovi:

„Poslyš, Johnne, jestli se tě ten chlap nesnažil oblafnout, pak snad je to ten nejnórmálnější blázen, co jsem kdy viděl. Nejsem si tak zcela jist, ale řekl bych, že měl nějaký vážný důvod, a pokud mám pravdu, pak asi těžce nese, že mu to nevyšlo.“ Lord Godalming a já jsme mlčeli, jen dr. Van Helsing dodal:

„Příteli Johnne, vy toho víte o šílencích víc než já. Jsem tomu rád; obávám se totiž, že rozhodovat já, jistě bych ho byl před tím posledním hysterickým záchvatem propustil na svobodu. Jenže člověk se celý život učí a při svém nynějším poslání nesmíme nic riskovat, jak by řekl přítel Quincey. Jsem rád, že to tak dopadlo.“

Dr. Seward jim oběma zamyšleně odpověděl:

„Vím jen to, že s vámi souhlasím. Kdyby ten člověk byl obyčejným šílencem, určitě bych byl vzal na sebe to riziko a uvěřil mu; jenže tady existuje tak jasná souvislost s hrabětem, že bych se asi dopustil chybného kroku, kdybych ustoupil jeho rozmarům. Nikdy nezapomenu, jak mě skoro stejně naléhavě prosil o kočku, a pak

se mi pokusil prokousnout hrdlo. Kromě toho nazýval hraběte svým ‚pánem a mistrem‘ a třeba se jen chce dostat ven, aby mu nějakým ďábelským způsobem pomáhal. Ta odporná bytost má ku pomoci vlky, krysy i další upíry, proč by se tedy ostýchal využít pro sebe i pořádného šílence? Je ovšem pravda, že to Renfield myslel upřímně. Jenom doufám, že jsme se zachovali správně. Tohle všechno by vzhledem k našemu poslání člověka opravdu připravilo o poslední zbytek nervů!“ Profesor k němu přistoupil, položil mu ruku na rameno a vlídně mu řekl:

„Příteli Johne, ničeho se neobávejte. Snažíme se konati svou povinnost ve velmi trudném a strašném případě; můžeme jednati pouze tak, jak uznáme za nejlepší. Můžeme se snad spolehnouti na něco jiného než na milosrdenství boží?“ Lord Godalming se předtím na několik minut vytratil, ale teď se již vrátil. Zvedl do výše stříbrnou píšťalku a pravil:

„To staré hnízdo může být plné krys; s pomocí této píšťalky se jich budu moci snadno zbavit!“ Přelezli jsme zeď a zamířili přímo k domu; kdykoli vysvitl měsíc, bedlivě jsme se skrývali ve stínu stromů. U vchodu otevřel profesor brašnu, vyložil z ní na práh řadu předmětů a rozdělil je na čtyři hromádky, zřejmě pro každého z nás. Pak pravil:

„Přátelé, vydáváme se do strašného nebezpečí a potřebujeme nejrozmanitější zbraně. Náš nepřítel není pouhý duch. Uvědomte si, že má sílu dvaceti mužů a že ho nelze přemoci pouhou silou, zatímco naše krky i hrudi jsou z masa a krve, a proto je lze zlomit či rozdrtit. Za určitých okolností ho silnější muž nebo několik mužů silnějších než on dokáže zadržeti, ale nemohou mu ublížiti; on však nám ublížiti může. Musíme si proto dáti pozor, aby se nás nedotkl. Mějte toto blízko srdce,“ při těchto slovech podal mně jako prvnímu malý stříbrný křížek – stál jsem totiž nejbliž, „zavěste si tyhle květy kolem krku,“ zde mi podal věnec zvadlých česnekových květů, „a pro světštější nepřátele mějte tenhle revolver a tuhle dýku.

A pro všechny případy si můžete tyhle malinké elektrické lampičky připevniti na prsa. A konečně to nejdůležitější – to, co nesmíme zbytečně znesvětití.“ Byl to kousek hostie; vložil ji do obálky a podal mi ji. Podobně vyzbrojil i ostatní. „A teď, příteli Johne, kde jsou paklíče? Jimi alespoň otevřeme dveře a nebudeme muset vniknouti do domu oknem jako před časem ke slečně Lucy.“

Dr. Seward zkusil několik paklíčů a jeho zručnost chirurga mu byla ku prospěchu. Nakonec našel vhodný paklíč, několikrát jím otočil sem a tam, zámek povolil a se skřípavým cvaknutím odskočil. Opřeli jsme se o dveře, zrezavělé veřeje zaskřípěly a dveře se pomalu otevřely. Měl jsem stejný pocit, jaký jsem zažil při četbě deníku dr. Sewarda, když popisoval otevírání hrobky slečny Westenrové; podobný dojem měli zřejmě i ostatní, protože všichni sebou trhli. Profesor vykročil a jako první vešel do otevřených dveří.

„*In manus tuas, Domine!*“ prohlásil pokřičovav se, jak překračoval práh. Dveře jsme za sebou zavřeli, aby odraz světla našich lamp na nás náhodou neupozornil chodce na silnici. Profesor chvíli bedlivě zkoušel zámek, abychom při případném spěšném odchodu neměli potíže s odemykáním. Pak jsme si rozsvítili lampičky a začali hledat.

Paprsky malých lampiček se navzájem křížovaly a vrhaly nej-různější stíny, zvětšované ještě temnými odrazy našich postav. Doléhal na mě tísnivý pocit, jako by byl mezi námi ještě někdo cizí. To chmurné prostředí ve mně zřejmě vyvolalo živé vzpomínky na hrůzné zážitky z Transylvánie. Podobné pocity jsme měli nejspíše všichni, protože jsem si všiml, jak se i ostatní tak jako já ohlížejí při sebemenším zvuku a každém novém stínu.

Všude ležela spousta prachu. Na podlaze ho bylo nakupeno do výše několika palců, kromě míst, kde byly čerstvé otisky stop a kde jsem ve světle lampičky viděl ve spečeném prachu vzorce cvočků. Stěny byly pokryty silnou nerovnoměrnou vrstvou prachu a v koutech se pod jeho tíhou prohýbaly potrhane spleti pavučin, podobající se starým cárům. V hale ležel na stole velký svazek klíčů;

každý byl označen zažloutlým štítkem. Zřejmě jich už bylo několikrát použito, neboť na stole bylo ve vrstvě prachu několik šmouh podobných té, která tam zbyla, když profesor zvedl klíče. Profesor se otočil ke mně a řekl:

„Vy tenhle dům znáte, Jonathane. Obkreslil jste jeho plány a rozhodně o něm víte víc než my. Kudy se dostaneme do kaple?“ Měl jsem jakousi představu o jejím umístění, i když jsem se při minulé návštěvě do ní nemohl dostat. Šel jsem tedy napřed a po chvílce bloudění jsem se octl před nízkým vchodem s dubovými dveřmi, pobitými železnými pásy. Profesor si posvítíl na malý plánec domu, okopírovaný z mé korespondence týkající se prodeje, a prohlásil: „Tady je to.“ Po krátkém hledání jsme našli ve svazku správný klíč a odemkli. Byli jsme připraveni na něco nepříjemného, protože otevřenými dveřmi k nám už zavanul slabý odporový pach, jenže s tak silným zápachem nikdo z nás nepočítal! Ani jeden z mých druhů neviděl hraběte mezi čtyřmi stěnami, a já jsem se s ním setkával za jiných okolností, kdy buď pobýval bez jídla ve svých pokojích, nebo spal nasycen čerstvou krví v polozbořené kryptě, kam měl přístup vzduch. Jenže tady byl prostor malý a stísněný a ovzduší mdlé a smrduté, neboť sem již dlouho nikdo nevšel. Zatuchlý vzduch čpěl pachem hlíny, prosyceným smrdutými výpary. Jak jen vystihnout ten zápach? Nebyl to jen pach složený ze všech lidských chorob, ostře a pronikavě páchnoucí krví, ale snad jako by tu hnila hniloba sama. Fuj! Jen si na to vzpomenu, a už se mi obrací žaludek. Jako by se tam zachytilo každé netvorovo vydechnutí a vyplnilo celý prostor pachem ještě odpornějším.

Jindy by takový zápach určitě naše počínání ukončil; jenže tady šlo o mimořádnou záležitost a ona vznešená a strašná povinnost, kterou jsme na sebe vzali, nám dodávala nadlidskou sílu. V prvním okamžiku jsme sice bezděčně před oním hnusným závanem couvli, ale vzápětí jsme se jako jeden muž vzchopili, jako by to odporné místo bylo zahradou plnou růží.

Než jsme se pustili do prohlídky, profesor nás upozornil:

„Především musíme zjistiti, kolik beden tu zbylo; pak musíme prozkoumati každý otvor, každý kout a každou štěrbinu a porozhlédnouti se, zda bychom nenašli stopu, která by nám prozradila, co se stalo se zbytkem.“ Postačil ovšem jediný pohled, abychom zjistili, kolik beden tu zůstalo; byly totiž tak objemné, že nemohlo dojít k mýlce.

Z padesáti jich tu zbývalo pouhých dvacet devět! Vtom jsem se vylekal; spatřil jsem totiž lorda Godalminga, jak se náhle otočil a vyhlédl klenutými dveřmi do temné chodby. Podíval jsem se tam také a na okamžik se mi srdce zastavilo. Připadalo mi, jako by odněkud ze stínu vyhlížela zlověstná, ostře řezaná tvář hraběte Draculy, jeho orlí nos, rudé oči, rudé rty, strašidelná bledost. Trvalo to jen mžik, neboť když lord Godalming poznamenal: „Připadalo mi, že tam vidím nějaký obličej, ale byl to jen stín,“ a znovu se začal rozhlížet po kapli, namířil jsem lampičku oním směrem a vyšel do chodby. Nikoho jsem však nezastihl, a protože tam nebyly vůbec žádné kouty, dveře a výklenky, nýbrž pouze pevné zdi, nebyl by se tam mohl nikdo skrýt, ani *on* ne. Zřejmě zde byl strach otcem myšlenky, a proto jsem o tom raději pomlčel.

Za několik minut jsem zahlédl Morrise, jak prudce vykročil z kouta, který právě prohlížel. Byli jsme čím dál tím nervóznější, takže jsme jeho pohyby sledovali všichni, a vtom jsme spatřili světlé záři, mihotající se jako hvězdy. Mimoděk jsme couvli. Všude se rojilo plno krys!

Chvilí jsme zůstali stát jako přimrazení. Jen lord Godalming byl zřejmě na takový případ připraven. Přiskočil k velkým dubovým, železem pobitým dveřím, které už dr. Seward popsal zvenčí a které jsem sám kdysi viděl, otočil klíčem, odtáhl mohutné závory a prudce dveře otevřel. Potom vytáhl z kapsy malou stříbrnou píšťalku a dlouze pronikavě zapískal. Nato se za domem dr. Sewarda ozval v odpověď psí štěkot a za necelou minutu se přiřítili tři foxteriři.

Bezděčně jsme všichni ustoupili ke dveřím a přitom jsem si všiml, že tam je vrstva prachu značně rozvířena; odklizené bedny byly vyneseny tudy. Za pouhou minutu, která zatím uplynula, počet krys nesmírně vzrostl. Hemžily se všude a ve světle lampiček, dopadajícím na jejich míhající se tmavá tělíčka a jiskřící vypouklá očka, vypadala místnost jako vyvýšenina posetá svatojánskými muškami. Psi se přihnali, ale na prahu se prudce zarazili, vrčeli, pak najednou zvedli čenichy a začali žalostně výt. Krys valem přibývalo a my jsme vypouvali ven.

Lord Godalming zvedl jednoho ze psů, vnesl ho dovnitř a postavil ho na podlahu. Sotva se pes tlapkami dotkl země, jako by se mu vrátila odvaha a vyřítíl se na své přirozené nepřátele. Než vytřepal z několika krys život, rozprchl se před ním zbytek tak rychle, že pro ostatní psy, které lord Godalming také vhodil dovnitř, zbylo jen velmi málo kořisti, neboť všechna havěť už mezitím zmizela.

Spolu s nimi jako by vyprchala také tíseň, vždyť i psi začali čile pobíhat s radostným štěkotem a prudce se vrhali na ležící nepřátele, převraceli je a vyhazovali je do výšky. Všichni jsme dostali lepší náladu. Nevím, zda to způsobily otevřené dveře, jimiž do kaple vnikl čerstvý vzduch a vyčistil zatuchlé ovzduší, či úleva z toho, že vidíme ven pod širé nebe; rozhodně však z nás spadl příkrov hrůzy a okolnosti našeho příchodu nám už ani nepřipadaly tak chmurné. Pochopitelně jsme ani trochu nepolevili ve svém počínání. Zavřeli jsme vnější dveře, zastrčili závory a otočili klíčem v zámku. Pak jsme vzali psy a pustili se do prohlídky domu. Nenašli jsme nic jiného než nadměrné množství prachu, zcela nedotčeného, kromě mých vlastních stop z doby, kdy jsem dům poprvé navštívil. Psi už neprojevovali jedinou známku neklidu, a když jsme se vrátili do kaple, vesele tam pobíhali, jako by bylo léto a oni honili králíky v lese.

Vyšli jsme z domu ve chvíli, kdy na východě už začalo svítat. Dr. Van Helsing vytáhl ze svazku klíč od domovních dveří, pečlivě je zamkl a klíč vložil do kapsy.

„Prozatím byla naše noc neobyčejně úspěšná. Nikdo z nás nedošel újmy, jak jsem se obával, a zjistili jsme přesný počet chybějících beden. A nejvíc mě těší, že jsme tento první – a snad i nejobtížnější a nejnebezpečnější krok uskutečnili, aniž jsme sem zavedli naši milou paní Minu. Ušetřili jsme ji tak toho, aby ve dne nebo v noci byla její mysl rozrušována vzpomínkami na podívanou, na zvuky nebo na zápachy plné hrůz, na které by možná nikdy nemohla zapomenout. A pokud lze usuzovat *a particolari*, poučili jsme se i o tom, že ta odporná havěť, která je hraběte poslušná, přece jen není tak zcela v jeho moci. Vždyť tyhle krysy jistě přiběhly na jeho zavolání stejně tak jak vlci do jeho zámku, když jste chtěl odejít nebo když ta neblahá matka naříkala. A přece se krysy rozprchly před malými psíky mého přítele Arthura, jako když do nich střelí! Nás ovšem čekají jiné záležitosti, jiná nebezpečí, jiné obavy, a ten netvor nepoužil dnes v noci své moci nad říší zvířat ani poprvé, ani naposledy! Nejspíš se odebral jinam. Nechtě! Alespoň nám poskytl možnost dáti mu šach v této hře, kterou hrajeme o lidské duše. A teď pojďme domů. Co nevidět se rozední a my máme důvody býti spokojeni s výsledky téhle první noci. Stejně nám jsou nejspíš ještě přisouzeny mnohé další noci a dny, možná ještě víc naplněné nebezpečím; nesmíme však ustati a před žádným nebezpečím neustoupíme.“

Dům byl při návratu tichý, jen v jednom odlehlém sále naříkal nějaký ubožák a z Renfieldova pokoje se ozývalo tiché sténání. Toho chudáka jako každého duševně chorého člověka nejspíš trápily zbytečně trýznivé představy.

Vešel jsem po špičkách do našeho pokoje; Mina spala a od-dychovala tak potichu, že jsem se k ní musel sklonit, abych ji slyšel. Vypadá bledší než jindy. Jsem upřímně rád, že nebude mít nic společného ani s naším budoucím konáním, ba ani s našimi poradami. Je to příliš těžké břímě pro ženu. Původně jsem si to nemyslel, jenže teď ano. Jsem proto rád, že jsme se tak dohodli. Leccos, co

by zaslechla, by ji mohlo vyděsit; jestliže by ovšem jednou pojala podezření, že něco zatajujeme, pak by bylo asi vhodnější jí to vyjevit, než to před ní skrývat. Proto je lepší, že náš úkol bude pro ni zapečetěnou knihou alespoň do té doby, než jí budeme moci říci, že všechno je skončeno a svět zbaven netvora z pekel. Na počátku to bude určitě svízelné zachovávat před ní mlčení po tak dlouhé době důvěrné otevřenosti. Nesmím se však dát zviklat, zítra prostě pomlčím o našem nočním výletě a odmítnu jí sdělit cokoli z toho, co se odehrálo. Lehnu si na pohovku, abych ji nerušil.

1. října, později. – Bylo vlastně přirozené, že jsme všichni zaspali; měli jsme za sebou rušný den a v noci jsme si vůbec neodpočinuli. I Mina byla zřejmě vyčerpána; probudil jsem se totiž ještě před ní, ačkoli už slunce stálo hodně vysoko, a musel jsem na ni dvakrát či třikrát zavolat, aby se probudila. Spala dokonce tak tvrdě, že mě v prvních okamžicích ani nepoznávala, ale hleděla na mě s výrazem naprostého úděsu jako někdo, kdo se probírá ze zlého snu. Stěžovala si, že je trochu malátná, a tak jsem ji nechal v posteli. Víme už, že bylo odvezeno dvacet jedna beden. Za předpokladu, že při každém stěhování jich bylo odvezeno najednou několik, budeme je snad moci vypátrat všechny. Zajdu dnes za Thomasem Snellingem.

DENÍK Dr. SEWARDA

1. října. – Dopoledne ke mně vešel do pokoje profesor a probudil mě. Byl veselejší a spokojenější než jindy a výsledky včerejší noční výpravy mu zřejmě trochu zlepšily náladu. Hovořili jsme o našem nočním dobrodružství a vtom řekl:

„Ten váš pacient mě velmi zajímá. Směl bych ho s vámi dnes dopoledne navštívit? A jestliže snad budete zaneprázdněn, mohl bych ho třeba vyhledati sám, ano? Setkání s šílencem, který disku-

tuje o filosofii a mluvív rozumně, je pro mě zcela nová zkušenost.“ Musel jsem zařídit něco naléhavého, a proto jsem prohlásil, že budu jenom rád, zajde-li k němu sám, pokud ovšem mu to nevadí; alespoň ho nemusím zdržovat. Zavolal jsem ošetřovatele a dal mu příslušné pokyny. Ještě před odchodem jsem profesora varoval, aby snad nedocházel k nesprávným závěrům o Renfieldovi. „Já jenom chci, aby se rozhovořil o sobě a o své chorobné představě týkající se požívání živých tvorů,“ podotkl profesor. „Jak jsem si přečetl ve vašem včerejším zápise, řekl přece paní Mině, že v něco takového kdysi věřil. Proč se usmíváte, příteli Johne?“

„Odpusťte,“ řekl jsem. „Ale odpověď je zde.“ Položil jsem ruku na popsané listy. „Ve chvíli, kdy náš zdravý a učený šílenec hrdě prohlásil, že *míval ve zvyku* požívat živé tvory, měl ústa ještě potřísněna mouchami a pavouky, které zhltal těsně před příchodem paní Harkerové do pokoje.“ Ted' se usmál Van Helsing. „Výborně! Máte dobrou paměť, příteli Johne. Měl jsem si to zapamatovati. Snad právě takhle křivolakost myšlenek a paměti činí studium duševních chorob tak fascinujícím. Třeba vytěžím ze šílenství tohohle blázna víc poznatků než z přednášky největšího učence. Kdoví?“ Pokračoval jsem v práci a poměrně brzy jsem vyřídil všechny své povinnosti. Asi neuplynulo ani příliš mnoho času, vždyť Van Helsing se už zase vrátil do pracovny. Stál ve dveřích a zdvořile se zeptal: „Ruším?“

„Ani trochu. Pojd'te dál. Už jsem skončil, jsem volný. Jestli chcete, tak tam ted' spolu zajdeme.“

„Není třeba, už jsem ho viděl.“

„Nuže?“

„Obávám se, že si mě příliš nevází. Naše rozmluva trvala krátce. Když jsem k němu vešel, seděl uprostřed pokoje na stoličce, lokty na kolenou, na obličejí výraz zavilé nespokojenosti. Oslovil jsem ho co nejvlídněji a nejzdvořileji. Vůbec neodpověděl. ‚Vy mě nepoznáváte?‘ zeptal jsem se ho. Jeho odpověď nebyla právě lichotivá. ‚Znám

vás dost dobře; jste ten starý blázen Van Helsing. Byl bych velmi rád, kdybyste se i se svými idiotskými teoriemi o mozku odklidil jinam. K čertu se všemi pitomými Holanďany! Víc už nepromluvil a jenom dále zatvrzele a zachmuřeně seděl a vůbec si mě nevšímal, jako bych ani nebyl v místnosti. Tím jsem tedy přišel o možnost poučiti se od tohoto tak rozumného šílence; proto zajdu, jestli dovolíte, k naší drahé paní Mině a načerpám od ní slova útěchy. Příteli Johne, nevýslovně mě těší, že ta naše strašná záležitost ji už nebude trýzniti a rozdírati. Budeme sice velmi postrádati její pomoc, ale tak je to lepší.“

„Z plna srdce s vámi souhlasím,“ odvětil jsem vážně, protože jsem ho v této záležitosti nechtěl zvíkat. „Ať s tím paní Harkerová raději nemá nic společného. To všechno je až příliš zlé pro nás, muže znalé světa, kteří jsme se za života už mnohokrát octli v úzkých. Jenže tahle věc není nic pro ženu, a kdyby s ní i nadále měla něco společného, za nějaký čas by jí to určitě ublížilo.“

Van Helsing tedy odešel popovídat si s paní Harkerovou a s Harkerem; Quincey a Arthur pátrají po zmizelých bednách s hlínou, já ještě dokončím, co mám na práci, a večer se tu všichni shledáme.

DENÍK MINY HARKEROVÉ

1. října. – Je pro mne nezvyklé být ponechána v nevědomosti, jak tomu je dnes; řadu let se mi Jonathan úplně se vším svěřoval, a teď mi určitě některé záležitosti zamlčuje, a to ty nejdůležitější. Po včerejší únavě jsem dnes ráno dlouho spala, a ačkoli také Jonathan vstával pozdě, přece jen se probudil přede mnou. Před odchodem ještě se mnou velmi něžně a mile pohovořil, ale ani slovem se nezmínil o tom, co se událo při prohlídce domu hraběte Draculy. Přitom určitě věděl, jak hrozně jsem zvědavá! Ubohý drahoušek! Zřejmě ho to trápilo víc než mne. Všichni se dohodli, že mě do své

strašné práce už dále zatahovat nebudou, a já jsem s tím souhlasila. Ale ta představa, že něco přede mnou tají! A teď brečím jako hloupá, třebaš *vím*, že všechno vyplývá z nesmírné lásky mého manžela a správných, ano správných úmyslů těch ostatních odvážlivců...

Tak, to mi opravdu prospělo. No, jednoho dne mi Jonathan stejně všechno poví, a aby si snad ani na chvílku nemyslel, že mu já něco zatajuji, povedu si deník dál jako obvykle. A kdyby mi pak snad někdy nedůvěřoval, ukážu mu ho a on si bude moci přechíst každé hnutí mého srdce. Dnes je mi podivně smutně a stísněně. Nejspíš je to reakce na to noční hrozné vzrušení.

Když včera večer všichni odešli, šla jsem si lehnout, jak mi nařídili. Nebyla jsem ospalá a svírala mě úzkost. Přemýšlela jsem o všem, co se událo od okamžiku, kdy Jonathan za mnou přijel do Londýna, a připadá mi to jako hrůzná tragédie, kde osud neodvratně spěje k nějakému předem určenému cíli. Každý čin, ať už se nám zdál sebesprávnější, jako by vždy přivodil právě ten výsledek, který si nejmíň přejeme. Kdybych nebyla odjela do Whitby, snad by chudák Lucy ještě byla mezi námi. Návštěvy hřbitova si oblíbila až po mém příjezdu, a kdyby tam nebyla chodila se mnou ve dne, jistě by tam nebyla šla ve spánku; a kdyby tam nebyla šla v noci a ve spánku, nebyl by ji ten netvor zahubil tak, jak to učinil. Ach, proč jsem vůbec jela do Whitby? Vida, už zase brečím! Co se to dneska vlastně se mnou děje? Tohle musím Jonathanovi zatajit; dozvědět se, že jsem za jediné dopoledne už dvakrát plakala – já, která sama od sebe nikdy nepláču a která kvůli Jonathanovi nemusela vyronit jedinou slzu –, tak by se chudák usoužil! Budu se tvářit statečně a Jonathan nepozná, i když mi bude do pláče! Tohle prostě patří k věcem, kterým se my ubohé ženy musíme naučit...

Ani si nevzpomínám, jak jsem včera večer usnula. Jen si pamatuji, že jsem náhle zaslechla štěkot psů a z pokoje pana Renfielda, který je kdesi pod mým, vycházela směsice podivných zvuků, jako když někdo hodně hlučně o něco žadoní. A pak se všude rozhostilo ticho,

ticho tak hluboké, až mě mátllo. Vstala jsem a vyhlédla z okna. Všude byla tma a klid, a černé stíny vrhané měsíčním světlem jako by byly prodchnuty mlčenlivým tajemstvím. Nic se ani nezachvělo, všechno bylo ponuré a nehybné jako smrt nebo osud; jedinou známkou existence života a přírody snad byla jen úzká stužka bělavé mlhy, plížící se nekonečně pomalu přes trávník k domu. To, že jsem začala myslet na něco jiného, mi zřejmě pomohlo; jakmile jsem se vrátila zpět do postele, ucítla jsem, jak mě zmáhá ospalost. Chvilí jsem klidně ležela, ale přesto jsem nemohla usnout. Vstala jsem tedy a znovu vyhlédla z okna. Mlha se šířila a byla už tak blízko domu, že jsem viděla, jak se hustě kupí u zdi a plazí se vzhůru k oknům. Chudák Renfield se choval hluchněji než předtím, a ačkoli jsem nepochopila jediné slovo, které pronesl, přece jen jsem z jejich tónu vyrozuměla, že o něco úpěnlivě prosí. Pak se ozval hluk zápasu a mně bylo jasné, že jsou u něho ošetřovatelé. Tak jsem se vylekala, že jsem vlezla do postele, zacpala si uši a přikrývkou přetáhla přes hlavu. V tu chvíli jsem nebyla ani trochu ospalá, alespoň jsem se to domnívala. Zřejmě jsem však usnula, protože si do rána, kdy mě Jonathan vzbudil, nepamatuji na nic jiného než na sny. Trvalo mi totiž chvíli, než jsem si s obtížemi uvědomila, kde vlastně jsem a že je to Jonathan, kdo se nade mnou sklání. Můj sen byl velmi podivný, téměř typický příklad toho, jak se sen probouzejícího člověka prolíná s jeho myšlenkami nebo v nich pokračuje.

Připadalo mi, že spím a čekám na Jonathanův návrat. Strašně jsem se o něho bála a nebyla jsem vůbec schopna cokoli dělat; ruce, nohy i mozek jsem měla jako ochrnuté, takže nic nemělo obvyklé tempo. Spala jsem neklidně a přemýšlela. Potom jsem si začala uvědomovat, jak vzduch v pokoji je těžký, vlhký a chladný. Odhrnula jsem přikrývkou z obličeje a překvapeně shledala, že jsem obklopena jakousi mlhou. Plynový plamínek, který jsem nechala zapálený pro Jonathanův návrat a pouze ho trochu stáhla, pronikal jen jako nepatrná rudá jiskřička mlhou, která zhoustla a vnikla do

pokoje. Uvědomila jsem si, že jsem přece předtím, než jsem si lehla, okno zavřela. Chtěla jsem vstát, abych se o tom přesvědčila, ale jakási olověná tíže mi ochromila údy, a dokonce i vůli. Zůstala jsem tedy trpělivě ležet; nic víc. Zavřela jsem oči, přesto jsem však viděla zpod zavřených víček. (Je fantastické, jaké kousky nám provádějí sny a jak pohotově jim přizpůsobujeme svou fantazii.) Mlha stále houstla, a teď už jsem viděla, kudy vniká dovnitř; prýštila do pokoje jako kouř – nebo jako bílá pára vroucí vody – nikoli oknem, nýbrž spárami dveří. Neustále houstla, až nakonec vytvořila v pokoji jakýsi sloup dýmu, jehož vrcholkem prozařoval plynový plamínek jako rudé oko. V hlavě mi začaly vířit myšlenky stejným způsobem, jakým teď vířil sloup dýmu v pokoji, a napadla mě slova Písma: „Sloup oblakový za dne a sloup ohnivý za noci.“ Že by se mi ve spánku dostalo duševní posily? Jenže sloup byl stvořen z útěchy denní i noční, vždyť v rudém oku byl oheň, a to mě okamžitě neobyčejně upoutalo. Hleděla jsem tam, a tu se oheň rozdělil a mlhou se na mě pronikavě upíraly dvě rudé oči, jak se o nich zmínila Lucy ve chvílkovém zmatení mysli – tehdy na útesu, když paprsky zapadajícího slunce dopadly na okna kostela Panny Marie. Vtom jsem si s hrůzou uvědomila, že i Jonathan viděl, jak se ony tři strašné ženy stejně zhmotňují z vířící mlhy v měsíčním světle, a zřejmě jsem ve snu omdlela, protože se mi všechno změnilo v černou prázdnotu. Krátce předtím, než jsem pozbyla vědomí, mi má obrazotvornost ukázala bílý nejasný obličej, sklánějící se ke mně z mlhy. Takových snů se musím vyvarovat, kdyby jich totiž bylo přespříliš, ještě by člověka připravily o rozum. Nejraději bych si dala od dr. Van Helsinga nebo dr. Sewarda předepsat nějaký prášek na spaní, bojím se však, abych je nevylekala. A kdyby věděli, že se mi teď zdál takový sen, jistě by měli o mne ještě větší strach. Dnes se rozhodně pokusím o klidný spánek. Jestli se mi to nepodaří, poprosím je zítra večer o dávku chloralu; pro jednu mi to neuškodí a zaručí mi to nerušený spánek. Včerejší noc mě znavila víc, než kdybych vůbec nespala.

2. října, 10 hodin večer. – Na dnešek jsem spala, nic se mi však nezdálo. Zřejmě jsem spala tvrdě, protože mě neprobudil ani Jonathan, když si šel lehnout. Spánek mě však neosvěžil, cítím se dnes hrozně slabá a malátná. Včera jsem se celý den pokoušela trochu číst nebo jsem podřimovala. Odpoledne mi vzkázal pan Renfield, zda bych ho mohla navštívit. Chudák, byl velmi milý a před odchodem mi políbil ruku a svěřil mě do péče boží. Úplně mě to dojalo, a kdykoli si na něho vzpomenu, rozpláču se. Tohle je další slabost, na kterou si musím dát pozor. Jonathan by se rmoutil, kdyby věděl, že jsem plakala. On i ostatní byli až do večere mimo dům a vrátili se unaveni. Ze všech sil jsem se snažila je rozveselit, a myslím, že jsem tím prospěla i sobě; zapomněla jsem totiž na vlastní únavu. Po večeři mě poslali na lože a všichni si šli vykouřit doutník, jak tvrdili; já ovšem vím, že si chtěli navzájem sdělit, co každý z nich za dnešek zjistil. Z Jonathanova chování jsem poznala, že má nějakou důležitou zprávu. Nebyla jsem tak ospalá, jak se dalo čekat. Řekla jsem proto před odchodem dr. Sewardovi, že jsem předešlou noc nespala dobře, a požádala ho, aby mi dal uspávací prostředek. Velmi laskavě mi ho namíchal a dal mi ho s upozorněním, že je velmi mírný a že mi neublíží... Vzala jsem si ho a teď čekám na spánek; stále ještě nepřichází. Snad jsem se nedopustila chyby; jakmile totiž se mnou spánek začíná flirtovat, přepadá mě nová obava: že je ode mne bláhové takhle se sama připravit o schopnost bdít. Třeba bych měla bdít. Spánek už přichází. Dobrou noc.

Kapitola 20

DENÍK JONATHANA HARKERA

1. října, večer. – Thomase Snellinga jsem zastihl v jeho domku v Bethnal Greenu, ale bohužel nebyl vůbec s to si na cokoli vzpomenout. Naděje na pivo, kterou v něm vyvolal můj ohlášený příchod, ho natolik nadchla, že začal hýřit předčasně. Od jeho manželky, zřejmě poctivé, utlačené duše, jsem se dozvěděl, že Snelling pouze pomáhá jistému Smolletovi, který je vedoucím závoznické party. Odjel jsem proto do Walworthu a našel pana Josefa Smolleta doma, jak v košili právě popíjí čaj. Je to milý, inteligentní chlapík, typický pořádný, spolehlivý dělník, s vlastními, nikým neovlivněnými názory. Na příhodu s bednami si dobře pamatoval, z tajemných hlubin zadní kapsy kalhot vytáhl fantasticky ohmataný zápisník, nahlédl do hieroglyfických poznámek, napsaných tlustým, napůl už smazaným písmem, a sdělil mi o bednách vše, co jsem chtěl vědět. Z Carfaxu jich odvezl celkem dvanáct, z toho šest do Mile End New Townu, Chicksand Street číslo 197, a druhých šest do Bermondsey, Jamaica Lane. Hrabě měl zřejmě v úmyslu rozmístit svá hrůzná útočiště po celém Londýně, a proto si asi vybral napřed tato místa, aby odtud mohl bedny později rozvážet dále. Systematičnost, s níž si počínal, naznačovala, že se určitě nehodlá omezit na tyto dvě londýnské končiny. Už teď má záchytné body na východním okraji jak severního Londýna, tak jižního Londýna a na jihu. Určitě nehodlá ze svého dábelského plánu vypustit sever a západ – nemluvě o samotné City a středu elegantního Londýna na jihozápadě a západě. Požádal jsem proto Smolleta, aby mi řekl, zda byly z Carfaxu odvezeny ještě nějaké další bedny. Odpověděl:

„Víte, šéfe, zachoval ste se ke mně prima,“ dal jsem mu totiž půl libry, „a já vám teda řeknu všechno, co vím. Asi před čtyřma dnoma sem v hospodě ‚U zajíce a psů‘ v Pincher’s Alley slyšel vykládat jakýhosi Bloxama, jak prej se svým kámošem měli nákou strašně prašnou makačku v jednom starým baráku v Purfleetu. Tady se jinak zrovna moc podobnejch věcí nevyskytne, a tak si myslím, že by vám Sam Bloxam vo tom moh říct víc...“ Zeptal jsem se ho, zda by mu stálo za půl libry zjistit mi jeho adresu. Dopil čaj, vstal a prohlásil, že ji tedy půjde rovnou zjistit. U dveří se zastavil a řekl:

„Heleďte, šéfe, je zbytečný, abych vás tady zdržoval. Sama můžu najít hned nebo možná pozdějc; ale nejspíš stejně nebude vůbec schopnej vám něco kloudnýho povědět. Jak Sam začne chlastat, tak je to dílo! Když mi dáte vobálku se známkou a adresou, vyšetřím, kde byste Sama moh zastihnout, a eště večír to hodím na poštu. Na každěj pád se za ním vypravte hned po ránu, protože pozdějc byste ho už nemusel stihnout. Sam je totiž ranní ptáče, i když večer předtím chlastá.“

Byl to rozumný návrh, a proto jsme poslali jedno z jeho dětí, aby za penny koupilo obálku s listem papíru a zbytek si ponechalo. Na obálku jsem napsal adresu, nalepil známku, a když mi Smollet znovu závazně slíbil, že mi adresu pošle, jen co ji zjistí, vypravil jsem se domů. Už jsme rozhodně na stopě. Dnes večer jsem unaven a chce se mi spát. Mina už spí jako dudek a je až příliš pobledlá; oči má zarudlé, jako by byla plakala. Chudáček, určitě ji trápí, že ji necháváme v nevědomosti, a dělá si o mne i o ostatní dvojnásobné starosti. Přesto je to tak nejlepší. Ať se raději teď takhle mrzí a trápí, než aby se nervově zhroutila. Lékaři zcela správně naléhali, aby s tím neměla nic společného. Tohle břímě mlčení spočívá hlavně na mně, a nesmím se tedy dát zvíkat. Za žádných okolností s ní o tom nezačnu mluvit. Snad to ani nebude tak obtížné, vždyť sama si v celé záležitosti ukládá rezervu a od okamžiku, kdy jsme jí sdělili své rozhodnutí, se o hraběti nebo jeho činech ani jednou nezmínila.

2. října, večer. – Dlouhý, namáhavý a vzrušující den. Ranní poštou mi došla mnou nadepsaná obálka s ušpiněným lístkem, na němž neumělá ruka napsala tesařskou tužkou:

„Sam Bloxam, U Kormorána, 4 Poters Cort, Bartel Street, Walworth. Ptejte se po hausmajstrovi.“

Byl jsem ještě v posteli, když mi byl dopis doručen, a tak jsem vstal, aniž jsem vzbudil Minu. Vypadala unaveně, netečně, byla bledá a zřejmě jí vůbec nebylo dobře. Usoudil jsem, že ji raději neprobudím, ale že po návratu z této další výpravy zařídím její odjezd do Exeteru. Bude jistě spokojenější ve vlastním domě, kde se bude moci plně zabývat každodenními povinnostmi, než tady mezi námi, kde jen tápe v nejistotě. Zastavil jsem se pouze na okamžik u dr. Sewarda a sdělil mu, kam jedu; slíbil jsem, že mu všechno, co zjistím, povím po návratu. Odjel jsem do Walworthu a s jistými potížemi jsem našel Potter's Court. Páně Smolletův pravopis mě zmátl, takže jsem se ptal po Poter's Court místo po Potter's Court. Když jsem však nakonec tu uličku našel, objevil jsem bez dalších nesnází noclehárnu „U Kormorána“. Muže, který se ukázal ve dveřích, jsem se zeptal na domovníka. Ten zavrtěl hlavou: „Já tu žádnýho neznám. Tady nikdo takovej nejní. V životě sem tu vo nikom takovým neslyšel. Tady žádněj takovej chlap nebydlí, ani nikde jinde!“ Vytáhl jsem tedy Smolletův dopis, a jak jsem si ho znovu četl, napadlo mě, že pisatel asi napsal nesprávně nejen název uličky, nýbrž i informátovo zaměstnání. „Co jste zač?“ otázal jsem se neznámého.

„Já sem domácí,“ odpověděl. Byl jsem tedy na správné stopě; Smolletova chudá slovní zásoba mě tedy už podruhé spletla. Stačila půlkoruna a všechno, co domácí věděl, mi bylo k dispozici. Zjistil jsem, že pan Bloxam tu v noci na dnešek vyspával včerejší opici a v pět hodin ráno odešel do práce do Poplaru. Domácí nevěděl, kde tam vlastně pracuje, měl jen matný dojem, že to je „ňáký moderní skladiště“, a s tímto kusým sdělením jsem se prostě vydal do Poplaru. Teprve krátce před polednem se mi v jedné hospůdce, kde

právě několik dělníků obědvalo, podařilo zjistit, kde to staveniště vlastně je. Podle jednoho z dělníků se v Cross Angel Street staví jakási chladárna, a protože tohle odpovídalo pojmu „moderního skladiště“, ihned jsem se tam vypravil. Rozmluva s nevrlým vrátným a ještě nevrlejším polírem, podpořená úplatkem, mě zavedla na Bloxamovu stopu; prohlásil jsem polírovi, že mu jsem ochoten zaplatit Bloxamovu denní mzdu, když tomu chlápku budu smět položit několik soukromých otázek, a tak pro něho vzkázali. Vypadal velmi mazaně, i když měl trochu drsný způsob vyjadřování i chování. Slíbil jsem mu, že mu za jeho informace dobře zaplatím, a hned jsem mu dal závdavek. Sdělil mi, že vykonal dvě cesty z Carfaxu do jednoho domu na Piccadilly a že tam z Carfaxu dovezl devět velkých beden – „zatraceně těžkejch“; koně i povoz si najal sám. Na můj dotaz, zda by mi mohl říci číslo domu na Piccadilly, odpověděl:

„Víte, šéfe, já numera zapomínám, ale bylo to jen několik dveří vod toho nedávno postavenýho velkýho bílýho kostela, nebo co to vlastně je. V tom baráku byla spousta prachu, ale to nebylo nic proti tomu, jak to vypadalo v domě, vodkad' sme ty zatracený bedny vodvezli.“

„Jak jste se dostal do těch domů, oba byly přece zamčeny?“

„Ten dědek, co mě najal, už na mě v tom baráku v Purfleetu čekal. Pomoh mi ty bedny zvednout a naložit. Ať se propadnu, ale tak silnýho chlapa sem eště neviděl, a přitom to byl dědek s bílým knírem a tak hubenej, že by snad ani nemoh vrhat žádněj stín!“

Při těchto slovech mi přejel po těle mráz.

„Von vám zvedal konce beden, jako by to byly škatulky čaje, a já se moh ztrhat, než se mi podařilo zvednout svůj konec – a nejsem žádněj pápěrka!“

„A jak jste se dostal do onoho domu na Piccadilly?“

„Von vám tam už byl. Musel vyjet už přede mnou a dojel tam dřív. Dyž sem zazvonil, sám mi přišel votevřít a pomáhal mi vodnýst bedny do haly.“

„Všech devět?“

„Jo, napoprvně sem vez pět a podruhý čtyři. Byla to dost suchá fuška, a tak si už ani nepamatuju, jak sem se dostal domů.“ Přerušil jsem ho:

„Ty bedny zůstaly v hale?“

„Jo, je to velká hala a nic jinýho v ní nebylo.“ Pokusil jsem se vyzvědět ještě další podrobnosti:

„Žádný klíč jste neměl?“

„Ani jednou sem nepotřeboval klíč nebo něco jinýho. Ten starej pán mi vždycky votevřel sám, a dyž sem vodjel, sám za mnou zavřel. Jak to bylo naposledy, to si už nepamatuju – jenže za to může pivo.“

„A na číslo toho domu si nevzpomínáte?“

„Ne, milospane. Ale s tím nedělejte žádný štráchy. Je to vysokej barák s kamenným průčelím, arkýřem a vysokejma schodama před dveřma. Na to schodiště si dobře pamatuju, dyk sem po ňom musel vynášet ty bedny se třema povalečema, který si chtěli přivydělat pár šupů. Ten starej pán jim dal několik šilinků, a dyž ti chlapi viděli, kolik toho dostali, chtěli eště víc. Jenže von vám jednoho z nich popadl za límec a málem ho schodil ze schodou. A tak všichni raděj s nadávkama vodešli.“ Přesvědčen, že podle tohoto popisu ten dům najdu, zaplatil jsem svému příznivci za informace a rozjel se na Piccadilly. Získal jsem další smutný poznatek: hrabě zřejmě dokáže zvládnout bedny zcela sám. Pak ovšem si musíme pospíšet; teď, kdy už vhodně rozmístil větší počet beden, určitě kdykoli dokáže ostatní nepozorovaně dopravit na libovolné místo. Na Piccadilly Circusu jsem propustil drožku, šel dál pěšky směrem k západu a za klubem Junior Constitutional jsem našel popsany dům. Konečně jsem tedy objevil další Draculův úkryt. Dům vypadal, jako by již léta nebyl obýván. Okna byla pokryta silnou vrstvou prachu, okenice byly otevřeny, trámy ve zdi časem zčernaly, ze železa už většinou odprýskala barva. Zřejmě ještě donedávna visela na balkóně velká návěstní tabule; byla už stržena a zůstaly po ní pouze háky, na

nichž byla připevněna. Za zábradlím balkónu jsem zahlédl několik volně ležících prken s bíle natřenými okraji. Co bych jen byl dal za to, kdybych tu návěštní tabuli mohl vidět neporušenou; snad by mi poskytla vodítko ke zjištění majitele domu. Vzpomněl jsem si na vlastní zkušenosti s vyhledáním a koupí Carfaxu a byl jsem přesvědčen, že kdyby se mi podařilo vypátrat dřívějšího majitele, jistě bych si mohl zjednat přístup do domu.

Na Piccadilly se tedy prozatím víc zjistit a víc dělat nedalo; šel jsem se proto podívat na zadní část domu v naději, že třeba tam budu moci něco podniknout. Většina domů na Piccadilly byla obydlena, ve stájích tedy panoval čilý ruch. Vyptával jsem se několika štolbů a pacholků, které jsem tam potkal, zda by mi mohli něco o tom domu říci. Jeden z nich mi sdělil, že jak se doslechl, prý ho nedávno někdo koupil, nevěděl však kdo. Řekl mi, že ještě před časem na něm visela tabule s nápisem „Na prodej“ a že snad by mi o tom mohla něco povědět zprostředkovatelská firma Mitchell, synové & Candy; jak si totiž pamatuje, bylo na tabuli jejich jméno. Nechtěl jsem na něho působit příliš zvědavě anebo mu zbytečně mnoho prozradit, a tak jsem mu obvyklým způsobem poděkoval a odešel. Už se šelo, nastávala podzimní noc, a raději jsem tedy neztrácel čas. V hotelu Berkeley jsem si zjistil adresu firmy Mitchell, synové & Candy a za chvíli jsem už byl v jejich kanceláři v Sackville Street.

Přijal mě velmi zdvořilý, ale právě tak nesdílný pán. Informací, že dům na Piccadilly – při naší rozmluvě ho neustále nazýval „panským sídlem“ – je už prodán, považoval můj dotaz za vyřízený. Když jsem se ho zeptal na kupce, vyhrnul ještě o trochu víc obočí a po několika vteřinách mlčení odpověděl:

„Ten dům je prodán, pane.“

„Promiňte mi,“ namítl jsem stejně zdvořilým tónem, „jenže já mám zvláštní důvod, proč si přeji zjistit, kdo ho koupil.“

Znovu se odmlčel, tentokráte trochu déle, a ještě víc vyhrnul obočí. „Ten dům je prodán, pane,“ stručně opakoval.

„Jistě však nemáte námitky proti tomu, abyste mi sdělil jméno kupce,“ řekl jsem.

„Lituji, ale mám námitky. Firma Mitchell, synové & Candy spravuje záležitosti svých zákazníků s největší diskrétností.“ Byl to zřejmě typický pedant a nemělo smyslu pouštět se s ním do sporu. Usoudil jsem, že nejlepší bude utkat se s ním jeho zbraněmi. Namítl jsem proto:

„Vaši zákazníci mohou být šťastni, pane, že tak bedlivě střežíte jejich důvěru. Vždyť i já pracuji v tomto oboru.“ Podal jsem mu navštívenku. „V tomto případě mě neponouká zvědavost, zastupuji lorda Godalminga, který si přeje získat informace o nemovitosti, jež podle jeho zpráv prý ještě nedávno byla na prodej.“ Má slova dodala celé záležitosti jiné zabarvení. Úředník odpověděl:

„Kdybych mohl, rád bych vám posloužil, pane Harkere, a zejména rád bych posloužil Jeho Milosti. Kdysi jsme mu dokonce pronajali nějaký byt, když ještě byl ctihodným Arthurem Holmwoodem. Jestliže mi dáte adresu Jeho Milosti, zjistím názor ředitelství na tuto záležitost a ještě dnes večer podám Jeho Milosti zprávu. Bude nám potěšením, jestliže se budeme moci odchýlit od svých zásad a poskytnout Jeho Milosti požadovanou informaci.“

Protože jsem chtěl získat přítele, a nikoli nepřítele, poděkoval jsem mu, dal mu adresu dr. Sewarda a odporoučel se. Byla už tma a já byl unaven a hladov. V Aerated Bread Company jsem si vypil šálek čaje a příštím vlakem jsem se vrátil do Purfleetu.

Všechny jsem už zastihl doma. Mina vypadala malátná a bledá, avšak se statečností jí vlastní se pokoušela tvářit se vesele a radostně. Pomyšlení, že před ní musím všechno tajit, a tím ji zneklidiňovat, mi rozdíralo srdce. Bohudík je tohle už poslední noc, kdy bude jen hledět na naše porady a trápit se, že se jí s ničím nesvěrujeme. Musel jsem sebrat všechnu odvalu, abych dodržel moudré rozhodnutí nezasvěcovat ji do našeho chmurného úkolu. Bud' je snad s tím už trochu víc smířena, nebo jí je ta celá věc odporná; při

každé náhodné zmínce se totiž přímo otřese. Jsem rád, že jsme se tak rozhodli už dříve, jinak by jí totiž při jejím stavu naše přibývající znalosti připravovaly úplná muka.

O tom, co jsem dnešního dne zjistil, jsem mohl své druhy informovat, až když jsme osaměli. Po večeři jsme trochu holdovali hudbě, abychom se alespoň částečně chovali podle společenské etikety, a potom jsem zavedl Minu do jejího pokoje s tím, aby si šla hned lehnout. Má nejdražší mi projevovala větší lásku než jindy a tiskla se ke mně, jako by mě chtěla u sebe zadržet. Měl jsem toho však mnoho na srdci a vrátil jsem se zpět. Tohle zatajování mezi nás bohudík nevneslo žádné neshody.

Když jsem sešel dolů, seděli již všichni v pracovně u krbu. Ve vlaku jsem si už provedl denní zápis, a tak jsem jim jej raději přečetl, aby se dozvěděli všechno, co mně už je známo. Skončil jsem a Van Helsing pravil:

„Udělal jste dnes velký kus práce, příteli Jonathane. Zřejmě jsme už na stopě těm chybějícím bednám. Jestliže je všechny nalezneme v onom domě, je náš úkol téměř u konce. Jestliže však ještě nějaké budou chyběti, musíme pátrati tak dlouho, dokud je nenalezneme. Teprve potom zasadíme poslední úder a toho zloducha uštve k opravdové smrti.“ Chvíli jsme mlčky seděli, a vtom prohlásil pan Morris:

„Počkat! A jak se do toho domu vůbec dostaneme?“

„Do toho prvního jsme se také dostali,“ namítl lord Godalming. „Jenže tohle je, Arte, něco jiného. Do domu v Carfaxu jsme se mohli vloupat proto, že nás chránila noc a park je obklopený zdí. Něco zcela jiného je ovšem dopustit se vloupání přímo na Piccadilly, ať ve dne či v noci. Opravdu nevím, jak tam vnikneme, pokud nám ten agent nepůjčí klíč; snad se to dozvíme zítra, až dostaneš jeho dopis.“ Lord Godalming svraštil obočí, vstal a začal přecházet po pokoji. Za chvíli se zastavil, pohlédl z jednoho na druhého a řekl:

„Quincey je otevřená hlava. Tahle vloupání už začínají být nebezpečná. Budiž, jednou nám to vyšlo, jenže teď nás čeká hodně obtížný úkol – pokud se nám ovšem nepodaří najít svazek klíčů patřících hraběti.“

Protože se do rána stejně nedalo nic dělat a bylo přinejmenším radno vyčkat, co se lord Godalming dozví od Mitchellů, rozhodli jsme se, že před snídaní nic nepodnikneme. Hodnou chvíli jsme ještě seděli, pokuřovali a rozebírali ze všech stránek celou věc. Využil jsem toho, abych dovedl svůj deník až do této chvíle. Jsem velmi ospalý a půjdu si lehnout...

Ještě několik řádek. Mina spí zdravým spánkem a dýchá pravidelně. Čelo má drobounce svraštělé, jako by přemýšlela i ve spaní. Je stále ještě příliš pobledlá, ale nevypadá tak hubeně jako ráno. Snad to zítřek spraví; bude už zase doma v Exeteru. Ach, jak já jsem ospalý!

DENÍK Dr. SEWARDA

1. října. – Renfield mě znovu zmátl. Jeho nálady se mění tak rychle, že s nimi stěží držím krok, a protože pokaždé vyplývají z něčeho jiného než z jeho zdravotního stavu, poskytují mi neobyčejně zajímavou látku ke studiu. Když jsem k němu zašel dnes ráno poté, co tak odbyl Van Helsinga, choval se jako člověk, který je pánem nad osudem. Subjektivně vzato ovšem osudu poroučel. Věci pozemské mu totiž byly zcela lhostejné; vznášel se vysoko v oblacích a shlížel dolů na všechny slabůstky a nedostatky nás ubohých smrtelníků. Usoudil jsem, že bych mohl využít příležitosti a něco se dozvědět, a proto jsem se ho zeptal:

„Tak co si tentokráte myslíte o mouchách?“ Povzneseně se na mě usmál – jeho úsměv by byl slušel Malvoliově tváři – a odpověděl:

„Moucha, drahý pane, má jeden nápadný rys: její křídla jsou typickým příkladem toho, jak lze silou ducha ovládnout možnost letu. Tohle znali už naši předkové, proto také znázorňovali duši jako motýla.“

Řekl jsem si, že jeho analogii dovedu až k nejzazší hranici logiky, a rychle jsem namítl:

„Ach tak, teď vám tedy jde o duši, že?“ Šílenství mu opět zastřelo rozum, na obličej se mu rozhostil zmatený výraz, zavrtěl hlavou a s rozhodností, jakou projevoval jen velmi zřídka, prohlásil:

„Ach ne, ne! Po žádných duších nebažím! Jediné, po čem bažím, je život!“ S rozjasněnou tváří pokračoval: „V tuhle chvíli je mi to všechno úplně lhostejné. Život mi vyhovuje, mám vše, co chci. Jestliže chcete studovat zoofágii, pane doktore, pak si budete muset opatřit nového pacienta.“

Trochu mě to překvapilo, a proto jsem naléhal dále:

„To tedy zřejmě máte moc nad životem; jste asi bohem, ne?“ Z Renfieldova úsměvu vyzařoval pocit neotřesitelné nadřazenosti.

„Kdepak! Jsem dalek toho, abych si přisvojoval nějaké božské vlastnosti. Dokonce mě ani nezajímají boží skutky rázu výlučně duchovního. Kdybych chtěl charakterizovat svůj duševní vztah k záležitostem ryze pozemským, pak jsem na tom přibližně tak jako Enoch.“ To byl pro mě chyták; nedokázal jsem si v té chvíli uvědomit nějakou výraznou Enochovu vlastnost. Byl jsem tedy nucen položit mu prostou otázku, i když jsem si uvědomil, že si tím v šílencových očích zadám:

„A proč Enoch?“

„Protože chodil s Bohem.“ Nepostřehl jsem analogii, ale nechtěl jsem to přiznat. Raději jsem se vrátil k tomu, co popřel:

„Na životě vám tedy nezáleží a po duších nebažíte. Proč ne?“ Svou otázku jsem položil rychle a trochu důrazně, abych ho zmátl. Uspěl jsem; na okamžik mimoděk sklouzl do dřívější poníženosti, hluboce se mi uklonil a podlízavě odpověděl:

„Já opravdu po duších vůbec nebažím, opravdu, opravdu! I kdybych je měl, nebyly by mi k ničemu! Nemohl bych je jíst nebo...“

Vtom se zarazil a obličejem se mu kmitl jeho starý lišácký výraz, jako když vánek zčeří hladinu. „A co vlastně je život, pane doktore? Stačí, když má člověk všechno, co potřebuje, a ví, že mu nic nebude chybět. Já mám přátele – dobré přátele – například vás, pane doktore,“ dodal a zchytrale na mě pohlédl. „Vím, že už nikdy nebudu trpět nedostatkem zdrojů života.“

A pak si ve své pomatené mysli zřejmě namluvil, že k němu zaujímám nepřátelské stanovisko, a uchýlil se k poslednímu útočišti – k zatvrzelému mlčení. Zakrátko jsem pochopil, že ho už ničím nepřiměji k řeči. Byl nevrlý a raději jsem odešel.

Později pro mne vzkázal. Normálně bych k němu bez nějakého zvláštního důvodu ani nešel, jenže právě teď mě tak zajímá, že mi to stálo za námahu. Navíc vítám s radostí všechno, co mi pomáhá ukrátit dlouhou chvíli. Harker odešel za dalšími stopami; stejně tak lord Godalming a Quincey. Van Helsing sedí v mé pracovně a studuje zprávu, kterou sestavili manželé Harkerovi. Zřejmě je přesvědčen, že se mu podaří nalézt nějaké východisko, jestliže se dokonale seznámí se všemi podrobnostmi. Nepřeje si, aby ho při tom někdo bez vážného důvodu rušil. Byl bych ho vzal k Renfieldovi s sebou, usoudil jsem však, že by snad po minulém neúspěchu ani o to nestál. A kromě toho by možná Renfield před třetí osobou nemluvil tak bez zábran, jako když jsme sami.

Renfield seděl uprostřed místnosti na stoličce; obvyklý náznak, že o něčem usilovně hloubá. Sotva jsem vešel, položil mi otázku, jako by ji už měl připravenou:

„A co si vy myslíte o duších?“ Můj předpoklad byl tedy správný. Mozek zřejmě funguje podvědomě i u choromyslných. Tomuhle budu muset přijít na kloub. „A co si o nich myslíte vy?“ odpověděl jsem stejnou otázkou. Chvíli neodpovídal, jen se rozhlížel kolem sebe a střídavě hleděl nahoru a dolů, jako by doufal, že někde najde inspiraci k odpovědi.

„Já po duších nebažím,“ prohlásil nejistým hlasem, jako by se omlouval. Zřejmě mu to vrtalo hlavou, a tak jsem si řekl, že toho využiji, že budu surový jen proto, abych byl laskav. Otázal jsem se ho:

„Máte život rád, vidíte, a bažíte po něm?“

„Ovšem! To přece nevadí, a vy si s tím starosti dělat nemusíte!“

„Jenže jakým způsobem se lze zmocnit života, a nezmocnit se přitom také duše?“ To ho zřejmě zarazilo. Rozvíjel jsem tedy svou otázku dál.

„No, jednou opustíte tento svět, a pak budete mít hezké nadělení, až budou kolem vás poletovat a bzučet a mňoukat duše tisíců much, pavouků, ptáků a koček! Vzal jste si jejich život, a budete si tedy muset dát líbit i jejich duše!“ Tohle v něm zřejmě vyvolalo určité představy; zacpal si totiž uši a zavřel oči tak pevně, jako když si kluk namydlí obličej. Tvářil se při tom tak smutně, až mě to dojalo; navíc jsem si uvědomil, že mám vlastně před sebou dítě – pouhé dítě, i když s rysy již zestárlými a bílým strniskem na bradě. Zřejmě prodělával duševní muka, a protože jsem věděl, jak mi jeho dřívější nálady objasnily věci, aniž to tušil, rozhodl jsem se, že se pokusím sledovat chod jeho myšlenek a vniknout do něho. Prvním krokem bylo získat jeho důvěru. Zeptal jsem se ho proto hodně hlasitě, aby mě slyšel i zacpanýma ušima:

„Chtěl byste trochu cukru, abyste zase mohl přilákat nějaké mouchy?“ Renfield okamžitě zareagoval, zavrtěl hlavou a s úsměvem mi odpověděl:

„Ani ne! Mouchy jsou vlastně chudáčci!“ Po chvíli dodal: „A také nechci, aby kolem mne bzučely jejich duše!“

„A co pavouci?“ pokračoval jsem.

„K čertu s pavouky! Co s nimi? Není v nich nic, co by se dalo jíst nebo...“ Náhle se zarazil, jako by si uvědomil, že je to zakázaný námět.

„Podívejme se,“ pomyslel jsem si. „Tohle je už podruhé, co se náhle zarazil u slova ‚pít‘; co to znamená?“ Renfield si zřejmě uvědomil svou chybu a rychle pokračoval, jako by od ní chtěl odvrátit mou pozornost:

„Tyhle věci mě už vůbec nezajímají. Krysy, myši a jiná drobná havěť, jak říká Shakespeare. To všechno je ptačí zob v bohatě zásobené spižírně! Tyhle nesmysly mám už všechny za sebou! Víím, s čím mohu v budoucnu počítat, takže právě tak byste mohl chtít, aby někdo jedl molekuly čínskými tyčinkami nebo abych já se začal zajímat o nižší masožravce!“

„Chápu, bažíte prostě po něčem velkém, do čeho byste se mohl pořádně zakousnout! Co byste takhle řekl slonu k snídani?“

„Neplácejte!“ Začal být až přesměřil sebejistý, a tak jsem se rozhodl, že na něho půjdu ostře. „Jakou asi tak může mít slon duši?“ řekl jsem přemítavě. Dosáhl jsem očekávaného výsledku – Renfield spadl z nebeských výšin a znovu se stal dítětem.

„Nebažím ani po sloní duši, ani po žádné jiné,“ prohlásil. Chvilí malomyslně seděl, pak najednou vyskočil, oči mu plály a byl úplně vzrušený. „K čertu s vámi i s vašimi dušemi!“ vzkřikl. „Proč mě trýzníte s těmi dušemi? Nemám už dost starostí, bolestí a zmatků, abych musel ještě myslet na duše?“ Tvářil se tak nepřátelsky, že jsem v očekávání vražedného útoku raději zapískal na píšťalku. Jenže vzápětí se uklidnil a omlouval se:

„Odpusťte, pane doktore. Úplně jsem se zapomněl. Nepotřebujete žádnou pomoc. Trápím se nad tolika věcmi, že snadno ztrácím nervy. Kdybyste totiž znal problém, který mám před sebou a se kterým se musím vypořádat, jistě byste mě politoval, byl byste se mnou trpělivý a odpustil byste mi. Prosím, nedávejte mě do svěřací kazajky. Chci přemýšlet, a nemohu svobodně přemýšlet, jestliže mám uvězněné tělo! Jistě mě pochopíte!“ Zřejmě se už zase zcela ovládal; když ošetřovatelé přiběhli, poslal jsem je zase pryč, že už je všechno v pořádku. Renfield se za nimi díval, a když se dveře zavřely, pravil důstojně a vděčně:

„Pane doktore, zachoval jste se ke mně opravdu velmi ohleduplně. Věřte mi, že jsem vám za to velice vděčen.“ Považoval jsem za správné udržet ho v tomto stavu mysli a raději jsem odešel. Chování tohoto člověka mi dává mnoho látky k přemýšlení. Je tu řada okolností, a kdyby se daly uvést do souvislosti, jistě by vytvořily nějaký celkový obraz, jak to činívají američtí psychiatři. Některé z nich jsou tyto:

Nechce se zmiňovat o „pití“.

Děsí ho představa, že by na něho někdy mohla těžce doléhat něčí „duše“.

Nijak se nebojí, že by v budoucnu měl nedostatek „života“. Opo-
vrhuje všemi nižšími formami žití, bojí se však, že by ho mohly pronásledovat jejich duše.

To vše ovšem znamená pouze jedinou věc! Odněkud se mu muselo dostat ujištění, že mu bude poskytnut nějaký způsob vyššího života! Bojí se však důsledků – že bude mít na svědomí duši. Takže vlastně usiluje o lidský život!

A to ujištění...?

Milosrdný Bože! Určitě ho navštívil hrabě a zřejmě připravuje nový hrůzný plán!

Později. – Po vizitě jsem zašel za Van Helsingem a zpravil ho o svém podezření. Velmi zvázněl, chvíli o věci přemýšlel a pak mě požádal, abych ho zavedl k Renfieldovi. Vyhověl jsem mu. Došli jsme k jeho pokoji a slyšeli jsme ho uvnitř vesele prozpěvovat, jak to dělával v dobách, které nám dnes připadají už tak vzdálené. Vešli jsme a s úžasem jsme shledali, že stejně jako před časem rozsypal všude cukr; podzimem zmalátněné mouchy už začaly vlétat do pokoje. Pokusili jsme se ho přimět, aby se rozhovořil o věcech, o nichž jsme rozmlouvali předtím, leč marně. Pokračoval ve zpěvu, jako bychom ani nebyli vešli do místnosti. Odněkud vytáhl list papíru a začal si z něho skládat zápisníček. Odešli jsme stejně moudří, jako jsme přišli.

Je to opravdu zvláštní případ; dnes v noci ho raději budeme hlídat.

DOPIS FIRMY MITCHELL, SYNOVÉ & CANDY LORDU GODALMINGOVI

7. října.

„Vaše Milosti,

jest pro nás vždy ctí vyhověti Vaším přáním. K žádosti Vaší Milosti, tlumočené nám panem Harkerem, si dovoluujeme podati tuto informaci o prodeji a koupi domu číslo 347 na Piccadilly. Prodávající strana jsou vykonavatelé poslední vůle zesnulého pana Archibalda Wintera-Suffielda. Kupcem je zahraniční šlechtic, hrabě de Ville, který koupi realizoval sám a kupní cenu zaplatil v bankovkách ‚hotově na dřevo‘; Vaše Milost nás jistě omluví, že jsme použili tak nespisovného výrazu. Žádné další informace o hraběti nemáme.

V hluboké úctě MITCHELL, SYNOVÉ & CANDY“

DENÍK Dr. SEWARDA

2. října. – Včera v noci jsem umístil jednoho ošetřovatele do chodby a přikázal mu, aby naslouchal všem zvukům přicházejícím z Renfieldova pokoje a okamžitě mě zavolal, kdyby se událo něco výjimečného. Po večeři jsme se sesedli v pracovně u krbu – paní Harkerová se už odebrala na lože – a hovořili jsme o tom, co jsme během dne podnikli a objevili. Jedině Harker se mohl vykázt výsledkem a všichni upřímně doufáme, že jeho zjištění bude mít velký význam.

Než jsem šel spát, zašel jsem k Renfieldovu pokoji a špehýrkou nahlédl dovnitř. Spal tvrdě a hrud' se mu zvedala a klesala pravidelným rytmem dechu.

Dnes ráno mi ošetřovatel hlásil, že krátce po půlnoci pacient zneklidněl a zřetelně se modlil. Zeptal jsem se ho, zda to je všechno; odpověděl, že víc neslyšel. Tvářil se však tak nejistě, že jsem na něho uhořel, zda nespí. Popřel, že by byl spal, zato připustil, že si na chvíli zdříml. Je smutné, že není na lidi spolehnout, pokud je někdo nehlídá!

Harker už odešel dále za svou stopou a Art s Quinceym šli zkontrolovat koně. Godalming se domnívá, že je třeba mít koně neustále připraveny, protože nebudeme smět ztratit ani minutu, až získáme potřebné informace. Všechnu dovezenou hlínu musíme zneškodnit v době od východu slunce do západu slunce. Tak dopadneme hraběte ve chvíli, kdy je nejslabší a kdy nebude už mít úkryt, kam by se uchýlil. Van Helsing odešel do Britského muzea, aby nahlédl do jakýchsi starodávných lékařských spisů. Staří lékaři zaznamenávali i věci, jaké jejich následovníci neuznávají, a profesor pátrá po prostředcích proti čarám a démonům; prý by nám později mohli přijít vhod.

Občas si říkám, že jsme se snad všichni zbláznili a že příčetnými se staneme teprve tehdy, až se probudíme ve svěracích kazajkách!

Později. – Znovu jsme se sešli. Konečně jsme snad už opravdu na stopě a naše zítřejší práce by už mohla znamenat začátek konce. Rád bych věděl, zda s tím nějak souvisí Renfieldův klid. Jeho nálady jsou přece tak úzce spjaty s činy hraběte, že by podvědomě mohl vytušit netvorovu blízkost se záhubu. Kdyby se dal vypátrat alespoň náznak toho, co se událo v jeho mysli od okamžiku naší včerejší rozmluvy do chvíle, kdy zase začal chytat mouchy, jistě bychom tímto způsobem získali cenné vodítko. Ted' se zřejmě na nějakou chvíli uklidnil... Opravdu? – Neozval se snad ten divoký výkřik od něho?

Ošetřovatel vrazil prudce do pokoje a hlásil, že Renfielda stihla nějaká nehoda. Zaslechl výkřik, a když vběhl dovnitř, našel ho, jak leží úplně zakrvácený, obličejem na podlaze. Musím okamžitě k němu...

Kapitola 21

DENÍK Dr. SEWARDA

3. října. – Pokusím se teď napnout paměť a zaznamenat přesně vše, co se událo od posledního zápisu. Musím si vzpomenout na každou sebemenší podrobnost, ani jednu nesmím vynechat, a budu postupovat rozvážně.

Když jsem vešel do Renfieldova pokoje, ležel pacient na levém boku na zemi v lesknoucí se kaluži krve. Jak jsem s ním chtěl pohnout, spatřil jsem, že je těžce zraněn; jednotlivé části těla jako by ani k sobě nepatřily, což se neprojevuje ani při klinické smrti. Když jsme ho položili naznak, zjistil jsem, že má obličej strašně pohmožděný, jako by mu jím někdo tloukl o podlahu – ta kaluž krve pocházela právě ze zranění na obličej. Jak jsme ho obraceli, řekl mi ošetřovatel, který u něho klečel:

„Pane doktore, řekl bych, že má něco s páteří. Podívejte se, má ochrnutou pravou ruku i pravou nohu a půlku obličeje.“ Ošetřovatel vůbec nechápal, jak k něčemu takovému mohlo dojít. Byl zřejmě úplně zmaten, svraštil čelo a pravil:

„Dvě věci mi tady nejdou na rozum. Klidně si mohl potlouci obličej tím, že bil hlavou o zem. Jednou jsem viděl, jak to provedla nějaká ženská v eversfieldském blázinci dřív, než jí v tom někdo mohl zabránit. A jestli měl pořádný záchvat, tak mohl vypadnout z lůžka a zlomit si vaz. Ale za živého Boha si neumím představit, jak mohlo dojít k obojímu. Kdyby si zlomil vaz, nemohl by bít hlavou o zem; a kdyby měl obličej pohmožděný ještě předtím, než vypadl z postele, pak by někde musely být nějaké stopy.“ Vyzval jsem ho:

„Běžte k doktorovi Van Helsingovi a požádejte ho, aby byl tak laskav a přišel sem. Chci s ním teď hned mluvit.“ Ošetřovatel odběhl

a za několik minut se objevil profesor v županu a trepkách. Když spatřil Renfielda ležet na podlaze, na několik minut se na něho pozorně zahleděl a otočil se ke mně. Myslím, že mi vyčetl z očí mé myšlenky, protože velmi klidně pronesl několik slov, jasně určených pro ošetřovatele:

„Ach, jak nepříjemná nehoda! Bude ho třeba bedlivě střežiti a ošetřovati. Postaráme se o něj společně, napřed se však půjdu obléci. Počkejte, prosím, vrátím se za okamžik.“

Pacient ted' chroptěl a bylo zcela jasné, že utrpěl nějaké vážné zranění. Van Helsing se vrátil překvapivě rychle a přinesl brašnu s chirurgickými nástroji. Zřejmě všechno už promyslel a rozhodl; dříve než pohlédl na pacienta, zašeptal mi:

„Pošlete ošetřovatele pryč! Až se Renfield po operaci probere, musíme s ním býti sami.“ Právil jsem proto:

„To prozatím stačí, Simmonsi. Učinili jsme všechno, co se dalo udělat. Pokračujte raději v obchůzce a doktor Van Helsing ho bude operovat. Kdyby se někde dalo něco neobvyklého, hned mě zpravte!“

Po ošetřovatelově odchodu jsme podrobili pacienta pečlivě prohlídce. Zranění obličeje byla pouze povrchová; vážným zraněním byla fraktura kosti lebeční, zasahující celou motorickou oblast. Profesor chvíli přemítal a pak řekl:

„Musíme co nejvíce snížit tlak a uvést ho do normálního stavu. Tempo výronu nasvědčuje, že zranění je velmi vážné; je zřejmě zasažena celá motorická oblast. Výron do mozku se bude rychle zvětšovati; musíme proto trepanovati dříve, než bude pozdě.“ Při jeho slovech se ozvalo slabé klepání na dveře. Přikročil jsem k nim a otevřel je; na chodbě stáli Arthur a Quincey, oba v pyžamu a trepkách.

„Zaslechl jsem, jak váš ošetřovatel zašel k doktoru Van Helsingovi a informoval ho o té nehodě,“ řekl Arthur. „Probudil jsem proto Quinceyho, vlastně jsem se u něho zastavil, protože stejně nespál.“

Věci se vyvíjejí příliš rychle a příliš podivně, než aby se v tyhle dny dalo klidně spát. Zítra v noci se nejspíš všechno začne odehrávat jinak než dosud. Budeme asi muset víc než předtím čerpat z minulosti a také předvídat. Smíme vejít?“ Přikývl jsem a přidržel jim dveře; sotvaže vešli, opět jsem zamkl. Když Quincey viděl pacientovu polohu a stav a všiml si hrozných kaluží na podlaze, vyhrkl soucitně:

„Panebože! Co se mu to stalo? To je ale chudák!“ Stručně jsem ho informoval a dodal, že podle našeho názoru nabude po operaci vědomí – alespoň na chvíli. Quincey a lord Godalming přistoupili k posteli a usedli na pelest; mlčky jsme vyčkávali.

„Budeme čekat tak dlouho, až zjistíme nejvhodnější místo pro provedení trepanace,“ usoudil Van Helsing. „Pak co nejrychleji a nejúplněji odstraníme krevní sraženinu; krvácení do mozku zcela jasně pokračuje.“

Minuty čekání se zoufale vleklly. Srdce se mi svíralo úzkostí a z Van Helsingovy tváře jsem vyčetl, že i on má strach nebo alespoň úzkost z budoucího vývoje. Hrozil jsem se slov, která možná od Renfielda uslyšíme. Neodvažoval jsem se přemýšlet, ale stejně jako lidé, kteří prý slyšeli zvonit sami sobě hranu, jsem tušil, co se stane. Chudák Renfield oddychoval přerývaně a téměř neslyšně. Každou chvíli se zdálo, že otevře oči a promluví; ale pak zase pomalu zachroptěl a znovu upadl do nehybné strnulosti. Jsem sice zvyklý pohledu na nemocné a umírající, ale tohle napětí mě stále víc a víc zmáhalo. Zdálo se mi, že slyším tlukot vlastního srdce, krev se mi hnala do spánků a bušila v nich jako kladivo. Ticho se pomalu stávalo nesnesitelné. Hleděl jsem z jednoho na druhého a ze zrudlých obličejů a potem skropených čel jsem poznal, že všichni prožíváme stejnou trýzeň. Svíralo nás nervové napětí, jako by se ve chvíli, kdy to nejméně budeme očekávat, měl nad námi mocně rozeznít nějaký zvon zkázy.

Konečně se dostavila chvíle, kdy bylo jasné, že pacientovi mizí poslední síly; každou chvíli už mohl nastat exitus. Pohlédl jsem na profesora a zachytil jeho pohled, upřený na mě. S vážnou tváří promluvil:

„Už nemůžeme ztráceti čas. Jeho slova snad spasí mnoho lidských životů; při tomto čekání jsem si to uvědomil. V sázce je možná i duše toho člověka! Trepanaci provedeme těsně nad uchem.“

A bez dalšího začal operovat. Několik krátkých chvil dýchal Renfield trhavě, pak se mu vydral z prsou vzdech tak dlouhý, že mu div neroztrhl plíce. Náhle otevřel oči a upřel na nás vytřeštěný, bezmocný pohled. Po několika okamžicích se mu v nich objevil výraz radostného překvapení a ze rtů mu vyklouzl povzdech úlevy. Škubl sebou a zašeptal:

„Pane doktore, budu klidný. Přikážte, aby mi svlékli svěrací kazajku. Měl jsem hrozný sen a jsem z něho tak zesláblý, že se ani nemohu hýbat. Co se mi stalo s obličejem? Je celý opuchlý a odporně páchne.“ Pokusil se pohnout hlavou; protože se mu však námahou zase začaly oči obracet v sloup, narovnal jsem mu ji do původní polohy. Nato ho Van Helsing klidným a vážným hlasem vyzval:

„Vypravujte nám svůj sen, pane Renfielde.“ Jak zraněný zaslechl profesorův hlas, přes všechna zmrzačení se mu rozjasnila tvář a řekl:

„To je pan doktor Van Helsing. Jak milé od vás, že jste tady. Podejte mi trochu vody, mám úplně okoralé rty. Pokusím se vám všechno povědět. Zdálo se mi...“ a vtom se odmlčel, jako by znovu omdléval. Zavolal jsem tiše na Quinceyho: „Brandy – je v mé pracovně – rychle!“ Quincey vyběhl a vrátil se s lahví brandy, džbánem vody a sklenicí. Smočili jsme mu vyprahlé rty a pacient se rychle vzpamatoval. Jeho zubožený, poraněný mozek však zatím zřejmě pracoval; jakmile totiž nabyl vědomí, upřel na mě pronikavý pohled plný zoufalé nejistoty, na který nikdy nezapomenu, a řekl:

„Nesmím sám sebe klamat; nebyl to žádný sen, nýbrž hrozná skutečnost.“ Pak zatěkal očima po pokoji, a když mu pohled ulpěl na dvou postavách, trpělivě sedících na okraji lůžka, pokračoval:

„Kdybych si nebyl jist, jistě bych k tomu musel dospět už proto, že tu vidím tyto oba pány.“ Na chvílku zavřel oči – nikoli z bolesti či

ospalosti, nýbrž vědomě, jako by chtěl sebrat všechny síly –, a když je znovu otevřel, vyhrkl mnohem rozhodněji než kdy předtím:

„Rychle, pane doktore, rychle! Umírám! Cítím, že mi zbývá již jen několik minut, a pak se musím vrátit do smrti – nebo do něčeho ještě horšího! Navlhčete mi znovu rty! Musím vám ještě něco říci dřív, než zemřu nebo než alespoň zemře můj nebohý rozdrcený mozek. Děkuji vám! Stalo se to po vašem odchodu tehdy večer, kdy jsem vás prosil, abyste mě odsud propustil. Nemohl jsem tehdy mluvit, cítil jsem, že mám jazyk spoután; jinak jsem však byl tehdy zcela normální, tak jako teď. Když jste odešel, byl jsem dlouho hrozně zoufalý, snad několik hodin. Pak se ve mně rozhostil náhlý mír. Mozek jako by mi zase vychladl a já jsem si uvědomil, kde jsem. Slyšel jsem štěkat psy za naším domem, nikoli však tam, kde byl On.“ Van Helsing při jeho slovech ani nemrkl, jenom zatápal po mé ruce a pevně ji stiskl. Nic však nedal najevo, jen lehce kývl a Renfielda tiše vybídl: „Pokračujte!“ Renfield tedy hovořil dál:

„Objevil se u okna v mlze, tak jak jsem ho už viděl vícekrát; jenže tentokráte se zhmotnil, nebyl to duch, a oči se mu divoce leskly jako rozhněvanému člověku. Jeho rudá ústa se usmívala, a když se obrátil a pohlédl ke stromořadí, odkud se ozýval štěkot, zablýskly se mu bílé zuby v měsíčním svitu. Zpočátku jsem ho nechtěl vyzvat, aby vešel, ačkoli jsem věděl, že si to přeje – tak jak si to přál celou dobu. Potom mi začal všelicos slibovat – nikoli ovšem slovy, ale tím, že mi to předváděl.“ Zde ho profesor přerušil:

„Jak?“

„Zhmotňoval to; právě tak mi posílal mouchy, když svítilo slunce. Velké tučné mouchy s tmavomodrými a šedými křídélky a v noci mi posílal velké můry s lebkou a zkříženými hnáty na zádech.“ Van Helsing přikývl a bezděčně mi pošeptal:

„*Acherontia atropos* z čeledi *Sphingidae* – vy ho nazýváte lišaj smrtihlav.“ Pacient bez přestávky pokračoval:

„Potom začal šeptat: ‚Krysy, krysy, krysy! Stovky, tisíce, milióny krys, a každá je život sám; a psi, kteří je požírají, a rovněž kočky! Samé životy! S rudou krví, obsahující roky života – a ne ubohé bzučící mouchy!‘ Vysmál jsem se mu, protože jsem chtěl vidět, co dokáže. Pak se z dále za temnými stromy ozvalo v jeho domě vytí psů. Pokynul mi, abych přistoupil k oknu. Vstal jsem, pohlédl ven, on pozdvihl ruce a mně připadalo, že něco volá, aniž promluvil. Přes trávník se přihnala jako ohnivý jazyk černá záplava; on pak rozhrnul mlhu doleva i doprava a já jsem spatřil tisíce krys s očima rudě žhnoucíma – jako byly jeho, jen menší. Nato zvedl ruku a všechny se zastavily. Zdálo se mi, že říká: ‚Všechny tyto životy ti dám, a mnoho dalších a větších ti budu dávat po nesčetná staletí, jestliže přede mnou padneš na kolena a budeš mě uctívat.‘ Potom se mi zdálo, že mi zahalil oči červený mrak, rudý jako krev, a než jsem si uvědomil, co dělám, pootevřel jsem okno a vyzval ho: ‚Vejd, Pane a Mistře!‘ Krysy už zmizely, a ačkoli okno bylo pootevřeno jenom tak na jeden palec, vklouzl do pokoje stejně kradmo jako měsíc, když ke mně vnikal i každou nepatrnou skulinkou a stával přede mnou v celé své velikosti a slávě.“

Hlas mu slábl; navlhl jsem mu tedy znovu rty kořalkou. Když se znovu rozhovořil, navázalo jeho vyprávění o kus dál; paměť mu zřejmě pracovala i ve chvílích odmlčení. Chtěl jsem se vrátit k místu, kde přestal, ale Van Helsing mi pošeptal: „Nechte ho býti, nepřerušujte ho! Nemůže se navraceti, a jakmile by ztratil nit, třeba by ani už nemohl pokračovati.“

„Čekal jsem tehdy celý den, že mi vzkáže,“ rozhovořil se Renfield, „ale nic mi neposlal, ani mušku, a když vyšel měsíc, byl jsem už na něho pořádně rozzloben. Když pak vklouzl dovnitř oknem, ačkoli bylo zavřeno, a ani nezaklepal, dostal jsem na něho zlost. Osopil se na mě, z mlhy na mě vyhlédla jeho bílá tvář se žhnoucíma rudýma očima; a On šel dál, jako by mu tady všechno patřilo a já nebyl ničím. Jak mě míjel, páchl dokonce zcela jinak než jindy. Nedokázal jsem ho zadržet. Zřejmě právě tehdy přišla paní Harkerová do pokoje.“

Oba muži sedící na lůžku vstali, přešli přes pokoj a zůstali stát za ním. Nemohl je vidět, ale oni tam lépe slyšeli. Oba mlčeli, jen profesor sebou trhl a zachvěl se; obličej se mu však ještě víc zachmuřil a zatvrdil. Renfield si ničeho nevšiml a pokračoval:

„Dnes odpoledne, když mě paní Harkerová přišla navštívit, vypadala zcela jinak; připomínala mi zředěný čaj.“ Sevřelo se nám srdce, ale nikdo neřekl jediné slovo; Renfield pokračoval:

„Nevěděl jsem, že tady je, teprve když promluvila; vypadala také zcela jinak. O bledé lidi nestojím, mám rád lidi se spoustou krve v žilách; a ona jako by o všechnu přišla. V té chvíli jsem si to neuvědomil, ale když odešla, začal jsem přemýšlet. Pochopil jsem, že jí bere život, a to mě rozzuřilo.“ Cítil jsem, jak stejně jako já se otrásl i ostatní; jinak jsme však zachovali klid. „Když tedy dnes v noci přišel, byl jsem už na něho přichystán. Viděl jsem, jak se mlha vkrádá dovnitř, a pevně jsem ji popadl. Šílenci prý mají nadpřirozenou sílu, a protože jsem si uvědomoval, že jsem šílenec – alespoň občas –, rozhodl jsem se své síly využít. A on ji vskutku pocítil, protože vystoupil z mlhy a pustil se se mnou do křížku. Svíral jsem ho pevně a doufal jsem, že nad ním zvítězím; nepřál jsem si totiž, aby jí nadále bral život. Jenže pak jsem mu pohlédl do očí, ty se do mě vpálily a má síla se rozplynula jako voda. Vysmekl se mi, a když jsem se ho pokusil zadržet, vyzdvihl mě do výše a mrštil mnou na zem. Předě mnou vyvstal rudý mrak, ozval se hromový úder a mlha jako by proklouzávala pode dveřmi.“ Hlas mu slábl a dýchal stále trhaněji. Van Helsing bezděčně vstal.

„Došlo tedy k nejhoršímu,“ prohlásil. „Je tady, a my víme proč. Snad není dosud pozdě. Ozbrojme se – stejně jako tehdy v noci, ale neztrácejme čas; ani vteřina nesmí přijíti nazmar!“ Nebylo vůbec třeba vyjádřit slovy, čeho jsme se báli a co jsme tušili – věděli jsme zcela jasně, co se stalo. Všichni jsme se rozeběhli do svých pokojů pro předměty, které jsme měli, když jsme vnikli do domu hraběte Draculy. Profesor nás se svými věcmi už čekal na chodbě a významně na ně ukázal.

„Nikdy je neodkládám a ponechám je u sebe tak dlouho, dokud s touto nešťastnou záležitostí neskoncujeme. Buďte rovněž rozumní, přátelé! Nemáme co činiti s obyčejným nepřitelem. Běda! Ted' bude muset trpěti i drahá paní Mina.“ Zarazil se, hlas mu selhal a já nevěděl, zda mě přemohl vztek nebo úděs.

Před dveřmi manželů Harkerových jsme se zastavili. Art a Quincey zaváhali a Quincey se otázel:

„Máme ji vůbec rušit?“

„Musíme,“ procedil Van Helsing mezi zuby. „Jestliže budou dveře zamčeny, vyrazíme je.“

„Nepoleká se? Nebývá přece zvykem vtrhnout k dámě do pokoje!“

„Máte pravdu jako vždycky,“ souhlasil Van Helsing, „jenže tady jde o život nebo smrt. Lékař nečiní rozdíl mezi pokoji; a i kdyby činil, tak dnes jsou pro mne všechny stejné. Kdyby se dveře neotevřely, až stisknu kliku, pak, příteli Johnu, opřete se o ně ramenem a zatlačte. A vy také, přátelé! Ted'!“

Stiskl kliku, ale dveře nepovolily. Vrhli jsme se proti nim, s praskotem se otevřely a my vlétli střemhlav do pokoje. Profesor upadl; zatímco se vzepřel na všechny čtyři a vstával, pohlédl jsem přes něj. To, co jsem spatřil, mi vyrazilo dech. V týle se mi zježily vlasy a srdce se mi téměř zastavilo.

Měsíc svítil tak jasně, že přes hustou žlutou záclonu bylo v pokoji dost světla, aby bylo dobře vidět. Na loži u okna ležel Jonathan Harker, tvář měl zrudlou a těžce oddychoval, jako by byl omámen. U pelesti vzdálenější postele klečela bíle oděná postava jeho ženy. Vedle ní stál vysoký hubený muž v černých šatech. Obličej měl od nás odvrácen, jenže sotva jsme ho spatřili, hned jsme ho poznali – byl to hrabě, jeho postoj i ta jizva na čele! Levou pěstí svíral paní Harkerové obě ruce a napjaté paže jí odtahoval od těla; pravou rukou jí přidržoval hlavu v týle a tiskl si její obličej k hrudi. Její bílá noční košile byla potřísněna krví a po Draculově obnažené hrudi, vystupující z rozhalené košile, stékala tenká stružka krve. Postoj

těch dvou hrůzně připomínal obrázek dítěte, které strká kotěti čumáček do misky s mlékem a nutí je pít. V okamžiku, kdy jsme vrazili do pokoje, hrabě se obrátil a jako bleskem se mu na tváři rozhostil onen ďábelský výraz, o němž jsem už slyšel. Oči mu rudě vzplály příšerným vztekem, široké nozdry bílého orlího nosu se rozšířily a rozechvěly a ostré bílé zuby pod širokými rty zbrocenými krví se prudce sevřely jako zuby šelmy. Divoce odhodil svou oběť na postel, kam dopadla jako z výšky, obrátil se a vrhl se na nás. Jenže mezitím se již profesor postavil na nohy a napřáhl proti němu obálku se svěcenou hostií. Hrabě se prudce zarazil, stejně jako chudák Lucy před hrobkou, a začal couvat. Zdvihli jsme své křížky, vykročili proti němu a hrabě ustupoval. V té chvíli velký černý mrak, plující po obloze, zakryl měsíc, a v zákmitu plynového plamínku, který rozžal Quincey zápalkou, jsme spatřili už jen obláček řídké mlhy. Vytrácela se nám před očima pode dveřmi, které se zabouchly hned poté, co jsme je násilím otevřeli. Van Helsing, Art a já jsme přiskočili k paní Harkerové, která se právě nadechla a vyrazila výkřik tak divoký, pronikavý a zoufalý, že mi zřejmě bude do smrti znít v uších. Několik vteřin ležela bezvládně a zhrouceně. Obličej měla smrtelně bledý a jeho bělost ještě zdůrazňovala krev, rozmazaná na rtech, tvářích a bradě; z hrdla jí prýštil tenký pramínek krve. Oči měla vytřeštěné šílenou hrůzou. Pak si přikryla obličej ubohýma pohmožděnýma rukama, na jejichž bledé kůži byly zarudlé stopy hrozného stisku hraběte Draculy, a zpod nich vytryskl tichý zoufalý sten, vyjadřující bezmeznou utrpení, které se už předtím projevilo hrozným výkřikem. Van Helsing přikročil k lůžku a přes paní Harkerovou opatrně přetáhl příkrývku. Art se na ni na okamžik soucitně zahleděl a pak vyběhl z pokoje. Van Helsing mi zašeptal:

„Jonathan je ve strnulosti, jakou, jak víme, dokáže přivoditi upír. S ubohou paní Minou zatím nemůžeme nic počítí, dokud se nevzpamatuje. Jeho však musím probuditi.“ Namočil cíp ručníku do studené vody a začal ho pleskat přes obličej. Jeho žena si zatím celou

dobu přikrývala rukama tvář a srdceryvně naříkala. Vytáhl jsem záclonu a vyhlédl z okna. V jasné měsíční záři jsem zahlédl Quincyho Morrise, jak běží přes trávník a skrývá se ve stínu obrovitého tisu. Nechápal jsem, proč si tak počíná, jenže vtom jsem zaslechl Harkera krátce vykřiknout; už se částečně probíral k vědomí, otočil jsem se tedy k lůžku. Ve tváři měl, jak se ostatně dalo očekávat, výraz vyděšeného údivu. Několik vteřin byl ještě omámen, ale potom rázem nabyl plného vědomí a vztyčil se. Prudký pohyb vyburcoval jeho manželku, ta se k němu obrátila s rozpřaženými pažemi, jako by ho chtěla obejmout, jenže vzápětí jí paže sklesly, lokty přitiskla k tělu, dlaněmi si přikryla obličej a tak se rozvzlykala, až se začala pod ní zachvívat postel.

„Co tohle proboha znamená?“ vyhrkl Harker. „Doktore Sewarde, doktore Van Helsingu, co se děje? Co se stalo? Jaké neštěstí? Mino, miláčku, co je ti? Co ta krev? Můj Bože, můj Bože, to už to došlo tak daleko?“ Vrhł se na kolena a začal lomit rukama. „Pane Bože, pomoz nám! Pomoz jí, ach, pomoz jí!“ Pak rázně seskočil z postele a začal na sebe házet šaty – jeho mužný charakter se probudil a lačnil po činu. „Co se stalo? Povězte mi všechno!“ vyhrkl. „Doktore Van Helsingu, vím, že máte Minu rád. Ach, udělejte něco pro její záchranu. Přece ještě nemůže být pozdě! Dejte na ni pozor a já *ho* zatím půjdu hledat.“ Ale jeho žena, zdrcená hrůzou, strachem a zoufalstvím, si vtom uvědomila nebezpečí, které mu hrozí, zapomněla na vlastní trýzeň, energicky ho sevřela a zvolala:

„Ne! Ne! Nesmíš mě opustit, Jonathane! Bůh ví, jak strašně jsem dnes v noci trpěla, a to jsem se nemusela obávat, že on ti ublíží. Musíš zůstat u mne. Zůstaň s našimi přáteli, oni tě ochrání.“ Byla téměř bez sebe. Jonathan ustoupil, paní Mina ho strhla k sobě na pelest a pevně se k němu přitiskla.

Van Helsing a já jsme se pokusili oba uklidnit. Profesor pozvedl svůj malý zlatý křížek a s obdivuhodným sebeovládáním pravil:

„Nemějte obavy, má drahá. Jsme tady, a dokud je s vámi toto, nemůže se vám přihodit nic zlého. Dnešní noc vám už nic nehrozí; teď se musíme všichni uklidnit a poradit se.“ Mina se zachvěla a mlčky položila manželovi hlavu na prsa. Když ji pozdvihla, byla jeho noční košile zbrocena krví na místě, kde se jí dotkly její rty a kam dopadly kapky z nepatrně rozevřené ranky na hrdle. Sotva to zahlédla, odtrhla se od Jonathana, tiše zasténala a mezi vzlyky šeptala:

„Jsem nečistá, nečistá! Nikdy víc se ho již nesmím dotknout nebo ho políbit! Ach, proč jenom muselo dojít k tomu, že teď jsem já jeho největším nepřitelem a člověkem, jehož by se měl nejvíce obávat?“ Nato jí Jonathan rázně odpověděl:

„Nesmysl, Mino! Že se nestydíš něco takového vyslovit! Nic podobného už od tebe slyšet nechci a určitě už neuslyším! Ať mě Bůh soudí a podle zásluhy potrestá ještě větším utrpením, než jaké teď snáším, jestliže připustím, abych kdy mezi nás postavil třebas jedinou myšlenku nebo čin!“ Rozpřáhl náruč a přivinul si ji k hrudi; chvíli tam spočívala a vzlykala. Jonathan na nás hleděl přes její sklopenou hlavu, oči měl zavlhle, chřípí se mu chvělo a ústa mu ztvrdla, jako by byla ocelová. Její vzlykot pomalu ustával a slábl. Nato mě Jonathan oslovil s vynuceným klidem, který mu zřejmě rozechvíval nervy až do krajnosti:

„A teď mi, doktore Sewarde, všechno povězte! To hlavní znám až příliš dobře; povězte mi podrobně, jak se to odehrálo.“ Vylíčil jsem mu přesný sled událostí; naslouchal mi se zdánlivou netečností. Když jsem mu však popisoval, jak hrabě krutýma rukama přidržoval jeho ženu v oné strašné a odporné poloze, s ústy přitisknutými k otevřené ráně na jeho hrudi, chřípí se mu rozechvěla a oči zaplály. Zjistil jsem, že ji i v této chvíli něžně a láskyplně hladí po rozčuchaných vlasech, ale nad její sklopenou hlavou se mu křivila bledá tvář prudkým hněvem. Sotva jsem domluvil, zaklepali Quincey a Godalming na dveře. Na naše vyzvání vešli. Van Helsing na mě

tázavě pohlédl. Pochopil jsem, oč mu jde – zda máme využít jejich příchodu, abychom pokud možno odvrátili myšlenky nešťastných manželů od jejich problému. Souhlasně jsem přikývl a Van Helsing se obou příchozích zeptal, co viděli či udělali. Lord Godalming odvětil:

„Nenašel jsem ho nikde na chodbě ani v žádném z našich pokojů. Nahlédl jsem také do pracovny; tam sice pobyl, ale už zmizel. Zato však...” Pohlédl na nešťastnou zhroucenou postavu na posteli a zarazil se. Van Helsing ho vážně vyzval: „Jen pokračujte, příteli Arthure. Ted’ už před sebou nebudeme nic skrývati. Dnes už spočívá naše naděje jenom v tom, že budeme všichni znáti všechno. Mluvte bez zábran!” Arthur proto pokračoval:

„Byl v pracovně, a ačkoli se tam mohl zdržet jen několik vteřin, udělal z ní úplnou kůlničku na dříví! Všechny rukopisy jsou spáleny, nad bílým popelem plápolaly modré plamínky, do ohně hodil i válečky z vašeho fonografu. Vosk z nich umožnil, že všechno hořelo jako louč.“ Přerušil jsem ho: „Naštěstí máme v sejfu další kopii.“ Arthurovi se na okamžik rozjasnila tvář, ale vzápětí zachmuřeně pokračoval: „Seběhl jsem hned dolů, ale nespátřil jsem po něm ani stopu. Nahlédl jsem i do Renfieldova pokoje, ale ani tam nebylo nic nového než...” Znovu se zarazil. „Pokračujte!” vyzval ho Harker. Arthur sklopil hlavu, olízl si rty a dodal: „... než že ten chudák je mrtev.“ Paní Harkerová svésila hlavu, přelétla nás všechny pohledem a smutně řekla:

„Děj se vůle boží!” Měl jsem pocit, že Arthur něco zamlčel; ale protože si tak zřejmě počínal úmyslně, neozval jsem se. Van Helsing se obrátil k Morrisovi a otázal se:

„A co nám povíte vy, příteli Quincey?”

„Moc toho nebude,” odpověděl. „Ale snad to bude mít nějaký význam, jenže zatím to nemohu posoudit. Řekl jsem si, že by bylo záhodno vědět, kam hrabě odejde, až opustí tento dům. Nespátřil jsem ho; ale z Renfieldova okna jsem viděl vylétnout netopýra

a zamířit k západu. Myslel jsem si, že se v nějaké podobě vrátí do Carfaxu, jenže on zřejmě vyhledal nějaký jiný úkryt. Dnes v noci se už nevrátí; obloha na východě rudne a úsvit je nablízku. Musíme celou věc podniknout až zítra!“

Poslední slova procedil mezi zuby. Na několik minut se rozhostilo ticho a mně připadalo, že slyším tlukot našich srdcí. Van Helsing položil jemně ruku na hlavu paní Harkerové.

„A teď, paní Mino – ubohá, předrahá paní Mino –, nám vylište přesně, co se stalo. Bůh sám ví, že vám nechci způsobiti bolest, jenže je nutno, abychom to všichni zvěděli. Neboť teď víc než kdy jindy musí býti všechno vykonáno rychle, rázně a s největší důkladností. Dá-li Bůh, je den, který tohle všechno musí ukončiti, už blízko, a tady máme příležitost k dalšímu životně důležitému poznání!“

Ubohá, drahá paní Harkerová se zachvěla, újeji se přivinula k manželovi a ještě hlouběji sklonila hlavu k jeho hrudi. Bylo zřejmé, že její nervy byly napjaty do krajnosti. Potom hlavu hrdě vztyčila a vztáhla ruku k Van Helsingovi. Ten ji uchopil, sklonil se nad ní, uctivě ji políbil a pevně podržel. Druhou ruku jí držel manžel a zároveň ji objímal paží, jako by ji chránil. Po chvíli, kdy si zřejmě urovnávala myšlenky, spustila:

„Vzala jsem si uspávací prostředek, který jste mi tak laskavě namíchal, ale nějak nechtěl a nechtěl působit. Připadalo mi, že jsem dokonce čilejší, a do mysli se mi začaly vkrádat tisíce hrůzných představ – všechny související se smrtí, upíry, krví, bolestí a utrpením.“ Její manžel mimoděk zasténal, ale paní Mina se k němu obrátila a láskyplně řekla: „Netrap se, miláčku. Musíš být statečný a silný, abys mi pomohl přestát tento těžký úděl. Kdybys věděl, jak nadlidské úsilí musím vyvinout, abych vůbec o té strašné věci mohla mluvit, jistě bys pochopil, jak velice potřebuji tvou pomoc. Nuže, pochopila jsem, že musím vlastní vůlí dopomoci léku, aby účinkoval, jestli mi má vůbec prospět, a nutila jsem se tvrdě usnout. Spánek se zřejmě dostavil poměrně brzy, protože si už na víc ne-

vzpomínám. Jonathanův příchod mě zřejmě neprobudil; když jsem se totiž probudila, ležel už vedle mne. V pokoji byla zase ona řídká bílá mlha, kterou jsem už spatřila nedávno. Počkejte, vždyť jsem zapomněla, že o tom nevíte; přečtete si to v mém deníku. Ukáži vám ho později. Zmocnila se mě stejná nevysvětlitelná hrůza, jaká mě už přepadla tehdy, a zase jsem cítila, že je někdo v místnosti. Obrátila jsem se, abych probudila Jonathana. Ten však spal tak tvrdě, jako by si uspávací prostředek vzal on, a nikoli já. Velmi mě to vylekalo a zděšeně jsem se rozhlédla. A tu mě opustila všechna naděje: vedle lůžka stál vysoký, hubený, černě oděný muž. Připadalo mi, že snad vystoupil z mlhy – či spíše že se mlha zhmotnila do jeho postavy, úplně totiž zmizela. Poznala jsem ho okamžitě podle vašeho popisu. Ta voskově bledá tvář, ten orlí nos, ostře ohraničený bílým proužkem světla, ty rozevřené rudé rty, odhalující bílé ostré zuby, ty rudé oči, o nichž se mi tehdy ve Whitby zdálo, že je vidím v paprscích zapadajícího slunce, odrážejícího se od oken kostela Panny Marie. Také jsem poznala rudou jizvu na čele, kam ho uhodil Jonathan. Na okamžik se mi srdce zastavilo a určitě bych byla vykřikla, byla jsem však jako ochromena. Vtom ukázal na Jonathana a ostře na mě zasykl:

„Ticho! Při sebemenším hlesnutí ho popadnu a před tvýma očima mu roztrhám hlavu!“ Byla jsem tak zděšena a zmatena, že jsem se nezmohla na jediné slůvko. S pohrdavým úsměškem mi položil ruku na rameno, pevně je sevřel, druhou rukou mi odhalil hrdlo a řekl: „Napřed malé občerstvení jako odměnu za vynaloženou námahu. Můžeš být zcela klidná; není to ani poprvé, ani podruhé, kdy mi tvé žíly pomohou uhasit žízeň!“ Byla jsem jako omámena a kupodivu jsem mu v tom ani nechtěla bránit. Tohle se zřejmě děje pokaždé, když se dotkne své oběti, a je to asi součástí té hrozné kletby.“ Její manžel znovu zasténal. Mina mu pevněji sevřela ruku, soucitně na něho pohlédla, jako by tím postiženým byl on, a pokračovala:

„Cítila jsem, jak mi ubývá sil, a téměř jsem omdlela. Nevím, jak dlouho ta hrůza trvala, ale jistě uplynulo hodně času, než ta svá hnusná, odporná a záštipná ústa ode mne odtrhl. A tu jsem viděla, jak z nich kape čerstvá krev!“ Vzpomínka ji na okamžik přemohla; sklesla, a kdyby ji manžel nepodepřel, snad by se sesula na zem. S velkým úsilím se vzchopila a pokračovala:

„Nato mi výsměšně řekl: ‚I ty jsi tedy kula pikle proti mně! Pomáhalas těm mužům mě štvát a křížit mé plány! Ted’ už tedy víš, stejně jako oni už vědí částečně a zanedlouho budou vědět úplně, co to znamená postavit se mi do cesty! Měli raději šetřit své síly a použít je doma! Zatímco kuli pikle proti mně – proti mně, kdo poroučel celým národům, za ně snoval intriky a válčil sta let předtím, než se oni narodili –, já jim je mařil. Proto jsi nyní ty, kterou milují nejvíce, masem mého masa, krví mé krve, jsi se mnou spřízněna, na čas mi budeš štědrým vinným lisem a později se staneš mou družkou a pomocnicí! Ale i ty budeš odměněna, protože mezi nimi nebude ani jednoho, kdo by ti později neposloužil! Jenže ted’ budeš potrestána za to, cos provedla! Pomáhalas jim křížit mé plány; nyní se pokaždé dostavíš na mé zavolání. Kdykoli ti můj mozek vzkáže Přijď!, přejdeš na tuto výzvu pevninu či moře. A proto ještě toto!‘ Při těchto slovech si rozeplnul košili a dlouhým ostrým nehtem si otevřel žílu na prsou. Když z ní začala tryskat krev, jednou rukou mi pevně sevřel obě ruce, druhou mě uchopil za krk a přitiskl ústa k ráně, takže jsem se musela buď udusit, nebo polknout trochu té... můj Bože, můj Bože, co jsem to učinila? Čím jsem se provinila, že si zasloužím takový osud? Já, která jsem se po všechny dny svého života snažila kráčet cestami pokory a spravedlnosti? Bože, buď mi milostiv! Shlédni dolů na ubohou duši, které hrozí nebezpečí horší než smrt, a smiluj se nad těmi, kdo ji mají rádi!“ A začala si otírat rty, jako by je chtěla očistit od poskvrnění.

Zatímco vyprávěla své hrůzné zážitky, začalo na východě svítat a všechno kolem se rozjasňovalo. Harker byl zamlklý a ani se ne-

pohnul, ale při onom strašném líčení se mu na obličeji rozhostil chmurný stín, který jako by v ranním světle ještě více potemněl, a když se objevily první červánky nadcházejícího úsvitu a dopadly na jeho tvář, temně se odrážela od jeho zbělelých vlasů.

Domluvili jsme se, že dokud se zase nesejdeme a nedomluvíme další postup, bude jeden z nás vždy v blízkosti nešťastné dvojice.

Jedním jsem si jist: žádný dům, na který dnes budou po celou dlouhou dráhu denního oběhu dopadat paprsky právě vycházejícího slunce, není tak nešťastný jako náš!

Kapitola 22

DENÍK JONATHANA HARKERA

3. října. – Musím něco dělat, jinak se asi zblázním; proto raději píši deník. Teď je šest hodin a za půl hodiny se máme sejít v pracovně a něco pojíst; dr. Van Helsing a dr. Seward jsou totiž toho názoru, že můžeme nasadit všechny síly jen tehdy, jestliže něco sníme. Bůh ví, že dnes musíme vydat ze sebe to nejlepší. Musím využít každé volné chvíle ke psaní, jinak bych musel přemýšlet. Musím zaznamenat všechno, od nejnepatrnějších věcí k nejdůležitějším. Možná že se nakonec nejvíc poučíme právě z maličkostí. Všechno, co jsme se zatím dozvěděli, ať šlo o drobnosti nebo věci důležité, nemohlo zabránit hroznému osudu, který stihl Minu a mě. Musíme však doufat a věřit. Chudáček Mina mi právě řekla – a přitom jí slzy stékaly po tvářích –, že naše víra se musí osvědčit v utrpení a protivenství, že nesmíme přestat věřit a že Bůh nám bude pomáhat až do konce! Do konce! Ach, můj Bože, do jakého konce...? K dílu! K dílu!

Když se dr. Van Helsing a dr. Seward vrátili od ubohého Renfielda, začali jsme důkladně uvažovat o dalších krocích. Napřed nám dr. Seward sdělil, že v noci sešel s dr. Van Helsingem dolů do pokoje k Renfieldovi a našli ho, jak leží zhroucen na podlaze. Obličej měl samou ránu a vaz zlomený.

Dr. Seward se zeptal ošetřovatele, který měl službu na chodbě, zda něco slyšel. Ten prohlásil, že právě seděl – přiznal se, že napůl v dřímotě –, když z pokoje zaslechl hlučná slova a nato Renfield několikrát vykřikl: „Panebože! Panebože! Panebože!“ Nato se ozval hluk pádu, a když vběhl do místnosti, ležel už Renfield obličejem na podlaze, tak jak ho viděli oba lékaři. Van Helsing se otázal, zda slyšel „hlasy“ nebo „hlas“; ošetřovatel prohlásil, že vlastně neví. Zpočátku

mu prý připadalo, že slyší dva hlasy, ale protože v pokoji nikdo jiný nebyl, musel to zřejmě být jen jeden. Bude-li třeba, je ochoten odpřisáhnout, že slovo „Panebože!“ vykřikl pacient. Když jsme osaměli, upozornil nás dr. Seward, že před ošetřovatelem nechtěl věc dále rozebírat; je přece třeba posoudit otázku soudního ohledání. Vyrukovat s pravdou by vůbec nemělo smysl, stejně by jí nikdo nevěřil. Proto byl toho názoru, že by na podkladě ošetřovatelovy výpovědi mohl v úmrtním listu uvést jako příčinu smrti pád z lůžka. A kdyby snad ohledavač mrtvol na tom trval, došlo by k úřednímu ohledání, a to by nutně vedlo ke stejnému výsledku.

Potom jsme začali hovořit o tom, jak budeme dále postupovat. Předně jsme rozhodli, že do všeho opět zasvětime Minu a vůbec nic – byť sebebolestnějšího – jí už nebudeme zatajovat. Mina s tím souhlasila a pokládala to za rozumné. Dojalo mě, jak je přes své utrpení a hluboké zoufalství statečná. „Nic se mi už nesmí zatajovat,“ prohlásila. „Běda, už jsme toho vytrpěli příliš mnoho. A navíc snad už neexistuje na světě nic, co by mi mohlo způsobit ještě větší bolest, než jakou jsem prožila a než jakou teď prožívám. Cokoli se stane, musí mi to dodat novou naději a novou odvahu!“ Van Helsing se na ni při těchto slovech upřeně zahleděl a znenadání se jí klidně zeptal:

„Poslyšte, drahá paní Mino, vy se nebojíte, že? O sebe strach nemáte, ale bojíte se, abyste po tom, co se stalo, neublížila nám všem!“ Tvář jí zvažněla a při odpovědi jí oči zaplály odhodlaností mučednice. „Ach ne! Už jsem se rozhodla!“

„K čemu?“ zeptal se laskavě. My jsme mlčeli; každý z nás měl nejasnou představu, co tím myslí. Její odpověď byla přímá a prostá, jako by konstatovala prostý fakt:

„Jakmile v sobě zjistím sebemenší náznak toho, že bych mohla ublížit někomu, koho miluji – a budu se velmi pozorně sledovat –, zemru!“

„Přece byste si nevzala život?“ zděsil se Van Helsing.

„Udělal bych to; pokud by tu ovšem nebyl přítel, který by mě z lásky ušetřil tak velké bolesti a tak zoufalého kroku!“ Přitom se na něho významně podívala. Dosud seděl, ale teď vstal, přistoupil k ní, položil jí ruku na hlavu a slavnostním hlasem prohlásil:

„Mé dítě, existuje takový člověk, který by to učinil, kdyby to mělo být pro vaše dobro. Já sám bych si před Bohem zodpověděl, kdybych vám musel v tu chvíli připravit lehkou smrt, jestliže by to bylo třeba a jestliže by to bylo správné! Jenže, mé dítě...“ a na okamžik nebyl schopen slova. Z hrdla se mu dral vzlyk, potlačil ho však a pokračoval:

„Jsou zde ovšem muži, kteří se ochotně postaví mezi smrt a vás. Nesmíte zemřít. Nesmíte zemřít ničí rukou, a nejméně už vlastní. Dokud nebude opravdu mrtev ten, který zkazil váš sladký život, nesmíte zemřít. Jestliže totiž bude stále ještě patřit mezi Neživé, učinila by vás vaše smrt stejnou, jako je on. Nikoli, vy musíte žít! Musíte bojovat a usilovat o život, i kdyby vám smrt připadala jako bezmezná dobrodružství. Musíte bojovat se zosobněnou Smrtí, ať už k vám přijde v bolesti či radosti, ve dne či v noci, v jistotě nebo nebezpečí! Jménem vaší nesmrtelné duše vás zapřísahám, abyste nezemřela, a dokonce abyste ani nemyslela na smrt, dokud toto velké zlo nebude zažehnáno!“ Má drahá Mina strašlivě zbledla a začala se chvět a třást, tak jako se chvěje a třese osika při sebemenším vánku. Všichni jsme mlčeli; nedalo se nic dělat. Za chvíli se trochu uklidnila, obrátila se, vztáhla k němu ruku, a něžně, ale ach, tak smutně řekla:

„Slibuji vám, drahý příteli, že pokud mě Bůh ponechá naživu, budu se o to snažit tak dlouho, dokud milostivě nezpůsobí, abych byla zbavena této hrůzy.“ Byla tak upřímná a statečná, že jsme všichni nabrali sílu pro další práci a oběti a začali diskutovat o budoucím postupu. Řekl jsem jí, že si může přečíst všechny listiny uložené v sejfu i samozřejmě všechny listiny a deníky a válečky, které budou napsány a namluveny, a že má tak jako dříve vést přesné záznamy.

Vyhledka na práci ji potěšila – pokud lze slovo „potěšila“ použít ve spojení s tak ponurou záležitostí.

Van Helsing už jako obvykle všechno napřed zvážil a měl již připraven přesný postup naší činnosti.

„Snad bylo opravdu správné,“ prohlásil, „že jsme se po návštěvě Carfaxu na své poradě dohodli nic nedělati s těmi bednami hlíny, které tam leží. Kdybychom s nimi byli nějak naložili, byl by hrabě uhádl náš záměr a bezpochyby by už byl předem učinil taková opatření, aby u ostatních beden zmařil naše úsilí. Ted’ ovšem naše úmysly nezná. Ba víc, s veškerou pravděpodobností ani netuší, že máme v rukou prostředek, kterým můžeme jeho úkryty zneškodnit, aby jich už nemohl víc použít. Víme ted’ už mnohem více o tom, kde všude jsou rozmístěny, a po prohlídce domu na Piccadilly snad najdeme i ty poslední. Dnešek je tedy náš a v něm spočívá naše naděje. Slunce, které dnes ráno vzešlo nad naším zármutkem, nás bude chránit po celý den. Dokud dnes večer nezapadne, musí onen netvor zachovati podobu, kterou má ted’. Je spoután omezeními danými jeho lidskou schránkou. Nemůže se rozplynouti v řídký vzduch nebo zmizeti škvírami, štěrbinami či trhlinami. Jestliže chce projít dveřmi, musí je otevřít jako každý smrtelník. Takže dnešek nám poslouží k tomu, abychom vyhledali všechny jeho skryše a zneškodnili je. I když ho ještě nechytíme a nezničíme, zažene-me ho alespoň někam do pasti, kde ho zanedlouho určitě chytíme a zničíme.“ Tu jsem prudce vstal, neboť jsem se nemohl smířit s myšlenkou, že naprázdno míjejí minuty a vteřiny tak důležité pro Minin život a štěstí. Vždyť místo mluvení bychom už měli jednat! Jenže Van Helsing varovně zvedl prst. „Nikoli, příteli Jonathane. Tady platí přísloví: ‚Dvakrát měř, jednou řež!‘ Až nastane čas, budeme jednat, a to neobvykle rychle. Přemýšlejte však! S veškerou pravděpodobností je klíč k situaci v onom domě na Piccadilly. Hrabě může vlastnit mnoho domů. O nich bude mít kupní smlouvy, klíče a leccos jiného. Bude mít dopisní papíry, na které píše, bude mít

šekové knížky. Jistě má někde uloženy nejrůznější věci; a proč by je všechny neměl tam, ve středu města, kde není rušen, kam může vejít předním nebo zadním vchodem v kteroukoli hodinu, kdy si ho v pouličním ruchu nikdo nevšimne! Půjdeme tam a ten dům prohledáme. Až zjistíme, co v něm je uloženo, učiníme to, co náš přítel Arthur ve své lovecké hantýrce nazývá ‚ucpat noru‘, a našeho starého lišáka dopadneme. Nemám snad pravdu?“

„Proč tedy nevyrazit ihned?“ naléhal jsem. „Maříme cenný čas!“ Profesor se ani nepohnul, jenom se prostě otázel:

„A jak se do toho domu na Piccadilly dostaneme?“

„Jakkoli!“ zvolal jsem. „Bude-li třeba, tak se tam vloupáme!“

„A co vaše policie – kde bude a co řekne?“

Zarazil jsem se, ale současně jsem si uvědomil, že pokud zdržuje, má k tomu pádný důvod. Prohlásil jsem proto co nejkldněji:

„Nečekejte déle, než je třeba. Víte přece, jaká muka zakouším.“

„Vždyť to vím, hochu, a určitě nechci vaši úzkost zvyšovati. Uvažujte však, co můžeme dělati, dokud nebude všude plno lidí? Teprve pak nastane náš čas. Lámal jsem si tím hlavu a dospěl jsem k názoru, že nejprostší způsob je ten nejlepší. My se tedy chceme dostat do toho domu, ale nemáme žádný klíč, že?“ Přikývl jsem.

„Představte si teď, že vy byste byl vlastníkem domu a nemohl byste se do něho dostat; a kdyby se vám tam nechtělo vniknouti násilím, co byste udělal?“

„Sehnal bych spolehlivého zámečníka a uložil mu, aby mi ten zámek otevřel paklíčem.“

„A zasáhla by v tom případě vaše policie?“

„Kdepak! Museli by ovšem vědět, že ten chlapík vykonával řádný příkaz.“

Van Helsing na mě pronikavě pohlédl. „Nuže, jediným problémem je tedy svědomí toho, kdo dá příkaz, a názor vaší policie, zda onen člověk má čisté svědomí, či nikoli. Vaši policisté jsou zřejmě lidé horliví a zběhlí – ach, tak zběhlí – v umění viděti lidem do

žaludku, jestliže se pletou do takových záležitostí! Ne, ne, příteli Jonathane, v tomhle vašem Londýně nebo v kterémkoli velkoměstě si můžete dát klidně odemknouti dveře stovek prázdných domů, a pokud to zařídíte tak, jak to správně má býti, a v době, kdy se takové věci správně zařizují, nikdo nezasáhne. Četl jsem kdysi o pánovi, který vlastnil v Londýně překrásný dům, a když odjel přes léto do Švýcarska a dům zamkl, přišel jakýsi pobuda, vylomil zadní okno a vnikl dovnitř. Potom otevřel okenice a přímo před očima policie vcházel předními dveřmi do domu a vycházel z něho. Nato dal uspořádati v domě dražbu, poslal oznámení do novin, na domě vyvěsil velkou tabuli, a když nastal den dražby, prodala jedna známá dražební firma všechn majetek, který patřil vlastníkov domu. Ten pobuda pak zašel za stavitelem a dům mu prodal. Dohodl s ním, že ho do určité lhůty strhne a materiál odveze. A vaše policie s ostatními úřady mu všemožně pomáhaly. Když se ten majitel vrátil ze své švýcarské dovolené, našel na místě, kde stál jeho dům, jen prázdnou parcelu. To všechno bylo provedeno *en règle*, a my při své práci také provedeme všechno *en règle*. Nepůjdeme tam příliš brzy, aby si strážník, který má v té době jistě čas na přemýšlení, nemyslí, že se děje něco nekalého. Půjdeme tam teprve po desáté hodině, kdy už je na ulicích plno lidí a kdy bychom my, býti majitelé domu, takovou věc provedli.“

Musel jsem uznat, že má pravdu, a Minin zoufalý výraz se trochu vyjasnil; z tak dobře míněné rady prýštila naděje. Van Helsing pokračoval:

„Jakmile se octneme uvnitř, nalezneme tam možná další stopy. Rozhodně tam jeden z nás může zůstat, zatímco se ostatní vypraví do míst, kde budou další bedny – do Bermondsey a Mile Endu.“

Lord Godalming vstal. „Tady bych snad mohl pomoci. Zatelegrafuji svým lidem, aby poslali koně a kočáry tam, kde jich budeme nejvíce potřebovat.“

„Podívej se, kamaráde,“ oslovil ho Morris, „je to báječný nápad mít všechno připraveno, ale jenom pro případ, že si člověk chce někam vyjet. Ale nemyslíš si, že by ten tvůj nóbl kočár s šlechtickým znakem vyvolal v zapadlých uličkách Walworthu nebo Mile Endu větší pozornost, než by se nám hodilo? Podle mého bychom pro cesty na jih nebo východ od Londýna měli použít drožky, a dokonce je nechat čekat kousek od míst, kam půjdeme.“

„Přítel Quincey má pravdu!“ souhlasil profesor. „Má otevřenou hlavu, jak se u vás říká. To, co máme v úmyslu, je obtížná věc, a pokud tomu lze zabránit, nechceme, aby nás při tom někdo pozoroval.“

Mina projevovala o všechno rostoucí zájem. Byl jsem rád, že jí naléhavost celého případu pomáhá alespoň na čas zapomenout na hrůzný noční zážitek. Byla velmi, velmi bledá – téměř přízračně bledá, a tak vyzáblá, že se jí vyhrnuly rty a obnažily zuby. Raději jsem se jí o tom ani nezmínil, zbytečně bych ji zarmoutil, ale krev mi ztuhla v žilách při představě, co se stalo s ubohou Lucy, když jí hrabě vysál krev. Zatím však jsem neměl pocit, že by se Mině zuby zaostřovaly; uplynulo ovšem jen málo času, a kdoví co zlého nás ještě čeká.

Když jsme uvažovali o sledu svých akcí a rozdělení sil, vyskytly se nové pochybnosti. Nakonec jsme se shodli, že ještě před odjezdem na Piccadilly bychom měli zneškodnit to Draculovo útočiště, které je nejbližší. Kdyby tomu snad měl přijít příliš brzy na kloub, už bychom stejně měli v naší ničivé práci náskok; a kdyby se tam snad dostavil v lidské podobě a v době, kdy je vlastně nejslabší, snad bychom se s ním mohli i vypořádat!

Pokud jde o rozdělení sil, navrhl profesor, abychom se po návštěvě Carfaxu všichni společně odebrali do domu na Piccadilly; tam bych zůstal s oběma lékaři a lord Godalming s Quinceym by mezitím vyhledali úkryty ve Walworthu a Mile Endu a zneškodnili je. Profesor upozornil, že je možné, byť i nepravděpodobné, že by se hrabě během dne objevil v domě na Piccadilly, a v tom případě

bychom se s ním mohli utkat přímo na místě. Je rozhodně třeba, abychom nad ním měli přesilu. Proti tomuto plánu jsem ostře protestoval, alespoň pokud šlo o mou účast, protože jsem hodlal zůstat zde a chránit Minu. Myslel jsem, že se nedám ničím zviklat, ale Mina s mými námitkami nesouhlasila. Prohlásila, že může dojít k situaci, kdy bude třeba mých právnických znalostí; že mezi dokumenty hraběte Draculy se třeba najde nějaké vodítko, které bych mohl rozluštit právě na základě svých transylvánských zkušeností. A navíc prý bude třeba nasadit všechny síly, abychom zmohli nadpřirozenou moc hraběte. Mina trvala pevně na svém a mně nezbylo než ustoupit; prohlásila totiž, že *její* poslední nadějí je, abychom všichni postupovali společně. „Já sama se ničeho nebojím,“ tvrdila. „Nic horšího mě potkat nemohlo; a ať už se stane cokoli, rozhodně z toho budu moci čerpat alespoň trochu naděje nebo útěchy. Běž, můj manželi! Zachce-li se Bohu, ochrání mě právě tak spolehlivě, zůstanu-li zde sama, jako kdyby tu byl někdo se mnou.“ Okamžitě jsem tedy vstal a zvolal: „Ve jménu božím, vydejme se tedy ihned na cestu, ať už neztrácíme čas! Hrabě by mohl přijít na Piccadilly dříve, než se domníváme.“

„Nikoli!“ řekl Van Helsing a pozdvihl ruku.

„Proč ne?“

„Nezapomeňte přece,“ poznamenal, a dokonce se přitom posmál, „že na dnešek důkladně hodoval a jistě si pospí!“

Mohl jsem snad na to zapomenout? Což někdy na to zapomenou, cožpak mohu? Může snad někdo z nás na ten hrůzný výjev vůbec zapomenout? Mina se ze všech sil snažila ovládnout, ale nakonec ji bolest přece jen přemohla, obličej si zakryla rukama a rozeštkala se; celá se přitom chvěla. Van Helsing jí určitě nechtěl připomenout ten strašný zážitek, jenom při svých úvahách zcela zapomněl na ni a na její úlohu v celé záležitosti. Sotva si uvědomil, co vlastně řekl, zhrozil se své bezmyšlenkovitosti a pokusil se Minu uklidnit. „Ach, paní Mino, drahá, drahá paní Mino, proč jsem jenom já, kdo vás

tak hluboce ctím, mohl říci něco tak neodpuštělného? Tyhle staré hloupé rty a tahle stará hloupá hlava si to sice nezasluhují, ale jistě na to zapomenete, že?“ Při těchto slovech se jí hluboce uklonil, Mina ho uchopila za ruce, pohlédla na něho závojem slz a chraptivě pravila: „Ne, nezapomenu, na něco takového bych ani nikdy nemohla zapomenout. Ale současně je s tím v mé mysli nerozlučně spjata tak dojemná vzpomínka na vás, že bych nic z toho ani nechtěla vypudit z mysli. A teď už byste měli co nejdříve odejít. Snídaně je připravena a musíme se pořádně najíst, abychom měli dost sil.“

Byla to zvláštní snídaně. Snažili jsme se být veselí a navzájem se povzbuzovat. Mina byla z nás nejveselejší a nejbujarejší. Po snídani Van Helsing vstal a řekl:

„A teď, drazí přátelé, se vypravíme na naši nebezpečnou výpravu. Doufám, že jsme všichni vyzbrojeni tak, jako jsme byli onu noc, kdy jsme poprvé vnikli do úkrytu našeho nepřítele. Jsme vyzbrojeni proti jeho útokům jak nadpřirozeným, tak fyzickým?“ Všichni jsme přisvědčili. „To je tedy v pořádku. Vy, paní Mino, jste tady rozhodně do západu slunce v *úplném* bezpečí. Vrátime se stejně ještě dříve, jestliže... Vrátime se! Ale dříve, než odejdu, musím mít jistotu, že jste dokonale vyzbrojena proti fyzickému útoku. Když jste sešla dolů, rozmístil jsem ve vašem pokoji předměty, které už znáte, tak, aby nemohl vejít. A nyní mi dovolu, abych ochránil vás samu. Dotýkám se vašeho čela tímto kouskem svěcené hostie ve jménu Otce, Syna i...“

Vtom se ozval hrůzný výkřik. Nám všem ztuhla krev v žilách. Jakmile Van Helsing přiložil hostii Mině k čelu, tu jí hostie sežehla maso, jako by to byl kousek žhavého železa. Stejně rychle, jak nervy zareagovaly na utrpenou bolest, zaznamenal i Minin mozek význam této skutečnosti; obojí ji tak přemohlo, že přetažená nervová soustava našla východisko ve strašném výkřiku. Její myšlenky se však neprodleně změnily ve slova. Ozvěna výkřiku ještě nedozněla, a už se dostavila reakce; Mina klesla v zoufalém pokoření na kolena,

shrнула si překrásné vlasy přes obličej gestem, jakým se kdysi malomocní zastírali pláštěm, a zakvílela:

„Nečistá! Nečistá! I Všemohoucí se štítí mého poskvrněného těla! Tohle znamení hanby budu muset nést na čele až do soudného dne!“ Všichni strnuli. Zdrčen bezmocným zármutkem jsem k ní přiskočil, pevně ji sevřel do náruče a tiskl k sobě. Několik minut nám tloukla zkormoucená srdce v jediném souzvuku a naši přátelé odvrátili oči, z nichž jim tiše kanuly slzy. Van Helsing se za chvíli otočil a vážně, tak vážně, až jsem se nemohl ubránit pocitu, že se mu dostalo vnuknutí shůry a prohlašuje něco, k čemu dostal popud z nebe, pravil:

„Snad opravdu budete muset nésti toto znamení tak dlouho, dokud Bůh uzná za vhodné, ale na soudný den zajisté odškodní svá dítka za všechna pozemská příkoří, která na ně složil. Drahá, předrahá paní Mino, kéž by nám, kdo vás milujeme, bylo dopřáno tam býti a spatřiti, jak mizí tato rudá jizva, toto znamení boží vědomosti o tom, co se událo, a jak vaše čelo bude opět stejně čisté jako vaše srdce, jež tak dobře známe. Tak určitě, jako že žijeme, zmizí tato jizva, až Bůh uzná za vhodné sejmouti z nás břímě, které nás tolik tíží. Do té doby však musíme nésti svůj kříž, stejně jako Jeho syn to učinil, poslušen Jeho vůle. Možná že jsme vyvolenými nástroji Jeho milosti a na Jeho příkaz se povznášíme tak jako Jeho syn k výšinám ranami a hanbou, slzami a krví, nejistotami a strachem a prostě vším, co odlišuje Boha od člověka.“

Z jeho slov tryskala naděje a útěcha a směřovala k tomu, abychom se smířili s osudem. Mina i já jsme to vycítili, bezděčně jsme každý chopili starce za ruku, sklonili se nad ní a políbili ji. Pak jsme všichni beze slova poklekli a držíce se za ruce přísahali jsme si věrnost. My muži jsme slíbili, že sejmeme smuteční závoj z hlavy té, kterou každý z nás svým způsobem miluje, a prosili jsme Boha, aby nám pomáhal a radil při těžkém úkolu, který leží před námi.

Nastal čas k odchodu. Rozloučil jsem se tedy s Minou; na toto rozloučení ani jeden z nás do smrti nezapomene. Pak jsme odešli.

V jednom jsem pojal pevné rozhodnutí: když zjistíme, že se Mina nakonec přece jen bude muset stát upírem, neodejde do této neznámé a strašné země sama. Z mého postoje si lze zřejmě vysvětlit, proč za dávných dob měl jeden upír vždy tolik druhů. Neboť stejně jako jejich odporná těla mohou spočinout pouze v posvěcené půdě, stávala se i nejsvětější láska verbířem pro jejich přízračné řady.

Do Carfaxu jsme vnikli bez obtíží a všechno jsme našli ve stejném stavu jako poprvé. Bylo téměř neuvěřitelné, že tak prozaické prostředí, plné špíny, prachu a rozkladu, dokázalo vyvolat takové obavy, jaké jsme teď pocítili. Těžko bychom byli dokázali uskutečnit své předsevzetí, kdybychom se už nebyli pevně rozhodli a neponoukaly nás hrůzné vzpomínky. V domě jsme nenašli žádné listiny ani důkazy, že by tu byl hrabě dlel. Velké bedny ve staré kapli vypadaly stejně jako minule. Jak jsme před nimi stáli, prohlásil Van Helsing slavnostně:

„A nyní, přátelé, nás tu čeká povinnost. Musíme zneškodnit tuto hlínu, posvěcenou posvátnými vzpomínkami, kterou přivezl z tak daleké země pro tak hanebný účel. Tuto hlínu si vybral proto, že je posvátná. A my ho porazíme vlastní zbraní, protože ji učiníme ještě posvátnější. Byla zasvěcena k užitku člověka, nyní ji zasvětíme Bohu.“ Při těchto slovech vytáhl z brašny šroubovák a dláto a za krátkou chvíli odklopil víko první bedny. Hlína páchla zatuchle a hnilobně, jenže my jsme to ani nevnímali, protože celá naše pozornost se soustředila na profesora. Ten vytáhl z krabičky kousek hostie, s posvátnou úctou ho položil na hlínu, víko znovu přiklopil a začal je přišroubovávat. Pomáhali jsme mu při tom.

Postupně jsme tak naložili i s ostatními bednami a navenek jsme je nechali v takovém stavu, v jakém jsme je našli; ovšem každá teď obsahovala kousek hostie.

Když jsme za sebou zavřeli dveře, prohlásil profesor slavnostně: „Část je tedy již vykonána. Jestliže budeme stejně úspěšní i v dalším díle, pak snad dopadne zář zapadajícího slunce na čelo paní Miny, které již bude bílé jako slonovina a bez poskvrny!“ Z louky, přes kterou jsme šli k nádraží na vlak, bylo vidět průčelí ústavu. Upřeně jsem se tam zahleděl a v okně našeho pokoje jsem spatřil Minu. Zamával jsem jí a několikrát pokynul hlavou na znamení, že jsme se své práce zhostili úspěšně. Přikývla mi v odpověď a dala mi tak najevo, že mi porozuměla. Naposledy jsem ji zahlédl ve chvíli, kdy mi kynula rukou na rozloučenou. S těžkým srdcem jsme dorazili na nádraží a jen stěží stihli vlak, který se přihnál, sotva jsme vešli na nástupiště.

Toto jsem napsal ve vlaku.

Piccadilly, 12.30. – Těsně před příjezdem na Fenchurchstreetské nádraží mi lord Godalming řekl:

„Quincey a já půjdeme shánět zámečníka. Vy s námi raději nechoďte, co kdyby se vyskytly nějaké potíže. Pro nás by za daných okolností vloupání do prázdného domu nemělo příliš zlé následky, ale vy jste právní zástupce a advokátní komora by vám mohla vaše počínání vytknout.“ Namítl jsem, že by mi něco takového nemohlo ohrozit ani pověst, ale lord Godalming trval na svém: „A kromě toho vzbudíme menší pozornost, jestli nás tam nebude zbytečně mnoho. Můj titul zapůsobí dostatečně na zámečníka i na každého kolemjdoucího strážníka. Raději jděte s Johnem a profesorem a čekejte někde v Green Parku, odkud budete vidět na dům. Až uvidíte, že zámečník dveře otevřel a odešel, přijďte všichni za námi. Budeme vás čekat a vpustíme vás dovnitř.“

„To je dobrá rada,“ usoudil Van Helsing a s tím jsme se spokojili. Godalming a Morris odjeli rychle drožkou a my jsme nastoupili do další. Na rohu Arlington Street jsme vystoupili a šli jsme do Green Parku. Při pohledu na dům, k němuž se upínalo tolik našich nadě-

jí, se mi rozbušilo srdce. Chmurně a mlčenlivě se vypínal ve své opuštěnosti mezi živějšími a elegantnějšími sousedy. Usedli jsme na lavici, odkud byl dobrý výhled, a pokuřovali jsme doutníky, abychom vzbuzovali co nejméně pozornosti. Čekali jsme na příjezd svých druhů, ale minuty se vlekly, jako by měly na nohou olověná závaží.

Konečně jsme spatřili předjíždět drožku. Z ní klidně vystoupili lord Godalming a Morris a z kozlíku seskočil rozložitý řemeslník s proutěným košíkem na nářadí. Morris zaplatil drožkáři, ten smekl a odjel. Oba vystoupili po schodech a lord Godalming ukázal, co se má udělat. Řemeslník si pomalu svlékl kabát a pověsil ho na tyč od zábradlí. Přitom prohodil něco k strážníkovi, který právě šel kolem. Strážník souhlasně přikývl, řemeslník poklekl a postavil košík vedle sebe. Chvilí se v něm probíral, potom vytáhl několik nástrojů a pečlivě je vedle sebe rozložil. Pak vstal, nahlédl do klíčové dírky, foukl do ní, obrátil se ke svým zákazníkům a něco k nim prohodil. Lord Godalming se usmál a muž se sklonil pro svazek klíčů. Vybral si jeden, opatrně ho vsouval dovnitř a začal zkoušet zámek. Po chvíli otáčení zkusil druhý a nato třetí. Jemně strčil do dveří, ty se otevřely a naši druzi spolu s ním vešli do haly. Seděli jsme, a ani jsme se nehнули; můj doutník divoce žhnul, ale Van Helsingův úplně vyhasl. Čekali jsme trpělivě, dokud jsme nezahlédli řemeslníka vyjít a vnést dovnitř košík s nářadím. Pak pootevřel dveře, přidržel je koleno a vybíral vhodný klíč. Když ho našel, podal ho lordu Godalmingovi. Ten vyňal peněženku a cosi mu dal. Muž smekl, vzal si nářadí, oblékl kabát a odešel; celá akce prošla zcela bez povšimnutí.

Sotva se řemeslník trochu vzdálil, my tři jsme přešli ulici a zaklepali na dveře. Quincey Morris nám neprodleně otevřel, vedle něho stál lord Godalming a zapaloval si doutník.

„Odporně to tu zapáchá,“ prohlásil, jak jsme vcházeli. Opravdu to tam odporně páchlo – jako ve staré kapli v Carfaxu –, a z dřívější zkušenosti nám bylo jasné, že tady hrabě pobýval poměrně často.

Pustili jsme se do prohlídky domu a drželi jsme se pohromadě pro případ, že by nás napadl. Věděli jsme přece, že máme co činit se silným a úskočným nepřítelem, a přitom jsme ani nevěděli, zda hrabě náhodou přece jen není v domě. V jídelně, umístěné za halou, jsme našli osm beden s hlínou. Pouze osm z oněch devíti, které jsme tu doufali najít! Náš úkol tedy ještě nebyl splněn a bude moci být splněn teprve tehdy, až najdeme chybějící bednu. Napřed jsme otevřeli okenice okna vedoucího na stísněný dlážděný dvorek. Naproti byla hladká stěna nějaké stáje, upravená jako průčelí malinkého domku. Nebyla v ní okna, nemuseli jsme se tedy obávat, že budeme pozorováni. Prohlídkou beden jsme se nijak nezdržovali. Náradím, které jsme si přinesli, jsme jednu po druhé otevřeli a naložili s nimi stejným způsobem jako s bednami v kapli. Teď už nám bylo jasné, že hrabě tady není, a tak jsme začali prohledávat dům.

Po zběžné prohlídce všech místností od přízemí po půdu jsme dospěli k závěru, že všechny věci, které patří hraběti, jsou shromážděny v jídelně. Podrobili jsme je tedy zevrubnému zkoumání. Byly rozloženy ve spořádaném nepořádku na velkém stole jídelny. Ležel tam objemný svazek listin o koupi domu na Piccadilly, doklady o koupi domů v Mile Endu a Bermondsey, dopisní papíry, obálky, pera a inkoust. Všechno bylo na ochranu před prachem pokryto tenkým balicím papírem. Byl tam také kartáč na šaty, kartáč na vlasy a hřeben, džbán a umývadlo; v něm byla špinavá voda, začervenálá jakoby od krve. Posledním nálezem byl malý svazek klíčů nejrůznějších druhů a velikostí, nejspíš od ostatních domů. Nato si lord Godalming a Quincey Morris poznamenali přesné adresy domů na východě a jihu města, vzali si svazek klíčů a vydali se na cestu, aby všude zneškodnili bedny. My tři zatím budeme co nejtrpělivěji očekávat jejich návrat – nebo příchod hraběte.

Kapitola 23

DENÍK Dr. SEWARDA

3. října. – Čekali jsme na lorda Godalminga a Quinceyho. Čas se příšerně vlekl. Profesor nám raději nedopřával klidu a neustále nás něčím zaměstnával. Z postranních pohledů, které chvílemi vrhal na Harkera, jsem pochopil jeho blahodárný záměr. Chudák Harker byl tak zdrcen, až mi to nahánělo hrůzu. Ještě včera večer to byl veselý, spokojeně vyhlížející tmavovlasý muž s odhodlanou mladistvou tváří, plný energie. Dnes je z něho zdrcený, rozrušený stařec, jehož bílé vlasy jsou v souladu s vpadlýma žhnoucíma očima a obličejem rozrytým vráskami bolesti. Jeho energie však zůstala nedotčena, dokonce plápolá jako živý plamen. V tom snad tkví jeho spása, pokud ovšem všechno půjde hladce; tak se totiž přenese přes období zoufalství a celkem lehce se vrátí do koloběhu každodenního života. Chudák! Namlouval jsem si, jak těžký je můj úděl, ale jeho...! Tohle profesor velmi dobře ví a všemožně se snaží zaměstnat jeho mysl. To, co právě vyprávěl, je za daných okolností neobyčejně zajímavé. Pokud si vzpomínám, říkal:

„Před časem se mi dostaly do rukou všechny listiny týkající se tohoto netvora, a už jsem je několikrát důkladně prostudoval. Čím hlouběji jsem se věcí zabýval, tím nezbytnější se mi zdá nutnost tohoto netvora zcela zničit. Ze všeho totiž vyplývá, že nejen neustále zvětšoval svou moc, nýbrž současně i prohluboval znalost své moci. Jak vypátral můj budapeštský přítel Arminius, byl Dracula za svého života skvělý muž. Voják, státník a alchymista – v oněch dobách byla alchymie vyvrcholením tehdejších vědeckých poznatků. Měl pronikavou mysl, byl neobyčejně vzdělaný a neznal ani strach, ani výčitky svědomí. Dokonce se odvážil do Scholomance a nebylo

jediného odvětví tehdejšího vědění, které by nebyl studoval. Nu, a duševní schopnosti u něho přežily fyzickou smrt, ačkoli se zdá, že jeho paměť není zcela bez mezer. V některých psychických problémech byl a dosud ještě je dítětem; dospívá však a leccos, co zprvu bylo jen jakoby dětskou hrou, dosáhlo už teď mužných rozměrů. Experimentuje, počíná si při tom obratně, a kdybychom mu nebyli zkřížili cestu, mohl by se z něho státi – a ještě se jím státi může, jestliže neuspějeme – otec nebo zakladatel bytostí nového druhu, jejichž cesta bude ovšem lemována smrtí, nikoli životem.“

Harker povzdychl a prohodil: „A tohle všechno vytáhlo do boje proti mé milované! Ale jak vlastně experimentuje? Kdybychom tomu přišli na kloub, snad by se nám pak podařilo ho porazit!“

„Už od okamžiku, co přišel, zkouší svou moc, pomalu, ale jistě. Ten jeho velký dětský mozek pracuje na plné obrátky. Je štěstím pro nás, že dosud to je dětský mozek; kdyby se byl totiž ihned pokusil o určité věci, už by byl dávno mimo dosah naší moci. Má ovšem v úmyslu uspěti a člověk, který má před sebou staletí, může si dovoliti čekati a nespíchat. Jeho heslem by klidně mohlo býti *Festina lente!*“

„Já tomu nerozumím,“ povzdychl Harker unaveně. „Prosím, vyslovte se jasněji! Snad mi soužení a zármutek otupily mozek.“ Profesor mu jemně položil ruku na rameno.

„Dobrá, hochu, jasně vám to vysvětlím. Což nevidíte, jak ten netvor poslední dobou svými experimenty pomalu nabýval dalších zkušeností? Jak využil zoofágního pacienta, aby se vetřel do domu našeho přítele Johna? Ten váš upír sice později přichází a odchází, jak se mu zlíbí, ale poprvé může někam vejíti pouze tehdy, když ho k tomu nějaký obyvatel domu vyzve. Jenže tohle nejsou jeho nejdůležitější experimenty. Nejistili jsme snad, že napřed všechny ty velké bedny přenášel někdo jiný? Tehdy si myslel, že to jinak není možné. Jenže ten jeho velký dětský mozek stále dospívá, a on začal uvažovati, zda by bedny nemohl přenášeti sám. Proto začal

pomáhati, a sotva zjistil, že to dokáže, pokusil se je přetahovati sám. A později by to došlo tak daleko, že by všechny své rakve rozmístil sám, a nikdo kromě něho by již nevěděl, kde jsou ukryty! Snad měl v úmyslu zakopati je hluboko do země, aby mu dobře sloužily; používal by jich totiž pouze v noci nebo tehdy, kdy může měniti svou podobu. A nikdo by pak nevěděl, že to jsou jeho úkryty! Nezoufejte však, můj hochu! Když mu toto přišlo na mysl, bylo již příliš pozdě. Už teď jsou pro něho zneškodňovány všechny úkryty kromě jednoho, a než slunce zapadne, zničíme mu i tento. Pak už nebude věděti, kam by měl jíti nebo kde se skrýti. Dnes ráno jsem vás zdržel, abychom si tím mohli být jisti. Neriskujeme snad více než on? Proč bychom tedy neměli býti opatrnější než on? Podle mých hodin je už jedna, a jestliže všechno dopadlo dobře, jsou naši přátelé Arthur a Quincey na cestě k nám. Dnes je náš den a my musíme postupovati důkladně, byť i pomalu, a nic neriskovati!“

Vtom nás překvapilo zaklepání na dveře, dvojité zaklepání telegrafního poslíčka. Všichni jsme jako na povel vyšli do haly. Van Helsing nám posunkem paže naznačil, abychom mlčeli, přistoupil ke dveřím a otevřel je. Poslíček mu podal telegram. Profesor opět zavřel dveře, podíval se na adresu, otevřel obálku a nahlas předčítal:

„Pozor na D. Právě teď, 12.45, opustil Carfax a spěchal k jihu... Zřejmě chce všechno obejít a snad vás navštíví. – MINA.“ Nastala chvíle ticha; přerušil ji hlas Jonathana Harkera:

„Teď už se s ním, bohudík, brzy setkáme!“ Van Helsing se k němu prudce obrátil a pravil:

„Přenechme Bohu, kdy a jak se co stane. Ještě se nestrachujte ani neradujte! To, co si nyní přejete, by také mohlo býti naší zkárou.“

„Teď už mi na ničem nezáleží,“ odpověděl Harker troufale, „pouze na tom, abych toho netvora vyhladil z povrchu zemského! Duši bych byl ochoten za to prodat!“

„Tiše, tiše, hochu!“ napomenul ho Van Helsing. „Bůh takto s dušemi nekramaří; a ďábel, pokud by byl ochoten uzavřít tento obchod,

nedrží slovo. Ale Bůh je milosrdný a spravedlivý a zná vaši bolest a vaši oddanost drahé paní Mině. Považte, jak by se zdvojnásobila její bolest, kdyby zaslechla vaše prudká slova. Nebojte se, že bychom zklamali; všichni jsme oddáni naší věci a dnes s ní skončujeme. Nadešel čas činu. Dnes je tento upír omezen na lidské vlastnosti a do té doby, než zapadne slunce, se nemůže změnit. Bude mu chvíli trvat, než sem dorazí – podívejte se, je čtvrt na dvě a pět minut. Tak rychle sem zase nepřijde, i kdyby sebevíc pospíchal. Hlavně doufejme, že lord Arthur a Quincey dorazí před ním.“

Asi půl hodiny po doručení telegramu se od dveří haly ozvalo klidné, rozhodné zaklepání. Bylo to jen obyčejné zaklepání, jakých se ozývá tisíce hodinu co hodinu v celém Londýně, ale mně i profesorovi poskočilo srdce. Podívali jsme se na sebe a společně jsme vyšli do haly. Své zbraně jsme měli připraveny – duchovní v levé ruce, světské v pravicích. Van Helsing odstrčil závoru, pootevřel dveře a ustoupil, obě ruce připraveny k činu. Když jsme na schodech přímo přede dveřmi spatřili lorda Godalminga a Quinceyho Morrise, rozzářily se nám obličeje. Rychle vešli, zavřeli za sebou a prošli halou. Arthur nám oznámil:

„Všechno je v pořádku. Našli jsme obě místa; v každém bylo šest beden a všechny jsme zničili.“

„Zničili?“ podivil se profesor.

„Pro něho!“ Chvíli jsme mlčeli a pak Quincey řekl:

„Nezbývá nám než tady čekat. Jestli se ovšem neobjeví do pěti hodin, musíme odejít. Nemůžeme přece nechat po západu slunce paní Harkerovou o samotě!“

„Bude tu co nevidět,“ usoudil Van Helsing, nahlédnuv do svého zápisníku. „*Nota bene*, podle telegramu paní Harkerové odešel na jih od Carfaxu, to znamená, že hodlal přejít řeku, což může učiniti pouze v době mezi přílivem a odlivem, tedy krátce před jednou. Skutečnost, že šel k jihu, pro nás znamená, že má zatím pouze podezření. Z Carfaxu odešel zřejmě nejprve tam, kde čeká náš zásah

nejméně. Vy jste museli býti v Bermondsey jen krátce před ním. To, že dosud není tady, znamená, že se odtud odebral do Mile Endu. To mu zabralo něco času; nějak se totiž musel zase dostat i zpět přes řeku. Věřte mi, přátelé, dlouho už čekati nebudeme! Měli bychom si připravit nějaký plán útoku, abychom neponechali nic náhodě. Připravte si zbraně! Pozor!“ Při těchto slovech zvedl varovně paži a už jsme všichni slyšeli, jak někdo lehce vsouvá klíč do zámku domovních dveří.

I v tak kritickém momentu jsem musel v duchu smeknout před pohotovostí, s jakou dokáže zareagovat silná osobnost. Při všech společných loveckých výpravách a dobrodružstvích v nejrůznějších částech světa se vždy ujímal velení Quincey Morris a já s Arthurem jsme si navykli ho slepě poslouchat. Při této příležitosti v něm ten starý návyk zřejmě podvědomě ožil. Quincey se bleskem rozhlédl po místnosti, ihned v duchu rozhodl, jak postupovat, a bez jediného slova, pouhým posunkem vykázal každému z nás místo. Van Helsing, Harker a já jsme se postavili těsně za dveře s tím, že profesor je bude chránit, jakmile se otevřou, a my dva se okamžitě vrhneme mezi ně a příchozího. Godalming a Quincey se umístili tak, že je nebylo vidět, jeden vzadu, druhý vpředu, připraveni ihned skočit před okno. Čekali jsme napjati na nejvyšší míru a vteřiny se vlekly pomalu jako hlemýžď. Halou se blížily opatrné, tiché kroky; hrabě přece jen čekal nějaké překvapení – nebo se ho alespoň obával.

Náhle jediným skokem vrazil do místnosti a mihl se kolem nás dřív, než jsme mohli vztáhnout ruku, abychom ho zarazili. Byl to přímo pardálí skok, něco tak nelidského, že jsme se naráz oprostili od účinků šoku, který v nás vyvolala jeho přítomnost. První reagoval Harker a bleskurychle skočil před dveře vedoucí do pokoje v přední části domu. Jak nás hrabě spatřil, zkřivil se mu obličej odporným úšklebkem, který odhalil jeho dlouhé ostré špičáky; vzápětí však ohyzdny úsměšek ustoupil panovačnému pohledu, plnému chladného pohrdání. Sotva jsme jako jeden muž vykročili

proti němu, opět se jeho výraz naráz změnil. Byla škoda, že jsme svůj útok nepřipravili lépe, neboť ani v onu chvíli jsem nevěděl, co vlastně uděláme. Ani jsem si nebyl jist, zda nám naše obyčejné zbraně vůbec budou k užitku. Harker si to zřejmě chtěl vyzkoušet; měl už totiž připravenou indickou zakřivenou dýku, a nečekaně po něm prudce sekl. Byla to pořádná rána, a hraběte zachránilo jen to, že s ďábelskou mrštností uskočil. O vteřinu dřív, a ostrá čepel by mu byla projela srdcem. Hrot mu jen prosekl kabát a ze široké trhliny vypadl svazek bankovek a vysypal se proud zlatáků. Tvář hraběte se zkrivila tak ďábelským výrazem, že jsem se na okamžik o Harkera bál, i když jsem viděl, že už znovu pozvedá strašnou dýku k dalšímu úderu. S křížkem a hostií v ruce jsem bezděčně vykročil na jeho ochranu. Do paže se mi vlila mohutná síla a s úžasem jsem spatřil, že netvor ustupuje – vystoupili jsme totiž proti němu současně všichni. Slovy snad ani nelze vylíčit výraz nenávisti, bezmocné zloby, ďábelské zášti a zuřivosti, který se mu objevil ve tváři. Voskově žlutá plet' mu zezelenala, oči mu zaplály a zarudlá jizva na bledé pokožce čela se zachvěla jako otevřená rána. Harker se znovu rozmáchl, ale hrabě se skrčil, mrštně mu proběhl pod paží, sebral z podlahy hrst peněz a skočil do okna. Okenní tabule se řinčivě rozlétla a hrabě dopadl dolů na vydlážděný dvorek. Do zvuku tříštícího se skla se mísilo zacinkání zlatáků o dlaždice.

Vyhlédli jsme z okna a spatřili, jak nezraněn vyskočil na nohy, vyběhl po schodech, proběhl dvorkem a prudce otevřel dveře stáje. Pak se obrátil k nám a zvolal:

„Nemyslete si, že na mě vyzrajete – vy, co tam stojíte s bledými tvářemi v jedné řadě jako ovce u řezníka! Ještě toho budete litovat, každý z vás! Myslíte si, že jste mě připravili o všechna útočiště, jenže já jich mám víc! Po dlouhá staletí jsem je připravoval na nejrůznějších místech a čas je na mé straně. Má pomsta teprve začíná! Dívky, které vy všichni milujete, patří mně už teď a jejich prostřednictvím budete náležet mně i vy a mnoho jiných. Budete

mými poddanými, poslušni mých rozkazů, a budete mi pomáhat, kdykoli se budu chtít nasytit! Pah!“ Opovržlivě si odfrkl, rychle prošel dveřmi a my jen zaslechli zaskřípění zrezavělé závory, jak ji za sebou zasouvá. Otevřely se další dveře a zabouchly se. Bylo nám jasné, že ho těžko můžeme pronásledovat stájemi, a vrátili jsme se do haly. První z nás promluvil profesor.

„Něco jsme zjistili, ba dokonce hodně. Přes ta zpupná slova se nás bojí. Bojí se času, bojí se nedostatku! Proč by totiž jinak tak pospíchal? Prozrazuje ho již tón jeho slov; určitě mě tu nemýlí sluch. Proč vzal ty peníze? Rychle se za ním vypravte! Jste lovci divokých šelem a vyznáte se v honitbě. Já mezitím učiním opatření, aby při jeho případném návratu tu nezůstalo nic, co by mohl použít.“ Při těchto slovech vložil zbylé peníze do kapsy, kupní smlouvy seřadil tak, jak je Harker uspořádal, a zbylé věci vhodil do krbu, škrtl sirkou a podpálil je.

Godalming vyběhl s Morrisem na dvorek a Harker vyskočil oknem, aby se pustil za hrabětem. Ten však zavřel dveře stáje na závoru, a než se jim podařilo vyrazit je, nebylo po něm ani vidu ani slechu. Van Helsing a já jsme se snažili něco vypátrat v zadní části domu, ale všechny uličky byly opuštěné a nikdo ho neviděl odejít.

Bylo již pozdní odpoledne a slunce se sklánělo k západu. Museli jsme se smířit s tím, že pro dnešek je vše ztraceno. S těžkým srdcem jsme dali za pravdu profesorovi, když řekl:

„Vraťme se teď k paní Mině, k naší nešťastné, drahé paní Mině. Všechno, co jsme mohli vykonati, jsme vykonali; a tam ji alespoň můžeme chrániti. Nemusíme však zoufati. Existuje již jen jediná bedna hlíny, a tu musíme rozhodně najíti. Jestliže se nám to podaří, všechno ještě může dopadnouti dobře.“ Bylo mi jasné, že hlavním důvodem jeho sebejistých slov byla snaha utěšit Harkera. Chudák se teď úplně zhroutil; chvílemi ani nemohl potlačit vzdechy, které se mu draly z prsou – myslel na svou ženu.

Stísnění jsme se vrátili do mého domu, kde nás již čekala paní Harkerová s veselým výrazem, který činil čest její statečnosti a obětavosti. Sotva spatřila naše tváře, zbledla jako smrt, na jednu dvě vteřiny zavřela oči, jako by se v duchu modlila, a pak klidně řekla:

„Ani nevím, jak vám mám poděkovat. Ach, ty můj ubohý miláčku!“ Uchopila manželovu šedou hlavu do dlaní a políbila ji. „Polož si sem svou ztrápenou hlavu a dej jí odpočinout. Uvidíš, nakonec to všechno dobře dopadne, drahý. Bůh nás jistě ochrání, pokud to milostivě uzná za správné!“ Chudák jenom zasténal. Byl tak zdrcen, že nenalézal slov.

Později jsme se sešli k rychlé večeři a ta nás trochu vzpružila. Snad to způsobil pocit teplého jídla v žaludku, který nám zahnal hlad – nikdo z nás od snídáně nevzal do úst –, nebo pocit sounáležitosti; rozhodně jsme se již necítili tak zle a zítřek se nám jevil v mnohem růžovějších barvách. Podle daného slibu jsme paní Harkerové vylíčili všechno, co se událo. Ačkoli bledla jako sníh při líčení okamžiků, kdy jejímu manželu hrozilo nebezpečí, a zardívala se, když jsme jí vyprávěli o důkazech jeho oddanosti, naslouchala hrdinně a klidně. Když jsme popisovali, jak se Harker udatně vrhl na hraběte, přitiskla se k manželově paži a pevně ji sevřela, jako by ho tím snad chtěla ochránit před možným nebezpečím. Po celou dobu vyprávění až do okamžiku, kdy dospělo k současným chvílím, však nepronесla jediné slovo. Potom vstala a s rukou na manželově paži promluvila. Kéž bych dokázal vystihnout tento výjev, vylíčit tu sladkou, půvabnou, zářivě krásnou a oduševnělou ženu, prodchnutou mládím a nesoucí na čele rudou jizvu, o níž tak dobře věděla a kterou jsme vnímali se skřípajícími zuby při vzpomínce, kdy a jak vznikla. Jak jen vyjádřit její něžnou víru, kterou stavěla proti všem našim obavám a pochybám, ačkoli jsme věděli, že alespoň symbolicky byla přes svoji dobrotu, čistotu a víru odvržena Bohem.

„Jonathane,“ a slova jí splývala ze rtů jako hudba, tak byla plná lásky a něhy, „drahý Jonathane, a vy všichni, mí věrní, opravdu

věrní přátelé, chtěla bych, abyste po celou tuto strašnou dobu nezapomněli, co vám teď povím. Víím, že musíte bojovat – že dokonce musíte ničit, jako jste zničili falešnou Lucy, aby opravdová Lucy mohla žít věčným životem; jenže to všechno není dílo nenávisti. Ten nešťastník, který všechno toto utrpení způsobil, má z nás nejtragičtější osud. Uvědomte si, jak bude šťasten, až i on bude zničen ve své horší podobě, aby jeho lepší podoba dosáhla nesmrtelnosti duše. I s ním musíte mít soucit, aniž by vám ovšem bránil ho zničit.“

Její manžel při těchto slovech zrudl a zachmuřil se, jako by mu vašeň rozdírala nitro. Bezděčně stiskl své ženě ruku tak pevně, až jí zbělely klouby. Jistě ji to zabořelo, ale ani sebou netrhla, jenom na něj upřela ještě úpěnlivější pohled. Když domluvila, vyskočil a téměř vytrhl svou ruku z její. Zvolal:

„Kéž by mi ho Bůh vydal do rukou na tak dlouho, abych ho mohl zbavit jeho pozemského života, jak o to všichni usilujeme! A kdybych navíc mohl poslat jeho duši navždy do horoucích pekel, udělal bych to!“

„Tiše, ach tiše, ve jménu božím! Takhle nemluv, Jonathane, můj drahý! Jinak mě zavalíš strachem a hrůzou! Přemýšlej, můj drahý – já sama jsem po celý dnešní dlouhý den o tom přemýšlela – ... snad... jednoho dne... i já budu potřebovat takový soucit, a představ si, že by mi ho někdo jiný tobě podobný – a se stejným důvodem k nenávisti – odepřel! Ach, můj manželi, věř mi, že bych tě byla ušetřila takové myšlenky, kdybych se jí mohla vyhnout. Prosím však Boha, aby si tvá zlostná slova nevykládal jinak než jako zoufalý povzdech hluboce milujícího a těžce zkoušeného člověka. Ach Bože, nechť ti jsou tyto ubohé bílé vlasy důkazem, jak trpěl muž, který celý život nikomu neublížil a na jehož hlavu se teď sneslo tolik zármutku!“

Všichni jsme měli v očích slzy. Nebránili jsme se jim a ponechali jsme jim volný průchod. Také Mina se rozplakala nad tím, že její laskavé rady zapůsobily. Manžel se před ní vrhl na kolena, objal

je a skryl obličej do záhybů jejích šatů. Van Helsing nám pokynul a tiše jsme se vytratili z pokoje, abychom obě milující duše nechali o samotě s Bohem.

Potom, dřív než se odebrali na lože, zabezpečil profesor jejich pokoj proti upírovu příchodu a paní Harkerovou ujistil, že může klidně spát. Snažila se tomu uvěřit a zřejmě hlavně kvůli manželovi se tvářila vyrovnaně. Byl to pro ni těžký boj a jsem přesvědčen, že nezůstane bez odměny. Van Helsing jim dal k ruce zvonek, aby v případě potřeby mohli dát znamení. Po jejich odchodu jsme se my tři, Godalming, Quincey a já, dohodli, že se v noci budeme střídát a bdít nad bezpečím té nešťastné, zdrcené ženy. První hlídka připadla na Quinceyho, takže my dva jsme se chystali jít co nejdříve spát. Godalming už uleh, protože střídá první. Ted', kdy jsem skončil svou práci, půjdu také na lože.

DENÍK JONATHANA HARKERA

3.–4. října, krátce před půlnocí. – Málem jsem myslil, že včerejšek vůbec neskončí. V mé touze po spánku se skrývala jakási slepá naděje, že najdu všechno změněné, až se probudím, a že teď již mohou nastat pouze změny k lepšímu. Před rozchodem jsme se ještě dohadovali o dalším postupu, nedospěli jsme však k výsledku. Jediné, co jsme věděli, bylo, že někde zbývá ještě jedna bedna s hlínou a že toliko hrabě ví, kde. Jestli se rozhodne ukrýt se v ní, může nás dlouhá léta vodit za nos, a přitom ta představa je příliš strašná, než abych se na ni odvážil jen pomyslit! Víím pouze jedno: pokud vůbec je na světě nějaká dokonalá žena, je to můj těžce zkoušený miláček. Miluji ji tisíckrát víc za ten včerejší sladký soucit, v jehož odlesku se má nenávist k netvoru jeví ještě odporněji. Bůh jistě nepřipustí, aby svět byl o tak skvělého člověka ochuzen. To je má jediná naděje. Všichni se teď ženeme k úskalí a jedinou naší spásou je kotva. Mina bohudík

spí, a spí beze snů. Při představě všech těch strašných vzpomínek mě děsí, jak hrůzné sny by mohla mít. Tak klidná ještě nebyla od západu slunce. Tehdy se jí na chvíli rozhostil na tváři klidný výraz, podobný příchodu jara po březnových vichrech. Myslel jsem si, že výraz klidu vytvářejí červánky zapadajícího slunce, teď se ovšem domnívám, že v něm byl skryt hlubší význam. Nejsem ospalý, ačkoli jsem unaven – k smrti unaven. Musím se však pokusit o spánek; musím přece pamatovat na zítřek a nebudu mít klid, dokud...

Později. – Zřejmě jsem usnul. Probudila mě totiž Mina, která seděla s vyděšeným výrazem na lůžku. Nestáhli jsme záclony, takže v pokoji bylo poměrně dobře vidět. Mina mi s varovným posunkem přikryla dlaní ústa a pošeptala mi do ucha:

„Pst! Někdo je na chodbě!“ Tiše jsem se zvedl, přešel pokojem a nepatrně pootevřel dveře.

Přímo před nimi ležel na žíněnce pan Morris; byl vzhůru. Pokynul mi, abych byl zticha, a šeptal:

„Pst! Jděte si zase lehnout; všechno je v pořádku. Střídáme se tu celou noc. Nechceme nic riskovat!“

Jeho výraz a posunek nepřipouštěly námitek, a tak jsem se vrátil a pověděl o tom Mině. Povzdychla a její smutnou, bledou tvář se mihl náznak úsměvu. Objala mě a tiše řekla:

„Díky Bohu za ty dobré, statečné muže!“ a s povzdechem klesla nazpět a usnula. Píši to, protože nejsem ospalý, ale musím se znovu nutit usnout!

4. října, ráno. – Mina mě v noci probudila ještě jednou. Zřejmě jsme oba spali už dlouho, protože v šeru přicházejícího jitra se ostře rýsovaly obdélníky okna a plynový plamen se jen kmital a vůbec nešířil jas. Mina mě rychle vyzvala:

„Zavolej profesora! Chci s ním okamžitě mluvit!“

„Proč?“

„Něco mě napadlo. Ta myšlenka se nejspíš zrodila v noci a dozrála ve mně, ani nevím jak. Profesor mě musí hypnotizovat ještě před úsvitem, a já pak budu moci mluvit. Pospěš si, drahý; už nezbývá mnoho času.“ Šel jsem ke dveřím. Na zíněnce ležel dr. Seward; když mě spatřil, hbitě vyskočil.

„Stalo se něco?“ vyhrkl zděšeně.

„Ne, ale Mina chce okamžitě mluvit s doktorem Helsingem.“

„Půjdu pro něho,“ prohlásil a rychle odešel k profesorovu pokoji.

Za dvě tři minuty už byl Van Helsing u nás. Měl na sobě župan. Pan Morris a lord Godalming stáli u dveří s dr. Sewardem a vyptávali se ho. Sotva profesor spatřil Minu, rozhostil se mu na tváři úsměv a zaplašil výraz leknutí. Zamnul si ruce a řekl:

„Ach, drahá paní Mino, to je krásná změna! Podívejte se, příteli Jonathane, dnes tu konečně máme naši drahou paní Minu zase takovou, jakou bývala kdysi.“ Radostně se k ní obrátil: „A co pro vás mohu udělati? V tak časnou hodinu mě jistě nevoláte pro nic za nic.“

„Chci, abyste mě hypnotizoval! Proveďte to ještě před úsvitem, cítím, že v tu dobu mohu mluvit, a to svobodně. Pospěšte si, čas se už krátí!“

Profesor se na ni upřeně zahleděl a začal jí oběma rukama přejíždět před obličejem. Mina se mu několik minut dívala strnule do očí. Srdce se mi rozbušilo jako perlík; cítil jsem, že se blíží rozhodný okamžik. Mina postupně přivírala oči a seděla zcela nehybně; pouze z jemného zvedání a klesání hrudi bylo patrné, že žije. Profesor udělal ještě několik pohybů rukama a ustal; čelo měl skropeno potem. Mina otevřela oči, ale jako by to byl někdo úplně jiný. Zrak upírala do dále a v hlase se jí zachvívala jakási smutná zasněnost, jakou jsem u ní ještě nikdy neslyšel. Profesor pozdvihl paži, abych ani nehlesl, a pokynul mi, ať sem přivedu ostatní. Vešli po špičkách, zavřeli za sebou dveře a postavili se k čelu lůžka. Hleděli na Minu, ale ta jako by je ani nevnímala. Mlčení prolomil profesorův hlas. Hovořil velmi tiše, nechtěl rušit chod jejích myšlenek.

„Kde jste?“ Odpověď byla neurčitá:

„Nevím. Spánek nemá místa, které by mohl nazvat svým.“ Několik minut bylo ticho. Mina seděla dál strnule a profesor na ni upřeně hleděl. My ostatní jsme se skoro neodvažovali dýchat. V pokoji se rozjasňovalo. Dr. Van Helsing z ní nespouštěl zrak a pokynul mi, abych roztáhl záclony. Učinil jsem tak. Každou chvíli už mohl do místnosti vpadnout den, odněkud vystřelil rudý paprsek a uvnitř se šířilo růžové světlo. Vtom se profesor znovu zeptal:

„Kde jste teď?“ Ozvala se zasněná, ale vědomá odpověď, jako by Mina chtěla něco vysvětlit. Podobný tón jsem u ní slyšel při předčítání jejích poznámek.

„Nevím. Všechno je mi tu cizí.“

„Co vidíte?“

„Vůbec nic, všude je tma.“

„Co slyšíte?“ Z profesorova trpělivého hlasu zaznívalo jisté napětí.

„Šplouchání vody. Šplouchání a poskakování vlnek. Slyším je venku.“

„To tedy jste na lodi?“ Pohlédli jsme na sebe, jako bychom si chtěli navzájem číst myšlenky. Báli jsme se myslet. Odpověď se dostavila vzápětí.

„Ach, ano.“

„Co ještě slyšíte?“

„Dupot lidských nohou, jak po palubě nade mnou pobíhají muži. Ted' je slyšet skřípání řetězu a hlasité zaklapnutí, jak zub vratidla zapadl do ozubení.“

„Co děláte?“

„Ležím bez hnutí – ach, tak bez hnutí. Je to jako smrt.“ Hlas se pomalu ztrácel, až přešel v hluboký dech spánku, a otevřené oči se zavřely.

Slunce právě vycházelo a v pokoji již bylo plné denní světlo. Dr. Van Helsing položil Mině ruce na ramena a jemně jí dal hlavu

zpět na polštář. Malou chvíli ležela jako spící dítě, a pak si dlouze vzdychla, probudila se a udiveně se po nás všech rozhlédla. „Mluvila jsem ze spaní?“ otázala se jenom. Zřejmě však věděla, co se stalo; přesto chtěla zvědět, co říkala. Profesor jí zopakoval rozhovor a Mina prohlásila:

„Pak tedy nesmíme ztrácet ani minutu; snad ještě není příliš pozdě!“ Pan Morris a lord Godalming zamířili ke dveřím, jenže profesorův vyrovnaný hlas je zavolal zpět.

„Počkejte, přátelé! V době, kdy paní Mina mluvila, zdvihla ta loď, ať už se jmenuje jakkoli, kotvu. A v tuto chvíli zdvihá kotvu ve vašem velkém londýnském přístavu mnoho lodí. Kterou z nich vlastně hledáte? Poděkujme Bohu, že se nám opět dostalo vodítka, i když nevíme, kam nás zavede. Až dosud jsme byli tak trochu slepí; ovšem slepí, jak lidé bývají, protože když pohlédneme zpět, spatříme, co jsme mohli vidět, kdybychom bývali schopni vidět to, co jsme vidět mohli! Tahle věta je pěkně spletitá, že? Bohužel až teď jsme mohli seznati, co měl hrabě na mysli, když sebral ty peníze, ačkoli mu hrozila Jonathanova ostrá dýka, jíž se i on bojí. Myslí na útěk. Slyšíte, ÚTĚK! Pochopil, že teď, kdy mu už zbývá pouze jedna bedna s hlínou a kdy ho pronásleduje hrstka mužů tak, jak psi štvou lišku, už Londýn není pro něj vhodným místem. Odvezl proto svou poslední bednu s hlínou na palubu nějaké lodi a odplul ze země. Myslí si, že unikne, ale nikoli! Budeme ho pronásledovati. Měli bychom zadouti do lesních rohů, jak by dal učiniti náš přítel Arthur, když si obleče červený fráček pro hon na lišku! Náš starý lišák je však lstivý, velmi lstivý, a my s tím musíme při pronásledování počítat. Jenže já jsem také lstivý a myslím, že brzy zjistím, co má na mysli. Zatím můžeme klidně odpočívat, protože mezi námi se rozkládá voda, kterou nebude chtít překročit, a ani ji překročit nemůže, i kdyby chtěl – pokud by loď snad nepřistála na břehu, a to jen v době mezi přílivem a odlivem nebo když vrcholí odliv. Hled'te, právě vyšlo slunce, a dokud nezapadne, patří celý

den nám. Vykoupejme se, oblečme se a nasnídejme se. Všichni jídlo potřebujeme a můžeme je pohodlně vychutnat, protože on už nedlí v této zemi s námi.“ Mina na něho prosebně pohlédla a otázala se:

„Ale proč ho vůbec ještě musíme dál pronásledovat, když nás opustil?“ Profesor ji uchopil za ruku, pohládl ji a odpověděl:

„Teď se mě na nic neptejte. Odpovím vám na všechno po snídani.“ Víc toho nebyl ochoten říci a rozešli jsme se, abychom se oblékli.

Po snídani opakovala Mina svou otázku. Profesor na ni chvíli odevzdaně hleděl a pak smutně pravil:

„Protože teď, má drahá, drahá paní Mino, teď víc než jindy ho musíme najít, i kdybychom ho museli pronásledovati až do jícnu pekel.“ Mina zbledla a slabým hlasem se otázala:

„Proč?“

„Protože on může žít po staletí,“ odvětil vážným hlasem, „a vy jste jen smrtelná žena. Teď, od chvíle, co vám vtiskl na hrdlo toto znamení, může být každá ztracená hodina osudná!“

Mina se nachýlila a kácela se v mdlobách k zemi. V posledním zlomku vteřiny jsem ji zachytil.

Kapitola 24

FONOGRAFICKÝ DENÍK Dr. SEWARDA, NAMLUVENÝ VAN HELSINGEM

Vzkaz pro Jonathana Harkera.

Zůstanete u paní Miny. My zatím budeme pátrati po hraběti – pokud se to dá nazvati pátráním; téměř všechno přece víme a nemusíme už vlastně pátrati, pouze se musíme ujistiti. Vy tu však dnes zůstaňte a pečujte o ni. Je to váš nejpřednější a nejsvětější úkol. Dnes sem rozhodně přijíti nemůže. Ted' vás seznámím s tím, s čím jsem už seznámil ostatní čtyři, takže budete věděti vše, co vědí oni. Náš nepřítel odcestoval; vrací se na svůj zámek v Transylvánii. Vím to stejně jistě, jako by to ohnivá ruka napsala na stěnu. Na tento odjezd se už zřejmě připravoval a poslední bednu hlíny měl už někde přichystanou k naložení. Proto si vzal ty peníze, proto tak pospíchal; bál se, že bychom se ho zmocnili dřív, než slunce zapadne. Byla to jeho poslední naděje kromě možnosti skrýti se v hrobce ubohé slečny Lucy; domnívá se, že slečna Lucy je stále taková jako on a že má hrobku pro něho otevřenu. K tomu však mu už nezbýval čas, nebylo to možné, a proto se vypravil do svého posledního útočiště, do posledního zákopu, pokud se to dá tak říci. Je chytrý, velmi chytrý! Ví, že tady jeho hra již skončila, a rozhodl se odejeti domů. Nalezl loď, která popluje tam, odkud přijel, a nastoupil na ni. Nyní půjdeme hledati tu loď i cíl její plavby. Až to zjistíme, vrátíme se, všechno vám řekneme a vy s paní Minou z toho načerpáte novou naději. Jestliže o tom budete přemýšleti, zjistíte, že máme naději a že není ještě všechno ztraceno. Netvorovi, jehož pronásledujeme, trvalo několik set let, než se dostal do Londýna, ale sotva jsme našli proti němu vhodné prostředky, vyhnali jsme

ho odsud za jediný den! Není všemocný, i když dokáže způsobiti mnoho škod a je mnohem méně zranitelný než my. Jenže my jsme silní a každý z nás ví, co chce; a společně jsme ještě silnější. Žádné strachy, milý pane Jonathane! Náš boj teprve vzplál, a nakonec přece jen zvítězíme – tak jistě, jako že Bůh ochraňuje z nebes svá dítka. Bud'te proto klidný, než se vrátíme.

VAN HELSING

DENÍK JONATHANA HARKERA

4. října. – Přečetl jsem Mině Van Helsingův fonografický vzkaz a to ubohé děvče úplně pookřálo. Jistota, že hrabě odplul z Anglie, jí dodala útěchu, a útěcha je pro ni posilou. Já osobně skoro ani nemohu uvěřit, že už nestojíme tváří v tvář tomu strašnému nebezpečí. Dokonce mé hrůzné zážitky v zámku Dracula mi připadají jako dávno zapomenutý sen. Tady ve svěžím podzimním vzduchu, v jasném svitu slunce...

Běda, jak jen mohu pochybovat! Jak jsem tak přemýšlel, padl mi zrak na rudou jizvu na bílém čele ubohé Miny! Dokud tam bude, nelze pochybovat. A až zmizí, zůstane vzpomínka na ni pevně zakotvena v naší paměti. Mina i já se bojíme nečinnosti, a proto jsme znovu několikrát přečetli všechny deníky. I když si stále jasněji uvědomujeme, jak se všechno vlastně odehrálo, naše bolest a strach pomalu mizí. Jako by se ve všem jevil určitý záměr, a to nám dodává útěchu. Mina tvrdí, že jsme možná nástroji boží prozřetelnosti. Kdoví? Budu se snažit tomu také uvěřit. O budoucnosti jsme spolu dosud nemluvili. Raději posečkáme, až se profesor s ostatními vrátí ze své výpravy.

Den mi ubíhá rychleji, než jsem si kdy pomyslel. Už jsou tři hodiny.

DENÍK MINY HARKEROVÉ

5. října, 5 hodin odpoledne. – Schůzka, na níž dr. Van Helsing podal zprávu. Přítomni: profesor Van Helsing, lord Godalming, dr. Seward, pan Quincey Morris, Jonathan Harker, Mina Harkerová.

Dr. Van Helsing informoval o krocích, které byly dnes podniknuty s cílem zjistit, kterou lodí a kam hrabě Dracula uprchl:

„Protože jsem věděl, že se chce vrátit do Transylvánie, byl jsem si jist, že se bude muset plaviti k ústí Dunaje, popřípadě k jinému místu na Černém moři, neboť odtamtud připlul. Stáli jsme před velkým otazníkem. *Omne ignotum pro magnifico*. A tak jsme se s těžkým srdcem vypravili zjistit, které lodi odpluly včera večer tím směrem. Věděli jsme, že jde o plachetnici, vždyť paní Mina hovořila o plachtách. Plachetnice nejsou tak významné, aby je *The Times* uváděly v lodním jízdním řádu, a proto jsme na popud lorda Godalminga zašli k Lloydům, kde je seznam všech, i těch nejmenších odplouvajících lodí. Tam jsme zjistili, že za odlivu odplula do Černého moře pouze jedna loď. Byla to *Carevna Kateřina* a vyplula z Doolittlových loděnic do Varny, odkud má namířeno do dalších míst a pak proti proudu Dunaje. ‚Aha,‘ řekl jsem si, ‚tohle je určitě loď, na níž je hrabě!‘ Odebrali jsme se tedy do Doolittlových loděnic a tam v malé prkenné boudě seděl nějaký úředník. Bouda byla tak nepatrná, že ten člověk vypadal větší než jeho kancelář. Zeptali jsme se ho na odjezd *Carevny Kateřiny*. Měl zarudlý obličej, hlasitě divoce klel, ale jinak to byl dobrý chlapík. Quincey mu dal něco ze své kapsy, co při rozvinutí zašustilo, chlapík to vložil do maličké peněženky, tu uložil hluboko do kapsy kalhot, a byl pak ještě úslušnější a uctivější. Šel s námi a vyptával se mnoha hrubých a zpocených mužů; i ti se polepšili, jakmile je přešla žízeň. Každou chvíli sakrovali, hromovali a různě kleli; ani jsem jim pořádně nerozuměl, ale pochopil jsem, co asi mají na mysli. Nakonec nám ovšem pověděli vše, co jsme potřebovali.

Sdělili nám, jak k nim včera odpoledne k páté hodině přiběhl jakýsi muž; byl vysoký, hubený a bledý, měl ostrý nos, zářivě bílé zuby a oči, které přímo žhnuly. Byl celý v černém až na slamák, který se nehodil ani k němu, ani k roční době. Obdaroval je štědře penězi, jen aby se dozvěděl, která loď odplouvá do Černého moře a kam. Kdosi ho zavedl do kanceláře a pak k lodi. Na ni odmítal vstoupiti, zůstal státi na konci můstku a požádal, aby k němu přišel kapitán. Jakmile se kapitán dozvěděl, že dostane bohatě zapláceno, přišel, a ačkoli zprvu mocně hromoval, přece jen nakonec souhlasil. Potom ten hubený muž odešel a někdo mu poradil, kde si může najmouti koně a povoz. Odešel tam a brzy se vrátil. Káru s velkou bednou přitáhl sám a také sám tu bednu složil na zem, ačkoli k přenesení na loď pak bylo třeba několika mužů. Dlouho hučel do kapitána, jak a kam ta bedna má býti uložena; ale kapitán měl námitky, sakroval v mnoha jazycích a vyzval ho, ať tedy přijde a sám se podívá, kde ji uloží. Jenže on odmítl, že zatím nemůže přijíti, protože má ještě mnoho na práci. Nato mu kapitán pověděl, aby si raději zatraceně pospíšil, protože loď vypluje z tohohle zatraceného přístavu, než nastane zatracený odliv. Hubený muž se usmál a prohlásil, že loď musí pochopitelně vyplouti, až to kapitán uzná za vhodné; že by však byl překvapen, kdyby to bylo nějak brzy! Kapitán znovu klel v mnoha jazycích a hubený muž se mu uklonil, poděkoval mu a pravil, že tedy využije jeho laskavosti a dostaví se na palubu před odjezdem. Nakonec mu kapitán s mnohem rudější tváří než předtím a v mnoha jazycích prohlásil, že žádné zatracené a zpropadené Francouze na palubě své zatracené lodi míti nechce! Potom se cizinec zeptal, kde by mohl nablízku koupiti nákladní listy, a odešel.

Nikdo neví, kam šel, a všem to bylo „po čertech jedno“, jak se vyjádřili, protože měli hlavu plnou zcela jiných, pochopitelně opět zatracených myšlenek; brzy totiž bylo všem jasné, že *Carrevna Kateřina* nevypluje podle očekávání. Nad hladinou řeky se zdvihla řídká pára a postupně houstla, až z ní byla neproniknutelná

mlha. Objevila se prý znenadání, nikdo ani nevěděl jak. Kapitán hromoval a sakroval v mnoha jazycích, ale stejně nic nezmoohl. Voda pomalu stoupala a kapitán se začal obávat, že zmešká odliv. Právě za nejvyššího přílivu přišel hubený muž znovu na můstek a požádal kapitána, který nebyl právě nejlépe naladěný, aby se směl podívat, kde je uložena jeho bedna. Nato mu kapitán odsekl, aby on i ta jeho stará, zatracená setsakramentská bedna táhli ke všem čertům. Hubený muž se však neurazil, odešel s prvním důstojníkem do podpalubí podívat se po bedně, vrátil se nahoru a chvíli postál v mlze na palubě. Potom zmizel, ale nikdo si nevšiml jak. Nikdo ovšem na něho ani nemyslel, protože brzy se mlha začala zvedat a zase se vyjasnilo. Moji žízňiví přátelé s květnatou mluvou nám se smíchem líčili, jak kapitán při svém vícejazyčném klení překonal sám sebe a přímo hýřil nejšťavnatějšími výrazy, když z dotazů u jiných námořníků, kteří v tu hodinu pluli po proudu i proti proudu řeky, zjistil, že jen málokterý z nich spatřil jinou mlhu než tu, která obklopovala loděnici. Nakonec loď při odlivu vyplula a ráno již byla blízko ústí. V době, kdy nám toto bylo řečeno, byla již určitě na širém moři.

A proto si teď můžeme na nějaký čas odpočinouti, milá paní Mino. Náš nepřítel je na moři, kde může poroučeti mlze, a pluje k ústí Dunaje. Plachetníci trvá plavba poměrně dlouho, a i kdyby plula rychle, my pojedeme po pevnině, budeme rychlejší a dorazíme tam před ní. Naší nadějí je přistihnouti ho v bedně v době mezi východem a západem slunce, kdy se nemůže bránit a my s ním můžeme naložit, jak bude třeba. Máme před sebou řadu dní, kdy můžeme kouti své plány. Víme přesně, kam má namířeno; mluvili jsme totiž s rejdařem a ten nám ukázal příslušné faktury a doklady. Bedna, kterou hledáme, má být vyložena ve Varně, kde ji na předložení plné moci převezme lodní agent jménem Ristics. Tím skončí úloha našich dopravců. Na náš dotaz, zda je něco v nepořádku, protože pak by mohli zatelegrafovat do Varny a tam se dotázat, jsme

odpověděli záporně; vždyť to, co musíme vykonati, není věcí ani policie, ani celních úřadů. Musíme to vykonati jen my sami a podle svých plánů.“

Když dr. Van Helsing domluvil, zeptala jsem se ho, zda hrabě určitě zůstal na palubě lodi. Odpověděl: „Naším nejlepším důkazem je vaše svědectví v hypnotickém transu.“ Znovu jsem se ho zeptala, zda je opravdu nezbytné, aby pronásledovali hraběte; strašně se totiž bojím, aby Jonathan ode mne neodešel, a to by určitě učinil, kdyby odešli ostatní. Profesor mi odpověděl napřed klidně, ale pak byl stále vzrušenější, důraznější a prudší, až nakonec jsme opět alespoň zčásti pochopili, z čeho vyvěrá jeho silná individualita, kterou už tak dlouho vyniká nad svým okolím.

„Ano, je to nezbytné – nezbytné – nezbytné! Za prvé kvůli vám, za druhé kvůli lidstvu! Už za ten krátký čas, kdy ještě byl zcela nevědomý a tápal v temnotách, napáchal tenhle netvor spoustu zla v onom úzkém okruhu, v němž se pohybuje. Tohle všechno jsem už ostatním vysvětlil; vy, drahá paní Mino, se to můžete dozvědět z fonografu mého přítele Johna či ze zápisků svého manžela. Vylíčil jsem jim, jak mu trvalo řadu staletí, než se mu podařilo opustiti svou chudou zemi – chudou na lidi – a přijíti do nové země, kde je tolik lidí jako klasů na poli. Kdyby se o něco podobného pokoušel nějaký jiný Nemrtvý, určitě by to nedokázal ani za dlouhá staletí, co svět je světem a co jím ještě bude. U tohoto jedince se zřejmě nějakým zázračným způsobem spojily všechny tajemné, hluboké a mocné síly přírody. I samo místo, kde tento Nemrtvý po dlouhá staletí žil, je plné geologických a chemických tajemství. Jsou tam hluboké rokle a úžlabiny, které vedou neznámo kam. Jsou tam sopky, z jejichž jícnu dodnes tryskají proudy vod neprobádaných vlastností a plyny, které dovedou usmrtiti nebo naopak přivést k životu. Jistě, některé kombinace těchto tajemných sil, které tak mimořádným způsobem podporují fyzický život, mají asi magnetický či elektrický původ, vždyť i on sám měl od samého počátku určité mimořádné

vlastnosti. V těžkých dobách naplněných válkami vynikal nad ostatní železnými nervy, pronikavější myslí a větší odvahou. Neznámo jak dosáhly u něho základní síly života svého vrcholu a jeho mozek se zdokonaluje stejnou měrou, jakou sílí, vzrůstá a mládne jeho tělo. A k tomu přistupuje ona ďábelská síla, která mu je vlastní; ta ovšem musí ustoupiti silám dobra. A co tedy z toho plyne pro nás? Nakazil vás – ach, odpusťte, má drahá, že o tom musím mluvit; to, co řeknu, vám bude ku prospěchu. Nakazil vás ovšem tak zchytrale, že kdyby vám už nijak více neubližoval, budete moci žítí dále svým dřívějším, sladkým životem, a teprve později vás smrt, ten obecný, Bohem posvěcený úděl člověka, učiní takovou, jakým je on. K tomu nesmí dojít! Všichni jsme se zapřisáhli, že se tak nestane! Jsme vykonavateli boží vůle, aby se svět a lidé, pro něž zemřel jeho syn, nestali oběťmi netvorů, jejichž pouhé bytí Boha znesvěcuje. Bůh už nám dovolil vysvoboditi jednu duši a my se dáme na pochod jako dávní křižáci, abychom vysvobodili další duše. Jako oni potáhneme k východu, a jestliže padneme, padneme jako oni za dobrou věc.“ Odmlčel se a já jsem se otázala:

„Nepoučí se však hrabě ze svého neúspěchu? Ted', když byl vyštván z Anglie, nebude se jí vyhýbat tak, jako se tygr vyhýbá vesnici, z níž pocházejí jeho pronásledovatelé?“

„Aha!“ zvolal profesor. „To vaše přirovnání s tygrem se mi zamlouvá a převezmu je. Vaši lidožrouti, jak v Indii nazývají tygra, který jednou okusil lidskou krev, nestojí už o žádnou jinou kořist, nýbrž číhají tak dlouho, dokud jim nepadne za oběť člověk. Netvor, jehož jsme vyhnali z naší vesnice, je také tygr lidožrout, a nikdy nepřestane číhati. Nikoli, vůbec nemá v povaze stáhnouti se a držeti se v pozadí. Za svého života, toho skutečného života, přecházel turecké hranice a napadal nepřítel na jeho vlastní půdě; a ustal snad, kdykoli byl odražen? Nikoli! Vracel se opět, znovu a znovu. Všimněte si jeho neústupnosti a vytrvalosti! Už dávno pojal jeho dětský mozek plán odejít do velkého města. A co udělal? Napřed si našel

místo, které je pro něho na celém světě nejslibnější. Pak se rozvážně začal chystati na provedení svého plánu. Trpělivě zkoumal své síly a dosah své moci. Studoval novou řeč. Poznával nový společenský život, změněné zvyklosti, politiku, právo, finance, vědu a obyčeje neznámé země a neznámého národa, který tam mezitím vznikl. To málo, co zjistil, mu jen udělalo laskominy a povzbudilo chuť. Dokonce mu to zbystřilo mysl, neboť všechno mu jen dokazovalo, jak správné byly již od počátku jeho předpoklady. Tohle všechno dokázal sám, sám! z rozbořené hrobky v zapomenuté zemi. O kolik víc by toho tedy dokázal, až by mu byl otevřen širší myšlenkový svět? On, který se vysmívá smrti, jak víme; on, který nabývá sil uprostřed epidemií, jež dovedou sklátiti celé národy! Ach, kdyby někdo takový pocházel od Boha, a nikoli od ďábla, jakou podporou dobra by byl v tomhle našem starém světě! Ale my jsme se zavázali, že svět osvobodíme. Své dílo musíme vykonati nenápadně a naše úsilí musí býti skryto pláštěm tajemství. V tomto osvíceném věku, kdy lidé nevěří ani tomu, co vidí, by mu totiž pochybnosti moudrých lidí velmi napomáhaly. Byly by pro něho štítem, brněním a současně i zbraní, jimiž by mohl zničiti nás, své nepřátele, kteří jsme ochotni zatratiti i vlastní duše pro záchranu té, kterou milujeme – pro dobro lidstva a pro čest a slávu boží.“

Po společné úradě bylo dohodnuto, že dnes večer zatím nic definitivně nerozhodneme; že se na všechno vyspíme a že se pokusíme každý dojít k vlastním závěrům. Sejdeme se opět zítra při snídani a tam si sdělíme, k čemu jsme dospěli, a rozhodneme o dalším postupu.

Dnes v noci se cítím báječně klidná a odpočatá. Jako bych se zbavila nějaké strašné tíže. Snad...

Ani jsem to nedomyslíla, nemohla jsem; v zrcadle jsem zahlédla rudé znamení na čele a uvědomila si, že jsem dosud nečistá.

DENÍK Dr. SEWARDA

5. října. – Všichni jsme záhy vstali a myslím, že každému z nás spánek prospěl. Při snídani vládla mnohem lepší nálada, než jsme se domnívali, že je vůbec ještě někdy možné.

Je opravdu fantastické, jak obrovská regenerační síla je obsažena v lidské povaze. Jakmile se zbavíme překážky, třeba smrti, vracíme se ihned k základním principům naděje a radosti. Jak jsme seděli kolem stolu, nejednou jsem se udiveně porozhlédl, zda všechny ty minulé dny nejsou jenom snem. Zpět do skutečnosti mě přiváděl teprve pohled na rudou skvrnu na čele paní Harkerové.

I teď, kdy vážně o všem uvažuji, skoro nemohu pochopit, že příčina celého našeho neštěstí je dosud na světě. Dokonce i paní Harkerová jako by občas na své utrpení zapomínala; svou strašnou jizvu si uvědomí jen tu a tam, když si na něco vzpomene. Za půl hodiny se tu sejdem v mé pracovně a rozhodneme, co dál. Já osobně předvídám pouze jedinou nesnáz a uvědomuji si ji spíš instinktivně než vědomě. Všichni budeme muset mluvit otevřeně, a přesto se obávám, že ubohá paní Harkerová bude mít z nějakého záhadného důvodu svázaný jazyk. Víím, že si tvoří úsudky sama, a ze všeho, čeho jsem byl dosud svědkem, mohu usuzovat, jak pronikavé a správné asi budou; jenže ona je nevysloví nebo nebude moci vyslovit. Nadhodil jsem to Van Helsingovi; pohovoříme si o tom, až budeme sami. Domnívám se, že na ni začíná působit ten strašný jed, který se jí dostal do krve. Hrabě určitě věděl, proč ji obdařil tím, co Van Helsing nazývá „upíří křest krví“. Jistě lze vydestilovat jedy i z neškodných látek: v době, kdy existence ptomainů je dosud záhadou, se nelze divit ničemu! Víím pouze jedno: jestli se mé pocity o mlčení nešťastné paní Harkerové projeví jako správné, pak nás čekají velké obtíže a neznámá nebezpečí. Stejná síla, která ji donutí mlčet, ji může donutit i promluvit. Raději to ani nedomyslím; ještě bych nakonec mohl v duchu té ušlechtilé ženě křivdit!

Van Helsing se dostaví do pracovny chvíli předtím, než přijdou ostatní. Pokusím se s ním o tom promluvit.

Později. – Po profesorově příchodu jsme probírali situaci. Postřehl jsem, že ho něco tíží a že by o tom chtěl se mnou promluvit, ale stejně jako já s tím otálel. Když jsme tak chvíli chodili okolo celé věci jako kočka kolem horké kaše, vyhrkl:

„Příteli Johne, my dva si musíme o něčem promluvit o samotě, zatím jenom mezi čtyřma očima. Později do toho zasvětime i ostatní.“ Zarazil se a já vyčkával. Za chvíli pravil:

„Paní Mina, naše ubohá, drahá paní Mina se mění!“ Po zádech mi přeběhl mráz – mé nejhorší domněnky se potvrdily! Profesor pokračoval:

„Tentokráte musíme s ohledem na smutnou zkušenost se slečnou Lucy bdít, aby to nezašlo příliš daleko. Náš úkol je nyní vlastně mnohem obtížnější než jindy, a tahle nová rána osudu způsobuje, že záleží na každé hodině. Ve tváři paní Miny se již začínají projevovat charakteristické upíří rysy. Jsou dosud jen velmi, velmi nepatrné, jsou však zřetelné pro ty, jejichž oči se dívají bez předsudků. Zuby má poněkud ostřejší a pohled někdy tvrdší. Navíc poslední dobou příliš často mlčí; podobně to začínalo u slečny Lucy. Ta rovněž nic neřekla, i když napsala vše, o čem si přála, abychom se dozvěděli. Nyní se obávám jednoho. Jestliže paní Mina dokáže v hypnotickém transu námi přivoděném vyzraditi, co hrabě vidí a slyší, nemohl by tedy kdykoli i on, který ji hypnotizoval první, napít se její krve a přinutit ji vypít svou krev, donutit její mysl, aby mu vyjevila všechno, co zná?“ Pokývl jsem na znamení souhlasu. Pokračoval:

„Tomu musíme rozhodně zabrániti; nesmíme ji zasvěcovati do našich záměrů, takže nebude moci prozraditi, co neví! Je to trapná záležitost! Tak trapná, že mi při pomyšlení na ni málem puká srdce; ale musí tomu tak býti. Až se za chvíli sejdeme, musím jí oznámiti,

že z důvodu, o němž pomlčíme, se už nesmí zúčastňovati našich porad, ale že ji pochopitelně budeme pečlivě ochraňovati.“ Otřel si čelo, na němž mu vyvstal pot při představě bolesti, kterou nejspíš způsobí té ubohé, tolik trýzněné ženě. Byl jsem přesvědčen, že ho snad trochu utěší, až se dozví, že i já jsem došel ke stejným závěrům; rozhodně ho to zbaví trýznivých pochyb. Sdělil jsem mu to a očekávaný účinek se dostavil.

Čas naší rady se už blíží. Van Helsing odešel, aby se prý připravil na ni i na svou bolestnou úlohu. Řekl bych však, že pravou příčinou jeho odchodu byla touha pomodlit se o samotě.

Později. – Hned jak jsme se sešli, jsme si s Van Helsingem oddychli. Paní Harkerová vzkázala po manželovi, že se našeho setkání nezúčastní; pokládá prý za vhodnější, budeme-li moci své akce projednávat sami bez ní; její přítomnost by nám prý mohla vadit. Profesor i já jsme na sebe na okamžik pohlédli a oběma se nám podstatně ulevilo. Osobně se domnívám, že pokud si paní Harkerová sama uvědomila nebezpečí, odvrátila tím od sebe hodně bolesti i soužení. Za těchto okolností jsem si s profesorem vyměnil souhlasné pohledy a s prstem na rtech jsme se shodli, že o svém podezření pomlčíme, dokud si o něm nepromluvíme sami. Ihned jsme se pustili do příprav válečného plánu. Napřed nám Van Helsing zhruba nastínil fakta:

„*Carevna Kateřina* vyplula z Temže včera ráno. I při největší rychlosti jí plavba do Varny potrvá tři týdny; my se tam po pevnině dostaneme za tři dny. Jestliže připustíme, že plavba bude třeba o dva dny kratší vzhledem ke změnám počasí, které, jak víme, může hrabě přivoditi, a jestliže připočteme celý den a noc pro naše případné zpoždění, zbývají nám do odjezdu necelé dva týdny. Pro jistotu tedy musíme odsud odcestovati nejpozději sedmnáctého. Tak určitě přibudeme do Varny den před přistáním lodi a budeme moci vykonati všechny nutné přípravy. Všichni se pochopitelně

ozbrojíme – proti oběma druhům zla – duševnímu i fyzickému!“ Quincey Morris dodal:

„Pokud vím, pochází hrabě ze země vlků, a není vyloučeno, že tam dorazí dřív než my. Navrhuji proto, abychom ke své výzbroji ještě přibrali winchestrovky. Já prostě věřím, že mě winchestrovka vždycky vytrhne z podobné šlamastiky. Vzpomínáš si, Arte, jak se na nás hnala ta smečka u Tobolska? Co bychom byli tehdy každý dali za opakovačku!“

„Správně!“ souhlasil Van Helsing. „Winchestrovky si opatříme. Quincey je vždycky otevřená hlava, nejvíc ovšem, když jde o lov, i když tahle moje metafora vyznívá v neprospěch vědy, protože připisuje vlkům větší nebezpečnost pro člověka, než tomu je. Tady zatím nemůžeme nic dělati; a protože Varnu nikdo z nás nezná, proč bychom se tam tedy nevypravili dříve? Dnes večer a zítra se můžeme připravit a pak, bude-li všechno v pořádku, se my čtyři můžeme vypraviti na cestu.“

„My čtyři?“ pozastavil se Harker a tázavě hleděl z jednoho na druhého.

„Ovšem,“ odvětil rychle profesor. „Vy tu musíte zůstat, abyste se staral o svou ženu.“ Harker chvíli mlčel, a když pak promluvil, jeho hlas zněl nejistě:

„O tomhle si promluvme až později. Chci se poradit s Minou.“ Domníval jsem se, že by teď bylo na čase, aby Van Helsing varoval Harkera, ať se jí nesvěřuje s našimi plány; ten však nic takového neučinil. Významně jsem se na něho podíval a zakašlal. Místo odpovědi si přiložil prst na rty a otočil se.

DENÍK JONATHANA HARKERA

5. října, odpoledne. – Dnes ráno jsem měl po naší schůzce dlouhou dobu hlavu jako vymetenou. Nové fáze vývoje nechávají mou mysl

v tak otupeném stavu, že v ní není místa pro činorodé myšlení. Minino rozhodnutí nezúčastnit se porady mě udivilo, a protože jsem se s ní nehodlal přít, mohl jsem se o jejích důvodech pouze dohadovat. Nic jsem zatím nevyzkoumal. Překvapil mě i způsob, jakým to ostatní přijali; když jsme o tom mluvili naposledy, dohodli jsme se, že nebudeme před sebou už nic skrývat. Mina teď spí, klidně a sladce jako malé děcko. Rty má našpužené a obličej jí září blahem. Díky Bohu, že stále ještě prožívá takové okamžiky!

Později. – Všechno je tak zvláštní! Seděl jsem u blaženě spící Miny a byl jsem naplněn tak velkým štěstím, že snad ani většího nemohu dosáhnout. Jak se den chýlil k večeru a na zem se snášely dlouhé stíny zapadajícího slunce, působilo na mě ticho pokoje neustále slavnostnějším dojmem. Pojednou otevřela Mina oči, něžně na mě pohlédla a pravila:

„Jonathane, chci, abys mi něco na své svědomí slíbil. Slíbíš to pouze mně, ale bude to z vůle boží, a ten slib ti nebude dovoleno porušit, i kdybych před tebou klesla na kolena a s trpkými slzami tě zapřísahala. Rychle, musíš mi to okamžitě slíbit!“

„Mino, takový slib přece nelze jen tak beze všeho dát,“ namítl jsem. „K tomu nemám právo.“

„Ale miláčku, vždyť si to přeji já,“ odevzdaně naléhala a oči se jí zatřpytily jako hvězdy. „Nežádám to kvůli sobě. Můžeš se zeptat doktora Van Helsinga, zda mám pravdu; jestli nebude souhlasit, zaříd' se podle svého. A jestli později všichni svůj názor změni, budeš svého slibu zproštěn.“

„Slibuji!“ prohlásil jsem tedy a Mininou tváří se mihl výraz nesmírného štěstí; pro mě ovšem nemůže dosáhnout úplného štěstí, dokud bude mít na čele tu rudou jizvu. Pak řekla:

„Slib mi, že mi nesdělíš vůbec nic o plánech vašeho tažení proti hraběti. Ani jediné slovo, ani jedinou poznámku, ani jediný náznak; zhola nic tak dlouho, dokud ponesu toto znamení,“ a důrazně ukáza-

la na jizvu. Pochopil jsem, že mluví smrtelně vážně, a slavnostně jsem opakoval: „Slibuji!“ A v tom okamžiku mi bylo, jako by se mezi námi zavřely dveře.

Později, o půlnoci. – Celý večer byla Mina tak veselá a plná života, že z ní nakonec ostatní načerpali odvahu, jako by se jejím veselím nakazili. I mně připadalo, že ze mne trochu opadl onen závoj chmury, který člověka někdy zahluje. Všichni jsme se záhy odebrali na lože. Mina teď spí jako dítětko; jak báječné, že dokáže spát i při takových starostech! Díky Bohu, alespoň zapomene na své trápení! Třeba zapůsobí její příklad i na mě tak, jak na mě večer zapůsobilo její veselí. Pokusím se o to. Ach, co bych dal za spánek beze snů!

6. října, ráno. – Další překvapení. Mina mě záhy probudila, asi ve stejnou hodinu jako včera, a požádala mě, abych přivedl dr. Van Helsinga. Domníval jsem se, že se chce dát znovu zhypnotizovat, a bez námitky jsem zašel pro profesora. Ten zřejmě na zavolání čekal, zastihl jsem ho v pokoji oblečeného. Dveře měl dokořán, takže slyšel, jak jsem otevřel dveře našeho pokoje. Ihned mi vyhověl, a sotva vešel, zeptal se Miny, zda mají ostatní přijít také.

„Ne,“ odmítla klidně, „to není třeba. Můžete jim to říci sám. Musím odjet s vámi.“

Dr. Van Helsing ustrnul stejně jako já. Po chvilce mlčení se zeptal: „Ale proč?“

„Musíte mě vzít s sebou. S vámi budu bezpečnější a rovněž vy budete bezpečnější.“

„Ale proč, drahá paní Mino? Víte přece, že vaše bezpečí je naší nejsvětější povinností. Jdeme vstříc nebezpečí, které vás ohrožuje nebo by mohlo ohrožovati víc než kohokoli z nás kvůli – kvůli okolnostem – věcem, které se udály.“ V rozpacích se odmlčel.

Mina při odpovědi zdvihla prst a ukázala si na čelo.

„Vím. Proto musím jet. Ted', dokud ještě slunce nevyšlo, vám to mohu říci; později mi to už třeba nebude možné. Vím, že se musím dostavit, když mi hrabe rozkáže. Vím, že budu muset použít Isti, jestliže mi rozkáže dostavit se potají, prostě budu nucena udělat cokoli, dokonce i obelhat Jonathana.“ Bůh jistě spatřil pohled, který při těchto slovech na mě upřela, a jestli opravdu existuje anděl zaznamenávající lidské skutky, pak jí tento pohled bude přičten k věčné cti. Mlčky jsem jí stiskl ruku. Nemohl jsem ze sebe vypravit jediné slovo a mé dojetí bylo tak velké, že jsem si ani nemohl ulevit slzami. Mina pokračovala:

„Vy jste muži odvážní a silní. Vaše síla je i v počtu, takže můžete čelit i tomu, co by mohlo podlomit odolnost jedinice, který by mě střežil sám. Navíc vám mohu prokazovat službu, protože mě budete moci hypnotizovat, a tak se dozvíte věci, které ani sama neznám.“ Van Helsing jí velmi vážně odvětil:

„Paní Mino, jste jako vždy velmi prozíravá. Pojedete s námi a společně provedeme to, co jest naším cílem.“ Když domluvil, pohlédl jsem na Minu, jejíž dlouhé mlčení mě překvapilo. Padla naznak na polštář a spala; neprobudila se ani, když jsem rozhrnul záclonu a vpustil do pokoje záplavu slunečního svitu. Van Helsing mi pokynul, abych šel s ním. Vešel do svého pokoje a vzápětí se k nám přidružili lord Godalming, dr. Seward a pan Morris. Van Helsing je informoval o Mininých slovech a potom řekl:

„Ráno odjedeme do Varny. Musíme ovšem bráti zřetel na nový faktor – na paní Minu. Můžeme jí plně důvěřovati. Jistě jí srdce krvácelo nad tím, co nám musela říci. Bylo to však od ní jenom správné a nám se včas dostalo varování. Musíme počítati se vším a ve Varně musíme býti připraveni zasáhnouti, jakmile loď přistane.“

„A co vlastně uděláme?“ zeptal se pan Morris stručně. Profesor chvilu váhal s odpovědí.

„Především půjdeme na palubu lodi; až najdeme bednu, připevníme na ni větvíčku plané růže, protože pak prý upír nemůže

rakev opustiti. Tak alespoň tvrdí pověra. A my se musíme v první řadě spoléhati na to, co říkají pověry; ve starověku tvořily náboženství a náboženství z nich dosud vychází. Potom, až se nám naskytne kýžená příležitost, bednu otevřeme – a všechno dobře dopadne.“

„Ani mě nenapadne čekat na nějakou příležitost!“ vyhrkl pan Morris. „Jen co tu bednu uvidím, otevřu ji a toho netvora zničím, i kdyby na mě přitom mělo hledět tisíc lidí a vzápětí mě sprovodili ze světa!“ Bezděčně jsem ho uchopil za paži – byla tvrdá jako ocel. Jistě porozuměl mému pohledu – alespoň doufám.

„Jste hodný chlapec,“ řekl dr. Van Helsing. „Statečný chlapec. Quincey je prostě každým coulem muž! Bůh mu za to žehnej! Věřte mi, chlapče, nikdo z nás nebude otáletí nebo váhati ze strachu. Já vám jenom vysvětluji, co bychom měli udělati – co musíme udělati. Nemůžeme však opravdu říci, co vlastně uděláme. Mohou nastati nejrůznější okolnosti s nejnečekanějšími výsledky, takže prozatím nelze odhadnouti vůbec nic. Budeme vyzbrojeni pro všechny možné případy, a jakmile nastane chvíle pro čin, vydáme ze sebe všechno. Dnes rozhodně musíme uvést své záležitosti do pořádku. Zařídme všechno, co se týká našich blízkých a těch, kdo jsou na nás závislí. Nikdo z nás totiž nemůže předvídati, kde, kdy a jak to skončí. Já jsem si už své záležitosti uspořádal, a protože nemám nic jiného na práci, půjdu obstarati všechno potřebné na cestu. Opatřím železniční jízdenky a tak dále.“

Tím bylo řečeno vše a my jsme se rozešli. Uspořádám teď všechny své pozemské záležitosti a přichystám se na všechny možnosti...

Později. – Vše je hotovo, poslední vůle napsána a opatřena všemi náležitostmi. Jestli mě Mina přežije, stane se mou univerzální dědičkou. A kdyby tomu tak nemělo být, podělí se o můj majetek ti, kdo se k nám tak skvěle zachovali.

Slunce se pomalu chýlí k západu; upozornil mě na to Minin vzrůstající neklid. V jejím podvědomí se určitě skrývá něco, co se

projeví přesně při západu slunce. Tyhle chvíle jsou pro nás všechny naplněny mukami, vždyť každý východ či západ slunce signalizuje nějaké nové nebezpečí – nějakou novou trýzeň, které snad nakonec z vůle boží přece jen povedou k dobrému konci. Tohle všechno si zapisuji do deníku, protože má drahá Mina se o tom zatím nesmí dozvědět; bude to však pro ni připraveno, jakmile jí snad jednou bude dovoleno zase do mého deníku nahlédnout.

Právě mě volá.

Kapitola 25

DENÍK Dr. SEWARDA

11. října, večer. – Zaznamenávám toto na přání Jonathana Harkera, protože sám prý k tomu nemá sílu a chce, aby existoval přesný zápis.

Nikoho snad ani nepřekvapilo, když nás krátce před západem slunce paní Harkerová k sobě zavolala. Poslední dobou jsme zjistili, že západ a východ slunce jsou pro ni chvílemi mimořádné svobody, kdy se její pravá povaha může projevovat bez jakýchkoli vlivů, které by ji mohly ovládat, omezovat nebo nutit k nějakým činům. Tahle nálada či stav začíná asi půl hodiny nebo snad o chvíli dříve před skutečným východem nebo západem slunce a trvá tak dlouho, dokud slunce nevystoupí nad obzor či dokud nezmizí večerní červánky. Zprvu je to jen jakýsi stav otupělosti, jako by se uvolňovalo nějaké pouto, a po něm ihned následuje absolutní pocit svobody. Jakmile však tento pocit ustává, nastane vzápětí bývalý stav či recidiva; tomu předchází pouze krátká chvíle varovného odmlčení.

Při dnešním večerním setkání byla paní Mina poněkud rozpačitá a bylo na ní vidět, že svádí vnitřní boj. Dokonce jsem jí to řekl a doufal jsem, že se po mých slovech co nejrychleji vzchopí. Za několik minut se už skutečně plně ovládala, pokynula manželovi, aby si sedl k ní na pohovku, kde spočívala, a nás vyzvala, abychom si přisunuli blíž židle. Pak uchopila manžela za ruku a začala:

„Jsme tu všichni svobodně pospolu a možná že už naposledy! Víím, můj drahý, víím, že u mě setrváš až do konce!“ To platilo jejímu muži, který, jak jsem si všiml, jí pevně sevřel ruku. „Zítra ráno se vydáme za svou povinností a pouze Bůh ví, co každého z nás čeká. Berete mě laskavě s sebou. Víím, že učiníte všechno, co opravdoví

a odvážní muži mohou učinit pro nešťastnou slabou ženu, jejíž duše je snad už ztracena – ne, ne, ještě není, ale rozhodně je v sázce. Nesmíte však zapomínat, že jsem jiná než vy! Mám jed v krvi, v duši, a ten mě může zničit – a pokud se nám nedostane pomoci, určitě mě zničí. Ach, přátelé, víte stejně dobře jako já, že má duše je v sázce; a třebaže znám jedno východisko, nesmíte je zvolit ani vy, ani já!“ Prosebně se po nás rozhlédla; první i poslední pohled patřil manželovi.

„Jaké východisko?“ zeptal se Van Helsing drsně. „Jaké je to východisko, když je nesmíme – nemáme – zvoliti?“

„Že bych zemřela teď, buď vlastní rukou, nebo rukou druhých, dříve, než podlehnu úplně té strašné zhoubě. Vždyť vím, a vy to víte také, že kdybych zemřela, mohli byste osvobodit mou nesmrtelnou duši – a jistě byste to udělali – tak, jak jste to učinili nebohé Lucy. Kdyby stála v cestě pouze smrt či strach ze smrti, ani na chvíli bych nezaváhala a ochotně bych zemřela tady mezi svými přáteli, kteří mě milují. Jenže smrt není všechno. Nemohu uvěřit, že by bylo vůlí boží, abych zemřela ve chvíli, kdy ještě máme naději a musíme vykonati záslužný čin. Proto se tímto vzdávám jistoty věčného spasení a vydám se s vámi do temnot, kde se možná skrývají ty nejčernější hrůzy, jež chová svět i záhrobí!“ Mlčeli jsme; podvědomě jsme cítili, že toto byl pouze úvod. Všichni jsme podlehli smutku, Harkerova tvář zpopelavěla; snad tušil lépe než kdokoli jiný, co bude následovat. Paní Mina pokračovala:

„To byl tedy můj podíl, jímž jsem přispěla na společný účet.“ Překvapila mě ta podivná právnická fráze, jíž použila tak vážně při takové příležitosti. „A co poskytne každý z vás? Svůj život, vím,“ dodala rychle. „Celkem snadná věc pro odvážné muže. Vaše životy patří Bohu a vy mu je můžete vrátit; ale co dáte mně?“ Znovu se tázavě rozhlédla, ale tentokráte se její pohled vyhnul manželovi. Quincey zřejmě pochopil; mlčky přisvědčil a paní Mině se rozjasnila tvář. „Povím vám tedy bez okolků, co si přeji; zde nesmí být mezi

námi žádné nedorozumění. Musíte mi slíbit – jeden jako druhý, i ty, můj milovaný manželi –, že mě zabijete, až nastane příhodný čas.“

„A kdy ten čas nastane?“ otázal se Quincey tichým a napjatým hlasem.

„Až se podle vašeho přesvědčení natolik změním, že bude pro mne lepší zemřít než žít dál. A až takto zemru, nesmíte ani okamžik zaváhat a musíte mi probodnout srdce kůlem a uříznout hlavu. Prostě musíte učinit všechno, čeho bude třeba, abych došla věčného klidu!“

Nastalo ticho. První vstal Quincey. Poklekl před ní, uchopil ji za ruku a slavnostním hlasem prohlásil:

„Jsem jenom drsný chlap a dosavadní život mě snad ani neučinil hodným takového vyznamenání, ale při všem, co je mi svaté a drahé, vám přísahám, že pokud takový čas někdy nadejde, ani o chlup necouvnu před povinností, kterou jste nám uložila. A rovněž vám slibuji, že všechno zaručeně provedu; i kdybych totiž pochyboval, budu brát za bernou minci, že už ten čas nadešel!“

„Můj oddaný příteli!“ byla jediná slova, která Mina uprostřed slz ze sebe vypravila; naklonila se k němu a políbila mu ruku.

„Přísahám totéž, drahá paní Mino,“ pravil Van Helsing.

„Já také,“ následoval lord Godalming. Každý z nich před ní při přísaze poklekl. Pak přišla řada na mě a nato se k ní obrátil její manžel. S pohledem plným zoufalství a obličejem tak bledým, že bílé vlasy proti němu vypadaly tmavé, se otázal:

„Já musím také složit takový slib, Mino?“

„Ty také, můj nejdražší,“ přitakala paní Mina s nesmírnou něhou v pohledu i hlase. „Nesmíš se mu vyhnout. Jsi pro mě tím nejbližším a nejdražším člověkem, jsi prostě pro mě celý svět. Naše duše splynuly v jednu, na celý život, na všechny časy. Vzpomeň si, můj drahý, na ty pradávné doby, kdy muži zabíjeli své manželky i ostatní ženy, aby nemohly padnout do rukou nepřátel. Jejich paže se nezachvěly o nic víc jen proto, že ty, které milovali, je prosily o smrt! V dobách

těžkých zkoušek jsou muži něčím takovým povinováni vůči těm, koho milují! A jestli mi snad opravdu bude souzeno zemřít něčí rukou, pak nechť rukou toho, kdo mě miluje nejvíc. Doktore Van Helsingu, nezapomněla jsem, jak jste byl v případě nešťastné Lucy milosrdným k tomu, kdo ji miloval..." – vtom se zarazila, zrudla a použila jiných slov – „k tomu, kdo měl největší právo jí poskytnout klid. Kdyby měl takový okamžik znovu nastat, doufám, že vaší zásluhou si můj manžel bude moci vždy šťastně připomínat, že to byla jeho milující ruka, která mě osvobodila od hrozné kletby, jež na mě byla uvržena.“

„I to vám přísahám!“ slíbil profesor zvučným hlasem. Paní Harkeřová se usmála – ano, usmála se, s povzdechem plným úlevy se opřela zpět a řekla:

„A teď ještě menší varování, ale nikdy na ně nesmíte zapomenout! Jestli ten čas někdy nastane, pak může nastat náhle a nečekaně, a v tom případě nesmíte vůbec ztratit ani minutu a musíte okamžitě využít příležitosti! V takový čas bych totiž i já mohla být – a, pokud ten čas nastane, pak určitě *budu* – spojena s vaším nepřítelem proti vám!

Ještě jedna prosba,“ a při těchto slovech se jí na obličeji rozhostil velmi vážný výraz. „Není sice tak důležitá a nezbytná jako ostatní, ale byla bych ráda, kdybyste mi prokázali ještě jednu laskavost, pokud se vám bude chtít.“ Mlčky jsme souhlasili, slov nebylo třeba.

„Chtěla bych, abyste teď v mě přítomnosti četli modlitbu za mrtvé.“ Přerušil ji hluboký manželův povzdech. Paní Mina ho uchopila za ruku, přitiskla si ji k srdci a pokračovala: „Musíte mi ji jednou přečíst. Ať už tahle strašná záležitost dopadne jakkoli, bude to pro nás pro všechny – nebo alespoň pro některé – sladká útěcha. Doufám, že ji budeš předčítat ty, můj nejdražší, protože pak bude v mé paměti navždy spjata s tvým hlasem – ať se cokoli stane!“

„Ale miláčku,“ namítl, „vždyť do smrti máš ještě tak daleko!“

Paní Mina varovně pozdvihla ruku. „Nikoli, v této chvíli tkvím hlouběji ve smrti, než kdyby mě tížil opravdový náhrobní kámen!“

„Opravdu ji tedy mám číst?“ ujišťoval se manžel.

„Přineslo by mi to útěchu, Jonathane,“ odvětila stručně, a jakmile mu přichystala modlitební knihu, začal předčítat.

Dá se vůbec popsat tento neobvyklý výjev – jeho slavnostní atmosféra, ponurost, smutek, hrůza a přesto vznešenost? I skeptik, který v emocích či zbožnění vidí pouze výsměch trpké pravdy, by byl dojat do hloubi srdce, kdyby spatřil ten malý hlouček věrných a oddaných přátel klečet u osudem pronásledované, nešťastné ženy. Nebo kdyby slyšel manžela předčítat prostá a překrásná slova modlitby za mrtvé něhou prodchnutým hlasem, který se mu vzrušením tak často lámal, až se musel několikrát odmlčet. „Nemohu – pokračovat –, selhávají – mi – slova – i hlas!“

Paní Mina měla podvědomě pravdu. Jakkoli to bylo zvláštní a jakkoli jsme to později mohli pokládat za podivné, nám, kteří jsme tu chvíli prožili, ta modlitba dodala nesmírnou útěchu. A mlčení, které bylo předzvěstí končící duševní svobody paní Miny, se nám již nezdálo tak naplněné zoufalstvím, jak jsme se obávali.

DENÍK JONATHANA HARKERA

15. října. Varna. – Odjeli jsme z Charing Crossu dvanáctého ráno, téhož dne večer jsme dojeli do Paříže a přesedli na rezervovaná místa v Orient-Expressu. Cestovali jsme přes noc a po celý další den. Do Varny jsme dojeli v pět hodin odpoledne. Lord Godalming šel na konzulát, zda mu tam nedošel nějaký telegram, a my ostatní jsme zatím jeli do hotelu Oděsa. Cestou jsme mohli spatřit mnoho zajímavého, ale já jsem se nemohl dočkat, abychom tu byli, a na ničem jiném mi nezáleželo. Dokud *Carevna Kateřina* nepřistane, nic na širém světě mě nezajímá! Mině se bohudík daří dobře; vypadá

silnější a do tváří se jí vrací barva. Hodně spí; skoro celou cestu prospala. Ale před západem a východem slunce je velmi čilá a svěží; Van Helsing ji už v těchto hodinách pravidelně hypnotizuje. Zprvu to šlo dost těžce a pokaždé se musel několikrát pokoušet, ale teď už mu podléhá náraz, jako by to byl návyk, a Van Helsing nemusí vynakládat téměř žádné úsilí. V tyhle chvíle jako by jí prostě dokázal vnutit svou vůli a její myšlenky ho poslouchají. Pokaždé se jí ptá, co vidí a slyší. Na první otázku odpovídá:

„Nic, všude je samá tma.“ A na druhou:

„Slyším, jak vlny narážejí na loď a jak voda šplouchá. Plachty a lana se napínají a stěžně a ráhna vrzají. Je prudký vítr – je ho slyšet v záporách a příd' rozráží zpěněnou hladinu.“ *Carevna Kateřina* je tedy zřejmě dosud na moři a míří k Varně. Právě se vrátil lord Godalming. Přinesl čtyři telegramy; co jsme odjeli, docházel jeden denně a všechny měly stejný obsah: Lloyd nedostal o *Carevně Kateřině* žádnou zprávu. Před odjezdem z Londýna uložil lord Godalming svému agentu u Lloydů, aby mu denně posílal telegram, zda došla nějaká zpráva o průběhu její plavby. Telegram měl poslat i v záporném případě, aby si lord Godalming mohl být jist, že na druhém konci drátu je pohyb lodi neustále sledován.

Navečeřeli jsme se a záhy jsme šli spát. Zítra navštívíme vicekonzula a chceme si pokud možno vyjednat přístup na palubu lodi, hned po přistání. Van Helsing tvrdí, že bychom se na palubu měli nejraději dostat mezi východem a západem slunce. I kdyby se hrabě změnil v netopýra, nemůže se vlastním letem přenést přes tekoucí vody, a proto ani nemůže opustit loď. A jelikož se odvažuje brát na sebe lidskou podobu jenom tehdy, když ví, že nevzbudí podezření – a něčeho takového se zřejmě chce vyvarovat –, musí zůstat v bedně. Jestli se nám tedy podaří dostat se na palubu po východu slunce, bude nám vydán na milost a nemilost. Vždyť dřív, než se probudí, budeme moci otevřít bednu a naložit s ním stejným způsobem jako s ubohou Lucy. A žádnou milost s ním jistě mít nebudeme! Od

úředníků a námořníků nečekáme celkem potíže. Tohle je bohudík země, kde se úplatky dá dosáhnout všeho, a penězi jsme zásobeni bohatě. Musíme jenom zařídit, aby loď nemohla přistát bez našeho vědomí mezi západem a východem slunce, a pak bude všechno v nejlepším pořádku. Váček s penězi to určitě zaručí!

16. října. – Mina stále vypovídá o narážejících vlnách a šplouchající vodě, o tmě a příhodných větrech. Čas nám zřejmě přeje, a až se doslechneme, že *Carevna Kateřina* připlouvá, budeme již připraveni. Musí přece proplout Dardanelami, takže o ní určitě dostaneme nějakou zprávu.

17. října. – Mám za to, že všechno je dokonale připraveno na přivítání hraběte při návratu z cest. Godalming oznámil rejdařům, že naloděná bedna by mohla pravděpodobně obsahovat ukradený majetek jednoho jeho přítele, a dostalo se mu neoficiálního povolení bednu na vlastní riziko otevřít. Rejdař mu dal list, v němž žádá kapitána, aby mu poskytl pomoc při všem, co bude chtít na palubě zařídit, a podobné povolení poslal svému agentovi ve Varně. S tím jsme mluvili; Godalmingovo vlídné chování mu velmi zalichotilo a jsme přesvědčeni, že učiní vše, co je v jeho silách, aby nám pomohl. Už jsme se dohodli, co uděláme, jestli se nám podaří zmocnit se bedny a otevřít ji. Bude-li v ní hrabě, Van Helsing se Sewardem mu okamžitě uříznou hlavu a probodnou srdce kulem. Morris, Godalming a já je budeme chránit proti jakémukoli zásahu zvenčí, i kdybychom museli použít zbraní. Ty ovšem budeme mít po ruce. Podle profesora by se tělo hraběte po takovém zákroku rozpadlo velmi brzy v prach. Pak by ovšem chyběl proti nám jakýkoliv důkaz v případě, že by nás snad někdo chtěl obvinít z vraždy. Ale i kdyby se nerozpadlo, budeme za svým činem stát a s ním i padneme, a jednoho dne nás třeba právě tento zápis zachrání před oprátkou. Já osobně budu jenom přešťasten, jestli se nám tato okolnost na-

skytne. Jsme odhodláni nasadit k provedení svého záměru všechny dostupné prostředky. Někteří úředníci nám slíbili, že jakmile se *Carevna Kateřina* objeví na obzoru, pošlou nám po zvláštním kurýrovi zprávu.

24. října. – Celý týden čekání. Denně dostává Godalming telegramy, ale vždy stejná písnička: „Dosud žádná zpráva.“ Ani Mininy odpovědi v hypnóze se nemění: „Narážející vlny, šplouchající voda a vrzající stěžeň.“

RUFUS SMITH, LLOYD, LONDÝN, LORDU GODALMINGOVI, PROSTŘEDNICTVÍM VICEKONZULA J. K. V. VE VARNĚ

Telegram, 24. října.

„*Carevna Kateřina* hlášena dnes ráno z Dardanel.“

DENÍK Dr. SEWARDA

24. října. – Jak mi jen chybí můj fonograf! Psát deník rukou mě unavuje, ale Van Helsing na tom trvá. Telegram, který včera dostal Godalming od Lloydů, nás velmi rozrušil. Už chápu, jaké má pocity voják, když ho volá polnice do boje. Jedině paní Harkerová nedává najevo žádné vzrušení. Ostatně na tom ani není nic divného; dali jsme si obzvlášť pozor, abychom jí o telegramu vůbec nic neřekli, a v její přítomnosti se snažíme zachovávat úplný klid. Kdysi by si toho byla určitě všimla, i kdybychom se to snažili co nejvíc zatajit, jenže v tomto směru se za poslední tři týdny značně změnila. Začíná ji zmáhat letargie, a i když vypadá silně a zdravě a trochu se jí vrací barva, nejsme s Van Helsingem ani trochu spokojeni. Často o ní hovoříme, ale raději jsme se o tom ostatním ani nezmínili.

Kdyby chudák Harker věděl, že chováme i tady podezření, zlomilo by mu to srdce anebo určitě by mu to pocuchalo nervy. Kdykoli je Mina v hypnotickém spánku, prohlíží jí Van Helsing, jak mi sdělil, velmi bedlivě zuby, protože dokud prý se nezačnou zaostřovat, nehrozí jí ještě žádné akutní nebezpečí. Až by ovšem k takové změně došlo, museli bychom podniknout patřičné kroky...! Oba víme, jaké kroky by to musely být, i když si o tom nevyměňujeme názory. A nikdo před povinností necouvne – třebas to je hrůzné pomyšlení. „Euthanasia“ je báječné a uklidňující slovo! Díky tomu, kdo je vymyslel!

Z Dardanel je sem pouze 24 hodin plavby, pokud ovšem *Carevna Kateřina* popluje stejnou rychlostí jako z Londýna. Podle toho by měla přistát někdy ráno, a protože dříve rozhodně dorazit nemůže, odebereme se dnes všichni záhy na lože. Vstaneme v jednu hodinu, abychom byli připraveni.

25. října, poledne. – Dosud žádné zprávy o přistání lodi. Sdělení paní Harkerové při ranní hypnóze znělo stejně jako vždýcky, takže není vyloučeno, že se každým okamžikem něco dozvíme. Všichni už jsme rozrušeni na nejvyšší míru, jenom Harker zůstává klidný; ruce má chladné jako led a před hodinou jsem ho zastihl, jak brousí ostří zakřivené dýky, kterou neustále nosí při sobě. Jestli Harkerova odhodlaná, ledově chladná ruka jednou přiloží ostří té dýky hraběti na hrdlo, příliš naděje mu pak nekyne!

Dnes nám paní Harkerová nahnala trochu strachu. K polednímu upadla do letargického stavu, který se nám ani trochu nezamlouval; ostatním jsme sice o něm pomlčeli, ale nijak nás nepotěšil. Celé dopoledne byla neklidná, takže jsme zprvu přivítali, že usnula. Když se nám však její manžel jen mimochodem zmínil, že má tak tvrdý spánek, až ji ani nemohl probudit, zašli jsme k ní do pokoje. Dýchala normálně a vypadala tak dobře a klidně, že jsme nakonec rezignovaně usoudili, že spánek je pro ni lepší než cokoli jiného.

Tolik věcí tíží mysl toho ubohého děvčete, že jí spánek, pokud jí přináší zapomnění, jenom prospěje.

Později. – Náš názor byl správný. Po několikahodinovém osvěžujícím spánku se probudila a působila svěžeji a veseleji než poslední dny. Při západu slunce nám podala z hypnózy svou obvyklou zprávu. Ať už se hrabě nalézá v Černém moři kdekoli, spěje rychle vstříc svému osudu. Své zkáze, doufám!

26. října. – Další den a žádné novinky o *Carevně Kateřině*. Už by tady měla být! Ranní zpráva paní Harkerové z hypnózy zněla stejně, takže se určitě stále ještě někde plaví. Není vyloučeno, že loď musela občas kvůli mlze někde spustit kotvy; některé parníky, které včera večer připluly, hlásily husté mlhy severně a jižně od přístavu. Musíme být dál na stráži, vždyť loď může být ohlášena každou chvílí.

27. říjen, poledne. – Je to nanejvýš podivné; stále žádné zprávy o lodi, na kterou čekáme. Včera večer a dnes ráno hlásila paní Harkerová jako obvykle: „Narážející vlny a šplouchající voda,“ ačkoli tentokrát dodala, že „vlny jsou velmi mírné“. Londýnské telegramy se neustále opakují: „Žádná další zpráva.“ Van Helsing má hrozné obavy a právě mi sdělil, že se bojí, aby nám hrabě neunikl. Dodal významně:

„Letargie paní Miny se mi vůbec nezamlouvala. Duše i paměť dokáží v transu provádět ty nejpodivnější kousky.“ Chtěl jsem se ho zeptat na další podrobnosti, jenže vtom vešel Harker a Van Helsing pozdvihl odmítavě ruku. Večer, při západu slunce, se ji budeme muset pokusit přimět, aby nám v hypnóze řekla více.

RUFUS SMITH, LONDÝN, LORDU GODALMINGOVI, PROSTŘEDNICTVÍM VICEKONZULA J. K. V. VE VARNĚ

Telegram, 28. října.

„Dnes ráno v jednu hodinu hlášeno přistání *Carevny Kateřiny* v Galaci.“

DENÍK Dr. SEWARDA

28. října. – Když nám byl doručen telegram se zprávou o přistání lodi v Galaci, nebyl to pro nikoho z nás takový šok, jak by se dalo očekávat. Pravda, nevěděli jsme, odkud, kdy a jak přijde pohroma, ale všichni jsme počítali s tím, že dojde k něčemu nepředvídanému. Už skutečnost, že loď stále nepřistávala ve Varně, každého z nás přesvědčila, že se situace nebude vyvíjet podle našich předpokladů. Čekali jsme pouze na to, co se změní. Přesto nás to překvapilo. Příroda zřejmě v člověku neustále živí tak silnou naději, že člověk i proti zdravému rozumu věří, že věci dopadnou tak, jak by si přál, aby dopadly, a ne tak, jak bychom měli předpokládat, že dopadnou. Transcendentalismus je majákem pro anděly, i když je pro lidi pouhou bludičkou. Byl to prazvláštní zážitek a každý jsme na něj reagovali jinak. Van Helsing na okamžik pozdvihl paže nad hlavu, jakoby Všemohoucímu na protest; neřekl však ani slovo a za několik vteřin povstal se zachmuřenou tváří. Lord Godalming nadmíru zbledl a těžce oddychuje usedl. Quincey Morris si utáhl opasek prudkým pohybem, který tak dobře znám; za našeho mládí to byl pokyn k akci! Tvář paní Harkerové pokryla přízračná bledost, takže jí jizva na čele téměř vzplanula, ale pokorně sepjala ruce a s pohledem upřeným vzhůru se modlila. Harker se usmál – skutečně se usmál – tím trpkým, temným úsměškem člověka, který už nemá v co doufat. Ale posunkem současně usvědčil výraz tváře ze lži,

protože jeho ruka bezděčně nahmatala jílec dýky a sevřela ho. „Kdy odjíždí příští vlak do Galace?“ zeptal se mimochodem Van Helsing.

„Zítra ráno v 6.30!“ Všichni jsme sebou trhli – odpověď přišla od paní Harkerové.

„Jak to proboha víte!“ podivil se Art.

„Zapomínáte – nebo to snad ani nevíte, ví to ovšem Jonathan i doktor Van Helsing –, že vlaky jsou mým koníčkem. Doma v Exeteru jsem se naučila nazpaměť všem vlakovým spojení, abych manželovi někdy pomohla. Občas se to vyplatilo, a tak teď vždy pečlivě studuji jízdní řády. Věděla jsem, že budeme-li se náhodou muset vypravit na zámek Dracula, budeme muset jet přes Galaci nebo rozhodně přes Bukurešť. Proto jsem pečlivě prostudovala všechna vlaková spojení. Bohužel jich nebylo tolik k naučení, vždyť zítra odjíždí jediný vlak v hodinu, kterou jsem vám řekla.“

„Skvělá žena!“ zabručel profesor.

„Nemohli by nám vypravit zvláštní vlak?“ uvažoval lord Godalming.

Van Helsing zavrtěl hlavou. „Obávám se, že ne. Tahle země se podstatně liší od vaší nebo mé. I kdyby nám vypravili zvláštní vlak, stejně by asi nedojel dřív než pravidelný vlak. Kromě toho musíme vykonati ještě nějaké přípravy. Musíme všechno rozvážit. A teď si rozdělme úlohy. Vy, příteli Arthure, půjdete na nádraží, koupíte jízdenky a zařídíte, abychom mohli ráno vyjeti. Příteli Jonathane, vy zajdete k lovnímu agentovi a dáte si od něho vystaviti doklady pro agenta v Galaci, které nás budou opravňovati k téže prohlídce lodi jako zde. Quincey Morrisi, vy vyhledejte vicekonzula a požádejte ho o doporučující dopis na jeho kolegu v Galaci, abychom neměli žádné potíže a neztráceli čas, až překročíme Dunaj. John tu zůstane se mnou a s paní Minou a poradíme se. Třeba se zdržíte a přijdete později; to však nevadí, protože při západu slunce tady budu s paní Minou a vyslechnu, co nám poví.

„A já,“ prohlásila paní Harkerová vesele, téměř tak jako v dobách dávno minulých, „se pokusím být také prospěšnou a budu o všem přemýšlet a psát, jak jsem to dělávala. Je mi, jako bych se něčeho zvláštního zbavovala, a cítím se mnohem volněji než v posledních dnech.“ Když to naši tři mladí přátelé zaslechli, rozjasnily se jim tváře, protože zřejmě pochopili smysl jejích slov; jenže já i Van Helsing jsme na sebe pohlédli a vyměnili vážné, starostlivé pohledy. V tu chvíli jsme ovšem nic neřekli.

Když naši tři přátelé odešli za svými povinnostmi, požádal Van Helsing paní Harkerovou, aby prohlédla opisy deníků a vyhledala tu část, kterou Harker pořídil v zámku. Paní Harkerová šla pro ni, a když za sebou zavřela dveře, řekl mi profesor:

„Myslíme si totéž! Ven s tím!“

„Nastala nějaká změna. Snad je nadějná, ale dělá se mi z té naděje zle, protože by nás mohla svést na scestí.“

„Správně. Víte, proč jsem ji požádal, aby donesla rukopis?“

„Ne. Pokud jste ovšem nechtěl mít příležitost, abychom si mohli pohovořit mezi čtyřma očima.“

„Částečně máte pravdu, příteli Johne, ale pouze částečně. Chci vám něco říci. Ach, příteli, beru na sebe velké, strašné riziko; ale věřím, že činím správně. Ve chvíli, kdy paní Mina pronesla ona slova, která nás oba zarazila, něco mě napadlo. V onom transu před třemi dny jí sem hrabě poslal svou duši, aby přečetl její myšlenky, či ještě spíše ji zavedl k sobě do bedny s hlínou na lodi, kde šplouchá voda, jak tomu bývá při východu a západu slunce. A tak se dozvěděl, že jsme zde; neboť paní Mina, která se ve svém volném životě může dívat i naslouchat, toho může zjistit mnohem víc než on, zavřen ve vlastní rakvi. Ted' tedy nasazuje všechny síly, aby nám unikl. Ji zatím nepotřebuje. Je si vědom své velké převahy a ví, že za ním přijde, jakmile ji zavolá. Ted' ji však od sebe odpudil – propustil ji zcela ze své moci, aby nemohla k němu přicházeti. A zde právě doufám, že naše mozky, které dospěly už před dávnými lety a dosud se těší mi-

losti boží, předčí jeho dětský mozek, který po staletí ležel v hrobě, nás nedorostl a je schopen jenom sobecké, a tedy omezené činnosti. Pozor, přichází paní Mina! O jejím transu se jí nesmíme zmíniti ani slůvkem! Neví o tom; zdrtilo by ji to a přivedlo v zoufalství právě v době, kdy v ní musíme co nejvíce podporovati naději, odvahu a zejména bystrou mysl, která je vycvičena jako mysl muže, ale přesto je sladce ženská. A navíc je nadána onou zvláštní schopností, kterou jí dal hrabě a kterou jí nemůže odejmouti – i když je přesvědčen o opaku. Pst! Nechte mluvit mne a uvidíte! Johne, příteli, jsme ve strašných nesnázích. Mám strach, jaký jsem nikdy neměl. Nezbyvá nám než věriti v milosrdenství boží. Ticho! Už je tu!“

Obával jsem se, že se profesor zhroutl a podlehne hysterickému záchvatu jako tehdy po Lucyině smrti; s velkým úsilím se však ovládl a ve chvíli, kdy paní Harkerová přicupitala do pokoje, byl už absolutně klidný. Paní Harkerová byla veselá, vypadala spokojeně a zřejmě se tak zabrala do práce, že na své utrpení úplně zapomněla. Podala Van Helsingovi několik strojem popsaných listů. Vážně je prohlížel, a jak v nich četl, obličej se mu pomalu rozjasňoval. Pak, maje listy mezi palcem a ukazováčkem, řekl:

„Chci vám teď dát poučení, vám, příteli Johne, který už máte tolik zkušeností, i vám, drahá paní Mino, která jste ještě mladá – nikdy se nebojte přemýšlet! Často mi v mysli poletovala nějaká nehotová myšlenka, jenže ze strachu, aby neztratila křídla, jsem se ji bál vypustiti. Nyní toho již vím více, proto jsem se vrátil tam, odkud jedna z těch nehotových myšlenek vzešla, a objevil jsem, že ta myšlenka vůbec není nehotová! Je celá, i když je ještě tak mladá, že nemá dost sil, aby mohla použití svých křídel. Dopadne to s ní stejně jako s oním ošklivým káčátkem mého přítele Hanse Andersena; až nastane čas, aby vyzkoušela své perutě, nebude to už žádná kachní myšlenka, nýbrž mohutná labutí myšlenka, hrdě se vznášející na širokých perutích! Přečtu vám, co tady napsal Jonathan: „... kdo pokračovateli svého rodu vnukl myšlenku, aby znovu a znovu

převáděl svá vojska přes veletok do turecké země? A kdo, když byl odražen, znovu přicházel, opět a opět, třebas i musel přicházet sám z krvavého bitevního pole, kde byly pobíjeny jeho oddíly, protože věděl, že nakonec může zvítěziti pouze on sám?'

Co z toho pro nás plyne? Poměrně málo? Ne! Dětský rozum hraběte nic nechápe, proto se vyjadřuje tak volně. Váš dospělý mozek také nic nechápe, dokonce ani můj dospělý mozek do této doby nic nepochopil. Prosím! Jenže vtom pronese paní Mina bez-myšlenkovitě jedno slovo, neboť ani ona neví, co znamená – co *by mohlo* znamenati. Je to stejné jako s živly, které klidně odpočívají, ale když se na povel přírody dají do pohybu a dotknou se – pak prask! prudký blesk rozžhaví celou oblohu a leckoho oslní, zabije a zničí. Ale přitom ozáří celou zemi pod sebou na míle daleko! Je to tak, že? A teď vám to vysvětlím. Začnu tímto: studovali jste někdy filosofii zločinu? Ano a ne. Vy, Johne, ano; je to přece i studium chomyslnosti. Vy, paní Mino, ne; se zločinem jste nikdy neměla nic společného – pouze jedenkrát. Přesto vaše mysl vyvozuje správně a neusuzuje *a particulari ad universale*. Všichni zločinci se vyznačují určitou vlastností. Tato vlastnost je od pradávna ve všech zemích stejná, takže i policie, která se ve filosofii příliš nevyzná, ze zkušeností zjistila, že tomu tak *opravdu je*. Došla tedy k tomu empiricky. Zločinec se vždycky dopouští téhož zločinu – totiž pravý zločinec, který se zdá k zločinu předurčen a který se ničím jiným nechce zabývat. Takový zločinec nemá tak vyvinutý mozek jako normální dospělý člověk. Je zchytralý, lstivý a vynalézavý; ale duševně vyspělý není. Je spíše na úrovni dítěte. I náš zločinec je předurčen k zločinu, i on má mozek dítěte a to, co až dosud učinil, je typicky dětské. Mladé ptáče, mladá rybka a mladé zvířátko se neseznamují se světem podle teorie, ale empiricky; a to, čemu se naučí, je pro ně základem pro další snažení. 'Dejte mi pevný bod a pohnu světem!' prohlásil Archimédes. Takový pevný bod se pro dětský mozek stává podkladem pro možnou proměnu v mozek dospělý, jenže dokud

dítě nepřijde na to, že by mohlo dosáhnouti více, bude jen pokaždé dělati totéž, co už dělávalo předtím! Ach, má drahá, vidím, jak se vám rozevírají oči a jak už vám blesk ozářil kraj na míle daleko!“ Paní Harkerová totiž radostně zatleskala a v očích jí zajiskřilo. Profesor pokračoval:

„Ted’ přenechám slovo vám. Povězte nám dvěma suchým vědcům, co svýma rozzářenýma očima vidíte.“ Nato ji uchopil za ruku, a zatímco mluvila, zřejmě mimoděk a nevědomky jí palcem a ukazováčkem tiskl tepnu.

„Hrabě je zločinec určitého typu. Nordau a Lombroso by ho jistě takto klasifikovali, a jako zločinec má tedy nedokonale vyvinutý mozek. Proto, jakmile se setká s překážkami, musí hledat záchranu v tom, co už kdysi udělal. Vodítkem pro nás je jeho minulost a ta její část, kterou známe dokonce z jeho vlastních úst, nám praví, že už jednou, když se octl ‚v úzkých‘, jak by řekl pan Morris, vrátil se ze země, do níž se pokusil vtrhnout, zpět do vlasti a tam znovu chystal další útok se stejným cílem. Znovu vyrazil, tentokráte lépe vyzbrojen, a zvítězil. Tak přišel do Londýna, aby se zmocnil další země. Byl poražen, a když už pozbyl veškeré naděje na úspěch a jeho život se octl v nebezpečí, prchá přes moře zpět do své vlasti tak, jak kdysi prchl z Turecka zpět přes Dunaj.“

„Správně! Správně! Ach, moudrá paní Mino!“ vyhrkl Van Helsing nadšeně, sklonil se a políbil jí ruku. Vzápětí mi řekl klidně jako při vizitě v nemocnici:

„Jen dvaasedmdesát, při všem tom rozčilení! Mám naději.“ Pak se k ní znovu obrátil a pln očekávání ji vyzval:

„Jenom pokračujte. Pokračujte! Chcete-li, můžete nám toho určitě povědět více! Neobávejte se, John a já víme všechno. Já alespoň ano, a řeknu vám, máte-li pravdu. Mluvte bez obav!“

„Pokusím se. Jistě se na mě nebudete zlobit, budou-li snad má slova znít poněkud egoisticky.“

„Naopak, žádné strachy, musíte býti egoistická, vždyť nám jde jenom o vás!“

„Nuže, jeho povaha je právě tak zločinná jako sobecká, a protože jeho intelekt je nízký a jeho jednání vychází ze sobeckosti, omezuje se na jediný cíl. Ten ovšem sleduje zcela bezohledně. Tak jako prchl zpět přes Dunaj a nechal porubat svá vojska, má teď starost pouze o vlastní bezpečí, a na ničem jiném mu nezáleží. Proto jeho sobeckost poněkud uvolnila mou duši z oné strašné moci, kterou nade mnou získal v té hrozné noci. Ucítila jsem to, ach ano, ucítila jsem to! Budiž Bohu poděkováno za tuto velkou milost! Má duše je volnější, než kdy byla od oné úděsné hodiny, a teď mě už trýzní pouze strach, aby někdy v transu nebo snu nezneužil mých vědomostí k nějakému svému cíli.“ Profesor povstal.

„Takto už vaší mysli zneužil a zdržel nás tady ve Varně, zatímco loď, na níž byl, plula zahalena mlhou vzhůru do Galace, kde bezpochyby už dal vykonati přípravy pro útěk. Dále však jeho dětský mozek nedohlédli; a třeba se právě díky prozřetelnosti boží stane, že to, co zlosyn pokládá pro sebe za nejvýhodnější, mu nakonec nejvíce uškodí. Lovce se chytil do vlastních tenet, jak říká velký žalmista. Jestliže je nyní přesvědčen, že jsme zcela ztratili jeho stopu a že nám unikl s mnohahodinovým náskokem, bude ho jeho sobecký dětský mozek ukolébávat ke spánku. Také se domnívá, že teď, kdy se odpoutal od toho, co se odehrává ve vaší mysli, nemůžete ani vy nic vědět o něm. Jenže zde se mýlí! Ten hrůzný křest krve, který vám vnutil, vám umožňuje vyhledávat jeho myšlenky tak, jak jste to až dosud dělala ve chvílích, kdy jste byla svobodná – při východu a západu slunce. V takových chvílích k němu přicházíte z vůle mé, a nikoli jeho; a této moci, která je ku prospěchu vám i nám, jste nabyla utrpením pocházejícím z jeho ruky. Tato vaše schopnost je pro nás teď o to vzácnější, že on o ní neví, a aby se chránil, vzdal se i možnosti zjistiti, kde právě dlíme. My ovšem nejsme vůbec sobečtí a věříme, že Bůh nás provází touto tmou a těmito černými hodi-

nami. Budeme hraběte pronásledovati a před ničím neustoupíme, i kdyby nám hrozilo nebezpečí, že se staneme stejnými jako on. Příteli Johne, toto byla požehnaná hodina; pomohla nám, abychom na své cestě pokročili notný kus kupředu. Musíme učiniti podrobný a přesný zápis a dáti ho ostatním, až se vrátí ze svých pochůzek, aby tak znali totéž co my.“

Do návratu našich přátel jsem všechno popsal a paní Harkerová nám pak už donesla na stroji přepsaný rukopis.

Kapitola 26

DENÍK Dr. SEWARDA

29. říjen. – Toto píši ve vlaku z Varny do Galace. Včera večer jsme se všichni sešli krátce před západem slunce. Úkoly, které nám byly uloženy, jsme vykonali, jak nejlépe jsme dovedli. Na cestu a všechny povinnosti, které nás v Galaci čekají, jsme se duševně připravili a počítáme se všemi možnostmi. Když se blížil obvyklý čas, připravila se paní Harkerová k hypnotizování, ale tentokráte se Van Helsingovi podařilo ji dostat do transu teprve po delším úsilí, namáhavějším než jindy. Až dosud stačival pouhý pokyn, aby se rozhovořila, jenže tento večer jí profesor musel klást otázky, a to značně důrazně, abychom se vůbec něco dozvěděli. Nakonec přece jen odpovídala:

„Vůbec nic nevidím; nehýbeme se; žádné vlny nenarážejí, jenom kolem uvazovacího lana šumí pomalu tekoucí voda. Zdáli i zblízka se ozývají mužské hlasy a je slyšet vrzání vesel ve vidlicích. Někde padl výstřel a jeho ozvěna duní kdesi daleko. Nad sebou slyším dupot a vytahování lan a řetězů. Co je to? Vidím zákmit světla a cítím závan čerstvého vzduchu.“

Vtom se zarazila. Z pohovky, kde ležela, se napůl zvedla, jako by jí někdo poručil, a obrátila obě ruce dlaněmi vzhůru, jako by zdvíhala nějaké břímě. S porozuměním jsme na sebe s Van Helsingem pohlédli. Quincey lehce sražil čelo a upřel na ni zrak, Harkerova ruka bezděčně sevřela jílec dýky. Nastala dlouhá odmlka. Věděli jsme, že čas, kdy může mluvit, se pomalu chýlí ke konci; chápali jsme však, že by bylo marné cokoli říci. Náhle se vzpřímila, otevřela oči a roztomile se otázala:

„Nechce někdo z vás šálek čaje? Jste jistě všichni velmi unaveni!“ Nezbyvalo než jí udělat radost, a tak jsme souhlasili. Rychle odešla pro čaj a po jejím odchodu Van Helsing řekl:

„Tak vidíte, přátelé. Hrabě už brzy přistane a opustil již svou bednu s hlínou. Musí se však ještě dostat na břeh. Přes noc se může někde ukrýti, ale jestliže nebude dopraven na břeh nebo jestliže se loď břehu nedotkne, nemůže se dostat na pevnou zemi. Pokud k něčemu takovému dojde v noci, může změnit svou podobu a na břeh skočiti nebo přeletěti, jako to učinil ve Whitby. Jestliže se však rozední dřív, než se dostane na břeh, nemůže uniknouti, pokud ho ovšem někdo na břeh nepřenese. A kdyby ho přenesli, celníci by mohli objeviti, co ta bedna obsahuje. Z toho vyplývá, že pokud neunikne na břeh tuto noc nebo ráno před úsvitem, ztratí další den. V tom případě ještě můžeme dorazit včas. Jestliže se mu totiž nepodaří v noci uniknouti, zastihneme ho za denního světla zavřeného v bedně a vydaného nám na milost a nemilost. Z obavy, aby nebyl odhalen, se určitě neodváží vyjít ven ve své pravé podobě.“

Tím bylo řečeno vše, a proto jsme jen trpělivě čekali na rozbřesk, kdy jsme se od paní Harkerové mohli dozvědět něco víc.

Časně ráno jsme s neskonalou úzkostí naslouchali, co nám v transu poví. I tentokráte dal na sebe hypnotický spánek čekat ještě déle, a když se konečně dostavil, zbývalo do východu slunce již tak málo času, že jsme si málem zoufali. Van Helsing snad vložil do svého úsilí celou duši, a nakonec paní Harkerová přece jen podlehla jeho vůli a odpověděla:

„Všude je tma. Slyším šplouchat vodu asi ve výši hlavy a vrzání dřeva o dřevo.“ Odmlčela se a rudé slunce se vyhouplo nad obzor. Musíme počkat až do večera.

A tak ujíždíme ke Galaci se zoufalou nadějí v srdci. Měli bychom tam dorazit mezi druhou a třetí hodinou ranní; přijeli jsme však už do Bukurešti s tříhodinovým zpožděním, takže tam dojedeme nejdříve hodinu či dvě po východu slunce. Od paní Harkerové se

nám tedy dostane z hypnózy ještě dvou zpráv; snad alespoň jedna poodhrne trochu roušku z toho, co se vlastně děje.

Později. – Slunce už zmizelo. Zapadalo za obzor naštěstí v době, kdy nám nic nepřekáželo; kdybychom právě stáli někde na nádraží, snad bychom ani nebyli mohli zajistit potřebný a nerušený klid. Paní Harkerová se hypnóze bránila ještě houževnatěji než ráno. Obávám se, že její schopnost číst pocity hraběte Draculy přestává právě ve chvíli, kdy ji nejvíce potřebujeme. Dokonce mám dojem, jako by jí začala pracovat fantazie. Až dosud se v transu omezovala na sdělování holých fakt. Jestli to tímto způsobem půjde dál, může nás nakonec přivést na zcela falešnou stopu. Bylo by vítané, kdyby moc hraběte nad ní skončila současně s její schopností vnikat do jeho pocitů, ale bohužel tomu tak asi nebude. To, co říkala, bylo zcela záhadné:

„Něco vychází; cítím, jak to vane kolem mne jako studený vítr. Zdáli slyším směsici zvuků – snad lidi hovořící různými jazyky, prudké vodopády a vytí vlků.“ Zarazila se, prudce se roztřásla, chvění se několik vteřin stupňovalo, až se nakonec chvěla jako osika. Nic víc neřekla a na důrazné profesorovy otázky vůbec neodpověděla. Když se probírala z transu, byla prokřehlá, vyčerpaná a malátná; ale duševně byla zcela čilá. Na nic se nemohla upamatovat, jen se zeptala, co vlastně říkala. Když jí to profesor sdělil, dlouho beze slova o tom přemítala.

30. října. – Blížíme se už ke Galaci a později snad ani nebudu mít čas psát. Všichni jsme dnes ráno čekali na východ slunce. Vzhledem k neustále větším potížím s hypnotizováním začal Van Helsing s přípravami dříve než obvykle. Neměly však žádný účinek a paní Harkerová se poddala teprve v obvyklou dobu, a to až minutu před skutečným východem slunce. Profesor neztrácel čas a okamžitě jí položil obvyklou otázku; odpověď se dostavila stejně rychle:

„Všude je tma. Slyším šplouchat vodu asi ve výši hlavy a vrzat dřevo o dřevo. Kdesi v dáli bučí dobytek. Je slyšet ještě další zvuk, takový podivný jako..." Vtom se zarazila a její tvář pomalubledla.

„Pokračujte! Pokračujte! Mluvte, poroučím vám!" zvolal Van Helsing úzkostným hlasem. V očích se mu již zračilo zoufalství, neboť v záři vycházejícího slunce růžověla i bledá tvář paní Harkerové. Otevřela oči a všechny nás překvapilo, když se něžně a se zdánlivou vážností zeptala:

„Ach, profesore, proč mě žádáte o něco, o čem víte, že to nemohu udělat? Vždyť si nevzpomínám vůbec na nic!" Když pak na našich obličejích postřehla překvapení, rozhlédla se se slovy:

„Co jsem vlastně řekla? Co jsem dělala? Víím jen, že jsem tu ležela napůl ve spánku a slyšela vás, jak říkáte: ‚Pokračujte! Mluvte, poroučím vám!‘ Připadalo mi směšné, že mi poroučíte, jako bych byla neposlušné dítě!"

„Ach, paní Mino," řekl profesor smutně, „jestliže slovo určené pro vaše dobro, vyřčené důrazněji než jindy, vám připadá podivné jen proto, že je to rozkaz ženě, kterou poslouchati je pro mne ctí, pak je to jen důkaz – pokud vůbec je důkazu třeba –, jak velice vás miluji a ctím!"

Vlak zahvívádal, blížíme se ke Galaci. Zmítají námi obavy a hoříme netrpělivostí.

DENÍK MINY HARKEROVÉ

30. října. – Do hotelu, kde jsme si telegraficky zamluvili pokoje, mě zavezl pan Morris. Nemluví totiž jinak než anglicky, a byl proto nejsnáze postradatelný. Úkoly byly rozděleny podobně jako ve Varně, jen k vicekonzulovi se vypravil lord Godalming, protože jeho společenské postavení mohlo být pro tuto úřední osobu jistou zárukou, a my jsme potřebovali vše co nejrychleji vyřídit. John

a oba lékaři odešli do lodní agentury zjistit podrobnosti o příjezdu *Carevny Kateřiny*.

Později. – Lord Godalming se vrátil. Konzul není ve městě, vice-konzul je nemocen a běžnou agendu vykonává místo nich tamní úředník. Byl velice ochotný a slíbil, že učiní vše, co je v jeho moci.

DENÍK JONATHANA HARKERA

30. října. – V devět hodin jsme s dr. Van Helsingem a dr. Sewardem navštívili firmu Mackenzie & Steinkoff, která tu zastupuje londýnskou firmu Hapgood. Na podkladě telegrafické žádosti lorda Godalminga už dostali z Londýna kabelogram s prosbou, aby nám vyšli co nejvíce vstříc. Byli neobyčejně milí a ochotní a okamžitě nás zavedli na palubu *Carevny Kateřiny*, která kotvila v říčním přístavu. Tam jsme se mohli domluvit s jejím kapitánem, panem Donelsonem. Vylíčil nám průběh plavby a prohlásil, že se dosud nikdy neplavil za příznivějších podmínek.

„Páni! Až nám z toho vstávaly vlasy na hlavě. Dyk sme se báli, že takový štěstí budem muset splatit nákou pořádnou smůlou, aby se to vyrovnalo. Vona vám to není žádná psina plout z Londýna až do Černýho moře s větrem v zádech, jako by vám sám satan z nákýho vodpornýho důvodu foukal do plachet. A skoro celou tu dobu sme neviděli na coul. Jakmile sme se blížili k náký lodi, k nákýmu přístavu nebo k pevnině, vobklopila nás mlha a držela se nás. A dyž se zvedla a my se rozhlídli, viděli sme starýho čerta. Vokolo Gibraltaru sme propluli, a vůbec sme nemohli signalizovat a celou plavbu až do Dardanel, kde sme museli čekat na povolení, abysme směli proplout, sme nic neviděli a neslyšeli. Zprvu sem chtěl svinout plachty a počkat, až se ta mlha zvedne, ale pak sem si řek, že esli nás chce satan co nejrychlejc dostat do Černýho moře, tak to udělá, ať se nám

to líbí či ne. A estli tam doplujem dřív, tak to naši pověst u majitelů lodi nepoškodí a kšeftu neublíží, a ten dědek, kterému to jen vyhovuje, se nám třeba slušně vodmění, že sme mu vyšli vstříc.“ Van Helsinga pobouřila tahle směsice prostodušnosti a prohnanosti, pověřčivosti a obchodní zdatnosti a prohlásil: „Kamaráde, tenhle ďábel je chytřejší, než si leckdo myslí, a pozná, když se setká se sobě rovným!“ Jenže kapitán se cítil polichocen a pokračoval:

„Dyž sme propluli Bosporem, začlo mužstvo reptat. Někerý námořníci, byli to Rumuni, přišli ke mně a žádali, aby směli hodit přes palubu velkou bednu, kerou těsně před vyplutím z Londýna dopravil na palubu ten divnej dědek. Tenkrát sem je přistih, jak na něj civěli úkosem, a jen co ho spatřili, napřahovali k němu dva prsty, prej na ochranu proti uřknutí. Páni! Tihle cizinci ale maj směšný pověry! Řek sem jim, aby si hleděli svýho; jenže hned nato nás zase vobklopila mlha a já sem se tak trochu vobával, aby něco neprovedli, i dyž nechci tvrdit, že by se to muselo zrovna tejkat tý bedny. A tak sme teda pluli dál, a protože se nás ta mlha držela celejch pět dní, nezbejvalo mi nic jinýho než dát se hnát větrem. Esli nás teda satan chtěl někam zahnat, zabránit sem mu v tom nemohl! A esli ne – pak holt muselo stačit mít voči na štopkách! Pravda, celou dobu nám počasí přálo a všude samá hloubka. A před dvěma dny, právě dyž se slunce prodíralo mlhou, sme zjistili, že sme na řece rovnou před Galací. Rumuni vyváděli jako diví a po dobrým i po zlým na mě naléhali, abych tu bednu vytáh a hodil do řeky. Musel sem si to s nima rozdat sochořem, a dyž se poslední z nich zved z paluby a držel si rukama hlavu, byli už všici přesvědčený, že majetek a důvěra mejch loďařů sou líp uschovaný v mejch rukou než v řece Dunaji, ať už je někdo uřkne nebo neuřkne. Představte si, že už tu bednu sami vytáhli na palubu, aby ji hodili do vody. Byla označená Gala *via* Varna, a tak sem si řek, že ji teda už nechám na palubě a zbavím se jí, jen co budem vykládat v přístavu. Ten den sme toho eště moc nevyložili a přes noc sme museli zůstat

zakotvený mimo přístav, ale druhý den časně zrána, hodinu před východem slunce, přišel na palubu nákej mužskej s příkazem, kerej mu poslali z Anglie, aby převzal bednu adresovanou na nákýho hraběte Draculu. Byla to samozřejmě zrovna ta jistá bedna. Doklady měl ten chlap v pořádku a já byl rád, že se toho zatracenýho krámu zbavím, protože začal už i mně samýmu lízt na nervy. Esli měl satan na lodi náký zavazadla, tak bych na to vzal jed, že to byla ta bedna!“

„Jak se jmenoval ten člověk, který bednu převzal?“ zeptal se Van Helsing s předstíranou lhostejností.

„Hned vám to povím,“ odpověděl kapitán a přinesl z kabiny v podpalubí stvrzenku podepsanou „Immanuel Hildesheim“. Adresa byla Hradní ulice 16. Když jsme zjistili, že víc toho kapitán neví, poděkovali jsme mu a odešli.

Hildesheima jsme zastihli v jeho kanceláři. Byl to žid spíše aškenázovského typu, s nosem jako ovce a s fezem. Jeho odpovědi byly zpočátku velmi zdráhavé, a teprve když jsme ho příslušným způsobem pobídli, sdělil nám po kratším smlouvání všechno, co věděl. Bylo to celkem jednoduché, leč významné. Od pana de Ville z Londýna dostal dopis s příkazem převzít pokud možno před východem slunce – aby se předešlo celní prohlídce – bednu, kterou do Galace přiveze *Carevna Kateřina*. Tuto bednu měl předat jakémusi Petru Skinskému, jenž je ve spojení se Slováky, kteří provozují obchod po řece až dolů k přístavu. Za tuto transakci dostal zapláceno anglickou bankovkou, kterou mu v Dunajské mezinárodní bance ochotně vyměnili za zlato. Když k němu Skinsky přišel, zavedl ho na loď a bednu mu předal tam, aby uspořil výdaje za nosiče. Víc toho nevěděl.

Nato jsme se vypravili hledat Skinského, ale nepodařilo se nám ho zastihnout. Jeden z jeho sousedů, který ho zřejmě neměl nijak v oblibě, nám sdělil, že před dvěma dny někam odešel, ale nikdo neví kam. Tomu odpovídala i informace jeho domácího. Včera večer mezi desátou a jedenáctou hodinou mu jakýsi poslíček donesl od

Skinského klíč od domu a dlužné nájemné v anglických penězích. Opět jsme se octli na mrtvém bodě.

Vtom kdosi přiběhl a udýchaně vyhrkl, že za hřbitovní zdí kostela sv. Petra byla nalezena mrtvola Skinského; hrdlo měl rozsápané jako od nějakého divokého zvířete. Naši informátoři se odběhli podívat na ten strašný výjev a ženy vykřikovaly: „To udělal nějaký Slovák!“ Raději jsme se vytratili, abychom se do téhle záležitosti nijak nezapletli, a tím se nezdrželi.

Cestou domů jsme nemohli dospět k nějakému definitivnímu rozuzlení. Byli jsme přesvědčeni, že bedna se někam dopravuje po vodě; bylo by ovšem třeba vypátrat kam! Do hotelu k Mině jsme se vrátili ve velmi stísněné náladě.

Prvním problémem, který jsme řešili, sotva jsme se všichni sešli, bylo, zda se opět máme Mině se vším svěřovat. Situace je stále zoufalejší a snad by nám to mohlo prospět, i když je to velice riskantní. Předběžně jsme se dohodli, že já už nejsem vázán povinností před ní mlčet.

DENÍK MINY HARKEROVĚ

30. října, večer. – Byli tak unaveni, vyčerpáni a zdeptáni, že se nedalo nic dělat, dokud si neodpočinou. Požádala jsem je proto všechny, aby si šli na půl hodiny lehnout, že zatím dovedu deník až do současnosti. Jsem nesmírně vděčná vynálezci přenosného psacího stroje a panu Morrisovi, že mi takový stroj obstaral. Určitě by pro mě bylo velmi únavné, kdybych tohle všechno musela psát perem...

Skončila jsem; ubohý, drahý Jonathan, co ten musel trpět a jak asi trpí teď. Leží na pohovce, jako by ani nedýchal, a působí úplně zhrouceně. Obočí má svraštělé, obličej zkřiven bolestí. Chudáček, snad i teď přemýšlí; obličej má samou vrásku, jak úporně hloubá. Kdybych mu jenom mohla pomoci... Udělám, co bude v mých silách...

Požádala jsem dr. Van Helsinga o všechny doklady a zápisy, které jsem ještě neviděla... Teď, když všichni odpočívají, si je pečlivě pročtu, a snad dospěji k nějakému závěru. Pokusím se řídit profesorem příkladem a posuzovat zcela nezáujatě to, co se děje...

Jsem přesvědčena, že jsem s pomocí boží něco zjistila. Přinesu si mapy a podívám se na ně...

Jsem víc než jista, že mám pravdu. Už jsem dospěla k definitivnímu názoru; teď si všechny svolám a přečtu jim ho. Ať ho posoudí; přesnost je nutná a je škoda každé minuty.

SOUHRNNÉ ZHODNOCENÍ MINY HARKEROVÉ

(Zapsané do jejího deníku)

Důvod šetření. – Snahou hraběte Draculy je dostat se zpět do svého sídla.

a) Někdo ho tam musí *přinést*. To je mimo diskusi; kdyby se totiž mohl volně pohybovat, jak by si přál, mohl by se tam vrátit jako člověk, vlk, netopýr nebo v jiné podobě. Zřejmě se obává, aby nebyl objeven nebo přepaden v době, kdy je bezmocný, to znamená mezi úsvitem a západem slunce, kdy je nucen pobývat ve své dřevěné bedně.

b) Jak tam bude dopraven? – Tady nám může pomoci vylučovací metoda. Po silnici, po železnici, po vodě?

1. *Po silnici.* – Nesčetné obtíže, zejména při odjezdu z měst.

a) Všude jsou lidé a lidé jsou zvědaví, vyptávají se. Náznak, dohad, pochybnost o tom, co by v bedně mohlo být, by pro něho mohla znamenat záhubu.

b) Je třeba počítat s celní prohlídkou či s mýtem.

c) Protivníci by ho mohli pronásledovat. Toho se obává nejvíce, a aby zabránil možnému prozrazení, zapudil, pokud to bylo v jeho moci, i svou oběť – mne!

2. *Po železnici.* – Zde se o bednu nikdo speciálně nestará; musel by riskovat, že se někde zdrží, a každé zdržení by mu mohlo být osudným – nepřátelé mu jsou v patách. Pravda, v noci by mohl unikat; jenže co by se s ním stalo, kdyby zůstal na neznámém místě, kde by se neměl kam uchýlit? Nic takového nechce, a ani to raději neriskuje.

3. *Po vodě.* – Tohle je na první pohled nejjistější způsob, současně ovšem i ten nejnebezpečnější. Na vodě je bezmocný, s výjimkou nocí; ale i tehdy může volat ku pomoci jen mlhu, bouřku, sních a své vlky. Kdyby však ztroskotal, pohltní ho bezbranného hlubiny vod a byl by definitivně zahuben. Jistě by dokázal způsobit, aby loď přirazila ke břehu; kdyby to však byla země nepřátelská, kde by se nemohl volně pohybovat, bylo by jeho postavení opět zoufalé.

Z hypnóz víme, že je na vodě; musíme tedy zjistit, *na které*.

Předně musíme přesně vyšetřit, co až dosud vykonal; teprve z toho nám může jasně vyplynout, jaké asi budou jeho další kroky.

Za prvé musíme vyjít z poznatku, jak v Londýně realizoval část svého celkového plánu, když se octl v časové tísní a musel si pomoci, jak nejlíp dovedl.

Za druhé musíme z fakt, která známe, odvodit a zjistit, co dělal zde.

Pokud jde o první problém, měl určitě v úmyslu jet do Galace a nákladní list dal vystavit do Varny proto, aby nás zmátl pro případ, že zjistíme, jakým způsobem opustil Anglii. To znamená, že jeho okamžitým a výlučným cílem byl útěk. Důkazem toho je dopis, kde Immanuelovi Hildesheimovi přikazuje, aby převzal a odvezl bednu *před východem slunce*. Dále tu je příkaz Petru Skinskému. Tady nevíme nic určitého, ale nějaký dopis či vzkaz určitě musí existovat, protože Skinsky přišel k Hildesheimovi...

Víme, že zatím mu jeho plány vyšly. *Carevna Kateřina* plula tak fantasticky rychle, až to vyvolalo podezření u kapitána Donelsona; jenže jeho pověřčivost spojená s vychytralostí hraběti jen pomohla

a kapitán provedl loď se silným větrem v zádech mlhami a tak dál naslepo až do Galace. Jak se ukázalo, hrabě všechno pečlivě připravil. Hildesheim převzal bednu, odvezl ji a předal ji Skinskému. Skinsky ji přejal – a tady ztrácíme stopu. Víme jediné, že bedna je někde na vodě a někam pluje. Celním prohlídkám a mýtu, pokud by někdy byly, se vyhnula.

Nyní se dostáváme k tomu, co hrabě nejspíš dělal po svém příchodu *na břeh*, v Galaci.

Bedna byla odevzdána Skinskému před východem slunce. Při východu slunce se už hrabě mohl objevit ve své vlastní podobě. Naskytá se tedy otázka, proč vůbec byl Skinsky povolán ku pomoci? V manželově deníku je zmínka o tom, že Skinsky má styky se Slováky, kteří provozují obchod po řece až dolů k přístavu. A poznámka té ženy, že vraždu spáchal nějaký Slovák, prozrazuje záporný postoj k těmhle lidem. Hrabě se chtěl zbavit svědka.

Můj dohad je tento: v Londýně se hrabě rozhodl, že se na svůj zámek vrátí po vodě; je to cesta nejbezpečnější a nejméně nápadná. Ze zámku ho odvezli Szganyové a celý náklad nejspíš předali Slovákům, kteří dopravili bedny do Varny, kde byly naloděny na loď plující do Londýna. Hrabě proto znal osoby, které takovouto službu umějí zařídit. Když se bedna před východem slunce nebo po jeho západu konečně octla na suché zemi, hrabě z ní vyšel, setkal se se Skinským a nařídil mu, jak má zařídit dopravu bedny proti proudu nějaké řeky. Když byl jeho příkaz vykonán a on věděl, že všechno už probíhá řádně, zavraždil Skinského, aby, jak se domníval, zahladil všechny stopy.

Prostudovala jsem mapu a zjistila, že Slováci se budou nejspíš plavit po Prutu nebo Seretu. V přepise záznamu dr. Sewarda jsem si přečetla, že jsem v transu slyšela bučení krav a šplouchání vody asi ve výši hlavy a vrzat dřevo o dřevo. To znamená, že hrabě plul v bedně po nějaké řece na otevřeném člunu – poháněném nejspíš buď vesly, nebo tyčemi, neboť břehy jsou blízko a člun se pohybuje proti proudu. Kdyby plul po proudu, nic takového by nebylo slyšet.

Pochopitelně to třeba není ani Prut, ani Seret; stejně musíme pátrat dál. Z těchto dvou řek je Prut splavnější, ale do Seretu se u Fundu vlévá Bystřice. Ta obtéká Borgoský průsmyk a zámku Dracula není žádná řeka blíž než její klikatící se tok.

DENÍK MINY HARKEROVÉ

(Pokračování)

Když jsem dočetla, Jonathan mě objal a políbil. Ostatní mi tiskli ruce a dr. Van Helsing prohlásil:

„Naše drahá paní Mina nás opět poučila. Její zrak pronikl tam, kde my jsme pro slepotu nic neviděli. Jsme zase na stopě a tentokráte snad budeme mítí úspěch. Náš nepřítel je tak bezmocný, jak dosud nikdy nebyl, a jestliže se nám podaří přistihnouti ho za dne na vodě, svůj úkol hladce provedeme. Má před námi náskok, svou cestu však nemůže uspíšiti; neodváží se totiž opustiti bednu, aby nevyvolal podezření u těch, kdo ji vezou. Kdyby totiž něco tušili, shodili by bednu do řeky a tam by zahynul. Toho si je vědom, a proto nic neučiní. A teď se musíme, přátelé, poraditi a rozhodnouti, co každý z nás udělá a jak budeme dále společně postupovati!“

„Najmu parní člun a vyrazím za ním,“ navrhl lord Godalming.

„A já ho budu pronásledovat na koni po břehu, kdyby snad chtěl někde přistát,“ dodal pan Morris.

„Správně!“ souhlasil profesor. „Oba návrhy jsou dobré. Jenže ani jeden z vás nesmí jíti sám. Proti síle je třeba postaviti sílu; Slováci jsou statní a bezohlední a mají nějaké zbraně.“ Muži se usmáli, sami mají pořádný arzenál. Pan Morris namítl:

„Mám s sebou několik winchestrovek; ty se moc dobře hodí proti každé pakáži, a možná že také narazíme na vlky. Jak si jistě vzpomínáte, udělal hrabě ještě další opatření; přibral si na pomoc

nějaké lidi, jenže paní Harkerová tehdy nepostřehla, oč jde. Musíme být připraveni na všechno.“

„Já tedy pojedu s Quinceym,“ rozhodl se dr. Seward. „Na lovu jsme si jeden na druhého zvykli a s dobrými zbraněmi si už oba dobře poradíme s čímkoli, nač narazíme. Ani ty nesmíš jet sám, Arte. Snad se budeme muset utkat se Slováky a případný nezdar – i když si nemyslím, že by ti chlapíci měli pušky – by zvrátil všechny naše plány. Tentokráte nesmíme nic riskovat; nedopřejeme si klidu, dokud hlava hraběte nebude oddělena od trupu a my nezískáme jistotu, že už nevstane z mrtvých!“ Při těchto slovech hleděl na Jonathana a Jonathan se díval na mě. Uhádla jsem, čím se můj chudáček v duchu trápí. Pochopitelně chtěl být se mnou, ale toho – toho – upíra (proč jen jsem váhala napsat toto slovo?) zahubí nejspíš ti, kdo ho budou pronásledovat na člunu! Jeho mlčení využil dr. Van Helsing:

„Příteli Jonathaně, s Artem pojedete vy – a to ze dvou důvodů. Jednak proto, že jste mladý a odvážný, dovedete se bít a nejspíš bude třeba nasadit všechny síly. A jednak je vaším právem zničit toho – to, co způsobilo vám i paní Mině tolik hoře. Nebojte se o ni, bude pod mou ochranou, jestliže dovolíte. Jsem starý člověk. Mé nohy už nejsou tak rychlé jako kdysi a já nedokážu jeti dlouho na koni nebo pronásledovati toho netvora, jak bude třeba, popřípadě s ním bojovati obyčejnými zbraněmi. Mohu však prokázat jiné služby – dovedu zápasit jinými zbraněmi. A v případě nutnosti dokážu položit svůj život stejně dobře jako muži mladší. Ted’ mi dovolte, abych vám řekl svá přání: Zatímco vy, lorde Godalmingu, poplujete s přítelem Jonathanem na malém parním člunu proti proudu řeky a John s Quinceym budou hlídat břehy, aby náhodou nepřistál, odvezu paní Minu přímo do srdce nepřítelovy země. V době, kdy ten starý lišák bude muset zůstat ve své bedně na řece, odkud nemůže uniknouti na pevninu – protože se neodvážá zvednouti víko své rakve, aby ho Slováci, kteří ho vezou, ze strachu neopustili a on nezahynul –, pojedeme po Jonathanových stopách z Bystřice

přes Borgoský průsmyk a pokusíme se najít zámek Dracula. V tom nám zajisté pomůže hypnotická schopnost paní Miny, a jakmile se dostaneme do blízkosti tohoto osudného místa, budeme už jistě po prvním východu slunce znáti cestu, která by nám jinak zůstala skryta a utajena. Tam je třeba vykonati mnoho práce a mnoho míst posvětit, aby toto hadí hnízdo bylo smazáno z povrchu zemského.“ Jonathan ho vzrušeně přerušil:

„Chcete snad říci, pane profesore, že máte v úmyslu zavést Minu, beztak už nešťastnou a postiženou tou dábelskou otravou, přímo do jeho příšerné pasti? Za nic na světě! Zaboha ne!“ Na chvíli mu selhal hlas, pak pokračoval:

„Víte vůbec, jak to tam vypadá? Viděl jste vy snad ten strašný brloh pekelné nestoudnosti, kde i měsíční svit na sebe bere hrůzné podoby a každé zrnko prachu vířící ve větru je zárodkem nestvůrné zrůdy? Cítil jste vy snad někdy na hrdle upíří rty?“ Otočil se ke mně, očima mi ulpěl na čele, pozdvihl paže a zvolal: „Bože, čeho jsme se dopustili, žes na nás seslal takovou hrůzu!“ A zdrceně klesl na pohovku. Vtom se ozval profesorův jasný, laskavý, rozechvělý hlas a všechny nás uklidnil:

„Ach příteli, chci se tam vypraviti jen proto, abych paní Minu před tímto hrůzným místem zachránil! Bůh uchovej, že bych ji tam snad chtěl někdy zavést! Tam bude třeba vykonati práci – odpornou práci –, kterou její oči nesmějí spatřiti. My muži tady, kromě Jonathana, jsme na vlastní oči viděli, co je třeba udělati, než takové místo lze očistiti. Pamatujte, že jsme ve strašné situaci. Kdyby nám hrabě tentokráte unikl – a on je silný, zchytralý a lstivý –, pak bude někde spáti třeba celých sto let; za nějaký čas by tady naše drahá –“ uchopil mě za ruku – „mu přišla dělati společnost a stala by se stejnou jako ty, které jste spatřil, Jonathane. Vyprávěl jste o jejich chtivých rtech; slyšel jste jejich vyzývavý smích, když se vrhly na svíjející se ranec, který jim hrabě hodil. Chvějete se, a nijak mě to neudivuje. Odpusťte mi, že vám působím takovou bolest; je to však

nutné. Příteli, víte přece, že jsem ochoten obětovati život, jen abych mohl ten strašný čin vykonati. Když už by tam musel někdo jíti, aby jim dělal společnost, pak bych tam přece šel já sám!“

„Čiňte, jak uznáte za vhodné,“ povzdychl Jonathan a celý se roz-
třásl. „Jsme všichni v rukou božích!“

Později. – Velmi mě potěšilo, když jsem viděla tyhle odvážné muže pustit se do příprav. Ženy prostě musí milovat muže, jakmile jsou tak odhodlaní, upřímní a odvážní. A zároveň jsem si uvědomila zá-
zračnou moc peněz! Co všechno peníze dokáží, jestli se jich vhodně použije; a co by mohly natropit, jestli se vynaloží na podlé účely. Jsem velmi ráda, že je lord Godalming bohatý a že on i pan Morris, který také má spoustu peněz, jsou ochotni je tak velkoryse vydávat. V opačném případě by se naše malá výprava ani nemohla vydat tak rychle a tak dokonale vybavena na cestu, jako tomu bude za hodinu. Uplynuly teprve tři hodiny od chvíle, kdy jsme si rozdělili úlohy; lord Godalming a Jonathan už mají krásný parní člun, připravený každou chvíli vyplout. Dr. Seward a pan Morris si opatřili šest výborných, dobře vystrojených koní. Sehnali jsme si všechny potřebné mapy a pomůcky, jaké se daly opatřit. Profesor Van Helsing odjede se mnou dnes večer v 11.40 vlakem do Veresti, odkud pojedeme kočá-
rem do Borgoského průsmyku. Bereme s sebou hodně peněz, proto-
že hodláme koupit kočár a koně. Pojedeme sami, vždyť nikomu nemůžeme v této záležitosti důvěřovat. Profesor zná několik cizích řečí, takže nebudeme mítí potíže. Všichni máme zbraně, dokonce i já mám revolver velkého kalibru; Jonathan by neměl klid, kdybych nebyla ozbrojena stejně jako ostatní. Bohužel však nemohu mít u sebe tu zbraň, jíž jsou vyzbrojeni mí druzi – brání mi v tom jizva na čele. Drahoušek dr. Van Helsing mě utěšuje, že jsem pořádně ozbrojena proti vlkům; hodinu od hodiny je chladněji a občas jako na výstrahu se objeví několik sněhových vloček.

Později. – K rozloučení se svým miláčkem musím sebrat všechnu odvahu. Třeba se už nikdy neshledáme! Bud' statečná, Mino! Profesor tě bedlivě pozoruje a jeho pohled varuje. Zatím žádné slzy – teprve později, až snad z boží vůle budu prolévat slzy radosti!

DENÍK JONATHANA HARKERA

30. října, v noci. – Píši tohle při svitu světla vycházejícího z dvířek kotle našeho parního člunu; lord Godalming právě příkládá. Vyzná se v tom dokonale; několik let si držel parní čluny na Temži a na Norfolk Broads. Pokud jde o naše plány, usoudili jsme nakonec, že Minin odhad je správný, a jestli se hrabě opravdu rozhodl prchat zpět do zámku po vodě, plavil by se proti proudu Seretu a pak proti proudu Bystřice, která se do něho vlévá. Domníváme se, že na břeh by hrabě vystoupil někde kolem 47. severní rovnoběžky a odtud by se vydal po pevnině ke Karpatům. V noci plujeme bez potíží velkou rychlostí, protože voda je dost hluboká a břehy jsou od sebe natolik vzdálené, že i ve tmě lze snadno manévrovat. Lord Godalming mě vyzval, abych šel spát, že zatím úplně stačí, aby hlídkoval pouze jeden z nás. Nemohu však usnout – jak bych vůbec mohl spát, když mému miláčkovi hrozí takové nebezpečí a je na cestě k onomu strašnému zámku...? Mou jedinou útěchou je, že jsme v rukou božích. Nebýt této víry, bylo by snazší zemřít než žít a zbavit se tak všech trýzní. Pan Morris a dr. Seward se vypravili na svou dlouhou cestu ještě před námi; pojedou po pravém břehu, ale ve větší vzdálenosti od řeky po kopcích, aby měli výhled na celý tok a nebyli nuceni úzkostlivě sledovat jeho zákruty. Na první úsek cesty najali dva muže, aby se jim starali o rezervní koně – jsou celkem čtyři –; kdyby jeli sami, vyvolávali by pozornost. Muže brzy propustí, a pak se o koně už budou starat sami. Možná že se budeme muset spojit; alespoň bude dost koní pro celou naši skupinu.

Jedno ze sedel se dá upravit na dámské a v případě potřeby je tedy může použít Mina.

Pustili jsme se do hezky riskantního podniku! Uvědomujeme si to, když tak rychle plujeme nocí a řezavě se do nás opírá studený vítr, zdvíhající se z řeky. Všude kolem slyšíme tajemné hlasy noci. Připadá nám, že neznámými cestami směřujeme k neznámým cílům, do světa tmy a hrůzných jevů. Godalming právě přivírá dvířka kotle.

31. října. – Stále plujeme rychle vpřed. Rozednilo se a Godalming spí. Hlídku držím já. Ráno je sychravé a člověk je vděčný kotli za žár, i když máme na sobě těžké kožichy. Až dosud jsme předjeli jen několik otevřených člunů, ale žádný z nich neměl na palubě tak velkou bednu či balík, jaké hledáme. Kdykoli jsme na plavce zamířili světlo elektrického reflektoru, vyděsili se, padli na kolena a začali se modlit.

1. listopadu, večer. – Za celý den se nic nepříhodilo. Nic podobného tomu, co hledáme, jsme nenašli. Vpluli jsme již do Bystřice, a jestli je náš předpoklad chybný, pak už jsme ztratili všechnu naději. Předjeli jsme všechna plavidla, velká i malá. Dnes ráno nás jedna posádka považovala za vládní člun a podle toho se k nám chovala. Z jejich postoje jsme usoudili, že by se tak dalo všelicos lépe zařídit, a ve Fundu, kde se Bystřice vlévá do Seretu, jsme si opatřili rumunskou vlajku, vyvěsili ji a hrdě pod ní plujeme. Tento trik se nám vyplatil u každého člunu, který jsme od té doby předhlonili; všichni se k nám chovali neobyčejně uctivě, a ani jednou nevznegli námitky proti našemu jednání a našim dotazům. Několik Slováků nám oznámilo, že je předjel nějaký velký člun, který plul rychleji než oni, protože měl na palubě dvojnásobnou posádku. To ovšem bylo ještě před jejich příjezdem do Fundu, takže nevěděli, zda člun zabočil na Bystřici nebo pokračoval proti proudu Seretu. Ve Fundu jsme se o takovém

člunu nedoslechli, zřejmě tudy proplul v noci. Jsem velmi ospalý; snad i mě začíná zmáhat ta zima a někdy si příroda odpočinek prostě vynutí. Godalming trvá na tom, že převezme stráž první. Bůh mu žehnej za všechno dobro, které prokazuje ubohé Mině i mně.

2. listopadu, ráno. – Je jasný den. Lord Godalming byl tak hodný, že mě neprobudil! Tvrdí, že by to byl hřích; spal jsem prý velmi klidně a určitě jsem zapomněl na všechny starosti. Připadá mi nesmírně sobecké, že jsem tak dlouho spal a nechal ho probdít celou noc; měl však pravdu. Cítím se dnes ráno jako znovuzrozený. Sedím tu, dívám se na něho, jak spí, a přitom dokážu obstarat všechno, co je třeba – postarat se o chod stroje, o kormidlo i hlídkovat. Cítím, jak se zase do mne vlévá síla a energie. Kde asi jsou teď Mina a Van Helsing? Ve středu k polednímu měli dojet do Veresti. Jistě jim trvalo chvíli, než si opatřili kočár a koně; pokud tedy už vyrazili a jeli rychle, mohli by se teď asi blížít Borgoskému průsmyku. Bůh je veď a ochraňuj! Raději ani nemyslím na to, co všechno by se mohlo přihodit! Kdybychom jen mohli plout rychleji! Bohužel nemůžeme; stroje rámusí a pracují ze všech sil. Jak se asi daří dr. Sewardovi a panu Morrisovi? Z hor stékají do téhle řeky nesčetné bystřiny, ale ani jedna z nich není natolik široká – alespoň ne v tenhle roční čas, i když jsou v zimě a v době tání určitě nebezpečné –, aby byly jezdcům příliš na obtíž. Snad se s nimi setkáme ještě před příjezdem do Strasby; pokud do té doby hraběte nepředstihneme, budeme se muset poradit o dalším postupu.

DENÍK Dr. SEWARDA

2. listopadu. – Tři dny na cestě. Nic nového, a kdyby náhodou k něčemu došlo, neměl bych ani čas to zapsat, záleží přece na každé minutě. Odpočíváme jen tehdy, když to koně potřebují, ale snášíme

to oba skvěle. Naše dřívější lovecké výpravy teď přinášejí ovoce. Musíme dál; nebudeme mít klid, dokud nespátříme náš parní člun.

3. listopadu. – Ve Fundu jsme se dozvěděli, že parní člun plul dál proti proudu Bystřice. Kdyby jen nebyla taková zima! Zdá se, že už brzy začne sněžit; a jestli napadne mnoho sněhu, nebudeme moci jet dál na koních, ale budeme si muset opatřit sáně a pokračovat v cestě po ruském způsobu.

4. listopadu. – Dnes jsme se doslechli, že parní člun zdržela nehoda při proplouvání peřejí. Slováci přes ně své čluny přepraví snadno, protože je táhnou na laně a znají cestu. Někteří tudy propluli před několika hodinami. Godalming je zručný a všechno opraví sám, takže určitě zase uvedl člun do chodu. Nakonec se s pomocí místních lidí dostali přes peřeje a pokračují v plavbě. Nehoda se však zřejmě bohužel neobešla bez dalších následků; venkované nám říkali, že jakmile se člun dostal na klidnou vodu, tak, pokud viděli, se každou chvíli zastavoval. Musíme si co nejvíc pospíšit; možná že nás už brzy budou potřebovat.

DENÍK MINY HARKEROVÉ

31. října. – V poledne jsme dojeli do Veresti. Profesor mi sdělil, že mě dnes ráno skoro nedokázal uvést do hypnotického stavu a že jsem mu nakonec neřekla víc než „Tma a ticho“. Ted' odešel koupit kočár a koně. Později prý ještě přikoupí další koně, abychom mohli cestou přepřahat. Máme před sebou víc než sedmdesát mil. Krajina je tu překrásná a neobyčejně zajímavá; kdybychom sem přijeli za jiných okolností, jak ráda bych si všechno prohlédla! Jakým potěšením by bylo projíždět tudy spolu s Jonathanem! Mohli bychom se zastavovat, seznamovat se s lidmi, poznávat trochu jejich život

a vstřebávat do mysli a vzpomínek všechnu barvitost a malebnost této divoké, překrásné krajiny a zdejšího svérázného lidu! Ale bohužel...

Později. – Dr. Van Helsing se vrátil. Obstaral kočár a koně; navečěříme se a asi za hodinu vyrazíme. Hostinská nám dá s sebou velký košík zásob; stačil by pro celou četu vojáků. Jenže profesor jí to nerozmlouval a pošeptal mi, že celý týden možná nebudeme moci sehnat nic dobrého k jídlu. Profesor nakoupil ještě jiné věci – dal sem přivést celou hromadu kožichů a přikrývek a nejruznějších teplých oděvů. Zima nám určitě nebude!

Brzy vyjedeme. Raději ani nemyslím na to, co všechno se nám může přihodit. Jsme opravdu v rukou božích. Jedině on ví, co se stane, a já se k němu modlím z hloubi své smutné a pokorné duše, aby chránil mého milovaného manžela; aby Jonathan věděl, ať už se stane cokoli, že ho miluji a ctím víc, než se dá slovy vyjádřit, a že má poslední a nejvěrnější myšlenka bude platit vždycky jemu!

Kapitola 27

DENÍK MINY HARKEROVÉ

1. listopadu. – Jeli jsme celý den a dost rychle. Koně zřejmě cítí, že se s nimi dobře zachází, a ochotně se ženou vpřed. Už jsme je mnohokrát vystřídali, pokaždé úspěšně, takže jsme plni naděje, že cesta proběhne hladce. Dr. Van Helsing toho moc nenamluví; sedlákům říká, že spěcháme do Bystřice, a za výměnu koní jim dobře platí. Vždycky dostaneme horkou polévku, kávu nebo čaj a vzápětí vyrážíme dál. Krajina je tu líbezná, plná nejrůznějších krás, a lidé jsou nebojácní, urostlí, prostí a nadáni opravdu neobyčejnou dobrosrdečností. Jsou *velmi, velmi* pověrčiví. Když si žena, která nás obsluhovala v prvním domě, kde jsme se zastavili, všimla jizvy na mém čele, pokřižovala se a napřáhla ke mně dva prsty na ochranu proti uřknutí. Myslím, že nám dokonce přidali do jídla víc česneku, než je obvyklé; a mně je česnek odporný. Od té doby pečlivě dbám, abych neodkládala klobouk nebo neshrnula závoj a nevyvolávala podezření. Jedeme rychle, a protože nemáme vozku, který by roztrušoval pověsti, nevzbuzujeme nikde pozornost; jsem ovšem přesvědčena, že celou dobu budeme mít v patách strach z uřknutí. Profesor je snad neúnavný; celý den si neodpočinul, i když mě nechal hezky dlouho spát. Při západu slunce mě hypnotizoval a prý jsem jako obvykle odpovéděla: „Tma, šplouchající voda, vrzající dřevo“; náš nepřítel je tedy ještě stále na řece. Mám strach myslet na Jonathana, ale ani o něho, ani o sebe se vlastně nebojím. Právě čekáme na jednom statku, až nám připraví koně, a já zatím tohle píši. Dr. Van Helsing spí. Chudáček vypadá velmi znaveně, staře a šedivě, ale ústa má pevně sevřená jako dobyvatel; i ve spánku mu z obličeje vyzařuje odhodlanost. Až vyrazíme, převezmu otěže a přinutím ho,

aby si odpočinul. Vysvětlím mu, kolik těžkých dnů nás ještě čeká; nesmí se přece zhroutit právě teď, kdy jeho sílu budeme nejvíc potřebovat... Všechno je připraveno; hned vyjedeme.

1. listopadu, ráno. – Profesor na mě dal a celou noc jsme se střídali u otěží. Ted' už se rozednilo, ale je chladno. Ve vzduchu leží podivná tíha – říkám tíha proto, že mě nenapadá vhodnější výraz; chci tím říci, že nás oba svírá jakási tíseň. Je dost zima a cítíme se dobře jen díky kožichům. Za úsvitu mě Van Helsing hypnotizoval; prý jsem odpověděla: „Tma, vrzající dřevo a burácející voda“, takže se tedy charakter řeky postupně mění. Doufám, že mému miláčkovi nehrozí žádné nebezpečí – alespoň ne větší, než s jakým lze počítat; jsme ovšem v rukou božích.

2. listopadu, večer. – Celý den jsme jeli. Kraj je stále divočejší a mohutné výběžky Karpat, které nám z Veresti připadaly tak vzdálené a nevysoké nad obzorem, jako by se teď kolem nás shlukovaly a uzavíraly nám cestu. Oba máme dobrou náladu a jeden druhého se snažíme povzbuzovat, a tím zároveň povzbuzovat sebe sama. Podle dr. Van Helsinga dorazíme k Borgoskému průsmyku ráno. Stavení jsou tu řídce roztroušena a profesor řekl, že poslední koně, které opatřil, si budeme muset ponechat, protože už asi nebudeme moci přepřahat. Profesor přikoupil k dvěma, které jsme vyměnili, ještě další dva, takže máme primitivní čtyřspřeží. Jsou to trpěliví a hodní koníčky a dají nám málo práce. Žádné spolucestující nevezeme, takže klidně mohu řídit i já. Do průsmyku vjedeme za denního světla; dříve tam ani nechceme dorazit. Nijak proto nespěcháme a oba jsme si dopřáli vydatný odpočinek. Co nám asi přinese zítřek? Musíme najít místo, kde můj ubohý miláček tolik trpěl. Snad nás Bůh povede správnou cestou a bude milostivě chránit mého manžela a ty, kdo jsou nám tak drazí a jimž hrozí smrtelné nebezpečí. Já bohužel jsem v božích očích nečistá a zůstanu jí tak dlouho, dokud

milostivě nesvolí, abych před ním směla hrdě stát jako člověk, na němž už netkví jeho hněv.

MEMORANDUM ABRAHAMA VAN HELSINGA

4. listopadu. – Toto je určeno mému starému věrnému příteli MUDr. Johnu Sewardovi z Purfleetu v Londýně pro případ, že bych ho snad již neměl spatřiti. Budiž mu to vysvětlením. Je ráno a toto píši u ohně, který jsem udržoval celou noc – paní Mina mi při tom pomáhala. Je chladno, chladno, citelné chladno; šedá těžká obloha je plna sněhu, a až ten napadá, zůstane ležeti celou zimu, protože půda již natolik ztverdla, že ho nemůže vsáknouti. Zřejmě to zapůsobilo i na paní Minu; byla celý den tak zádumčivá, že jsem ji ani nepoznával. Spala a spala a spala. Ona, která je jindy tak živá, nedělala celý den doslova nic, a dokonce ztratila chuť k jídlu. Ani si nepíše do deníčku, do něhož každou volnou chvíli tak pořádně zapisovala. Mám pocit, že tu něco není v pořádku. Dnes večer však poněkud oživila. Dlouhý denní spánek ji zřejmě osvěžil a vzpružil; teď je veselá a milá jako jindy. Při západu slunce jsem se ji pokusil hypnotizovati, ale bohužel marně; má moc nad ní den ode dne slábne a dnes večer mě již zcela opustila. Nu, děj se vůle boží – ať bude jakákoli a povede nás kamkoli!

A teď k tomu, co se událo. Protože neumím jako paní Mina psátí těsnopisem, musím vše zapisovati starosvětsky neohrabaně sám, aby snad nezůstal ani jeden den bez záznamu.

Včera ráno krátce po východu slunce jsme dorazili k Borgoskému průsmyku. Když jsem předtím zpozoroval příznaky přicházejícího rozbřesku, přichystal jsem se k hypnóze. Zastavili jsme kočár a vystoupili, aby nás nic nevyrušilo. Z kožišin jsem upravil lože, paní Mina si lehla a jako obvykle, jenom ještě pomaleji a na ještě kratší dobu podlehla hypnotickému spánku. Odpověď byla stejná jako

předtím: „Tma a šumění vody.“ Vzápětí se probudila, čilá a zářící, vyjeli jsme a brzy jsme dorazili k průsmyku. Sotva jsme tam dojeli, celá se rozhořela dychtivostí. Projevila se v ní nějaká nová předvídavost; ukázala totiž na jednu cestu a prohlásila: „Musíme jeti tudy.“

„Jak to víte?“

„Jak bych to nevěděla?“ odpověděla a po chvíli dodala: „Nejel snad po ní můj Jonathan a nepsal o tom?“

Zprvu mi to připadalo trochu podivné, ale pak jsem si ověřil, že tu opravdu odbočuje pouze jedna cesta. Je zřejmě málo používaná a značně se liší od dostavníkové silnice z Bukoviny do Bystřice, která je širší, tvrdší a uježděnější.

Pustili jsme se tedy tudy; když jsme míjeli další odbočky – nebyli jsme si ovšem nikdy jisti, zda to vůbec jsou cesty, byly zanedbané a lehce zaváté sněhem –, koně si vždycky věděli rady. Popustil jsem jim otěže a oni trpělivě klusali vpřed. Postupně jsme míjeli všechno, o čem se Jonathan zmiňoval ve svém báječném deníku. Jeli jsme hodně dlouho, mnoho a mnoho hodin. Hned zpočátku jsem poradil paní Mině, aby spala. Po chvílce se jí podařilo usnouti a celou dobu spala. Nakonec jsem pojal podezření a chtěl jsem ji vzbuditi. Ona však spala tak tvrdě, že všechny pokusy probuditi ji byly marné. Příliš prudce jsem ji ze spánku vytrhnouti nechtěl; strachoval jsem se, abych jí neublížil. Vím přece, kolik toho protrpěla, a občas je pro ni spánek blahodárný. Sám jsem si však asi také zdříml; najednou jsem totiž měl pocit provinění, jako bych se byl něčeho dopustil. Znenadání jsem sebou trhl, otěže v ruce, ale koně klidně klusali dále. Pohlédl jsem za sebe a paní Mina pořád spala. Už se pomalu chýlilo k soumraku a nad sněhem zářil velký žlutý kotouč slunce, takže jsme vrhali na srázné horské úbočí dlouhý stín. Stále jsme stoupali – víc a víc, a krajina byla tak divoká a skalnatá, jako by tady byl konec světa.

Nakonec jsem přece paní Minu probudil; tentokráte to šlo snadno a začal jsem ji nutiti k hypnotickému spánku. Pokoušel jsem se vytrvale, až jsem náhle zjistil, že nás obklopuje tma. Rozhlédl

jsem se a shledal, že slunce už zapadlo. Paní Mina se zasmála; otočil jsem se a pohlédl na ni. Byla úplně probuzená a vypadala tak dobře, jak ještě nevypadala od oné noci, kdy jsme poprvé vešli do domu hraběte v Carfaxu. Překvapilo mě to a znepokojilo, jenže paní Mina byla tak veselá, milá a pozorná, že jsem zapomněl na všechny strach. Rozdělal jsem oheň – vzali jsme s sebou zásobu dříví –, vypřáhl koně, uvázal je nedaleko a nakrmil. Paní Mina zatím připravila večeři. Když jsem se vrátil k ohni, měla ji už hotovou. Chtěl jsem jí posloužiti, jenže ona se usmála a pravila, že se již najedla – prý měla takový hlad, že nemohla čekat. To se mi nezamlouvalo a měl jsem vážné pochybnosti; bál jsem se však ji vylekati a raději jsem mlčel. Paní Mina mi podala jídlo a já je snědl sám; pak jsme se zahalili do kožichů a ulehli k ohni. Řekl jsem jí, aby spala, že budu hlídati. Jenže vzápětí jsem na hlídání plně zapomněl, a když jsem si náhle uvědomil, že bych měl hlídati, všiml jsem si, že leží klidně, ale že je vzhůru a pozoruje mě jasným zrakem. Toto se opakovalo ještě jednou nebo dvakrát. Spal jsem dobře až skoro do rozbřesku. Sotva jsem se probudil, pokusil jsem se ji hypnotizovati, ale ačkoli poslušně zavřela oči, bohužel neusnula. Slunce stoupalo výš a výš, a pak se konečně dostavil hluboký spánek, jenže tak hluboký, že se neprobudila. Zapřáhl jsem koně, všechno jsem připravil, a potom jsem ji musel zdvihnouti a spící odnésti do kočáru. Paní Mina dosud spí a spí a ve spánku vypadá zdravěji a růžověji než předtím. Nezamlouvá se mi to. A bojím se, bojím, bojím – bojím se všeho – i myšlenek, musíme se však vydati na cestu. Ve hře, kterou hrajeme, jde o život a smrt, vlastně o víc, a nesmíme couvnouti.

5. listopadu, ráno. – Musím býti velmi přesný, protože i když jsme my dva spolu už spatřili dost zvláštních věcí, mohl byste si v prvním okamžiku třeba pomyslet, že já, Van Helsing, jsem se zbláznil – že ty četné hrůzy a dlouhý nápor na mé nervy mě nakonec připravily o rozum.

Celý včerejšek jsme jeli, stále víc jsme se blížili k horám a projížděli krajinou čím dál divočejší a pustší. Jsou tu velké, srázné propasti, mnoho vodopádů a člověku připadá, jako by tu příroda kdysi byla popustila uzdu svým choutkám. Paní Mina neustále spala, a i když jsem měl hlad a utišil ho, ji jsem nemohl probudit – ani k jídlu. Začal mě svírat strach, aby na ni tento kraj nezačal působiti svým zhoubným kouzlem; ten upíří křest mohl totiž oslabiti její odolnost. Řekl jsem si: „Budiž, má-li tedy ona spáti celý den, nebudu já spáti v noci.“ A jak jsme tak jeli tou hrbolatou, starou a mizernou cestou, svěsil jsem hlavu a spal. Opět jsem se probudil s pocitem viny a ztráty času, ale paní Mina dosud spala a slunce se již sklánělo k obzoru. Jenže všechno bylo úplně změněné; temné hory jako by byly vzdálené a my jsme se blížili k temeni srázné hory, na níž stál zámek, jaký popisuje Jonathan ve svém deníku. Znovu mě zaplavily současně radost i strach – vždyť teď už je konec nablízku, ať už takový či onaký. Probudil jsem paní Minu a znovu jsem se pokusil ji hypnotizovati; ale bohužel marně. Bylo již pozdě, a ještě než nás zahalila hluboká tma – paprsky slunce zapadlého již za obzor se totiž růžově odrážely od sněhu a nastával dlouhý soumrak –, jsem vypřáhl koně a na chráněném místě je nakrmil. Pak jsem rozdělal oheň a upravil u něho pohodlné sedátko z kožišin, kam se paní Mina, která se mezitím v dobré náladě probudila, usadila. Připravil jsem jídlo, ona však odmítla jísti, protože prý prostě nemá hlad. Nenaléhal jsem na ni; věděl jsem, že by to bylo zbytečné. Sám jsem se však najedl, protože musím pro všechny případy zůstat při síle. Potom z obavy před tím, k čemu by mohlo dojít, jsem kolem místa, kde paní Mina seděla, narýsoval velký kruh – aby se necítila stísněna – a na něj jsem rozdobil kousíčky hostie. Roztrousil jsem je tak jemně, že celý kruh byl dokonale chráněn. Paní Mina seděla celou dobu nehnutě – jako by byla mrtvá, a postupně bledla, až byla bělejší než sníh. Nepromluvila jediné slovo. Když jsem však k ní přisedl, přitiskla se ke mně a já poznal, že se ta ubohá duše chvěje

od hlavy k patě tak prudce, až se mi sevřelo srdce. Jakmile se trochu uklidnila, zeptal jsem se jí:

„Nechcete přistoupiti blíž k ohni?“ Chtěl jsem si totiž vyzkoušeti, co může. Poslušně vstala, ale po jediném kroku se zarazila a stála, jako by ochrnula.

„Proč nejdete dále?“ otázal jsem se. Zavrtěla hlavou a vrátila se zpět na místo, kde seděla. Posadila se, pohlédla na mě široce rozervěnými očima, jako by se právě probrala ze spánku, stručně řekla: „Nemohu!“ a odmlčela se. Zaradoval jsem se, neboť jsem věděl, že to, co nemůže ona, nedokáže nikdo z těch, jichž jsem se obával. Jejímu tělu sice hrozí nebezpečí, ale alespoň její duše je zachráněna!

Vtom začali uvázaní koně říčeti a vzpínati se; musel jsem k nim zajíti a chlácholiti je. Sotva na sobě ucítili mé dlaně, tiše ržáli, jakoby z radosti, olizovali mi ruce a na chvíli se uklidnili. Zašel jsem k nim mnohokrát za noc, dokud nenadešla ona chladná hodina, kdy se nad celou přírodou snáší hluboký klid; můj příchod je pokaždé utišil. Později začal oheň dohasínati, a protože se náhle snesla chumelenice a přinesla s sebou mrazivou mlhu, usoudil jsem, že bych měl přiložiti. Hlubokou tmou prosvítal nepatrný jas, jaký vždycky kolem sebe šíří sněh, a mně připadalo, že se sněhové vločky a cáry mlhy pomalu přeměňují v ženské postavy s vlajícími šaty. To všechno se dalo v mrtvém ponurém tichu, jen koně ržáli a krčili se, jako by se děsili něčeho hrozného. Začal se mě zmocňovati strach – příšerný strach; ale vzápětí jsem si uvědomil, že kruh, v němž stojím, mi skýtá bezpečí. Rovněž jsem začal sám sebe přesvědčovati, že mé vidiny jsou způsobeny nocí, tmou, vším prožitým vzrušením a strašnou úzkostí, kterou pociťuji. Bylo mi, jako by se proti mně spikly vzpomínky na všechny Jonathanovy hrůzné zážitky; sněhové vločky a mlha začaly vířiti a kroužiti kolem, až se mi před očima zjevily nezřetelné postavy těch žen, které ho chtěly políbiti. Koně se začali tisknouti břichem k zemi a zděšeně sténali jako lidé, když je něco bolí. Strach je úplně ochromil, ani se nepokoušeli o útěk. Když

se přízračné postavy přiblížily a kroužily kolem nás, jal mě strach o drahou paní Minu. Pohlédl jsem na ni, ale ona klidně seděla a jen se na mě usmála. Chtěl jsem přistoupiti k ohni a přiložiti, ale chytila mě za paži, zadržela a hlasem tak tichým, jaký zaslechne člověk jen ve snění, mi pošeptala:

„Ne! Ne! Nechod'te z kruhu! Tady jste v bezpečí.“ Obrátil jsem se, podíval se jí do očí a podivil se:

„A co vy? O sebe se nebojím, ale o vás!“ Nato se zasmála – tiše a trpce, a odpověděla:

„Bojíte se *o mne*? Proč? Nikdo na celém světě není před nimi bezpečnější než já!“ Nepochopil jsem smysl jejích slov, ale vtom se v závanu větru vzedmul plamen a v jeho svitu jsem zahlédl rudou jizvu na jejím čele. A už jsem bohužel pochopil! I kdybych nebyl pochopil, zakrátko bych si to byl uvědomil, protože se vířící sněžné a mlžné postavy stále více blížily, zůstávaly však vně posvěceného kruhu. Potom se začaly zhmotňovati, až – a pokud mi Bůh neodňal rozum, tak jsem to viděl na vlastní oči – stály přede mnou z masa a krve ony tři ženy, které Jonathan spatřil v místnosti, kde ho hodlaly políbiti na hrdlo. Poznal jsem jejich kypré tvary, jasné tvrdé oči, bílé zuby, růžovou plet' a smyslné rty. Neustále se usmívaly na ubohou paní Minu, nočním tichem se rozlehl jejich smích, napřáhly paže, ukázaly na ni a oním sladkým perlivým hlasem, který Jonathanovi připomínal nesnesitelně lahodný zvuk rozehraných sklenic s vodou, ji lákaly:

„Pojď, sestřičko! Pojď k nám! Pojď! Pojď!“ Zděšeně jsem se ohlédl na paní Minu, ale srdce mi radostí poskočilo; výraz hrůzy v jejích očích, odporu a hnusu mi dodaly naději. Uchopil jsem kus dřeva, který ležel opodál, a s hostí v druhé ruce jsem vykročil proti nim k ohni. Couvaly přede mnou a smály se nehlučným, příšerným smíchem. Přiložil jsem do ohně, a vůbec jsem se jich už nebál; pochopil jsem, že jsme oba proti nim chráněni. Dokud jsem byl vyzbrojen hostí, nemohly se ke mně přiblížiti, a v bezpečí byla i paní Mina

uvnitř kruhu, který nemohla opustiti a do něhož ony zase nemohly vkročiti. Koně přestali ržáti a tiše leželi na zemi; padal na ně lehký sníh a pokrýval je bílým příkrovem. Pochopil jsem, že ubohá zvířata jsou už mimo všechn strach...

A tak jsme čekali, až se červánky úsvitu začnou prodíratí sněžným šerem. Byl jsem pln zoufalství, strachu, zármutku a děsu, ale sotva nádherné slunce začalo pomalu stoupati nad obzor, vjel do mě život. Již při prvních záblescích jitra se příšerné postavy rozplynuly ve vířící mlhu a sníh a cáry průzračných stínů se vznášely směrem k zámku, až zmizely.

Jak se blížil úsvit, obrátil jsem se bezděčně k paní Mině s úmyslem ji hypnotizovati; zřejmě však náhle upadla do hlubokého spánku a nemohl jsem ji probuditi. Pokusil jsem se tedy hypnotizovati ji ve spánku, vůbec však nereagovala, a mezitím se již rozednilo. Stále ještě se neodvažuji hnouti se z místa. Podpálil jsem znovu oheň a šel se podívatí na koně; jsou mrtví. Dnes tu mám mnoho práce, a zatím počkám, až slunce bude vysoko nad obzorem; musím se totiž odebrati na místa, kde zárukou mého bezpečí bude pouze svit slunce, i když bude zastřen mlhou a sněhem.

Nyní se posilním snídaní, a pak se vypravím za svým strašným úkolem. Paní Mina stále spí, a bohudík spí klidně...

DENÍK JONATHANA HARKERA

4. listopadu, večer. – Nehoda parního člunu nás značně zdržela. Nebýt jí, dávno už bychom byli ten člun předhonili a má drahá Mina by už teď byla osvobozena. Bojím se myslet na ni, tak vzdálenou na pláních u strašného zámku. Opatřili jsme si koně a pojedeme po stopách. Tohle píšu, zatímco Godalming končí přípravy. Svě zbraně máme s sebou. Szganyové ať se mají na pozoru, jestli se chtějí s námi utkat! Ach, kdyby tu jen byli Morris a Seward! Nezbývá

než doufat. Kdybych už víc nemohl psát, pak sbohem, Mino! Bůh ti žehnej a ochraňuj tě!

DENÍK Dr. SEWARDA

5. listopadu. – Za úsvitu jsme zahlédli tlupu Szganyů, ujížděli s žebříňákem od řeky. Rojili se kolem vozu a uháněli jako posedlí. Lehce sněží a vzduch se tetelí zvláštním vzrušením. Snad to zaviňují naše rozjitřené city, ale padá na nás podivná tíseň. Zdáli se ozývá vytí vlků; sníh je vyhání z hor do údolí. Mohli by nám být nebezpeční, zejména kdyby na nás zaútočili ze všech stran. Koně už jsou skoro připraveni a zakrátko vyrazíme. Jedeme vstříc něčí smrti. Pouze Bůh ví, kdo, kde, co, kdy či jak to bude...

MEMORANDUM Dr. VAN HELSINGA

5. listopadu, odpoledne. – Nejsem tedy šílený! Děkuji pokorně Bohu za tuto milost, ačkoli dokázati to bylo příšerné. Nechal jsem paní Minu spáti uvnitř posvěceného kruhu a vydal jsem se k zámku. Kovářské kladivo, které jsem si přivezl z Veresti, mi přišlo vhod. Všechny dveře sice byly otevřené, ale přesto jsem je vysadil ze zrezavělých veřejí, aby je snad zlý úklad nebo nešťastná náhoda nezavřely a já se pak nedostal ven. V zámku mi posloužila Jonathanova trpká zkušenost. Podle toho, co jsem si z jeho deníku zapamatoval, jsem našel cestu do staré kaple, kde mě právě čekala má práce. Vzduch tam byl těžký a jakoby prosycený sirnými výpary; několikrát se mi zamotala hlava. Také mi snad hučelo v uších, nebo jsem snad v dáli slyšel výti vlky. Tu jsem si vzpomněl na drahou paní Minu a zmocnily se mě strašné obavy. Musel jsem se rozhodnouti. Neodvážil jsem se zavésti ji sem na toto místo a nechal jsem ji v bez-

pečí před upírem v onom posvěceném kruhu; jenže tam ji mohou přepadnouti vlci! Usoudil jsem nakonec, že můj úkol je zde, a pokud jde o vlky, musíme se podrobiti vůli boží! Stejně by ji nečekalo nic jiného než smrt a spása. Rozhodl jsem tedy za ni. U mne by volba byla snazší; raději bych skončil ve chřtánu vlčím než v hrobě upíra! Proto jsem pokračoval v práci.

Věděl jsem, že musím najít alespoň tři hroby – hroby, v nichž někdo spočívá. Hledal jsem tak dlouho, až jsem našel první. Ležela tam ve svém upířím spánku, tak plná života a smyslné krásy, až jsem se zachvěl, jako bych snad hodlal spáchat vraždu. Nepochybuji, že v dávných dobách, kdy se takové věci stávaly, shledal ne jeden muž, který se vydal vykonati úkol podobný mému, že mu k němu chybí odvaha a síla. Proto váhal, váhal a váhal, až ho krása a půvab chlépné Nemrtvé omámily; a zůstal u ní až do západu slunce, kdy končí upíří spánek. Pak se oči krásné ženy otevřely a prýštila z nich láska, smyslná ústa se nabízela k polibku – a muž byl slabý! A svět upírů získal novou obět; další ovečka rozmnožila hrůzná a přízračná řada Nemrtvých!...

Když dokonce mě samotného omámí přítomnost takového tvo-
ra, ležícího tu v hrobě sešlém věkem, pokrytém prachem mnoha staletí a zapáchajícím odporným puchem podobným tomu, který je v příbytku hraběte, pak určitě tu nějaké kouzlo musí býti! Ano, byl jsem omámen – já, Van Helsing, který vím, co chci, a mám důvod nenáviděti –, byl jsem omámen a toužil jsem odložit celou záležitost; připadalo mi, že všechny mé síly jsou ochrnuty a duše zmrtvěla. Snad mě začala přemáhati přirozená touha po spánku nebo to podivně tíživé ovzduší. Určitě jsem pomalu sklouzával ve spánek, v onen spánek s otevřenýma očima člověka, poddávajícího se sladkému okouzlení, když tu protal sněžné ticho hluboký táhlý výkřik, naplněný nezměrným zoufalstvím a úzkostí, že mě vyburcoval jako zvuk polnice. Dolehl totiž ke mně hlas drahé paní Miny.

Vzchopil jsem se tedy, abych přikročil k hrozně povinnosti, a jak jsem snímal víka z rakví, našel jsem druhou ze snědých sester. Neodvážil jsem se už zastaviti se a hleděti na ni jako na její sestru, abych snad nepodlehł onomu kouzlu. Pátral jsem dál, až jsem ve velké, vysoké rakvi, jakoby určené tomu, koho milujeme nejvíce, objevil plavovlasou sestru, kterou jsem podobně jako Jonathan viděl zhmotňovati se z mlžného prachu. Byla tak půvabná, tak zářivě krásná, tak svůdně smyslná, že mi má mužnost, která ve mně vyvolává touhu milovati a chrániti druhé pohlaví, zatemnila mysl novým citem. Ale zoufalý výkřik drahé paní Miny mi bohudík dosud zněl v uších, a než jsem mohl podlehnouti, obrnil jsem se pro svou krutou práci. Pokud vím, prohledal jsem už všechny rakve, a protože k nám v noci přišly pouze tři Nemrtvé, usoudil jsem, že víc Nemrtvých tu už není. Jeden náhrobek vynikal okázalostí nad všechny ostatní; byl mohutný a nádherně provedený. Bylo na něm napsáno jediné slovo –

DRACULA

Tak toto byl prokletý domov krále upírů, jemuž bylo poddáno tolik dalších Nemrtvých. Byl prázdný, což výmluvně dokazovalo správnost všeho, co jsem už věděl. Ještě předtím, než jsem se pustil do strašné práce, jíž jsem tyto ženy navracel jejich pravé mrtvé podobě, vložil jsem do Draculovy rakve kousek hostie, a tím jsem ho z tohoto hrobu Nemrtvých navždy vypudil.

Pak jsem začal vykonávati hrůzný úkol a bylo mi z něho zle. Kdyby šlo pouze o jednu, bylo by to poměrně snadné. Ale tři! Už jednou jsem vykonal podobné příšerné dílo, a teď abych třikrát začínal vždy znovu! Už u sladké slečny Lucy to byl nadlidský úkol; jaké to asi bude u těchto neznámých ženšin, které žily po dlouhá staletí, kdy jim s lety přibývalo sil, a které by jistě, kdyby jen mohly, zápasily o své hanebné životy?

Ach, příteli Johnne, to ale byla řezničina! Kdyby mě neuklidňovalo pomyšlení na jiné mrtvé a na živé, nad nimiž se vznáší přízrak strachu, nebyl bych mohl pokračovati. Ještě teď se chvěji, i když mi nervy po celou dobu bohudík neselhaly. Kdybych ještě předtím, než se tělo rozpadlo v prach, nebyl spatřil kmitnouti se na prvním obličejí výraz radosti jako důkaz toho, že duše byla vysvobozena, nebyl bych v té řeznické práci mohl pokračovati. Nebyl bych mohl naslouchati oněm hrozným stenům, když se kůl probíjel k srdci, ani hleděti na křečovitě se svíjející tělo a rty pokryté krvavou pěnou. Byl bych zděšeně prchl a dílo zůstavil nedokončené! Ted' už je však po všem! Nyní, když si vzpomenu, jak ty ubohé duše nepatrnou chvíli před rozpadnutím v prach ještě klidně spaly hlubokým spánkem mrtvých, mohu je už se slzami v očích litovati. Vždyť, příteli Johnne, sotva můj nůž odřízl každé z nich hlavu, hned se začalo celé tělo rozpadati v prach, jako by se konečně přihlásila smrt, která měla nastati už před mnoha staletími, a jednou provždy důrazně prohlásila: „Tady jsem!“

Než jsem opustil zámek, zabezpečil jsem všechny jeho vchody tak, aby tam hrabě jako Nemrtvý už nikdy nemohl vstoupiti.

Jakmile jsem vkročil do kruhu, kde paní Mina spala, probudila se, a sotva mě spatřila, rozplakala se z lítosti nad mým utrpením.

„Odejďme!“ vyzvala mě, „odejďme z tohoto strašného místa! Jedme naproti mému manželu, který, jak vím, je na cestě k nám.“ Byla vyhublá, bledá a malátná, ale oči měla jasné a plály jí vroucím citem. Její bledé, nemocné vzezření jsem vítal; měl jsem ještě příliš živě v paměti onen růžově svěží vzhled spících upírek.

A tak v důvěře a naději, a přesto plni obav vydáváme se k východu, vstříc našim přátelům – a *jemu* –. Paní Mina přece ví, že jsou na cestě k nám.

DENÍK MINY HARKEROVÉ

6. listopadu. – Teprve pozdě odpoledne jsme vyšli s profesorem směrem k východu, odkud, jak vím, přijíždí Jonathan. Nešli jsme rychle, ačkoli se cesta prudce svažovala; nesli jsme totiž těžké kožichy a přikrývky; nechtěli jsme riskovat, že bychom se v zimě a sněhu neměli čím zahřát. Museli jsme vzít s sebou také nějaké zásoby, vždyť jsme byli v úplné pustině, a pokud se dalo v chumelenici vidět, nikde nebylo ani stopy po lidském obydlí. Když jsme ušli asi jednu míli, obtížná chůze mě znavila a usedli jsme, abychom si odpočali. Ohlédlí jsme se a proti obloze se ostře rýsoval zámek Dracula; byli jsme tak nízko pod horou, na níž stál, že nám v perspektivním pohledu připadalo, jako by hřebeny Karpat byly hluboko pod ní. Viděli jsme zámek v celé jeho vznešenosti, tyčící se ve výši tisíce stop nad sráznou roklí, ze všech stran viditelně oddělený hlubokými propastmi od přilehlých hor. Z celého zámku vyzařovalo cosi divokého a přízračného. V dáli se ozývalo vytí vlků. Přestože bylo daleko od nás a hustě padající sních je tlumil, naplňovalo nás hrůzou. Z toho, jak profesor zkoumal okolí, jsem pochopila, že se snaží najít nějaké výhodné místo, kde bychom za útoku byli lépe chráněni. Hrbolatá cesta vedla přímo po svahu dolů; byla znát i pod napadaným sněhem.

Za chvíli mi profesor pokynul; vstala jsem a zašla za ním. Našel báječné místo, jakýsi výklenek pod skalou, a příchod k němu chránily dva mohutné, blízko sebe stojící balvany. Profesor mě uchopil za ruku a zavedl dovnitř. „Podívejte se, tady budete v bezpečí; kdyby se snad vlci přiblížili, mohu vyřídit jednoho po druhém.“ Přinesl tam naše kožichy, upravil mi pohodlné lože, vyndal zásoby a nutil mě do jídla. Nemohla jsem však; i pouhý pokus něco pojmít mi byl odporný, a ačkoli bych profesorovi tak ráda vyhověla, nemohla jsem se k tomu donutit. Zatvářil se velmi smutně, ale nic mi nevyčítal. Pak vytáhl z brašny polní kukátko, postavil se na vrcholek skály a začal pátrat po obzoru. Náhle vykřikl:

„Podívejte se, paní Mino! Podívejte se! Podívejte se!“ Vyskočila jsem a vydrápala se k němu nahoru; podal mi dalekohled a ukázal směr. Sněžilo ještě hustěji a sníh, hnán prudkými poryvy větru, divoce vířil. Chvilkami však vánice ustávala a my pak viděli hodně do daleka. Vyvýšenina, kde jsme stáli, nám poskytovala velký rozhled, a v dálce na konci bílé planiny jsem zahlédla záhyby řeky, klikatící se krajinou jako černá stužka. Přímo před námi, celkem nedaleko – vlastně tak blízko, až jsem se podivila, že jsme si jich dosud nevšimli – se blížila tlupa jezdců. Obklopovali vůz, dlouhý žebříňák, smýkající se na nerovné cestě ze strany na stranu jako vrtící se psí ocásek. Jejich postavy se ostře rýsovaly proti sněhu a podle oblečení jsem poznala, že to jsou venkované nebo cikáni.

Na voze byla naložena velká hranatá bedna. Při pohledu na ni mi poskočilo srdce; pochopila jsem, že se blíží konečné rozhodnutí. Schylovalo se již k večeru a já jsem dobře věděla, že to, co je prozatím ještě uvězněno v bedně, může již brzy dosáhnout nové svobody a vyhnout se v nejrůznějších podobách pronásledování. Vyděšeně jsem se obrátila k profesorovi; k mému úleku tu však nebyl. Vzápětí jsem ho však spatřila dole. Kolem skály rýsoval kruh, jaký nám skýtal ochranu minulé noci. Když skončil, postavil se ke mně a řekl:

„Alespoň budete před *ním* v bezpečí!“ Vzal ode mne dalekohled a v okamžiku, kdy na chvíli přestalo sněžit, přelétl pohledem celý kraj pod námi. „Pohled'te, spěchají. Švihají koně a uhánějí ze všech sil.“ Pak se odmlčel a pokračoval zastřeným hlasem:

„Chtějí nám ujetí před západem slunce. Možná že je nedostihneme. Děj se vůle boží!“ Vtom se snesl nový závan vířícího sněhu a nebylo vidět ani na krok. Vzápětí však zase přestalo sněžit, profesor znovu zaměřil dalekohled na pláň a zvolal:

„Podívejte se! Podívejte se! Vidíte ty dva jezdce, co se sem ženou od jihu? To jsou určitě Quincey a John! Vezměte si dalekohled! Podívejte se, než vám sníh zase všechno zahalí!“ Vzala jsem ho a podívala se. Ti dva muži mohli být dr. Seward a pan Morris. Rozhodně nebyl

ani jeden z nich Jonathan. Současně jsem však *věděla*, že Jonathan už není daleko; rozhlédla jsem se kolem a na severu jsem spatřila dva další jezdce, cválající krkolomnou rychlostí. V jednom jsem poznala Jonathana, a druhý byl tedy bezpochyby lord Godalming. I oni pronásledovali tlupu s žebříňákem. Jakmile jsem to oznámila profesorovi, zajásal jako školák, pozorně hleděl, dokud mu v tom sněh nezabránil, a pak si připravil winchestrovku ke střelbě; opřel ji o jeden z balvanů chránících přístup do našeho úkrytu. „Jedou na ně,“ poznamenal. „Až nastane vhodná chvíle, napadneme cikány ze všech stran.“ Vytáhla jsem revolver a připravila si ho, protože vytí vlků mezitím postupně sílilo. Když chumelenice na chvíli ustala, znovu jsme se rozhlédli. Byl to zvláštní pohled: všude kolem nás se snášely velké sněhové vločky, ale o kousek dále už prudce zářilo slunce a pomalu se sklánělo k vzdáleným vrcholům hor. Zapátrala jsem dalekohledem kolem dokola a porůznu jsem zahlédla, jak se k nám stahují skvrnky – jednotlivé, po dvou či po třech nebo i ve větších hloučcích: vlci se sbíhali ke kořisti.

Čekali jsme a každá vteřina nám připadala jako věčnost. Vichřice se o nás divoce opírala a sněh vířil kolem nás v prudkých náporech. Chvillemi jsme neviděli na krok, ale jindy se svištící vítr přehnal jen kolem a jako by očistil celý prostor, takže jsme viděli do dále. Za poslední dobu jsme si již tak navykli čekat na východ a západ slunce, že jsme už skoro přesně uhodli, kdy nastane; nyní jsme věděli, že slunce už brzy zapadne.

Ani jsme nechtěli uvěřit svým hodinkám, že jsme ve svém skalnatém úkrytu čekali necelou hodinu; jednotlivé skupinky se už začaly nedaleko nás k sobě přibližovat. Vítr se do nás opíral stále divočeji a úporněji; vál teď vytrvale ze severu. Zřejmě od nás odehnal sněžné mraky, protože teď už sněh padal pouze zřídka. Už jsme jasně rozeznávali jednotlivé postavy obou skupin, pronásledovaných i pronásledovatelů. Ale pronásledovaní si snad ani neuvědomovali, že jsou stíháni – nebo toho nedbali; jak se však slunce sklánělo níž a níž k vrcholům hor, začali nicméně uhánět dvojnásobnou rychlostí.

Přijížděli blíž a blíž. Skrčili jsme se s profesorem za balvany a přichystali si zbraně; viděla jsem, že profesor je odhodlán nenechat je projet. Ani jeden z nich neměl tušení, že jsme tu.

Náhle zvolaly dva hlasy: „Stůj!“ Jeden byl Jonathanův a chvěl se rozčilením; druhý, pana Morrise, zněl rozhodně, klidně a velitelsky. Cikáni naši řeč určitě neznají, ale tón, jímž byl rozkaz pronesen, nemohl nikoho nechat na pochybách, i kdyby byl vydán v jakékoli řeči. Bezděčně zastavili koně a současně se z jedné strany přihnál lord Godalming s Jonathanem a z druhé dr. Seward a pan Morris. Velitel cikánů, mohutný chlapík, sedící na koni jako přikovaný, mávl na pronásledovatele, aby couvli, a svým lidem prudkým hlasem rozkázal, aby jeli dál. Ti práskli do koní, koně vyrazili, ale naši čtyři přátelé napřáhli winchestrovky, a tak jim jasným způsobem přikázali, aby zůstali stát. V této chvíli jsme se my dva vztyčili za balvany a namířili na ně zbraně. Cikáni pochopili, že jsou obklíčeni, přitáhli koním uzdy a zarazili se. Jejich velitel se k nim obrátil a něco jim rozkázal; vzápětí každý cikán tasil zbraň, kterou měl při sobě, nůž či bambitku, a připravil se k boji. Každým okamžikem už mohlo dojít k střetnutí.

Velitel cikánů prudce škulbl uzdou, vyjel s koněm ze řady, ukázal napřed na slunce – teď již téměř se dotýkající vrcholků hor – a pak na zámek a řekl něco nesrozumitelného. Vzápětí seskočili naši čtyři muži z koní a vrhli se k vozu. Asi bych měla cítit strašný strach, když jsem spatřila Jonathana v takovém nebezpečí, ale bitevní žár mě zřejmě posedl stejně jako ostatní; nezaplavil mě strach, pouze divoká, vzdouvající se touha po činu. Velitel cikánů postřehl, kam naši tak rázně míří, a něco rozkázal; jeho lidé se okamžitě shlukli kolem vozu a jeden do druhého neukázněně strkal a vrážel, jak se horlivě snažili vykonat, co jim bylo řečeno.

Mezitím jsem však viděla, jak se z jedné strany kruhu prodírá k vozu Jonathan a z druhé Quincey; bylo jasné, že jsou pevně odhodláni skoncovat se vším dřív, než slunce zapadne. Nic je nemohlo

zadržet a ničím se nedali odradit. Nebrali sebemenší ohled ani na napřažené bambitky a blyštící se nože shluklých cikánů, ani na vlky vyjící v dál. Jonathanovo neohrožené a očividně neústupné jednání na cikány zřejmě zapůsobilo; bezděčně mu ustoupili z cesty a nechali ho projít. Mrštňně vyskočil na vůz a silou, která mi připadala neuvěřitelná, velkou bednu zvedl a hodil ji přes kolo na zem. Pan Morris se zatím násilím prodíral kruhem Szganyů. Po celou dobu, po kterou jsem bez dechu sledovala Jonathana, jsem koutkem oka sledovala pana Morrise, jak se úporně dere vpřed. Klestil si cestu a já jsem viděla, jak se vzduchem blýskají nože, jimiž po něm cikáni bodali. Pan Morris se jim bránil loveckým nožem a v první chvíli jsem myslela, že také on jimi bez pohromy pronikl; jak však přiskočil po bok Jonathanovi, který mezitím už byl dole z vozu, všimla jsem si, že si levou rukou přidržuje bok a mezi prsty mu prýští krev. Nijak se však nedal odradit, a zatímco se Jonathan zoufale vrhl k jednomu konci bedny a nepálskou dýkou se pokoušel vypáčit víko, zaútočil zabíjákem na druhý konec bedny. Pod náparem obou mužů začalo víko povolovat, hřeby se skřípavě draly ven a bedna se otevřela.

Cikáni mezitím zjistili, že jsou ze všech stran obklíčeni puškami a vydáni na milost a nemilost lordu Godalmingovi a dr. Sewardovi. Složili zbraně a přestali klást odpor. Slunce už skoro spočívalo na hřebenech hor a stíny postav se dlouze táhly po sněhu. Spatřila jsem hraběte, jak leží v bedně, částečně zasypán hlínou, na níž spočíval a která se při prudkém pádu rozsypala. Byl mrtvolně bledý, jako vosková figurína, a v rudých očích mu plápolal onen příšerně nenávisný pohled, který jsem tak dobře znala.

Jak jsem se na něho dívala, zahlédly jeho oči zapadající slunce a zášť v nich planoucí se měnila ve výraz vítězství.

Jenže vtom se kmitla vzduchem Jonathanova dýka. Trhla jsem sebou, když jsem viděla, jak se zabořila hraběti do hrdla, a současně mu pan Morris ponořil lovecký nůž do srdce.

Bylo to jako zázrak; ale přímo před našima očima a dřív, než jsme vlastně mohli vydechnout, rozpadlo se tělo hraběte Draculy v prach a zmizelo.

Do nejdelší smrti mě však bude hřát pomyšlení, že i v onom zákmitu posledního rozkladu se mu na obličej rozhostil výraz pokoje, který bych nikdy nebyla pokládala za možný.

Zámek Dracula se tyčil proti rudé obloze a v paprscích zapadajícího slunce se ostře rýsovaly kamenné kvádry jeho pobořeného cimbuří.

Vinu za záhadné zmizení mrtvého muže přisoudili cikáni pochopitelně nám; mlčky se obrátili a uháněli pryč, jako by jim šlo o život. Ti z nich, kdo neměli koně, vyskočili na žebříňák a volali na jezdce, aby je neopouštěli. Vlci se stáhli do bezpečné vzdálenosti, rozběhli se za nimi a nás opustili.

Pan Morris klesl předtím k zemi, opíral se o loket a ruku si tiskl k boku; pod prsty mu stále tryskala krev. Rozběhla jsem se k němu – posvěcený kruh mě už nepoutal – a spolu se mnou oba lékaři. Jonathan si klekl za něho a zraněný muž si mu opřel hlavu o rameno. Vzdychl a s vynaložením posledních sil mě uchopil svou nepotřísněnou rukou. Zřejmě na mě poznal, jaká úzkost mi svírá srdce, usmál se na mě a pravil:

„Jsem přešťasten, že jsem vám mohl prokázat službu. Ach, Bože!“ zvolal náhle, ukázal na mě a pokoušel se posadit. „Tohle stojí za smrt! Pohleďte! Pohleďte!“

Slunce se právě přehouplo za vrcholek hory a jeho rudé paprsky mi dopadly na obličej a zalily ho růžovou září. Jako na povel klesli muži na kolena a ze rtů jim splynulo upřímné a vážné „Amen“, když jim zrak padl tam, kam umírající ukazoval, a uslyšeli jeho slova: „Poděkujme teď Bohu, že nic nebylo nadarmo! Vidíte? Sníh není čistší než její čelo. Kletba pominula!“

A tak s úsměvem na rtech a bez dalších slov skončil k našemu nejhlubšímu zármutku ten odvážný a šlechtetný muž.

Poznámka

Před sedmi lety jsme všichni prošli plameny; ale štěstí, jehož někteří z nás od té doby dosáhli, přece jen vyváží bolest, kterou jsme vytrpěli. Minu i mě obzvlášť těší, že náš chlapec má narozeniny téhož dne, kdy zemřel Quincey Morris. Jeho matka věří, že po našem statečném příteli převzal některé jeho vlastnosti. Hoch je pojmenován po všech členech naší početné společnosti, ale říkáme mu Quincey.

Letos v létě jsme se vypravili do Transylvánie a ještě jednou jsme navštívili ony známé končiny, které pro nás byly a dosud jsou plně stále živých, hrozných vzpomínek. Málem jsme ani nemohli věřit, že to, co jsme na vlastní oči viděli a na vlastní uši slyšeli, se skutečně událo. Všechny stopy již úplně zmizely, jen zámek tam stál jako kdysi a vysoko se tyčil nad pustými pláněmi.

Když jsme se vrátili domů, rozmlouvali jsme o starých časech, k nimž se už všichni můžeme vracet s klidnou myslí, protože Godalming i Seward jsou šťastně ženati. Vytáhl jsem všechny písemnosti ze sejfu, kam jsme je před lety po našem návratu uložili. Velmi nás překvapila skutečnost, že v celém tom množství materiálů, z nichž se tato dlouhá zpráva skládá, není téměř jediný autentický doklad; jen spousta strojem psaných listin, kromě pozdějších deníků Miny, Sewarda a mého a Van Helsingova memoranda. Těžko bychom mohli na někom chtít – i kdybychom si to sebevíc přáli –, aby tyto písemnosti považoval za důkazy tak fantastického příběhu. Van Helsing, který právě houpal na kolenou našeho chlapce, naše pocity shrnul slovy:

„Žádné důkazy nechceme a nikoho se neprosíme, aby nám věřil. Tenhle chlapec se jednoho dne dozví, jak statečnou a ušlechtilou je jeho matka. Už teď zná její něhu a láskyplnou péči; později pochopí, proč ji někteří muži tak milovali, že byli ochotni vykonati tolik odvážných činů.“

JONATHAN HARKER

Nejslavnější horror

Pověsti a zprávy o upírech tvoří odedávna vděčný námět pro literární zpracování. U starých Řeků a Římanů, v kramářských písních i u autorů tak slavných, jako je Goethe, Heine, E. T. A. Hoffmann, Maupassant, Baudelaire, Gogol, Turgeněv, setkáváme se s postavou upíra, s tímto zosobněným zlem, jehož synonymem se právě stalo jméno Dracula. Strach člověka z upíra je stár jako lidstvo samo; je to strach z nepochopitelného, nepoznatelného, podvědomý strach ze zvratu v lidském životě, způsobený silou zcela se vymykající lidské moci. Je to strach, jehož ekvivalentem je dnešní strach z atomové pumy, z hrozby neznámé budoucnosti...

Českého čtenáře, který dosud neměl možnost častěji se setkávat s tímto druhem literatury, který zná spíše přetechnizovanou science-fiction, a proto odvykl romantice gotického románu, tohoto typického dítěte anglosaské literatury, možná zarazí námět i děj, jenž je zdánlivě v příkrém rozporu s racionalistickými vědomostmi dneška. Jenže takový přístup by se dal aplikovat i na pohádky a pověsti, prostě na každou literární formu, kde hlavním prvkem je fantazie bez ohledu na skutečnost kolem nás.

Bramu Stokerovi se ovšem podařilo vytvořit dílo, v němž exotika vzdálené Transylvánie kontrastuje s klinicky čistou atmosférou idealizované puritánské Anglie viktoriánské doby. „Dracula“ je v podstatě topografií vampyrismu, téměř vědeckou formou sepsané pojednání o nadpřirozenu, zasazené do rámce skeptického devatenáctého století.

A proč se právě Bramu Stokerovi podařilo napsat román, který se stal za několik desítek let přímo pojmem, který byl mnohokrát zdramatizován, zfilmován, plagován? Snad proto, že anglická literatura, kolébka gotického románu a hororů, byla ideální lůžko pro

tento literární žánr. Již v roce 1819 vydal lékař William Polidori kratší novelu „Upír“ a nakladatel Galignani z prodejních důvodů označil v předmluvě za jejího autora lorda Byrona. Trvalo několik let, než se Byronovo jméno přestalo spojovat s touto povídkou; nicméně dala popud k vytvoření řady kratších i delších děl s obdobným tématem. Kromě „Draculy“ jsou z nich nejznámější román „Upír Varney“ Thomase Presta (1847) a novela „Carmilla“ Stokerova krajana Sheridana le Fanu (1872). „Dracula“ sám vyšel poprvé roku 1897; od té doby se dočkal mnoha vydání v původním jazyce, byl mnohokrát přeložen a jeho náklady dosahují několika milionů výtisků.

Bram Stoker sám je velmi zajímavou osobností. Narodil se 8. listopadu 1847 v Clontarf u severu Dublinského zálivu jako třetí ze sedmi dětí chudého státního úředníka. V dětství byl často nemocen, ale po vstupu na universitu se stal vynikajícím atletem a celý život holdoval sportu. Po skončení studií vstoupil s určitými rozpaky do státní služby. Ve volném čase však pěstoval své koníčky: stal se neplaceným divadelním kritikem, psal články do novin, zabýval se literaturou. Roku 1878 vystoupil ze státní služby, odjel z Dublinu a stal se tajemníkem a společníkem Henryho Irvinga, jednoho z nejslavnějších herců své doby. Téhož roku se oženil s Florence Balcombovou, mezi jejíž ctitele patřil i Oscar Wilde; měli jednoho syna.

Stoker zůstal u Irvinga až do jeho smrti v roce 1905; za tu dobu napsal deset knih, dětské pohádky, sentimentální romány i strašidelné příběhy, mezi nimi právě „Draculu“. Po Irvingově smrti Stoker onemocněl a protloukal se, jak se dalo. Vydal ještě dalších šest knih, ale ani jedna z nich nedosáhla úspěchu „Draculy“. Stoker zemřel roku 1912; světového úspěchu svého románu se však již bohužel nedožil. Jako důvod smrti bylo na jeho úmrtním listě uvedeno: „Vyčerpání.“

K tématu „Draculy“ inspirovali Stokera jednak jeho literární předchůdci, jednak jeho přítel, orientalista Arminius Vambery, působící na budapeštské universitě. Ten ho seznámil s historickou postavou valašského vojvody Vlada, panujícího ve druhé polovině 15. století, jehož ukrutnost a krvavé skutky byly tak pověstné, že podle lidového podání byl prý spolčen s ďáblem. Tohoto mistra trojího umění – diplomatického, na jehož základě si dovedným využíváním rozporů mezi králem uherským a sultánem tureckým udržoval nezávislost; vojenského, s nímž vedl své tlupy pastýřů a sedláků proti nepřítelům za Dunajem; a konečně práva útrpného, jemuž padly za oběť tisíce lidských životů – použil Stoker jako předobrazu svého hraběte Draculy (je to i jméno několika valašských vojvodů). Se vzácným vkusem, s ohledem na realie, s hlubokou znalostí vampyrismu se Stokerovi podařilo vzkřísit v povědomí miliónů čtenářů prastarou legendu, provázející lidstvo od nepaměti. Do typicky měšťácké společnosti minulého století, do prostředí viktoriánské Anglie umístil Stoker příběh, v němž se silou tmy a zkázy zápolí obyčejní lidé, nucení bojovat zbraněmi stejnými jako síla zla – symboly a prostředky čerpanými ze středověkých mýtů. Pravda, občas pronikne na povrch Stokerův irský katolicismus, jenže v rukou profesora Van Helsinga se stejně všechny zbraně, jimiž se bojuje proti upírům, stávají dezinfekčními a sterilizačními prostředky. A proto si snad ani dnešní čtenář nepoloží otázku, zda něco takového je v moderním světě možné. Z vlastní zkušenosti už ví, že zlo je na světě všudypřítomné a že je nutno proti němu bojovat, neúnavně, vytrvale, trpělivě.

TOMÁŠ KORBAŘ

Bram Stoker

Dracula

Překlad Tomáš Korbař
Ilustrace na obálce z volných zdrojů
Redakce Jaroslava Bednářová

Vydala Městská knihovna v Praze
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. elektronické vydání
Verze 1.0 z 13. 3. 2020

ISBN 978-80-274-0461-2 (epub)
ISBN 978-80-274-0462-9 (pdf)
ISBN 978-80-274-0463-6 (prc)